

Uradni list

Evropske unije

C 363

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 63

28. oktober 2020

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2018–2019

Seje: 12.–15. novembra 2018

Zapisnik sej je bil objavljen v UL C 346, 11.10.2019.

SPREJETA BESEDILA

Seji: 28 in 29. novembra 2018

Zapisnik sej je bil objavljen v UL C 397, 22.11.2019.

SPREJETA BESEDILA

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Evropski parlament

Torek, 13. november 2018

2020/C 363/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o razvojni pomoči EU na področju izobraževanja (2018/2081(INI))	2
2020/C 363/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o pravni državi v Romuniji (2018/2844(RSP))	8
2020/C 363/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o minimalnih standardih za manjšine v EU (2018/2036(INI))	13
2020/C 363/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o digitalizaciji za razvoj: zmanjševanje revščine s tehnologijo (2018/2083(INI))	27

SL

Sreda, 14. november 2018

2020/C 363/05	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o izvozu orožja: izvajanje Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP (2018/2157(INI))	36
2020/C 363/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o potrebi po celovitem mehanizmu EU za zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic (2018/2886(RSP))	45
2020/C 363/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Gruzijo (2017/2282(INI))	49
2020/C 363/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Moldavijo (2017/2281(INI))	58

Četrtek, 15. november 2018

2020/C 363/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o Vietnamu, zlasti položaju političnih zapornikov (2018/2925(RSP))	66
2020/C 363/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o stanju na področju človekovih pravic na Kubi (2018/2926(RSP))	70
2020/C 363/11	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o stanju na področju človekovih pravic v Bangladešu (2018/2927(RSP))	75
2020/C 363/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o storitvah oskrbe v EU za večjo enakost spolov (2018/2077(INI))	80
2020/C 363/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o lymfski boreliozii (2018/2774(RSP))	94

Četrtek, 29. november 2018

2020/C 363/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o dodelitvi avtorizacije za uporabo natrijevega dikromata v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01 – 2018/2929(RSP))	98
2020/C 363/15	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o aferi <i>Cum Ex</i> : gospodarski kriminal in vrzeli v veljavnem pravnem okviru (2018/2900(RSP))	102
2020/C 363/16	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o vlogi nemške agencije za zaščito otrok (Jugendamt) pri čezmejnih družinskih sporih (2018/2856(RSP))	107
2020/C 363/17	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o STO: pot naprej (2018/2084(INI))	113
2020/C 363/18	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Srbiji za leto 2018 (2018/2146(INI))	119
2020/C 363/19	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Kosovu za leto 2018 (2018/2149(INI))	127

2020/C 363/20	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji za leto 2018 (2018/2145(INI))	135
2020/C 363/21	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Albaniji za leto 2018 (2018/2147(INI))	146
2020/C 363/22	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Črni gori za leto 2018 (2018/2144(INI))	155
2020/C 363/23	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o položaju invalidk (2018/2685(RSP))	164

PRIPOROČILA

Evropski parlament

Četrtek, 29. november 2018

2020/C 363/24	Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o varstvu akademske svobode v zunanjem delovanju EU (2018/2117(INI))	173

II Sporočila

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropski parlament

Sreda, 14. november 2018

2020/C 363/25	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 – stališče Parlamenta z namenom doseči dogovor (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP))	179

III Pripravljalni akti

EVROPSKI PARLAMENT

Torek, 13. november 2018

2020/C 363/26	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotavljanje pomoči Latviji (COM(2018)0658 – C8-0416/2018 – 2018/2230(BUD))	232

2020/C 363/27

P8_TA(2018)0442

Energetska učinkovitost ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (COM(2016)0761 – C8-0498/2016 – 2016/0376(COD))

P8_TC1-COD(2016)0376

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti 235

2020/C 363/28

P8_TA(2018)0443

Upravljanje energetske unije ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o upravljanju energetske unije, spremembi Direktive 94/22/ES, Direktive 98/70/ES, Direktive 2009/31/ES, Uredbe (ES) št. 663/2009, Uredbe (ES) št. 715/2009, Direktive 2009/73/ES, Direktive Sveta 2009/119/ES, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU in Direktive Sveta (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))

P8_TC1-COD(2016)0375

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta 236

2020/C 363/29

P8_TA(2018)0444

Spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) (COM(2016)0767 – C8-0500/2016 – 2016/0382(COD))

P8_TC1-COD(2016)0382

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) 238

2020/C 363/30

P8_TA(2018)0445

Večletni načrt za male pelagične staleže v Jadranskem morju in ribolov, ki izkorišča te staleže ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi večletnega načrta za male pelagične staleže v Jadranskem morju in ribolov, ki izkorišča te staleže (COM(2017)0097 – C8-0095/2017 – 2017/0043(COD))

P8_TC1-COD(2017)0043

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi večletnega načrta za male pelagične staleže v Jadranskem morju in ribolov, ki izkorišča te staleže 240

Sreda, 14. november 2018

2020/C 363/31	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2015/1588 z dne 13. julija 2015 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za določene vrste horizontalne državne pomoči (COM(2018)0398 – C8-0316/2018 – 2018/0222(NLE))	257
2020/C 363/32	P8_TA(2018)0452 Krepitev vloge organov, pristojnih za konkurenco, in zagotavljanje pravilnega delovanja notranjega trga ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje izvajali pravila konkurence in zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga (COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD)) P8_TC1-COD(2017)0063 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje uveljavljali pravila konkurence, in o zagotavljanju pravilnega delovanja notranjega trga	258
2020/C 363/33	P8_TA(2018)0453 Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (prenovitev) (COM(2016)0590 – C8-0379/2016 – 2016/0288(COD)) P8_TC1-COD(2016)0288 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (prenovitev)	260
2020/C 363/34	P8_TA(2018)0454 Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (COM(2016)0591 – C8-0382/2016 – 2016/0286(COD)) P8_TC1-COD(2016)0286 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Agencije za podporo BEREC-u (Urad BEREC), spremembi Uredbe (EU) 2015/2120 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1211/2009	264
2020/C 363/35	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 14. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO ₂ za nova težka vozila (COM(2018)0284 – C8-0197/2018 – 2018/0143(COD))	264

Četrtek, 15. november 2018

2020/C 363/36

P8_TA(2018)0462

Pravice in obveznosti potnikov v železniškem prometu ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (prenovitev) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

P8_TC1-COD(2017)0237

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP) 296

2020/C 363/37

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 15. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o obstojnih organskih onesnaževalih (prenovitev) (COM(2018)0144 – C8-0124/2018 – 2018/0070(COD)) 348

Četrtek, 29. november 2018

2020/C 363/38

P8_TA(2018)0466

Uporaba stopnje Euro 5 pri homologaciji dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 168/2013 v zvezi z uporabo standarda Euro 5 pri homologaciji dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov (COM(2018)0137 – C8-0120/2018 – 2018/0065(COD))

P8_TC1-COD(2018)0065

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 29. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 168/2013 glede uporabe stopnje Euro 5 pri homologaciji dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov 369

2020/C 363/39

P8_TA(2018)0467

Trgovina z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo okrutno ravnanje ali kaznovanje ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trgovini z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje (kodificirano besedilo) (COM(2018)0316 – C8-0210/2018 – 2018/0160(COD))

P8_TC1-COD(2018)0160

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 29. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o trgovini z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo kruto, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje (kodificirano besedilo) 370

2020/C 363/40

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 29. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta glede ponovnega prevzema obveznosti za preostale zneske prevzetih obveznosti za podporo izvajanju sklepov Sveta (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601 ali dodelitve teh zneskov za druge ukrepe v okviru nacionalnih programov (COM(2018)0719 – C8-0448/2018 – 2018/0371(COD)) 371

2020/C 363/41	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o osnutku sklepa Sveta o pristopu Samoe k začasnemu Sporazumu o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))	379
2020/C 363/42	Sklep Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu za imenovanje predsednika nadzornega odbora Evropske centralne banke (N8-0120/2018 – C8-0466/2018 – 2018/0905(NLE))	380
2020/C 363/43	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (vloga Grčije – EGF/2018/003 EL/Attica publishing) (COM(2018)0667 – C8-0430/2018 – 2018/2240(BUD))	381
2020/C 363/44	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 29. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 glede pravil, ki se uporabljajo za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah (COM(2017)0571 – C8-0326/2017 – 2017/0245(COD))	385
2020/C 363/45	P8_TA(2018)0473 Skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (COM(2016)0818 – C8-0531/2016 – 2016/0411(COD)) P8_TC1-COD(2016)0411 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 29. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti	410

Legenda uporabljenih znakov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek: prva obravnava
- ***II Redni zakonodajni postopek: druga obravnava
- ***III Redni zakonodajni postopek: tretja obravnava

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe Parlamenta:

Novo besedilo je označeno s krepkim poševnim tiskom. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s krepkim poševnim tiskom.

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2018–2019

Seje: 12.–15. novembra 2018

Zapisnik sej je bil objavljen v UL C 346, 11.10.2019.

SPREJETA BESEDILA

Seji: 28 in 29. novembra 2018

Zapisnik sej je bil objavljen v UL C 397, 22.11.2019.

SPREJETA BESEDILA

Torek, 13. november 2018

I

(Rezolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0441

Razvojna pomoč EU na področju izobraževanja

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o razvojni pomoči EU na področju izobraževanja (2018/2081(INI))

(2020/C 363/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 26 Splošne deklaracije o človekovih pravicah, v skladu s katero ima „Vsakdo pravico do izobraževanja. Izobraževanje mora biti brezplačno vsaj na začetni stopnji.“,
- ob upoštevanju dokumenta z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 25. septembra 2015 in ki priznava, da so enakost med spoloma, vključevanje in enakost spolov neločljivo povezani s pravico do vključujočega izobraževanja,
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja in zlasti cilja št. 4: „Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar“, ter deklaracije iz Incheona in okvira za ukrepanje za izvajanje cilja trajnostnega razvoja 4, ki navaja, da „je enakost spolov neločljivo povezana s pravico do izobraževanja za vse“,
- ob upoštevanju priporočila št. 36 (2017) odbora Združenih narodov za odpravo diskriminacije žensk v zvezi s pravico deklet in žensk do izobraževanja,
- ob upoštevanju akcijskega programa iz Adis Abebe o financiranju za razvoj, ki ga je generalna skupščina OZN sprejela 27. julija 2015,
- ob upoštevanju resolucije št. 35/L2 Sveta za človekove pravice Organizacije združenih narodov (OZN) z dne 22. junija 2017 z naslovom Pravica do izobraževanja: odziv na resolucijo št. 8/4 Sveta za človekove pravice,
- ob upoštevanju sporočila Komisije iz leta 2002 z naslovom Izobraževanje in usposabljanje v zvezi z zmanjševanjem revščine v državah v razvoju (COM(2002)0116),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije iz leta 2010 o povečanju in izboljšanju izobraževanja v državah v razvoju z naslovom *More and Better Education in Developing Countries* (SEC(2010)0121),
- ob upoštevanju sporočila Komisije iz leta 2018 z naslovom Izobraževanje v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah (COM(2018)0304),
- o upoštevanju izjave iz Charlevoix o kakovostnem izobraževanju za deklice, dekleta in žene v državah v razvoju, ki jo je sprejela skupina G7 9. junija 2018,

Torek, 13. november 2018

- ob upoštevanju evropskega soglasja o razvoju ter kodeksa ravnanja EU o delitvi dela v razvojni politiki (COM(2007)0072),
 - ob upoštevanju resolucij z dne 31. maja 2018 o izvajanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije (SWD(2015) 0182) – Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenj deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU (2016–2020) ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o kreptitvi vzdržnosti zadolževanja v državah v razvoju ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svetovnega poročila Unesca o spremljanju izobraževanja, ki je bilo objavljeno leta 2017, z naslovom Polaganje računov na področju izobraževanja: izpolnjevanje naših zavez,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj (A8-0327/2018),
- A. ker je izobraževanje temeljna človekova pravica in ima osrednjo vlogo pri doseganju vseh ciljev trajnostnega razvoja; ker preprečuje prenos revščine med generacijami in ima ključno vlogo pri doseganju enakosti žensk in moških ter kreptitvi vloge žensk; ker izobraževanje kot področje pravic presega aritmetično enakost in teži k spodbujanju resnične enakosti med spoloma v izobraževanju in z njim;
- B. ker najnoveše sporočilo Komisije o izobraževanju v državah v razvoju sega v leto 2002 in je bilo posodobljeno šele leta 2010 z delovnim dokumentom;
- C. ker je pomoč za izobraževanje v letu 2009 predstavljala 8,3 % skupne razvojne pomoči; ker je ta delež v letu 2015 padel na 6,2 %; ker je v Uniji in njenih državah članicah ta delež v istem obdobju padel z 11 % na 7,6 %;
- D. ker se je med letoma 2009 in 2015 pomoč Unije in njenih držav članic za osnovno izobraževanje zmanjšala za 33,9 %, torej več kot pomoč za splošno izobraževanje (15,2 %);
- E. ker leta 2015 v šolo ni bilo vpisanih 264 milijonov otrok in mladih, ki naj bi obiskovali osnovnošolsko ali srednješolsko izobraževanje;
- F. ker je bilo konec leta 2017 po vsem svetu več kot 25,4 milijona beguncev, od katerih jih je bilo 7,4 milijona osnovnošolskih otrok, med temi 4 milijoni niso imeli dostopa do nobene vrste osnovnega izobraževanja; v državah, ki so jih prizadele nestabilne razmere in konflikti, 37 % deklic več kot fantov ne obiskuje osnovne šole in obstaja več kot 90 % večja možnost za dekleta, da ne bodo obiskovala srednje šole, v primerjavi s fanti v državah, kjer ni konfliktov;
- G. ker je v skladu z ugotovitvami poročila Organizacije združenih narodov iz leta 2017 o ciljih trajnostnega razvoja leta 2011 le približno četrtina šol v podsaharski Afriki imela dostop do električne energije, manj kot polovica pa do pitne vode; ker ima podsaharska Afrika najmanjši odstotek usposobljenih učiteljev v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju;
- H. ker je bila podpora izobraževanju v državah v razvoju v preteklosti preveč osredotočena na število vpisanih študentov in ne na kakovost zagotovljene izobrazbe; ker je cilj trajnostnega razvoja št. 4 zagotoviti vsem kakovostno izobraževanje do leta 2030;
- I. ker imajo nekatera podjetja v državah v razvoju težave pri iskanju kvalificirane delovne sile, ki jo potrebujejo;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0239.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0104.

Torek, 13. november 2018

- J. ker prizadevanja od leta 2016, ki so vsekakor dobrodošla, ne zadostujejo za nadomeščanje zaostanka in jih je zato treba nadaljevati in še okrepiti;
- K. ker naj bi se po mnenju Unesca pomoč za izobraževanje v državah v nizkem ali nižjem srednjem prihodkovnem razredu pomnožila s šest, da bi do leta 2030 dosegli cilj trajnostnega razvoja št. 4; ker mora po mnenju mednarodne komisije za financiranje možnosti izobraževanja na svetu pomoč na področju izobraževanja leta 2030 doseči 89 milijard USD v primerjavi z 12 milijardami danes;

Umestitev izobraževanja v središče razvoja

1. je prepričan, da mora biti pomoč na področju izobraževanja prednostna naloga, saj je izobraževanje temeljna pravica, pa tudi zato, ker je bistveno za doseganje drugih ciljev trajnostnega razvoja: gospodarski razvoj in zmanjševanje neenakosti, enakopravnost spolov, neodvisnost deklet in žensk, družbeno vključevanje invalidov, zdravje, demokracija in pravna država ter preprečevanje konfliktov;
2. zato obžaluje, da pomoč za izobraževanje ni prednostna naloga mednarodnih donatorjev; poziva, naj se izobraževanje nemudoma uvrsti v središče razvojnih politik Evropske unije in njenih držav članic;
3. se zaveda, da doseganje cilja trajnostnega razvoja št. 4 zahteva velike naložbe v izobraževalne sisteme; trdi, da bodo morale te naložbe najprej izvesti države v razvoju, vendar bo mednarodna pomoč še naprej nujno potrebna za premostitev vrzeli v financiranju;
4. poziva Komisijo, naj posodobi svoje sporočilo o izobraževanju in usposabljanju v zvezi z zmanjševanjem revščine v državah v razvoju, ki je iz leta 2002, ter svoj delovni dokument iz leta 2010; navaja, da bo treba z novim sporočilom predvideti načine za doseganje cilja trajnostnega razvoja št. 4 do leta 2030;
5. poziva Unijo in njene države članice, naj 10 % svoje uradne razvojne pomoči namenijo izobraževanju do leta 2024, v letu 2030 pa 15 %;
6. opozarja, da potrebno povečanje prizadevanj držav v razvoju za spodbujanje sistemov pravične obdavčitve in boj proti nezakonitim finančnim tokovom ter nujno potrebno povečanje uradne razvojne pomoči ne bodo zadostovali za kritje primanjkljaja pri financiranju; zato poziva k oblikovanju inovativnih instrumentov financiranja, ki imajo učinek finančnega vzvoda in so usklajeni z obstoječimi mehanizmi in pobudami za financiranje, da bi okrepili nacionalne izobraževalne sisteme;
7. z zanimanjem spremlja predlog Mednarodne komisije za financiranje možnosti izobraževanja v svetu o vzpostavitvi mednarodnega instrumenta za izobraževanje, pod pogojem, da bo dejansko dopolnjeval sedanja prizadevanja in jih ne bo nadomestil; meni, da bi bilo treba to pobudo izvajati v sinergiji z delovanjem Globalnega partnerstva za izobraževanje; navaja, da je treba pred vsakim financiranjem posebno pozornost nameniti kreditni sposobnosti upravičenih držav;
8. ugotavlja, da je cilj 20 % javne pomoči razvoju Unije, ki naj bi se namenila družbenemu vključevanju in humanitarnemu razvoju ter krije osnovne socialne storitve, vključno z zdravjem in izobraževanjem, nenatančen in ne omogoča ustreznega spremljanja odhodkov; zahteva, da se številčni cilji vključijo v naslednji večletni finančni okvir;

Uresničevanje prednostnih nalog

9. opozarja, da je obvladovanje osnovnih znanj, vključno z digitalnimi spretnosti in znanji, predpogoj za razvoj znanj in spretnosti ter za vključitev v poklicno življenje; opozarja tudi, da je izobraževanje deklet ključni vzvod za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, za zdravje in dobro počutje ter za vzpostavitev miroljubne družbe in da so najmanj razvite države najbolj izpostavljene pomanjkanju financiranja, obenem pa so to države, v katerih naložbe ustvarjajo največje človeške, družbene, gospodarske in zdravstvene koristi;
10. opozarja, da je krepitev vloge ranljivih skupin bistvena za zmanjšanje revščine; vztraja, da imajo vse osebe, ne glede na spol, narodnost, jezik, vero, politično ali drugo mnenje, ter invalidi, priseljenci in avtohtoni prebivalci, dostop do vključujočih in pravičnih možnosti izobraževanja in usposabljanja;

Torek, 13. november 2018

11. zato trdi, da mora pomoč Evropske unije na področju izobraževanja najprej izpolniti dve prednostni nalogi: dati prednost kakovostnemu in vključujočemu osnovnemu izobraževanju ter zagotoviti večjo podporo najmanj razvitim državam;

12. zlasti vztraja pri cilju trajnostnega razvoja št. 4.1, ki je usmerjen v brezplačen in kakovostni, 12-letni cikel osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja za vse; ponavlja, da bi ta moral biti temeljni steber partnerstva Afrika-EU v skladu s strateškimi prednostnimi nalogami, sprejetimi na vrhu med Evropsko unijo in Afriško unijo leta 2017; navaja, da bi morala brezplačnost veljati ne le za šolanje, temveč tudi za prikrite stroške, kot so šolske potrebščine, prevoz in prehrana; meni, da bi morale države razmisliti o sistemih štipendiranja, s katerimi bi zagotovile šolanje za otroke, ki so najbolj prikrajšani; opozarja, da je treba zagotavljati pluralizem in svobodno izbiro staršev; kljub temu Evropski uniji in državam članicam priporoča, v skladu s ciljem trajnostnega razvoja št. 4.1 in členom 26 Splošne deklaracije o človekovih pravicah, naj ne uporabljajo javne pomoči za podpiranje pridobitnih izobraževalnih ustanov, ki ne spoštujejo načel in vrednot Unije;

13. poziva Unijo in države članice, naj vsaj polovico svoje pomoči za izobraževanje namenijo osnovnemu izobraževanju do leta 2030;

14. prav tako zahteva, da se vsaj 40 % pomoči za izobraževanje v Uniji in državah članicah usmeri v najmanj razvite države;

15. nazadnje zahteva, da je treba posebno pozornost nameniti enakosti med dekleti in fanti v šoli, ki je bistvena za trajnostni razvoj in načelo, da se nikogar ne zapostavlja; poziva Unijo, naj spodbuja vključujoče in kakovostno izobraževanje, da se odpravijo ovire za dostop deklet do izobraževanja, njihovo sodelovanje v šoli in zaključek njihovega študija; opozarja na cilj, da bi morale do leta 2020 85 % novih programov Evropske unije imeti enakost spolov za glavni ali pomemben cilj; poziva k podpori vzpostavljanju izobraževalnih sistemov, ki ustrezajo potrebam invalidnih učencev ter drugih manjšin in ranljivih skupin, ob upoštevanju lokalnih specifičnosti;

16. pozdravlja sprejetje sporočila Komisije o izobraževanju v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah ter cilj, da se od leta 2019 10 % humanitarne pomoči Unije nameni izobraževanju;

17. opozarja, da se mora izobraževanje begunskih ali razseljenih otrok od začetka obravnavati kot prednostna naloga; poudarja, da je pomembno podpreti države, ki so jih prizadeli nestabilne razmere in konflikti, da se okrepi odpornost njihovih sistemov in zagotovi dostop do kakovostnega izobraževanja, vključno s srednješolsko izobrazbo, za otroke in mlade begunce, notranje razseljene osebe ter njihove gostiteljske skupnosti;

18. poudarja, da se morajo vsi deležniki bolj integrirano, hitro, sistematično in učinkovito odzvati na potrebe na področju izobraževanja v izrednih razmerah v skladu z načelom povezovanja pomoči, rehabilitacije in razvoja;

19. ugotavlja, da nekatere ciljne države ne morejo ali nočejo izpolniti temeljnih potreb prebivalstva, tudi na področju izobraževanja; poziva, naj se določi najprimernejši partner civilne družbe ter naj nevladne organizacije in drugi akterji okrepijo in razširijo dobre prakse na tem področju;

20. opozarja na pomen srednješolskega, tehničnega in poklicnega izobraževanja za zaposljivost mladih in trajnostni razvoj; meni, da bi slednja morala voditi do dostojnih delovnih mest, biti usmerjena k razvojnim potrebam države in potrebam podjetij, usklajena z njimi ter, kolikor je mogoče, financirana z njihove strani; opozarja na projekte, ki združujejo zasebni sektor s centri usposabljanja, in poziva Komisijo, naj preuči, kako finančno podpreti razvoj takih pobud; ugotavlja, da bi se načrt Unije za zunanje naložbe lahko uporabil za doseganje teh ciljev in poziva k strateški udeležbi organizacij civilne družbe pri načrtovanju in izvajanju na tem področju;

21. je zaskrbljen zaradi pojava „bega možganov“; ugotavlja, da nekatere države članice namenijo več kot polovico svoje pomoči za izobraževanje za stroške šolnin na svojem ozemlju; navaja, da bo moralo povečanje pomoči za izobraževanje ta delež zmanjšati; poziva države članice, naj raziščejo in uporabijo dobre prakse ter izkušnje, kot so akademske in strokovne izmenjave; meni, da bi vizumi za večkratni vstop tem študentom omogočili posodobitev znanja in spodbujali krožno mobilnost; hkrati poziva k spodbudam ali ukrepom za spodbujanje študentov k delu v gospodarskem ali vladnem sektorju v njihovi matični državi po njihovem povratku za minimalno obdobje, da bi znanje, ki so ga pridobili, koristilo predvsem partnerskim državam;

Torek, 13. november 2018

22. ugotavlja, da je kakovost poučevanja bistvena za učenje; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je kakovost in razpoložljivost usposabljanja učiteljev še vedno resen problem, zlasti v podsaharski Afriki; vztraja, da je treba zagotavljati prizadevanja za začetno in nadaljevalno usposabljanje učiteljev s poudarkom na pedagoškem znanju in veščinah ter na njihovem zaposlovanju, dohodkih in pogojih dela, med drugim da bi jih spodbudili, da ostanejo in posredujejo svoja znanja prihodnjim generacijam; poziva k zagotavljanju večjega števila programov za izmenjavo med učitelji iz držav v razvoju in državami članicami Unije, na primer prek programa Erasmus +;

23. ugotavlja, da so potrebne obsežne naložbe v šolsko infrastrukturo, material in opremo, zlasti na podeželskih ali manj poseljenih območjih, da bi vsem brez diskriminacije zagotovili dostop do izobraževanja;

24. poudarja pomen novih tehnologij za izboljšanje dostopa do izobraževanja in njegove kakovosti, tudi za razširjanje znanja, usposabljanje, pedagogiko in razvoj učiteljev ter upravljanje ustanov; poudarja, da je treba izkoristiti priložnosti digitalnega prehoda, da bi razvili sodobne pedagoško znanje in metode v državah v razvoju; opozarja na dejstvo, da morajo te nove tehnologije podpirati prizadevanja na področju izobraževanja, ne pa jih nadomeščati z zniževanjem pedagoških standardov; poziva k izboljšanemu ocenjevanju učinka tehnoloških naložb na učne rezultate; vztraja da je treba okrepiti digitalne spretnosti, da bi spodbudili krepitev vloge žensk in deklet;

25. poziva, naj se okrepijo prizadevanja za reševanje izzivov digitalne izključenosti, in sicer z izobraževanjem in usposabljanjem na področju bistvenih digitalnih znanj in spretnosti ter s pobudami za spodbujanje uporabe IKT; poleg tega poziva, naj se v državah v razvoju v učne načrte na vseh ravneh izobraževanja uvede digitalna pismenost, s katero bi se pridobila znanja in spretnosti, ki so potrebna za izboljšanje dostopa do informacij;

26. ugotavlja, da mora izobraževanje naslednji generaciji omogočiti, da živi resnično produktivno življenje v svetu, ki ga spreminjata robotika in avtomatizacija; da bi izpolnili pričakovanja tako oseb, ki iščejo zaposlitev, kot podjetij, morajo razpoložljiva usposabljanja resnično voditi do poklica, zato na področju poklicnega izobraževanja ne bi smela biti izključena partnerstva z zasebnim sektorjem; s tem v zvezi poudarja, da so v izobraževanju pomembni prilagodljivost in znanja, a tudi življenjske in socialne veščine; prepričan je, da morajo otroci poleg prenosa teoretičnega znanja v šoli pridobiti sposobnosti razmišljanja, da bi lahko postavljali prava vprašanja, in ustvarjalne sposobnosti za pretvorbo teh idej v dejanja in da morajo imeti možnost, da se učijo vse življenje;

27. vztraja, da sta izobraževanje in zdravje povezana; poudarja, da šolska medicina in zdravstvena vzgoja poleg spodbujanja učenja omogočata doseganje širokih slojev družbe; poziva k celovitemu in celostnemu pristopu k spolnemu izobraževanju za dekleta in fante, v okviru katerega bodo obravnavana zdravstvena vprašanja, kot so HIV, načrtovanje družine in nosečnost, kar bo prispevalo tudi k doseganju širših ciljev, kot je izboljšanje dostopa deklet do izobraževanja; poudarja vlogo, ki jo imajo zdravstveni delavci za psihosocialno podporo pri izboljšanju odpornosti mlajših otrok, zlasti v državah, ki so jih prizadeli konflikti;

28. spodbuja države, naj uvedejo vsaj eno leto brezplačnega izobraževanja otrok, v skladu s ciljem trajnostnega razvoja 4.2;

29. ponavlja, da le ugodno okolje omogoča kakovostno izobraževanje, vključno s sodelovanjem staršev, prehranskimi vidiki, varnostjo ter dostopom do električne energije, vode in primernih sanitarij, da bi lahko učenci dejansko imeli koristi od šole in da bi povečali stopnjo dokončanja šolanja, zlasti v osnovnošolskem izobraževanju;

Izboljšanje kakovosti pomoči

30. meni, da je vrednotenje sistemov izobraževanja, tudi tistega, ki ga izvajajo nedržavne institucije, kakovosti poučevanja in rezultatov učenja predpogoj za vsako izboljšanje učinkovitosti pomoči; poziva Komisijo in države članice, naj financirajo raziskave, zbiranje podatkov in zanesljivih, tehničnih, nediskriminatornih ter neodvisnih orodij za vrednotenje;

31. meni, da je bistvenega pomena boljše usklajevanje donatorjev v okviru lokalnih skupin za izobraževanje, da bi preprečili dvojno zaposlovanje oziroma situacije, v katerih prihaja do konfliktov pri prizadevanjih za pomoč; poziva države članice, naj bolj sistematično uporabljajo skupno načrtovanje programov in prenos pooblastil; opozarja, da razvojna pomoč ne bi smela služiti strategiji vplivanja;

Torek, 13. november 2018

32. poudarja, da so vlade obvezane, da svojim državljanom zagotovijo pravico do izobraževanja; zato poudarja, da je treba zagotoviti zmogljivosti odgovornih na vseh ravneh, da zagotovijo storitve za vse in vzpostavijo poštene, dostopne in nediskriminatorne nacionalne izobraževalne institucije, ki bodo imele resnično odgovornost in bodo oblikovane na podlagi pomembnega posvetovanja in strateškega sodelovanja ključnih akterjev, tudi civilne družbe, s posebnimi cilji in mehanizmi za spremljanje, rednim ocenjevanjem in rednimi inšpekcijskimi pregledi, jasno in pregledno razmejitev odgovornosti ter dodelitvijo sredstev pod neodvisnim nadzorom; spodbuja sprejetje nacionalnih regulativnih okvirov za vzpostavitev in delovanje izobraževalnih storitev;

33. poudarja, da mora biti pomoč predvidljiva in da morajo prevzeti odgovornost zanjo partnerske države; v zvezi s tem navaja, da sta za te zahteve najbolj primerni proračunska podpora in pomoč, ki jo zagotavljajo večstranske organizacije;

34. poziva Komisijo in države članice, naj dajo prednost sektorski proračunski podpori, kjer je to mogoče, s strogimi merili, med katerimi je dobro upravljanje, in obsežnimi pregledi, zlasti za preprečevanje primerov korupcije; opozarja, da se tretje države obvežejo, da bodo v primeru resnih nepravilnosti povrnila plačila; poziva k vključitvi civilne družbe v spremljanje sporazumov o financiranju; poudarja, da je treba vzpostaviti mehanizem za spremljanje, ki bo omogočil preverjanje, ali je bila razvojna pomoč zlorabljen, in ustrezno uporabo sankcij, tudi s prerazporeditvijo finančnih sredstev, da se poveča pomoč državam z najboljšimi praksami na tem področju;

35. spodbuja Komisijo in države članice, naj promovirajo vlogo lokalnih organov in organizacij civilne družbe pri pripravi in izvajanju programov pomoči za izobraževanje, tudi v okviru proračunske podpore;

36. ugotavlja, da se samo tretjina pomoči na področju izobraževanja izvaja preko večstranskih organov v primerjavi z dvema tretjinama pomoči na področju zdravja; zato poziva Komisijo in države članice, naj povečajo financiranje Globalnega partnerstva za izobraževanje in sklad *Education cannot wait*; meni, da bi moralo biti globalno partnerstvo sposobno v svojem naslednjem strateškem načrtu za obdobje po letu 2020 podaljšati programsko obdobje s treh na šest let, da se omogoči stabilnejše in predvidljivejše financiranje, ki je zlasti potrebno za krepitev nacionalnih izobraževalnih sistemov;

o

o o

37. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0446

Pravna država v Romuniji

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o pravni državi v Romuniji (2018/2844(RSP))

(2020/C 363/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju pogodb EU, zlasti členov 2, 3, 4, 6 in 7 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP),
- ob upoštevanju romunske ustave,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2014 o novem okviru EU za krepitev načela pravne države (COM(2014)0158),
- ob upoštevanju svoje razprave 2. februarja 2017 o demokraciji in pravičnosti v Romuniji,
- ob upoštevanju svoje razprave 7. februarja 2018 o nevarnostih za pravno državo, ki izhajajo iz reforme romunskega pravosodnega sistema,
- ob upoštevanju svoje razprave 3. oktobra 2018 o pravni državi v Romuniji,
- ob upoštevanju izmenjave mnenj 1. oktobra 2018 s prvim podpredsednikom Komisije Fransom Timmermansom v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,
- ob upoštevanju predstavitve 22. marca 2017 v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve o demokraciji in pravičnosti v Romuniji,
- ob upoštevanju skupne izjave predsednika Komisije Jean-Clauda Junckerja in prvega podpredsednika Komisije Timmermansa z dne 24. januarja 2018 o zadnjih dogodkih v Romuniji,
- ob upoštevanju skupnega mnenja Beneške komisije z dne 16. marca 2018 o osnutku romunskega zakona št. 140/2017 o spremembi vladnega odloka št. 26/2000 o združenjih in fundacijah,
- ob upoštevanju skupnega mnenja Beneške komisije z dne 20. oktobra 2018 o spremembah romunskega zakona št. 303/2004 o statutu sodnikov in tožilcev, zakona št. 304/2004 o organizaciji pravosodja in zakona št. 317/2004 o vrhovnem sodnem svetu,
- ob upoštevanju skupnega mnenja Beneške komisije z dne 20. oktobra 2018 o spremembah romunskega kazenskega zakonika in zakonika o kazenskem postopku, ki vplivata tudi na zakon št. 78/2000 o preprečevanju, odkrivanju in sankcioniranju korupcije in zakon št. 304/2004 o organizaciji pravosodja,
- ob upoštevanju ad hoc poročila Skupine držav proti korupciji v okviru Sveta Evrope (GRECO) z dne 11. aprila 2018 o Romuniji,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. novembra 2017 o napredku Romunije v okviru mehanizma za sodelovanje in preverjanje,
- ob upoštevanju treh zakonov o reformi pravosodja, ki jih je decembra 2017 sprejel romunski parlament, o spremembi zakona št. 303/2004 o statutu sodnikov in tožilcev, zakona št. 304/2004 o organizaciji pravosodja in zakona št. 317/2004 o vrhovnem sodnem svetu; ob upoštevanju sprejetja sprememb kazenskega zakonika junija 2018 in sprememb zakonika o kazenskem postopku julija 2018,

Torek, 13. november 2018

- ob upoštevanju resolucije 2226/2018 in priporočila 2134/2018 parlamentarne skupščine Sveta Evrope,
 - ob upoštevanju odločitve romunskega ustavnega sodišča z dne 20. oktobra 2018, da je 64 od 96 sprememb zakonika o kazenskem postopku neustavnih; ob upoštevanju izjave ustavnega sodišča z dne 25. oktobra 2018, da 30 sprememb kazenskega zakonika ni v skladu z ustavo,
 - ob upoštevanju ponavljajočih se množičnih protestov od januarja 2017 proti korupciji in v obrambo pravne države, vključno z množičnim protestom „Diaspora doma“ 10. avgusta 2018 v Bukarešti, po katerem je zaradi policijskega nasilja na stotine ljudi potrebovalo zdravniško pomoč,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker Evropska unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, in ker so te vrednote skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških (člen 2 PEU);
- B. ker člen 6(3) PEU potrjuje, da so temeljne pravice, kakor jih zagotavlja EKČP ter kakor izhajajo iz skupnega ustavnega izročila držav članic, splošna načela prava Unije;
- C. ker EU deluje na podlagi domneve medsebojnega zaupanja, da države članice spoštujejo demokracijo, načelo pravne države in temeljne pravice, kot je zapisano v EKČP in Listini o temeljnih pravicah;
- D. ker je neodvisnost sodstva določena v členu 47 Listine o temeljnih pravicah in členu 6 EKČP ter je bistven pogoj demokratičnega načela delitve oblasti;
- E. ker je v svojem poročilu o Romuniji iz aprila 2018 Skupina držav proti korupciji v okviru Sveta Evrope izrazila resno zaskrbljenost glede nekaterih vidikov zakonodaje o statusu sodnikov in tožilcev, o organizaciji pravosodja in o vrhovnem sodnem svetu, ki jo je sprejel romunski parlament, ter glede predlogov sprememb kazenske zakonodaje; ker Skupina držav proti korupciji v okviru Sveta Evrope postavlja pod vprašaj zakonodajni postopek, izraža bojazen glede vpliva na neodvisnost sodstva in svari pred prikritim kršenjem standardov za boj proti korupciji;
- F. ker je Beneška komisija v svojem mnenju št. 924/2018 z dne 20. oktobra 2018, ki je bilo omejeno na „določene, še posebej sporne vidike osnutkov“, sklenila, da „so bile v zvezi z osnutki po kritikah in številnih odločitvah ustavnega sodišča sicer uvedene dobrodošle izboljšave, vendar obstajajo pomembni vidiki, ki so bili uvedeni v treh osnutkih, kar bi lahko privedlo do pritiska na sodnike in tožilce ter nazadnje ogrozilo neodvisnost sodstva in njegovih članov ter, skupaj s predčasnim upokojevanjem, njegovo učinkovitost in kakovost, kar bi imelo negativne posledice za boj proti korupciji“, ob tem pa meni, da bodo ti vidiki „verjetno ogrozili zaupanje javnosti v sodstvo“⁽¹⁾;
- G. ker je Beneška komisija v svojem mnenju št. 930/2018 z dne 20. oktobra 2018 ugotovila, da je „potrebno in primerno, da romunski parlament izvede reformo kazenskega zakonika zavoljo izvajanja odločitev ustavnega sodišča in ustreznih direktiv EU“ in da bodo številne spremembe „pomembno zmanjšale učinkovitost romunskega kazenskopravnega sistema v boju proti različnim oblikam kriminala, vključno s kaznivimi dejanji, povezanimi s korupcijo, nasilnimi kaznivimi dejanji in organiziranim kriminalom“⁽²⁾;

⁽¹⁾ Mnenje Beneške komisije št. 924/2018 z dne 20. oktobra 2018 (CDL-AD(2018)017).

⁽²⁾ Mnenje Beneške komisije št. 930/2018 z dne 20. oktobra 2018 (CDL-AD(2018)021).

Torek, 13. november 2018

- H. ker je Beneška komisija v skupnem mnenju št. 914/2018 z dne 16. marca 2018 pozdravila dejstvo, da „so pobudniki osnutka zakona na sestankih v Bukarešti izrazili pripravljenost, da spremenijo več vidikov osnutka zakona“, in pozvala romunske organe, naj upoštevajo njena glavna priporočila, in sicer, da „so nove zahteve za poročanje in razkritje iz osnutka zakona, vključno s sankcijami prekinitve dejavnosti in prenehanja v primeru neskladnosti z zakonodajo, očitno nepotrebne in nesorazmerne ter da bi jih bilo treba razveljaviti“, ter da bo podrobna objava finančnih poročil vsakih šest mesecev in navedba vira dohodka ne glede na znesek, skupaj s sankcijo razpustitve, imela „negativen učinek na civilno družbo“ in bo v nasprotju s „svobodo združevanja in pravico do spoštovanja zasebnega življenja“⁽¹⁾;
- I. ker je parlamentarna skupščina Sveta Evrope pozvala Romunijo, naj zavrne nedavno predlagane osnutke zakonov o dodatnih obveznostih finančnega poročanja za nevladne organizacije, jih spremeni v skladu s priporočili Beneške komisije in Urada za demokratične institucije in človekove pravice Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE/ODIHR) ter jih predloži v široko javno posvetovanje pred sprejetjem⁽²⁾;
- J. ker je Komisija 19. julija 2018 proti Romuniji sprožila postopek pred Sodiščem Evropske unije, ker v nacionalno zakonodajo ni vključila četrte direktive o preprečevanju pranja denarja; ker je romunski parlament 24. oktobra 2018 sprejel osnutek zakona o boju proti pranju denarja in financiranju terorizma;
- K. ker poteka razprava v zvezi z vlogo romunske obveščevalne službe (SRI) in njenim domnevnim poseganjem v dejavnosti romunskega sodstva, v kateri se pojavljajo vprašanja o obsegu in podrobnostih tega domnevnega poseganja; ker Beneška komisija v svojem mnenju z dne 20. oktobra 2018 ugotavlja, da „je potrebna temeljita revizija pravnih predpisov o nadzoru nad obveščevalnimi službami“;
- L. ker je bila maja 2016 vložena peticija za spremembo romunske ustave, da bi se opredelitev družine omejila na zakonsko zvezo med moškim in žensko; ker so številne skupine za človekove pravice izrazile zaskrbljenost, da bi predlog lahko privedel do kršitve mednarodnih standardov človekovih pravic in povečal diskriminacijo istospolno usmerjenih oseb v Romuniji; ker je parlament to spremembo podprl z dvotretjinsko večino; ker referendum o tem vprašanju ni dosegel zahtevane 30-odstotne udeležbe;
- M. ker je po podatkih iz letnega pregleda razmer na področju človekovih pravic oseb LGBTI v Evropi leta 2018, ki ga je objavila evropska regija Mednarodnega združenja lezbijk in gejev (ILGA-Europe), Romunija na 25. mestu med 28 državami članicami EU na področju zakonodaje, sovražnega govora in diskriminacije proti lezbijkam, gejem, biseksualnim, transseksualnim in interseksualnim osebam (LGBTI);
- N. ker je Evropska unija zavezana k spoštovanju svobode in pluralnosti medijev ter pravice do obveščenosti in svobode izražanja; ker je žvižgaštvo bistveni del preiskovalnega novinarstva in svobode tiska ter ker so žvižgači v večini držav članic zaščiteni le v zelo omejenih primerih, kot je navedeno v sporočilu Komisije z dne 23. aprila 2018 o krepitvi zaščite žvižgačev na ravni EU (COM(2018)0214); ker so funkcije medijev kot javnega čuvaja bistvene za spoštovanje teh pravic in za zaščito vseh drugih temeljnih pravic;
- O. ker so Novinarji brez meja opozorili na poskuse pretvarjanja romunskih medijev v orodja za politično propagando ter na vprašanje politične cenzure v medijih⁽³⁾;
- P. ker je v členu 12 Listine o temeljnih pravicah določeno, da ima vsakdo pravico do mirnega zbiranja in združevanja na vseh ravneh, zlasti na področju političnih, sindikalnih in državljanskih zadev;
- Q. ker so poročila o nasilju romunske policije med protesti 10. avgusta 2018 vzbudila resno zaskrbljenost glede sorazmernosti uporabe sile in glede kršitev temeljnih pravic protestnikov, kar je privedlo do potekajočih preiskav romunskih organov kazenskega pregona;

⁽¹⁾ Skupno mnenje Beneške komisije št. 914/2018 z dne 16. marca 2018(CDL-AD (2018)004).

⁽²⁾ Resolucija 2226/2018 in priporočilo 2134/2018 parlamentarne skupščine Sveta Evrope.

⁽³⁾ <https://rsf.org/en/romania>

Torek, 13. november 2018

- R. ker ostaja korupcija velik izziv v Evropski uniji; ker se narava in obseg korupcije med državami članicami sicer razlikujeta, vendar korupcija škoduje Uniji kot celoti, njenemu gospodarstvu in družbi, ovira gospodarski razvoj, slabi demokracijo in škoduje pravni državi;
- S. ker je bil glavni tožilec nacionalnega direktorata za boj proti korupciji 9. julija 2018 kljub mnenju sodnega sveta po sodbi ustavnega sodišča, ki je omejilo pooblastila predsednika, razrešen s položaja; ker je Beneška komisija v mnenju z dne 20. oktobra 2018 ravno nasprotno poudarila, da bi bilo pomembno „okrepiti neodvisnost tožilcev ter ohraniti in povečati vlogo institucij, kot sta predsednik in vrhovni sodni svet, ki lahko uravnotežijo vpliv ministra za pravosodje“; ker je 24. oktobra 2018 minister za pravosodje zahteval razrešitev generalnega državnega tožilca in ga obtožil, da je prekoračil svoje pristojnosti;
1. poudarja, da je izjemno pomembno zagotoviti, da se v celoti ohranjajo skupne evropske vrednote, navedene v členu 2 PEU, in da se zagotavljajo temeljne pravice, opredeljene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah;
 2. je zelo zaskrbljen zaradi spremenjenih zakonodajnih predlogov v zvezi z romunsko sodno in kazensko zakonodajo, natančneje zaradi njihovega potenciala za strukturno slabitev neodvisnosti pravosodnega sistema in zmogljivosti za učinkovit boj proti korupciji v Romuniji, pa tudi za slabitev načela pravne države;
 3. obsoja nasilno in nesorazmerno posredovanje policije med protesti v Bukarešti avgusta 2018; poziva romunske organe, naj zagotovijo pregledno, nepristransko in učinkovito preiskavo dejanj posebnih policijskih enot;
 4. poziva romunske organe, naj sprejmejo zaščitne ukrepe, da bi zagotovili pregledno in pravno podlago za kakršno koli institucionalno sodelovanje ter se izognili vsakršnemu vmešavanju, ki bi obšel sistem zavor in ravnovesij; poziva k okrepitvi parlamentarnega nadzora nad obveščevalnimi službami;
 5. poziva romunske oblasti, naj se zoperstavijo vsem ukrepom, ki bi dekriminalizirali korupcijo med izvajanjem javnega mandata, ter naj izvajajo nacionalno strategijo za boj proti korupciji;
 6. močno priporoča ponovno preučitev zakonodaje o financiranju, organizaciji in delovanju nevladnih organizacij v zvezi z morebitnim ustrahovalnim učinkom na civilno družbo in v zvezi z dejstvom, da je v nasprotju z načelom svobode združevanja in s pravico do zasebnosti; meni, da bi jo bilo treba v celoti uskladiti z okvirom EU;
 7. poziva romunski parlament in vlado, naj v celoti izvajata vsa priporočila Evropske komisije, Skupine držav proti korupciji v okviru Sveta Evrope in Beneške komisije ter naj ne uvajata reform, ki bi ogrozile spoštovanje načela pravne države, vključno z neodvisnostjo sodstva; poziva k trajnemu sodelovanju s civilno družbo in poudarja, da je treba zgoraj omenjena vprašanja obravnavati na podlagi preglednega in vključujočega postopka; spodbuja aktivno pridobivanje mnenj Beneške komisije o zadevnih zakonodajnih ukrepih pred njihovo dokončno odobritvijo;
 8. poziva romunsko vlado, naj sodeluje s Komisijo v skladu z načelom iskrenega sodelovanja, zapisanem v Pogodbi;
 9. ponovno izraža obžalovanje, da se Komisija leta 2017 ni odločila objaviti poročila EU o boju proti korupciji, in jo odločno poziva, naj začne brez odlašanja ponovno vsako leto spremljati boj proti korupciji v vseh državah članicah; poziva Komisijo, naj v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 8. marca 2016 o letnem poročilu za leto 2014 o zaščiti finančnih interesov Evropske unije⁽¹⁾ vzpostavi sistem doslednih kazalnikov in enostavnih enotnih meril za merjenje korupcije v državah članicah ter oceni njihove politike za boj proti korupciji;

⁽¹⁾ UL C 50, 9.2.2018, str. 2.

Torek, 13. november 2018

10. odločno poziva k rednemu, sistematičnemu in nepristranskemu spremljanju in dialogu, ki bo vključeval vse države članice, pa tudi Svet, Komisijo in Parlament, da bi se zaščitile temeljne vrednote EU, in sicer demokracijo, temeljne pravice in pravno državo, kot je predlagal v svoji resoluciji z dne 25. oktobra 2016 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽¹⁾; ponovno poudarja, da bi moral biti ta mehanizem sestavljen iz letnega poročila s priporočili za posamezne države ⁽²⁾;

11. poziva Komisijo kot varuhinjo pogodb, naj spremlja ukrepanje romunskih organov na podlagi priporočil, ob tem pa Romuniji še naprej zagotavlja polno podporo pri iskanju ustreznih rešitev;

12. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, vladam in parlamentom držav članic ter predsedniku Romunije.

⁽¹⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 162.

⁽²⁾ Glej: resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2016 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letu 2015 (UL C 238, 6.7.2018, str. 2).

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0447

Minimalni standardi za manjšine v EU**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o minimalnih standardih za manjšine v EU (2018/2036(INI))**

(2020/C 363/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter člena 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju členov 10, 21 in 22 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost ⁽¹⁾ (direktiva o rasni enakosti),
- ob upoštevanju kopenhavskih meril in sklopa predpisov Unije, ki jih mora država kandidatka izpolnjevati, če želi pristopiti k Uniji (pravni red Evropske unije),
- ob upoštevanju Deklaracije OZN o pravicah pripadnikov narodnih ali etničnih, verskih in jezikovnih manjšin ter Deklaracije OZN o pravicah domorodnih ljudstev,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic, ki jo je generalna skupščina OZN sprejela leta 1948,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN A/RES/60/7 z dne 1. novembra 2005 o spominu na holokavst,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov, zlasti protokola št. 12 o nediskriminaciji,
- ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice o temeljnih pravicah za leto 2018 in njene druge raziskave Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji (EU-MIDIS II),
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov in izbirnega protokola k njej (A/RES/61/106), sprejete 13. decembra 2006,
- ob upoštevanju Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin in Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, ki ju je sprejel Svet Evrope,
- ob upoštevanju resolucije parlamentarne skupščine Sveta Evrope št. 1985, sprejete leta 2014, o položaju in pravicah narodnih manjšin v Evropi,
- ob upoštevanju resolucije parlamentarne skupščine Sveta Evrope št. 2153, sprejete leta 2017, o spodbujanju vključevanja Romov in potujočih skupin,
- ob upoštevanju resolucije parlamentarne skupščine Sveta Evrope št. 2196, sprejete leta 2018, o zaščiti in spodbujanju regionalnih ali manjšinskih jezikov v Evropi,
- ob upoštevanju resolucije Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope št. 424, sprejete leta 2017, o regionalnih in manjšinskih jezikih v Evropi,
- ob upoštevanju priporočila parlamentarne skupščine Sveta Evrope št. 1201, sprejetega leta 1993, o dodatnem protokolu o pravicah manjšin k Evropski konvenciji o človekovih pravicah,

⁽¹⁾ UL L 180, 19.7.2000, str. 22.

Torek, 13. november 2018

- ob upoštevanju deklaracije odbora ministrov Sveta Evrope o naraščanju anticiganizma in rasističnega nasilja nad Romi v Evropi, ki je bila sprejeta 1. februarja 2012,
- ob upoštevanju smernice 5 o odnosih med Svetom Evrope in Evropsko unijo, sprejete v Varšavi 16. in 17. maja 2005 na tretjem vrhu voditeljev držav in vlad Sveta Evrope,
- ob upoštevanju dokumenta OVSE iz Københavna iz leta 1990 in številnih tematskih priporočil in smernic o pravicah manjšin, ki sta jih izdala Visoki komisar za narodne manjšine OVSE in Urad za demokratične institucije in človekove pravice OVSE,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2018 o varstvu in nediskriminaciji manjšin v državah članicah EU ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2017 o vidikih temeljnih pravic pri vključevanju Romov v EU: boj proti anticiganizmu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2016 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. aprila 2015 ob mednarodnem dnevu Romov – rasno sovraštvo do Romov v Evropi in priznanje, s strani EU, dneva spomina na genocid nad Romi med drugo svetovno vojno ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2013 o ogroženih evropskih jezikih in jezikovni raznolikosti v Evropski uniji ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. junija 2005 o varstvu manjšin in protidiskriminacijski politiki v razširjeni Evropi ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2017 o poročilu o državljanstvu EU iz leta 2017: krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sodb in sodne prakse Sodišča Evropske unije in zlasti zadeve T-646/13 (Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe proti Komisiji) ter sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice,
- ob upoštevanju poročil in raziskav Agencije Evropske unije za temeljne pravice, kot je poročilo o spoštovanju in zaščiti pripadnikov manjšin za obdobje 2008–2010, in drugih poročil nacionalnih, evropskih in mednarodnih organizacij ter nevladnih organizacij na tem področju,
- ob upoštevanju dejavnosti in ugotovitev medskupine Evropskega parlamenta za tradicionalne manjšine, narodne skupnosti in jezike,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0353/2018),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0032.

⁽²⁾ UL C 346, 27.9.2018, str. 171.

⁽³⁾ UL L 328, 6.12.2008, str. 55.

⁽⁴⁾ UL C 238, 6.7.2018, str. 2.

⁽⁵⁾ UL C 328, 6.9.2016, str. 4.

⁽⁶⁾ UL C 93, 9.3.2016, str. 52.

⁽⁷⁾ UL C 124 E, 25.5.2006, str. 405.

⁽⁸⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 11.

⁽⁹⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 162.

Torek, 13. november 2018

- A. ker so pravice pripadnikov manjšin neločljiv del človekovih pravic, ki so univerzalne, nedeljive in neodvisne; ker sta varovanje in spodbujanje pravic manjšin bistvena za mir, varnost in stabilnost ter za spodbujanje strpnosti, medsebojnega spoštovanja, razumevanja in sodelovanja med vsemi ljudmi, ki živijo na določenem ozemlju;
- B. ker je EU mozaik kultur, jezikov, ver, tradicij in zgodovine, ki tvori skupnost različnih državljanov, ki jih združujejo skupne temeljne vrednote; ker to bogastvo Evrope ni samoumevno ter bi ga bilo treba zaščititi in negovati;
- C. ker približno 8 % državljanov EU pripada narodni manjšini, približno 10 % pa jih govori regionalni ali manjšinski jezik; ker vztrajno nadlegovanje, diskriminacija (vključno z večplastno in presečno diskriminacijo) in nasilje omejujejo ljudi pri polnem uveljavljanju temeljnih pravic in svoboščin ter ogrožajo njihovo enakopravno udeležbo v družbi;
- D. ker lahko varovanje pravic pripadnikov manjšin pomaga pri zagotavljanju trajnostne prihodnosti za Evropo ter prispeva k zagotavljanju spoštovanja načel dostojanstva, enakosti in nediskriminacije; ker koristi niso omejene samo na manjšine, saj bodo s to zaščito in spodbujanjem zagotovljeni stabilnost, gospodarski razvoj in blaginja za vse;
- E. ker je bil z Lizbonsko pogodbo v primarno zakonodajo EU uveden izraz „pripadniki manjšin“, kar je prva izrecna omemba tega izraza v zgodovini zakonodaje EU; ker člen 2 PEU določa, da „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin“ in da so te vrednote „skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških“; ker ugotavlja, da so te vrednote skupne vsem državam članicam in jih morajo EU in vsaka država članica posebej dosledno spoštovati in dejavno spodbujati v vseh svojih politikah, notranjih in zunanjih; ker se morajo te pravice obravnavati enako kot druge pravice, zapisane v Pogodbah;
- F. ker pogodbi EU, ki v zvezi s tem temeljita na pristopu mednarodnega prava, ne opredelujeta izraza „manjšine“; ker v skladu s členom 17 PEU Komisija skrbi za uporabo Pogodb;
- G. ker člen 19 PDEU določa, da Svet lahko po posebnem zakonodajnem postopku in po odobritvi Evropskega parlamenta soglasno sprejme ustrezne ukrepe za boj proti diskriminaciji;
- H. ker je z Listino EU o temeljnih pravicah pojem narodnih manjšin postal izraz, ki se uporablja v zakonodaji EU; ker člen 21 Listine izrecno poudarja, da je diskriminacija prepovedana; ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti varstvu temeljnih pravic posameznikov v najbolj ranljivih okoliščinah;
- I. ker člen 9 PEU glede opredelitve državljanstva Unije izrecno navaja, da Unija spoštuje načelo enakosti svojih državljanov, ki so deležni enake obravnave s strani njenih institucij, organov, uradov in agencij;
- J. ker sta Okvirna konvencija za varstvo narodnih manjšin in listina o jezikih pomembna dosežka mednarodnega sistema za zaščito manjšin in pomembni mednarodni orodji za določanje standardov za države pogodbenice; ker je učinek teh sporazumov oslabilen zaradi počasnega postopka ratifikacije, pridržkov pogodbenic in pomanjkanja pristojnosti nadzora, zaradi česar so odvisni od dobre volje držav; ker sistematično neizvajanje sodb, odločb in priporočil vodi tudi k normalizaciji nespoštovanja teh dveh mednarodnih instrumentov;
- K. ker bi bilo treba pri oblikovanju skupnih evropskih minimalnih standardov za varstvo pravic pripadnikov manjšin upoštevati dobro prakso, ki se že uporablja v državah članicah, na primer v Italiji (Alto Adige/Južna Tirolska) ali v Nemčiji (Schleswig-Holstein);

Torek, 13. november 2018

- L. ker pravice pripadnikov manjšin zagotavljajo večstranski in dvostranski mednarodni sporazumi ter so zapisane v ustavnih sistemih številnih držav članic, njihovo spoštovanje pa je pomemben pogoj za oceno pravne države;
- M. ker je direktiva o rasni enakosti ključni pravni ukrep za boj proti etnični in rasni diskriminaciji; ker je več držav članic še vedno ne izvaja v celoti; ker v skladu s členom 5 te direktive velja, da za zagotovitev popolne enakopravnosti načelo enakega obravnavanja ne ovira držav članic pri ohranjanju ali sprejemanju nekaterih ukrepov za preprečevanje prikrajšanosti ali za nadomestilo neugodnosti, ki so povezane z raso ali narodnostjo;
- N. ker slogan Evropske unije „Združena v raznolikosti“, sprejet leta 2000, poudarja spoštovanje raznolikosti kot eno izmed temeljnih vrednot Evropske unije;
- O. ker so kopenhavska merila del meril za pristop k EU; ker se v skladu z enim od treh kopenhavskih meril od držav jasno zahteva, da zagotovijo demokracijo, vladavino prava, človekove pravice ter spoštovanje in zaščito manjšin; ker se po tem, ko država kandidatka postane država članica, pravice manjšin ne nadzoruje več;
- P. ker izkušnje kažejo, da so države v predpristopnem procesu bolj pripravljene spoštovati kopenhavska merila; ker se kot posledica pomanjkanja zadostnega okvira za zagotavljanje, da bi se ta merila po pristopu izpolnjevala, pričakuje resno nazadovanje v mnogih državah članicah po pridružitvi EU; ker v EU države članice še vedno nimajo skupnih standardov na ravni Unije za zaščito manjšin;
- Q. ker ima Unija trenutno za odzivanje na sistematične in institucionalne pojave diskriminacije, rasizma in ksenofobije na voljo samo instrumente z omejeno učinkovitostjo; ker so bili kljub številnim pozivom Komisiji sprejeti le omejeni ukrepi za zagotovitev učinkovitega varstva pripadnikov manjšin;
- R. ker je treba razviti močne instrumente in postopke pravne države, da bi zagotovili spoštovanje načel in vrednot iz Pogodb po vsej Uniji; ker je spoštovanje pravic pripadnikov manjšin sestavni del teh vrednot; ker bi moral obstajati učinkovit mehanizem za odpravo preostalih pomanjkljivosti; ker bi moral ta mehanizem temeljiti na dokazih, biti objektivni, nediskriminatorni, spoštovati načela subsidiarnosti, nujnosti in sorazmernosti, se uporabljati za države članice in institucije Unije, temeljiti na stopenskem pristopu ter vključevati preventivno in korektivno komponento; ker je Parlament podprl tak mehanizem v resoluciji z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi evropskega mehanizma za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki bi pomembno prispeval k skupnemu evropskemu pristopu k upravljanju, ki ga trenutno ni;
- S. ker so jeziki neločljiv del evropske identitete in najbolj neposreden izraz kulture; ker je spoštovanje jezikovne raznolikosti temeljna vrednota EU, kakor je na primer določeno v členu 22 Listine in preambuli PEU, ki se sklicuje na zajemanje „navdiha iz kulturne, verske in humanistične dediščine Evrope, iz katere so se razvile univerzalne vrednote nedotakljivosti in neodtujljivosti človekovih pravic, svobode, demokracije, enakosti in pravne države“;
- T. ker je jezikovna raznolikost pomemben del kulturnega bogastva regije; ker od 40 do 50 milijonov ljudi v EU govori enega izmed 60 regionalnih in manjšinskih jezikov Unije, od katerih so nekateri resno ogroženi; ker je po vsej Evropi mogoče zaznati upad manjšinskih jezikov; ker so jeziki, ki jih govorijo v manjših skupnostih in ki nimajo uradnega statusa, še bolj izpostavljeni tveganju, da bodo izumrli;
- U. ker približno ena oseba od tisočih kot svoj prvi jezik uporablja nacionalni znakovni jezik; ker bi bilo treba tem jezikom dodeliti status uradnih jezikov;

Torek, 13. november 2018

- V. ker sta v vključujočih družbah pomembni tako individualna kot narodna identiteta in ker nobena izmed njiju ne izključuje druge; ker so v nacionalnih zakonodajnih sistemih držav članic velike vrzeli, povezane z manjšinami, za same sisteme pa je značilna nizka raven usklajenosti in enakomernosti;
- W. ker je kulturna dediščina Evrope bogata in raznolika; ker kulturna dediščina bogati življenja posameznih državljanov; ker člen 3 PEU določa, da Unija „spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter skrbi za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine“; ker pripadniki manjšin, ki v Evropi živijo že več stoletij, prispevajo k tej bogati, edinstveni in raznoliki dediščini ter so neločljiv del evropske identitete;
- X. ker so razlike med državami članicami na področju priznavanja manjšin in spoštovanja njihovih pravic velike; ker se manjšine v EU še vedno soočajo z institucionalizirano diskriminacijo, so izpostavljene žaljivim stereotipom in celo njihove pridobljene pravice so pogosto omejene ali pa se izvajajo izbirno;
- Y. ker je razlika med varstvom manjšin in politikami za boj proti diskriminaciji; ker nediskriminacija ne zadostuje za ustavitev asimilacije; ker je dejanska enakost več kot le izogibanje diskriminaciji in pomeni zagotavljanje, da lahko manjšine uveljavljajo svoje pravice, na primer pravico do identitete, uporabe jezika in izobrazbe, kulturnih, državljanskih in drugih pravic, ki so primerljive z enakimi pravicami večine;
- Z. ker naraščajoče ksenofobno nasilje in sovražni govor v Evropski uniji, ki ga pogosto spodbujajo skrajno desne sile, vpliva na pripadnike manjšin in je usmerjeno nanje;
- AA. ker državljani EU, ki so pripadniki manjšin, pričakujejo, da se na evropski ravni stori več za zaščito njihovih pravic, kot kažejo številne peticije, predložene Evropskemu parlamentu;
- AB. ker je evropska državljanska pobuda Minority SafePack zbrala 1 215 879 podpisov po vsej EU, kar kaže na voljo državljanov EU, da bi se okrepil zakonodajni okvir, ki ureja politiko manjšin na ravni EU;
- AC. ker je še vedno mogoče precej izboljšati način dejanskega izvajanja varstva teh pravic v EU; ker legitimnost demokratičnih ustanov temelji na tem, da v njih sodelujejo in so v njih zastopane vse družbene skupine, vključno s pripadniki manjšin;
1. opozarja, da morajo države članice manjšinam zagotoviti popolno uveljavljanje človekovih pravic, bodisi kot posameznikom ali kot skupnostim;
 2. opozarja, da medtem ko je varstvo manjšin sestavni del kopenhavskih meril, ki veljajo tako za države kandidatke kot države članice, ni zagotovila za to, da bodo države kandidatke po vstopu v Evropsko unijo še naprej izpolnjevale obveznosti v skladu s temi merili;
 3. ugotavlja, da EU še vedno nima učinkovitih instrumentov za spremljanje in uveljavljanje spoštovanja pravic manjšin; obžaluje, da je bila EU na področju varstva manjšin bodisi prepričana, da njene države članice spoštujejo pravice manjšin, bodisi se je zanašala na zunanje instrumente za spremljanje, kot so instrumenti OZN, Sveta Evrope in OVSE;
 4. ugotavlja, da je to, da države članice pred pristopom k Uniji in po njem spoštujejo kopenhavska merila, treba nenehno spremljati ter da je potreben stalen dialog v Parlamentu, Komisiji in Svetu ter med njimi; poudarja, da je treba vzpostaviti celovit sistem EU za zaščito manjšin, ki bi ga spremljal trden mehanizem za nadzor;
 5. opozarja, da ima Evropska komisija v skladu s členom 17(1) PEU kot varuhinja Pogodb legitimnost in pristojnost za zagotavljanje, da vse države članice spoštujejo načela pravne države in druge vrednote iz člena 2 PEU; zato meni, da ukrepi, ki jih je Komisija sprejela za uspešno izvajanje te naloge in preverjanje, ali države članice še vedno izpolnjujejo pogoje, ki so veljali pred njihovim pristopom, ne pomenijo kršitve suverenosti držav članic;

Torek, 13. november 2018

6. opozarja, da ima v okviru obstoječih mednarodnih standardov vsaka država članica pravico opredeliti pripadnike narodnih manjšin;

7. opozarja, da v politiki EU ni niti skupnih standardov EU za pravice manjšin niti jasnega dogovora o tem, kdo lahko velja za pripadnika manjšine; ugotavlja, da opredelitve manjšin ni niti v Deklaraciji OZN o pravicah pripadnikov narodnih ali etničnih, verskih in jezikovnih manjšin niti v Okvirni konvenciji za varstvo narodnih manjšin; poudarja, da je treba zaščititi vse narodne ali etnične, verske in jezikovne manjšine, ne glede na opredelitev, in da je treba vsako opredelitev uporabljati prožno, saj je dejanska vključitev upravičencev do zaščite manjšinskih pravic pogosto del razvojnega procesa, ki lahko nazadnje privede do uradnega priznanja; priporoča, da mora na podlagi načel subsidiarnosti, sorazmernosti in nediskriminacije opredelitev „narodne manjšine“ temeljiti na opredelitvi iz priporočila parlamentarne skupščine Sveta Evrope št. 1201 (1993) o dodatnem protokolu o pravicah manjšin k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, tj. kot skupine ljudi v državi, ki:

- prebivajo na ozemlju te države ali so njeni državljani,
- imajo dolgoletne, močne in trajne vezi s to državo,
- imajo posebne etnične, kulturne, verske ali jezikovne značilnosti,
- so dovolj reprezentativni, vendar jih je manj kot večinskega prebivalstva te države ali regije,
- želijo ohraniti svojo samobitnost in identiteto, kulturo, tradicijo, vero ali jezik;

8. opozarja na smernico 5 o odnosih med Svetom Evrope in Evropsko unijo, kakor so jo sprejeli voditelji držav in vlad držav članic Sveta Evrope v Varšavi 16. in 17. maja 2005 in v kateri je navedeno, da si bo Evropska unija v okviru svojih pristojnosti prizadevala za prenos teh vidikov v svojo zakonodajo;

9. ugotavlja, da je za izvajanje nekaterih delov določb Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin in Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih (v nadaljnjem besedilu: listina o jezikih) pristojna EU ter opozarja na ugotovitev Agencije Evropske unije za temeljne pravice, da lahko Unija kljub temu, da ni v celoti zakonsko pristojna za odločanje o zaščiti narodnih manjšin kot takih, odloča pri raznih drugih vprašanjih, ki zadevajo pripadnike narodnih manjšin;

10. meni, da je potreben zakonodajni predlog o minimalnih standardih za varstvo manjšin v EU, in sicer po ustrezni oceni učinka ter v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, ki veljata za države članice, da bi izboljšali položaj manjšin in zaščitili že obstoječe pravice v vseh državah članicah, hkrati pa se izognili dvojnemu merilu; meni, da bi morali ti standardi, ob upoštevanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti, temeljiti na tistih, ki so že kodificirani v instrumentih mednarodnega prava, in da bi morali biti trdno vpeti v pravni okvir, ki zagotavlja demokracijo, načelo pravne države in temeljne pravice po vsej EU, hkrati pa bi bilo treba vzpostaviti tudi delujoč mehanizem spremljanja; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da njihov pravni sistem ne omogoča diskriminacije pripadnikov manjšin, ter sprejmejo in izvajajo usmerjene zaščitne ukrepe;

11. opozarja, da je varstvo pravic manjšin del predloga za sklenitev pakta Unije za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice; v zvezi s tem želi spomniti na prošnjo Komisiji iz svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o mehanizmu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, naj predloži predlog za sklenitev pakta EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, in to prošnjo ponavlja; poziva Komisijo, naj pravice manjšin vključi v vse ustrezne poddele mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice;

12. spodbuja Evropsko komisijo, naj ustanovi komisijo na ravni EU (bodisi v okviru obstoječih struktur ali kot ločen organ) za priznavanje in zaščito manjšin v EU;

Torek, 13. november 2018

13. pozdravlja uspešno prijavo in zbiranje podpisov v okviru evropske državljanske pobude Minority SafePack, ki poziva k evropskemu okviru za varstvo manjšin; spodbuja Komisijo, naj poišče načine za izboljšanje zastopanosti interesov in potreb manjšin na ravni EU;

14. poziva Komisijo in države članice, naj zaščitijo pravice pripadnikov manjšin do ohranjanja, zaščite in razvoja lastne identitete ter sprejmejo potrebne ukrepe za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja manjšin v družbenem, gospodarskem in kulturnem življenju ter javnih zadevah;

15. opozarja, da se državljanstvo EU pridobi z državljanstvom države članice, ki je urejeno z nacionalnim pravom; opozarja, da se morajo države članice na področju dostopa do nacionalnega državljanstva ravnati po načelih zakonodaje EU, kot sta načeli sorazmernosti in nediskriminacije, ki sta temeljito razdelani v sodni praksi Sodišča Evropske unije; spominja, da člen 20 PDEU določa, da so vse osebe z državljanstvom ene od držav članic tudi državljani Unije, s pravicami in dolžnostmi, ki so določene v Pogodbah in v Listini; opozarja, da je v skladu s Pogodbama vsak državljan EU deležen enake pozornosti evropskih institucij;

16. ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi številnih Romov brez državljanstva v Evropi, ki so v položaju, v katerem jim je v celoti odvzet dostop do socialnih, izobraževalnih in zdravstvenih storitev ter so odrinjeni na rob družbe; poziva države članice, naj odpravijo apatridnost in zagotovijo, da bodo vsi uživali temeljne človekove pravice;

17. spodbuja države članice, naj sprejmejo učinkovite ukrepe za odpravo ovir pri dostopu manjšin do sistema zdravstvenega varstva; ugotavlja, da imajo manjšinske skupine slabši dostop do zdravstvenih storitev in informacij; spodbuja Komisijo in države članice, naj manjšinam zagotovijo dostop do telesnega in duševnega zdravstvenega varstva brez diskriminacije;

18. poziva Evropsko unijo, naj pristopi k Okvirni konvenciji za varstvo narodnih manjšin in listini o jezikih, države članice pa k ratifikaciji teh dokumentov in upoštevanju načel, določenih v njih; poziva države članice in Komisijo, naj se vzdržijo ukrepov, ki so v nasprotju s temi načeli; poudarja, da se morajo pri oblikovanju minimalnih standardov za manjšine institucije in države članice EU vzdržati sprejemanja zakonov in upravnih ukrepov, ki omejujejo pravice pripadnikov manjšin ali od njih odstopajo;

19. ponovno potrjuje, da domorodna ljudstva pri uveljavljanju svojih pravic ne smejo biti diskriminirana in imajo pravico do dostojanstva in raznolikosti svoje kulture, tradicij, zgodovine in prizadevanj, ki se morajo ustrezno odražati v izobraževanju in javno dostopnih informacijah; spodbuja države članice, ki tega še niso storile, naj ratificirajo konvencijo o domorodnih in plemenskih ljudstvih (konvencija MOD št. 169) in jo izvajajo v dobri veri;

20. meni, da je treba na podlagi izvajanja mednarodnih standardov in norm v EU pripraviti skupne evropske minimalne standarde za varovanje pravic pripadnikov manjšin v skladu s postopkovnimi načeli dobrega sosodstva in prijateljskih odnosov ter z zagotavljanjem sodelovanja med državami članicami in s sosednjimi tretjimi državami; meni, da se obstoječe pravice in standardi za zaščito pripadnikov manjšin s sprejetjem teh skupnih evropskih minimalnih standardov ne bi smeli zmanjšati; opozarja, da je treba izvajati zaveze, ki jih je sprejel OVSE, in načela, razvita v njegovem okviru, zlasti iz njegovih tematskih priporočil in smernic; opozarja, da je Komisija te standarde že upoštevala v okviru kopenhavnskih meril med pristopnimi pogajanj; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj za vse države članice EU uporabi enake standarde;

21. poudarja, da politika nediskriminacije sama po sebi ne rešuje vprašanj, s katerimi se srečujejo manjšine, in ne preprečuje asimilacije; ugotavlja, da pripadniki manjšin v zvezi s pravico do pravnih sredstev sodijo v posebno kategorijo in imajo posebne potrebe, ki jih je treba zadovoljiti, da bi bili popolnoma enakopravni, ter da je treba njihove pravice spoštovati in spodbujati, vključno s pravico do svobodnega izražanja, ohranjanja in razvijanja kulturne ali jezikovne identitete, ob spoštovanju identitete, vrednot in načel države, v kateri prebivajo; poziva Komisijo, naj spodbuja redno spremljanje jezikovne in kulturne raznolikosti v EU;

Torek, 13. november 2018

22. spodbuja Komisijo in države članice, naj še naprej podpirajo in financirajo zbiranje zanesljivih in primerljivih podatkov o enakopravnosti za merjenje neenakosti in diskriminacije, pri čemer naj se posvetujejo s predstavniki manjšin; poziva k učinkovitemu vseevropskemu spremljanju položaja narodnih in etničnih manjšin; meni, da bi morala Agencija EU za temeljne pravice okrepljeno spremljati diskriminacijo narodnih in etničnih manjšin v državah članicah;

23. priznava pomembno vlogo civilne družbe in nevladnih organizacij pri zaščiti manjšin in spodbujanju njihovih pravic ter v boju proti diskriminaciji; spodbuja Komisijo in države članice, naj se zavzemajo za zadostno financiranje in podporo teh organizacij;

24. poziva Komisijo in države članice, naj varujejo zaščito manjšin znotraj manjšin in obravnavajo neenakost v neenakosti, saj se pripadniki manjšin pogosto srečujejo z večplastno in presečno diskriminacijo; poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo raziskave, ki bi obravnavale zapleteno vprašanje večplastne in presečne diskriminacije;

Boj proti diskriminaciji, kaznivim dejanjem iz sovraštva in sovražnemu govoru

25. je zaskrbljen zaradi skrb vzbujajočega naraščanja kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora zaradi rasizma, ksenofobije ali verske nestrpnosti do manjšin v Evropi; poziva EU in države članice, naj okrepijo boj proti kaznivim dejanjem iz sovraštva ter diskriminatornim stališčem in ravnanju; poziva Komisijo in Agencijo EU za temeljne pravice, naj nadaljujeta svoja prizadevanja za spremljanje kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora, ki so usmerjeni proti manjšinam, v državah članicah ter redno poročata o primerih in težnjah;

26. ostro obsoja vse oblike diskriminacije iz katerega koli razloga in vse oblike segregacije, sovražnega govora, kaznivih dejanj iz sovraštva in socialne izključenosti ter poziva Komisijo in države članice, naj jasno obsodijo in sankcionirajo zanikanje grozodejstev nad narodnimi in etničnimi manjšinami; ponovno poudarja svoje stališče, izraženo v resoluciji z dne 25. oktobra 2017 o vidikih temeljnih pravic pri vključevanju Romov v EU: boj proti anticiganizmu; opozarja, da bi morali biti vsi evropski državljani deležni enake pomoči in zaščite, ne glede na njihovo etnično ali kulturno pripadnost; poziva Komisijo, naj vzpostavi evropski okvir, in države članice, naj pripravijo posebne nacionalne načrte za boj proti ksenofobnemu nasilju in sovražnemu govoru, usmerjenemu v pripadnike manjšin;

27. poudarja, da bi morale države članice spodbujati prijateljske in stabilne medsebojne odnose, in jih spodbuja k ohranjanju odprtega in podpornega dialoga s sosednjimi državami, zlasti na mejnih območjih, kjer se govori več jezikov in so prisotne različne kulture;

28. poziva Komisijo in države članice, naj začnejo ozaveščati prebivalce EU o raznolikosti in spodbujajo vse mirne oblike izražanja manjšinskih kultur; poziva države članice, naj v svoje učne načrte vključijo zgodovino narodnih in etničnih manjšin ter spodbujajo kulturo strpnosti v šolah; spodbuja Komisijo in države članice, naj vzpostavijo kulturne dialoge, med drugim tudi v šolah, v zvezi z različnimi oblikami sovraštva do manjšinskih skupin; spodbuja države članice, naj zagotovijo, da bodo nediskriminacija ter zgodovina in pravice pripadnikov manjšin vključeni v nacionalni izobraževalni sistem;

29. spodbuja Komisijo in države članice, naj začnejo izvajati kampanje proti sovražnemu govoru, naj v okviru policijskih sil ustanovijo enote za boj proti kaznivim dejanjem iz sovraštva, ki bodo temeljile na poznavanju izzivov, s katerimi se soočajo različne manjšinske skupine, in izvajajo usposabljanje na delovnem mestu, ter naj zagotovijo, da bodo pripadniki manjšin uživali enakost pred zakonom in imeli enak dostop do pravnega varstva in procesnih pravic;

30. meni, da morajo Komisija in države članice zagotoviti, da lahko pripadniki manjšin uveljavljajo svoje pravice brez strahu; v zvezi s tem spodbuja države članice, naj v šolske učne načrte na vseh ravneh vključijo obvezno izobraževanje o človekovih pravicah, demokratičnem državljanstvu in politični pismenosti; spodbuja Komisijo in države članice, naj zagotovijo obvezno usposabljanje za nosilce odgovornosti, ki so ključni za pravilno izvajanje zakonodaje EU in držav članic ter ki morajo biti usposobljeni za delovanje v korist vseh državljanov z vidika človekovih pravic; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo presečno diskriminacijo v svojih politikah in programih financiranja;

Torek, 13. november 2018

31. spodbuja države članice, naj z namenom krepite vzajemnega zaupanja vzpostavijo nacionalne komisije za resnico in spravo, da se prizna večstoletno preganjanje, izključevanje in odtujevanje pripadnikov manjšin, in to dokumentirajo; poziva države članice, naj jasno obsodijo in sankcionirajo zanižanje grozodejstev nad pripadniki manjšin, ter jih spodbuja, naj na državni ravni določijo in počastijo pomembnejše dni spomina na manjšinske skupine, kot je dan spomina na žrtve holokavsta nad Romi; jih spodbuja, naj ustanovijo institucije, ki bodo predstavljale zgodovino in kulturo manjšinskih skupin, ter jih finančno in upravno podprejo;

32. meni, da je aktivna in smiselna socialna, gospodarska, politična in kulturna udeležba manjšinskih skupin ključna; zato poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo strategije, ki bodo vključevale proaktivne in reaktivne ukrepe na podlagi dejanskih sistematičnih posvetovanj s predstavniki manjšinskih skupin, ter naj jih vključijo v vodenje, spremljanje in vrednotenje glavnih programov in projektov na vseh ravneh, tudi na lokalni, in s tem zagotovijo, da bodo vključujoče in nediskriminacijske;

33. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo celovito in temeljito izvajanje, uporabo in izvrševanje direktive o rasni enakosti, ter jih spodbuja, naj organizirajo kampanje za ozaveščanje o protidiskriminacijski zakonodaji; meni, da bi države članice morale zagotoviti, da so sankcije dovolj učinkovite, sorazmerne in odvračilne, kot je določeno v direktivi; poziva Komisijo, naj ustrezno spremlja izvajanje te direktive;

34. obžaluje, da predlagana direktiva o enakem obravnavanju iz leta 2008 (COM(2008)0426) še vedno čaka na odobritev Sveta; znova poziva Svet, naj čim prej sprejme stališče o predlogu;

Narodne in etnične manjšine

35. ugotavlja, da so narodne in etnične manjšine skupine pripadnikov manjšin, ki živijo na istem ozemlju in imajo skupno identiteto, kar je ponekod posledica tega, da so se spremenile meje, ponekod pa tega, da te osebe živijo na območju že dalj časa, pri tem pa so ohranile svojo identiteto; poziva Komisijo in države članice, naj zaščitijo kulturno in jezikovno identiteto narodnih in etničnih manjšin ter ustvarijo pogoje za spodbujanje te identitete; poudarja pomembno vlogo regionalnih in lokalnih organov v EU pri zaščiti narodnih in etničnih manjšin ter meni, da upravna reorganizacija in spremenjena ozemeljska rajonizacija ne bi smeli imeti negativnih posledic zanje; spodbuja države članice, naj finančna sredstva za uveljavljanje pravic manjšin zagotovijo iz centralnega proračuna, da ne bi obremenjevale lokalnih proračunov;

36. spodbuja Komisijo in države članice, naj narodnim in etničnim manjšinam zagotovijo enake možnosti sodelovanja v političnem in družbenem življenju; spodbuja države članice, naj sprejmejo volilne sisteme in zakone, ki bodo olajšali zastopnost narodnih in etničnih manjšin; poziva države članice, naj nemudoma sprejmejo popravne ukrepe za ustavitev diskriminatorne registracije rojstev, izvajajo registracijo rojstev pripadnikov manjšinskih skupin brez diskriminacije in zagotovijo, da so izdane osebne izkaznice nediskriminatorne;

37. spodbuja Komisijo in države članice, naj celovito proučijo sedanje manjšinske politike, da bi razjasnile prednosti in izzive ter zagotovile spoštovanje pravic narodnih in etničnih manjšin;

38. poziva Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, naj pripravi mnenje o tem, kako bi zasnovali sredstva za zaščito in uveljavljanje pravic pripadnikov narodnih manjšin v skladu s sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi št. T-646/13;

Kulturne pravice

39. poudarja, da so kulturne dejavnosti bistvene za ohranjanje identitete narodnih in etničnih manjšin ter da sta ohranjanje tradicij manjšin in izražanje umetniških vrednot v maternem jeziku še posebej pomembna za ohranjanje evropske raznolikosti; ugotavlja, da je ohranjanje kulturne dediščine manjšin v skupnem interesu EU in držav članic; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo, krepijo in spodbujajo kulturne pravice manjšin;

Torek, 13. november 2018

40. opozarja, da je razumevanje pojma „kultura“ bistveno za opredelitev obsega pravic manjšin na tem področju; ugotavlja, da je kultura v širšem smislu skupek materialnih in nematerialnih dejavnosti in dosežkov dane skupnosti, ki jo razlikujejo od drugih; poudarja, da bi morale kulturne pravice vključevati pravico do sodelovanja v kulturnem življenju, pravico do uživanja kulture, pravico do pripadnosti skupini, jezikovne pravice in varstvo kulturne in znanstvene dediščine;

41. spodbuja Komisijo in države članice, naj priznajo prispevek narodnih in etničnih manjšin h kulturni dediščini Unije, okrepijo dialog s predstavniki in pripadniki manjšin ter opredelijo in izvajajo usklajene politike in ukrepe za trajnostno upravljanje ohranjanja in razvijanja njihove kulture; spodbuja države članice, naj zagotovijo ustrezno stopnjo institucionalizacije praks na nacionalni ravni, da bi zaščitile kulturne pravice;

42. poziva Komisijo in države članice, naj narodne in etnične manjšine in njihove pripadnike vključijo v spodbujanje pridobivanja znanja in spretnosti, ki so potrebni za zaščito, trajnostno upravljanje in razvoj kulturne dediščine in jih je treba prenesti na prihodnje generacije, ter jih pri tem podpirajo; spodbuja Komisijo in države članice, naj tako na horizontalni kot vertikalni ravni vzpostavijo in vzdržujejo precejšnja sredstva za kulturo, namenjena pripadnikom manjšin, da bi zagotovile učinkovito, pregledno in enakopravno podporo kulturnemu življenju manjšinskih skupnosti;

43. poudarja dejstvo, da imajo mediji v zvezi s kulturnimi in jezikovnimi pravicami osrednjo vlogo; opozarja, da je možnost dostopa do informacij in vsebin ter prejemanja in objavljanja teh v jeziku, ki ga ljudje v celoti razumejo in se v njem sporazumevajo, osnovni pogoj za enakopravno in učinkovito udeležbo v javnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem življenju; ugotavlja, da je treba v zvezi s tem posebno pozornost nameniti potrebam pripadnikov nacionalnih in etničnih manjšin, ki živijo na mejnih, podeželskih in odročnih območjih; izraža zaskrbljenost zaradi premajhnega financiranja medijskih hiš, ki objavljajo ali oddajajo vsebine v regionalnih ali manjšinskih jezikih; spodbuja Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno financiranje za organizacije ali medijske hiše, ki zastopajo manjšine, da bi prispevale k ohranjanju kulturnih identitet manjšin in jim omogočile, da z večino delijo svoja stališča, jezik in kulturo;

44. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo neodvisno delovanje medijev, spodbujajo uporabo manjšinskih jezikov v medijih ter upoštevajo nacionalne in etnične manjšine pri izdajanju dovoljenj za medijske storitve, vključno z dodeljevanjem pravic televizijskim in radijskim radiodifuznim hišam; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezna sredstva za organizacije, ki predstavljajo manjšine, da bi se okrepil njihov občutek pripadnosti svoji manjšinski skupini in bi se z njo identificirali, ter naj identitete, jezike, zgodovino in kulturo manjšin približajo večinskemu prebivalstvu;

45. opozarja na temeljno vlogo javnih medijev pri spodbujanju teh vsebin, zlasti v okviru demokratičnega nadzora lokalnih ali regionalnih oblasti; spodbuja Komisijo, naj ustvari pravne in zakonodajne pogoje za zagotovitev svobode storitev, posredovanja in sprejemanja avdiovizualnih vsebin v regijah, v katerih živijo manjšine, da bodo te lahko vsebine, ki se oddajajo čezmejno brez geografskega blokiranja, gledale in poslušale v maternem jeziku;

46. poziva Komisijo in države članice, naj z ustreznimi sredstvi zagotavljajo, da avdiovizualne medijske storitve ne vsebujejo spodbujanja nasilja ali sovražnega govora, usmerjenega proti pripadnikom manjšin; opozarja, da imajo mediji pomembno vlogo pri poročanju o kršitvah pravic manjšin, in če se o njih ne poroča, vsakodnevna resničnost, s katero se srečujejo manjšine, ostane neopažena;

47. spodbuja države članice, naj ne sprejemajo političnih ali pravnih aktov in politik, ki predpisujejo omejevalne ukrepe, kot so obveznosti glede podnaslavljanja in/ali prevajanja ter obvezne kvote za programe v uradnih jezikih; poziva Komisijo in države članice, naj omogočijo in spodbujajo prisotnost medijev, ki dejavnost opravljajo v regionalnih ali manjšinskih jezikih, tudi na spletnih vmesnikih; poziva Komisijo in države članice, naj organizacijam in medijem, ki zastopajo narodne in etnične manjšine, zagotovijo ustrezno financiranje ali nepovratna sredstva glede na njihove regionalne posebnosti in potrebe;

Torek, 13. november 2018

48. poziva države članice, naj v okviru evropskega leta kulturne dediščine spodbujajo in promovirajo kulturo svojih manjšin in s tem spodbudijo širjenje njihove zgodovine in tradicije ter zagotovijo, da te skupnosti ne bodo več izolirane;

49. poudarja, da bi bilo treba vsa področja politike, povezana s kulturno dediščino, oblikovati na vključujoč, na skupnosti temelječ in participativen način, vključno s posvetovanjem in dialogom z manjšinskimi skupnostmi, ki jih to zadeva;

Pravica do izobraževanja

50. ugotavlja, da ima izobraževanje ključno vlogo pri socializaciji in razvoju identitete ter ostaja glavno orodje za ponovno oživitev in ohranjanje ogroženih manjšinskih jezikov; ugotavlja, da ima vsak pripadnik narodne manjšine pravico do izobraževanja v manjšinskem jeziku; poudarja, da je stalnost izobraževanja v maternem jeziku osrednjega pomena za ohranjanje kulturne in jezikovne identitete; ugotavlja, da v zvezi z izobraževanjem v manjšinskem jeziku ni nobenega modela dobre prakse, ki bi bil primeren za vse narodne in etnične manjšine; ugotavlja, da je treba posebno pozornost nameniti osebam, ki uporabljajo znakovni jezik;

51. opozarja, da je v 14. členu Okvirne konvencije Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin priporočilo, naj podpisnice v okviru svojih izobraževalnih sistemov v kar največji možni meri zagotovijo, da imajo pripadniki narodnih manjšin enake možnosti za učenje jezika manjšine ali za izobraževanje v tem jeziku, ne da bi to vplivalo na učenje uradnega jezika ali poučevanje v njem;

52. poziva Komisijo in države članice k prihodnjim ukrepom, s katerimi se bodo oblikovala primerna orodja na lokalni ali regionalni ravni za spodbujanje in podporo uradne rabe jezikov, ki jih govorijo narodne in etnične manjšine na ozemljih, na katerih živijo, v skladu z načeli Okvirne konvencije za varstvo narodnih in etničnih manjšin ter z listino o jezikih, ob tem pa naj upoštevajo, da zaščita in spodbujanje rabe regionalnih in manjšinskih jezikov ne bi smela negativno vplivati na uradne jezike in obveznost njihovega učenja;

53. izraža obžalovanje, da nekatere države članice še niso ratificirale listine o jezikih in da jo nekatere, ki so jo ratificirale, ne izvajajo učinkovito; je razočaran zaradi dejstva, da se v nekaterih državah članicah obstoječe pravice ne izvajajo ali pa se celo kršijo;

54. spodbuja Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo imeli pripadniki narodnih in etničnih manjšin v skladu z mednarodnimi normami zagotovljene pravice in ustrezne možnosti za izobraževanje v manjšinskem jeziku in učenje maternega jezika v javnih in zasebnih izobraževalnih ustanovah; spodbuja države članice, naj pripravijo ustrezne izobraževalne politike in izvajajo tiste, ki najbolj ustrezajo potrebam narodnih in etničnih manjšin, tudi prek posebnih izobraževalnih programov ali s posebnimi učnimi načrti in učbeniki; spodbuja države članice, naj zagotovijo finančna sredstva za usposabljanje učiteljev, da bi zagotovile učinkovito izobraževanje v manjšinskih jezikih, ter naj najboljšo prakso poučevanja tujih jezikov vključijo v metodologijo poučevanja uradnih jezikov v učnih načrtih za šole, ki izvajajo izobraževanje v manjšinskem jeziku; poudarja, da bi morale države članice zagotoviti, da se regionalni ali manjšinski jeziki in uradni jezik poučujejo z ustreznimi metodami;

55. spodbuja države članice, naj naravnim govorcem regionalnega ali manjšinskega jezika omogočijo, da se uradnega jezika dobro naučijo z vključevanjem dobrih praks poučevanja tujega in drugega jezika v metodološki pristop, sprejet za učenje uradnega jezika države;

56. poudarja, da bi se morali pripadniki manjšin naučiti tudi jezika, zgodovine in kulture večinskega prebivalstva, učenci večinskega prebivalstva in splošna javnost pa seznaniti z zgodovino in kulturo manjšin ter imeti možnost, da se učijo manjšinskih jezikov;

Torek, 13. november 2018

57. poziva države članice, naj spodbujajo pripravo učbenikov, ki bi zadostili potrebam govorcev regionalnih in manjšinskih jezikov, ali, če to ni mogoče, naj omogočajo uporabo učbenikov iz drugih držav, objavljenih v teh jezikih, v sodelovanju z regulativnimi organi s področja izobraževanja iz držav, v katerih se ti jeziki uporabljajo;

58. poudarja, kako pomembna sta visokošolsko izobraževanje v maternem jeziku in usposabljanje strokovnjakov s specializirano terminologijo, zlasti v regijah, kjer je veliko govorcev zadevnega jezika; poudarja, da je zdravnike nujno treba učiti manjšinskih jezikov;

59. spodbuja vlade držav članic, naj predstavnike manjšin vključijo v razprave o organizaciji svojih izobraževalnih sistemov;

60. spodbuja države članice, naj določijo preferencialne prage pri učenju regionalnih ali manjšinskih jezikov, da bi zagotovile pravičnost pri izobraževanju; spodbuja Komisijo in države članice, naj pripadnikom narodnih ali etničnih manjšin, ki živijo na območjih, kjer je teh manjšin veliko, vključno s podeželskimi ali redko poseljenimi območji, zagotavljajo pravico do izobraževanja v manjšinskem jeziku, zlasti v maternem jeziku, če je povpraševanje zadostno; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da reforme in politike na področju izobraževanja ne omejujejo pravice do izobraževanja v manjšinskem jeziku;

61. poziva Komisijo in države članice, naj na vertikalni ravni spodbujajo dostopnost celovite podpore za manjšinske in regionalne jezike v izobraževalnih sistemih, zlasti s tem, da se na ministrstvih držav članic za izobraževanje in na Komisiji ustanovijo enote, pristojne za vključevanje izobraževanja v manjšinskem in regionalnem jeziku v šolske učne načrte; poziva države članice, naj spodbujajo neprekinjeno učenje manjšinskih jezikov od predprimarne vzgoje in izobraževanja do terciarnega izobraževanja;

62. poudarja, da sta usposabljanje učiteljev in dostop do kakovostnih učbenikov in učnega gradiva bistven pogoj za zagotavljanje kakovostnega izobraževanja učencem; meni, da bi morale biti v učnih načrtih, učnem gradivu in učbenikih za zgodovino pošteno, točno in informativno prikazane družbe in kulture manjšinskih skupin; ugotavlja, da sta splošno priznani težavi pri izobraževanju v manjšinskem jeziku, ki ju je treba obravnavati, nezadosten dostop do visokokakovostnega učnega gradiva in nezadostno število ustrezno usposobljenih učiteljev, ki govorijo manjšinski jezik; ugotavlja, da bi bilo treba večdimenzionalno poučevanje zgodovine zahtevati v vseh šolah, in sicer tako v manjšinskih kot večinskih skupnostih; ugotavlja, da je pomembno razviti usposabljanje učiteljev, ki bo ustrezalo potrebam poučevanja na različnih ravneh in v različnih vrstah šol;

63. poudarja, da poučevanje manjšinskih jezikov prispeva k vzajemnemu razumevanju med večino in manjšino in približevanju skupnosti; spodbuja države članice, naj izvajajo pozitivne ukrepe za zagotovitev ustrezne zastopanosti manjšin v izobraževanju, javni upravi in izvršnih organih na nacionalni, regionalni in občinski ravni;

64. spodbuja Komisijo, naj okrepi promocijo programov, osredotočenih na izmenjavo izkušenj in primerov najboljše prakse v zvezi z izobraževanjem v regionalnih in manjšinskih jezikih v Evropi; poziva EU in Komisijo, naj v prihodnjih generacijah programov Erasmus+, Ustvarjalna Evropa in Evropa za državljane v novem večletnem finančnem okviru več pozornosti namenita regionalnim in manjšinskim jezikom;

65. globoko obžaluje, da v nekaterih državah članicah učenci, ki so pripadniki manjšin, niso vključeni v običajne izobraževalne ustanove, temveč v posebne šole, z obrazložitvijo, da učnega jezika ne obvladajo dovolj dobro; opozarja, da izobraževanje v manjšinskem jeziku ali dejstvo, da je nekdo pripadnik manjšine, ne sme biti opravičilo za segregacijo otrok na podlagi identitete; poziva države članice, naj se vzdržijo tovrstne segregacije in sprejmejo ustrezne ukrepe, da tem učencem omogočijo pouk v običajnih šolah; spodbuja države članice, naj razmislijo o uvedbi tem, povezanih s temeljnimi človekovimi pravicami in pravicami manjšin, zlasti v šolske učne načrte, da bi se v okviru izobraževanja spodbujali kulturna raznolikost in strpnost;

Torek, 13. november 2018

Jezikovne pravice

66. ugotavlja, da je jezik pomemben vidik kulturne identitete in človekovih pravic manjšin; poudarja, da je treba spodbujati pravico do uporabe manjšinskega jezika v zasebnem in javnem življenju ter brez diskriminacije na območjih, kjer je veliko število pripadnikov manjšin, da bi omogočili prenos jezika iz ene generacije v drugo in da se zaščitijo jezikovna raznolikost v Uniji; poziva Komisijo, naj okrepi svoj načrt za spodbujanje poučevanja in rabe regionalnih jezikov kot možen način odpravljanja diskriminacije na podlagi jezika v EU ter spodbuja jezikovno raznolikost; opozarja, da je spodbujanje znanja manjšinskih jezikov med ljudmi, ki niso pripadniki manjšin, način za spodbujanje vzajemnega razumevanja in priznavanja;

67. poudarja, da je Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 11. septembra 2013 o ogroženih evropskih jezikih in jezikovni raznolikosti v Evropski uniji ⁽¹⁾ spomnil, da bi morala Komisija nameniti pozornost dejstvu, da nekatere države članice in regije s svojimi politikami ogrožajo preživetje jezikov znotraj svojih meja, četudi ti jeziki niso ogroženi drugod po Evropi; poziva Komisijo, naj preuči administrativne in zakonodajne ovire za uporabo teh jezikov;

68. ugotavlja, da se v EU poleg 24 uradnih jezikov uporablja še 60 drugih jezikov, ki so tudi del kulturne in jezikovne dediščine Unije in ki jih govori 40 milijonov ljudi iz določenih regij ali posebnih skupin; ugotavlja, da je večjezičnost Evropske unije na ravni mednarodnih organizacij edinstvena; ugotavlja, da je načelo večjezičnosti zapisano tudi v Listini EU o temeljnih pravicah, ki Evropsko unijo zavezuje k spoštovanju jezikovne raznolikosti ter podpiranju bogate jezikovne in kulturne dediščine Evrope s spodbujanjem učenja jezikov in jezikovne raznolikosti;

69. spodbuja Komisijo in države članice, naj v okviru upravnih organov in organizacij v javnem sektorju v skladu z načelom sorazmernosti omogočijo in spodbujajo rabo regionalnih in manjšinskih jezikov v praksi, na primer v odnosih med fizičnimi osebami in organizacijami na eni strani ter javnimi organi na drugi strani; spodbuja države članice, naj v teh jezikih zagotavljajo informacije in javne storitve, tudi na spletu, na območjih, kjer je število pripadnikov narodnih ali etničnih manjšin veliko;

70. poziva države članice, naj spodbujajo dostop do manjšinskih in regionalnih jezikov s financiranjem in podporo prevajanja, sinhronizacije in podnaslavljanja ter s kodifikacijo ustrezne in nediskriminatorne terminologije v upravnem, trgovinskem, gospodarskem, socialnem, tehničnem in pravnem registru;

71. spodbuja občinske organe na zadevnih območjih, naj zagotavljajo rabo regionalnih in manjšinskih jezikov; spodbuja države članice, naj kot smernice uporabljajo dobro prakso, ki že obstaja na nacionalni ravni;

72. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo uporabo regionalnih ali manjšinskih jezikov na lokalni in regionalni ravni; ob upoštevanju tega cilja aktivno spodbuja zadevne občinske organe, naj zagotovijo uporabo teh jezikov v praksi;

73. spodbuja Komisijo in države članice, naj na območjih, kjer živi veliko pripadnikov narodnih manjšin, zagotovijo, da so varnostne in zaščitne oznake in označbe, pomembna obvezna navodila in za državljane pomembne javne objave organov ali zasebnega sektorja ter krajevna imena in topografske oznake pravilno navedeni in so na voljo v jezikih, ki se običajno uporabljajo v zadevni regiji, tudi na znakih, ki označujejo vstop v urbano območje in izstop iz tega območja, in na vseh drugih prometnih znakih, na katerih so navedene informacije;

74. ugotavlja, da je vizualna predstavitev regionalnih in manjšinskih jezikov – prometni znaki, imena ulic, imena upravnih, javnih in komercialnih institucij itd. – osrednjega pomena za spodbujanje in varovanje pravic narodnih in etničnih manjšin, saj odraža in krepi pomembno rabo regionalnih in manjšinskih jezikov ter pri tem pripadnike narodnih in etničnih manjšin spodbuja k rabi, ohranjanju in razvoju njihove posebne jezikovne identitete in jezikovnih pravic, izražanju njihove večetnične lokalne identitete in krepitevi njihovega občutka odgovornosti kot članov skupine v lokalni ali regionalni skupnosti;

⁽¹⁾ UL C 93, 9.3.2016, str. 52.

Torek, 13. november 2018

75. poziva države članice, naj ne izvajajo pravnih praks, ki ovirajo dostop manjšin do celotnega spektra poklicev, ki se opravljajo v zadevni državi, oziroma naj te prakse odpravijo; poziva države članice, naj zagotovijo ustrezen dostop do pravnih in sodnih storitev; poudarja, da bi morali biti predstavniki manjšin izrecno obveščeni o postopkih v skladu z nacionalno zakonodajo, ki jih naj izvedejo, če so kršene njihove pravice kot pripadnikov manjšin;

76. spodbuja Komisijo in države članice, naj priznajo, da ima vsak pripadnik manjšine pravico uporabljati svoj priimek (ime očeta) in ime v manjšinskem jeziku in pravico, da sta uradno priznana tudi v kontekstu svobode gibanja v EU;

77. spodbuja Komisijo in države članice, naj ukrepajo in preprečijo upravne in finančne ovire, ki bi lahko vplivale na jezikovno raznolikost na evropski in nacionalni ravni ter preprečevale rabo in uveljavljanje jezikovnih pravic pripadnikov narodnih in etničnih manjšin; poziva države članice, naj ustavijo jezikovno diskriminacijske prakse;

Sklep

78. poziva Komisijo, naj pripravi skupni okvir za oblikovanje minimalnih standardov EU za zaščito manjšin; priporoča, naj ta okvir vsebuje merljive mejnike in redno poročanje, sestavljajo pa ga naj vsaj:

- priprava smernic, ki odražajo dobro prakso v državah članicah, v sodelovanju z različnimi deležniki, vključenimi v varovanje pravic manjšin,
- priporočilo Komisije, v katerem se upoštevajo obstoječi nacionalni ukrepi, subsidiarnost in sorazmernost,
- zakonodajni predlog direktive o minimalnih standardih za manjšine v EU, ki bo pripravljen na podlagi zgoraj navedenih točk po opravljeni ustrezni oceni učinka v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, ki veljata za države članice, in bo vključeval jasna merila in sankcije;

79. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo okvir vključeval zbirko podatkov ter metodologije za spremljanje in poročanje, ki bodo temeljile na terenskem delu ter bodo usmerjene v finančni in kakovostni vidik, saj ti elementi podpirajo učinkovite politike, ki temeljijo na dokazih, ter lahko prispevajo k izboljšanju učinkovitosti sprejetih strategij in ukrepov;

o

o o

80. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Agenciji Evropske unije za temeljne pravice, vladam in parlamentom držav članic ter držav kandidatk, OVSE, OECD, Svetu Evrope in OZN.

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0448

Digitalizacija za razvoj: zmanjševanje revščine s tehnologijo**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o digitalizaciji za razvoj: zmanjševanje revščine s tehnologijo (2018/2083(INI))**

(2020/C 363/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 208, 209, 210, 211 in 214 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju vrhunškega srečanja Organizacije združenih narodov (OZN) o trajnostnem razvoju in končnega dokumenta, ki ga je generalna skupščina OZN sprejela 25. septembra 2015, z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 ter ob upoštevanju 17 ciljev trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju Evropskega soglasja o razvoju z naslovom Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost ⁽¹⁾, sprejetega maja 2017,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. oktobra 2015 z naslovom Trgovina za vse: za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko (COM(2015)0497),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 2. maja 2017 z naslovom Digitalizacija za razvoj: vključevanje digitalnih tehnologij in storitev v razvojno politiko EU (SWD(2017)0157),
- ob upoštevanju strategije za enotni digitalni trg za Evropo, sprejete maja 2015,
- ob upoštevanju evropskega načrta za zunanje naložbe,
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o izvajanju strategije trgovinske politike Trgovina za vse – Napredna trgovinska politika za izkoriščanje globalizacije (COM(2017)0491),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2017 z naslovom Digitalni trgovinski strategiji naproti ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. decembra 2015 o pripravi na svetovni humanitarni vrh: izzivi in priložnosti za humanitarno pomoč ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. maja 2014 z naslovom Krepitev vloge zasebnega sektorja pri doseganju vključujoče in trajnostne rasti v državah v razvoju (COM(2014)0263),
- ob upoštevanju sklepov Sveta iz novembra 2017 o digitalizaciji za razvoj,
- ob upoštevanju 11. ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije (STO), ki je potekala v Buenos Airesu (Argentina) od 10. do 13. decembra 2017,
- ob upoštevanju pobud Mednarodne telekomunikacijske zveze OZN v podporo državam v razvoju (ITU-D),
- ob upoštevanju sporazuma STO o informacijski tehnologiji (ITA),
- ob upoštevanju ministrske izjave Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) o digitalnem gospodarstvu, sprejete v Cancúnu leta 2016,

⁽¹⁾ UL C 210, 30.6.2017, str. 1.⁽²⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 22.⁽³⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 106.

Torek, 13. november 2018

- ob upoštevanju skupne izjave ministrov za IKT držav G7, ki so jo sprejeli na srečanju v Takamatsuju (Japonska) 29. in 30. aprila 2016,
 - ob upoštevanju pobude e-trgovina za vse Konference OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD),
 - ob upoštevanju Konvencije o pravicah invalidov in njenih izbirnih protokolov (A/RES/61/106),
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj (A8-0338/2018),
- A. ker je v Evropskem soglasju o razvoju iz leta 2017 poudarjena pomembna vloga, ki jo imajo informacijske in komunikacijske tehnologije in storitve kot tehnologije in storitve, ki omogočajo vključujočo rast in trajnostni razvoj;
- B. ker strategija Komisije o digitalizaciji za razvoj zajema gospodarsko rast in človekove pravice, zdravstvo, izobraževanje, kmetijstvo in prehransko varnost, osnovno infrastrukturo, vodo in komunalno ureditev, upravljanje, socialno zaščito ter medsektorske cilje na področju spolov in okolja;
- C. ker digitalne tehnologije nudijo potencial za zagotavljanje trajnosti in varstva okolja; ker pa proizvodnja digitalne opreme uporablja nekatere redke kovine z majhno možnostjo recikliranja in omejenimi dostopnimi rezervami in ker elektronski in električni odpadki pomenijo okoljski izziv in izziv za zdravje; ker Program OZN za okolje (UNEP) in Interpol ⁽¹⁾ v skupni študiji ugotavljata, da je odpadna električna in elektronska oprema (OEEO) prednostno področje okoljske kriminalitete;
- D. ker je iz podatkovne zbirke Svetovne banke *Identification for Development Global Dataset* (ID4D), posodobljene leta 2017, mogoče oceniti, da 1,1 milijarde ljudi po svetu ne more uradno dokazati svoje identitete, tudi z rojstnim listom ne, da 78 % teh ljudi živi v podsaharski Afriki in Aziji; ker je to velika ovira za uresničitev cilja trajnostnega razvoja 16.9 in pa za igranje aktivne vloge in izkoriščanje digitalnega okolja;
- E. ker so digitalne tehnologije izrecno omenjene v petih ciljih trajnostnega razvoja (4. cilj o izobraževanju, 5. cilj o enakosti spolov, 8. cilj o dostojnem delu in gospodarski rasti, 9. cilj o infrastrukturi, industrializaciji in inovacijah in 17. cilj o partnerstvih);
- F. ker je v ciljih trajnostnega razvoja poudarjeno, da bo zagotovitev splošnega in cenovno ugodnega dostopa do interneta ljudem v najmanj razvitih državah do leta 2020 bistvena za spodbujanje razvoja, saj bi razvoj digitalnega gospodarstva lahko postal gonilo novih dostojnih delovnih mest in vključujoče rasti, izvoznih količin ter diverzifikacije izvoza;
- G. ker UNCTAD ugotavlja, da digitalizacija vodi v vedno več monopolov in predstavlja nove izzive za protimonopolne politike in politike konkurence v državah v razvoju in razvitih državah ⁽²⁾;
- H. ker se je generalna skupščina OZN v svojem splošnem pregledu izvajanja sklepov, sprejetih na svetovnem vrhu o informacijski družbi ⁽³⁾, zavezala, da bo izkoristila potencial IKT, da bi dosegla cilje agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in druge mednarodno dogovorjene razvojne cilje, pri čemer je navedla, da bi se z IKT lahko pospešil napredek pri vseh 17 ciljih trajnostnega razvoja;

⁽¹⁾ Študija UNEP-Interpol: *The Rise of Environmental Crime: a growing Threat to Natural Resources, Peace, Development and Security*, 2016.

⁽²⁾ UNCTAD: *South-South Digital Cooperation for Industrialisation: A Regional Integration Agenda*, (2017).

⁽³⁾ Generalna skupščina OZN, GA/RES/70/125.

Torek, 13. november 2018

- I. ker je povezljivost še vedno izziv in razlog za skrb, ki je temeljni vzrok različnih digitalnih vrzeli, tako pri dostopu do IKT kot pri njihovi uporabi;
- J. ker je zaradi hitrega razvoja digitalnega gospodarstva in znatnih vrzeli v državah v razvoju, kar zadeva digitalno gospodarstvo v smislu razvoja varne nacionalne politike, predpisov in varstva potrošnikov, nujno treba nadgraditi krepitev zmogljivosti in tehnično pomoč državam v razvoju, še zlasti najmanj razvitim državam;
- K. ker so digitalna pismenost ter spretnosti in veščine ključni za družbeno in osebno rast in napredek ter za spodbujanje podjetništva in vzpostavljanje močnih digitalnih gospodarstev;
- L. ker bi digitalizacija morala tudi prispevati k izboljšanju dostave humanitarne pomoči in odpornosti, preprečevanju tveganja nesreč in prehodni podpori, s čimer bi se v nestabilnih in konfliktnih razmerah povežali humanitarna in razvojna pomoč;
- M. ker več kot polovica svetovnega prebivalstva še vedno nima dostopa do interneta, napredek pri doseganju podcilja 9. cilja trajnostnega razvoja (znatno razširiti dostop do IKT ter si prizadevati za zagotovitev splošnega in cenovno ugodnega dostopa do interneta v najmanj razvitih državah do leta 2020) pa je počasen;
- N. ker se po svetu močno povečuje obseg mobilnih storitev in ker število uporabnikov mobilnih telefonov že presega število ljudi z dostopom do električne energije, komunalne ureditve ali čiste vode;
- O. ker morajo biti humanitarne inovacije skladne s humanitarnimi načeli (človečnost, nepristranskost, nevtralnost in neodvisnost) ter načelom dostojanstva;
- P. ker je treba humanitarne inovacije izvajati s ciljem spodbujanja pravic, dostojanstva in zmogljivosti prebivalstva, ki jih prejema, in ker bi bilo treba vsem članom skupnosti, ki jo je prizadela kriza, omogočiti, da uživajo koristi inovacij brez diskriminatornih ovir pri uporabi;
- Q. ker je treba uporabiti analizo in ublažitev tveganja za preprečevanje nenamerne škode, vključno s škodo, ki vpliva na zasebnost in varnost podatkov ter na lokalna gospodarstva;
- R. ker je treba poskuse, pilotne projekte in testiranja izvajati v skladu z mednarodno priznanimi etičnimi standardi;

Potreba po podpiranju digitalizacije v državah v razvoju

1. pozdravlja strategijo Komisije o digitalizaciji za razvoj, saj vključuje digitalne tehnologije v razvojno politiko EU, ki bi morala imeti za cilj prispevati k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja; vztraja, da je pomembno okrepiti digitalizacijo, osredotočeno na cilje trajnostnega razvoja; opozarja, da digitalna revolucija družbam postavlja vrsto novih izzivov, ki prinašajo tveganja in priložnosti;

2. ponovno opozarja na ogromen potencial digitalne tehnologije in storitev pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja, pod pogojem, da se sprejmejo ukrepi za obravnavo motečih učinkov tehnologij, kot so avtomatizacija delovnih mest, ki vpliva na zaposljivost, digitalna izključenost in neenakost, kibernetika varnost, zasebnost podatkov in regulativna vprašanja; opozarja, da mora biti vsaka digitalna strategija povsem v skladu z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in prispevati k njenemu uresničevanju, zlasti kar zadeva 4. cilj o kakovostnem izobraževanju, 5. cilj o doseganju enakosti spolov ter krepitvi vloge vseh žensk in deklic, 8. cilj o dostojnem delu in gospodarski rasti ter 9. cilj o industriji, inovacijah in infrastrukturi; opozarja, da je, če želimo doseči cilje do leta 2030, potrebno okrepljeno svetovno, nacionalno, regionalno in lokalno partnerstvo med vladnimi, znanstvenimi, gospodarskimi in civilnodružbenimi akterji;

Torek, 13. november 2018

3. poudarja, da številne države v razvoju in hitro rastoča gospodarstva, kljub povečanju razširjenosti interneta, zaostajajo pri uživanju koristi digitalizacije, mnogi še vedno nimajo dostopa do IKT in med državami ter med mestnimi in podeželskimi območji obstajajo velike razlike; opozarja, da je digitalna tehnologija še vedno orodje in ne cilj, ter meni, da bi bilo treba glede na finančne omejitve prednost nameniti najučinkovitejšim sredstvom za doseganje ciljev trajnostnega razvoja ter da je v nekaterih državah – kljub morebitnim koristim digitalizacije – še vedno treba zagotoviti izpolnjevanje osnovnih človeških potreb, zlasti v zvezi z dostopom do hrane, energije, vode in sanitarnih storitev, izobraževanja in zdravja, kot je poudarjeno v poročilu OZN o ciljih trajnostnega razvoja iz leta 2017; vseeno meni, da je treba pogoje za digitalni razvoj zagotoviti v fazi načrtovanja infrastrukture, tudi če do izvedbe pride pozneje;

4. poudarja, da mora biti vsaka digitalna trgovinska strategija povsem v skladu z načelom skladnosti politik za razvoj, ki je bistveno za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da so dostop do internetne povezanosti in digitalnega plačevanja, ki je zanesljivo in skladno z mednarodnimi standardi, zakonodaja o varstvu potrošnikov na področju spletnega blaga in storitev, pravice intelektualne lastnine, pravila za varstvo osebnih podatkov ter davčna in carinska zakonodaja, ki ustrezata elektronskemu trgovanju, ključnega pomena za omogočanje digitalne trgovine, trajnostnega razvoja in vključujoče rasti; v zvezi s tem ugotavlja potencial sporazuma o olajševanju trgovine za podporo digitalnim pobudam v državah v razvoju, da bi se spodbujala čezmejna trgovina;

5. poziva, naj se pripravi akcijski načrt za tehnične inovacije na področju humanitarne pomoči, da bi se zagotovila skladnost s pravnimi in etičnimi načeli, določenimi v dokumentih, kot sta Novo evropsko soglasje o razvoju – naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost in Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030;

6. poudarja, da bi bilo treba vse vidike humanitarnih inovacij oceniti in spremljati, vključno z oceno primarnih in sekundarnih učinkov procesa inovacij; poudarja, da bi bilo treba opraviti etični pregled in analizo tveganja pred začetkom izvajanja humanitarnih inovacij in projektov digitalizacije, kjer je to primerno pa bi morali vključevati zunanje strokovnjake ali strokovnjake tretjih strani;

7. poziva, naj se v zunanjem delovanju EU izvajajo načela, zajeta v strategiji za enotni digitalni trg za Evropo, in sicer prek podpore regulativnim okvirom partneric EU;

8. poziva, naj se v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 zagotovijo zadostna sredstva, da bi omogočili vključevanje digitalnih tehnologij v vse vidike razvojne politike;

9. ugotavlja, da je uvedba digitalne tehnologije v državah v razvoju pogosto prehitela vzpostavitev državnih institucij, pravnih predpisov in drugih mehanizmov, ki bi lahko pripomogli k obvladovanju novih izzivov, ki se v zvezi s tem pojavljajo, zlasti v zvezi s kibernetско varnostjo; poudarja pomen poglobitve sodelovanja med raziskovalci in inovatorji na medregionalni ravni, spodbujanja raziskovalnih in razvojnih dejavnosti, ki spodbujajo znanstveni napredek in prenos tehnologije in znanja; poziva, naj ima digitalizacija, v skladu s pogajalskimi smernicami, pomembno mesto v prihodnjem sporazumu, ki bo nasledil sporazum iz Cotonouja, saj omogoča vključujoč in trajnostni razvoj;

10. poziva k nadaljnjim skupnim ukrepom pri sodelovanju na področju digitalne infrastrukture, saj bi to moralo postati ena od ključnih dejavnosti v partnerstvu EU z regionalnimi organizacijami, zlasti z Afriško unijo; poudarja pomen tehnične pomoči in prenosa strokovnega znanja na institucije, ki razvijajo digitalne politike na nacionalni, regionalni in celinski ravni;

11. poziva k vključitvi digitalizacije v nacionalne strategije držav članic za razvoj;

Torek, 13. november 2018

12. poziva k bolj usklajenim in celovitim medsektorskim prizadevanjem mednarodne skupnosti, vključno z nedržavnimi akterji, kot so predstavniki civilne družbe, tretji sektor, zasebna podjetja in akademski krogi, da se zagotovi, da prehod v bolj digitalno gospodarstvo ne bo zapostavil nikogar in da bo prispeval k uresničevanju agende OZN za trajnostni razvoj ter zagotavljal dostop do digitalnih tehnologij in storitev vsem gospodarskim akterjem in državljanom in preprečeval pretirano raznolikost pristopov, ki bi povzročila nezdružljivosti, prekrivanja ali vrzeli v zakonodaji; poziva, naj se izboljša politično izražanje med EU, državami članicami in drugimi ustreznimi akterji, da bi se povečalo usklajevanje, dopolnjevanje in ustvarjanje sinergij;

13. poudarja, da tehnologija, umetna inteligenca in avtomatizacija že nadomeščajo nekatere zaposlitve, za katere so potrebne spretnosti nizke in srednje ravni; poziva Komisijo, naj spodbuja digitalizacijo, osredotočeno na cilje trajnostnega razvoja, in poudarja, da so najnižje ravni socialnega varstva, ki jih financira država, bistvene za odpravo nekaterih motenj, ki jih povzročajo nove tehnologije, da bi se premostile spremembe na svetovnih trgih dela in v mednarodni delitvi dela, ki vplivajo zlasti na nizkokvalificirane delavce v državah v razvoju;

14. poziva zasebni sektor, naj odgovorno prispeva k digitalizaciji za razvoj s tehnologijo in inovacijami, strokovnim znanjem, naložbami, obvladovanjem tveganj, trajnostnimi poslovnimi modeli in rastjo, kar bi moralo vključevati preprečevanje, zmanjševanje, popravljanje, recikliranje in ponovno uporabo surovin;

15. obžaluje, da ima manj kot polovica vseh držav v razvoju zakonodajo o varstvu podatkov, in spodbuja EU, naj ustreznim organom zagotovi tehnično pomoč pri pripravi take zakonodaje, pri čemer naj se zlasti opre na svoje izkušnje in zakonodajo, ki je mednarodno priznana kot vzor na tem področju; poudarja, da je treba upoštevati stroške, ki bi lahko bili del standardizacije takšne zakonodaje, zlasti za mala in srednja podjetja (MSP); ugotavlja, da se zaradi čezmejne narave digitalne tehnologije zakonodaje o varstvu podatkov ne bi smele preveč razlikovati, saj bi to povzročilo nezdružljivosti;

16. poziva, naj vsi deležniki zbirajo, obdelujejo, analizirajo in razširjajo podatke, tudi statistične, na lokalni, regionalni, nacionalni in svetovni ravni, da bi zagotovili visoko raven varstva podatkov v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi in instrumenti ter si prizadevali za uresničitev ciljev agende za trajnostni razvoj do leta 2030; ugotavlja, da natančno in pravočasno zbiranje podatkov zagotavlja ustrezno spremljanje izvajanja in prilagajanja politik ter po potrebi posredovanje, pa tudi oceno doseženih rezultatov in njihovih učinkov; vseeno opozarja, da je zaradi „podatkovne revolucije“ sicer lažje, hitreje in ceneje proizvajati in analizirati podatke iz najrazličnejših virov, a ta prinaša tudi velike izzive glede varnosti in zasebnosti; zato poudarja, da inovacije pri zbiranju podatkov v državah v razvoju ne bi smele nadomestiti uradnih statističnih podatkov, ampak bi jih morale dopolnjevati;

17. obžaluje, da v vseh državah še vedno obstaja digitalni razkorak, ki je povezan s spolom, geografijo, starostjo, dohodkom, etnično pripadnostjo in zdravstvenim stanjem ali invalidnostjo, pa tudi z drugimi dejavniki diskriminacije; zato vztraja, da si mora mednarodno razvojno sodelovanje prizadevati za večji napredek in vključevanje oseb, ki so v slabšem ali ranljivem položaju, pri tem pa spodbujati odgovorno uporabo digitalnih orodij in ustrezno ozaveščenost o morebitnih tveganjih; poziva, naj se podpirajo inovacije, ki so prilagojene lokalnim potrebam in prehodu v gospodarstva, ki temeljijo na znanju;

18. zato poziva, naj se povečajo prizadevanja za spoprijemanje z izzivi digitalne izključenosti prek izobraževanja in usposabljanja glede bistvenih digitalnih veščin ter oblikujejo pobude za spodbujanje ustrezne uporabe IKT in za uporabo digitalnih orodij pri izvajanju participativnih metodologij, in sicer glede na starost, osebni položaj in okoliščine, tudi za starejše in invalide; ugotavlja, da bi se lahko mednarodno razvojno sodelovanje oprlo na digitalne tehnologije, usmerjene v boljše vključevanje prikrajšanih skupin, pod pogojem, da imajo dostop do digitalnih tehnologij; pozdravlja pobude, kot je afriški teden programiranja, ki s spodbujanjem digitalne pismenosti prispevajo k opolnomočenju mlade generacije Afričanov; poudarja pomen e-učenja in učenja na daljavo pri doseganju oddaljenih območij in ljudi vseh starosti;

Torek, 13. november 2018

19. poziva, naj se v državah v razvoju v učne načrte na vseh ravneh izobraževanja, od osnovne šole do univerze, uvede digitalna pismenost, s katero bi se pridobila znanja in spretnosti, ki so potrebni za izboljšanje dostopa do informacij; meni pa, da orodja IKT in nove tehnologije ne bi smeli nadomestiti resničnih učiteljev in šol, temveč bi jih bilo treba uporabiti kot sredstvo za izboljšanje dostopa do izobraževanja in izboljšanje njegove kakovosti; poudarja, da so nove tehnologije bistveno orodje za razširjanje znanja, usposabljanje učiteljev in upravljanje ustanov; vztraja tudi, da so potrebni okrepljeni lokalni izobraževalni centri (vključno s šolami programiranja) za usposabljanje razvijalcev in spodbujanje oblikovanja digitalnih rešitev in aplikacij, ki ustrezajo lokalnim potrebam in okoliščinam;

20. poudarja, da sta za premostitev digitalne vrzeli potrebna postavitve infrastrukture in dostop do nje, zlasti na podeželju in v oddaljenih krajih, in da mora biti ta infrastruktura ustrezna z vidika kakovostnega pokrivanja ter cenovno dostopna, zanesljiva in varna; opazuje, da so med glavnimi ovirami za povezljivost revščina in pomanjkanje osnovnih storitev ter premalo razvita prizemna omrežja, pomanjkanje javnih politik in regulativnih okvirov, ki bi jo omogočali, visoka obdavčitev digitalnih proizvodov in storitev, majhna konkurenca na trgu in neobstoječa energetska omrežja;

21. izraža zaskrbljenost v zvezi s tehnološko odvisnostjo od majhnega števila operaterjev in zlasti od GAFA (Google, Apple, Facebook in Amazon) ter poziva k razvoju alternativ za spodbujanje konkurence; ugotavlja, da bi si lahko EU in Afrika v partnerstvu prizadevali za uresničitev tega cilja;

22. opozarja, da kibernetični napadi grozijo tudi državam v razvoju, in poudarja, da obstaja tveganje motenj za gospodarsko, politično in demokratično stabilnost, če digitalna varnost ni zagotovljena; poziva vse deležnike v digitalno povezanem svetu, naj dejavno prevzamejo odgovornost s sprejetjem praktičnih ukrepov za spodbujanje večje ozaveščenosti o kibernetični varnosti in znanja na tem področju; zato poudarja pomen razvoja človeškega kapitala na vseh ravneh, da se zmanjšajo grožnje za kibernetično varnost z usposabljanjem, izobraževanjem in večjo ozaveščenostjo, ter pomen uvedbe ustreznih kazensko-pravnih in mednarodnih okvirov za boj proti kibernetični kriminaliteti in dejavnega sodelovanja v mednarodnih forumih, kot je svetovni forum OECD za digitalno varnost;

23. opozarja na potencial digitalizacije za zmanjšanje razlik pri socialnem vključevanju, dostopu do informacij in zmanjšanju gospodarske marginalizacije na obrobni območjih;

Digitalizacija: orodje za trajnostni razvoj

24. pozdravlja evropski načrt za zunanje naložbe, ki spodbuja vlaganje v inovativne digitalne rešitve za lokalne potrebe, finančno vključevanje in ustvarjanje dostojnih delovnih mest; poudarja, da je digitalizacija pomembna priložnost za naložbe ter da bi bilo zato na podlagi sodelovanja z evropskimi in mednarodnimi finančnimi institucijami ter zasebnim sektorjem pomembno orodje za zagotovitev finančnih sredstev mešano financiranje;

25. poziva Komisijo, naj sprejme nove pobude s posebnim poudarkom na razvoju digitalne infrastrukture, spodbujanju e-upravljanja ter digitalnih znanj in spretnosti, krepitevi digitalnega gospodarstva ter spodbujanju zagonskih ekosistemov, osredotočenih na cilje trajnostnega razvoja, vključno z možnostmi za financiranje mikro-, malih in srednjih podjetij, da se jim omogoči digitalno komuniciranje z multinacionalkami ter dostop do globalnih vrednostnih verig;

26. poziva Komisijo k dodatnemu vključevanju digitalnih tehnologij in storitev v razvojno politiko EU, kot je med drugim poudarjeno v agendi za digitalizacijo za razvoj (D4D); poudarja potrebo po spodbujanju uporabe digitalnih tehnologij na posebnih političnih področjih, vključno z e-upravo, kmetijstvom, izobraževanjem, gospodarjenjem z vodo, zdravstvom in energetiko;

27. poziva Komisijo, naj poveča naložbe v digitalno infrastrukturo v državah v razvoju, da bi premostili veliko digitalno vrzel na način, ki bi bil razvojno učinkovit in bi temeljil na načelih;

Torek, 13. november 2018

28. želi opomniti, da mikro-, mala in srednja podjetja v državah v razvoju predstavljajo večino podjetij ter zaposlujejo večino delavcev v predelovalnih dejavnostih in storitvenem sektorju; ponavlja, da se bodo z olajšanjem dobro reguliranega čezmejnega e-trgovanja lahko neposredno izboljšale možnosti preživetja, spodbudil višji življenjski standard in okrepila zaposlovanje in gospodarski razvoj; zatrjuje, da bi taka prizadevanja lahko prispevala k enakosti spolov, saj je veliko teh podjetij v lasti žensk, ki jih tudi vodijo; poudarja, da je treba zmanjšati pravne, upravne in socialne ovire za podjetništvo, zlasti za ženske; poziva, naj se digitalizacija uporabi tudi za spodbujanje izobraževanja in krepitev zmogljivosti za podjetništvo v državah v razvoju, hkrati pa naj se ustvari ugodno okolje za zagonska in inovativna podjetja;

29. poudarja, da je treba zaveziti trgovino z minerali, saj se z njihovim izkoriščanjem financirajo oboroženi konflikti oziroma to izkoriščanje vključuje prisilno delo; opozarja, da je koltan osnovna surovina za številne elektronske naprave (npr. pametne telefone) in da so bili razlogi za državljansko vojno, ki je zajela regijo Velikih jezer v Afriki in zlasti Demokratično republiko Kongo ter zahtevala več kot osem milijonov življenj, izkoriščanje in pridobivanje koltana ter nezakonita trgovina z njim; poziva k prenehanju izkoriščanja otrok v rudnikih koltana in odpravi nezakonite trgovine s to rudo, da bi se ustvarile razmere, v katerih se pridobivala in tržila na sprejemljiv način, kar bo koristilo tudi lokalnemu prebivalstvu;

30. poudarja, da ima lahko največji sektor afriškega gospodarstva, tj. kmetijstvo, koristi od digitalnih tehnologij; poudarja, da bi se lahko v državah v razvoju uporabljale digitalne platforme, na katerih bi se kmetje informirali o tržnih cenah, se povezali s potencialnimi kupci ter dobili praktične informacije o pridelovalnih metodah in tržnih trendih, informacije o vremenu ter opozorila in nasvete o rastlinskih in živalskih boleznih; vseeno poudarja, da je lahko v okoliščinah, ko se kmetijstvo vedno bolj opira na znanje in visoko tehnologijo, digitalno kmetijstvo tudi velika družbena in okoljska motnja v državah v razvoju, saj utegne dostop do najnovejših tehnologij ostati omejen na velike in industrializirane kmetije, ki so dejavne na izvoznem trgu in tržnih pridelkih, omejeno znanje in spretnosti pa bi lahko še dodatno marginalizirali majhne kmetije v državah v razvoju;

31. vztraja, da mora biti financiranje EU za kmetijstvo v državah v razvoju skladno s preobrazbeno naravo Agende 2030 in Pariškim sporazumom o podnebnih spremembah ter posledično s sklepi mednarodnega ocenjevanja kmetijskega znanja, znanosti in tehnologije za razvoj (IAASTD) ter priporočili posebnega poročevalca OZN za pravico do hrane; poudarja, da to pomeni priznavanje večnamenskosti kmetijstva in hiter premik od monokultur, ki temeljijo na intenzivni uporabi kemičnih dodatkov, k raznovrstnemu in trajnostnemu kmetijstvu, ki temelji na kmetijsko-ekoloških načinih kmetovanja, krepi lokalne prehranske sisteme in kmetovanje majhnega obsega;

32. poudarja, da se lahko orodja IKT uporabijo za razširjanje informacij, ki so lahko ključne pri naravnih in tehnoloških nesrečah in v izrednih razmerah, pa tudi na občutljivih območjih in območjih, ki so jih prizadeli konflikti; poudarja, da se z digitalnimi tehnologijami skupnostim z nizkimi dohodki in drugim ranljivim skupnostim lahko omogoči dostop do kakovostnih osnovnih storitev (npr. zdravstvo, izobraževanje, oskrba z vodo, sanitarne storitve in električna energija), pa tudi do humanitarne pomoči ter drugih javnih in zasebnih storitev; poudarja pomen boja proti dezinformacijam na spletu (lažne novice) in potrebo po posebnih programih, osredotočenih na medijsko pismenost kot orodju za reševanje teh izzivov;

33. poudarja, da so tehnološke inovacije na področju humanitarne pomoči, še zlasti v primerih prisilnih razselitev, prednostna naloga za prispevanje k trajnostnim rešitvam, ki ljudem omogočajo stabilno in dostojanstveno življenje ter lahko spodbudijo povezavo med humanitarnim delovanjem in razvojem; pozdravlja svetovne pobude za spodbujanje humanitarnih inovacij, kot so *Global Alliance for Humanitarian Innovation* (globalno zavezništvo za humanitarne inovacije), *Humanitarian Innovation Fund* (sklad za humanitarne inovacije) in *Global Pulse* (svetovni utrip) pri OZN, ter poziva EU, naj spodbuja odprte podatke in odločno podpre svetovne skupnosti razvijalcev in snovalcev programske opreme, ki gradijo praktično ter odprto tehnologijo z namenom, da bi rešili mednarodne razvojne in humanitarne težave;

Torek, 13. november 2018

34. poudarja, da lahko digitalne tehnologije, kot so SMS in aplikacije za mobilne telefone, ponudijo dostopna nova orodja za pošiljanje pomembnih informacij, ki jih lahko uporabijo revni ali osamljeni oziroma invalidi; je seznanjen s potencialom tehnologije mobilnih telefonov, katere morebitne prednosti vključujejo nižje stroške dostopa, saj je pokritost z omrežjem vedno večja, prijaznost do uporabnika ter vedno nižje cene klicev in besedilnih sporočil; vseeno opozarja tudi, da mobilni telefoni ustvarjajo zdravstvena in okoljska tveganja, zlasti zaradi pridobivanja mineralnih surovin ter vse večjih količin elektronskih in električnih odpadkov; poudarja, da lahko digitalizacija spodbudi ali oslabi demokracijo, in poziva EU, naj ustrezno razmisli o teh tveganjih, da bi nadzorovala neustrezno uporabo digitalnih tehnologij pri spodbujanju uporabe tehnoloških inovacij v razvojni pomoči, pa tudi pri spodbujanju upravljanja interneta;

35. poudarja pomen oblikovanja trajnostnega ekosistema za digitalno gospodarstvo, da bi se zmanjšal vpliv digitalizacije na okolje z razvojem učinkovite uporabe virov v digitalnem in energetskega sektorju, zlasti z dajanjem prednosti krožnemu gospodarstvu; poziva k oblikovanju načrta za zunanje naložbe za podporo odgovornosti proizvajalcev oziroma natančneje za podporo MSP, ki razvijajo dejavnosti za ponovno uporabo, popravilo in obnovo ter v svoje poslovne dejavnosti vključujejo sheme vračanja, da bi se odstranile nevarne sestavine, ki se uporabljajo v električni in elektronski opreми; poziva k izboljšanju ozaveščenosti potrošnikov o okoljskih učinkih e-naprav in k učinkovitemu obravnavanju poslovne odgovornosti pri proizvodnji električne in elektronske opreme; poudarja tudi potrebo po podpori za statistične podatke o elektronskih in električnih odpadkih ter nacionalnih politikah o e-odpadkih v državah v razvoju, da bi se pripomoglo k zmanjšanju nastajanja e-odpadkov, preprečevalo njihovo nezakonito odlaganje in neustrezna obdelava, spodbujalo recikliranje ter ustvarila delovna mesta v sektorju obnove in recikliranja;

36. priznava, da digitalne tehnologije zagotavljajo energetskega sektorju inovativna orodja za optimalno uporabo virov; vseeno opozarja, da digitalne tehnologije puščajo znaten ekološki odtis, in sicer v potrošnji virov energije (digitalne emisije CO₂ po ocenah predstavljajo 2–5 % vseh emisij) in v uporabi kovin (kot so srebro, kobalt, baker in tantal), zaradi česar je vprašljiva njihova dolgoročna vzdržnost; potrjuje potrebo po spremembi vzorcev proizvodnje in potrošnje v boju proti podnebnim spremembam;

37. priznava potencialno vlogo digitalne tehnologije pri spodbujanju demokracije in udeležbe državljanov pri odločanju;

38. poudarja pomen oblikovanja in izvajanja državnih digitalnih informacijskih platform, ki povečujejo priložnosti za ljudi na splošno, da se v celoti seznani s svojimi pravicami in s storitvami, ki jih države nudijo svojim državljanom;

39. poudarja, da aplikacije e-uprave prispevajo k hitrejšemu in cenejšemu dostopu do javnih storitev, izboljšujejo doslednost in zadovoljstvo državljanov, spodbujajo civilnodružbene izraze in dejavnosti ter povečujejo preglednost, s čimer znatno prispevajo k spodbujanju demokracije in boju proti korupciji; poudarja, da imata tehnologija in digitalizacija bistveno vlogo pri učinkoviti fiskalni politiki in upravljanju, kar omogoča dejansko povečanje uporabe domačih virov ter pomaga pri boju proti davčnim goljufijam in utajam; vztraja, da je nujno ustvariti varne digitalne identitete, saj bi se tako lažje ugotovilo, koliko ljudi potrebuje nekatere osnovne storitve;

40. poziva k izkoriščanju priložnosti, ki jih ponuja digitalna tehnologija kot sredstvo za izboljšanje vpisa otrok v rojstne matične knjige ter vpisov v registre smrti in zakonskih zvez; poudarja, da UNICEF ocenjuje, da je samo v podsaharski Afriki 95 milijonov otrok še vedno neregistriranih ob rojstvu⁽¹⁾ in zato nimajo rojstnega lista, to pa jim preprečuje, da bi bili pravno priznani, tako da njihov obstoj v družbi ostaja nezabeležen od rojstva do odraslosti, zato so izkrivljeni tudi demografski podatki držav, kar ima resne posledice pri ocenjevanju potreb prebivalstva, zlasti kar zadeva dostop do izobraževanja ali zdravstvenega varstva;

⁽¹⁾ <https://www.unicef.org/reports/state-worlds-children-2016>

Torek, 13. november 2018

41. je seznanjen z osrednjo vlogo digitalne tehnologije pri upravljanju zdravstvenih storitev, nujnemu odzivanju na epidemije, razširjanju kampanj javnega zdravstva, javnemu dostopu do zdravstvenih storitev ter pri usposabljanju zdravstvenih delavcev, podpori in spodbujanju temeljnih raziskav in razvoju zdravstvenih informacijskih storitev in storitev e-zdravja; zato poziva oblikovalce politike, naj uvedejo ustrezne okvire politike in regulativne okvire, da bi nadgradili projekte e-zdravja; poziva Komisijo, naj v zvezi s tem zagotovi potrebna finančna sredstva;

42. pozdravlja spletni program „akademije DEVCO“, ki omogoča usposabljanje ljudi iz držav partneric EU prek spleta; poziva k nadaljnjemu razvoju programov usposabljanja za lokalne voditelje in vzpostavitvi postopkov za vlaganje prošenj za subvencije EU, da bi si ti partnerji lahko jasneje predstavljali pričakovanja, cilje in pogoje ter tako izboljšali možnosti, da bodo njihovi projekti sprejeti; poudarja, da bi take pobude, če bi bile lahko dostopne, učinkovite in relevantne, pozitivno vplivale na črpanje pomoči in na podobo, ki jo ima EU med svojimi partnerji;

o

o o

43. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter Evropski službi za zunanje delovanje.

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0451

Izvoz orožja: izvajanje Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o izvozu orožja: izvajanje Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP (2018/2157(INI))

(2020/C 363/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju načel, določenih v členu 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti spodbujanja demokracije in pravne države ter ohranjanja miru, preprečevanja sporov in krepitev mednarodne varnosti,
- ob upoštevanju Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: skupno stališče),
- ob upoštevanju devetnajstega letnega poročila EU ⁽²⁾, pripravljenega v skladu s členom 8(2) skupnega stališča,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2018/101/SZVP z dne 22. januarja 2018 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja ⁽³⁾ in Sklepa Sveta 2017/915/SZVP z dne 29. maja 2017 o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju posodobljenega Skupnega seznama vojaškega blaga Evropske unije, ki ga je Svet sprejel 26. februarja 2018 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju navodil za uporabnike skupnega stališča, ki opredeljujejo skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme,
- ob upoštevanju Wassenaarskega sporazuma z dne 12. maja 1996 o nadzoru nad izvozom konvencionalnega orožja ter blaga in tehnologije z dvojno rabo in seznamov tovrstnega blaga, tehnologije in streliva, posodobljenih decembra 2017 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju strateškega okvira in akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo z dne 25. junija 2012, zlasti rezultata 11(e) akcijskega načrta, ter akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo (2015–2019) z dne 20. julija 2015, zlasti cilja 21(d),
- ob upoštevanju Pogodbe o trgovini z orožjem, ki jo je Generalna skupščina OZN sprejela 2. aprila 2013 ⁽⁷⁾, veljati pa je začela 24. decembra 2014,
- ob upoštevanju Direktive 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

⁽²⁾ UL C 56, 14.2.2018, str. 1.

⁽³⁾ UL L 17, 23.1.2018, str. 40.

⁽⁴⁾ UL L 139, 30.5.2017, str. 38.

⁽⁵⁾ UL C 98, 15.3.2018, str. 1.

⁽⁶⁾ <http://www.wassenaar.org/control-lists/>, „Seznam blaga in tehnologije z dvojno rabo in seznam streliva“ v skladu z Wassenaarskim sporazumom o nadzoru nad izvozom konvencionalnega orožja ter blaga in tehnologije z dvojno rabo.

⁽⁷⁾ Pogodba o trgovini z orožjem, OZN, 13-27217.

⁽⁸⁾ UL L 146, 10.6.2009, str. 1.

Sreda, 14. november 2018

- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo ⁽¹⁾, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 599/2014 z dne 16. aprila 2014, in seznama blaga in tehnologije z dvojno rabo iz njene Priloge I (v nadaljnjem besedilu: uredba o blagu z dvojno rabo),
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti cilja 16, ki spodbuja miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj,
- ob upoštevanju agende OZN za razorožitev („Varovanje naše skupne prihodnosti“),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/2134 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2016 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1236/2005 o trgovini z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtnih kazni, mučenje ali drugo okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje ⁽²⁾,
- ob upoštevanju poročila Urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice Svetu za človekove pravice o vplivu prenosa orožja na uveljavljanje človekovih pravic ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij v zvezi s tem, zlasti resolucij z dne 13. septembra 2017 ⁽⁴⁾ in z dne 17. decembra 2015 ⁽⁵⁾ o izvajanju Skupnega stališča,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi evropskega programa za razvoj obrambne industrije v podporo konkurenčnosti in inovacijski zmogljivosti obrambne industrije EU (COM(2017)0294) ter predloga uredbe o ustanovitvi Evropskega obrambnega sklada (COM(2018)0476),
- ob upoštevanju svoje resolucije o humanitarnih razmerah v Jemnu z dne 25. februarja 2016 ⁽⁶⁾, 15. junija 2017 ⁽⁷⁾ in 30. novembra 2017 ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. februarja 2014 o uporabi oboroženih brezpilotnih letal ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju poročila Sveta za človekove pravice z dne 17. avgusta 2018 o razmerah na področju človekovih pravic v Jemnu, vključno s kršitvami in zlorabami od septembra 2014 (A/HRC/39/43),
- ob upoštevanju člena 52 in drugega odstavka člena 132 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0335/2018),

A. ker člen 51 Ustanovne listine OZN določa neodtujljivo pravico do individualne ali kolektivne samoobrambe;

B. ker ima izvoz in prenos orožja nedvomen vpliv na človekove pravice in človekovo varnost, na družbeno-gospodarski razvoj in na demokracijo; ker izvoz orožja prispeva tudi k okoliščinam, zaradi katerih so ljudje primorani bežati iz svoje države; ker so to dobri razlogi za vzpostavitev strogega, preglednega, učinkovitega ter splošno sprejetega in opredeljenega sistema nadzora nad orožjem;

C. ker je Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP pravno zavezujoč okvir, ki določa osem meril; ker bi bilo treba v primerih, ko ta niso izpolnjena, zavrniti izvozno dovoljenje (merila 1–4) ali pa bi bilo treba o tem vsaj razmisliti (merila 5–8); ker v skladu s členom 4(2) skupnega stališča odločitev o prenosu vojaške tehnologije ali opreme ali njegovi zavrnitvi temelji na nacionalni presoji vsake države članice;

⁽¹⁾ UL L 134, 29.5.2009, str. 1.

⁽²⁾ UL L 338, 13.12.2016, str. 1.

⁽³⁾ A/HRC/35/8.

⁽⁴⁾ UL C 337, 20.9.2018, str. 63.

⁽⁵⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 178.

⁽⁶⁾ UL C 35, 31.1.2018, str. 142.

⁽⁷⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 146.

⁽⁸⁾ UL C 356, 4.10.2018, str. 104.

⁽⁹⁾ UL C 285, 29.8.2017, str. 110.

Sreda, 14. november 2018

- D. ker najnovejši podatki ⁽¹⁾ kažejo, da je izvoz orožja iz EU-28 v obdobju 2013–2017 znašal več kot 27 % skupnega svetovnega izvoza orožja, zaradi česar bi bila EU skupno drugi največji dobavitelj orožja na svetu, takoj za ZDA (34 %) in pred Rusijo (22 %); ker je bilo v letih 2015 in 2016 odobrenih največ izvoznih dovoljenj za orožje glede na vrednost od začetka zbiranja podatkov na ravni EU, pri čemer je leta 2015 skupna vrednost znašala 195,95 milijarde EUR in leta 2016, po podatkih iz najnovejšega poročila Delovne skupine za izvoz konvencionalnega orožja (COARM), 191,45 milijarde EUR ⁽²⁾; ker so podatki za leti 2015 in 2016 žal zavajajoči in nenatančni, saj je količina dovoljenj deloma bolj izraz namere kot pa natančen znesek dejanskega izvoza, do katerega naj bi prišlo v bližnji prihodnosti;
- E. ker so letna poročila skupine COARM doslej edini instrument, katerega namen je obravnavati izvajanje skupnega stališča; ker so ta poročila pripomogla k povečanju preglednosti izvoza orožja držav članic, število smernic in pojasnil v navodilih za uporabnike pa se je občutno povečalo; ker se je zaradi skupnega stališča povečalo potrebno število informacij za izdajo izvoznih dovoljenj za izvoz orožja;
- F. ker sta se svetovna in regionalna varnost dramatično spremenili, zlasti v južnem in vzhodnem sosedstvu Unije, to pa kaže, da je nujno treba izboljšati metodologije za pripravo informacij za oceno tveganja pri izdajanju izvoznih dovoljenj in jih narediti varnejše;
- G. ker so z osmimi merili v skladu s členom 3 skupnega stališča določeni samo minimalni standardi in ta merila ne posegajo v pravico držav članic, da uveljavijo strožje ukrepe za nadzor nad orožjem; ker so za proces odločanja glede odobritve ali zavrnitve izvoznega dovoljenja za orožje pristojne izključno države članice;
- H. ker popolnih podatkov skupini COARM ne posredujejo vse države članice; ker so zaradi različnih načinov zbiranja podatkov in postopkov predložitve posameznih držav članic ter njihovega različnega razlaganja osmih meril podatkovni nizi nepopolni in raznovrstni, prakse izvoza orožja pa se zelo razlikujejo; poudarja, da je treba pri izmenjavi informacij spoštovati nacionalne zakone in upravne postopke v vsaki državi;
- I. ker trenutno ni mehanizma standardiziranega, neodvisnega preverjanja in poročanja o izpolnjevanju osmih meril skupnega stališča;
- J. ker so bili v zadnjih letih sprejeti ukrepi v zvezi s trgovino z osebnim in lahkim orožjem, med drugim posodobljen Seznam blaga in tehnologije z dvojno rabo v skladu z Wassenaarskim sporazumom; ker sistem nadzora še vedno ne zajema številnih proizvodov, zlasti na področju blaga z dvojno rabo, kibernetike tehnologije in nadzora, čeprav so bila vprašanja, kot so nadzor nad posredovanjem orožja, licenčna proizvodnja zunaj EU in nadzor nad končnimi uporabniki, uvrščena na dnevni red in do neke mere vključena v samo skupno stališče;
- K. ker iz devetnajstega letnega poročila izhaja, da je bilo 40,5 % dovoljenj za izvoz orožja odobrenih državam Bližnjega vzhoda in severne Afrike v vrednosti 77,5 milijarde EUR, pri čemer so večino tega izvoza v vrednosti 57,9 milijarde EUR opravili Savdska Arabija, Egipt in Združeni arabski emirati;
- L. ker je bilo v nekaterih primerih orožje, izvoženo v nekatere države, na primer v Savdsko Arabijo, Združene arabske emirate in članice koalicije pod vodstvom Savdske Arabije, uporabljeno v konfliktih, kot je tisti v Jemnu; ker tak izvoz jasno krši skupno stališče;

⁽¹⁾ Trendi v mednarodnih prenosih orožja, 2017 (preglednica dejstev SIPRI, marec 2018).

⁽²⁾ <http://enaat.org/eu-export-browser/licence.de.html>

Sreda, 14. november 2018

- M. ker se v resoluciji Evropskega parlamenta z dne 25. februarja 2016 o humanitarnih razmerah v Jemnu poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj sproži pobudo za uvedbo embarga EU za prodajo orožja Savdski Arabiji;
- N. ker je orožje, za katero so države članice EU izdale dovoljenje za prenos in je bilo potem uporabljeno v sedanjem konfliktu v Jemnu, uničujoče vplivalo na trajnostni razvoj v Jemnu;
- O. ker je obrambni sektor postal osrednji element politike EU, pri čemer je v evropski globalni strategiji (EUGS) navedeno, da je „trajnostna, inovativna in konkurenčna evropska obrambna industrija bistvenega pomena za strateško avtonomijo Evrope in za verodostojno SVOP“⁽¹⁾; ker je izvoz orožja ključnega pomena za krepitev industrijske in tehnološke baze evropske obrambe in ker je prednostna naloga obrambne industrije zagotoviti varnost in obrambo držav članic EU ter prispevati k izvajanju SZVP; ker je glavna naloga evropskega obrambnega sklada in, kot predhodnika, evropskega programa za razvoj obrambne industrije (EDIDP), ki je bil nedavno uveden, „podpora konkurenčnosti evropske obrambne industrije“⁽²⁾;
- P. ker ukrepi za preglednost, kot je spremljanje izvoza orožja, pomagajo krepiti zaupanje med državami članicami;
- Q. ker člen 10 skupnega stališča nedvoumno določa, da ima izpolnjevanje teh osmih meril prednost pred morebitnimi gospodarskimi, socialnimi, trgovinskimi ali industrijskimi interesi držav članic;

Okrepitev skupnega stališča in izboljšanje njegovega izvajanja

1. poudarja, da imajo države legitimno pravico, da nabavijo vojaško tehnologijo za namene samoobrambe; ugotavlja, da je ohranjanje obrambne industrije del samoobrambe držav članic;
2. je seznanjen, da evropski obrambni trg služi kot instrument za jamčenje varnosti in obrambe držav članic in držav članic Unije ter prispeva k izvajanju Skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter zlasti Skupne varnostne in obrambne politike (SVOP); poziva države članice, naj odpravijo trenutno pomanjkanje učinkovitosti pri izdatkih za obrambo zaradi podvajanja, razdrobljenosti in pomanjkanja interoperabilnosti ter si prizadevajo, da bi EU zagotavljala varnost tudi z boljšim nadziranjem izvoza orožja;
3. je seznanjen, da je EU edina zveza držav, ki ima pravno zavezujoč okvir, preko katerega se izboljšuje nadzor nad izvozom orožja, tudi v kriznih regijah in državah z vprašljivim spoštovanjem človekovih pravic; v zvezi s tem pozdravlja, da so se evropske in neevropske tretje države pridružile sistemu za nadzor nad izvozom orožja na podlagi skupnega stališča; spodbuja tudi preostale države kandidatke, države, ki so v postopku pridobivanja statusa države kandidatke, oziroma države, ki želijo kako drugače stopiti na pot v smeri pristopa k EU, naj uporabijo določbe iz skupnega stališča;
4. poudarja, da je nujno treba okrepiti vlogo delegacij EU pri nudenju pomoči državam članicam in Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) pri njihovih ocenah tveganja pri izdajanju izvoznih dovoljenj ter izvajanju nadzora nad končnimi uporabniki, nadzora po opravljeni dostavi in inšpekcijskih pregledov na kraju samem;
5. ugotavlja, da se osem meril v posameznih državah članicah uporablja in razlaga na različne načine; poziva k enotni, dosledni in usklajeni uporabi osmih meril ter k izvajanju skupnega stališča z vsemi njegovimi obveznostmi v celoti;
6. meni, da bi morala metodologija za oceno tveganja pri izdajanju izvoznih dovoljenj vključevati previdnostno načelo in da bi morale države članice, poleg tega, da se osredotočajo na to, ali se posebna vojaška tehnologija lahko uporablja za notranjo represijo ali druge neželene namene, oceniti tudi tveganja, ki temeljijo na splošnem stanju v namembni državi, ob upoštevanju dejavnikov, kot je stanje na področju demokracije, pravne države in družbeno-gospodarskega razvoja;

⁽¹⁾ „Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa – Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije“, Bruselj, junij 2016.

⁽²⁾ „Vzpostavitev evropskega obrambnega sklada“, COM(2017)0295, 7. junij 2017.

Sreda, 14. november 2018

7. v skladu s svojimi priporočili z dne 13. septembra 2017 poziva države članice in ESZD, naj uporabijo sedanji proces pregleda, da okrepijo mehanizme za izmenjavo informacij, tako da dajo na voljo kvalitativno in kvantitativno boljše informacije za ocene tveganja pri izdajanju izvoznih dovoljenj, kot sledi:

- (a) zagotavljanje več informacij o izvoznih dovoljenjih in dejanskem izvozu, ki se izmenjujejo sistematično in pravočasno, tudi informacije o ustreznih končnih uporabnikih, primerih preusmerjanja, dovoljenjih za končne uporabnike, ki so ponarejena ali drugače sumljiva, sumljivih posrednikih ali prevoznih podjetjih, v skladu z nacionalno zakonodajo;
- (b) vzdrževanje seznama subjektov in posameznikov, obsojenih zaradi kršenja zakonodaje, povezane z izvozom orožja, ter primerov ugotovljenih preusmeritev in oseb, za katere je znano ali se sumi, da so vpletene v nezakonito trgovino z orožjem oziroma dejavnosti, ki ogrožajo mednarodno in državno varnost;
- (c) izmenjava dobre prakse, sprejete za izvajanje osmih meril;
- (d) sprememba veljavnih navodil za uporabnike v interaktivni spletni vir;
- (e) sprememba letnih poročil EU v odprto in javno spletno bazo podatkov do konca leta 2019, pri čemer se bo nov format uporabljal za podatke za leto 2017;
- (f) spodbujanje jasnih in ustaljenih postopkov sodelovanja med organi kazenskega pregona in mejnimi organi na podlagi izmenjave informacij, da se okrepi sodelovanje na področju varnosti in izkorenini nezakonita trgovina z orožjem, ki ogroža varnost EU in njenih državljanov;

8. poziva države članice in ESZD, naj povečajo število zaposlenih, ki se ukvarjajo z vprašanji, povezanimi z izvozom, tako na nacionalni ravni kot na ravni EU; spodbuja uporabo sredstev EU za gradnjo zmogljivosti med uradniki za izdajo dovoljenj in uslužbenci organov pregona;

9. želi spomniti, da sta bila med razlogi za sprejetje skupnega stališča preprečitev tega, da bi se evropsko orožje uporabljalo proti oboroženim silam držav članic, ter preprečitev kršitev človekovih pravic in podaljševanja oboroženih konfliktov; ponavlja, da skupno stališče določa minimalne zahteve, ki jih morajo države članice izpolnjevati na področju nadzora nad izvozom orožja, in da vsebuje obveznost oceniti prošnjo za izvozno dovoljenje glede na vseh osem meril, ki so v tem stališču navedena;

10. kritizira, da države članice sistematično ne izvajajo osmih meril in da vojaška tehnologija doseže ciljne kraje in končne uporabnike, ki ne izpolnjujejo meril iz skupnega stališča; ponovno poziva k neodvisni oceni, ali države članice izpolnjujejo osem meril skupnega stališča; meni, da je treba spodbujati večjo konvergenco pri uporabi osmih meril; obžaluje, da ne obstajajo določbe o sankcijah, ki se naložijo državam članicam, ki pri izdaji dovoljenj niso predhodno preverile spoštovanja osmih meril; poziva države članice, naj povečajo doslednost izvajanja skupnega stališča, in jim priporoča, naj predvidijo načine za izvajanje neodvisnih preverjanj;

11. meni, da je izvoz v Savdsko Arabijo, Združene arabske emirate in druge članice koalicije pod vodstvom Savdske Arabije v Jemnu neskladen vsaj z merilom 2, saj so te države vpletene v hude kršitve humanitarne prava, kot so ga določili pristojni organi OZN; ponavlja svoj poziv z dne 13. septembra 2017, da je nujno treba uvesti embargo na orožje proti Savdski Arabiji, ter poziva PP/VP in Svet, naj tak embargo razširita na vse druge članice koalicije pod vodstvom Savdske Arabije v Jemnu;

12. meni, da je treba začeti proces za oblikovanje mehanizma, s katerim se bodo sankcionirale države članice, ki ne spoštujejo skupnega stališča;

13. je seznanjen, da so nekatere države članice prenehale zagotavljati orožje Savdski Arabiji in drugim članicam koalicije pod vodstvom Savdske Arabije v Jemnu zaradi njihovih dejanj, medtem ko druge še naprej zagotavljajo vojaško tehnologijo; čestita tistim državam članicam, kot sta Nemčija in Nizozemska, ki so spremenile svojo prakso v zvezi s konfliktom v Jemnu; vendar globoko obžaluje, da se zdi, da druge države članice ne upoštevajo ravnanja namembne države in končne uporabe izvoženega orožja in streliva; poudarja, da te razlike v praksi pomenijo tveganje za celoten evropski režim nadzora nad orožjem;

Sreda, 14. november 2018

14. je zaskrbljen, da so bile skoraj vse prošnje za dovoljenje za izvoz v specifične države, kot je Savdska Arabija, odobrene, čeprav izvoz v te države krši vsaj merila od 1 do 6 skupnega stališča in ob upoštevanju, da se mora ob neizpolnjevanju meril od 1 do 4 dovoljenje zavrniti; obžaluje, da so bile skoraj vse vloge za dovoljenje (95 %) za izvoz v Savdsko Arabijo odobrene za kategorijo ML9 ⁽¹⁾ (vojaška plovila, ki se uporabljajo za vzdrževanje pomorske blokade Jemna), ter kategoriji ML10 (zrakoplovi) in ML4 (bombe itd.), ki sta bistveni za zračno ofenzivo, kar prispeva k slabšanju humanitarnih razmer, ogrožanju trajnostnega razvoja celotne države ter nenehnemu trpljenju jemenskega prebivalstva;

15. je zaprepaden nad količino orožja in streliva, izdelanega v EU, ki se nahaja v rokah Daiša v Siriji in Iraku; ugotavlja, da Bolgarija in Romunija nista uspešno izvajali skupnega stališča glede ponovnega prenosa, ki krši dovoljenja za končne uporabnike; poziva vse države članice, naj v bodoče zavrnejo podobne prenose, zlasti v ZDA in Savdsko Arabijo, ter poziva ESZD in države članice, zlasti Bolgarijo in Romunijo, naj v okviru COARM, pa tudi Pododbora Parlamenta za varnost in obrambo (SEDE) pojasnijo, kateri ukrepi so bili sprejeti v zvezi s tem; poziva ESZD, naj obravnava številne primere, ki jih je razkrilo nedavno poročilo organizacije Conflict Armament Research, ter preuči učinkovitejše metode za oceno tveganja preusmeritve v okviru COARM in drugih ustreznih forumov, tudi tako, da v okviru procesa pregleda napravi za obveznost držav članic, da zavrnejo izvozno dovoljenje, če obstaja jasno tveganje, da bi se lahko vojaška tehnologija ali oprema, ki se bo izvozila, preusmerila; se odloči, da bo o tem sprožil preiskavo;

16. je zaskrbljen, da bi utegnila dobava oborožitvenih sistemov med vojno in v času precejšnje politične napetosti nesorazmerno prizadeti civiliste; poudarja, da bi bilo treba konflikte prednostno reševati na diplomatski način; zato poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za pristno skupno zunanjo in varnostno politiko;

17. priznava, da bi boljše izvajanje merila 8 odločilno prispevalo k ciljem glede skladnosti politik EU za razvoj in ciljem OZN trajnostnega razvoja, zlasti cilju 16.4; poziva države članice in ESZD, naj v zvezi s tem uporabijo potekajoči proces pregleda skupnega stališča; priporoča posodobitev uporabniškega priročnika v zvezi s tem, s poudarkom ne le na razvojnem učinku nakupa orožja na državo prejemnico, ampak tudi na potencialni razvojni škodi zaradi uporabe orožja, tudi v državah, ki niso država prejemnica;

18. predlaga, da bi bilo treba preučiti, kako bi EU lahko podprla države članice pri spoštovanju osmih meril skupnega stališča, zlasti z zagotavljanjem informacij v fazi ocenjevanja tveganja, preverjanjem končnih uporabnikov, predhodnimi pregledi pošiljk in rednim posodobljenim seznamom tretjih držav, ki spoštujejo merila iz skupnega stališča;

19. je seznanjen, da Svet izvaja ponovno oceno izvajanja skupnega stališča in uresničevanja njegovih ciljev v letu 2018; poziva, naj se skupno stališče pregleda, da bi preučili, kako se to stališče izvaja na nacionalni ravni, vključno z oceno različnih načinov, na katere se izvaja v zakonih in predpisih držav, uporabljenih metod za oceno vlog za dovoljenja ter udeleženi vladnih agencij in ministrstev; v zvezi s tem poudarja, da morajo za projekte, ki se financirajo z nedavno uvedenim EDIDP in bodočim obrambnim skladom, veljati mehanizmi/režimi za nadzor in poročanje na nacionalni ravni in ravni EU, podvrženi pa morajo biti tudi popolnemu parlamentarnemu nadzoru; verjame, da mora biti tudi predlagani mirovni instrument v celoti podvržen mehanizmom parlamentarnega nadzora;

20. poziva države članice, naj odpravijo trenutno pomanjkanje učinkovitosti pri izdatkih za obrambo zaradi podvajanja, razdrobljenosti in pomanjkanja interoperabilnosti ter si prizadevajo, da bi EU zagotavljala varnost tudi z boljšim nadziranjem izvoza orožja;

21. meni, da bi bilo treba ukrepe v zvezi s proizvodi, ki so povezani z osebnim in lahkim orožjem, če so namenjeni predvsem za izvoz, izključiti iz financiranja Unije v okviru prihodnje uredbe o ustanovitvi Evropskega obrambnega sklada (COM(2018)0476);

⁽¹⁾ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XG0406\(01\)&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XG0406(01)&from=SL)

Sreda, 14. november 2018

22. meni, da je zaradi brexita pomembno, da Združeno kraljestvo še naprej ostaja zavezano skupnemu stališču in uporablja operativne določbe kot druge evropske tretje države;

23. poudarja, da ambicije glede povečanja konkurenčnosti evropskega obrambnega sektorja ne smejo ogroziti uporabe osmih meril iz skupnega stališča, saj imajo prednost pred vsemi gospodarskimi, trgovskimi, socialnimi ali industrijskimi interesi držav članic;

24. meni, da mora biti izvajanje Direktive 2009/43/ES o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti skladno s skupnim stališčem, tudi v zvezi z nadomestnimi in sestavnimi deli; ugotavlja, da področje uporabe skupnega stališča ni omejeno in da osem meril ustrezno velja tudi za prenose znotraj EU;

25. ponavlja, da lahko premalo nadzorovani izvoz tehnologije za kibernetični nadzor s strani podjetij iz EU škodljivo vpliva na varnost digitalne infrastrukture EU in na spoštovanje človekovih pravic; v zvezi s tem poudarja pomen hitre, učinkovite in celovite posodobitve uredbe EU o blagu z dvojno rabo, želi spomniti na stališče Parlamenta v zvezi s predlogom Komisije, ki je bilo z veliko večino sprejeto januarja 2018, ter predlaga Svetu, naj sprejme ambiciozno stališče, da bi sozakonodajalcema omogočil, da dogovor dosežeta še pred koncem tega zakonodajnega obdobja; poziva države članice, naj pri nadzoru nad izvozom in uporabi osmih meril večjo pozornost namenijo blagu, ki se lahko uporablja za civilne in vojaške namene, kot je tehnologija za nadzor, ter komponentam, ki se lahko uporabljajo za kibernetično vojskovanje ali s katerimi se lahko zagrešijo kršitve človekovih pravic; poziva države članice in Komisijo, naj vlagajo dovolj sredstev v tehnologijo in človeške vire za usposabljanje posameznikov v posebnih programih za kibernetično varnost; poziva države članice, naj na mednarodni ravni spodbujajo dodajanje tega blaga na kontrolne sezname (zlasti Wassenaarski sporazum);

26. spodbuja države članice, naj bolj podrobno preučijo licenčno proizvodnjo v tretjih državah in zagotovijo strožje zaščitne ukrepe proti neželeni uporabi; zahteva dosledno izvajanje skupnega stališča v zvezi z licenčno proizvodnjo v tretjih državah; poziva, naj se dogovori o licenčni proizvodnji omejijo na države, ki so pogodbenice ali podpisnice Pogodbe o trgovini z orožjem, ter uvede obveznost za te tretje države, da se izvozi le oprema, proizvedena po licenci in z izrecno privolitvijo izvirne države članice izvoznice;

27. poudarja, da je treba oblikovati pristop za obravnavanje primerov, ko države članice drugače razlagajo 8 meril iz skupnega stališča za izvoz proizvodov, ki so v bistvu enaki, v podobne namembne kraje in podobnim končnim uporabnikom, da bi tako ohranili enake konkurenčne pogoje in verodostojnost EU v tujini;

28. poziva države članice in ESZD, naj oblikujejo namensko strategijo za uradno zaščito žvižgačev, ki poročajo o kršitvah meril in načel iz skupnega stališča s strani organizacij in podjetij v orožarski industriji;

29. poleg tega poziva k razširitvi uporabe oziroma k uporabi osmih meril tudi za prenos vojaškega, varnostnega in policijskega osebja, storitve izvažanja orožja, strokovno znanje in usposabljanje, varnostno tehnologijo ter zasebne vojaške in varnostne službe;

30. poziva države članice in ESZD, naj tesno sodelujejo, da bi preprečile tveganje zaradi preusmerjanja in skladiščenja orožja, na primer tihotapljenja orožja in nezakonite trgovine z njim; opozarja na tveganje, da bi orožje, izvoženo v tretje države, s tihotapljenjem in nezakonito trgovino znova vstopilo v EU;

31. poziva države članice in ESZD, naj v skupno stališče vključijo novo merilo in tako zagotovijo, da se bo pri podeljevanju dovoljenj ustrezno upoštevala nevarnost korupcije pri zadevnem izvozu;

Sreda, 14. november 2018

Letno poročilo skupine COARM

32. ceni prizadevanja skupine COARM glede sodelovanja, usklajevanja in zbliževanja (z uporabo zlasti navodil za uporabnike skupnega stališča) ter glede krepitve in izvajanja skupnega stališča, zlasti kar zadeva kampanje ozaveščanja in postopke približevanja oziroma usklajevanja v EU in s tretjimi državami;

33. obžaluje zelo pozno objavo osemnajstega letnega poročila za leto 2015 marca 2017 ter devetnajstega letnega poročila za leto 2016 februarja 2018; poziva, naj se zagotovi bolj standardiziran in pravočasen postopek poročanja in predložitve, z določitvijo strogega roka za predložitev podatkov najpozneje januarja po letu, v katerem je prišlo do takega izvoza, ter določitvijo datuma objave najpozneje do marca, ki sledi letu izvoza;

34. želi spomniti, da so v skladu s členom 8(2) skupnega stališča vse države članice obvezane poročati o svojem izvozu orožja, in jih poziva, naj v celoti spoštujejo svoje obveznosti, določene v skupnem stališču; poudarja, da so visokokakovostni in razčlenjeni podatki o dejanski dobavi bistvenega pomena za razumevanje uporabe teh osmih meril;

35. kritizira, da številne države članice niso predložile popolnih poročil za devetnajsto letno poročilo na podlagi podrobnih, za posamezno državo specifičnih podatkov; je zaskrbljen, da zaradi tega v letnem poročilu COARM manjkajo pomembni podatki in da zato poročilo ni posodobljeno, z njim pa ni mogoče predstaviti celotne slike izvoznih dejavnosti držav članic; meni, da bi bilo treba uvesti standardiziran sistem preverjanja in poročanja, ki bi zagotavljal podrobnejše in izčrpnije informacije; ponovno poziva, naj vse države članice, ki niso predložile popolnih poročil, predložijo dodatne informacije v zvezi z njihovim preteklim izvozom, da bi se ti podatki vključili v naslednje letno poročilo;

36. je seznanjen, da iz devetnajstega letnega poročila izhaja, da se merila, uporabljena za zavrnitve, razlikujejo glede na uporabo, pri čemer je bilo merilo 1 uporabljeno 82-krat, merilo 2 119-krat, merilo 3 103-krat, merilo 4 85-krat, merilo 5 8-krat, merilo 6 12-krat, merilo 7 139-krat in merilo 8 enkrat; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je število zavrnenih dovoljenj zmanjšalo tudi v relativnem smislu (le 0,76 % prošenj za dovoljenja je bilo zavrnenih leta 2016 v primerjavi s skoraj 1 % leta 2015); z razočaranjem ugotavlja, da v poročilu ponovno ni bilo podatkov o izidu pogajanj v zvezi z obvestili o zavrnitvi, ter poziva države članice, naj takšne podatke vključijo v prihodnja letna poročila;

37. priporoča, naj se zberejo dodatne informacije držav članic ter objavijo na nacionalni ravni in v letnem poročilu COARM; priporoča tudi, naj se v letno poročilo COARM doda pregled primerjave trendov glede na pretekla leta, skupaj s skupnimi zneski;

Parlament in civilna družba

38. je seznanjen, da vsi nacionalni parlamenti EU ne nadzorujejo vladnih odločb o dovoljenjih; opozarja na Poslovnik Parlamenta, ki predvideva možnost zagotavljanja rednih odzivov na letna poročila EU o izvozu orožja, in v zvezi s tem poziva k izboljšanju sedanjih razmer in zagotovitvi, da se bo Parlament na letno poročilo COARM odzval z lastnim letnim poročilom, ki bi moralo biti zunaj kvote; poziva nacionalne parlamente, naj izmenjajo vse obstoječe najboljše prakse na področju poročanja o izvozu orožja in nadzora nad njim;

39. poudarja pomembno vlogo nacionalnih parlamentov, Evropskega parlamenta, civilne družbe, organov za nadzor nad izvozom orožja in industrijskih združenj pri podpiranju in spodbujanju dogovorjenih standardov iz skupnega stališča na nacionalni ravni in ravni EU ter pri vzpostavitvi preglednega nadzornega sistema, ki upošteva načelo odgovornosti; zato poziva k sprejetju preglednega in trdnega nadzornega mehanizma, ki krepí vlogo parlamentov in civilne družbe; spodbuja nacionalne parlamente, civilno družbo in akademski svet, naj neodvisno nadzirajo trgovino z orožjem, ter poziva države članice in ESZD, naj podprejo te dejavnosti, tudi s finančnimi sredstvi;

Sreda, 14. november 2018

40. poudarja pomen in legitimnost parlamentarnega nadzora v zvezi s podatki, ki se nanašajo na nadzor nad izvozom orožja in na to, kako se ta nadzor izvaja; v zvezi s tem poziva k potrebnim ukrepom, podpori in informacijam, da bi zagotovili, da bo mogoče funkcijo javnega nadzora izvajati v celoti;

41. priporoča, naj se izvoz proizvodov, financiranih v okviru EDIDP in/ali evropskega obrambnega sklada ločeno navede med podatki, predloženimi COARM, da bi zagotovili tesno spremljanje teh proizvodov, ki so se financirali iz evropskega proračuna; poziva Svet in Parlament, naj se dogovorita o podrobnem režimu razlaganja in izvajanja, vključno z nadzornim organom, organom za sankcije in etičnim odborom za merila iz skupnega stališča, ki naj bi se uporabljala vsaj za proizvode, financirane v okviru EDIDP in/ali evropskega obrambnega sklada, da bi zagotovili enake izvozne okvire za udeležene države; meni, da bi moralo skupno razlaganje in izvajanje vnaprej veljati za ves izvoz orožja iz držav članic;

Mednarodni nadzor nad orožjem in razorožitv

42. opozarja na ambicije EU, da bi delovala globalni akter za mir; meni, da bi morala EU upravičiti svojo večjo odgovornost za mir in varnost v Evropi in svetu s še izboljšanimi mehanizmi za nadzor nad izvozom orožja in pobudami za razoroževanje ter da bi morala kot odgovoren svetovni akter imeti vodilno vlogo, EU bi torej morala imeti dejavno vlogo, pri čemer bi si morale države članice po najboljših močeh prizadevati za skupno stališče na področjih neširjenja orožja, svetovnega razoroževanja in nadzora nad prenosom orožja, pa tudi pri okrepitevi raziskav in razvoja tehnologij in procesov za preoblikovanje vojaških struktur v strukture za civilno rabo, ter z ukrepi, kot je odobritev izvoznih prednosti za zadevno blago;

43. želi spomniti, da so vse države članice podpisnice Pogodbe o trgovini z orožjem; poziva k univerzalizaciji te pogodbe in k večji osredotočenosti na tiste države, ki niso podpisnice; pozdravlja tudi prizadevanja za obveščanje glede Pogodbe o trgovini z orožjem in podpira njeno učinkovito izvajanje;

44. spodbuja države članice, naj tretjim državam pomagajo pri oblikovanju, posodabljanju, izboljšanju in uporabi sistemov preverjanja orožja v skladu s skupnim stališčem;

45. ponovno izraža svoje stališče v zvezi s smrtonosnimi avtonomnimi orožnimi sistemi; poziva k prepovedi izvoza proizvodov, ki se uporabljajo pri razvoju in proizvodnji takšnih orožnih sistemov;

46. poudarja, da bi moral učinkovit mednarodni sporazum o nadzoru nad orožjem zajemati vse prenose, tudi prenos med državami, prenos med državami in nedržavnimi končnimi uporabniki, zakup in posojila, darila ali prenose v obliki pomoči ter druge oblike prenosa;

o

o o

47. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0456

Potreba po celovitem mehanizmu za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o potrebi po celovitem mehanizmu EU za zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic (2018/2886(RSP))**

(2020/C 363/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP), sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice ter konvencij, priporočil, resolucij in poročil Parlamentarne skupščine, Sveta ministrov, komisarja za človekove pravice in Beneške komisije Sveta Evrope,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega računskega sodišča št. 1/2018 z dne 17. julija 2018 o predlogu Komisije z dne 2. maja 2018 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah,
- ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice o temeljnih pravicah za leto 2018,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2014 z naslovom „Novi okvir EU za krepitev načela pravne države“ (COM(2014)0158),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2018 o predlogu, s katerim se Svet poziva, naj v skladu s členom 7 (1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2018 o sklepu Komisije o uporabi člena 7(1) PEU glede razmer na Poljskem ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2017 o pravni državi na Malti ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. aprila 2018 o zaščiti preiskovalnih novinarjev v Evropi: primer slovaškega novinarja Jána Kuciaka in Martine Kušnírove ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje razprave na plenarnem zasedanju 3. oktobra 2018 o pravni državi v Romuniji,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2018 o razmerah na področju temeljnih pravic v EU v letu 2016 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 162.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0340.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0055.

⁽⁴⁾ UL C 356, 4.10.2018, str. 29.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0183.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0056.

Sreda, 14. november 2018

- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. maja 2018 za uredbo Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (COM(2018)0322),
 - ob upoštevanju pregleda stanja na področju pravosodja v EU za leto 2018,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker Evropska unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, tudi pravic pripadnikov manjšin, in ker so te vrednote skupne državam članicam;
- B. ker so pravna država, demokracija in temeljne pravice v tristranskem odnosu ter se medsebojno krepijo in skupaj varujejo ustavno jedro EU in njenih držav članic;
- C. ker je Komisija leta 2014 vzpostavila okvir za pravno državo; ker je bil ta okvir uporabljen le enkrat in se je izkazalo, da ne zadostuje za preprečevanje ali odpravo groženj pravni državi;
- D. ker Evropska unija nima objektivnega in stalnega mehanizma za nadzorovanje demokracije, temeljnih pravic in pravne države v vseh državah članicah;
- E. ker pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2018 kaže, da izzivi ostajajo, tako v smislu delovanja pravosodnih sistemov držav članic kot tudi učinka nekaterih reform, ki se izvajajo v državah članicah;
- F. ker je na področju pravosodja, temeljnih pravic in državljanstva še veliko nerešenih postopkov za ugotavljanje kršitev ⁽¹⁾;
- G. ker je Agencija za temeljne pravice objavila več poročil, ki izpostavljajo izzive za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v različnih državah članicah, in sicer o vprašanjih, kot so vse bolj omejene možnosti za delovanje organizacij civilne družbe v Evropi ⁽²⁾;
- H. ker smo bili priča ad hoc odzivom na grožnje demokraciji, pravni državi in temeljnim pravicam, kar je privedlo do zelo različnih pristopov v različnih državah članicah;
- I. ker je Komisija sprožila postopek v skladu s členom 7(1) PEU v zvezi z razmerami na Poljskem in ker je isti postopek zaradi razmer na Madžarskem sprožil tudi Evropski parlament;
- J. ker je Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ustanovil skupino za nadzor pravne države, ki je začela delo v zvezi z umori preiskovalnih novinarjev in s pravno državo;
- K. ker so odzivi EU v glavnem reaktivni in ne preventivni ter jih ovira neenakomerna in spolitizirana pozornost, ki se namenja izzivom demokraciji, pravni državi in temeljnim pravicam v različnih državah članicah;
- L. ker je Komisija 2. maja 2018 objavila predlog za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah (COM(2018)0324),

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?typeOfSearch=true&active_only=1&noncom=0&r_dossier=&decision_date_from=&decision_date_to=&PressRelease=true&DG=JUST&title=&submit=Search&-lang_code=sl

⁽²⁾ Agencija Evropske unije za temeljne pravice, Izzivi, s katerimi se srečujejo organizacije civilne družbe s področja človekovih pravic v EU, Dunaj, 18. januar 2018,

Sreda, 14. november 2018

- M. ker je Evropsko računsko sodišče v svojem mnenju št. 1/2018 o predlogu uredbe poudarilo potrebo po nadaljnji pojasnitvi virov smernic in postopkov, s katerimi se lahko ugotovijo splošne pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah;
- N. ker prejšnja poročila EU o boju proti korupciji in poročila o državah v okviru evropskega semestra za leto 2018 kažejo na resne težave na področju korupcije v različnih državah članicah, s čimer se spodkopava zaupanje državljanov v institucije in pravno državo;
- O. ker izzivi na področju pravne države in demokracije v državah članicah ogrožajo območje svobode, varnosti in pravice, ki temelji na izpodbojni domnevi (*praesumptio iuris tantum*) vzajemnega zaupanja;
- P. ker izzivi na področju pravne države in demokracije v državah članicah ogrožajo legitimnost zunanjega delovanja Unije, zlasti v zvezi z njenimi politikami glede pristopa in sosedsko politiko;
- Q. ker so vse institucije, organi, uradi in agencije Unije dolžni spoštovati, varovati in spodbujati demokracijo, pravno državo in temeljne pravice;
- R. ker Unija kljub svoji obveznosti po členu 6(2) PEU še vedno ni pristopila k EKČP;
- S. ker Komisija in Svet nista upoštevala resolucije Parlamenta o mehanizmu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ter sta doslej zavrnila sprejetje medinstitucionalnega sporazuma o paktu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice;
1. obžaluje, da Komisija še ni predstavila predloga za celovit mehanizem EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ter poziva Komisijo, naj to stori, zlasti tako, da predlaga sprejetje medinstitucionalnega sporazuma o paktu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v prihodnji nezakonodajni pobudi za okrepitev izvrševanja načela pravne države v Evropski uniji;
 2. ponovno poziva k celovitemu, stalnemu in objektivnemu mehanizmu EU za zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic ter poudarja, da je takšen mehanizem zdaj nujnejši kot kdaj koli prej;
 3. ponovno poudarja glavne elemente takega mehanizma, kot ga je predlagal Parlament v obliki medinstitucionalnega pakta za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki ga sestavljajo letni, z dokazi podprti in nediskriminatorni in enakovredni pregled skladnosti vseh držav članic EU z vrednotami iz člena 2 PEU s priporočili za posamezne države (evropsko poročilo o demokraciji, pravni državi in temeljnih pravicah), ki naj bi jim sledila medparlamentarna razprava, in stalnim ciklom politike za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v institucijah EU;
 4. ponovno poudarja, da mora evropsko poročilo o demokraciji, pravni državi in temeljnih pravicah vključevati in dopolnjevati obstoječe instrumente, med njimi pregled stanja na področju pravosodja, orodje za spremljanje medijskega pluralizma, poročilo o boju proti korupciji in postopke medsebojnega strokovnega pregleda, ki temeljijo na členu 70 PDEU, ter nadomeščati mehanizem sodelovanja in preverjanja za Bolgarijo in Romunijo; obžaluje odločitev Komisije, da v letu 2017 ni objavila poročila EU o boju proti korupciji;
 5. poziva Komisijo, naj preuči možnost povezave predlagane uredbe o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah s celovitim, stalnim in objektivnim mehanizmom EU za zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic;
 6. poziva Svet, naj pristane k temu, da se zaveže k medinstitucionalnemu sporazumu o paktu za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ter podpre nadaljnje predloge Komisije za krepitev demokracije, pravne države in temeljnih pravic;

Sreda, 14. november 2018

7. meni, da bi lahko Parlament, če bosta Komisija in Svet še dalje zavračala vzpostavitev pakta za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, prevzel pobudo za začetek pilotnega projekta za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ter medparlamentarne razprave;
 8. poziva Svet, naj v tekočih postopkih v skladu s členom 7(1) PEU ustrezno prevzame svojo institucionalno vlogo, nemudoma in v celoti obvešča Parlament v vseh fazah postopka ter Parlament pozove, da mu ta predstavi svoj obrazložen predlog;
 9. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji in Svetu ter parlamentom in vladam držav članic, pa tudi Evropskemu odboru regij, da jo razdeli podnacionalnim parlamentom in svetom.
-

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0457

Izvajanje pridružitvenega sporazuma EU-Gruzija**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Gruzijo (2017/2282(INI))**

(2020/C 363/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 8 in naslova V, zlasti členov 21, 22, 36 in 37 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ter petega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Gruzijo na drugi strani, ki je začel veljati 1. julija 2016,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij z dne 18. decembra 2014, ki vsebuje osnutek sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Gruzijo na drugi strani⁽¹⁾, in z dne 21. januarja 2016 o pridružitvenih sporazumih/poglobljenih in celovitih območjih proste trgovine z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino⁽²⁾, priporočila z dne 15. novembra 2017 o vzhodnem partnerstvu⁽³⁾, zakonodajne resolucije z dne 14. marca 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju nadaljnje makrofinančne pomoči Gruziji⁽⁴⁾ ter resolucije z dne 14. junija 2018 o zasedenih gruzijskih ozemljih deset let po ruski invaziji⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju letnih nacionalnih akcijskih načrtov za izvajanje pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Gruzijo,
- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Evropske komisije in Evropske službe za zunanje delovanje o poročilu o izvajanju pridružitvenega načrta za Gruzijo z dne 9. novembra 2017 (SWD(2017)0371),
- ob upoštevanju skupnih izjav z vrhov vzhodnega partnerstva, nazadnje tiste z dne 24. novembra 2017 v Bruslju,
- ob upoštevanju okvira za sodelovanje „20 ciljev do leta 2020“, ki je bil sprejet na vrhu v Rigi leta 2015 in spodbuja boljše gospodarstvo, vodenje, povezave in družbo,
- ob upoštevanju enotnega okvira za podporo EU Gruziji v obdobju 2017–2020,
- ob upoštevanju rezultatov četrte seje pridružitvenega sveta med EU in Gruzijo z dne 5. februarja 2018,
- ob upoštevanju rezultatov s srečanj skupščine Euronest, nazadnje 25.–27. junija 2018, na katerih je bilo sprejetih sedem resolucij, EU pa je bila pozvana, naj okrepi prizadevanja za posredovanje v zamrznjenih konfliktih,
- ob upoštevanju sklepne izjave in priporočil s šeste seje pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Gruzija, ki je potekala 26. aprila 2018,

⁽¹⁾ UL C 294, 12.8.2016, str. 31.⁽²⁾ UL C 11, 12.1.2018, str. 82.⁽³⁾ UL C 356, 4.10.2018, str. 130.⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0073.⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0266.

Sreda, 14. november 2018

- ob upoštevanju sklepne izjave s tretje seje platforme civilne družbe EU-Gruzija, ki je potekala 22. marca 2018,
 - ob upoštevanju prvega poročila Komisije na podlagi mehanizma za zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti, objavljenega 20. decembra 2017 (COM(2017)0815),
 - ob upoštevanju končnega mnenja Beneške komisije o ustavni reformi v Gruziji z dne 19. marca 2018 (CDL-AD(2018) 005),
 - ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z dne 21. septembra 2015 o enakosti spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenja deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020, SWD(2015) 0182),
 - ob upoštevanju poročila organizacije Transparency International z dne 2. julija 2015 z naslovom Stanje korupcije: Armenija, Azerbajdžan, Gruzija, Moldavija in Ukrajina,
 - ob upoštevanju strokovnih študij za Odbor za zunanje zadeve, ki vključujejo študijo o volilnih reformah v treh državah vzhodnega sosedstva – Ukrajini, Gruziji in Moldaviji ter vplivu na razvoj politike v teh državah, ki je bila objavljena 26. oktobra 2017 ⁽¹⁾, študijo z naslovom Pridružitveni sporazumi med EU in Moldavijo, Gruzijo in Ukrajino, ki je bila objavljena 28. junija 2018 ⁽²⁾ ter primerjalno študijo z naslovom Razvoj institucionalnega okvira za izvajanje pridružitvenih sporazumov z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino: primerjalni vidik, ki je bila objavljena septembra 2018 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika, člena 1(1)(e) in Priloge 3 sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve in mnenja Odbora za mednarodno trgovino (A8-0320/2018),
- A. ker se odnosi med EU in Gruzijo stalno poglobljajo z novimi pomembnimi dosežki v skladu s pridružitvenim sporazumom med EU in Gruzijo, poglobljenim in celovitim območjem proste trgovine ter pridružitvenim načrtom, med drugim z začetkom veljavnosti brezvizumske ureditve in pridružitvijo Gruzije energetske skupnosti;
- B. ker je polno spoštovanje osrednjih vrednot, kot so demokracija, pravna država, dobro upravljanje ter človekove pravice in temeljne svoboščine, vključno s pravicami manjšin, temeljni kamen evropskega povezovanja;
- C. ker so humanitarne razmere v zasedenih regijah Južne Osetije in Abhazije ter njuna osamitev še vedno glavni izziv za Gruzijo;
- D. ker indeks zaznavanja korupcije za leto 2017, ki ga pripravlja organizacija Transparency International, kaže, da se v boju proti korupciji še naprej dosegajo dobri rezultati;
- E. ker se nova državna strategija za boj proti organiziranemu kriminalu v obdobju 2017–2020 in akcijski načrt za njeno izvajanje, sprejeta leta 2017, osredotočata na boj proti mafijskim šefom, prekupčevanju z mamili in kibernetickemu kriminalu ter uvajanje policijskega dela na osnovi analiz in v sodelovanju s skupnostjo;

⁽¹⁾ Volilne reforme v treh državah vzhodnega sosedstva – Ukrajini, Gruziji in Moldaviji, Evropski parlament, 26. oktober 2017.

⁽²⁾ Pridružitveni sporazumi med EU in Moldavijo, Gruzijo in Ukrajino, Evropski parlament, 28. junij 2018.

⁽³⁾ Razvoj institucionalnega okvira za izvajanje pridružitvenih sporazumov z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino: primerjalni vidik, Evropski parlament, september 2018.

Sreda, 14. november 2018

F. ker je Istanbulska konvencija, katere namen je preprečevanje nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boj proti njemu, začela veljati 1. septembra 2017 in ker je bil ustanovljen medagencijski odbor za enakost spolov, boj proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini;

G. ker se je uvrstitev Gruzije na svetovnem indeksu svobode medijev, ki ga objavlja organizacija Novinarji brez meja, v letu 2018 nekoliko izboljšala, saj se je s 64. mesta v letu 2017 povzpela na 61. mesto;

1. toplo pozdravlja trajen uspeh pri reformah in napredek, dosežen pri izvajanju pridružitvenega sporazuma ter poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, zaradi česar je Gruzija postala ključna strateška partnerica EU v tej regiji; poziva gruzijske oblasti, naj še naprej zagotavljajo stabilnost, nadaljnje demokratične reforme ter gospodarske in socialne izboljšave za Gruzijce, ki trpijo zaradi revščine, brezposelnosti in visoke stopnje ekonomskih migracij, saj bodo s tem pridobile naklonjenost množic na poti do suverenosti in ozemeljske celovitosti Gruzije v okviru mednarodno priznanih meja ter pri okrepitvi sodelovanja med EU in Gruzijo;

2. z zadovoljstvom ugotavlja, da evropski načrt Gruzije še naprej uživa medstrankarsko podporo, prav tako pa mu je naklonjena večina gruzijskih državljanov; poudarja, da lahko v skladu s členom 49 PEU in Rimsko izjavo z dne 25. marca 2017 vsaka evropska država zaprosi za članstvo v EU, če izpolnjuje kopenhavnska merila; medtem spominja na predlog o politiki vzhodnega partnerstva plus, s katero želi Parlament odpreti nove priložnosti; pozdravlja pobudo gruzijske vlade o pripravi časovnega načrta za približevanje EU, ki naj bi poglobil obstoječe odnose med EU in Gruzijo; pozdravlja dejavno udeležbo Gruzije pri dejavnostih večstranskih platform vzhodnega partnerstva;

3. čestita gruzijskim oblastem, da so večkrat izvedle informacijske kampanje o prednostih in gospodarskih priložnostih, ki jih ponujata pridružitveni sporazum ter poglobljeno in celovito območje proste trgovine, in se jim zahvaliti za pomoč pri upravljanju potrebnih prilagoditev;

Vzpostavljeni institucionalni okvir za izvajanje pridružitvenega sporazuma

4. ugotavlja, da bo podpora EU Gruziji v obdobju 2017–2020 znašala od 371 do 453 milijonov EUR, dodatna sredstva pa bodo na voljo tudi po načelu „več za več“ v skladu s pridružitvenim načrtom EU in Gruzije; spodbuja Komisijo, naj zagotovi podporo, ki bo sorazmerna s sposobnostjo črpanja in reformnimi prizadevanji Gruzije; je seznanjen z odločitvijo Gruzije, da bo v sklopu optimizacije delovanja in zmanjševanja stroškov število ministrstev skrčila s 14 na 11, ter pozdravlja sklep gruzijske vlade, da bo prihranke preusmerila v izobraževanje;

5. poziva k tesnejši vključitvi predsednika vlade ter ministra za zunanje zadeve v politični nadzor izvajanja pridružitvenega sporazuma na visoki ravni, zlasti z racionalizacijo ustreznih vladnih struktur, usklajevanjem in sinhronizacijo načrtov strokovnih ministrstev ter njihovim popolnim in učinkovitim izvajanjem; pozdravlja vključitev urada državnega ministra za evropsko povezovanje v ministrstvo za zunanje zadeve; meni pa, da bi morala biti odgovornost za evropsko povezovanje porazdeljena med vsemi ministrstvi;

6. pozdravlja sprejetje triletnih različic izvajalskega načrta za pridružitveni sporazum/poglobljeno in celovito območje proste trgovine in poziva oblasti, naj pripravijo reformno strategijo, s katero bodo dopolnile te načrte, ki se bo osredotočala na rezultate onkraj zakonodaje in usposabljanja osebja in opirala na strokovno oceno vpliva, prav tako pa obravnavala tudi medinstitucionalno sodelovanje med parlamentom, vlado in predsedniško upravo; v zvezi s tem spodbuja gruzijski parlament, naj zaostri preverjanje skladnosti domačih osnutkov reform s pridružitvenim sporazumom;

7. poudarja, da mora Gruzija za izvajanje pridružitvenega sporazuma zadolžiti visoko usposobljeno osebje; zato poziva gruzijske oblasti, naj zagotovijo, da bodo strukturni oddelki na ministrstvih, ki se ukvarjajo z vprašanji evropskega povezovanja, imeli dovolj posebej usposobljenih uradnikov; poziva ESZD in/ali Evropsko komisijo, naj ponudi podporo pri vzpostavljanju zmogljivosti in usposabljanju gruzijskih uradnikov, odgovornih za izvajanje pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega območja proste trgovine;

Sreda, 14. november 2018

8. pozdravlja ustanovitev medparlamentarne skupščine Gruzije, Moldavije in Ukrajine ter jo spodbuja, naj spremlja tudi izvajanje pridružitvenih sporazumov;
9. poziva ESZD in/ali Komisijo, naj povečata notranje zmogljivosti za pozornejše spremljanje izvajanja pridružitvenega sporazuma, zlasti s povečanjem temu namenjenih človeških virov, ki do potankosti poznajo gruzijski upravni in pravni sistem, ter za približevanje kvalitativni oceni napredka, zlasti z uvedbo postopkov pregledovanja, da se omogoči ocena dejansko dosežene ravni usklajenosti s pravnim redom EU, kot to zahteva pridružitveni sporazum;
10. poudarja, da ima civilna družba, vključno s socialnimi partnerji, ključno vlogo pri izvajanju pridružitvenega sporazuma, saj gre za akterje, ki nadzirajo reforme, in pozdravlja njihova prizadevanja za spremljanje izvajanja sporazuma; poziva gruzijske oblasti, naj zagotovijo, da bodo pri izvajanju reform v okviru pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega območja proste trgovine v celoti sodelovali lokalni organi in predstavniki civilne družbe, pa tudi socialni partnerji, da bi oblikovali evropski socialni model, in poziva oblasti in EU, naj tem akterjem in prebivalcem odročnih območij zagotovijo dostop do informacij o izvajanju pridružitvenega sporazuma;
11. poudarja, kako pomembna je proaktivna komunikacija z gruzijskimi državljani o konkretnih prednostih in ciljih vzhodnega partnerstva, in meni, da se je treba boriti z dezinformacijami z dostopnimi, kakovostnimi in na dejstvih temelječimi informacijami v vseh jezikih partnerske države; poziva Gruzijo, naj s podporo EU in njenih držav članic izboljša svojo komunikacijsko strategijo;
12. pozdravlja, da je bila v Tbilisiju 4. septembra 2018 odprta evropska šola vzhodnega partnerstva s programom mednarodne mature za dijake iz vseh držav vzhodnega partnerstva; spodbuja gruzijske oblasti, naj povečajo vlogo evropskih študij v rednih šolskih in univerzitetnih učnih programih;
13. podpira predhodne ugotovitve in zaključke iz prvega kroga predsedniških volitev v Gruziji leta 2018, kakor jih je predstavila mednarodna misija za opazovanje volitev, vključno z delegacijo Evropskega parlamenta; pozdravlja konkurenčno naravo volitev in je zadovoljen, da ni bilo primerov nasilja; obžaluje, da je Rusija zasedla Južno Osetijo in Abhazijo, pa tudi odločitev oblasti, ki dejansko vladajo v Južni Osetiji, da zapre upravno mejno linijo z Gruzijo, zaradi česar številni gruzijski državljani niso mogli oddati glasu; poziva oblasti in politične stranke, naj pred drugim krogom rešijo ta zaskrbljujoča vprašanja, zlasti zlorabo državnih sredstev in izjemno visoke zgornje meje pri financiranju kampanj ter odločne in ciljne verbalne napade visokih uradnikov na neodvisne organizacije civilne družbe;

Politični dialog

14. izpostavlja dejstvo, da se stališče EU o ustavni reformi v Gruziji prekriva s skupno pozitivno oceno Beneške komisije; obžaluje, da je bila uvedba povsem proporcionalnega volilnega sistema preložena na leto 2024; poudarja, da je pripravljen opazovati prihodnje volitve v Gruziji in pomagati gruzijskim oblastem pri nadaljnji obravnavi in izvajanju podanih priporočil; znova poudarja, da sestava osrednje volilne komisije ne sme biti odvisna od političnih vplivov, v obdobju pred volitvami pa ne sme prihajati do zlorabe upravnih virov; poziva gruzijske oblasti, naj smiselno preiščejo politično motivirane nasilne izgrede med parlamentarnimi volitvami leta 2016;
15. podpira demokratično krepitev gruzijskih političnih institucij in se zavezuje, da bo na tem področju zagotavljal pomoč; ugotavlja, da je Gruzija med redkimi državami, kjer vse veje oblasti sodelujejo v partnerstvu za odprto vlado; poudarja, kako pomembno je izvajanje ambicioznega načrta reform, katerega cilj je politična nevtralnost državnih institucij in njihovega osebja; poudarja, da ima opozicija v pomembno vlogo v parlamentarnem sistemu, in poziva k uvedbi strožjega mehanizma za nadzor nad izvršno vejo oblasti, vključno z možnostjo, da poslanci redno postavljajo vprašanja ministrom in predsedniku vlade ter tako javno zahtevajo njihovo odgovornost;
16. pozdravlja uvedbo brezvizumske ureditve za gruzijske državljane 27. marca 2017; je seznanjen, da Gruzija izpolnjuje merila za liberalizacijo vizumskega režima, in spodbuja, naj se zadeva redno spremlja, s čimer bi zagotovili, da se stanje ne bo spremenilo; ugotavlja, da je uvedba brezvizumske ureditve prinesla pozitivne rezultate za vzpostavlanje medosebnih stikov; izraža pohvalo Gruziji za ukrepe, ki jih je sprejela, da bi hitro obravnavala kršitve brezvizumske ureditve, in poziva države članice EU, naj Gruzijo priznajo kot varno državo izvora; poudarja, da je pomembno poglobiti sodelovanje med sodnimi organi in organi pregona Gruzije in držav članic EU;

Sreda, 14. november 2018

17. pozdravlja, da Gruzija nenehno izvaja strategijo in akcijski načrt na področju migracij ter da je okrepila obnovo mejnih sektorjev s Turčijo in Azerbajdžanom;

18. podpira Gruzijo pri prizadevanjih za politiko miroljubnega reševanja konfliktov, spravo in udeležbo in njeno konstruktivno sodelovanje v mednarodnih razpravah v Ženevi; pozdravlja prizadevanja Gruzije za ohranitev dialoga z Rusijo; želi pohvaliti pobudo z naslovom Korak za boljšo prihodnost, predstavljeno 4. aprila 2018, s katero naj bi izboljšali humanitarne in socialno-ekonomske razmere prebivalcev zasedenih ozemelj, spodbudili medosebne stike in poglobljali zaupanje med ločenimi skupnostmi;

19. z obžalovanjem spominja, da Ruska federacija tudi desetletje pozneje še vedno nezakonito zaseda gruzijska ozemlja, in ponovno izraža odločno podporo suverenosti in ozemeljski celovitosti Gruzije; je seznanjen, da je Gruzija na Evropskem sodišču za človekove pravice vložila tožbo zoper Rusijo zaradi uporabe prisilnih ukrepov zoper prebivalce Abhazije in Južne Osetije in da je gruzijski parlament sprejel resolucijo o oblikovanju Othozoriјеvega-Tatunašviliјevega seznama oseb, ki so bile obsojene ali se jih preiskuje zaradi umora, ugrabitve, mučenja ali nečloveškega ravnanja; poudarja, da mora mednarodna skupnost načelno, usklajeno, enotno in trdno nastopiti proti ruski politiki okupacije in priključitve;

20. poziva gruzijske oblasti, naj si bolj prizadevajo, da bi premagale ovire ter prednosti pridružitvenega sporazuma in poglobljenega in celovitega območja proste trgovine zagotovile tudi prebivalcem Abhazije in chinvalske regije/Južne Osetije, in sicer z boljšim komuniciranjem o novih priložnostih, ki jih prinaša sporazum, ter razvojem priložnostnih projektov trgovskega in gospodarskega sodelovanja na lokalni ravni;

21. izraža pohvalo Gruziji za nadaljnje sodelovanje v civilnih in vojaških operacijah kriznega upravljanja v okviru skupne varnostne in obrambne politike; poudarja, da je treba še nadalje razvijati dialog na visoki ravni o varnostnih vprašanjih med EU in Gruzijo, zlasti o boju proti radikalizaciji, nasilnemu ekstremizmu, propagandi in hibridnim grožnjam;

Pravna država, dobro upravljanje in medijska svoboda

22. potrjuje, da so rezultati Gruzije pri boju proti korupciji na nižji in srednji ravni privedli do dobre regionalne uvrstitve na indeksu zaznavanja te težave; kljub temu poudarja, da korupcija elite na visoki ravni ostaja resno vprašanje; želi pohvaliti Gruzijo za izvajanje strategije in akcijskega načrta za boj proti korupciji; poziva Gruzijo, naj zagotovi, da bo agencija za boj proti korupciji delovala neodvisno, povsem brez političnega vmešavanja in ločeno od državne varnostne službe; poudarja, kako pomembna je učinkovita delitev oblasti in jasno razlikovanje med političnimi in ekonomskimi interesi, in opozarja, da boj proti korupciji zahteva neodvisno sodstvo in odlične rezultate preiskav v primerih korupcije na visoki ravni, ki pa jih je treba še doseči; meni, da je Gruzija pomembna partnerica EU na različnih področjih sodelovanja, kot je boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu;

23. poziva gruzijske oblasti, naj uvedejo polnopraven, neodvisen in učinkovit mehanizem, izvzet iz pristojnosti generalnega tožilstva, s katerim bi preiskovali in kazensko preganjali primere zlorabe, ki jih storijo organi kazenskega pregona, da bi obravnavali vztrajno pomanjkanje odgovornosti; zato pozdravlja ustanovitev službe državnega inšpektorja za preiskovanje kršitev človekovih pravic, ki jih storijo organi kazenskega pregona;

24. je zelo zaskrbljen zaradi pritiska Turčija na turške prebivalce v Gruziji in na tamkajšnje izobraževalne ustanove zaradi njihovih domnevnih povezave z gülenističnim gibanjem; poziva gruzijske organe, naj pozorno spremljajo to zadevo in zagotovijo, da bodo sodni postopki in vsi sprejeti ukrepi povsem skladni z evropskimi načeli in standardi; poziva EU, naj podpre države vzhodnega partnerstva in jim pomaga prenesti pritiske zadnjih nekaj mesecev, predvsem s strani Turčije;

Sreda, 14. november 2018

25. je seznanjen, da poteka reforma pravosodja in da se kažejo znaki večje nepristranskosti in preglednosti sodstva, a opozarja na pomisleke Beneške komisije v zvezi s predlaganimi zakonodajnimi spremembami, ki ne zagotavljajo politične nevtralnosti državnega sveta tožilcev; poziva, naj se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za okrepitev pravosodnega sistema, vključno s povečanjem upravne zmogljivosti, in zagotovitev popolne neodvisnosti sodstva in tožilstva, prav tako pa poziva, naj se nad notranjim ministrstvom, tudi policijo in varnostnimi službami, ki jih je treba prenoviti in reformirati, izvaja demokratični nadzor, da bi med drugim zagotovili preglednost, predvsem ko gre za izbiro, imenovanje in napredovanje sodnikov ter disciplinske postopke zoper njih;

26. poudarja, kako pomembne so reforme javne uprave, ki se izvajajo; pozdravlja pred kratkim uvedeni zakon o javni upravi in pričakuje, da se bo začel v interesu trajnostne krepitve zaupanja državljanov in državljanek hitro izvajati;

27. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da gruzijska vlada ni sprejela nove zakonodaje za izboljšanje javnega dostopa do informacij; obžaluje, da predlagana reforma še bolj omejuje dostop na tem področju; poziva gruzijsko vlado, naj zagotovi učinkovit dostop do informacij javnega značaja; opozarja, da je to bistvena zaveza, sprejeta v okviru pridružitvenega sporazuma;

28. poziva gruzijsko vlado, naj si prizadeva za izvedbo reforme upravljanja javnih financ;

29. pozdravlja sprejetje nacionalne strategije za boj proti organiziranemu kriminalu;

30. poziva gruzijski parlament, naj razmisli o svežnju sprememb, katerega cilj bi bil reformirati zakonodajo na področju politike do drog in jo uskladiti s sodbo ustavnega sodišča z dne 30. novembra 2017;

31. je zadovoljen, da je gruzijski parlament potrdil sveženj zakonov za izboljšanje razmer, v katerih živijo zaporniki;

Spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin

32. poziva gruzijske oblasti, naj še izboljšajo državni mehanizem za usklajevanje na področju človekovih pravic ter okrepijo sodelovanje na mednarodnih forumih; izraža zaskrbljenost nad pomanjkanjem napredka pri preiskavi ugrabitve azerbajdžanskega novinarja Afgana Mukhtarlija v Tbilisiju, pri kateri so bile odkrite številne pomanjkljivosti v zvezi z delovanjem varnostnih služb, med drugim vmešavanje političnih strank; poziva gruzijsko vlado, naj hitro in verodostojno zaključi preiskavo, in poudarja, da mora Gruzija zagotoviti varno okolje zagovornikom človekovih pravic, ki bivajo na njenem ozemlju, s čimer bi zagotovila, da se podobna dejanja ne bodo ponovila;

33. je seznanjen s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 28. novembra 2017 v zvezi z nekdanjim predsednikom vlade Vanom Merabšvilijem, v kateri je ugotovilo, da je prišlo pri aretaciji nekdanjega predsednika vlade do izvajanja „skritega programa“ in „prikritih namenov“, s tem pa do kršitve člena 18 Evropske konvencije o človekovih pravicah;

34. poudarja pomen jasnih, preglednih in na človekovih pravicah utemeljenih politik in mehanizmov za preiskovanje, pregon in izplačilo odškodnin za kršitve človekovih pravic, storjene pod prejšnjimi vladami, in sicer z jamstvom, da bodo ti postopki v celoti spoštovali načelo pravne države in ustrezne pravne postopke;

35. poziva gruzijske oblasti, naj sprejmejo dodatne ukrepe za spoštovanje temeljnih svoboščin in človekovih pravic, zlasti za ranljive skupine, tako da se borijo proti sovražnemu govoru in diskriminaciji oseb LGBTIQI, Romov, ljudi, ki živijo s HIV/aidsom, invalidov in manjšin, a tudi na trgu dela s spremenjenim delovnim zakonikom; zlasti poziva Gruzijo, naj uskladi zakonodajo o pravicah invalidov s Konvencijo ZN o pravicah invalidov, ki jo je ratificirala leta 2014; pozdravlja, da je Gruzija ratificirala Konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija) ter sprejela zakon o uradnem jeziku in državno strategijo za enakost in vključevanje, in poziva, naj se začnejo hitro izvajati, prav tako pa naj se uvedejo učinkoviti nadzorni mehanizmi;

Sreda, 14. november 2018

36. poziva gruzijske oblasti, naj sprejmejo dodatne ukrepe, s katerimi bi zaščitile ženske pred vsemi oblikami nasilja, spolne zlorabe in nadlegovanja na delovnem mestu in javnih krajih, prav tako pa naj povečajo število žensk na trgu dela in v politiki, kjer so še vedno premalo zastopane;

37. poziva, naj se okrepi varstvo pravic otrok, vključno s preprečevanjem nasilja nad njimi, ter izboljša dostop do izobraževanja za vse otroke, tudi invalide; ponavlja odgovornost gruzijske vlade za temeljit nadzor nad razmerami, v katerih živijo otroci v sirotišnicah in verskih nastanitvenih institucijah;

38. opozarja, kako pomembni so svobodni in neodvisni množični mediji, uredniška neodvisnost ter pluralizem in preglednost lastništva v medijskem okolju, saj gre za ključna demokratična načela; z zadovoljstvom ugotavlja, da je Gruzija izboljšala svoj položaj na svetovnem indeksu svobode tiska za leto 2018, ki ga objavlja organizacija Novinarji brez meja; opozarja na spolitiziranost medijske vsebine; spominja na primer televizijskega kanala Rustavi 2;

Trgovinsko in gospodarsko sodelovanje

39. pozdravlja, da se namenja poudarek ustvarjanju delovnih mest in pravicam delavcev, zlasti s sprejetjem zakona o varnosti in zdravju pri delu, s katerim se poskuša učinkovito obravnavati številne smrtne žrtve nesreč pri delu; poziva gruzijski parlament, naj razširi področje uporabe zakona, da bi onemogočil izjeme; poziva gruzijske oblasti, da so dolžne spoštovati mednarodne delovne standarde, in poudarja, da je treba preoblikovati oddelek za inšpekcijo delovnih razmer v polnopraven in neodvisen organ za delovne inšpekcije, usklajen s konvencijo št. 81 Mednarodne organizacije dela, da bi izboljšali varnost pri delu in zmanjšali neprijavljeno delo; poziva, naj delodajalci prenehajo diskriminirati delavce zaradi uveljavljanja pravice do članstva v sindikatu; je zaskrbljen zaradi dela otrok in nezadostne svobode združevanja v sindikate; opozarja, da je varnost pri delu v skladu z zahtevami iz pridružitvenega sporazuma izjemno pomembna;

40. je seznanjen, da je EU največja trgovinska partnerica Gruzije, ki predstavlja skoraj tretjino celotne trgovine, in najpomembnejša donatorica ter največji vir neposrednih tujih naložb; pozdravlja izvajanje ključnih strukturnih reform, namenjenih izboljšanju gospodarskega in poslovnega okolja in povečanju koristi, ki jih prinaša poglobljeno in celovito območje proste trgovine; pozitivno ocenjuje napredek, ki ga je Gruzija dosegla pri približevanju zakonodaje na področjih, povezanih s trgovino, vključno s sanitarnimi in fitosanitarnimi ukrepi, a poziva k večjemu napredku na področju varnosti hrane; poudarja pomen stalnih strukturnih reform za izboljšanje naložbenega ozračja v Gruziji; poudarja, da morajo gruzijske oblasti med prebivalstvo pravično porazdeliti rezultate rasti gruzijskega gospodarstva ter izvajanja pridružitvenega sporazuma v korist malih in srednjih podjetij;

41. z zadovoljstvom ugotavlja, da so se nekateri novi proizvodi začeli izvažati v EU, čeprav Gruzija še vedno pretežno izvažata kmetijske proizvode in surovine; spodbuja Komisijo, naj podpre Gruzijo pri opredeljevanju tistih področij, ki bi lahko dodatno spodbudila diverzifikacijo gospodarstva, ter jim da prednost v procesu izvajanja poglobljenega in celovitega območja proste trgovine; priporoča, da Gruzija razmisli o strategiji diverzifikacije za proizvode, ki se izvažajo na trge EU;

42. z zadovoljstvom ugotavlja, da je bil na področju javnega naročanja dosežen napredek in da bo zakonodaja v zvezi s tem predvidoma usklajena do leta 2022; poudarja, kako pomemben je neodvisen in nepristranski revizijski organ; poziva gruzijsko vlado, naj poveča preglednost sistema javnega naročanja, zlasti z zmanjšanjem izjem pri odprtem zbiranju ponudb v zakonu o javnih naročilih, da bi se zmanjšal skupni obseg nekonkurenčnega sklepanja pogodb;

43. pozdravlja pristop Gruzije h konvenciji o panevro-mediterskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki bo omogočila kumulacijo porekla v okviru poglobljenega in celovitega območja proste trgovine; prav tako spodbuja Gruzijo, naj pristopi h Konvenciji o skupnem tranzitnem postopku;

Sreda, 14. november 2018

Energija in druga področja sodelovanja

44. pozdravlja članstvo Gruzije v energetske skupnosti in napredek na poti do tega, da se bo energetski trg Gruzije prek regulativnega zblíževanja v skladu s pridružitvenim sporazumom in pogodbo o ustanovitvi energetske skupnosti povezal z energetskim trgom EU; je prepričan, da se bodo s tem izboljšali tudi pogoji za vseevropsko energetsko mešanico v skladu s Pariškim sporazumom o ukrepih za boj proti podnebnim spremembam in ciljem 10 Agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 v zvezi z ukrepi za boj proti energijski revščini; poziva gruzijske oblasti, naj si prizadevajo, da bi s podporo EU pospešile prenos pravnega reda Unije na področju energetike ter razvile znanstveno sodelovanje in inovacije na področju energijske učinkovitosti in obnovljivih virov energije; ugotavlja, da bi bilo treba načrte, kot je priključitev ministrstva za energetiko pod okrilje ministrstva za gospodarstvo in trajnostni razvoj, sprejeti v tesnem sodelovanju z gruzijskim parlamentom;

45. priporoča, naj gruzijske oblasti pripravijo trdno nacionalno energetsko strategijo, znižajo raven energetskih subvencij ter povečajo zanesljivost energetske oskrbe in energetsko neodvisnost; spodbuja razvoj obnovljivih virov energije, energetsko učinkovitost ter sprejetje potrebnih zakonov, pa tudi prilagoditev institucionalnega okvira; spodbuja okrepitev funkcij prenosa energije;

46. poudarja, da so potrebna nadaljnja izvajalska prizadevanja na področjih prometa in okolja; poziva gruzijsko vlado, naj sprejme strategijo za boj proti onesnaženosti zraka; poziva gruzijske oblasti, naj povečajo udeležbo javnosti pri odločanju na področju okolja in obseg, v katerem se objavljajo okoljske informacije, da bi vzbudili interes javnosti;

47. opozarja, da je okoljsko upravljanje ena osrednjih zahtev pridružitvenega sporazuma; pozdravlja začetek veljavnosti novega zakona o presoji vplivov na okolje, ki je usklajen z zakonodajo EU, in sprejetje ukrepov za podnebni akcijski načrt; poziva, naj se nacionalne okoljske politike v skladu s pariškim sporazumom iz leta 2015 še natančneje uskladijo s cilji EU na področju boja proti podnebnim spremembam ter naj se zlasti dokonča in sprejme nizkoogljična razvojna strategija;

48. ugotavlja, da se je Gruzija zavezala učinkovitemu izvajanju večstranskih okoljskih sporazumov v okviru poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju, ki ga je treba še izboljšati;

49. je seznanjen z načrtom gruzijske vlade glede nadaljnjega razvoja hidroelektrarn; v zvezi s tem poziva gruzijske oblasti, naj pri vseh projektih sprejmejo in upoštevajo standarde EU in zlasti uporabijo odprt in pregleden postopek presoje vpliva na okolje, ki bo v glavnih fazah procesa odločanja vključeval vse ustrezne deležnike;

Institucionalne določbe

50. meni, da je praksa vključevanja gruzijskih organov vse od faze priprave ustrezne zakonodaje koristna in da je zaradi tega proces bolj vključujoč, stroški prehoda za Gruzijo pa nižji, ter poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi mehanizme za predhodno izmenjavo informacij;

51. ponavlja svojo odločenost okrepiti spremljanje izvajanja mednarodnih sporazumov z vzhodnimi partnerji EU; znova poziva Komisijo in ESZD, naj Parlamentu in Svetu pogosteje posredujeta podrobna pisna poročila o izvajanju teh sporazumov;

52. ugotavlja, da je ocena izvajanja poglobljenega in celovitega območja proste trgovine v veliki meri osredotočena na trgovinske tokove in trgovinske ovire; poziva Komisijo, naj ustrezno spremlja in ocenjuje izvajanje poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, pri tem pa naj posebno pozornost nameni prenosu in izvajanju pravnega reda, pa tudi posledicam za gruzijsko družbo, ter naj zagotovi javno in izčrpno letno poročanje, tudi o tehnični in finančni podpori, ki jo zagotavlja EU;

Sreda, 14. november 2018

53. poziva Svet in Komisijo, naj še naprej uporabljata vsa možna sredstva za spodbujanje in pomoč Gruziji pri njenih prizadevanjih za učinkovito izvajanje poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ter opozarja, da se trajnostno izvajanje poglobljenega in celovitega sporazuma območja proste trgovine ne more opirati le na pomoč iz EU, ampak zahteva neodvisno upravo na gruzijski strani, da se spodbudijo povečani trgovinski toki, zmanjša birokratsko breme in poenostavijo upravni postopki; poziva obe strani, naj ponudita večjo podporo mikro, malim in srednjim podjetjem ter zagotovita tehnično pomoč; poziva Komisijo, naj razmisli o ustanovitvi podporne skupine za Gruzijo, podobno kot je bila ustanovljena za Ukrajino;

54. poziva ESZD in/ali Komisijo, naj vsa letna poročila o izvajanju pridružitve objavita istočasno, skupaj z njimi pa še primerjalno oceno stopnje napredka pri izvajanju pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega območja proste trgovine v vsaki pridruženi partnerski državi, in sicer glede na specifična merila;

55. odločno poudarja, da je treba pripraviti letna poročila o izvajanju pridružitvenih sporazumov;

o

o o

56. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Gruzije.

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0458

Izvajanje pridružitvenega sporazuma EU-Moldavija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Moldavijo (2017/2281(INI))

(2020/C 363/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 8 in naslova V, zlasti členov 21, 22, 36 in 37 Pogodbe o Evropski uniji, ter petega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani, ki je začel veljati 1. julija 2016,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, zlasti tistih z dne 5. julija 2018 o politični krizi v Moldaviji po razveljavitvi županskih volitev v Kišinjevu ⁽¹⁾, z dne 15. novembra 2017 o vzhodnem partnerstvu med pripravami na vrh, ki bo novembra 2017 ⁽²⁾, z dne 4. julija 2017 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Republiki Moldaviji ⁽³⁾ in z dne 21. januarja 2016 o pridružitvenih sporazumih/poglobljenih in celovitih območjih proste trgovine z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju dejstva, da so bili novembra 2017 podpisani memorandum o soglasju, sporazum o posojilih in donacijski sporazum o makrofinančni pomoči v vrednosti 100 milijonov EUR za obdobje 2017–2018,
- ob upoštevanju moldavskega nacionalnega akcijskega načrta o izvajanju pridružitvenega sporazuma med Moldavijo in Evropsko unijo v letih 2017–2019 (v nadaljevanju moldavski akcijski načrt),
- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Evropske komisije in Evropske službe za zunanje delovanje o poročilu o izvajanju pridružitvenega načrta za Moldavijo z dne 3. aprila 2018 (SWD(2018)0094),
- ob upoštevanju skupnih izjav z vrhov vzhodnega partnerstva, nazadnje tiste z dne 24. novembra 2017 v Bruslju,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za zunanje zadeve o Republiki Moldaviji z dne 26. februarja 2018,
- ob upoštevanju poročila organizacije Transparency International z naslovom Stanje korupcije: Armenija, Azerbajdžan, Gruzija, Moldavija in Ukrajina, ki je bilo objavljeno 2. julija 2015,
- ob upoštevanju mnenj in priporočil Urada za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR) Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in Beneške komisije Sveta Evrope, zlasti z dne 15. marca 2018 o volilni reformi v Moldaviji,
- ob upoštevanju priporočil parlamentarne skupščine Euronest, foruma za civilno družbo vzhodnega partnerstva in drugih predstavnikov civilne družbe v Moldaviji,
- ob upoštevanju rezultatov obiska delegacije Odbora za zunanje zadeve v Moldaviji dne 3. in 4. aprila 2018,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0303.

⁽²⁾ UL C 356, 4.10.2018, str. 130.

⁽³⁾ UL C 334, 19.9.2018, str. 199.

⁽⁴⁾ UL C 11, 12.1.2018, str. 82.

Sreda, 14. november 2018

- ob upoštevanju strokovnih študij za Odbor za zunanje zadeve, ki vključujejo študijo o volilnih reformah v treh državah vzhodnega sosedstva – Ukrajini, Gruziji in Moldaviji ter vplivu na razvoj politike v teh državah, ki je bila objavljena 26. oktobra 2017 ⁽¹⁾, evropsko oceno izvajanja z naslovom Pridružitveni sporazumi med EU in Moldavijo, Gruzijo in Ukrajino, ki je bila objavljena 28. junija 2018 ⁽²⁾ ter študija z naslovom Razvoj institucionalnega okvira za izvajanje pridružitvenih sporazumov z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino, ki je bila objavljena julija 2018 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve in mnenja Odbora za mednarodno trgovino (A8-0322/2018),
- A. ker so se politični in gospodarski odnosi med Evropsko unijo in Republiko Moldavijo poglobili v okviru vzhodnega partnerstva, predvsem pa s tem, ko je bil 27. junija 2014 podpisan in je 1. julija 2016 začel veljati pridružitveni sporazum med EU in Moldavijo, ki je zajemal tudi poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini;
- B. ker pridružitveni sporazum temelji na skupnih vrednotah, ki zajemajo „spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kakor so navedene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah in opredeljene v Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Helsinški sklepni listini iz leta 1975 s Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi ter Pariški listini za novo Evropo iz leta 1990“;
- C. ker se je Moldavija s tem sporazumom zavezala korenitim notranjim reformam, ki jih bo na podlagi zakonodaje in prakse EU izvedla na številnih področjih, nanašajo pa se na dobro upravljanje, gospodarski razvoj in okrepljeno sodelovanje z EU; ker se je EU, da bi podprla ta prizadevanja, zavezala, da bo Moldaviji zagotovila občutno finančno in proračunsko pomoč ter je v ta namen od leta 2007 poleg sredstev za regionalne programe dodelila sredstva v znesku 1,14 milijarde EUR;
- D. ker poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini za blago in storitve iz Moldavije omogoča privilegiran dostop do trga EU; ker se je zaradi tega sporazuma trgovina med Moldavijo in EU leta 2017 povečala za 20 % na 4 milijarde EUR; ker je EU trenutno največja trgovinska partnerica Moldavije, saj država z njo opravi več kot 55 % skupne trgovine; ker je EU tudi največji vlagatelj v Moldavijo; ker prvi podatki za leto 2018 potrjujejo pozitivni trend; ker stopnja uporabe preferencialov, ki za Moldavijo znaša 90 %, kaže, da je poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje prineslo koristi moldavskim podjetjem, delavcem in državljanom; ker je bil dosežen napredek na bistvenih področjih, kot so sanitarni in fitosanitarni ukrepi, tehnične prepreke za trgovino, carina in javna naročila; ker so bile v skladu z določbami iz poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju oblikovane notranje svetovalne skupine, ki so se doslej sestale trikrat;

⁽¹⁾ Študija z naslovom Volilne reforme v treh državah vzhodnega sosedstva – Ukrajini, Gruziji in Moldaviji ter vpliv na razvoj politike v teh državah, Evropski parlament, 26. oktober 2017.

⁽²⁾ Evropska ocena izvajanja z naslovom Pridružitveni sporazumi med EU in Moldavijo, Gruzijo in Ukrajino, Evropski parlament, 28. junij 2018.

⁽³⁾ Študija z naslovom Razvoj institucionalnega okvira za izvajanje pridružitvenih sporazumov z Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino, Evropski parlament, julij 2018.

Sreda, 14. november 2018

- E. ker je EU v zameno za reforme na področju pravosodja in varnosti, vključno z bojem proti korupciji v Moldaviji, leta 2014 privolila v to, da bo državljanom Moldavije, ki imajo biometrični potni list, dovolila brezvizumski vstop v schengensko območje; ker je prednosti tega brezvizumskega režima v prvih štirih letih izvajanja izkoristilo več kot 1,5 milijona moldavskih državljanov;
- F. ker je EU večkrat izrazila zaskrbljenost, ker so se zaradi nedavnih odločitev moldavskih oblasti poslabšali demokratični standardi, na primer junija 2018, ko so bile iz dvomljivih razlogov in na nepregleden način razveljavljene lokalne volitve v Kišinjevu, julija 2017, ko je bila kljub negativnim priporočilom urada ODIHR in Beneške komisije sprejeta volilna reforma, pa tudi ker ni napredka pri kazenskem pregonu odgovornih za bančno goljufijo v vrednosti 1 milijarde ameriških dolarjev, ki je bila razkrita leta 2014, in ker prihaja do vse pogostejših kršitev človekovih pravic, katerih tarča so zlasti neodvisni sodniki, novinarji in opozicijski poslanci;
- G. ker EU zaradi takšnega razvoja dogodkov leta 2017 ni izplačala zadnjih dveh obrokov v okviru programa pomoči za reforme pravosodnega sektorja, saj moldavske oblasti niso pokazale zadostne pripravljenosti za reformo tega sektorja, leta 2018 pa je EU ustavila izplačilo prvega obroka makrofinančne pomoči, ker niso bili izpolnjeni politični pogoji, priloženi k sklepu Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017, v katerem je bilo navedeno, da je „temeljni pogoj za dodelitev makroekonomske pomoči ta, da država upravičenka spoštuje učinkovite demokratične mehanizme – vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom – in pravno državo ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic“;
- H. ker razvoj dogodkov po teh odločitvah vzbuja nove skrbi, zlasti kar zadeva t. i. sveženj davčnih reform, sprejet julija 2018, pri katerem gre za zakonodajo o davčni amnestiji, s katero se povečuje tveganje za pranje denarja, pa tudi nadaljnji pritisk na opozicijo ter zatiranje miroljubnih demonstracij in majhnih, neodvisnih medijskih hiš, ki se trudijo ohraniti svoje dejavnosti, kljub sprejetju novega kodeksa avdiovizualnih medijskih storitev julija 2018;
- I. ker Moldavija na indeksu zaznave korupcije organizacije Transparency International leta 2017 med 180 državami skupaj z Azerbajdžanom in Malijem zaseda 122. mesto; ker je organizacija Novinarji brez meja na svetovnem indeksu svobode tiska Moldavijo med 180 državami uvrstila na 81. mesto, medtem ko je leta 2014 zasedala 56. mesto;

Splošna načela in skupne vrednote

1. poudarja pomen pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja in je seznanjen z napredkom, ki ga je doslej dosegla Moldavija; vztraja, da mora biti popolno izvajanje sporazuma in območja, zlasti ko gre za politične reforme, prednostna naloga, ki bo prispevala k nadaljnji poglobitvi odnosov države z EU, kar bo v korist vseh njenih državljanov, hkrati pa bo v skladu s politiko vzhodnega partnerstva plus, ki jo zastopa Parlament, odprla nove priložnosti;
2. izreka priznanje pogumnim tvorcem pozitivnih sprememb v Moldaviji, zlasti tistim, ki po bančnih goljufijah v letu 2014 v vrednosti 1 milijarde ameriških dolarjev (oziroma 12 % BDP) vodijo prizadevanja za reformo bančnega sektorja, katera bi bilo treba nadaljevati v skladu s pozivi EU in Mednarodnega denarnega sklada (MDS); pozdravlja, da je MDS julija 2018 kot uspešno ocenil izvajanje programa, ki ga sam sklad podpira; poziva moldavske politike in vse pravosodne organe, naj se pridružijo tem prizadevanjem, da bi v skladu z zavezami iz pridružitvenega sporazuma reformirali državo in se borili proti korupciji, saj je pomanjkanje politične volje ena glavnih ovir za verodostojne reforme; poziva vse politične sile h konstruktivnemu dialogu, ki bo koristil državi;
3. izraža resno zaskrbljenost zaradi nazadovanja na področju demokratičnih standardov v Moldaviji, pri čemer temeljne vrednote, ki se jim je Moldavija zavezala zlasti s pridružitvenim sporazumom, kot sta demokracija – vključno s poštenimi in preglednimi volitvami, pri katerih se upošteva volja državljanov, in večstrankarskim demokratičnim sistemom – in pravna država – vključno z neodvisnostjo sodstva –, spodbujajo politični voditelji, s tem ko ju podrejuje poslovnim interesom, čemur velik del političnega razreda in sodstva niti ne nasprotuje, zaradi česar je Republika Moldavija država v primežu oligarhičnih interesov, v kateri je gospodarska in politična moč zgoščena v rokah peščice ljudi, ki uveljavljajo svoj vpliv na parlament, vlado, politične stranke, javno upravo, policijo, sodstvo in medije, to pa vodi v zelo nezadovoljivo izvajanje zakonodaje z malo koristmi za državljane; ponovno izraža odločenost, da se bo za ohranitev skupnih vrednot osredotočil na izpolnjevanje zavez, ne pa na nekakšne neprepričljive geopolitične razloge;

Sreda, 14. november 2018

4. obžaluje namerno kršenje političnih pogojev, povezanih z demokratičnimi standardi v Moldaviji, zlasti nedavne spremembe nacionalne volilne zakonodaje, ki niso obravnavale nekaterih ključnih priporočil iz skupnega mnenja ODIHR in Beneške komisije, pa tudi odstranitev Dorina Chirurtocăje z mesta župana Kišinjeva in razveljavitev izvolitve Andreia Năstaseja, zaradi česar je EU začasno odložila izplačilo makrofinančne pomoči in plačila proračunske podpore;

5. ponavlja svoje stališče, da bi bilo treba odločitev o prihodnjem izplačilu makrofinančne pomoči sprejeti šele po izvedbi parlamentarnih volitev, načrtovanih v februarju 2019, in pod pogojem, da se izvedejo v skladu z mednarodno priznanimi standardi in jih ocenijo specializirani mednarodni organi, ter da bi bilo treba plačila v okviru vseh programov proračunske pomoči zadržati, dokler ne bo večjega napredka na področju demokratičnih standardov, vključno z reformo sodstva in sodnimi ukrepi zoper odgovorne za bančno goljufijo v skladu z resolucijo Evropskega parlamenta z dne 5. julija 2018; medtem poziva Komisijo in ESZD, naj po možnosti usklajeno s pomočjo drugih držav članic EU nadaljujeta s prerazporejanjem sredstev za podporo civilni družbi in neodvisnim medijem v Moldaviji ter zasebnega sektorja in lokalnih organov, tudi z novimi partnerskimi in razvojnimi projekti, ter naj usklajujeta prizadevanja z drugimi organizacijami, kot je Mednarodni denarni sklad, da se zagotovi večja skladnost pogojevanja finančne pomoči; s previdnostjo pričakuje rezultate pregleda volilne zakonodaje, ki ga opravlja pravni odbor moldavskega parlamenta za imenovanja in imunitete; poziva Evropsko komisijo, naj oblikuje mehanizem za spremljanje reform, ki bo vključeval jasna merila;

6. opozarja na vsebino členov 2 in 455 pridružitvenega sporazuma, v skladu s katerima je spoštovanje demokratičnih načel njegova bistvena sestavina, kršitev katere lahko privede do opustitve pravic, ki iz sporazuma izhajajo; opozarja, da bodo potrebna velika prizadevanja za nadaljnje izpolnjevanje meril na področju boja proti korupciji in pranju denarja; zahteva, naj se vsi prihodnji sporazumi pogojujejo tudi z reformo sodstva ter temeljito preiskavo in kazenski pregon odgovornih za goljufijo v vrednosti milijarde ameriških dolarjev; opozarja tudi na merila za boj proti korupciji in pranju denarja, ki so povezana s politiko vizumske liberalizacije;

Vzpostavljeni institucionalni okvir za izvajanje sporazuma

7. pozdravlja, da je Moldavija v skladu z zavezami iz pridružitvenega sporazuma sprejela številne zakone; vseeno poudarja, kako pomembno je hitro in popolno izvajanje teh zakonov, da bi uresničili končni cilj pridružitvenega sporazuma ter občutno in trajno izboljšali življenjske razmere navadnih državljanov Moldavije;

8. poziva k tesnejši vključitvi Parlamenta, predsednika vlade ter ministra za zunanje zadeve in evropsko povezovanje Moldavije v zagotavljanje političnega nadzora na visoki ravni in spremljanje izvajanja pridružitvenega sporazuma, zlasti z nenehno racionalizacijo ustreznih parlamentarnih in vladnih struktur, izboljšanjem upravne zmogljivosti, usklajevanjem in sinhroniziranjem načrtov strokovnih ministrstev ter njihovim popolnim in učinkovitim izvajanjem;

9. pozdravlja ustanovitev medparlamentarne skupščine Gruzije, Moldavije in Ukrajine ter njeno prvo sejo 8. in 9. junija 2018 v Kijevu; spodbuja to skupščino, naj nadzira tudi izvajanje pridružitvenih sporazumov;

10. poziva moldavske oblasti, naj vložijo več truda v izvajanje pridružitvenega sporazuma in naj organizirajo svoje ukrepe, zlasti prek nacionalnega akcijskega načrta za izvajanje pridružitvenega sporazuma, glede na specifične sektorje in posebne rezultate, ki naj bi se dosegli, ne pa glede na člene pridružitvenega sporazuma, da bi razvile podroben prednostni vrstni red in zaporedje ukrepov na podlagi ocene učinka, ki ju pripravijo posebne strokovne enote;

11. poziva ESZD in Evropsko komisijo, naj – glede na napredek na področju demokratičnih standardov – ustanovita posebno podporno skupino EU za Moldavijo, da bi povečali prenos strokovnega znanja, zlasti o približevanju moldavske zakonodaje pravu EU, in po izpolnitvi pogojev uskladili zagotavljanje finančne pomoči Moldaviji za podporo izvajanju pridružitvenega sporazuma;

Sreda, 14. november 2018

12. poziva ESZD in Evropsko komisijo, naj okrepi notranje zmogljivosti za izboljšanje spremljanja izvajanja pridružitvenega sporazuma, zlasti z znatnim povečanjem temu namenjenih človeških virov, ter za približevanje kvalitativni oceni napredka, zlasti z uvedbo postopkov pregledovanja za ocene dejansko dosežene ravni usklajenosti s pravnim redom EU, kot to zahteva pridružitveni sporazum;

13. pozdravlja okrepljeni dialog na ministrski ravni z Moldavijo in drugimi pridruženimi partnericami, kar zadeva reforme, povezane s pridruževanjem, na področju trgovine, in podpira – ob upoštevanju napredka na področju demokratičnih standardov – začetek takih dialogov na drugih področjih, zajetih v pridružitvenem sporazumu, vključno s političnimi vprašanji, pravosodjem, svobodo in varnostjo ter sektorskim sodelovanjem;

14. opozarja na mnenje Beneške komisije o volilni reformi v Moldaviji, ki ga tudi sam podpira, in sicer, da ni bilo zadostnega soglasja za spremembe v smeri mešanega volilnega sistema za parlamentarne volitve (razen podpore Demokratične stranke in Socialistične stranke) in da bi lahko ta privedel do neprimerne vpliva poslovnih interesov na kandidate; zato ponovno poziva moldavske organe, naj izboljšajo volilni sistem in tako zagotovijo, da bodo prihodnje volitve odražale voljo moldavskih državljanov, ne pa majhnega števila izbrancev; moldavske organe tudi poziva, naj v celoti izvajajo priporočila urada ODIHR, zlasti glede financiranja strank ter svobode in pluralnosti medijev; ponovno izraža pripravljenost Parlamenta za opazovanje naslednjih parlamentarnih volitev v Moldaviji;

Politični dialog in reforma, sodelovanje na področju skupne zunanje in varnostne politike

15. izraža zaskrbljenost zaradi sprememb zakonika o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki so bile sprejete v zadnjem trenutku julija 2018 in o katerih ni bilo posvetovanj s civilno družbo; poziva moldavske organe, naj v celoti izvajajo kodeks v skladu z evropskimi standardi za svobodo in pluralizem medijev, kot sta priporočili Evropska komisija in Beneška komisija; poudarja, da so v tem procesu pomembna dejanska posvetovanja s civilno družbo in neodvisnimi mediji ter sprejetje novega zakona o oglaševanju; poudarja, da se je treba izogniti vsem poskusom ogrožanja pluralizma medijev, zlasti tistim, ki bi dodatno spodbujali kartelno urejanje medijskega trga in z njim povezanega oglaševalskega trga; poziva moldavske oblasti, naj sprejmejo novi zakon o oglaševanju po pristnem posvetovanju s civilno družbo; z zaskrbljenostjo opazi, da so mediji trenutno zelo monopolizirani in podrejeni političnim in poslovnim skupinam v državi; poziva k preglednosti lastništva medijev in zagotavljanju namenske pomoči za neodvisne medije, zlasti lokalne, da bodo lahko izpolnjevali zahteve iz kodeksa, kar zadeva obvezne lokalne vsebine; poudarja pomen zagotavljanja resnične neodvisnosti regulativne agencije za medije;

16. pozdravlja reformna prizadevanja na področjih javne uprave in upravljanja javnih financ ter spodbuja nadaljnje ukrepe za povečanje preglednosti;

17. pozdravlja dobro sodelovanje na področju skupne zunanje in varnostne politike ter zlasti visoko stopnjo usklajenosti z izjavami na področju te politike, pa tudi sodelovanje pri misijah in operacijah skupne varnostne in obrambne politike in pa sodelovanje Moldavije z zvezo NATO; je seznanjen z napredkom pri sprejemanju nove nacionalne obrambne strategije in akcijskega načrta za njeno izvajanje za obdobje 2017–2021, potem ko je moldavski predsednik umaknil nacionalno varnostno strategijo; pozdravlja začetek veljavnosti sporazuma o izmenjavi tajnih podatkov med EU in Moldavijo;

18. izraža pohvalo moldavskim organom za postopno izboljšanje odnosov s Tiraspolom, zlasti z izvajanjem ukrepov za krepitev zaupanja, vključno z odprtjem mostu Gura Bicului-Bîcioc in podpisom dodatnih šestih protokolov, s čimer se je izboljšalo življenje državljanov na obeh straneh reke Dnester; ponovno izraža popolno zavezanost EU in njeno podporo suverenosti in ozemeljski celovitosti Moldavije ter prizadevanjem za mirno rešitev pridnestrškega vprašanja; brez zadržkov podpira prizadevanja OVSE, EU in drugih deležnikov ter spodbuja organe, naj sodelujejo zlasti z MSP iz Pridnestrja, da bi nadgradili doseženo raven sodelovanja, in naj si dodatno prizadevajo za spoštovanje človekovih pravic ter spoštujejo vse sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice; poziva moldavske organe, naj si dodatno prizadevajo za izvajanje spremenjenega zakona o posebnem pravnem statusu Gagauzije;

Sreda, 14. november 2018

Pravna država in dobro upravljanje

19. poziva organe, naj predvsem z nadaljnjim dodeljevanjem ustreznih sredstev, preglednimi izbirnimi postopki, pri katerih bodo sodelovali neodvisni strokovnjaki za zaposlovanje, in s sprejetjem ustavnih sprememb v skladu s priporočili Beneške komisije, ki bodo zlasti usmerjene v odpravo začetnega petletnega mandata sodnikov, spremembo sestave in okrepitev vloge vrhovnega sodnega sveta ter odpravo pooblastila moldavskega parlamenta za imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča, poskrbijo za neodvisnost, nepristranskost in učinkovitost sodstva in specializiranih protikorupcijskih institucij, tako tudi vrhovnega sveta tožilcev, nacionalnega centra za boj proti korupciji in urada tožilca za boj proti korupciji, nacionalnega organa za integriteto in agencije za odvzem premoženjske koristi; je še vedno zelo zaskrbljen zaradi selektivnih sodnih praks moldavskega sodstva in poudarja, da to po navedbah iz najnovejših poročil organizacije Transparency International trpi zaradi omejene neodvisnosti od izvršilne veje oblasti in se uporablja kot instrument proti političnim nasprotnikom in poslovnim interesom; ugotavlja, da je pomembno pridobiti čvrste izkušnje pri preiskavah primerov korupcije, tudi v zelo izpostavljenih primerih;

20. pozdravlja zakonodajne spremembe, sprejete julija 2018, ki naj bi okrepile izbor in napredovanje sodnikov na podlagi uspešnosti, pa tudi njihovo odgovornost;

21. na podlagi ugotovitev in priporočil iz prvega in drugega Krollovega poročila, ki bi morali biti objavljeni v celoti, znova poziva k hitremu in transparentnemu kazenskemu pregonu vseh odgovornih za bančne goljufije v višini 1 milijarde USD, ki so bile razkrite leta 2014, ter odvzem ukradenih sredstev; je seznanjen s strategijo za izterjavo premoženja, ki so jo sprejeli moldavski organi, a z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bila preiskava v tej zadevi precej neučinkovita; poudarja, da morajo sodišča začeti upoštevati trdne dokaze in čim prej na javni obravnavi razsojati o zadevah, ki čakajo na obravnavo oziroma so v postopku preiskave, zlasti primer Ilhana Shora; poudarja, da je politična odločitev za reševanje bank z javnimi sredstvi še dodatno povečala resno nezaupanje v moldavsko politiko; poziva Svet, naj preuči možnost sankcij zoper posameznike, ustrezne države članice EU pa poziva, naj podprejo preiskavo;

22. je zaskrbljen, ker se je z zaletavim sprejetjem tako imenovanega svežnja fiskalnih reform julija 2018, ki vključuje shemo davčne amnestije in tako omogoča legalizacijo nezakonito pridobljenega premoženja, povečalo tveganje pranja denarja; poziva k spremembi tega svežnja, da bi se odpravile te vrzeli, medtem pa se zavezuje, da bo še naprej zelo pozorno spremljal njegovo izvajanje ter se pri tem usklajeval s Komisijo, ESZD in drugimi mednarodnimi organizacijami;

23. poudarja, da je treba obravnavati in odvrčati drugi pojave organiziranega kriminala, vključno s tihotapljenjem orožja, trgovino z ljudmi in pranjem denarja v velikem obsegu, zlasti iz Rusije; poudarja, da so sodniki odgovorni za uveljavljanje pravne države in da bi morali pravnomočno obsojeni sodniki prestatiti svoje kazni;

24. poziva, naj se po zgledu Ukrajine na spletu omogoči neposredni vpogled v elektronske izjave politikov in uradnikov na višjih položajih;

25. poziva moldavske organe, naj spoštujejo mednarodna načela in vzdržujejo dobro prakso, ki ustvarja ugodno okolje za civilno družbo; poudarja bistveno vlogo civilne družbe pri spremljanju izvajanja reform, pa tudi pri spodbujanju preglednosti in odgovornosti javnih institucij; pričakuje predvsem, da prihodnja zakonodaja ne bo nikoli omejevala domačega ali tujega financiranja moldavskih nevladnih in civilnodružbenih organizacij ali prekomerno povečevala njihovo upravno obremenitev in obremenitev poročanja; obžaluje, da je bila udeležba državljanov v številnih primerih omejena, na primer marca 2018, ko je osrednja volilna komisija zavrnila vlogo za organizacijo referendumu o spremembah volilnega sistema;

Sreda, 14. november 2018

Spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin

26. izraža zaskrbljenost, ker kaže, da se prostor za civilno družbo v državi vse bolj oži, in poziva organe, naj nemudoma ustavijo neupravičene ali nesorazmerne kazenske postopke, med katerimi so tudi takšni, ki temeljijo na izmišljenih obtožbah, in selektivno pravičnost zoper politične nasprotnike, njihove odvetnike in/ali družine; kritizira, da države članice EU oziroma delegacija ESZD vse težje spremljajo sodne procese, ki potekajo za zaprtimi vrati; je posebej zaskrbljen nad postopki, ki so uperjeni zoper zagovornike človekovih pravic, neodvisne sodnike, kot sta Domnica Manole in Gheorghe Balan, novinarje in kritike vlade ali predsednika demokratične stranke Moldavije, Vladimirja Plahotniuca; poziva oblasti, naj zagotovijo pravico do poštenega sojenja in spoštovanje človekovih pravic v prostorih za pridržanje; poudarja, da je treba učinkovito preiskati obtožbe glede mučenja v institucijah za pridržanje in psihiatričnih ustanovah; poziva organe, naj zagotavljajo tudi spoštovanje svobode zbiranja in izražanja ter zlasti organiziranja miroljubnih demonstracij in dosledno spoštovanje te temeljne pravice v skladu z mednarodnimi standardi;

27. pozdravlja sprejetje nove nacionalne strategije za enakost spolov v letu 2017 in poziva organe, naj poskrbijo, da se bo v celoti izvajala;

28. organe poziva, naj si bistveno bolj prizadevajo za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti za ranljive skupine, tako da se borijo proti še vedno zelo zaskrbljujočim sovražnemu govoru, nasilju, družbenemu izključevanju in diskriminaciji oseb LGBTIQI, invalidov in manjšin, kot je romska populacija, pa tudi proti sovražnemu govoru in diskriminaciji na podlagi spola ali politične pripadnosti;

29. odločno obsoja nedavno izročitev turških državljanov Turčiji/njihovo ugrabitev zaradi njihovih domnevnih povezav z gibanjem Gülen, s čimer so bile kršene pravna država in temeljne človekove pravice; poziva moldavske oblasti, naj zagotovijo, da se bodo zahteve tretjih držav za izročitev obdelale na pregleden način, pri čemer se bodo sodni postopki upoštevali popolnoma v skladu z evropskimi načeli in standardi;

Trgovinsko in gospodarsko sodelovanje

30. pozdravlja, da se je kot posledica začetka veljavnosti poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja precej povečal uvoz moldavskih proizvodov v EU ter dejstvo, da je EU največja vlagateljica v Moldavijo, obžaluje pa, da to ni privedlo do izboljšanja socialnega in ekonomskega položaja državljanov; svari, da utegne biti ogrožena podpora državljanov za proevropska usmeritev države, če ne bo napredka pri izboljševanju življenjskega standarda prebivalstva;

31. želi spomniti, kako pomembna sta neodvisno sodstvo in boj proti korupciji, pa tudi zmanjšanje upravnih in birokratskih bremen za izboljšanje naložbenega in poslovnega okolja;

32. spodbuja nadaljnji napredek na področjih sanitarnih in fitosanitarnih standardov ter zaščite geografskih označb;

33. poziva k učinkoviti skladnosti s členi o trgovini in trajnostnem razvoju ter z mednarodnimi obveznostmi, zlasti pa k ustreznemu izvajanju temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela;

34. meni, da je regulativno zbliževanje s pravnim redom EU osrednji element poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja, saj je dejanski dostop do trga in reform EU zelo odvisen od ustreznega izvajanja in uveljavljanja ustrezne zakonodaje; je seznanjen s pomembnimi izzivi, ki jih to pomeni za vodstvo, institucije in javno upravo v Moldaviji, ter spodbuja Komisijo, naj zagotovi primerno tehnično in finančno podporo;

Sreda, 14. november 2018

Energija in druga področja sodelovanja

35. pozdravlja razglasitev energetskega zakona v letu 2017, ki je nadaljnji korak k prenosu tretjega energetskega svežnja, in spodbuja konkretne ukrepe, s katerimi bi zagotovili neodvisnost regulativne agencije za energetiko ANRE; priznava prizadevanja Moldavije za spodbujanje obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti ter meni, da je bistveno okrepiti metode agro-ekološkega kmetovanja v okviru trajnostnega razvoja podeželja;

36. poziva k odločnejšemu ukrepanju na področju varstva okolja, zlasti pri upravljanju vode reke Dnester, ravnanja z odpadki in podnebnih sprememb, zlasti z izvajanjem in usklajevanjem zakonodaje;

Institucionalne določbe

37. poziva EU, njene države članice in Moldavijo, naj še povečajo prizadevanja pri obveščanju v zvezi z izvajanjem pridružitvenega sporazuma in pričakovanimi koristmi s tem povezanih reform in tesnejše povezanosti z Evropsko unijo za državljane Moldavije; poudarja, da se je treba proti ruskim dezinformacijam boriti z dostopnimi kakovostnimi informacijami na podlagi podatkov, in sicer v vseh glavnih jezikih, ki se uporabljajo v Moldaviji;

38. ponavlja svojo odločenost okrepiti spremljanje izvajanja mednarodnih sporazumov z vzhodnimi partnerji EU; znova poziva Komisijo in ESZD, naj Parlamentu in Svetu pogosteje predložita redna pisna poročila o izvajanju teh sporazumov;

39. meni, da je praksa vključevanja moldavskih oblasti vse od faze priprave ustrezne zakonodaje koristna in da je zaradi tega proces bolj vključujoč, stroški tranzicije za Moldavijo pa nižji, in poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi postopke predhodnega posvetovanja;

40. ugotavlja, da se ocenjevanje izvajanja poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega sporazuma osredotoča predvsem na trgovinske tokove in prepreke za trgovino; poziva Komisijo, naj spremlja in ocenjuje ustrezno izvajanje poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega sporazuma, pri tem pa naj bo posebej pozorna na prenos in izvajanje pravnega reda, pa tudi na posledice za moldavsko družbo, ter poskrbi za javno in izčrpno letno poročanje, tudi o tehnični in finančni podpori, ki jo zagotavlja EU;

41. poziva ESZD in Komisijo, naj vsa letna poročila o izvajanju pridružitve objavita istočasno, hkrati z njimi pa še primerjalno oceno stopnje napredka pri izvajanju pridružitvenega sporazuma/poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini v vsaki pridruženi partnerski državi, in sicer glede na specifična merila;

42. odločno poudarja, da je treba pripraviti letna poročila o izvajanju pridružitvenih sporazumov;

o

o o

43. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Evropski komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter predsedniku, vladi in parlamentu Republike Moldavije.

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0459

Vietnam, zlasti položaj političnih zapornikov

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o Vietnamu, zlasti položaju političnih zapornikov (2018/2925(RSP))

(2020/C 363/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, zlasti z dne 14. decembra 2017 o svobodi izražanja v Vietnamu, zlasti primeru Nguyen Van Hoa (1), in z dne 9. junija 2016 o Vietnamu (2), zlasti glede svobode izražanja,
 - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom, podpisanega 27. junija 2012,
 - ob upoštevanju sedmega dialoga med EU in Vietnamom o človekovih pravicah z dne 1. decembra 2017,
 - ob upoštevanju izjave uradne govornice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 9. februarja 2018 o kaznovanju zagovornikov človekovih pravic v Vietnamu in z dne 5. aprila 2018 o kaznovanju aktivistov na področju človekovih pravic v Vietnamu,
 - ob upoštevanju lokalne izjave Evropske unije z dne 20. avgusta 2018 o nedavni obsodbi Le Dinh Luonga,
 - ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic,
 - ob upoštevanju izjave strokovnjakov OZN z dne 23. februarja 2018, v kateri pozivajo k izpustitvi aktivistov, zaprtih zaradi protestiranja proti razlitju toksičnih snovi, in z dne 12. aprila 2018, v kateri pozivajo k spremembam po zaprtju zagovornikov pravic,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, h kateremu je Vietnam pristopil leta 1982,
 - ob upoštevanju sklepa evropske varuhinje človekovih pravic z dne 26. februarja 2016 v primeru 1409/2014/MHZ o tem, da Evropska komisija ni vnaprej ocenila učinka prostotrgovinskega sporazuma med EU in Vietnamom na človekove pravice,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker naj bi po podatkih iz podatkovne zbirke vietnamskih političnih zapornikov, pripravljene v okviru projekta „The 88 Project“, zaporno kazen v Vietnamu prestajalo 160 aktivistov, okrog 16 pa jih je priprtih in čakajo na sojenje;
- B. ker vietnamske oblasti še naprej zapirajo, pridržujejo, nadlegujejo in ustrahujejo zagovornike človekovih pravic, novinarje, blogerje, odvetnike za človekove pravice in aktiviste civilne družbe v državi; ker zagovorniki človekovih pravic zaradi dela na področju človekovih pravic in uveljavljanja temeljne pravice do svobode izražanja na spletu ali druge prestopajo dolgoletne zaporne kazni, kar je v nasprotju z obveznostmi, ki jih ima država po mednarodnem pravu;
- C. ker so politični aktivisti in aktivisti na področju človekovih pravic v priporu zaprti v težkih pogojih in nimajo dostopa do zdravstvene oskrbe, pravnega svetovanja in stika z družino;

(1) UL C 369, 11.10.2018, str. 73.

(2) UL C 86, 6.3.2018, str. 122.

Četrtek, 15. november 2018

- D. ker je svoboda veroizpovedi v Vietnamu zatirana, pripadniki katoliške cerkve in drugih nepriznanih verstev, kot so Združena vietnamska budistična cerkev, več protestantskih cerkva, pa tudi etnična manjšina Montagnardov, pa so še naprej žrtve hudega verskega preganjanja;
- E. ker je bil Hoang Duc Binh obsojen na 14 let zapora, ker je na blogu pisal o protestih zaradi katastrofe, ki jo je povzročila jeklarna Formosa; ker je bil Nguyen Nam Phong obsojen na dve leti zapora, ker med vožnjo na protest domnevno ni hotel izpolniti ukazov javnih uslužbencev; ker sta oba veliko prispevala k ozaveščanju javnosti in k temu, da jeklarna Formosa odgovarja za razlitje toksičnih snovi;
- F. ker so bili aprila 2018 člani skupine Bratstvo za demokracijo v okviru obsežnega izvrševanja določb kazenskega zakonika o nacionalni varnosti obsojeni na zaporno kazen od 7 do 15 let; ker je bil septembra 2018 Nguyen Trung Truc, prav tako član te skupine, obsojen na 12-letno zaporno kazen, ker naj bi skušal strmoglaviti državo;
- G. ker je bil Le Dinh Luong, zagovornik človekovih pravic, ki se je mirno zavzemal za spodbujanje in varstvo človekovih pravic, 16. avgusta 2018 v skladu z določbami kazenskega zakonika o nacionalni varnosti obsojen na 20 let zapora in 5 let hišnega pripora; ker predstavniki delegacije EU in veleposlaništev držav članic EU niso smeli opazovati sojenja; ker obstajajo številni drugi primeri zagovornikov človekovih pravic in drugih zapornikov vesti, ki jih je doletela podobna usoda;
- H. ker so skupina strokovnjakov OZN, posebni poročevalci za položaj zagovornikov človekovih pravic, glavni poročevalci delovne skupine za samovoljna pridržanja in posebni poročevalci za spodbujanje in varovanje pravice do svobode mnenja in izražanja 12. aprila 2018 Vietnam pozvali, naj ne zatira civilne družbe in nasprotno mislečih;
- I. ker vietnamski kazenski zakonik vsebuje represivne določbe, ki se zlorablajo za utišanje, aretacijo, pridržanje, kaznovanje ali omejevanje dejavnosti aktivistov na področju človekovih pravic, nasprotno mislečih, odvetnikov, sindikatov, verskih skupin in nevladnih organizacij, zlasti tistih, ki izražajo kritična stališča do vietnamske vlade;
- J. ker vietnamska vlada še naprej prepoveduje delovanje neodvisnih in zasebnih medijev ter strogo nadzoruje radijske in televizijske postaje ter tiskane publikacije; ker je narodna skupščina aprila 2016 sprejela zakon o medijih, ki močno omejuje svobodo tiska v Vietnamu;
- K. ker je vietnamska narodna skupščina 12. junija 2018 sprejela zakon o kibernetiki varnosti, da bi poostrila spletni nadzor, v skladu s katerim morajo ponudniki izbrisati objave, ki naj bi ogrožale nacionalno varnost; ker ta zakon močno omejuje svobodo izražanja na spletu, njegov cilj pa je močno omejiti pravico do zasebnosti;
- L. ker je 1. januarja 2018 v Vietnamu začel veljati prvi zakon o prepričanju in veri, ki vse verske skupine v državi obvezuje, da se registrirajo pri pristojnih organih in jih obveščajo o svojih dejavnostih; ker lahko pristojni organi zavrnejo ali ovirajo registracijo in prepovedo verske dejavnosti, ki so po njihovem mnenju v nasprotju z javnim interesom, javnim redom ali narodno enotnostjo; ker je s tem zakonom vlada institucionalizirala vmešavanje v verske zadeve in državni nadzor verskih skupin;
- M. ker se Vietnam v indeksu svobode medijev za leto 2018 organizacije Novinarji brez meja med 180 državami uvršča na 175. mesto;
- N. ker se v Vietnamu še vedno izvaja smrtna kazen, število usmrtitev pa ni znano, saj oblasti statistične podatke o smrtni kazni obravnavajo kot državno skrivnost; ker je Vietnam januarja 2018 število kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtjo, zmanjšal z 22 na 18;
- O. ker Vietnam še ni ratificiral temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela, namreč konvencije št. 98 o pravici do organiziranja in kolektivnega pogajanja, konvencije št. 105 o odpravi prisilnega dela in konvencije št. 87 o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic;

Četrtek, 15. november 2018

- P. ker je dialog o človekovih pravicah med EU in Vietnamom pomembno orodje za celovito razpravo o vprašanjih, ki so pomembna za EU, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic svobode izražanja, združevanja in mirnega zbiranja; ker mora odnos med Evropsko unijo in Vietnamom temeljiti na spoštovanju človekovih pravic, demokraciji in pravni državi ter spoštovanju povezanih mednarodnih standardov;
- Q. ker obstaja jasna povezava med sporazumom o partnerstvu in sodelovanju ter sporazumom o prosti trgovini med EU in Vietnamom v okviru katerih sta se obe strani zavezali izpolnjevanju svojih obveznosti na področju človekovih pravic;
1. obsoja nenehne kršitve človekovih pravic v Vietnamu, vključno z obsodbami, političnim zastraševanjem, nadzorom, nadlegovanjem, napadi in nepravilnimi sodnimi postopki, katerih tarča so politični aktivisti, novinarji, blogerji, disidenti in zagovorniki človekovih pravic zato, ker na spletu in zunaj njega izvršujejo svojo pravico do svobode izražanja, pri čemer ta država očitno krši svoje mednarodne zaveze glede človekovih pravic;
 2. vietnamske oblasti poziva, naj nemudoma in brezpogojno izpustijo vse zagovornike človekovih pravic in zapornike vesti, ki so bili pridržani ali obsojeni zgolj zaradi uveljavljanja pravice do svobode izražanja, vključno z Hoang Duc Binhom, Nguyen Nam Phongom, Nguyen Trung Trucom in Le Dinh Luongom, ter naj umaknejo vse obtožbe proti njim;
 3. ponovno poziva vietnamske oblasti, naj odpravijo vse omejitve za zagovornike človekovih pravic in opustijo njihovo preganjanje ter zagotovijo, da bodo lahko vedno opravljali svoje legitimne dejavnosti spodbujanja človekovih pravic, brez strahu pred maščevanjem in brez omejitev, vključno s sodnim pregonom; poziva vietnamsko vlado, naj odpravi vse omejitve svobode veroizpovedi in odpravi nadlegovanje verskih skupnosti;
 4. vztraja, da mora vietnamska vlada zagotoviti, da bo ravnanje z zaporniki v skladu z mednarodnimi standardi; poudarja, da je pravica do stika z odvetniki, zdravstvenima osebjem in družinskimi člani pomembna varovalka zoper mučenje in grdo ravnanje in bistvenega pomena za pravično sojenje;
 5. obsoja zlorabo represivnih pravnih določb, ki omejujejo temeljne pravice in svoboščine; poziva vietnamske oblasti, naj razveljavijo, pregledajo ali spremenijo vse represivne zakone, zlasti kazenski zakonik, zakon o kibernetiki varnosti in zakon o prepričanju in veri, ter zagotovijo, da bo vsa zakonodaja skladna z mednarodnimi standardi in obveznostmi na področju človekovih pravic, vključno z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, katerega podpisnik je tudi Vietnam; poziva vlado, naj zakonodajo, ki ureja javna zborovanja in demonstracije, uskladi s pravico do svobodnega zbiranja in združevanja;
 6. poziva Vietnam, naj podpiše in ratificira vse ustrezne konvencije Organizacije združenih narodov o človekovih pravicah in Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča ter konvencije Mednarodne organizacije dela št. 87, št. 98 in št. 105;
 7. poziva Vietnam, naj izda stalno vabilo za posebne postopke Sveta OZN za človekove pravice, zlasti posebnega poročevalca za svobodo mnenja in izražanja ter posebnega poročevalca za zagovornike človekovih pravic;
 8. poziva vietnamske oblasti, naj priznajo neodvisne delavske sindikate;
 9. poziva EU, naj spremlja razmere in sodeluje z organi in vsemi deležniki, da bi se izboljšalo stanje človekovih pravic v Vietnamu;
 10. ponavlja svoje nasprotovanje smrtni kazni v vseh okoliščinah; poziva vietnamske oblasti, naj uvedejo takojšen moratorij za uporabo smrtne kazni, kar bi bil prvi korak k njeni odpravi; vietnamske oblasti poziva k ponovnemu pregledu vseh smrtnih obsodb, da bi zagotovili, da so se pri teh sodnih postopkih spoštovali mednarodni standardi;

Četrtek, 15. november 2018

11. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj dejavno podpreta skupine civilne družbe in posameznike, ki zagovarjajo človekove pravice v Vietnamu, tudi tako, da pozoveta k izpustitvi zagovornikov človekovih pravic in zapornikov vsakič, ko imata stik z vietnamskimi oblastmi; poziva delegacijo EU v Hanoju, naj zagotovi vso ustrezno podporo zaprtim zagovornikom človekovih pravic in zapornikom vesti, vključno s pripravo obiskov v zaporih, spremljanjem sojenj in zagotavljanjem pravne pomoči;
 12. poziva države članice EU, naj povečajo pritisk za spodbujanje konkretnih izboljšav na področju človekovih pravic v Vietnamu, tudi med prihodnjim splošnim rednim pregledom Vietnama v okviru Sveta OZN za človekove pravice;
 13. ponovno poziva, naj se na ravni EU prepovejo izvoz, prodaja, posodabljanje in vzdrževanje vseh oblik varnostne opreme za države, ki imajo zaskrbljujočo preteklo prakso na področju človekovih pravic, če se ta oprema uporablja ali bi se lahko uporabila za notranjo represijo, kar vključuje tudi tehnologijo za internetni nadzor;
 14. pozdravlja okrepljeno partnerstvo in dialog o človekovih pravicah med EU in Vietnamom in opozarja na pomen tega dialoga kot ključnega instrumenta, ki bi ga lahko učinkovito uporabili, da bi Vietnamu pomagali in ga spodbujali pri izvajanju potrebnih reform; odločno spodbuja Komisijo, naj uvede primerjalna merila in mehanizme za spremljanje, da bi sledila napredku dialoga;
 15. poziva vietnamsko vlado in EU kot pomembni partnerici, naj se zavežeta k večjemu spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v državi, saj je to temelj dvostranskih odnosov med Vietnamom in Unijo, zlasti zaradi prihodnje ratifikacije sporazuma o prosti trgovini med EU in Vietnamom ter sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom;
 16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, generalnemu sekretarju Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN), vladi in narodni skupščini Vietnama, visoki komisarki OZN za človekove pravice in generalnemu sekretarju Združenih narodov.
-

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0460

Stanje na področju človekovih pravic na Kubi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o stanju na področju človekovih pravic na Kubi (2018/2926(RSP))

(2020/C 363/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kubi, med drugim tistih z dne 17. novembra 2004 o Kubi ⁽¹⁾, z dne 2. februarja 2006 o stališču Evropske unije do kubanske vlade ⁽²⁾, z dne 21. junija 2007 o Kubi ⁽³⁾, z dne 11. marca 2010 o zapornikih vesti na Kubi ⁽⁴⁾ in z dne 5. julija 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Kubo na drugi strani ⁽⁵⁾ in o odobritvi tega sporazuma s strani Parlamenta,
 - ob upoštevanju dejstva, da je kubanska ljudska narodna skupščina 19. aprila 2018 za novega predsednika izvolila Miguela Diaz-Canela,
 - ob upoštevanju ugotovitev odbora OZN o prisilnih izginotjih na Kubi, izdanih 17. marca 2017,
 - ob upoštevanju mnenja št. 59/2018 delovne skupine za samovoljno pridržanje pri OZN, sprejetega na 82. zasedanju te organizacije od 20. do 24. avgusta 2018, o Arielu Ruizu Urquioli, ki ga organizacija Amnesty International obravnava kot zapornika vesti,
 - ob upoštevanju splošnih rednih pregledov Sveta OZN za človekove pravice o Kubi, opravljenih maja 2013 in maja 2018,
 - ob upoštevanju poročila organizacije Human Rights Watch za leto 2017 o Kubi in izjave, ki jo je 27. julija 2018 dala Erika Guevara-Rosas, direktorica za območje Amerik pri organizaciji Amnesty International, v zvezi s 100 dnevi delovanja nove kubanske vlade,
 - ob upoštevanju mesečnih izjav Kubanskega odbora za človekove pravice in narodno spravo (CCHRNC),
 - ob upoštevanju mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter drugih mednarodnih pogodb in instrumentov o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju kubanske ustave,
 - ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic,
 - ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah, katere podpisnica je Kuba,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker so človekove pravice tema političnih dialogov EU, pa tudi sporazumov o sodelovanju in trgovini; ker mora biti nedeljivost človekovih pravic, med drugim državljskih, političnih, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, eden glavnih ciljev Evropske unije v odnosih s Kubo;

⁽¹⁾ UL C 201 E, 18.8.2005, str. 83.

⁽²⁾ UL C 288 E, 24.11.2006, str. 81.

⁽³⁾ UL C 146 E, 12.6.2008, str. 377.

⁽⁴⁾ UL C 349 E, 22.12.2010, str. 82.

⁽⁵⁾ UL C 334, 19.9.2018, str. 99.

Četrtek, 15. november 2018

- B. ker je Parlament 5. julija 2017 odobril sklenitev sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju med EU in Kubo; ker so v tem sporazumu jasno predstavljeni veliki pomisleki glede človekovih pravic na Kubi, vsebuje pa tudi klavzulo o začasni prekinitvi izvajanja, če bi prišlo do kršenja določb o človekovih pravicah;
- C. ker se je dialog o človekovih pravicah med EU in Kubo, ki ga vodi posebni predstavnik EU za človekove pravice, začel leta 2015; ker sta EU in Kuba na četrtem dialogu 9. oktobra 2018 med drugim obravnavali udeležbo državljanov v javnih zadevah, tudi v povezavi z nedavnim volilnim procesom, svobodo združevanja in izražanja ter možnost za zagovornike človekovih pravic in druge sektorje civilne družbe, da se svobodno združujejo, izražajo svoja mnenja in sodelujejo v javnem življenju; ker Parlamentu ni jasno, ali je bil na tem srečanju dosežen kak dogovor; ker v zvezi s človekovimi pravicami na Kubi doslej ni bilo oprijemljivih rezultatov, čeprav je bil začel dialog o človekovih pravicah in je bila Kuba znova izvoljena v Svet OZN za človekove pravice za obdobje 2017–2019; ker mora politični dialog vključevati neposreden in intenziven dialog s civilno družbo in opozicijo, brez vsakršnih omejitev;
- D. ker kubanska vlada še vedno ne priznati spremljanja človekovih pravic kot legitimne dejavnosti in odreja pravni status lokalnim skupinam za človekove pravice;
- E. ker naj bi 24. februarja 2019 potekal ustavni referendum; ker proces sprejemanja nove ustave ne predvideva ustreznega vsedržavnega posvetovanja, zaradi česar bo lahko komunistična stranka ohranila vplivno vlogo v družbi, kjer ni večstrankarskega sistema, temeljnih svoboščin ter političnih in državljanskih pravic, centralizirano državno lastništvo in nadzorovano gospodarstvo pa se bosta še okrepila; ker je enostrankarski politični sistem v 3. členu razglašen kot nepreklicen, 224. člen pa določa, da ne sedanja ne prihodnje generacije ne smejo posegati v nespremenljivost socializma, pa tudi sedanjega političnega in družbenega sistema; ker je v osnutku ustave še več precej zbujujočih določb;
- F. ker so neodvisni novinarji, miroljubni oporečniki in zagovorniki človekovih pravic, ki spremljajo zlorabe teh pravic in so večinoma člani demokratične opozicije, na Kubi tarče preganjanja in samovoljnega pridržanja oziroma so zaprti; ker je po navedbah odbora za človekove pravice CCHRNC oktobra 2018 iz povsem političnih razlogov prišlo do najmanj 202 samovoljnih kratkoročnih aretacij miroljubnih nasprotnikov in neodvisnih aktivistov civilne družbe, ki so uveljavljali svojo pravico do izražanja, zbiranja in političnega združevanja;
- G. ker je ena od teh oseb dr. Eduardo Cardet, državni koordinator Krščanskega osvobodilnega gibanja (MCL), ki je bil obsojen na triletno zaporno kazen zaradi miroljubnega uveljavljanja pravice do svobodnega izražanja; ker je bil novembra 2016 aretiran po vrnitvi iz Miami; ker je dr. Cardet, ki velja za zapornika vesti, trenutno pridržan v zaporu Cuba Si v Holguinu, kjer je zaprt v samici, prepovedani pa so mu tudi družinski obiski in telefonski klici;
- H. ker je Tomas Nuñez Magdariaga, član neuradne politične opozicijske skupine Unión Patriótica de Cuba (UNPACU), začel 62-dnevno gladovno stavko in je bil 15. oktobra 2018 zahvaljujoč mednarodnemu pritisku izpuščen; ker je bil Tomas Magdariaga spoznan za krivega, ker naj bi grozil državnemu uradniku, ki je nazadnje priznal, da si je obtožbe izmislil; ker je ta primer še en jasen dokaz, da se skuša zatreti vse drugače misleče;
- I. ker so bile Dame v belem oktobra 2018 znova glavne žrtve politične represije, več članov Združenega foruma proti totalitarizmu (FANTU) pa žrtve represalij v več pokrajinah v državi;
- J. ker je treba vsem zapornikom na Kubi zagotoviti humano ravnanje; ker kubanska vlada neodvisnim skupinam za človekove pravice ne dovoli obiskov v zaporih; ker kubanskim državljanom nihče ne jamči dolžnega pravnega ravnanja, na primer pravice do poštenega in javnega sojenja s strani usposobljenih in nepristranskih sodnikov; ker so pogojno izpuščeni zaporniki pogosto še naprej izpostavljeni nadlegovanju oblasti;

Četrtek, 15. november 2018

- K. ker je delovna skupina za samovoljno pridržanje pri OZN jasno izjavila, da imajo kubanske žrtve samovoljnega pridržanja pravico do poprave krivic s strani vlade, med drugim restitucije, odškodnine, rehabilitacije, zadoščenja in zagotovila, da se te krivice ne bodo ponovile;
- L. ker na Kubi obstajajo znamenja večjega spoštovanja svobode veroizpovedi; ker kubanske oblasti hkrati zelo omejujejo gradnjo in obnovo krščanskih cerkva; ker se je cerkev postopoma uveljavila kot največji akter civilne družbe in osrednja nedržavna ponudnica socialnega varstva na Kubi, njene dejavnosti pa ostajajo pod strogim nadzorom oblasti;
- M. ker naj bi tesnejši politični in gospodarski odnosi s Kubo iz zornega kota EU prispevali k napredku političnih reform v tej državi v skladu z željami vseh njenih državljanov; ker naj bi gospodarska in trgovinska liberalizacija tej državi omogočila, da se postopoma približa svobodni družbi, soobstoju, tehnologiji in komunikacijam, kar kubansko prebivalstvo zelo ceni in zahteva;
- N. ker je Parlament nagrado Saharova za svobodo misli že trikrat podelil kubanskim aktivistom: Oswaldu Payaju leta 2002, Damam v belem leta 2005 in Guillermu Fariñasu leta 2010; ker se še vedno redno dogaja, da dobitniki te nagrade ne smejo zapustiti države in se udeležiti mednarodnih prireditev;
- O. ker je Parlament večkrat prosil, ali lahko pošlje uradno delegacijo na Kubo; ker so kubanske oblasti vstop v državo prav vsakič zavrnil, celo po sklenitvi sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju;
1. ostro obsoja samovoljno pridržanje, preganjanje in nadlegovanje mirnih oporečnikov, neodvisnih novinarjev, zagovornikov človekovih pravic in pripadnikov politične opozicije na Kubi ter napade nanje; poziva, naj se ta dejanja takoj prenehajo in se takoj izpustijo vsi politični zaporniki, tudi Eduardo Cardet, ter osebe, ki so samovoljno pridržane samo zato, ker so uveljavljale pravico do izražanja in zbiranja;
2. poziva države članice EU, Evropsko službo za zunanje delovanje in svojo delegacijo na Kubi, naj odločno spoštujejo svoja temeljna načela in politike v zvezi s Kubo, sprejmejo vse potrebne ukrepe za izpustitev omenjenih oseb, poskrbijo, da se nadlegovanje političnih nasprotnikov in zagovornikov človekovih pravic takoj preneha, ter slednjim pomagajo in jih poskusijo zaščititi;
3. poziva kubanske oblasti, naj izboljšajo razmere v zaporih in ravnanje z zaporniki, mednarodnim skupinam za človekove pravice in neodvisnim kubanskim organizacijam pa omogočijo obisk kubanskih zaporov; poudarja, da je odvzem prostosti kubanskih oporečnikov zaradi njihovih idealov in mirnih političnih dejavnosti v nasprotju s splošno deklaracijo o človekovih pravicah;
4. obžaluje, da se razmere na področju človekovih pravic in demokracije kljub sprejetemu sporazumu o političnem dialogu in sodelovanju niso izboljšale; poziva k izpolnitvi zavezujočih obveznosti iz tega sporazuma med EU in Kubo, zlasti tistih v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin; poudarja, da je uspeh sporazuma odvisen od njegovega izvajanja in spoštovanja;
5. opozarja, da sporazum vključuje določbo o začasni prekinitvi izvajanja, ki se uporabi v primeru kršenja določb o človekovih pravicah; zato vztraja, naj Evropska unija pri izvajanju tega sporazuma tesno spremlja in nadzoruje spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin na Kubi ter da se redno pripravljajo poročila za Parlament; poziva podpredsednico/visoko predstavnico Federico Mogherini, naj Parlament na plenarnem zasedanju podrobno obvešča o konkretnih ukrepih, ki so bili sprejeti za to, da se izpolnijo omenjene zahteve;

Četrtek, 15. november 2018

6. poziva kubansko vlado, naj ponovno opredeli svojo politiko v zvezi s človekovimi pravicami, tako da jo uskladi z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, in omogoči vsej civilni družbi ter akterjem politične opozicije, da brez omejitev dejavno sodelujejo v političnem in družbenem življenju; poziva Kubo, naj potrdi svojo namero o ohranjanju najvišjih standardov pri uveljavljanju in varovanju človekovih pravic, tako da ratificira mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah ter mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, pa tudi njune izbirne protokole;
7. opominja kubanske oblasti, da je po mednarodnem pravu o človekovih pravicah zagotovljena svoboda gibanja in zbiranja ter da ta svoboda velja tudi za aktiviste in člane demokratične opozicije;
8. ostro obsoja sprejetje odloka 349, ki ogroža pravico do umetniške svobode na Kubi; poziva kubanske oblasti, naj sprejmejo ustrezne zakonodajne ukrepe, da se odlok 349 umakne, preden bi začel veljati decembra 2018; poudarja, da je svoboda umetniškega izražanja bistvena za delujočo in živahno kulturno panogo, da ta lahko ustvarja delovna mesta, razvija kulturne industrije in oživi kulturno dediščino;
9. poziva kubansko vlado, naj preneha izvajati cenzuro v spletu in ne blokira spletišč, kar počne samo zato, da bi omejila politično kritiko in omejila dostop do informacij;
10. v celoti podpira ugotovitve Odbora Združenih narodov za prisilna izginotja na Kubi z dne 17. marca 2017, v katerih je to državo pozval, naj sprejme potrebne ukrepe za popolno neodvisnost sodstva in v skladu s pariškimi načeli ustanovi neodvisno nacionalno institucijo za človekove pravice;
11. izraža močno zaskrbljenost zaradi novega osnutka ustave in referendumu, načrtovanega za februar 2019; poudarja, da v celotnem postopku ni dovolj vključenosti, strpnosti in spoštovanja temeljnih državljanskih in političnih pravic, ki bi lahko zagotovili demokratičen ustavni postopek; v tem smislu znova izraža odločenost, da spodbudi proces tranzicije v pluralistično demokracijo in spoštovanje človekovih pravic ter temeljnih svoboščin, v katerem bodo sodelovali vsi akterji in ne bo noben izključen, kot je navedeno v splošni deklaraciji o človekovih pravicah, ter trajno ožvitev gospodarstva, usmerjeno v izboljšanje življenjskega standarda prebivalcev Kube v skladu z željami kubanskega ljudstva; poziva ustrezne kubanske organe, naj v novi ustavi določijo pravila o svobodnih in pluralističnih volitvah;
12. poziva evropske institucije in države članice, naj pomagajo pri gospodarskem in političnem prehodu k popolnoma demokratičnemu sistemu na Kubi, v katerem bodo spoštovane temeljne pravice vseh državljanov; podpira uporabo različnih instrumentov zunanje politike EU, zlasti evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), za okrepitev dialoga EU s kubansko civilno družbo in tistimi, ki podpirajo miren prehod na Kubi;
13. poziva kubanske organe, naj odpravijo smrtno kazen za vsa kazniva dejanja; poziva k moratoriju na smrtno kazen, dokler ne bo uradno sprejeta ta pravna sprememba; poziva k ponovnemu pregledu vseh smrtnih obsodb, da bi se zagotovilo, da so bili pri sojenjih, povezanih z njimi, upoštevani mednarodni standardi ter da v prihodnje ne bo izvršena nobena smrtna kazen;
14. poziva kubansko vlado, naj cerkvam dovoli svobodno izvajanje dejavnosti socialne oskrbe v kubanski družbi; poziva, naj se v celoti zagotovi svoboda veroizpovedi in vesti;
15. poziva podpredsednico/visoko predstavnico Federico Mogherini, naj prizna obstoj politične opozicije kubanski vladi in podpre njeno vključitev v politični dialog med EU in Kubo; opominja evropske institucije, da so civilna družba in prejemniki nagrade Saharova ključni dejavniki demokratizacije Kube in da morajo biti njihova mnenja slišana ter upoštevana v okviru dvostranskih odnosov; v zvezi s tem poziva vse predstavnike držav članic EU, naj med srečanji s kubanskimi oblastmi sprožajo vprašanja o človekovih pravicah in naj se ob obisku Kube sestanejo s prejemniki nagrade Saharova, da bi zagotovili notranjo in zunanjo povezanost politike EU o človekovih pravicah;

Četrtek, 15. november 2018

16. močno obžaluje, da kubanske oblasti odborom, delegacijam in nekaterim političnim skupinam Evropskega parlamenta niso dovolile obiska Kube, čeprav je Parlament odobril sklenitev sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; oblasti poziva, naj nemudoma dovolijo vstop v državo, vključno s tem, da omogočijo obisk Kube ob ustavnem referendumu, predvidenem za 24. februar 2019;

17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in narodni skupščini Republike Kube, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, visoki komisarki Združenih narodov za človekove pravice in vladam držav CELAC.

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0461

Stanje na področju človekovih pravic v Bangladešu**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o stanju na področju človekovih pravic v Bangladešu (2018/2927(RSP))**

(2020/C 363/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Bangladešu z dne 6. aprila 2017 ⁽¹⁾ in 26. novembra 2015 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o stanju pri izvajanju trajnostnega sporazuma v Bangladešu ⁽³⁾ in ob upoštevanju tehničnega poročila o stanju z dne 28. septembra 2018,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. aprila 2017 o vodilni pobudi EU za sektor oblačil ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporazuma o sodelovanju iz leta 2001 med Evropsko skupnostjo in Ljudsko republiko Bangladeš na področju partnerstva in razvoja ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela o svobodi združevanja in varstvu pravice do organiziranja,
- ob upoštevanju trajnostnega sporazuma za stalno izboljševanje na področju pravic delavcev in varnosti v tovarnah konfekcijske in pletilne industrije v Bangladešu,
- ob upoštevanju bangladeškega sporazuma o protipožarni in gradbeni varnosti iz leta 2013 in njegovega podaljšanja leta 2018,
- ob upoštevanju skupne lokalne izjave, ki so jo 27. septembra 2018 podali vodje misije držav članic EU, delegacija Evropske unije ter vodje misije Norveške in Švice, o bangladeškem zakonu o digitalni varnosti,
- ob upoštevanju nacionalnega poročila z dne 26. februarja 2018, predloženega Svetu OZN za človekove pravice v splošni redni pregled za Bangladeš,
- ob upoštevanju Mednarodne konvencije o zaščiti vseh oseb pred prisilnim izginotjem, ki jo je generalna skupščina Združenih narodov sprejela 20. decembra 2006 in ki je začela veljati 23. decembra 2010,
- ob upoštevanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ki jih je podprl Svet OZN za človekove pravice, z dne 16. junija 2011,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah,
- ob upoštevanju bangladeškega nacionalnega akcijskega načrta za izkoreninjenje porok otrok 2015–2021,

⁽¹⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. aprila 2017 o Bangladešu, vključno s porokami otrok (UL C 298, 23.8.2018, str. 65).

⁽²⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2015 o svobodi izražanja v Bangladešu (UL C 366, 27.10.2017, str. 135).

⁽³⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 100.

⁽⁴⁾ UL C 298, 23.8.2018, str. 100.

⁽⁵⁾ UL L 118, 27.4.2001, str. 48.

Četrtek, 15. november 2018

- ob upoštevanju priporočil 17. zasedanja Stalnega foruma OZN za domorodna vprašanja (UNPFII),
 - ob upoštevanju svetovnega indeksa svobode tiska za leto 2018,
 - ob upoštevanju bangladeškega zakona o digitalni varnosti iz leta 2018,
 - ob upoštevanju bangladeškega zakona o informacijski in komunikacijski tehnologiji (IKT), zlasti oddelka 57,
 - ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah glede svobode izražanja na spletu in drugje z dne 12. maja 2014,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker ima EU dolgoletne odnose z Bangladešem, tudi v okviru sporazuma o sodelovanju za partnerstvo in razvoj; ker sta spoštovanje in spodbujanje človekovih pravic in demokratičnih načel podlaga notranje in mednarodne politike pogodbenic ter morata biti bistvena sestavina zunanjega delovanja EU;
- B. ker se je zatiranje pripadnikov civilne družbe, vključno s političnimi aktivisti, sindikalisti, novinarji, študenti, zagovorniki človekovih pravic in pripadniki manjšin v zadnjih letih v Bangladešu povečalo; ker strokovnjaki OZN za človekove pravice in mednarodne skupine za človekove pravice poročajo, da v tej državi redno prihaja do izvensodnih usmrtitev, množičnih samovoljnih aretacij in prisilnih izginotij, kot sta primera Marufa Zamana in Mira Ahmada Bin Kasema;
- C. ker je Bangladeš na svetovni lestvici svobode tiska med 180 državami na 146. mestu; ker se v tej državi nadaljuje vsesplošno kršenje temeljnih svoboščin in človekovih pravic, zlasti nasilje, nadlegovanje, ustrahovanje in cenzura novinarjev in blogerjev; ker bangladeški zakon o IKT, zlasti 57. oddelek, v zadnjih letih uporabljajo za aretacijo in pregon aktivistov in novinarjev, ki kritizirajo vlado;
- D. ker zakon o digitalni varnosti, kot ga je 19. septembra 2018 sprejel bangladeški parlament, kljub številnim kritikam bangladeških novinarjev, aktivistov za državljanske pravice in mednarodne skupnosti ne spreminja 57. oddelka zakona o IKT;
- E. ker je bil mednarodno priznan in nagrajen bangladeški fotonovinar, pa tudi učitelj in aktivist, Šahidul Alam 5. avgusta 2018 nasilno ugrabljen s svojega doma in je bil v skladu z zakonom o IKT tudi zaprt, saj je javno spregovoril o nedavnih dijaških protestih v Bangladešu in kritiziral oblasti, ker so pri tem uporabile nasilje; ker je še vedno priprt in mu je bila varščina večkrat zavrnjena; ker mu domnevno ni bila zagotovljena ustrezna zdravniška oskrba in so ga mučili;
- F. ker se vlada glede terorističnih napadov strogo ravna po načelu „ničelne tolerance“; ker so mobilna omrežja v Bangladešu prenehala delovati, bangladeške varnostne sile pa naj bi na mednarodnem trgu skušale kupiti elektronsko opremo za nadzor; ker je bangladeška vlada začela obsežno in vsiljivo nadzirati in spremljati družbene medije;
- G. ker naj bi v Bangladešu 30. decembra 2018 potekale volitve; ker opozicijska voditeljica in nekdanja predsednica vlade Kaleda Zia prestaja desetletno zaporno kazen zaradi korupcije in zato na volitvah ne more kandidirati; ker zanika obtožbe, za katere njeni podporniki trdijo, da so bile politično motivirane;
- H. ker je stopnja nasilja nad ženskami in dekleti v Bangladešu visoka; ker je stopnja porok otrok v Bangladešu najvišja v Aziji in ena najvišjih na svetu; ker je bangladeška vlada leta 2017 sprejela zakon o omejevanju porok otrok, ki uvaja izjeme za „posebne primere“, a meril zanje ne opredeljuje, kot tudi ne določa minimalne starosti za takšne zakonske zveze;

Četrtek, 15. november 2018

- I. ker se v Bangladešu za številna kazniva dejanja lahko izreče smrtna kazen; ker je bilo leta 2017 usmrčenih šest ljudi;
- J. ker naj bi se letos povečalo število primerov nasilja, zlasti nad domorodnimi ženskami, ter nadlegovanja in aretacij aktivistov za človekove pravice v pogorju Čitagong;
- K. ker je EU bangladeška najpomembnejša trgovinska partnerica, kot ena najmanj razvitih držav pa je Bangladeš deležen najugodnejše ureditve v okviru splošne sheme preferencialov (GSP) EU, in sicer sheme „vse razen orožja“;
- L. ker naj bi Bangladeš leta 2024 napredoval s seznama najmanj razvitih držav; ker je do takrat treba pospešiti reforme na področju človekovih pravic in pravic delavcev, vključno z izkoreninjenjem dela otrok; ker še vedno obstajajo pomisleki v zvezi z določbami bangladeškega zakona o delovnih razmerjih in osnutka zakona o conah izvozne proizvodnje;
- M. ker so svetovne trgovske znamke oblačil, trgovci na drobno in sindikati v okviru trajnostnega sporazuma podpisali sporazum o požarni in gradbeni varnosti v Bangladešu; ker je do danes manj kot polovica tovarn, vključenih v sporazum, vzpostavila ustrezne varnostne ukrepe; ker je sporazum potekel oktobra 2018, čeprav delo še zdaleč ni končano; ker je ta sporazum nasledil prehodni sporazum, ki bo veljal tri leta;
- N. ker je treba ta sporazum podpreti in vsem stranem omogočiti, da bodo tudi po novembru 2018 nemoteno nadaljevale z delom; ker sta vlada Bangladeša in njena enota za usklajevanje sanacije samo v enem primeru dejansko dokazali, da sta izpolnili pogoje pripravljenosti in da tovrstne pobude za odgovorno poslovanje podjetij morda niso več potrebne;
- O. ker se je leta 2018 v Bangladeš zateklo več kot 700 000 rohinških beguncev, ki skušajo ubežati etničnemu čiščenju burmanske vojske, in ki nujno potrebujejo humanitarno pomoč; ker sta Bangladeš in Mjanmar 30. oktobra 2018 sklenila sporazum o začetku vračanja teh beguncev v Mjanmar, ki naj bi se začelo sredi novembra, ne da bi se pri tem posvetovala z Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) ali ga v to vključila;
1. izraža resno zaskrbljenost zaradi vse slabših razmer na področju človekovih pravic v Bangladešu, in zlasti zaradi nenehnega zatiranja svobode izražanja in zbiranja, usmerjenega proti medijem, študentom, aktivistom in opoziciji; obsoja aretacije in nasilje nad ljudmi samo zato, ker uveljavljajo svobodo izražanja in kritizirajo vlado; je zelo zaskrbljen zaradi poročil, da uporaba mučenja postaja običajna praksa;
2. ugotavlja, da je pri splošnem rednem pregledu OZN maja 2018 Bangladeš prejel pohvalo za „izjemen napredek“ pri izboljševanju človekovih pravic v zadnjih letih; poziva bangladeško vlado, naj izvaja priporočila iz splošnega rednega pregleda, zlasti na področjih, kot so neodvisnost sodstva, državljanske in politične pravice, svoboda medijev, ekonomske, socialne in kulturne pravice ter pravice žensk in deklet;
3. poziva bangladeške oblasti, naj opravijo neodvisne preiskave poročil o zunajsodnih pobojih, prisilnih izginotjih in prekomerni uporabi sile, vključno s primeri Marufa Zamana in Mira Ahmada Bin Kasema, ter naj odgovorne privedejo pred sodišče v skladu z mednarodnimi standardi; nadalje poziva Bangladeš, naj ratificira mednarodno konvencijo o zaščiti vseh oseb pred prisilnim izginotjem in naj njene določbe vključi v nacionalno zakonodajo;
4. poziva bangladeške oblasti, naj takoj in brezpogojno izpustijo Šahidula Alama in umaknejo vse obtožbe proti njemu ter mu omogočijo, da bo še naprej legitimno opravljal svoje delo na področju človekovih pravic; vztraja, da morajo bangladeške oblasti sprejeti vse potrebne ukrepe, s katerimi bodo zagotovile telesno in duševno celovitost in varnost Šahidula Alama, pa tudi varnost njegove družine, ter da je treba z njim, medtem ko je v zaporu, ravnati v skladu z mednarodnimi načeli in standardi; poziva bangladeške oblasti, naj takoj začnejo javno preiskavo obtožb o mučenju Šahidula Alama in storilce privedejo pred sodišče;

Četrtek, 15. november 2018

5. izraža globoko zaskrbljenost zaradi zakona o informacijski in komunikacijski tehnologiji (IKT), ker je že močno vplival na delo novinarjev, piscev spletnih dnevnikov in komentatorjev, prav tako pa škoduje legitimnemu uveljavljanju pravice do svobode izražanja posameznika, tudi v družbenih medijih; meni, da 57. oddelek zakona o IKT ni združljiv s temeljnimi pravicami do svobode izražanja in poštenega sojenja;
6. globoko obžaluje odločitev vlade, da sprejme zakon o digitalni varnosti, ki dejansko razširja in krepi pooblastila policije za zatiranje svobode govora, tudi v družbenih medijih, pred nacionalnimi volitvami leta 2018; poziva bangladeške oblasti, naj nujno spremenijo zakon o digitalni varnosti ter zakon o IKT in ju uskladijo z mednarodnimi konvencijami o človekovih pravicah, katerih podpisnica je ta država;
7. upa, da bodo naslednje splošne volitve mirne, pregledne in participativne, da bodo državljani lahko resnično izrazili svojo politično izbiro; poziva politične sile, naj se v volilnem obdobju vzdržijo vsakršnega nasilja ali napeljevanja k njemu;
8. ceni konstruktivno vlogo Bangladeša, ki je v težkih razmerah sprejel rohinške begunce; odločno poziva oblasti, naj zagotovijo več zemljišč, da bi se izognili prenatrpanosti in nezdravemu življenju v taboriščih; poziva oblasti, naj ublažijo birokratske omejitve za humanitarne organizacije; poziva vladi Bangladeša in Mjanmara, naj nemudoma ponovno preučita odločitev o začetku vračanja rohinških beguncev, saj pogoji za varno, dostojno in prostovoljno vrnitev še niso izpolnjeni;
9. poziva EU in druge mednarodne donatorje, naj okrepijo svoja prizadevanja pri zagotavljanju potrebne finančne in materialne pomoči za begunska taborišča rohinških beguncev v Bangladešu;
10. vztraja, da mora Bangladeš izpolnjevati svoje zaveze v okviru sheme „vse razen orožja“, povezane z demokracijo, človekovimi pravicami in pravno državo;
11. ponovno poziva k odpravi smrtni kazni v Bangladešu;
12. izraža resno zaskrbljenost zaradi razveljavitve prehodnega sporazuma, ki naj bi začel veljati 30. novembra 2018; ugotavlja, da Svet za regionalno sodelovanje še nima zmogljivosti za spremljanje in uveljavljanje zdravstvenih in varnostnih zahtev, kar resno vpliva na varnost in pravice delavcev v tovarnah; poziva bangladeško vlado, naj nemudoma prizna in izvaja prehodni sporazum ter pokaže večjo pripravljenost za prevzem vseh funkcij sporazuma; poziva donatorje, naj podprejo bangladeško vlado, da bi to omogočili; nadalje poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj v sodelovanju s Svetom za regionalno sodelovanje nadaljujeta prizadevanja za izgradnjo zmogljivosti;
13. poziva bangladeško vlado, naj spremeni zakon o delovnih razmerjih in njegova izvedbena pravila, da bi bila skladna z mednarodnimi standardi dela Mednarodne organizacije dela, tako da bi omogočili popolno svobodo združevanja; poziva bangladeško vlado, naj sprejme potrebne ukrepe, da bo učinkovito obravnavala vse primere diskriminacije sindikatov, vključno z nasiljem in ustrahovanjem;
14. je zaskrbljen, da zakon o omejevanju porok otrok iz leta 2017 sicer vključuje določbe o krepitvi preprečevanja in pregona storilcev kaznivih dejanj, vendar vsebuje klavzulo, ki dovoljuje sklenitev zakonske zveze pod starostjo 18 let pod posebnimi pogoji s privolitvijo staršev in dovoljenjem sodišča; poziva, da je treba to vrzel nujno zapolniti v interesu zaščite otrok;

Četrtek, 15. november 2018

15. poziva bangladeške oblasti, naj še naprej obravnavajo grožnje za človekove pravice; ugotavlja, da se bo razprava o človekovih pravic nadaljevala na skupnem odboru med EU in Bangladešem, ki bo potekal v Daki v prvi polovici leta 2019;
 16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Evropske komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice ter vladi in parlamentu Bangladeša.
-

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0464

Storitve oskrbe v EU za večjo enakost spolov

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o storitvah oskrbe v EU za večjo enakost spolov (2018/2077(INI))

(2020/C 363/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. aprila 2017 z naslovom Pobuda za podporo zaposlenim staršem in oskrbovalcem pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja (COM(2017)0252),
- ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU, ki ga je Komisija predložila 26. aprila 2017 (COM(2017)0253),
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 1, 3, 5, 27, 31, 32, 33 in 47,
- ob upoštevanju konvencije ZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, sprejete v New Yorku 18. decembra 1979,
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki so jo ratificirale Evropska unija in vse njene države članice,
- ob upoštevanju cilja trajnostnega razvoja 5 za doseg enakosti spolov ter krepitev vloge vseh žensk in deklet, ter zlasti podcilja trajnostnega razvoja 5.4: da se prizna in ovrednoti neplačana oskrba in gospodinjsko delo z zagotavljanjem javnih storitev, infrastrukture in politik socialne zaščite ter spodbujanjem skupne odgovornosti v gospodinjstvu in družini, prilagojeno glede na državo,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 10. maja 2018 o napredku pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 7. decembra 2017 o izboljšanju podpore in oskrbe v skupnosti za samostojno življenje,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o predšolski vzgoji in varstvu: zagotovimo vsem našim otrokom najboljši izhodiščni položaj za življenje v jutrišnjem svetu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta 15. in 16. marca 2002 v Barceloni,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. novembra 2017 z naslovom Akcijski načrt EU obdobje 2017–2019 Spoprijemanje z razliko v plačah med spoloma (COM(2017)0678),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 3. decembra 2015 z naslovom Strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2019, zlasti njegovega poglavja 3.1: Povečanje udeležbe žensk na trgu dela ter enaka ekonomska neodvisnost žensk in moških (SWD(2015)0278),

⁽¹⁾ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

⁽²⁾ UL C 175, 15.6.2011, str. 8.

Četrtek, 15. november 2018

- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 8. maja 2018 o razvoju storitev otroškega varstva za majhne otroke z namenom povečati udeležbo žensk na trgu dela, olajšati usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih staršev in omogočiti trajnostno in vključujočo rast v Evropi (barcelonski cilji) (COM(2018)0273),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 29. maja 2013 o barcelonskih ciljih: Razvoj storitev varstva predšolskih otrok v Evropi za trajnostno in vključujočo rast (COM(2013)0322),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. februarja 2011 z naslovom Predšolska vzgoja in varstvo: najboljši začetek v jutrišnjem svetu za vse naše otroke (COM(2011)0066),
- ob upoštevanju načrta Komisije o kakovosti predšolske vzgoje in varstva (Ares(2018)1505951),
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 20. februarja 2013 z naslovom Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočil Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020), z dne 20. februarja 2013 z naslovom Socialne naložbe za rast in kohezijo – vključno z izvajanjem Evropskega socialnega sklada 2014–2020 (COM(2013)0083) in z dne 26. aprila 2017 z naslovom Vzpostavitev evropskega stebra socialnih pravic (COM(2017)0250),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. junija 2014 o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020 (COM(2014)0332),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2017 o krepitvi ekonomskega položaja žensk v zasebnem in javnem sektorju v EU ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o potrebi po strategiji EU za odpravo in preprečevanje razlik v pokojninah med spoloma ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2016 o ustvarjanju ugodnih razmer na trgu dela za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o revščini: vidik spola ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o delavkah v gospodinjstvu in negovalkah v EU ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2016 o vključevanju načela enakosti spolov v delo Evropskega parlamenta ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. septembra 2010 o vlogi žensk v starajoči se družbi ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2010 o netipičnih pogodbah, zanesljivih poklicnih poteh, prožni varnosti in novih oblikah socialnega dialoga ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju Evropskega pakta za enakost spolov (2011–2020),

⁽¹⁾ UL L 59, 2.3.2013, str. 59.

⁽²⁾ UL C 346, 27.9.2018, str. 6.

⁽³⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 60.

⁽⁴⁾ UL C 204, 13.6.2018, str. 76.

⁽⁵⁾ UL C 76, 28.2.2018, str. 93.

⁽⁶⁾ UL C 66, 21.2.2018, str. 30.

⁽⁷⁾ UL C 50, 9.2.2018, str. 15.

⁽⁸⁾ UL C 308 E, 20.10.2011, str. 49.

⁽⁹⁾ UL C 351 E, 2.12.2011, str. 39.

Četrtek, 15. november 2018

- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 22. maja 2018 za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva (COM(2018)0271) ter spremnega dokumenta služb Komisije z istega dne (SWD(2018)0173),
- ob upoštevanju indeksa Evropskega inštituta za enakost spolov o enakosti spolov za leto 2015 in poročila iz leta 2015 o usklajevanju poklicnega, družinskega in zasebnega življenja v Evropski uniji: pregled politike,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z dne 7. decembra 2011 z naslovom *Company initiatives for workers with care responsibilities for disabled children or adults* (Pobude podjetij za delavce, ki skrbijo za invalidne otroke ali odrasle),
- ob upoštevanju informativnega dokumenta Eurofounda z dne 14. julija 2013 z naslovom *Caring for children and dependants: effect on careers of young workers* (Skrb za otroke in vzdrževane osebe: učinek na poklicno pot mladih delavcev),
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z dne 17. junija 2014 z naslovom *Residential care sector: Working conditions and job quality* (Nega na domu: delovne razmere in kakovost delovnih mest),
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z dne 22. oktobra 2015 z naslovom *Working and caring: Reconciliation measures in times of demographic change* (Delo in nega: ukrepi za usklajevanje v obdobju demografskih sprememb),
- ob upoštevanju preglednega poročila Eurofounda z dne 17. novembra 2016 o šesti evropski raziskavi o delovnih razmerah,
- ob upoštevanju študije Eurofounda z dne 28. novembra 2017 z naslovom *Care homes for older Europeans: Public, for-profit and non-profit providers* (Domovi za oskrbo ostarelih Evropejcev: javni, profitni in neprofitni ponudniki),
- ob upoštevanju raziskave Eurofonda z dne 23. januarja 2018 z naslovom *European Quality of Life Survey 2016: Quality of life, quality of public services and quality of society* (Evropska raziskava o kakovosti življenja 2016: Kakovost življenja, kakovost javnih storitev in kakovost družbe),
- ob upoštevanju skupnega poročila Odbora za socialno zaščito in Komisije z dne 10. oktobra 2014 z naslovom *Adequate social protection for long-term care needs in an ageing society* (Ustrezno socialno varstvo za potrebe po dolgotrajni oskrbi v starajoči se družbi),
- ob upoštevanju skupnega poročila Odbora za ekonomsko politiko in Komisije z dne 7. oktobra 2016 o zdravstveni oskrbi, sistemih za dolgotrajno oskrbo in fiskalni vzdržnosti,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 21. septembra 2016 o pravicah negovalcev, ki živijo z oskrbovanci ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 16. oktobra 2014 o razvoju družinskih storitev za večjo stopnjo zaposlenosti in več enakopravnosti med moškimi in ženskami pri delu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. maja 2010 o profesionalizaciji dela v gospodinjstvih ⁽³⁾,
- ob upoštevanju poročila Evropskega inštituta za enakost spolov za leto 2017 o indeksu enakosti spolov: merjenje enakosti spolov v Evropski uniji med letoma 2005 in 2015,
- ob upoštevanju študij, ki ju je marca 2016 pripravil Generalni direktorat za notranjo politiko z naslovom *Differences in men's and women's work, care and leisure time* (Razlike med moškimi in ženskami pri delu, oskrbi in prostem času) in novembra 2016 z naslovom *The use of funds for gender equality in selected Member States* (Uporaba sredstev za enakost spolov v izbranih državah članicah),

⁽¹⁾ UL C 487, 28.12.2016, str. 7.

⁽²⁾ UL C 12, 15.1.2015, str. 16.

⁽³⁾ UL C 21, 21.1.2011, str. 39.

Četrtek, 15. november 2018

- ob upoštevanju objave projekta WeDo za blaginjo in dostojanstvo starejših iz leta 2012 z naslovom European Quality Framework for long-term care services: Principles and guidelines for the wellbeing and dignity of older people in need of care and assistance, (Evropski okvir kakovosti za storitve dolgotrajne oskrbe: načela in smernice za blaginjo in dostojanstvo starejših, ki potrebujejo oskrbo in pomoč),
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0352/2018),
- A. ker je v skladu s členoma 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji ter členom 21 Listine o temeljnih pravicah enakost med ženskami in moškimi ena temeljnih vrednot, na katerih temelji EU; ker si Evropska unija v skladu s členom 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti ter spodbujati enakost med moškimi in ženskami; ker se enakost spolov še vedno le počasi uresničuje;
- B. ker evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 skupaj razglasili Parlament, Svet in Komisija, zagovarja pomembna načela, njegov namen pa je zagotoviti državljanom Unije nove pravice, tudi enakost spolov, enake možnosti, podporo za otroke in vključevanje invalidov, kar soglasno podpirajo institucije EU in države članice; ker načelo 9 stebra o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja določa, da imajo starši in druge osebe, ki morajo skrbeti za druge, pravico do ustreznega dopusta, do prožnih ureditev dela ter dostopa do storitev oskrbe;
- C. ker je v Evropski uniji splošna stopnja zaposlenosti žensk za skoraj 12 % nižja kot pri moških, 31,5 % zaposlenih žensk pa dela za krajši delovni čas v primerjavi z 8,2 % zaposlenih moških; ker v Evropski uniji vrzel v zaposlenosti med spoloma še vedno znaša 12 %; ker se na podlagi dokazov lahko sklepa, da je eden od glavnih razlogov nesorazmerna odgovornost žensk za oskrbo; ker kumulativni učinek številnih vrzeli na poklicni poti, ki vplivajo na ženske zaradi odgovornosti za oskrbo, bistveno prispeva k nižjim plačam, krajši delovni dobi in razliki v plačah (16 %) in pokojnini (37 %) med spoloma; ker se s tem povečuje tveganje revščine in socialne izključenosti za ženske, negativne učinke pa čutijo tudi njihovi otroci in družine; ker je pomembno odpraviti vrzel v stopnji zaposlenosti med spoloma ter razliko v plačah in pokojninah med spoloma, saj ekonomska izguba zaradi vrzeli v stopnji zaposlenosti med spoloma znašajo 370 milijard EUR letno; ker je lahko zagotavljanje storitev oskrbe bistveno za učinkovit odziv na pomanjkanje delovne sile;
- D. ker je treba „oskrbo“ razumeti kot delo, ki ga posameznik opravi v javnih ali zasebnih ustanovah ali v zasebnem gospodinjstvu ali gospodinjstvih za otroke, starejše, bolne ali invalide; ker bi morali oskrbo v idealnih razmerah opravljati poklicni negovalci, zaposleni pri javnih ali zasebnih subjektih ali družinah, ali samozaposleni, vendar ga neformalno – in brezplačno – opravljajo tudi nepoklicni negovalci, običajno družinski člani;
- E. ker je povprečni čas neplačanega dela v gospodinjstvu in oskrbi pri ženskah več kot trikrat večji kot pri moških, kar je najbolj opazno pri parih, katerih najmlajši otrok je mlajši od sedem let, saj ženske v povprečju opravijo 32 ur plačanega in 39 ur neplačanega dela tedensko, v primerjavi z moškimi, ki opravijo 41 ur plačanega in 19 ur neplačanega dela na teden;
- F. ker je bilo po podatkih Mednarodnega organizacije dela v letu 2010 v sektorju dela v gospodinjstvu in oskrbi na svetu zaposlenih približno 52 milijonov ljudi, poleg tega pa še 7,4 milijona delavcev v gospodinjstvu, mlajših od 15 let, kar znaša od 5 do 9 % vseh zaposlenih v industrializiranih državah;
- G. ker so številna delovna mesta v oskrbi v več državah članicah slabo plačana in pogosto ne omogočajo formalnih pogodb ali drugih osnovnih delavskih pravic ter zaradi visoke izpostavljenosti telesnemu in čustvenemu stresu, tveganja za izčrpanost in pomanjkanja priložnosti za poklicni razvoj niso poklicno privlačna; ker ta sektor ponuja le malo možnosti za usposabljanje, poleg tega pa med zaposlenimi v tem sektorju prevladujejo starejši, ženske in delavci migranti;

Četrtek, 15. november 2018

- H. ker so se podporni ukrepi, kot so davčne olajšave za delo v gospodinjstvu na Švedskem, „boni za uporabo storitev“ v Franciji ali „storitveni boni“ v Belgiji, izkazali za učinkovit način za zmanjševanje obsega neprijavljenega dela, izboljševanje delovnih razmer in zagotavljanje rednih delavskih pravic delavcem v gospodinjstvu in oskrbi;
- I. ker 80 % oskrbe v EU dokazano zagotavljajo neplačani nepoklicni oskrbovalci, med katerimi je 75 % žensk; ker 27,4 % žensk zaradi oskrbe otrok ali odraslih, potrebnih nege, dela s skrajšanim delovnim časom, v primerjavi s 4,6 % moških ⁽¹⁾; ker neformalni oskrbovalci zaradi zagotavljanja oskrbe ne bi smeli biti prisiljeni izbirati med obveznostmi pri oskrbi in prostim časom, saj morajo tisti, ki so še zaposleni, že zdaj iskati ravnovesje med različnim obveznostmi in izkoriščanjem svojega časa;
- J. ker po nekaterih nacionalnih statističnih podatkih 6–7 % oskrbovalcev v državah članicah predstavljajo mladi oskrbovalci, mlajši od 17 let, hkrati pa se z oskrbo ukvarja kar petkrat več mladih žensk v starosti od 15 do 24 let v primerjavi z mladimi moškimi v tej starostni skupini; ker mladi oskrbovalci lahko nosijo velik del odgovornosti odraslih pri zagotavljanju oskrbe, pomoči in podpore staršem, sorojencem, starim staršem ali drugim sorodnikom z invalidnostjo, kronično boleznijo ali duševnimi težavami; ker se mladi oskrbovalci soočajo s posebnimi ovirami pri dostopu do izobraževanja in usposabljanja ter pri usklajevanju izobraževanja z obveznostmi pri oskrbi, kar vpliva tudi na njihovo zdravje in preživljanje;
- K. ker v številnih državah članicah primanjkuje kakovostnih storitev strokovne oskrbe, ki bi bile na voljo vsem ne glede na dohodek;
- L. ker veliko vzdrževanih družinskih članov, ki potrebuje oskrbo, živi na območjih, kjer nenehno primanjkuje storitev, zaradi izoliranosti ali drugih okoliščin pa so zanje storitve strokovne oskrbe težko dostopne; ker zanje pogosto skrbijo le nepoklicni oskrbovalci, kar so zelo pogosto ženske v družini;
- M. ker se Evropa mora spoprijeti z demografskimi spremembami, zaradi katerih se povečuje pogostost s starostjo povezanih bolezni in staranje prebivalstva, s tem pa tudi potrebe po oskrbi; ker so ob vse večjih potrebah po oskrbi obveznosti pri tem nesorazmerno porazdeljene med spoloma, pri čemer ženske nosijo levji delež bremena zaradi stereotipnih spolnih vlog, ki še vedno prevladujejo v evropski družbi; ker naraščanje števila starejših, upadanje števila delovno sposobnega prebivalstva in varčevalne proračunske omejitve močno vplivajo na socialne storitve, kar bo vplivalo tudi na ljudi, ki bodo morali pogosto v težavnih razmerah usklajevati delo in obveznosti pri oskrbi;
- N. ker se bo prebivalstvo EU predvidoma staralo, saj se bo delež prebivalstva, starejšega od 65 let, s 17,1 % v letu 2008 povečal na 30 % v letu 2060, delež prebivalstva, starejšega od 80 let, pa se bo v istem obdobju s 4,4 % povečal na 12,1 %.
- O. ker starejše bolj kot splošno populacijo ogroža revščina, pri čemer je bilo leta 2008 ogroženih 19 % starejših od 65 let, leta 2000 pa je ta delež znašal 17 %; ker je ta delež pri ženskah za pet točk višji kot pri moških;
- P. ker so starejši včasih izpostavljeni diskriminaciji zaradi starosti in seksizmu, zloraba starejših, ki jo je najti v različnih oskrbovalnih okoljih, pa je socialni problem v vseh državah članicah;
- Q. ker je večina nacionalnih modelov politike za storitve oskrbe ta čas slabo prilagojenih potrebam starajoče se družbe v Uniji in ker večina držav članic demografskih izzivov še ne obravnava v svoji politiki ter pobudah in sistemih na področju socialnega varstva;

⁽¹⁾ Poročilo Evropske komisije o enakosti med ženskami in moškimi za leto 2018.

Četrtek, 15. november 2018

- R. ker se je število domov za starejše v preteklih 10 letih sicer povečalo v skoraj vseh državah članicah, vendar povpraševanje še vedno presega razpoložljivost samostojne nastanitve in podpornih storitev oskrbe; ker so nujno potrebne dodatne naložbe v storitve dolgotrajne oskrbe v skupnosti ali doma, saj ima vsak pravico do samostojnega življenja, podpornih storitev in vključenosti v skupnost; ker je zaradi pomanjkanja razčlenjenih podatkov na nacionalni ravni, tudi o finančnih naložbah, in pomanjkanja kazalnikov kakovosti težko spremljati in oceniti ta pomemben del infrastrukture za oskrbo ter pripraviti priporočila za odločanje;
- S. ker so bili barcelonski cilji glede zagotavljanja otroškega varstva za vsaj 33 % otrok, mlajših od treh let (cilj 1), in za vsaj 90 % otrok med tretjim letom starosti in šoloobvezno starostjo (cilj 2) od leta 2002 izpolnjeni samo v 12 državah članicah, pri čemer so v nekaterih državah članicah stopnje uresničevanja teh ciljev zaskrbljujoče nizke;
- T. ker se z vse večjo udeležbo žensk na trgu dela povečuje potreba po kakovostnem in cenovno dostopnem otroškem varstvu, povpraševanje po mestih v otroških vzgojno-varstvenih ustanovah v Evropi pa presega ponudbo; ker podatki kažejo, da se otroško varstvo za otroke do tretjega leta v več kot polovici vseh držav članic večinoma uporablja za skrajšan čas (manj kot 20 ur tedensko); ker mora biti za polno udeležbo žensk na trgu dela otroško varstvo na voljo polni delovni čas ter ustrezati povpraševanju glede na delovnik staršev;
- U. ker primanjkuje ustrezne infrastrukture, ki bi ponujala kakovostno in dostopno otroško varstvo za vse dohodkovne ravni, kar kaže tudi dejstvo, da ima od 32 milijonov otrok, ki še niso v šoloobvezni starosti v EU, le približno 15 milijonov dostop do storitev otroškega varstva⁽¹⁾, večina javnih izdatkov držav članic za otroško varstvo pa je namenjena otrokom od tretjega leta do šoloobvezne starosti; ker bi bilo treba povečati naložbe vseh sektorjev, saj podatki držav Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj kažejo, da se z večjimi naložbami BDP v storitve oskrbe poveča zaposlenost žensk; ker so naložbe v otroško varstvo strategija, ki koristi vsem, prinaša pa tudi dodatne davčne prihodke zaradi večje udeležbe staršev na trgu dela; ker kakovostna predšolska vzgoja in varstvo, ki dopolnjuje osrednjo vlogo družine, zagotavlja tudi številne kratko- in dolgoročne koristi za posameznike in družbo kot celoto, tudi za osebe iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij ali osebe s posebnimi izobraževalnimi potrebami, ter je učinkovita pri odpravljanju neenakosti, ki prizadene otroke od zgodnjega otroštva, in preprečevanju zgodnjega opuščanja šolanja;
- V. ker je zagotavljanje kakovostnega predšolskega varstva učinkovita naložba, ki zagotavlja temelj za uspešno vseživljenjsko učenje in odpravlja neenakosti in izzive, s katerimi se soočajo prikrajšani otroci;
- W. ker je v EU več kot 80 milijonov invalidov, to število pa se še povečuje, eden od štirih Evropejcev pa ima družinskega člana z invalidnostjo; ker se je Evropska unija s tem, ko je leta 2011 postala pogodbenica Konvencije ZN o pravicah invalidov, zavezala spodbujanju in varovanju pravic invalidov; ker je glede na te pravice in potrebe invalidov vseh starosti v zadnjem času prišlo do prehoda z institucionalne oskrbe za invalide na oskrbo v skupnosti;
- X. ker ima v skladu s členom 19 Konvencije o pravicah invalidov vsak pravico do samostojnega življenja in vključitve v skupnost, za kar je treba zagotoviti samostojno nastanitev, pa tudi podporne storitve, prilagojene potrebam invalidov;
- Y. ker je za otroke in odrasle z nizkofunkcionalnim avtizmom samostojno opravljanje dnevnih dejavnosti najverjetneje težavno, in na splošno pri večini dejavnosti potrebujejo pomoč;

⁽¹⁾ Časovni načrt Evropske komisije 2018, Evropsko središče za politično strategijo (2017) 10 Trends Transforming Education as We Know It' (10 trendov, ki spreminja izobraževanje, kot ga poznamo)

Četrtek, 15. november 2018

- Z. ker so storitve dolgotrajne oskrbe in otroškega varstva pogosto podcenjene, v precej državah članicah pa ima ta poklic precej nizek profil in ugled, kar se kaže v nizkih plačah, neenaki zastopanosti moških in žensk v delovni sili, slabih delovnih pogojih;
- AA. ker delovna mesta v formalni oskrbi, tudi pri negi na domu, zahtevajo usposobljeno osebje, ki mora biti ustrezno plačano ⁽¹⁾; ker je treba zagotoviti ustrezno ponudbo usposobljenih oskrbovalcev, saj je razvoj kakovostnih storitev formalne oskrbe za otroke, starejše in invalide povezan s kakovostnimi zaposlitvenimi razmerji, dostojnim plačilom in vlaganjem v delavce, ki opravljajo te storitve, vključno z naložbami v usposabljanje delavcev v otroškem varstvu; ker profesionalna zaposlitvena razmerja z oskrbovalci pozitivno vplivajo na njihove zmožnosti za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;
- AB. ker si uporabniki pri dolgotrajni oskrbi morda težje privoščijo zasebne storitve oskrbe, ki so običajno dražje od storitev oskrbe v javnem sektorju; ker so pri tem zaradi razlik v plačah in pokojninah med spoloma bolj prizadete ženske kot moški in morajo večji del dohodka nameniti za dolgotrajno oskrbo;
- AC. ker je znano, da se ljudje iz prikrajšanih okolij soočajo s posebnimi izzivi, kadar je ponudba kakovostnih storitev oskrbe omejena, kar velja tudi za tiste iz družin z nizkim dohodkom, prebivalstvo na podeželju in otroke iz etničnih manjšin ali z migrantskim ozadjem;

Okvir za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

1. ugotavlja, da se razlike v zaposlenosti med spoloma zelo povečajo, ko imajo družine otroke, kar kaže na težave, ki jih imajo ženske pri usklajevanju obveznosti vzgoje otrok in obveznosti oskrbe s svojim delom, kar je posledica pomanjkanja ustrezne infrastrukture za javno oskrbo in stalne delitve dela na podlagi spola, ki nalaga ogromno količino oskrbe, ki jo večinoma opravljajo ženske, ki za neplačano oskrbo porabijo dvakrat do desetkrat več časa kot moški ⁽²⁾;
2. ugotavlja, da je četrtnina vseh žensk še vedno pomagajočih družinskih delavcev, za kar ne prejemajo nobenega neposrednega plačila, in da obstaja jasna segregacija žensk v sektorjih, za katere so na splošno značilni nizka plača, dolg delovnik in pogosto neformalna ureditev dela, zaradi česar ženske prejemajo manjše denarne, socialne in strukturne koristi;
3. poudarja, da je feminizacija revščine posledica več dejavnikov, tudi razlike med spoloma v plačah in pokojninah, družinskih obveznosti in s tem povezanih prekinitev dela; poudarja, da večplastna diskriminacija, s katero se soočajo ženske zaradi svoje spolne identitete, spolnega izražanja in spolnih značilnosti, med drugim prispeva k feminizaciji revščine;
4. pozdravlja medinstitucionalno razglasitev evropskega stebra socialnih pravic in opozarja na njegova načela, ki vključujejo:

— enako obravnavo in enake možnosti žensk in moških, zlasti glede udeležbe na trgu dela;

— pravica do enakega obravnavanja in zaposlitvenih možnosti, ne glede na starost ali invalidnost;

⁽¹⁾ Eurofound, Caring for children and dependants: effect on careers of young workers' (Skrb za otroke in vzdrževane osebe: učinek na poklicno pot mladih delavcev).

⁽²⁾ Podatki Eurostata iz leta 2010; poročilo Komisije za leto 2015 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji (2016).

Četrtek, 15. november 2018

— pravica do ustreznega dopusta in prožnih ureditev dela ter pravica dostopa staršev in oseb z obveznostmi oskrbe do storitev oskrbe;

— pravica do cenovno dostopnih in kakovostnih storitev dolgotrajne oskrbe;

5. izraža zaskrbljenost zaradi neugodnih sprememb na področju starševskega dopusta in pravic, povezanih s starševstvom, kot sta umik osnutka direktive o podaljšanju porodniškega dopusta in nedavna sodba Sodišča, s katero je bilo ugotovljeno, da je odpoved delovnega razmerja noseči delavki v okviru kolektivnih odpustov zakonita; poziva Komisijo, naj hitro zapolni vrzeli v zakonodaji EU;

6. pozdravlja predlog Komisije za direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja delavcev in oskrbovalcev ter v zvezi s tem poudarja pomen individualnih pravic do dopusta in prožnih delovnih ureditev za pomoč zaposlenim posameznikom pri upravljanju njihovega zasebnega in poklicnega življenja; opozarja, da bi morale politike na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja moške spodbujati, da prevzamejo enak delež obveznosti oskrbe kot ženske; meni, da bi si bilo treba za prihodnji razvoj postaviti cilj o postopnem podaljšanju očetovskega dopusta in dopusta za oskrbo⁽¹⁾. povečanju plačila zanj, ki bi moralo biti ustrezno za zagotovitev neprenosljivega starševskega dopusta, o zagotovilih v zvezi z odpustom, vrnitvijo na isto ali enakovredno delovno mesto, zaščito pred diskriminacijo zaradi odločitev v zvezi z dopustom ter o razširitvi pravic na samozaposlene in tiste, ki potrebujejo ustrezno plačan dopust, da bi lahko skrbeli za vzdrževane osebe, ki niso otroci;

7. poziva vse države članice k spodbujanju očetov, naj čim bolj izkoristijo očetovski dopust, kar je učinkovit način, da se spodbudijo k prevzemanju obveznosti skrbi za svoje otroke in družine, ter koristno sredstvo za doseganje dejanske enakosti med ženskami in moškimi;

8. meni, da zagotavljanje storitev oskrbe v družini ne bi smelo negativno vplivati na višino plač ali socialna nadomestila in pokojnine oskrbovalcev; v zvezi s tem poziva, naj se spodbuja enakost spolov pri izvajanju politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;

9. opozarja na težaven položaj družin, ki skrbijo za invalidnega otroka ali sorodnika, saj je oskrba v teh primerih vseživljenjska;

10. opozarja na pomanjkanje storitev za razbremenitev staršev invalidnih otrok; poudarja, da starši zaradi tega pomanjkanja podpore pogosto nikakor ne morejo delati; v zvezi s tem opozarja na zaskrbljujoče pomanjkanje zmogljivosti za osebe s hudo obliko avtizma;

11. meni, da bi morala imeti vsaka oseba, ki potrebuje oskrbo, subjektivno pravico, da izbere kakovostne storitve oskrbe, ki najbolje izpolnjujejo njene potrebe po oskrbi ter so ustrezne in dostopne tako zanje kot za njihove oskrbovalce; meni, da bi bilo treba storitve oskrbe, ne glede na razlike med uporabniki in njihovimi potrebami, razviti tako, da bodo osredotočene na človeka, individualizirane in celovite; ugotavlja, da družine niso homogene in da bi bilo treba politiko in načrtovanje prilagoditi tej raznolikosti;

12. meni, da bi morale izbire storitev oskrbe pri njihovem nadaljnjem razvoju odražati spreminjajočo se naravo dela;

13. meni, da bi bilo treba dolgotrajno oskrbo v skladu s pravico do dolgotrajne oskrbe, ki je vključena v evropski steber socialnih pravic, obravnavati kot vejo socialnega varstva, ki bi moralo za vse določiti pravico do oskrbe, ki je kakovostna in osredotočena na posameznika; poleg tega meni, da obstaja nujna potreba, da se v skladu z evropskim socialnim steblom socialnih pravic in Konvencijo OZN o pravicah invalidov še naprej vloga v cenovno dostopne in kakovostne storitve, zlasti v storitve oskrbe na domu in v skupnosti; v zvezi s tem poziva države članice, naj starejšim, otrokom, invalidom in/ali kroničnim bolnikom, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, zagotovijo enak dostop do storitev oskrbe in pravično obravnavo pri teh storitvah, ter naj posebno pozornost namenijo osebam iz prikrajšanih okolij;

⁽¹⁾ Kot je poudaril v zakonodajni resoluciji z dne 20. oktobra 2010 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 92/85/EGS o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (UL C 70 E, 8.3.2012, str. 162).

Četrtek, 15. november 2018

14. poudarja, da se je izkazalo, da je razpoložljivost raznolike, kakovostne, dostopne in cenovno sprejemljive javne in zasebne infrastrukture, storitev in podpore za oskrbo otrok, starejših, invalidov in oseb, ki kronično bolne ali potrebujejo dolgotrajno oskrbo, doma ali v skupnosti v domu podobnih nastanitvah ključni vidik politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter pomemben dejavnik, ki spodbuja uporabo dopusta med starši in nepoklicnimi oskrbovalci kot del prizadevanj za pomoč ženskam, da se hitro vrnejo na trg dela in ostanejo na njem; pozdravlja prehod na storitve v skupnosti v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic in Konvencijo OZN o pravicah invalidov, hkrati pa ugotavlja, da je treba te službe spremljati za zagotovitev njihove kakovosti; meni, da je visoka kakovost oskrbe povezana z visoko kakovostjo opravljenih storitev in s tem, koliko te ohranjajo dostojanstvo in človekove pravice prejemnikov ter kako zagotavljajo vključitev prejemnikov v skupnost;

15. opozarja, da je pomanjkanje storitev oskrbe pomemben dejavnik premajhne zastopanosti žensk na trgu dela, saj je zaradi tega pomanjkanja težje uskladiti delovne in družinske obveznosti, zaradi česar so nekatere ženske v celoti zapustile trg dela, tako da delajo manj ur v plačani zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih obveznosti oskrbe, kar slabo vpliva na njihove prejemke socialne varnosti, zlasti pokojnine, ter povečuje tveganje revščine in socialne izključenosti, zlasti v starosti;

Vrsta oskrbe

16. ugotavlja, da obstaja vrsta skrbstvenih storitev, vključno z varstvom v zgodnjem otroštvu in izobraževanjem, storitvami oskrbe za starejše ter oskrbo ali podporo za invalide in/ali kronične bolnike, ki potrebujejo dolgotrajno zdravljenje in oskrbo, ter ugotavlja, da so bili zato oblikovani različni politični pristopi; meni, da bi lahko oskrbo opravljali formalni in neformalni oskrbovalci;

17. meni, da bi bilo treba pri pristopu k razvoju storitev oskrbe upoštevati vse kategorije uporabnikov in razlike med njimi ter različne želje glede vrste storitev, ki jih potrebujejo, tudi osebe iz prikrajšanih okolij, kot so etnične manjšine ali migrantske družine, osebe, ki živijo na oddaljenih in podeželskih območjih, in družine z nizkimi dohodki; opozarja, da je treba pojem družine, ki se uporablja v zakonodaji in politikah, razlagati široko;

18. priznava, da sta nizek socialno-ekonomski status in nizka stopnja izobrazbe za številne osebe ovira za storitve oskrbe, ki le stopnjujejo izzive, s katerimi se soočajo pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja; meni, da to zahteva izrecno načrtovanje in oblikovanje politik;

19. ugotavlja, da ima zasebni sektor pomembno vlogo pri zagotavljanju storitev dolgotrajne oskrbe za invalide in starejše osebe ter da se vprašanja dostopnosti in kakovosti teh storitev postavljajo po vsej EU; poziva Komisijo, naj oceni razmere na trgu storitev oskrbe in sprejme potrebne regulativne pobude za nadzor in spremljanje kakovosti storitev, ki so v tem okolju na voljo;

Kakovost, cenovna sprejemljivost in dostopnost oskrbe

20. meni, da bi morale biti storitve oskrbe zasnovane tako, da zagotavljajo dejansko izbiro vsem uporabnikom, njihovim družinskim članom in njihovim oskrbovalcem, če delajo s polnim ali skrajšanim delovnim časom, če so samozaposleni ali brezposelni;

21. meni, da se morajo osebe, ki načrtujejo in zagotavljajo storitve oskrbe, seznaniti s potrebami uporabnikov, in da je treba storitve oskrbe starejših in invalidov načrtovati in razvijati v dejavnem in smiselnem sodelovanju z uporabniki ter bi se morale oblikovati in izvajati po pristopu, ki temelji na pravicah; opozarja na pozitivne izkušnje oseb z motnjami v duševnem ali intelektualnem razvoju, ki so sodelovale pri razvoju infrastrukture in storitev, ki izboljšujejo njihovo neodvisno življenje in kakovost življenja;

Četrtek, 15. november 2018

22. poudarja, da se zagotavljanje kakovostne oskrbe v EU razlikuje tako v državah članicah kot med njimi: med zasebnim in javnim okoljem, mestnimi in podeželskimi območji ter različnimi starostnimi skupinami; ugotavlja, da velik del odgovornosti za varstvo otrok in dolgotrajno oskrbo nosijo družine, v zadnjenavedenem primeru zlasti stari starši, kar je zlasti očitno v južni in vzhodni Evropi ⁽¹⁾;

23. poziva države članice, naj zagotovijo dobro pokritost s storitvami oskrbe v mestih in na podeželju, da bi se izboljšala dostopnost in razpoložljivost oskrbe za osebe iz prikrajsanih okolij, vključno s tistimi, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih;

24. meni, da je dostopnost rezultat kombinacije stroškov in prožnosti in da bi zato morala biti na voljo vrsta storitev, javnih in zasebnih, za oskrbo na domu in v domu podobnih nastanitvah; poleg tega meni, da bi morali imeti družinski člani možnost prostovoljnega ali subvencioniranega opravljanja storitev oskrbe;

25. poudarja, da je treba kakovost storitev oskrbe razumeti na več načinov, vključno s kakovostjo zmogljivosti in storitev, kakovostjo učnih programov za otroke, strokovnostjo oskrbovalcev, kakovostjo prostorov in okolja, stopnjo izobrazbe oskrbovalcev in njihovimi delovnimi pogoji;

26. ugotavlja, da bi se morale storitve oskrbe razvijati tako, da bi se izboljšali neprekinjenost oskrbe, preventivno zdravstveno in socialno varstvo, rehabilitacija in neodvisno življenje; meni, da bi bilo treba spodbujati ureditve neposredne oskrbe na domu, da bi lahko ljudje, ki potrebujejo oskrbo, prejeli storitve usposobljenih poklicnih oskrbovalcev v lastnem domu in bi lahko živeli samostojno, če je to mogoče; meni, da bi morale biti storitve oskrbe, če je to ustrezno, namenjene celoviti podpori družine, kot so pomoč pri gospodinjstvu, tutorstvo in otroško varstvo;

27. poudarja, da bi morale biti informacije o razpoložljivih storitvah oskrbe in ponudnikih storitev dostopne starejšim, starejšim osebam, invalidom in/ali kroničnim bolnikom, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, ter neformalnim oskrbovalcem;

28. poudarja, da nerazpoložljivost storitev in previsoki stroški otroškega varstva negativno vplivajo na otroke iz družin z nizkimi dohodki, saj jih postavljajo v slabši položaj že od zgodnjega otroštva; poudarja, da ima vsak otrok pravico do kakovostne oskrbe in razvoja v zgodnjem otroštvu, kar vključuje tudi celoten spekter socialnih spodbud; ugotavlja, da čezmerni stroški storitev oskrbe prizadenejo tudi vzdrževane osebe iz družin z nizkimi dohodki, saj jih postavijo v slabši položaj;

29. meni, da bi pomanjkanje naložb v visokokakovostno otroško varstvo za otroke, mlajše od treh let, podaljšalo prekinitve poklicne poti žensk in povzročilo težave pri vrnitvi na delo;

30. meni, da bi bilo treba okrepiti nacionalne programe, da bi se izboljšala kakovost življenja starejših žensk, zlasti tistih z nevrodegenerativnimi boleznimi in njihovih oskrbovalcev, ki so pogosto prav tako starejše ženske; predlaga, da se pri načrtovanju in izvajanju teh ukrepov zaprosi za mnenje združenja za Alzheimerjevo bolezen;

31. poziva Komisijo, naj v skladu z navedenimi predlogi pripravi smernice za države članice glede razvoja celovitih, zaposlovanju prijaznih, na osebe osredotočenih, na skupnosti temelječih in dostopnih storitev oskrbe, ki vključujejo storitve otroškega varstva, storitve oskrbe starejših, invalidov in kroničnih bolnikov, ki temeljijo na sodelovanju in posvetovanju s predvidenimi uporabniki storitev, da bi se zagotovilo, da bodo dostopne in da bodo zadovoljevale potrebe predvidenih uporabnikov;

⁽¹⁾ Evropska raziskava o kakovosti življenja 2016 agencije Eurofound: pregledno poročilo.

Četrtek, 15. november 2018

32. je seznanjen z različnimi praksami v državah članicah in poudarja, da lahko sodelovanje in izmenjava dobrih praks na evropski ravni podpirata vzajemno učenje in vzajemno svetovanje med državami članicami ter prispevata k razvoju kakovostnih storitev oskrbe s podporo in dopolnjevanjem ukrepov, sprejetih na regionalni in nacionalni ravni, poleg pomoči državam članicam pri spopadanju s skupnimi izzivi; poziva Komisijo, naj služi kot platforma in olajša to izmenjavo izkušenj in dobrih praks glede kakovosti, dostopnosti in cenovne sprejemljivosti storitev oskrbe, pa tudi različnih modele zagotavljanja storitev oskrbe, prilagojenih posameznim okoliščinam in finančnim zmogljivostim, za soočanje z izzivi oskrbe;

33. je zaskrbljen zaradi delovnih pogojev v številnih službah za oskrbo, kot so dolg delovni čas, neustrezno plačilo, pomanjkanje usposabljanja in slabe politike na področju zdravja in varnosti pri delu; je zaskrbljen, ker se delo v oskrbi dojema kot neprivačen sektor za zaposlovanje, ki privablja predvsem ženske in delavce migrante; poudarja, da ti pogoji vplivajo tudi na kakovost oskrbe, ki se izvaja; zato poziva države članice, naj oskrbo prevrednotijo v poklicno izbiro, in poziva Komisijo, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji vzpostavi pravni okvir za minimalne standarde za delavce v tem sektorju in sproži pobudo v zvezi s kakovostjo dolgotrajne oskrbe, pri čemer naj se zgleduje po razpoložljivih prostovoljnih orodjih in pobudah, ki jih vodi civilna družba, kot sta evropski okvir kakovosti za storitve dolgotrajne oskrbe in nedavni predlog Komisije za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva;

34. poziva države članice, naj spremljajo in zagotovijo, da so ustanove in drugi kraji, ki zagotavljajo oskrbo, varna in navdihujoča okolja za delo ter da se dovolj vlaga v dobro počutje in zdravje izvajalcev storitev oskrbe na delovnem mestu; meni, da je treba zagotoviti dobro počutje oskrbovalcev, da bi se preprečila zloraba oskrbovancev; v zvezi s tem podpira zakonodajne pobude za potrjevanje in priznavanje poklicnih oskrbovalcev ter poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za izboljšanje delovnih pogojev oskrbovalcev, kot je zagotavljanje njihovih pravic do formalne pogodbe o zaposlitvi in plačanega dopusta; poleg tega poziva Komisijo in države članice, naj povečajo ozaveščenost javnosti o pomenu storitev oskrbe, da bi se izboljšal status oskrbovalcev in spodbujala vključenost moških v dejavnosti oskrbe;

35. poziva Komisijo, naj Svetu predloži v odobritev evropski program oskrbovalcev, da se opredelijo in prepoznajo različne vrste oskrbe v Evropi in zagotovi finančna podpora za oskrbovalce ter postopoma razvije ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem;

36. opozarja, da njegova resolucija z dne 4. julija 2013 o vplivu krize na dostop ranljivih skupin do oskrbe⁽¹⁾ izrecno poziva k sprejetju direktive o dopustu oskrbovalcev; ugotavlja, da bi morali neformalni negovalci, ki se odločijo za neformalno oskrbo svojih sorodnikov, prejeti ustrezno nadomestilo in dostop do socialnih pravic, primerljivo z drugimi izvajalci oskrbe; zato poziva k celovitemu pristopu k obravnavanju izzivov neformalnih negovalcev, ki presega delovno zakonodajo, kot so nadaljnja dohodkovna podpora, dostop do zdravstvenega varstva, možnost letnega dopusta in pridobivanje pokojninskih pravic, tako da bodo zadostne, tudi če so dohodki oskrbovalcev začasno nižji zaradi zagotavljanja neformalne oskrbe, kar v glavnem velja za ženske; meni, da zagotavljanje storitev oskrbe ne bi smelo negativno vplivati na zdravje in dobro počutje neformalnih oskrbovalcev; v zvezi s tem poziva države članice, naj zagotovijo ustrezne storitve za razbremenitev in svetovanje, vzajemno svetovanje, psihološko podporo, vrtce in zmogljivosti za nadomestno oskrbo za neformalne oskrbovalce, ki bi pomagali povečati njihovo zaposlenost;

37. poziva države članice, naj prek delovne zakonodaje in zakonodaje o socialni varnosti uvedejo „dobropise za oskrbo“ za ženske in moške kot enakovredna obdobja za pridobitev pravic iz pokojninskega zavarovanja, da bi zaščitili osebe, ki prekinejo zaposlitev zaradi nudenja neformalne in neplačane oskrbe oskrbovancu ali družinskemu članu, s čimer bi priznali prispevek oskrbovalcev v družbi kot celoti;

⁽¹⁾ UL C 75, 26.2.2016, str. 130.

Četrtek, 15. november 2018

38. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo neformalni oskrbovalci priznani kot enakovredni akterji pri opravljanju storitev oskrbe in da se poleg tega v okviru programov vseživljenjskega učenja razvijejo usposabljanja o pridobljenih znanjih in spretnostih neformalnih negovalcev in njihovo priznavanje; poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in izobraževalnimi ustanovami nudijo podporo mladim oskrbovalcem; poziva Komisijo, naj predlaga akcijski načrt s temi in drugimi ukrepi za zagotovitev kakovosti oskrbe in kakovosti življenja oskrbovalcev;

39. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in izobraževalnimi ustanovami opravljajo raziskave o številu mladih oskrbovalcev in o vplivu te vloge na njihovo dobro počutje in preživljanje ter na podlagi teh raziskav zagotovijo podporo in obravnavajo posebne potrebe mladih oskrbovalcev;

40. poziva Komisijo, naj pri oblikovanju raziskav in politik bolje upošteva storitve oskrbe in oskrbovalce, zlasti v povezavi z Evropskim socialnim skladom, evropsko strategijo o invalidnosti in evropskim programom zdravja;

Cilji oskrbe

41. poudarja, da je sedanji izziv pri doseganju barcelonskih ciljev povečati zagotavljanje otroškega varstva za otroke, stare od tri do štiri leta; pozdravlja priporočilo Komisije o razširitvi cilja strategije izobraževanja in usposabljanja 2020, da bi se zagotovilo otroško varstvo za vsaj 95 % otrok med starostjo treh let in šoloobvezno starostjo; poziva Komisijo, naj v posvetovanju z ustreznimi akterji, vključno z državami članicami, poviša barcelonske cilje in cilje v zvezi s predšolsko vzgojo; poziva države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za izpolnitev ciljev in postavijo zagotavljanje varstva na pomembno mesto v svojih političnih načrtih; poziva države članice, naj izboljšajo nacionalne okvire kakovosti storitev predšolske vzgoje in varstva, tako da upoštevajo predlog Komisije za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva, ter spodbuja države članice, naj pregledajo pet ključnih področij storitev predšolske vzgoje in varstva, navedenih v predlogu: dostop, delovna sila, izobraževalni program, vrednotenje in spremljanje ter upravljanje in financiranje; poziva države članice, naj pri zagotavljanju predšolskega varstva posebne pozornosti ne namenijo le dostopnosti, ampak tudi kakovosti varstva, zlasti za otroke iz okolij z omejenimi možnostmi in invalidne otroke;

42. poziva Komisijo, naj vzpostavi kazalnike in ustrezne cilje glede kakovosti storitev oskrbe starejših ter invalidov in/ali kroničnih bolnikov, ki potrebujejo oskrbo, podobne barcelonskim ciljem, in orodja za spremljanje za merjenje kakovosti, dostopnosti in cenovne sprejemljivosti teh storitev;

43. poziva Komisijo, naj podatke v zvezi z oskrbo starejših, invalidov in kroničnih bolnikov vključi v svoje spremljanje in pregled podatkov v okviru evropskega semestra ter v letno poročilo o enakosti spolov; poziva države članice, naj razmislijo o vključitvi ocen storitev oskrbe za starejše in invalide in/ali kronične bolnike v svoja nacionalna poročila, pri čemer naj upoštevajo povratne informacije oskrbovalcev in oskrbovancev; poziva Komisijo, naj podatke o tej oskrbi vključi v niz kazalnikov socialnega napredka, ki bi jih bilo treba spremljati v okviru evropskega semestra; poziva Komisijo in Svet, naj te socialne kazalnike vključita v pravila semestra; spodbuja države članice, naj sprejmejo in uporabijo popravljalne ukrepe, če bi se izkazalo, da je napredek počasen;

44. poziva Komisijo, naj izboljša zbiranje podatkov, razčlenjenih po spolu, in razvije sektorsko statistiko, primerljive opredelitve in kazalnike za oceno razsežnosti spola pri dostopnosti, kakovosti, razpoložljivosti in učinkovitosti storitev oskrbe za otroke, invalide in kronične bolnike ter starejše osebe na ravni EU, pri tem pa ugotovi, kako preprečiti povečanje bremena spremljanja za zdravstvene delavce; poziva Komisijo, naj spremlja razvoj storitev oskrbe in po potrebi pripravi priporočila za popravljalne ukrepe;

Četrtek, 15. november 2018

45. poziva države članice, naj zbirajo kakovostne podatke o zagotavljanju razpoložljivih storitev oskrbe z javnim in zasebnim financiranjem za otroke, starejše in invalide, da bi se spremljale razmere na splošno in izboljšale storitve oskrbe ob upoštevanju potreb uporabnikov, pa tudi usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter delovnih pogojev velikega števila oskrbovalcev; poziva države članice, naj po potrebi sprejmejo učinkovite instrumente politike in popravljalne ukrepe;

Financiranje oskrbe

46. poziva države članice, tudi zato, da bi se odpravili sedanji primanjkljaji pri naložbah, naj povečajo javne naložbe v storitve oskrbe in infrastrukture za otroke, zlasti v zgodnjem otroštvu, in za oskrbo drugih vzdrževanih oseb, da bi se zagotovil splošen dostop do teh storitev, da bi se izboljšala kakovost oskrbe in da bi se povečale naložbe v posebne ukrepe, ki oskrbovalcem omogočajo ohranjanje aktivnega poklicnega življenja;

47. opozarja na nesorazmeren učinek, ki ga imajo nezadostne naložbe v strukture in storitve za oskrbo na starše samohranilce, od katerih je velika večina žensk, ter na družine, ki živijo v revščini in jim grozi socialna izključenost;

48. opozarja na pomen vključevanja načela enakosti spolov v vse faze izvajanja različnih politik, zlasti v fazo načrtovanja; poziva države članice, naj zagotovijo, da bo razsežnost spola v celoti vključena v nacionalne načrte za reforme s podporo Evropskega socialnega sklada, pa tudi drugih skladov EU, ki zagotavljajo sredstva za splošno socialno infrastrukturo, ki bi jih morale države članice uporabljati za razvoj storitev oskrbe;

49. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bo postopek evropskega semestra uporabil za uresničitev evropskega stebra socialnih pravic in bo državam članicam omogočil učinkovito in vzdržno financiranje storitev oskrbe;

50. podpira, da se v priporočila Komisije za posamezne države vključijo ukrepi, ki se osredotočajo na naložbe v zmogljivosti otroškega varstva in odvratalne davčne ukrepe, ki prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu – predvsem ženske – odvrta od tega, da bi delali več ali da bi sploh delali, ter na druge ukrepe za odpravljanje razlik v plačah med spoloma;

51. poziva Komisijo, naj okrepi financiranje vseh vrst storitev oskrbe, po potrebi zlasti v zvezi s prehodom z institucionalnih storitev na storitve v skupnosti, prek Evropskega socialnega sklada plus in drugih finančnih instrumentov, namenjenih financiranju socialne infrastrukture; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj okrepi financiranje Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), da bi se podpiralo zagotavljanje zmogljivosti za otroško varstvo na podeželju, in naj še naprej uporablja Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) za financiranje projektov predšolske vzgoje in varstva; poleg tega poziva Komisijo, naj strogo spremlja porabo sredstev EU, zlasti v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov, na področju storitev socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe ter zagotovi, da bodo naložbe v skladu z obveznostmi na področju človekovih pravic ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov in Listine o temeljnih pravicah;

52. poziva Komisijo, naj razmisli o tem, da bi se prispevki za socialno varnost uporabljali čezmejno, tako da bi lahko država članica izvora osebe financirala namestitve tega državljana v ustanovo za socialne storitve v drugi državi članici (kadar ta ustanova ni na voljo v državi članici izvora);

53. poudarja, da je treba bolje analizirati potencial javno-zasebnih naložb v zagotavljanje storitev oskrbe v zvezi z obstoječimi pobudami podjetij za delavce z obveznostmi oskrbe invalidov in odraslih;

Četrtek, 15. november 2018

54. poziva države članice, naj sprejmejo celovit pristop za vse vrste storitev oskrbe in okrepijo predpise za učinkovito in sinergijsko uporabo ustreznih finančnih instrumentov EU na področjih vseživljenjskega učenja, raziskav in razvoja infrastrukture; spodbuja države članice, naj dajo prednost financiranju otroškega varstva in dolgotrajne oskrbe z uporabo finančnih instrumentov, ki so na voljo v naslednjem večletnem finančnem okviru, zlasti obstoječi Evropski sklad za strateške naložbe, evropskih strukturni in investicijski skladi, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za regionalni razvoj, ter Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja; poleg tega spodbuja države članice, naj svoja sredstva učinkoviteje razdelijo tako, da bodo povečale dostop do storitev oskrbe in njihovo cenovno sprejemljivost za prikrajšane in ranljive skupine, ter naj oblikujejo učinkovite modele financiranja, vključno s ciljnim financiranjem, ki zagotavljajo ustrezno ravnovesje med javnimi in zasebnimi naložbami v skladu z nacionalnimi in lokalnimi razmerami;

55. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo imel Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) dovolj sredstev za spremljanje razvoja infrastrukture za oskrbo in izvajanje politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ter naj preuči, ali in kako politike dosegajo želene izboljšave na področju enakosti spolov;

56. pozdravlja odločitev nekaterih držav članic za uvedbo davčnih spodbud za podjetja, ki zaposlenim zagotavljajo otroško varstvo za izboljšanje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem;

o

o o

57. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0465

Lymska borelioza

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o lymski boreliozi (2018/2774(RSP))

(2020/C 363/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju vprašanja Komisiji o lymski boreliozi (O-000088/2018 – B8-0417/2018),
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
 - ob upoštevanju poročila Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni o sistematičnem pregledu literature o diagnostični natančnosti seroloških testov za lymsko boreliozo,
 - ob upoštevanju posvetovalnega sestanka strokovne mreže o spremljanju borelioze v Evropski uniji, ki je potekal januarja 2016 v Stockholmu,
 - ob upoštevanju Odločbe št. 2119/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 1998 o vzpostavitvi mreže epidemiološkega spremljanja in obvladovanja nalezljivih bolezni v Skupnosti ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je pravica do zdravja temeljna pravica, priznana z evropskimi pogodbami, zlasti s členom 168 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU);
- B. ker je lymska borelioza bolezen, ki jo povzroča bakterija *Borrelia burgdorferi*, na človeka pa se prenaša z vbodom klopa, ki je okužen z njo; ker je borelioza nalezljiva bolezen za ljudi in različne vrste domačih in prostoživečih živali;
- C. ker je borelioza najpogostejša zoonotska bolezen v Evropi, kjer je po ocenah od 650 000 do 850 000 primerov te bolezni, bolj pogosta pa je v Srednji Evropi; ker do okužb prihaja v spomladanskem in poletnem času (od aprila do oktobra) in ker je ta bolezen v državah, kjer se pojavlja, priznana kot poklicna bolezen kmetov, gozdarskih delavcev in terenskih raziskovalcev;
- D. ker naj bi se okuženi klopi in bolezen geografsko celo širili, saj se po novem pojavljajo tudi na višjih nadmorskih višinah in zemljepisnih širinah, pa tudi v mestih, med drugim domnevno zaradi sprememb v rabi zemljišč, tudi zaradi pogozdovanja zemljišč najnižje kakovosti ali širjenja invazivnih rastlin, podnebnih sprememb, globalnega segrevanja, prevelike vlažnosti in drugih dejavnosti, povezanih s človekovim vedenjem;
- E. ker ni evropskega soglasja o zdravljenju te bolezni, diagnosticiranju in presejalnih testih, nacionalne prakse pa se precej razlikujejo;
- F. ker lahko vbod okuženega klopa in simptomi borelioze ostanejo neopaženi ali simptomov celo ni, kar lahko včasih privede do hudih zapletov in trajnih poškodb, podobnih kroničnim boleznim, zlasti če se pri okuženem človeku bolezen ne ugotovi pravočasno;

⁽¹⁾ UL L 268, 3.10.1998, str. 1.

Četrtek, 15. november 2018

- G. ker bo z zanesljivejšim zgodnjim odkrivanjem lymške borelioze precej manj primerov bolezni v poznejšem stadiju, s čimer se bo izboljšala kakovost življenja bolnikov; ker bo zaradi tega tudi manjše finančno breme te bolezni, in sicer naj bi po podatkih vodij raziskovalnega projekta DualDur EU že v prvih petih letih prihranili približno 330 milijonov EUR v zdravstvenih stroških;
- H. ker se bolezen pri številnih bolnikih ne odkrije pravočasno, prav tako mnogi nimajo dostopa do ustreznega zdravljenja; ker imajo občutek, da so javni organi nanje pozabili, in ker imajo nekateri od njih stalne simptome, ki lahko prerastejo v kronično bolezen;
- I. ker cepiva za boreliozo ni;
- J. ker ni znano, kakšno je dejansko breme te bolezni v EU, saj ni statističnih podatkov o njej, poleg tega se uporabljajo zelo različne opredelitve primerov te bolezni, laboratorijske metode in sistemi spremljanja;
- K. ker za zgodnje in pozne stadije borelioze ni ločenih kod MKB (mednarodne klasifikacije bolezni); ker ni ločenih kod MKB za simptome različnih poznih stadijev borelioze;
- L. ker se smernice ILADS (Mednarodno društvo za lymško boreliozo in z njo povezane bolezni) za zdravljenje razlikujejo od smernic IDSA (Ameriško društvo za nalezljive bolezni), te razlike v pristopu k tej bolezni pa vplivajo na načine zdravljenja v EU;
- M. ker še ne razumemo dovolj dobro mehanizma, po katerem borelioza preraste v kronično bolezen;
- N. ker zdravstveni delavci, pa tudi združenja bolnikov in žvižgači, že skoraj deset let opozarjajo na to zdravstveno težavo;
- O. ker se borelioza, ki je v medicinski znanosti sicer dobro znana, še vedno preredko ugotovi, zlasti zaradi težav pri odkrivanju simptomov in pomanjkanja ustreznih diagnostičnih testov;
- P. ker presejalni testi za boreliozo, ki so v uporabi, kot je test ELISA, s katerim se lahko naenkrat odkrije le ena okužba, ne morejo vedno zagotoviti natančnih rezultatov;
- Q. ker so številni Evropejci zaradi svojega poklica (kmetje, gozdarski delavci, raziskovalci in študenti, ki izvajajo raziskovalne dejavnosti na terenu – npr. biologi, geologi, geodeti in arheologi itd.) ves čas izpostavljeni tej bolezni;
- R. ker zdravniki pogosto sledijo zastarelim priporočilom glede borelioze, v katerih niso upoštevana najnovejša dognanja raziskav;
1. je zaskrbljen zaradi zastrašujočega širjenja borelioze med evropskim prebivalstvom, saj ima po podatkih, pridobljenih z uporabljenimi metodami vzorčenja, to bolezen približno milijon državljanov;
 2. opozarja, da smo v vseh državah članicah v različni meri priča porastu borelioze, ki postaja vseevropska zdravstvena težava;
 3. pozdravlja, da je Unija doslej za raziskave za zgodnje odkrivanje in prihodnje zdravljenje te bolezni namenila že nekaj sredstev (do 16 milijonov EUR v okviru projektov, kot so ANTIDotE, ID-LYME in LYMEDIADEx);
 4. poziva k dodatnemu financiranju metod za diagnosticiranje in zdravljenje borelioze; meni, da je treba v ta namen spodbujati raziskovalna prizadevanja, tako v z več sredstvi kot z izmenjavo epidemioloških podatkov, vključno s podatki o razširjenosti in prevalenci patogenih in nepatogenih genskih vrst;

Četrtek, 15. november 2018

5. poziva k dodatnemu mednarodnemu sodelovanju pri raziskovanju borelioze;
6. spodbuja Komisijo, naj zbere kar največ informacij o presejalnih metodah ali metodah zdravljenja borelioze, ki se uporabljajo v državah članicah;
7. poziva k obveznemu poročanju v vseh državah članicah, ki jih je prizadela borelioza;
8. poziva Komisijo, naj olajša sodelovanje in izmenjavo primerov dobre prakse med državami članicami na področju spremljanja, diagnosticiranja in zdravljenja te bolezni;
9. pozdravlja, da je v nekaterih državah članicah borelioza na podlagi posebne metodologije vključena v nacionalne sisteme nadzora;
10. poziva Komisijo, naj uvede enotne programe nadzora in naj sodeluje z državami članicami, da bi olajšala standardizacijo diagnostičnih testov in zdravljenja; poziva jo tudi, naj boreliozo prizna kot poklicno bolezen kmetijskih in gozdarskih delavcev ter znanstvenikov, ki delajo na terenu (npr. biologi, geologi, geodeti ali arheologi);
11. poziva, naj se v državah članicah sprejmejo posamezni ukrepi za profilakso in nadzor populacije klosov, da bi omejili širjenje bakterije borelije;
12. poziva k oblikovanju na dokazih temelječih smernic za klinično in laboratorijsko diagnosticiranje borelioze; poziva k uvedbi ločenih kod MKB za zgodnje in pozne stadije te bolezni; poziva k določitvi posameznih kod MKB za simptome različnih poznih stadijev borelioze;
13. prosi Komisijo, naj objavi smernice za usposabljanje splošnih zdravnikov, ki bodo temeljile na zgledih dobre prakse v EU, da se olajšata diagnosticiranje in odkrivanje borelioze;
14. poziva države članice, naj razširijo uporabo kliničnih pregledov, da bodo lahko zdravniki diagnosticirali to bolezen tudi v primeru negativnih seroloških testov, da se pacientom pomaga in bodo deležni zdravljenja;
15. poziva Komisijo, naj oceni razsežnost primerov, ko si pacienti dolgo prizadevajo za ustrezno diagnozo, da bi bili deležni ustreznega zdravljenja borelioze, zlasti to, koliko pacientov je šlo na zdravljenje v drugo državo, in s tem povezane finančne posledice;
16. poziva k načrtovanju in ustvarjanju inovativnih projektov, ki lahko prispevajo k boljšemu zbiranju podatkov in večji učinkovitosti izobraževanja in dejavnosti ozaveščanja;
17. pozdravlja Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/945 z dne 22. junija 2018 o nalezljivih boleznih in z njimi povezanih posebnih zdravstvenih problemih, zajetih v epidemiološko spremljanje, ter o ustreznih opredelitvah primerov⁽¹⁾, s katerim je bila lymska nevroborelioza vključena na seznam nalezljivih bolezni.
18. poudarja, da vključitev borelioze v evropsko mrežo za epidemiološko spremljanje pomeni, da bodo pacienti deležni prednosti zanesljivega in strukturiranega zdravstvenega sistema, ki omogoča stalne stike med pristojnimi nacionalnimi organi, hitro in zanesljivo odkrivanje primerov lymske borelioze v Uniji, vzajemno pomoč na področju analize in razlage podatkov, zbranih v okviru spremljanja, ter uporabo naprav, potrebnih za zaustavitev širjenja bolezni pri ljudeh;
19. poziva države članice, naj začnejo kampanjo za obveščanje in ozaveščanje o tej bolezni, da bodo nanjo opozorile prebivalce in vse deležnike, zlasti tam, kjer je najbolj razširjena, pri čemer se bodo lahko zanesle na logistično podporo Komisije;

⁽¹⁾ UL L 170, 6.7.2018, str. 1.

Četrtek, 15. november 2018

20. poziva Komisijo, naj pripravi evropski načrt za boj proti boreliozi, ki bo sorazmeren teži te tihe epidemije; se zavzema za vzpostavitev evropske mreže o lymski boreliozi, v kateri bodo sodelovali vsi ustrezni deležniki;
 21. poziva Komisijo in države članice, naj objavijo skupne smernice za preprečevanje okužbe za osebe z velikim tveganjem za boreliozo, na primer delavce na prostem, in standardizirane smernice za diagnostiko in zdravljenje;
 22. poziva Komisijo, naj uvede preventivne teste, hitro obravnavo in spremljanje razvoja okužbe z borelijo med zaposlenimi v kmetijsko-gozdarskem sektorju in znanstveniki, ki zbirajo podatke na terenu;
 23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji.
-

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0474

Avtorizacija za uporabo natrijevega dikromata

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o dodelitvi avtorizacije za uporabo natrijevega dikromata v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01 – 2018/2929(RSP))

(2020/C 363/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o dodelitvi avtorizacije za nekatere uporabe natrijevega dikromata v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES ⁽¹⁾ (uredba REACH) in zlasti njenega člena 64(8),
- ob upoštevanju mnenj odbora za oceno tveganja (RAC) in odbora za socialno-ekonomsko analizo (SEAC) ⁽²⁾ v skladu s tretjim pododstavkom člena 64(5) uredbe REACH,
- ob upoštevanju členov 11 in 13 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ⁽³⁾,
- ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
- ob upoštevanju člena 106(2) in (3) Poslovnika,
- A. ker je natrijev dikromat vključen v Prilogo XIV k uredbi REACH, ker je rakotvoren, mutagen in strupen za razmnoževanje (skupina 1B); ker je bil natrijev dikromat dodan na seznam snovi v okviru uredbe REACH leta 2008 ⁽⁴⁾, saj je bil v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ uvrščen med snovi, ki so rakotvorne, mutagene in strupene za razmnoževanje (skupina 1B);

⁽¹⁾ UL L 396, 30.12.2006, str. 1.

⁽²⁾ Mnenje o uporabi natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volnenih trakov in/ali preje s temnimi barvami v industrijskih okoljih (*Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings*) (ES št. 234-190-3); Mnenje o prepakiranju natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volnenih trakov in/ali preje s temnimi barvami v industrijskih okoljih (*Repackaging of sodium dichromate to be supplied as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings*) (ES št. 234-190-3);

⁽³⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

⁽⁴⁾ Evropska agencija za kemikalije: Sklep izvršnega direktorja z dne 28. oktobra 2008 o uvrstitvi snovi, ki zbuja veliko zaskrbljenost, na seznam snovi, ki bodo morda vključene v Prilogo XIV (*Decision by the Executive Director of 28 October 2008 on the inclusion of substances of very high concern in the candidate list*).

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

Četrtek, 29. november 2018

- B. ker je molekula natrijevega dikromata rakotvorna zaradi kroma (VI), ki se sprosti, ko se natrijev dikromat raztopi in disocira; ker vdihavanje kroma (VI) povzroča pljučne tumorje pri ljudeh in živalih, po oralni poti pa tumorje prebavnega trakta pri živalih;
- C. ker je bil natrijev dikromat že leta 1997 v okviru Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 ⁽¹⁾ opredeljen kot prednostna snov za oceno v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 143/97 ⁽²⁾; ker je Komisija leta 2008 izdala priporočilo o zmanjšanju tveganja zaradi izpostavljenosti natrijevemu dikromatu ⁽³⁾;
- D. ker je podjetje Ilario Ormezzano Sai S.R.L. (vlagatelj) oddalo vlogo za avtorizacijo za uporabo natrijevega dikromata pri barvanju volne; ker je vloga v mnenjih Odbora za oceno tveganja in Odbora za socialno-ekonomsko analizo opisana kot vloga nabavnega trga; ker vlagatelj dobavlja natrijev dikromat enajstim uporabnikom nižje v proizvodni verigi, ki bodisi proizvajajo barve ali jih uporabljajo;
- E. ker je namen uredbe REACH zagotoviti visoko raven varovanja zdravja ljudi in okolja, vključno s spodbujanjem alternativnih metod za oceno nevarnosti snovi, kot tudi prosti pretok snovi na notranjem trgu ob pospeševanju konkurenčnosti in inovacij; ker prvi od teh treh ciljev glavni cilj te uredbe v smislu uvodne izjave (16) v njeni preambuli, kot razlaga Sodišče ⁽⁴⁾;
- F. ker v uredbi REACH ni določena posebna ureditev za avtorizacijo v primeru tako imenovanih vlog nabavnega trga; ker mora vsak vlagatelj za pridobitev avtorizacije predložiti informacije, navedene v členu 62 uredbe REACH, ne glede na svojo vlogo ali raven v dobavni verigi;
- G. ker je Odbor za oceno tveganja potrdil, da ni mogoče določiti izpeljane ravni brez učinka (DNEL) za rakotvorne lastnosti natrijevega dikromata in se ta snov zato obravnava kot snov, za katero ni mogoče določiti praga, za namene člena 60(3)(a) uredbe REACH; ker to pomeni, da teoretične varne ravni izpostavljenosti tej snovi ni mogoče določiti in uporabiti kot merilo za oceno, ali je tveganje uporabe te snovi ustrezno nadzorovano;
- H. ker je v uvodni izjavi (70) uredbe REACH navedeno, da bi bilo treba za katero koli drugo snov, za katero ni mogoče določiti varne stopnje izpostavljenosti, vedno sprejeti ukrepe za zmanjšanje izpostavljenosti in emisij, kolikor je to tehnično in praktično izvedljivo, da se kar se da zmanjša verjetnost škodljivih učinkov;
- I. ker je Odbor za oceno tveganja ugotovil, da operativni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja, opisani v vlogi, niso ustrezni in učinkoviti za omejevanje tveganja ⁽⁵⁾;
- J. ker člen 55 uredbe REACH določa, da je eden osrednjih ciljev poglavja o dodelitvi avtorizacije zamenjava snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, z varnejšimi alternativnimi snovmi ali tehnologijami;
- K. ker je v členu 64(4) uredbe REACH določeno, da je mandat Odbora za socialno-ekonomsko analizo oceniti razpoložljivost, primernost in tehnično izvedljivost drugih možnosti, povezanih z uporabo(-ami) snovi, kot je (so) opisana (-e) v vlogi [...], ali vseh prispevkov zainteresiranih tretjih strani iz odstavka 2 tega člena;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 793/93 z dne 23. marca 1993 o ocenjevanju in nadzorovanju tveganja, ki ga povzročajo obstoječe snovi (UL L 84, 5.4.1993, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 143/97 z dne 27. januarja 1997 o tretjem seznamu prednostnih snovi v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 793/93 (UL L 25, 28.1.1997, str. 13).

⁽³⁾ Priporočilo Komisije z dne 30. maja 2008 o ukrepih za zmanjšanje tveganja za natrijev kromat, natrijev dikromat in 2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-izopropilidendifenol (tetrabromobisfenol A) (UL L 158, 18.6.2008, str. 62).

⁽⁴⁾ Zadeva C-558/07 S.P.C.M.. SA in drugi proti ministru za okolje, prehrano in podeželje (ECLI:EU:C:2009:430, § 45).

⁽⁵⁾ Mnenje o uporabi natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volnenih trakov in/ali preje s temnimi barvami v industrijskih okoljih (*Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings*) (ES št. 234-190-3), str. 19, vprašanje 6.

Četrtek, 29. november 2018

- L. ker je v členu 62(4)(e) uredbe REACH določeno, da mora vlagatelj predložiti analizo alternativ, ob upoštevanju z njimi povezanih tveganj ter tehnične in ekonomske izvedljivosti nadomestitve;
- M. ker člen 60(4) uredbe REACH določa, da se avtorizacija za uporabo snovi, katere tveganja niso ustrezno nadzorovana, lahko dodeli le, če ni na voljo ustreznih alternativnih snovi ali tehnologij;
- N. ker je Odbor za socialno-ekonomsko analizo v vlogi za avtorizacijo ugotovil veliko pomanjkljivosti glede analize alternativ; ker po mnenju tega odbora vlagatelj ni ustrezno obravnaval ključnih vprašanj, kar je odbor oviralo pri oceni glede tehnične izvedljivosti, nekatere vidike, ki so enako pomembni kot ekonomska izvedljivost alternativ, pa je le na kratko obravnaval ⁽¹⁾;
- O. ker je vlagatelj ugotovitev, da ni ustreznih alternativ, podkrepil s trditvijo, da kakovost barvanja tekstila, če bi bil barvano z alternativno snovjo, ne bi bila sprejemljiva za stranke (tj. proizvajalci/prodajalci oblačil);
- P. ker teh domnevnih zahtev strank ni podprl z dokazi, pri sklicevanju na želje strank pa ni jasno, ali so bile stranke dobrega obveščene o vseh tveganjih natrijevega dikromata ⁽²⁾;
- Q. ker je poleg tega odbor sicer od prosilca zahteval dodatna pojasnila, a je kljub temu ugotovil, da je sprejemljivost alternativnega izdelka pri strankah nižje v proizvodni verigi subjektivna in negotova ⁽³⁾, in je na koncu zaključil, da so kljub dobrodošlim pojasnilom vlagatelja v analizi še številne negotovosti;
- R. ker je odbor kljub vrzelim in negotovostim v vlogi vseeno sklenil, da ni na voljo ustreznih alternativ, kar je pojasnil na splošno, da so te negotovosti neločljivo povezane s tovrstno uporabo (razprava o kakovosti proizvodov je lahko zaznamovana s subjektivnostjo modnih trendov in estetskih okusov potrošnikov) ⁽⁴⁾;
- S. ker je v tem kontekstu iz mnenja odbora razvidno, da vlagatelj ni predložil celovite analize alternativnih snovi, ki so na voljo na trgu za nadomestitev natrijevega dikromata pri uporabah, navedenih v vlogi, vseeno pa so sklepne ugotovitve odbora neustrezne;
- T. ker ta izid ni združljiv z dejstvom, da so druge možnosti vendarle že več let na voljo ⁽⁵⁾, da vodilne modne blagovne znamke sodelujejo v programu za prenehanje odlaganja nevarnih kemikalij, na podlagi katerega uporaba kroma (VI) pri proizvodnji tekstila ni dovoljena ⁽⁶⁾, in da imajo posamezna tekstilna podjetja izrecno politiko, ki ne dovoljuje uporabe kroma (VI) (npr. H&M) ⁽⁷⁾, vključno s podjetji na trgu luksuznih izdelkov (Armani) ⁽⁸⁾ in Lanificio Ermenegildo Zegna ⁽⁹⁾);
- U. ker sta bili podjetji Gruppo Colle in Ormezzano edina vlagatelja za avtorizacijo za uporabo barvil s kromom v skladu z uredbo REACH;

⁽¹⁾ Mnenje o uporabi natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volnenih trakov in/ali preje s temnimi barvami v industrijskih okoljih (*Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings*) (ES št. 234-190-3), str. 24-25.

⁽²⁾ Vlagateljeva analiza alternativ je na voljo na: <https://echa.europa.eu/documents/10162/88b2f393-17cf-465e-95eb-ba07282ba400>

⁽³⁾ Mnenje o uporabi natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volnenih trakov in/ali preje s temnimi barvami v industrijskih okoljih (*Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings*) (št. ES št. 234-190-3), str. 26;

⁽⁴⁾ Mnenje o uporabi natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volnenih trakov in/ali preje s temnimi barvami v industrijskih okoljih (*Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings*) (ES št. 234-190-3), str. 26;

⁽⁵⁾ Glej: <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/LANASOL-CE-pioneering-replacement-of-chrome-dyes-since-20-years-44>.

⁽⁶⁾ Glej: https://www.roadmaptozero.com/mrsl_online/.

⁽⁷⁾ Glej: H&M Group Chemical Restrictions 2018 Manufacturing Restricted Substances List (MRSL) (Seznam prepovedanih snovi pri proizvodnji za leto 2018, skupina H&M).

⁽⁸⁾ Glej: Armani's Restricted Substances List Version 9 – Effective as of the Season SS 18 (Seznam prepovedanih snovi pri proizvodnji za leto 2018, različica 9, veljaven od sezone pomlad-poletje 2018, Armani).

⁽⁹⁾ Glej predstavitev podjetja Huntsman „Turning risks into opportunities – How to dye wool sustainably“ (Spremeniti tveganja v priložnosti – kako trajnostno barvati volno, str. 18).

Četrtek, 29. november 2018

- V. ker uredba REACH določa, da dokazno breme, da so pogoji za avtorizacijo izpolnjeni, nosi vlagatelj; ker je Odbor za socialno-ekonomsko analizo dolžen zagotavljati znanstveno svetovanje, ki temelji na načelih odličnosti, preglednosti in neodvisnosti, kar je pomembno postopkovno jamstvo, katerega namen je zagotavljati znanstveno objektivnost sprejetih ukrepov in preprečiti morebitne samovoljne ukrepe⁽¹⁾;
- W. ker ni jasno, zakaj je Odbor za socialno-ekonomsko analizo kljub ugotovljenim pomanjkljivostim oziroma negotovostim v zvezi z analizo alternativ sklenil, da je na voljo dovolj informacij za sprejetje odločitve o primernosti alternativ; ker tudi ni jasno, zakaj trditve o subjektivnih željah niso bile zavrnjene kljub temu, da niso bile podkrepljene z natančnimi objektivnimi in preverljivimi dokazi, in zakaj se te trditve niso presojale glede na najboljšo tržno prakso;
- X. ker ni sprejemljivo, da se kljub razpoložljivosti alternativ za natrijev kromat dopuščajo potencialno številni primeri neplodnosti, raka in mutagenih učinkov, in sicer na podlagi domneve, da proizvajalci oblačil ne bodo sprejeli alternativ zaradi svojega subjektivnega okusa;
- Y. ker taka razlaga pojma alternativ in raven dokazil, ki se zahtevajo od vlagatelja, nista v skladu s ciljem, da se snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, nadomestijo z alternativami, pa tudi ne z glavnim ciljem uredbe REACH, da se zagotovi visoka raven varovanja zdravja ljudi in okolja;
- Z. ker se Komisija zaveda, da so na voljo ustrezne alternative, zlasti zahvaljujoč informacijam, pridobljenim med javnim posvetovanjem in dialogom⁽²⁾, ki ju je organizirala Evropska agencija za kemikalije v zvezi z zadevo Gruppo Colle⁽³⁾;
- AA. ker ni primerno, da Komisija ne bi upoštevala ključnih informacij, iz katerih je razvidno, da so v tem podobnem primeru na voljo ustrezne alternative;
- AB. ker lahko Komisija v skladu s členom 61(2)(b) uredbe REACH kadar koli preveri avtorizacijo, če postanejo dostopne nove informacije glede morebitnih alternativ;
- AC. ker dodelitev avtorizacije za uporabo snovi, za katere ni določen prag in za katere nedvomno obstajajo alternative, ni v skladu s pogoji, določenimi v uredbi REACH, in bi neupravičeno nagrajevalo tiste, ki zaostajajo, ter ustvarilo nevaren precedens za prihodnje odločitve o avtorizaciji v skladu z uredbo REACH;
1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1907/2006;
 2. poziva Komisijo, naj osnutek izvedbenega sklepa umakne in predlaga novega, v katerem bo zavrnila vlogo za avtorizacijo za nekatere uporabe natrijevega dikromata (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.);
 3. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁽¹⁾ Sodba Sodišča prve stopnje (tretji senat) z dne 11. septembra 2002 v zadevi T-13/99, *Pfizer Animal Health SA proti Svetu Evropske unije*, ECLI:EU:T:2002:209.

⁽²⁾ Kot je pojasnjeno v mnenju Odbora za oceno tveganja in Odbora za socialno-ekonomsko analizo v zadevi Gruppo Colle: Use of sodium dichromate as mordant in wool dyeing (Uporaba natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volne) (ES št. 234-190-3) (str. 21, ki se nanaša na dve alternativni: Lanasol in Realan).

⁽³⁾ Sprejeta mnenja Evropske agencije za kemikalije in prejšnja posvetovanja o vlogah za avtorizacijo – Gruppo Colle S.r.l. – Use of Sodium dichromate as mordant in wool dyeing (uporaba natrijevega dikromata kot lužila pri barvanju volne) (ES št. 234-190-3).

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0475

Afera *Cum Ex*: gospodarski kriminal in vrzeli v veljavnem pravnem okviru

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o aferi *Cum Ex*: gospodarski kriminal in vrzeli v veljavnem pravnem okviru (2018/2900(RSP))

(2020/C 363/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju afere *Cum Ex*, ki jo je 18. oktobra 2018 razkril konzorcij preiskovalnih novinarjev, ki ga vodi nemška nepridobitna medijska organizacija CORRECTIV,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES ⁽¹⁾ (uredba o ESMA),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES ⁽²⁾ (uredba o EBA),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja (DAC2) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2018/822 z dne 25. maja 2018 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave informacij na področju obdavčenja v zvezi s čezmejnimi aranžmaji, o katerih se poroča (DAC6) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju četrtega preiskovalnega odbora nemškega zveznega parlamenta, ki je afero preiskal in pripravil poročilo ⁽⁵⁾ junija 2017,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 25. novembra 2015 ⁽⁶⁾ in z dne 6. julija 2016 ⁽⁷⁾ o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. decembra 2015 s priporočili Komisiji o spodbujanju preglednosti, usklajevanja in konvergence pri politikah na področju davka od dohodkov pravnih oseb v Uniji ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 13. decembra 2017 Svetu in Komisiji po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sklepa z dne 1. marca 2018 o ustanovitvi posebnega odbora o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom (TAX3) ter določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 84.

⁽²⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 12.

⁽³⁾ UL L 359, 16.12.2014, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 139, 5.6.2018, str. 1.

⁽⁵⁾ Deutscher Bundestag, Drucksache 18/12700, 20.6.2017.

⁽⁶⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 51.

⁽⁷⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 79.

⁽⁸⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 74.

⁽⁹⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 132.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0048.

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju razprave na plenarnem zasedanju 23. oktobra 2018 o aferi *Cum Ex*,
 - ob upoštevanju skupnega seje odbora ECON/TAX3 dne 26. novembra 2018,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker se sistema *Cum Ex* in *Cum Cum* – oziroma sistema trgovanja z dividendno arbitražo – nanašata na prakso trgovanja z delnicami, ko se prikrije identiteta dejanskega lastnika in omogoči obema ali več udeleženi stranem, da zadržijo vračilo davka na kapitalni dobiček, ki pa je bil plačan samo enkrat;
- B. ker je bila afera *Cum Ex* razkrita javnosti zaradi skupne preiskave v 12 državah, v kateri je sodelovalo 19 evropskih medijskih hiš in 38 novinarjev;
- C. ker se poroča, da je 11 držav članic zaradi sistemov *Cum Ex* in *Cum Cum* izgubilo do 55,2 milijarde EUR davčnih prihodkov;
- D. ker je kljub temu težko izračunati najvišji znesek nastale škode glede na to, da so se številna od teh dejanj začela v poznih 90. letih 20. stoletja in so že zastarala;
- E. ker preiskava konzorcija evropskih novinarjev opredeljuje Nemčijo, Dansko, Španijo, Italijo in Francijo kot domnevno glavne ciljne trge za trgovne prakse *Cum Ex*, tem državam pa sledijo Norveška, Finska, Poljska, Danska, Nizozemska, Avstrija in Češka republika; ker te prakse potencialno vključujejo neznano število držav članic EU ter držav Evropskega združenja za prosto trgovino (na primer Švico);
- F. ker v najbolj prizadetih državah članicah EU že potekajo preiskave;
- G. ker imata sistema *Cum Ex* in *Cum Cum* nekatere značilnosti davčnih goljufij in je treba oceniti, ali gre za kršitev nacionalnega prava ali prava EU;
- H. ker so po poročanjih v to kriminalno prakso vključene finančne institucije držav članic EU, vključno z več znanimi poslovnimi bankami;
- I. ker pristojni organi v nekaterih primerih niso poglobljeno preiskali informacij, ki so jim bile na voljo iz drugih držav članic v zvezi z razkritji o *Cum Ex*;
- J. ker je v teh razkritjih ključno, da imajo tuji vlagatelji pravico do vračila davčnih odtegljajev za dividende;
- K. ker od septembra 2017 druga direktiva o upravnem sodelovanju (DAC2) določa, da morajo države članice EU pridobiti informacije od svojih finančnih institucij in jih enkrat na leto izmenjati z državo članico prebivanja davkoplačevalcev;
- L. ker šesta direktiva o upravnem sodelovanju (DAC6) določa, da vsaka oseba, ki oblikuje, trži, organizira, daje na voljo za uporabo ali upravlja izvajanje čezmejnega aranžmaja, o katerem se poroča in ki izpolnjuje vnaprej določene prepoznavne značilnosti, nacionalnim davčnim organom o teh aranžmajih poroča;
- M. ker mandat Posebnega odbora o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom (TAX3) izrecno vključuje vse pomembne dogodke, ki se zgodijo v času njegovega mandata in spadajo v njegovo pristojnost;
- N. ker se je v zadnjih 25 letih izkazalo, da je vloga žvižgačev pomembna pri razkrivanju občutljivih informacij, ki so v središču javnega interesa, kar velja tudi za razkritja *Cum Ex* ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Predstavitev odborov ECON/TAX3 v Evropskem parlamentu 26. novembra 2018, „Afera *Cum Ex*: gospodarski kriminal in vrzeli v veljavnem pravnem okviru“.

Četrtek, 29. november 2018

1. ostro obsoja razkrite davčne goljufije in izogibanje davkom, ki so povzročili poročane izgube pri davčnih prihodkih držav članic, ki po ocenah nekaterih medijev znašajo kar 55,2 milijarde EUR, kar je hud udarec za evropsko socialno tržno gospodarstvo;
2. poudarja, da so v skladu z direktivo EU proti pranju denarja ⁽¹⁾ davčna kazniva dejanja, povezana z neposrednimi in posrednimi davki, vključena v široko opredelitev pojma „kaznivo dejanje“ in se štejejo za predhodna kazniva dejanja za namene pranja denarja; opozarja, da se v skladu z direktivo o preprečevanju pranja denarja kreditne in finančne institucije, pa tudi davčni svetovalci, računovodje in odvetniki štejejo za pooblaščen subjekte in so zato zavezani, da izpolnjujejo vrsto nalog za preprečevanje in odkrivanje dejavnosti pranja denarja in poročanje o njih;
3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je afera *Cum Ex* omajala zaupanje državljanov v davčne sisteme, ter poudarja, kako pomembno je ponovno pridobiti zaupanje javnosti in zagotoviti, da se povzročena škoda ne bo ponovila;
4. obžaluje dejstvo, da komisar, pristojen za obdavčevanje, ne priznava potrebe, da bi razširili obstoječi sistem za izmenjavo informacij med nacionalnimi davčnimi organi;
5. poziva Evropski organ za vrednostne papirje in trge ter Evropski bančni organ, naj opravita preiskavo sistemov trgovanja z dividendno arbitražo, kot sta *Cum Ex* in *Cum Cum*, da bi ocenila potencialne grožnje za celovitost finančnih trgov in nacionalnih proračunov; naj ugotovita vrsto in obseg akterjev v teh sistemih; naj ocenita, ali je prišlo do kršitev nacionalnega prava ali prava Unije; naj ocenita ukrepe, ki so jih sprejeli finančni nadzorniki v državah članicah in naj tamkajšnjim pristojnim organom podata ustrezna priporočila za reformo in ukrepe;
6. poudarja, da razkritja, o katerih se poroča, ne vplivajo na stabilnost finančnega sistema EU;
7. priporoča, naj se v preiskavi ugotovi, glede česa usklajevanje in nadzor finančnih nadzornikov, borz in davčnih organov v državah članicah nista delovala, tako da so se lahko ti sistemi davčne kraje uporabljali več let, čeprav so bili odkriti;
8. poziva, naj se nacionalnim in evropskim nadzornim organom podeli mandat za preiskavo praks izogibanja davkom, saj bi lahko pomenile tveganje za integriteto notranjega trga;
9. poudarja, da ta nova razkritja kažejo na morebitne pomanjkljivosti v nacionalni davčni zakonodaji in sedanjih sistemih za izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami; poziva države članice, naj dejansko izvajajo obvezno avtomatično izmenjavo informacij na področju obdavčenja;
10. poziva k boljši izmenjavi informacij med davčnimi organi, da bi preprečili težave z davčno zaupnostjo, ki so se pojavile v nekaterih državah članicah;
11. poziva davčne organe vseh držav članic, naj v skladu s skupno mednarodno delovno skupino OECD o izmenjavi obveščevalnih podatkov in sodelovanju določijo enotne kontaktne točke, Komisijo pa, naj zagotovi in olajša sodelovanje med njimi, da se zagotovi hitra in učinkovita izmenjava informacij o primerih s čezmejnimi pomenom med državami članicami;

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

Četrtek, 29. november 2018

12. poziva pristojne državne organe, naj po potrebi sprožijo kazenske preiskave, uporabijo pravna orodja za zamrznitev sumljivega premoženja, začnejo preiskave upravnih odborov, ki bi utegnili biti vpleteni v to afero, ter uvedejo ustrezne in odvračilne sankcije za vpletene strani; meni, da bi bilo treba tiste, ki so ta kazniva dejanja storili ali jih omogočili – med njimi niso le davčni svetovalci, temveč tudi odvetniki, računovodje in banke – nemudoma privedi pred sodišče; poudarja, da je treba odpraviti nekaznovanost uradnikov in zagotoviti boljše izvrševanje finančnih predpisov;
13. poziva EU in organe držav članic, naj raziščejo vlogo zavarovalnih skladov in zavarovalniških nadzornikov v aferi;
14. poziva nacionalne davčne organe, naj dodobra izkoristijo možnosti direktive DAC6 glede obvezne avtomatične izmenjave informacij na področju obdavčenja v zvezi s čezmejnimi aranžmaji, o katerih se poroča, vključno z uporabo skupinskih zahtevkov; poziva tudi k spremembi direktive DAC6, da se bo v njej zahtevalo obvezno razkritje sistemov dividendne arbitraže in vseh informacij o kapitalskih dobičkih, vključno z dodeljevanjem dividend in vračilom davka na kapitalski dobiček;
15. poziva vse države članice, katerih trgi naj bi bili domnevno glavna tarča za prakse trgovanja z dividendno arbitražo, naj temeljito raziščejo in preučijo prakse izplačevanja dividend v svoji jurisdikciji, da bi v svojih davčni zakonodaji odkrile vrzeli, ki davčnim goljufom in tistim, ki se izogibajo plačilu davkov, ponujajo priložnost za izkoriščanje, poleg tega pa naj preučijo morebitno čezmejno razsežnost teh praks in odpravijo vse te škodljive davčne prakse;
16. poudarja, da bi morali nacionalni organi ukrepati usklajeno, da bi zagotovili povrnitev sredstev, ki so bila nezakonito pridobljena iz javnih računov;
17. poziva Komisijo in države članice, naj pregledajo in posodobijo dvostranske sporazume o obdavčevanju med državami članicami in s tretjimi državami, da bi odpravile vrzeli, zaradi katerih nastajajo trgovinske prakse, ki se izvajajo iz davčnih razlogov in so namenjene izogibanju davkom;
18. poziva Komisijo, naj začne takoj pripravljati predlog o evropski finančni policiji znotraj Europolu z lastnimi preiskovalnimi zmogljivostmi, pa tudi o evropskem okviru za čezmejne davčne preiskave;
19. poziva Komisijo, naj revidira direktivo o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic, da bi se spoprijela z praksami dividendnih arbitraž;
20. poziva Komisijo, naj oceni vlogo subjektov za posebne namene, ki so jih razkrili dokumenti *Cum Ex*, in po potrebi predlaga omejitve uporabe teh instrumentov;
21. poziva Komisijo, naj preuči, ali je potreben evropski okvir za obdavčitev kapitalskih dohodkov, ki bo odvrčal od destabilizacije čezmejnih finančnih tokov, davčne konkurence med državami članicami in spodbujanja davčne osnove, ki zagotavlja vzdržnost evropskih socialnih držav;
22. poziva Komisijo, naj razmisli o zakonodajnem predlogu o finančni obveščevalni enoti EU, evropskem vozlišču za skupno preiskovalno delo in mehanizmu zgodnjega opozarjanja;
23. ugotavlja, da so se zaradi finančne krize leta 2008 na splošno zmanjšala sredstva in osebje v davčnih upravah; poziva države članice, naj vlagajo v instrumente, ki so na voljo davčnim organom, in jih posodobijo ter naj namenijo ustrezne človeške vire, da se izboljša nadzor in zmanjšajo časovni zamiki in vrzeli v informacijah; poziva države članice, naj izboljšajo zmogljivosti in sposobnosti svojih finančnih organov in zagotovijo, da bodo ti popolnoma delujoči za odkrivanje davčnih goljufij;
24. poudarja, da je treba zaščititi žvižgače, ki razkrijejo informacije, na primer o davčnih goljufijah in davčnih utajah na nacionalni ravni in na ravni EU; poziva vse, ki imajo informacije javnega interesa, naj jih interno ali eksterno sporočijo nacionalnim organom, po potrebi pa tudi javnosti; poziva, naj se hitro sprejme predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije, pri čemer je treba upoštevati mnenja, ki so jih sprejeli ustrezni odbori Evropskega parlamenta;

Četrtek, 29. november 2018

25. pozdravlja predlog Komisije z dne 12. septembra 2018 o spremembi uredbe o ustanovitvi Evropskega bančnega organa in tudi drugih uredb, da bi okrepili vlogo EBA pri nadzoru nad izvajanjem ukrepov za preprečevanje pranja denarja v finančnem sektorju (COM(2018)0646); poudarja, da je v skladu z enotnim mehanizmom nadzora naloga ECB ta, da izvaja ukrepe za zgodnje posredovanje, kot je določeno v ustreznem pravu Unije; meni, da bi morala ECB imeti vlogo pri opozarjanju pristojnih nacionalnih organov in bi morala usklajevati ukrepe v primeru suma, da se v nadzorovanih bankah ali skupinah ne upoštevajo pravila o preprečevanju pranja denarja;

26. meni, da bi bilo treba delo odborov TAXE, TAX2, PANA in TAX3 v naslednjem parlamentarnem obdobju nadaljevati v stalni strukturi znotraj Parlamenta, na primer v pododboru Odbora za ekonomske in monetarne zadeve;

27. poziva Posebni odbor TAX3, naj izvede lastno oceno razkritij afere *Cum Ex* in vključi ugotovitve in vsa ustrezna priporočila v svoje končno poročilo;

28. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu bančnemu organu in Evropskemu organu za vrednostne papirje in trge.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0476

Vloga nemške agencije za zaščito otrok (Jugendamt) v čezmejnih družinskih sporih**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o vlogi nemške agencije za zaščito otrok (Jugendamt) pri čezmejnih družinskih sporih (2018/2856(RSP))**

(2020/C 363/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 81(3) PDEU,
- ob upoštevanju člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 24,
- ob upoštevanju členov 8 in 20 Konvencije OZN o otrokovih pravicah, v katerih je poudarjena obveznost vlad, da zaščitijo identiteto otrok, vključno z njihovimi družinskimi odnosi,
- ob upoštevanju Dunajske konvencije o konzularnih odnosih iz leta 1963, zlasti člena 37(b),
- ob upoštevanju Haaške konvencije z dne 29. maja 1993 o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (Bruselj IIa) ⁽¹⁾, zlasti členov 8, 10, 15, 16, 21, 41, 55 in 57 te uredbe,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. februarja 2011 o Agendi EU za otrokove pravice (COM(2011)0060),
- ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije, zlasti sodbe z dne 22. decembra 2010 v zadevi C-497/10 PPU, *Mercredi* proti *Chaffe* ⁽³⁾ in z dne 2. aprila 2009 v zadevi C-523/07, pri čemer je oba postopka sprožil A ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju popisa sistemov za zaščito otrok, ki ga izvaja Agencija Evropske unije za temeljne pravice,
- ob upoštevanju velikega števila peticij glede vloge nemške agencije za zaščito otrok (Jugendamt) pri čezmejnih družinskih sporih,
- ob upoštevanju priporočil, podanih v poročilu o obisku za ugotavljanje dejstev v Nemčiji (23. in 24. novembra 2011), ki je bil organiziran zato, da bi preiskali trditve iz peticij glede vloge nemške agencije za zaščito otrok (Jugendamt),

⁽¹⁾ UL L 338, 23.12.2003, str. 1.⁽²⁾ UL L 324, 10.12.2007, str. 79.⁽³⁾ Sodba Sodišča (prvi senat) z dne 22. decembra 2010, *Barbara Mercredi* proti *Richardu Chaffeju*, C-497/10 PPU, ECLI:EU:T:2010:829.⁽⁴⁾ Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 2. aprila 2009, A, C-523/07, ECLI:EU:C:2009:225.

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o varstvu otrokove koristi v EU na podlagi peticij, naslovljenih na Evropski parlament ⁽¹⁾;
 - ob upoštevanju priporočil delovne skupine za vprašanja o zaščiti otrok v okviru Odbora za peticije z dne 3. maja 2017,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker Odbor Evropskega parlamenta za peticije že več kot 10 let prejema peticije, v katerih veliko število oseb, ki niso nemški državljani, opozarjajo na sistematično diskriminacijo in samovoljne ukrepe, ki jih nemška agencija za zaščito otrok (Jugendamt) sprejema zoper njih v čezmejnih družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci, o zadevah, ki se med drugim nanašajo na starševsko odgovornost in skrbništvo nad otroki;
- B. ker se Odbor za peticije opira predvsem na subjektivno poročanje vlagatelja peticije in v splošnem nima dostopa do sodnih odločb, ki vsebujejo popoln in stvaren opis stanja ter pričevanje tako staršev kot otrok in prič;
- C. ker ima agencija Jugendamt osrednjo vlogo v nemškem sistemu družinskega prava, saj je ena od strank v vseh družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci;
- D. ker agencija Jugendamt v družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci, daje sodnikom priporočilo, katerega narava je praktično zavezujoča, in lahko sprejme začasne ukrepe, kot je pravno svetovanje („Beistandschaft“), ki jih ni mogoče izpodbijati;
- E. ker je agencija Jugendamt odgovorna za izvajanje odločitev, ki jih sprejmejo nemška sodišča; ker je široka razlaga teh odločitev po besedah vlagateljev peticij pogosto v škodo učinkovitemu varstvu pravic staršev, ki niso nemški državljani;
- F. ker lahko to, da nemški organi ne priznavajo in ne izvršujejo odločb in sodb, ki so jih v čezmejnih družinskih sporih sprejeli pravosodni organi drugih držav članic EU, pomeni kršitev načela vzajemnega priznavanja in medsebojnega zaupanja med državami članicami, zato ogroža učinkovito varstvo otrokove koristi;
- G. ker so vlagatelji peticije navedli, da pristojni nemški organi v čezmejnih družinskih sporih varstvo otrokove koristi dosledno razlaga s tem, da bi morali otroci ostati na nemškem ozemlju, tudi v primerih, ko so bile prijavljene zlorabe in nasilje v družini zoper starše, ki niso nemški državljani;
- H. ker starši, ki niso nemški državljani, v svojih peticijah opozarjajo, da jim nacionalni organi v državah izvora ne svetujejo (dovolj) in ne nudijo (dovolj) pravne pomoči v primerih, ko so domnevne diskriminatorne ali neugodne sodne in upravne postopke v družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci, zoper njih sprejeli nemški organi;
- I. ker je bilo po podatkih Evropskega sodišča za človekove pravice zoper Nemčijo 17 pritožb, ki so jih vlagatelji peticij, ki niso nemški državljani, vložili v zvezi s starševsko odgovornostjo ali skrbništvom nad otroki v čezmejnih družinskih sporih in so bile vse ocenjene kot nedopustne;
- J. ker morajo vse institucije EU in države članice skrbeti za popolno zaščito otrokovih pravic, kot so zapisane v Listini EU o temeljnih pravicah; ker je otrokova korist, ki se v osnovi in najbolje uresničuje v lastni družini, temeljno načelo, ki ga je treba upoštevati kot vodilno smernico pri sprejemanju vseh odločitev o vprašanih otroškem varstvu na vseh ravneh;

⁽¹⁾ UL C 66, 21.2.2018, str. 2.

Četrtek, 29. november 2018

- K. ker zaradi večje mobilnosti znotraj EU narašča število čezmejnih sporov glede odgovornosti staršev in skrbništva nad otrokom; ker mora Komisija okrepiti prizadevanja, da bi v vseh državah članicah, tudi Nemčiji, spodbujala dosledno in dejansko izvajanje načel iz Konvencije OZN o otrokovih pravicah, ki so jo ratificirale vse države članice EU;
- L. ker področje uporabe in cilji uredbe Bruselj IIa temeljijo na načelu nediskriminacije na podlagi državljanstva med državljani Unije in načelu vzajemnega zaupanja med pravnimi sistemi držav članic;
- M. ker določbe uredbe Bruselj IIa nikakor ne bi smele dopuščati zlorab njenih temeljnih ciljev, to so medsebojno spoštovanje in priznavanje, preprečevanje diskriminacije na podlagi državljanstva, predvsem pa resnična stvarna zaščita največje koristi otroka;
- N. ker lahko pomanjkanje natančnih in podrobnih preverjanj nediskriminatornosti postopkov in prakse, ki jih uporabljajo nemški organi v čezmejnih družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci, škoduje dobrobiti otroka in vodi k večjemu kršenju pravic staršev, ki niso nemški državljani;
- O. ker za vsa vprašanja materialnega družinskega prava velja načelo subsidiarnosti;
- P. ker je nemško zvezno ustavno sodišče razsodilo, da lahko sodišče zaprosi za zaslišanje otroka, ki ob sprejetju odločitve še ni povsem dopolnil treh let; ker v drugih državah članicah EU šteje, da so otroci te starosti premladi in niso dovolj zreli za posvetovanje v sporih, v katere so vpleteni njihovi starši;
- Q. ker uveljavljanje temeljne pravice, kot je svoboda gibanja in prebivanja, ne bi smelo ogroziti pravice otroka do družinskega življenja;
- R. ker sodna praksa Sodišča Evropske unije določa samostojni pojem „običajnega prebivališča“ otroka in številna merila, ki jih morajo nacionalna sodišča uporabiti za njegovo določitev;
- S. ker imajo v skladu s členom 24 Listine EU o temeljnih pravicah otroci, katerih starši uveljavljajo pravico do prostega gibanja, pravico, da redno vzdržujejo osebne odnose in neposredne stike z obema staršema, če to ni v nasprotju z njihovimi interesi;
1. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da težave v zvezi z nemškim sistemom družinskega prava, vključno s sporno vlogo agencije Jugendamt, na katero so opozorili starši, ki niso nemški državljani, še vedno niso rešene; poudarja, da Odbor za peticije stalno prejema peticije, v katerih starši, ki niso nemški državljani, opozarjajo na hudo diskriminacijo s postopki in prakso, ki jih pristojni nemški organi sprejemajo v čezmejnih družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci;
 2. z zaskrbljenostjo se seznanja z vsemi primeri domnevne diskriminacije staršev, ki niso nemški državljani, s strani agencije Jugendamt;
 3. izpostavlja dolgoletno delo Odbora za peticije pri obravnavi peticij o vlogi agencije Jugendamt; je seznanjen z odgovori, ki jih je dalo pristojno nemško ministrstvo glede delovanja nemškega sistema družinskega prava, vendar poudarja, da Odbor za peticije nenehno prejema peticije v zvezi z domnevno diskriminacijo staršev, ki niso nemški državljani;
 4. opozarja na obveznost nacionalnih organov, določeno v uredbi Bruselj IIa, da priznajo in izvršijo sodne odločbe sodišč drugih držav članic v zadevah, povezanih z otroki; je zaskrbljen, ker lahko nemški organi v čezmejnih družinskih sporih domnevno dosledno zavračajo priznanje sodnih odločb, sprejetih v drugih državah članicah v primerih, ko otroci, ki še niso povsem dopolnili treh let, niso bili zaslišani; poudarja, da ta vidik spodbuja načelo vzajemnega zaupanja z drugimi državami članicami, katerih pravni sistemi določajo drugačno starostno mejo za zaslišanje otroka;

Četrtek, 29. november 2018

5. obžaluje, da Komisija že več let ni natančneje preverjala nediskriminatornosti praks in postopkov, ki se za čezmejne družinske spore uporabljajo v okviru nemškega sistema družinskega prava, tudi v agenciji Jugendamt, da bi se zaščitili interesi otrok in druge z njimi povezane pravice;
6. opozarja na odgovor Komisije v zvezi s peticijami o vlogi agencije Jugendamt v čezmejnih družinskih sporih; znova poudarja, da EU nima splošne pristojnosti za ukrepanje na področju družinskega prava, da materialno družinsko pravo v izključni pristojnosti držav članic in ga Komisija ne more nadzorovati, da je treba v primeru pomislekov v zvezi z delovanjem agencije Jugendamt uporabiti pravna sredstva na nacionalni ravni in da lahko starši, ki menijo, da so bile kršene njihove temeljne pravice, vložijo pritožbo pri Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu, potem ko izčrpajo vsa nacionalna pravna sredstva;
7. vztraja, da morajo države članice zbirati statistične podatke o upravnih in sodnih postopkih v zvezi s skrbništvom otrok in sodelovanjem tujih staršev, zlasti o izidu sodb, da bi omogočili podrobno analizo obstoječih trendov v daljšem časovnem obdobju in zagotovili referenčne vrednosti;
8. poudarja, da morajo nacionalna sodišča v skladu s sodno prakso Sodišča EU uporabljati samostojni pojem „običajnega prebivališča“ otroka in številna merila za njegovo določitev;
9. poziva Komisijo, naj zagotovi, da so nemška sodišča v zadevah iz peticij, ki jih je prejel Odbor za peticije, pravilno opredelila običajno prebivališče otroka;
10. močno obsoja, da ni statističnih podatkov o številu zadev v Nemčiji, v katerih sodbe sodišča niso bile v skladu s priporočili agencije Jugendamt, ter o izidu družinskih sporov, v katere so bili vpleteni otroci staršev z različnim državljanstvom, čeprav že več let poziva k zbiranju in javni dostopnosti teh podatkov;
11. poziva Komisijo, naj v obravnavanih peticijah oceni, ali so nemška sodišča pri določanju svojih pristojnosti ustrezno upoštevala določbe iz uredbe Bruselj IIa in ali so upoštevala sodbe ali odločbe, ki so jih izdala sodišča drugih držav članic;
12. obsoja, da je v primerih nadzorovanega starševskega dostopa, ko starši, ki niso nemški državljani, niso upoštevali uradne prakse agencije Jugendamt, da pri pogovorih s svojimi otroki uporabljajo nemščino, prišlo do prekinitve pogovorov in prepovedi stikov teh staršev s svojimi otroci; meni, da tako ravnanje uradnikov agencije Jugendamt pomeni jasno diskriminacijo na podlagi porekla in jezika zoper starše, ki niso nemški državljani;
13. poudarja, da agencija Jugendamt v splošnem dovoljuje uporabo skupnega materne jezika, če pa je za otrokovo dobro počutje in varnost, na primer ob možnih primerih ugrabitve, potrebno, poskrbi za tolmačenje, s čimer zagotovi, da uradniki agencije razumejo vsebino pogovora;
14. je trdno prepričan, da morajo nemški organi v primeru nadzorovanega starševskega dostopa med pogovorom med starši in njihovimi otroki dopuščati vse jezike staršev; poziva k vzpostavitvi mehanizmov, s katerimi bi zagotovili, da se lahko starši, ki niso nemški državljani, in njihovi otroci sporazumevajo v svojem skupnem jeziku, saj je njegova uporaba bistvena za ohranitev močnih čustvenih vezi med starši in otroki ter zagotavlja učinkovito zaščito kulturne dediščine in blaginje otrok;
15. je trdno prepričan, da je treba dosledno in učinkovito ukrepati na podlagi priporočil iz končnega poročila za vprašanja o zaščiti otrok v okviru Odbora za peticije z dne 3. maja 2017, zlasti tistih, ki so neposredno ali posredno povezana z vlogo agencije Jugendamt in nemškim sistemom družinskega prava;

Četrtek, 29. november 2018

16. opozarja Nemčijo na mednarodne obveznosti, ki jih ima v skladu s Konvencijo OZN o otrokovih pravicah, vključno s členom 8 te konvencije; meni, da morajo vsi pristojni nemški organi uvesti pomembne izboljšave, da bi ustrezno zaščitili pravice otrok staršev z različnim državljanstvom, da ohranijo svojo identiteto, vključno z družinskimi odnosi, kot to priznava zakon, brez nezakonitega vmešavanja;

17. meni, da lahko Komisija v skladu s členom 81 PDEU dejavno sodeluje pri zagotavljanju poštene in dosledne nediskriminatorne prakse do staršev, ko gre za obravnavo čezmejnega skrbništva nad otroki po vsej Uniji, ter da mora tako ravnati;

18. poziva Komisijo, naj v čezmejnih družinskih sporih zagotovi natančno preverjanje nediskriminatornosti praks in postopkov, ki se uporabljajo v nemškem sistemu družinskega prava, vključno z agencijo Jugendamt;

19. znova poudarja, da se pri vprašanih materialnega družinskega prava uporablja načelo subsidiarnosti;

20. poziva Komisijo, naj zagotovi več usposabljanja in mednarodnih izmenjav za uradnike, zaposlene v socialnih službah, da bi tako izboljšali poznavanje dela kolegov, ki opravljajo enako delo v drugih državah članicah, in izmenjavali dobro prakso;

21. poudarja pomen tesnega sodelovanja in učinkovite komunikacije med različnimi nacionalnimi in lokalnimi organi, ki so vpleteni v postopke za varstvo otrok, od socialnih služb do pravosodnih in centralnih organov;

22. poudarja, da je treba izboljšati pravosodno in upravno sodelovanje med nemškimi organi in organi drugih držav članic, da bi zagotovili medsebojno zaupanje v zadevah, povezanih s priznavanjem in izvrševanjem odločitev in sodb, ki jih v čezmejnih družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci, sprejemajo organi drugih držav članic;

23. opozarja, da je treba staršem, ki niso nemški državljani, nemudoma od samega začetka in na vsaki stopnji postopka, povezanega z otrokom, priskrbeti popolne in jasne informacije o postopkih in njihovih morebitnih posledicah, in sicer v jeziku, ki ga ti starši popolnoma razumejo, da bi preprečili, da bi starši dali soglasje, ne da bi v celoti razumeli posledic obveznosti, ki jih prevzemajo; poziva države članice, naj izvajajo ciljno usmerjene ukrepe za izboljšanje pravne podpore, pomoči, svetovanja in informacij za svoje državljane v primerih, ko ti prijavljajo diskriminatorne ali neugodne sodne in upravne postopke, ki so jih zoper njih uvedli nemški organi v čezmejnih družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci;

24. poudarja, da prijavljeni primeri, ko se starši, ki niso nemški državljani, med obiski niso mogli sporazumeti s svojimi otroki v skupnem maternem jeziku, pomenijo diskriminacijo na podlagi jezika in so tudi v nasprotju s ciljem spodbujanja večjezičnosti in raznolikosti kulturnih ozadij v Uniji, kršijo pa tudi temeljne pravice do svobode misli, vesti in veroizpovedi;

25. poziva Nemčijo, naj si močneje prizadeva za to, da bodo lahko starši med nadzorovanimi obiski s svojimi otroki uporabljali skupni materni jezik;

26. izraža zaskrbljenost v zvezi s trditvami vlagateljv peticij glede kratkih rokov, ki jih določajo pristojni nemški organi, in glede dokumentov, ki jih pošljejo pristojni nemški organi, ki niso na voljo v jeziku predlagatelja peticije, ki ni nemški državljan; poudarja, da imajo državljani pravico zavrniti dokumente, če niso napisani ali prevedeni v jezik, ki ga razumejo, kot je določeno v členu 8(1) Uredbe (ES) št. 1393/2007 o vročanju pisem; poziva Komisijo, naj natančno oceni, ali se v Nemčiji izvajajo določbe te uredbe, da bi lahko ustrezno obravnavala vse morebitne kršitve;

27. poziva Komisijo, naj preveri, ali se med postopki pred nemškimi sodišči v primerih iz peticij, ki so bile predložene Evropskemu parlamentu, spoštujejo jezikovne zahteve;

Četrtek, 29. november 2018

28. poziva države članice, naj izvajajo ciljno usmerjene ukrepe za izboljšanje pravne podpore, pomoči, svetovanja in informacij za svoje državljane v čezmejnih družinskih sporih, v katere so vpleteni otroci; v zvezi s tem ugotavlja, da so pristojna nemška ministrstva na zvezni ravni vzpostavila nemško osrednjo kontaktno točko za čezmejne družinske spore, da bi zagotovila svetovanje in informacije v čezmejnih družinskih sporih glede starševske odgovornosti;
 29. ponovno poziva Komisijo in države članice, naj sofinancirajo in spodbujajo vzpostavitev platforme, ki bo državljanom EU, ki niso državljani zadevne države, nudila pomoč v družinskih postopkih;
 30. opozarja države članice, da je treba sistematično izvajati določbe Dunajske konvencije iz leta 1963 in zagotoviti, da bodo veleposlaništva ali konzularna predstavništva od začetka obveščena o vseh postopkih, povezanih z otroškim varstvom, v katere so vpleteni državljani njihovih držav, in da bodo imela popoln dostop do ustreznih dokumentov; poudarja pomen zaupanja vrednega konzularnega sodelovanja na tem področju in predlaga, da bi morali imeti konzularni organi možnost udeležba na vseh stopnjah postopka;
 31. opozarja države članice, da morajo otrokom zagotoviti potrebno in upravičeno rejništvo v skladu z vsebino členov 8 in 20 Konvencije OZN o otrokovih pravicah, in predvsem omogočiti stalno otroško varstvo, ki upošteva otrokovo etnično, versko, jezikovno in kulturno identiteto;
 32. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0477

STO: pot naprej**Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o STO: pot naprej (2018/2084(INI))**

(2020/C 363/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Marakeškega sporazuma z dne 15. aprila 1994 o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO),
- ob upoštevanju ministrske deklaracije STO iz Dohe z dne 14. novembra 2001 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o STO, zlasti tistih z dne 24. aprila 2008 z naslovom „Reformirani Svetovni trgovinski organizaciji naproti“ ⁽²⁾ in z dne 15. novembra 2017 z naslovom „Večstranska pogajanja v okviru priprav na enajsto ministrsko konferenco STO“ ⁽³⁾,
- ob upoštevanju končnega dokumenta, ki je bil soglasno sprejet 10. decembra 2017 na letnem zasedanju parlamentarne konference STO v Buenos Airesu ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju izida 11. ministrske konference v Buenos Airesu decembra 2017, vključno z več ministrskimi sklepi, na kateri pa ni bilo mogoče sprejeti ministrske izjave ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju šestega splošnega pregleda pomoči za trgovino, ki je potekal od 11. do 13. julija 2017 v Ženevi ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma v okviru Okvirne konvencije Organizacije združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), ki je začel veljati novembra 2016,
- ob upoštevanju zadnjega poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC), objavljenega 8. oktobra 2018, ki kaže, da je omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C še mogoča, če države do leta 2020 zmanjšajo svoje prispevke, določene na nacionalni ravni,
- ob upoštevanju 16. odstavka sklepov Evropskega sveta z dne 28. junija 2018 ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave o tristranskem srečanju ministrov za trgovino iz Združenih držav Amerike (ZDA), Japonske in Evropske unije, sprejete 31. maja 2018 ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave 20. vrha EU–Kitajska o ustanovitvi skupne delovne skupine za reformo STO, katere predsedstvo bi bilo na ravni namestnikov ministrov ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Ministrska deklaracija iz Dohe (WT/MIN(01)/DEC/1) z dne 14. novembra 2001 – https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁽²⁾ UL C 259 E, 29.10.2009, str. 77.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0439.

⁽⁴⁾ <http://www.europarl.europa.eu/pcwto/en/sessions/2017.html>

⁽⁵⁾ https://www.wto.org/english/news_e/news17_e/mc11_10dec17_e.htm

⁽⁶⁾ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/gr17_e/gr17programme_e.htm

⁽⁷⁾ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁽⁸⁾ <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2018/06/29/20180628-euco-conclusions-final/>

⁽⁹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/may/tradoc_156906.pdf

⁽¹⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/36165/final-eu-cn-joint-statement-consolidated-text-with-climate-change-clean-energy-annex.pdf>

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju dokumenta Komisije za razpravo z dne 18. septembra 2018 o posodobitvi STO ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino in mnenja Odbora za razvoj (A8-0379/2018),
- A. ker STO od svoje ustanovitve igra ključno vlogo pri krepitevi multilateralizma, spodbujanju vključujoče svetovne gospodarske ureditve in odprtega, na pravilih temelječega in nediskriminacijskega večstranskega trgovinskega sistema; ker se je prispevek držav v razvoju k svetovni trgovini s 33 % leta 2000 povečal na približno polovico svetovne trgovine, število ljudi, ki živijo v skrajni revščini, pa se je od leta 1990 zmanjšalo za polovico in zdaj znaša malo manj kot milijardo; ker STO temelji na sistemu pravic in obveznosti, ki zavezuje članice, da odprejo svoje trge in ne diskriminirajo;
- B. ker bi morala STO ostati glavna referenčna točka za vlade in podjetja pri določanju pravil in v trgovinskih sporih;
- C. ker EU dosledno zagovarja trden, multilateralen in na pravilih temelječ pristop k trgovini, saj so njeno gospodarstvo ter delavci in potrošniki v EU in njeni partnerji vedno bolj prepleteni s svetovnimi vrednostnimi verigami in odvisni od predvidljivega razvoja mednarodne trgovine tako pri uvozu kot izvozu in kar zadeva socialne in okoljske pogoje;
- D. ker je izid 11. ministrske konference STO v Buenos Airesu decembra 2017 razočaral in jasno pokazal, da je pogajalska funkcija te organizacije ohromljena;
- E. ker se na pravilih temelječi multilateralni sistem trgovine sooča z najhujšo krizo od ustanovitve STO, ki ogroža osnovno delovanje te organizacije, in sicer določanje bistvenih pravil in strukture za mednarodno trgovino ter izvajanje najbolj učinkovitega in razvitega mehanizma za reševanje sporov, kakršnega nima nobena druga multilateralna organizacija;
- F. ker trgovinska reforma v okviru STO zaostaja že od leta 2000, kljub pomembnim izjemam, kot je sporazum o olajševanju trgovine;
- G. ker je pritožbeni organ najpomembnejši element v strukturi STO zaradi zavezujočega značaja njegovih odločitev ter njegovega statusa neodvisnega in nepristranskega revizijskega organa; ker je število članov pritožbenega organa padlo na minimalno število sodnikov, ki so potrebni za delovanje, saj po izteku mandata sodnika Shreeja Babooja Chekitana Servansinga na položaju ostajajo le trije sodniki; ker bi lahko ta blokada, ki jo izvaja vlada ZDA, povzročila zlom sistema, ki je bistvenega pomena za reševanje sporov med vsemi članicami STO;
1. znova izraža svojo popolno zavezanost trajni vrednoti multilateralizma in poziva k trgovinskemu programu, ki bo temeljil na pravični in na pravilih temelječi trgovini v korist vseh, prispeval k miru, varnosti in agendi za trajnostni razvoj z vključevanjem in krepitevijo socialnih, okoljskih in človekovih pravic ter zagotavljal, da se večstransko dogovorjena in usklajena pravila enotno uporabljajo za vse in učinkovito uveljavljajo; poudarja, da mora STO prispevati tudi k spodbujanju pravične trgovine in boju proti nepoštenim praksam; poudarja, da trgovina ni sama sebi namen, temveč je orodje za doseganje globalno opredeljenih razvojnih ciljev;

⁽¹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

Četrtek, 29. november 2018

2. meni, da je treba glede na nedavne dogodke, pa tudi zaradi dolgotrajnega pomanjkanja napredka v zvezi z razvojno agendo iz Dohe, nujno posodobiti STO ter temeljito pregledati več vidikov njenega delovanja, da se poveča tako njena učinkovitost kot legitimnost; v zvezi s tem meni, da je nujno, da sekretariat STO za vse članice organizacije ustvari priložnosti za sodelovanje v razpravi od njenega začetka; poziva Komisijo in države članice EU v STO, naj poskušajo z drugimi članicami te organizacije, zlasti pomembnejšimi trgovinskimi partnericami EU, kot so ZDA, Japonska, Kitajska, Kanada, Brazilija in Indija, doseči dogovor o skupnih stališčih; meni, da so začetne izjave vrha EU–Kitajska o reformi STO spodbudne;

3. v zvezi s tem pozdravlja mandat, ki ga je Evropski svet 28. in 29. junija 2018 podelil Komisiji, in je seznanjen s pristopom, opisanim v sklepkih, ter z dokumentom Komisije za razpravo o posodobitvi STO z dne 18. septembra 2018 in s predlogi Kanade za reformo STO z dne 25. septembra 2018; pričakuje objavo več predlogov, zlasti držav v razvoju, pa tudi delovnih skupin, ki so že ustanovljene med državami članicami STO;

4. je zelo zaskrbljen, ker so zasedeni le trije položaji v pritožbenem organu, kar močno ogroža sprotno in pravilno delovanje postopka za reševanje sporov, in odločno poziva ZDA, naj ta zaplet rešijo tako, da bo mogoče nezasedene položaje v pritožbenem organu čim hitreje zapolniti; pozdravlja izhodiščne predloge iz dokumenta Komisije za razpravo o posodobitvi STO za odpravo blokade z obravnavo nekaterih pomislekov, ki so se pojavili, tudi s prehodnimi pravili za odhajajoče člane oziroma spremembo trajanja mandata v pritožbenem organu ali najdaljšega dovoljenega roka za objavo poročila, pa tudi z vzpostavitvijo nove sodne prakse pritožbenega organa; je seznanjen, da pomisleki, ki so jih ZDA izrazile glede pritožbenega organa, presegajo postopkovne spremembe in vključujejo obsežne reforme sodb sodnikov tega organa;

5. meni, da je odločitev ZDA z dne 31. maja 2018 o uvedbi carin na izdelke iz jekla in aluminija, ki so jo upravičile z razlogi „nacionalne varnosti“ v skladu z oddelkom 232 zakona o širitvi trgovine iz leta 1962, neutemeljena in da ne obravnava izziva, ki ga predstavlja presežno jeklo na svetovnih trgih in ni v skladu s pravili STO; odločno spodbuja Komisijo, naj sodeluje z ZDA pri reševanju trgovinskih nesoglasij in odpravi trgovinskih ovir v okviru mehanizmov STO za reševanje sporov, ki temeljijo na pravilih;

6. meni, da se mora STO prilagoditi spreminjajočemu se svetu in na ta način obravnavati temeljne vzroke sedanje krize, hkrati pa rešiti nekatera odprta vprašanja razvojne agende iz Dohe, zlasti glede prehranske varnosti; meni, da je zato potrebno:

- (a) zapolniti obstoječe vrzeli v pravilniku, da se izenačijo konkurenčni pogoji, kar zadeva subvencije in državna podjetja, ki izkrivljajo trge, ter sproti posodabljati zaščito pravic intelektualne lastnine in dostop do trga naložb; obravnavati je treba tudi vprašanja zaščite in prisilnega razkritja izvorne kode ter druge dejavnosti, ki jih usmerjajo države in zaradi katerih nastajajo presežne zmogljivosti, pa tudi regulativne ovire za storitve in naložbe, ki vključujejo prenose tehnologij, zahteve po skupnih podjetjih in zahteve glede lokalne vsebine, ter spremljati izvajanje, upravljanje in delovanje obstoječih sporazumov;
- (b) oblikovati potreben regulativni okvir za sledenje tehnološkemu razvoju, ki bo zajemal e-trgovino, svetovne vrednostne verige, javna naročila, posodobljene domače pravne ureditve za storitve ter mikro-, mala in srednja podjetja;
- (c) obvladovati najbolj pereče svetovne okoljske in socialne izzive, zagotoviti sistemsko usklajenost politik med programi na področjih trgovine, dela in okolja;
- (d) v zvezi s tem pozdraviti skupne izjave, sprejete v Buenos Airesu, o e-trgovanju, domačih zakonih in predpisih, olajševanju naložb in utrjevanju ekonomskega položaja žensk, pa tudi delo, ki je bilo odtlej opravljeno na teh področjih;

7. poudarja, da bi morala EU izpostaviti svoja pravila o zasebnosti in varstvu podatkov, da bi jih bilo mogoče spodbujati na mednarodni ravni in da bi postala merilo za razvoj mednarodnih in multilateralnih standardov;

Četrtek, 29. november 2018

8. opozarja, da je dostop do javnih naročil ena od prednostnih nalog Evropske unije v trgovinskih pogajanjih ter da v tem smislu pričakuje, da bodo članice STO izpolnile zavezo o pristopu k sporazumu o javnih naročilih in izboljšavah pri delovanju in spoštovanju določb tega sporazuma, in sicer v duhu vzajemnosti in obojestranskih koristi; ugotavlja, da je popolna učinkovitost morebitnih izboljšav okvira državnih pomoči in vloge javnih podjetij delno odvisna od napredka na tem področju; poziva Komisijo, naj sodeluje s tistimi članicami, ki so v postopku pristopanja k sporazumu o vladnih naročilih, da bi se pospešila njihova prizadevanja za razširitev koristi liberalizacije javnih naročil med članicami STO;

9. je prepričan, da trenutno razlikovanje med razvitimi državami in državami v razvoju ne odraža gospodarske realnosti in dejanskega stanja v STO in da je bilo to ovira za napredek v krogu pogajanj iz Dohe, v škodo držav v največji stiski; poziva uspešnejše države v razvoju, naj prevzamejo svoj delež odgovornosti in prispevajo ustrezen delež glede na svojo stopnjo razvoja in (sektorsko) konkurenčnost; ugotavlja, da Komisija v dokumentu za razpravo poziva k sprejetju pravil, v skladu s katerimi se bo državam v razvoju, ko bodo postale bogatejše, spremenil status držav z nizkimi dohodki; meni, da bi bilo treba ponovno pregledati mehanizem za posebno in diferencirano obravnavo, da bi bolje odražal indekse človekovega razvoja, kot orodje politike, ki omogoča državam v razvoju, da povežejo izvajanje večstranskih sporazumov s pomočjo bogatejših držav in donatorskih organizacij;

10. toplo pozdravlja, da sta februarja 2017 dve tretjini članic STO ratificirali sporazum o olajševanju trgovine; je prepričan, da sporazum o olajševanju trgovine predstavlja pomemben zgled in bi lahko bil model za prihodnje sporazume STO, ob upoštevanju razlik v razvoju in potrebah članic STO; spodbuja članice STO, naj prevzamejo odgovornost in ohranijo svoje zaveze v skladu s svojo dejansko gospodarsko močjo in zmogljivostmi; meni, da bodo naslednje izzive predstavljali popolna ratifikacija sporazuma, zlasti s strani afriških članic, katerim naj bi sporazum najbolj koristil, učinkovito izvajanje tega sporazuma in obveščanje o razvojni pomoči na podlagi sporazuma;

11. priznava, da je pristop Kitajske k STO leta 2001 na splošno povečal dostop do njenega domačega trga, kar je koristilo svetovnemu gospodarstvu; je zaskrbljen, ker Kitajska ne spoštuje duha in načel STO o nacionalni obravnavi;

12. meni, da je treba pregledati delovanje pogajalskega procesa in uvesti večjo prilagodljivost, kot jo omogoča obstoječe pravilo o soglasju, hkrati pa priznati, da je pristop skupne zaveze omejil učinkovitost multilateralnega upravljanja trgovine; podpira koncept prilagodljivega multilateralizma, kjer bodo lahko članice STO, ki želijo rešiti določeno vprašanje, o katerem splošno soglasje še ni mogoče, ukrepale že prej in sklenile plurilateralne sporazume v skladu s prilogo 4 k sporazumu o STO in v skladu s členi II:3, III:1 in X:9 sporazuma iz Marakeša oziroma sporazume „kritične mase“, ki članicam STO podeljujejo izpogajane koncesije po načelu države z največjimi ugodnostmi; spodbuja Komisijo, naj teh členov ne uporablja kot alternativo konstruktivnemu dialogu s članicami STO za obravnavanje trgovinskih ovir ter reformo te organizacije in njenih funkcij; v zvezi s tem meni, da bi morale članice STO povečati krepitev zmogljivosti organizacije, da bi zagotovile, da bo imela na voljo finančne in človeške vire, skladne z razširjenimi potrebami, da bo lahko ohranila raven kakovosti svojega dela; meni, da bi morali denarni prispevki novih članic na splošno povečati proračun STO in ne bi smeli voditi v zmanjšanje članarin za obstoječe članice;

13. priznava, da je multilateralizem, ki temelji na pravilih, sicer še vedno ključni del strukture STO, a obstajajo možnosti za poglobljeno in bolj prilagodljivo večstransko sodelovanje med zainteresiranimi državami na področjih, na katerih se je pokazalo, da je soglasje težko doseči; ugotavlja, da morajo taki sporazumi večstranski program dopolnjevati, ne pa spodkopavati, ter da jih je treba uporabljati kot korake na poti napredka na večstranski ravni, ne pa kot nadomestne forume za odpravljanje trgovinskih ovir; poziva, naj se nadaljujejo večstranska pogajanja o sporazumu o okoljskem blagu in sporazumu o trgovini s storitvami, ter poziva, naj se v večstranske in multilateralne sporazume vključijo posebna pravila za mala in srednja podjetja; poudarja, da je pomembno, da STO nadaljuje in pogloblja svoje delo na področju mednarodnega sodelovanja z drugimi mednarodnimi organizacijami, kot so OZN, OECD, Svetovna carinska organizacija in Mednarodna organizacija dela ter druge;

Četrtek, 29. november 2018

14. poudarja vlogo, ki jo trgovina lahko ima in ki jo mora imeti pri prispevanju k razvoju in uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, zaveze iz pariškega sporazuma in v boju proti podnebnim spremembam; obžaluje, da je bil sporazum o okoljskem blagu leta 2016 blokiran, in opozarja na njegov potencial za zagotavljanje večjega dostopa do zelenih tehnologij in prispevanje k izpolnjevanju omenjenih zavez; poudarja, da mora STO poleg pogajanj o subvencijah za ribolov opredeliti konkretnejše ukrepe, ki jih je treba v zvezi s tem sprejeti za zaščito življenja v morju; opozarja, da STO s konceptom načina predelave in proizvodnje ponuja možnosti za razlikovanje med tako imenovanimi „podobnimi“ izdelki glede na njihov vpliv na okolje; predlaga poživitev odbora STO za trgovino in okolje z mandatom za oblikovanje meril za boj proti okoriščanju na račun okolja in vzpostavitev tesnejših povezav s sekretariatom UNFCCC;

15. ponovno poudarja povezave med enakostjo spolov in vključujočim razvojem, kar je izraženo tudi v cilju trajnostnega razvoja št. 5, ob tem pa opozarja, da je povečevanje vloge žensk ključnega pomena za izkoreninjenje revščine in da je odprava ovir za sodelovanje žensk v trgovini bistvenega pomena za gospodarski razvoj; pozdravlja, da se je STO bolj osredotočila na vprašanja, povezana s trgovino in spolom, in spodbuja 121 podpisnic izjave o trgovini in krepitvi ekonomske vloge žensk zasedanja v Buenos Airesu leta 2017, naj uresničijo svoje zaveze; poudarja potrebo po sistemskem pristopu na podlagi enakosti spolov na vseh področjih, na katerih STO oblikuje pravila, v obliki ocen učinka s specifične perspektive enakosti spolov; je seznanjen s pomenom pobud, kot je na primer SheTrades, pri poudarjanju pozitivne vloge žensk v trgovini in spodbujanju večje udeležbe žensk v mednarodni trgovini po svetu;

16. opozarja na sklepe s šestega splošnega pregleda pomoči za trgovino, ki je potekal julija 2017 v Ženevi na temo spodbujanja trgovine, vključenosti in povezljivosti za trajnostni razvoj; se strinja s stališčem, da bi morali te sklepe pretvoriti v konkretne ukrepe, da se olajša e-trgovanje in digitalne priložnosti, kot so blokovne verige, spremeni v trgovinsko realnost, tudi za države v razvoju; v zvezi s tem ugotavlja, da glavni izziv ostajajo naložbe v fizično in digitalno infrastrukturo, ki je bistvena za napredek na tem področju; zato poziva članice STO, naj spodbujajo naložbe v fizično in digitalno infrastrukturo in poleg drugih pobud spodbujajo javno-zasebna partnerstva;

17. ponovno poziva EU, naj zagotovi, da bodo njene dejavnosti z državami v razvoju na področjih razvoja in trgovine temeljile na uravnoteženem okviru med enakopravnimi partnerji, da bodo upoštevale načelo skladnosti politik za razvoj iz člena 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije in da bodo namenjene spodbujanju in spoštovanju človekovih pravic;

18. obžaluje, da na enajsti ministrski konferenci STO ni bil dosežen napredek pri ključnih vprašanjih za države v razvoju; pozdravlja pa okrepljeno prednostno obravnavo, ki je že zagotovljena v STO za najmanj razvite države, vključno s preferencialnimi pravili o poreklu in obravnavo ponudnikov storitev, ter poudarja, da je treba sprejeti ukrepe za gradnjo zmogljivosti, s katerimi bi dobaviteljem iz najmanj razvitih držav omogočili, da izkoristijo oprostitev obveznosti v sektorju storitev za najmanj razvite države;

19. poudarja, da je preglednost ključni element pri zagotavljanju zanesljivega in predvidljivega okolja za trgovanje in naložbe; meni, da je pomembno izboljšati preglednost postopkov spremljanja s povečanjem spodbud za članice STO, da bodo upoštevale zahteve glede obveščanja, zmanjšanjem zapletenosti in bremen teh zahtev ter z zagotavljanjem krepitve zmogljivosti, če je ta potrebna, ob tem pa odvracati od namerne neupoštevanja pravil in se z njim spoprijemati;

20. poudarja, da ima sekretariat STO ključno vlogo pri spodbujanju in varovanju pristopa „od spodaj navzgor“ za dejavno sodelovanje vseh članic ter da bi ga bilo treba še okrepiti in povečati njegovo prožnost za podpiranje različnih pogajalskih procesov ter funkcij izvajanja in spremljanja; meni, da je treba povečati finančna sredstva in človeške vire, ki so na voljo sekretariatu STO, ter poziva članice STO, naj vzajemno izpolnjujejo svoje odgovornosti glede tega; meni, da bi bilo treba poživiti tudi redno delo odborov STO, tako da bi njihovim predsednikom dali dejavnejšo vlogo pri oblikovanju in predlaganju rešitev in kompromisov, s tem pa presegli zgolj zmanjšanje prispevkov članic, to razširjeno nalogo pa bi moral podpirati sekretariat;

Četrtek, 29. november 2018

21. poziva članice STO, naj zagotovijo demokratično legitimnost in preglednost, tako da okrepijo parlamentarno razsežnost te organizacije, ter podprejo memorandum o soglasju, ki vzpostavlja formalno delovno razmerje s parlamentarno konferenco STO; v zvezi s tem poudarja, da je treba poskrbeti, da bodo imeli poslanci celovit dostop do trgovinskih pogajanj in bodo vključeni v oblikovanje in uresničevanje odločitev STO ter da se bo izvajal ustrezen nadzor nad trgovinskimi politikami v korist njihovih državljanov;

22. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu direktorju STO.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0478

Poročilo o Srbiji za leto 2018**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Srbiji za leto 2018 (2018/2146(INI))**

(2020/C 363/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov predsedstva z zasedanja Evropskega sveta v Solunu 19. in 20. junija 2003,
- ob upoštevanju izjave z vrha EU-Zahodni Balkan iz Sofije z dne 17. maja 2018 in njene „agende prednostnih nalog iz Sofije“,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2008/213/ES ⁽¹⁾ z dne 18. februarja 2008 o načelih, prednostnih nalogah in pogojih Evropskega partnerstva s Srbijo in o razveljavitvi Sklepa 2006/56/ES,
- ob upoštevanju mnenja Komisije z dne 12. oktobra 2011 o prošnji Srbije za članstvo v Evropski uniji (SEC(2011)1208), sklepa Evropskega sveta z dne 2. marca 2012, da Srbiji podeli status države kandidatke, in sklepa Evropskega sveta z dne 27. in 28. junija 2013, da se začnejo pogajanja s Srbijo za pristop k EU,
- ob upoštevanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami ter Republiko Srbijo, ki je začel veljati 1. septembra 2013,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1244 (1999), svetovalnega mnenja Meddržavnega sodišča z dne 22. julija 2010 o skladnosti enostranske deklaracije o neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom in resolucije Generalne skupščine OZN št. 64/298 z dne 9. septembra 2010, ki je potrdila vsebino mnenja Meddržavnega sodišča in pozdravila pripravljenost EU, da spodbuja dialog med Srbijo in Kosovom,
- ob upoštevanju berlinskega procesa, ki se je začel 28. avgusta 2014,
- ob upoštevanju izjave in priporočil, sprejetih na osmi seji stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Srbija dne 13. in 14. junija 2018,
- ob upoštevanju končnega poročila Urada za demokratične institucije in človekove pravice pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE/ODIHR) z dne 29. julija 2016 o omejeni misiji tega urada za opazovanje predčasnih parlamentarnih volitev v Srbiji,
- ob upoštevanju poročila OVSE/ODIHR o misiji za oceno predsedniških volitev v Srbiji dne 2. aprila 2017,
- ob upoštevanju poročila Komisije o Srbiji za leto 2018 z dne 17. aprila 2018 (SWD(2018)0152),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. februarja 2018 z naslovom Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom (COM(2018)0065),
- ob upoštevanju skupnih sklepov, sprejetih v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, z dne 23. maja 2017 (9655/17),

⁽¹⁾ UL L 80, 19.3.2008, str. 46.

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju četrte seje stabilizacijsko-pridružitvenega sveta EU-Srbija z dne 16. novembra 2017,
 - ob upoštevanju osmega srečanja pristopne konference s Srbijo na ministrski ravni z dne 25. junija 2018,
 - ob upoštevanju poročila protikorupcijske skupine Sveta Evrope GRECO o Srbiji iz julija 2015 ter poročila četrtega ocenjevalnega kroga skupine GRECO z dne 20. oktobra 2017 o preprečevanju korupcije pri poslancih, sodnikih in tožilcih,
 - ob upoštevanju ocene Komisije z dne 17. aprila 2018 v zvezi s programom gospodarskih reform Srbije za obdobje 2018–2020 (SWD(2018)0132) in skupnih sklepov, ki jih je Svet 25. maja 2018 sprejel v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom,
 - ob upoštevanju mnenja Beneške komisije o osnutku sprememb ustavnih določb o sodstvu z dne 25. junija 2018,
 - ob upoštevanju izsledkov raziskave iz leta 2017 o marginaliziranih Romih na Zahodnem Balkanu, ki jo je podprla Komisija, izvedla pa sta jo Svetovna banka in program OZN za razvoj (UNDP),
 - ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenj deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o poročilu Komisije o Srbiji za leto 2016 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0331/2018),
- A. ker je treba Srbijo, kot vse države, ki si prizadevajo za članstvo v EU, soditi po lastnih dosežkih pri izpolnjevanju, izvajanju in spoštovanju istega sklopa meril in ker je časovni načrt za pristop določen na podlagi kakovosti nujnih reform in predanosti tem reformam; ker je pristop proces, ki temelji na dosežkih in je popolnoma odvisen od objektivnega napredka, ki ga doseže posamezna država, tudi Srbija, in bo tak tudi ostal;
- B. ker je bilo od začetka pogajanj s Srbijo odprtih 14 poglavij, med katerimi sta bili dve začasno zaprti;
- C. ker je Srbija stalno vključena v normalizacijo odnosov s Kosovom, kar je privedlo do sklenitve prvega sporazuma o načelih za normalizacijo odnosov dne 19. aprila 2013 ter sporazumov iz avgusta 2015; ker je Srbija še naprej vključena v dialog;
- D. ker Srbija prispeva h krepitvi regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov, pa tudi miru in stabilnosti, sprave ter ozračja, ki spodbuja obravnavo odprtih dvostranskih vprašanj iz preteklosti;
- E. ker je Srbija še naprej zavezana vzpostavitvi delujočega tržnega gospodarstva in še naprej dosega napredek pri izvajanju obveznosti iz stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma;
- F. ker so načela pravne države ena temeljnih vrednot, na katerih temelji EU, in so v središču tako širitvenega procesa kot stabilizacijsko-pridružitvenega procesa; ker je treba na tem področju sprejeti reforme ter premagati pomembne preostale izzive, zlasti kar zadeva zagotavljanje neodvisnega, nepristranskega, odgovornega in učinkovitega sodstva ter boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, pa tudi varstvo temeljnih pravic;

⁽¹⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 71.

Četrtek, 29. november 2018

G. ker je Srbija ratificirala vse temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela, vključno zlasti s Konvencijo o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic iz leta 1948 (št. 87), Konvencijo o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja iz leta 1949 (št. 98) in Konvencijo o prisilnem delu iz leta 1930 (št. 29);

H. ker je stanje na področju svobode izražanja in neodvisnosti medijev še vedno zelo zaskrbljujoče in ga je treba obravnavati prednostno ter odločno in učinkovito;

I. ker Srbija koristi predpristopno pomoč v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II), pri čemer skupna okvirna dodelitev za obdobje 2014–2020 znaša 1,5 milijarde EUR; ker spremenjena okvirna dodelitev v okviru IPA II za Srbijo za obdobje 2018–2020 znaša 722 milijonov EUR; ker je bila Srbiji dodeljena nagrada za uspešnost na vmesni stopnji;

1. pozdravlja stalna prizadevanja Srbije na poti vključevanja v Evropsko unijo; poziva jo, naj s podporo Komisije dejavno spodbuja to strateško odločitev v srbski javnosti in naj še poveča pravočasne in pregledne informacije ter prepoznavnost EU ter projektov in programov, ki jih financira;

2. poudarja, da je temeljito izvajanje reform in politik ključen kazalnik uspešnega procesa vključevanja; poziva Srbijo, naj izboljša načrtovanje, usklajevanje in spremljanje izvajanja nove zakonodaje in politik; pozdravlja sprejetje tretje revizije nacionalnega programa za sprejetje pravnega reda EU in svari, da bi neustrezen prenos pomembne zakonodaje EU negativno vplival na usklajenost s pravnim redom; pozdravlja oceno Komisije iz njenega sporočila z naslovom Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom, da bi lahko Srbija z močno politično voljo, zagotovitvijo dejanskih in trajnih reform ter dokončno rešitvijo sporov s sosednjimi državami postala članica EU; poziva Svet in Komisijo, naj podpreta odprte tehnično pripravljene poglavje in pospešita skupen proces pristopnih pogajanj, če bo to upravičeno z nujnim napredkom, zlasti na temeljnem področju pravne države;

3. pozdravlja uspešen zaključek programskega procesa IPA za leto 2018 ter podpis sporazuma o financiranju za IPARD II; poziva Komisijo, naj pri oblikovanju novega instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) vključi ustrezne določbe, da bi upoštevala morebiten pristop Srbije k EU;

4. pozdravlja napredek, ki ga je Srbija dosegla pri razvoju delujočega tržnega gospodarstva, zagotavljanju gospodarske rasti ter ohranitvi makroekonomske in monetarne stabilnosti; poudarja, da je Srbija dosegla občuten napredek pri obravnavanju nekaterih slabosti politike, ki so se v preteklosti izkazale za težavne, predvsem s konsolidacijo proračuna; vendar poudarja, da so brezposelnost, beg možganov in ekonomska neaktivnost še vedno visoki; poziva Srbijo, naj oblikuje vzdržan načrt za prihodnost državnih podjetij; poudarja izjemen pomen malih in srednjih podjetij za srbsko gospodarstvo ter poziva k bolj preglednemu in manj obremenjujočemu poslovnemu okolju; podpira pristop Srbije k Svetovni trgovinski organizaciji (STO);

5. izraža zaskrbljenost zaradi trajne brezposelnosti in poudarja pomen usposabljanja in pridobivanja podjetniških spretnosti za mlade; poziva Srbijo, naj izboljša položaj žensk na trgu dela; poziva jo, naj okrepi tristranski dialog; poziva k spremembi zakona o prispevkih za obvezno socialno zavarovanje in zakona o zdravstvenem zavarovanju, da bi preprečili diskriminacijo malih kmetijskih proizvajalcev;

6. je seznanjen s predsedniškimi volitvami 2. aprila 2017; pozdravlja splošen potek volitev in poziva oblasti, naj zagotovijo uporabo mednarodnih standardov; poziva jih, naj v celoti obravnavajo in uveljavijo priporočila misije OVSE/ODIHR za opazovanje volitev, zlasti glede zagotovitve enakih konkurenčnih pogojev med predvolilno kampanjo, ter vzpostavijo dialog z neodvisnimi domačimi misijami za opazovanje volitev; poziva jih, naj ustrezno preiščejo očitke o nepravilnosti, nasilju in ustrahovanju, ki so bili podani med minulimi volilnimi procesi; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je financiranje političnih strank in predvolilnih kampanj premalo pregledno; poudarja, da mora biti financiranje političnih strank pregledno in v skladu z mednarodnimi standardi;

Četrtek, 29. november 2018

7. poziva Srbijo, naj se bolj uskladi z zunanjo in varnostno politiko EU, vključno z njeno politiko glede Rusije, tudi v okviru Organizacije združenih narodov; pozdravlja pomemben prispevek in stalno sodelovanje Srbije v številnih misijah in operacijah EU v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SVOP; EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR Atalanta, EUTM RCA), pri čemer Srbija sodeluje v 4 od 6 vojaških misij ali operacij, ki jih trenutno izvaja Unija; vendar je zaskrbljen zaradi stalnega vojaškega sodelovanja Srbije z Rusijo in Belorusijo;

8. izreka pohvalo Srbiji za konstruktiven pristop k obvladovanju posledic migracijske in begunske krize ter za znatna prizadevanja te države pri zagotavljanju zatočišč in humanitarne pomoči, zlasti s podporo EU; pozdravlja, da je Srbija sprejela nov zakon o azilu, zakon o tujcih in zakon o nadzoru meje; poziva jo, naj svojo vizumsko politiko postopoma uskladi s politiko EU; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je z neusklajeno vizumsko politiko Srbije odprla možnost nezakonitih migracij in tihotapljenja v države EU, pa tudi sosednje države, ki niso članice EU; poziva Srbijo, naj vzpostavi mehanizem vračanja migrantov brez urejenega statusa, ki bo v skladu s pravnim redom EU, in še izboljša svoje zmogljivosti za obravnavo potreb mladoletnikov brez spremstva; poziva jo, naj poišče izvedljivo rešitev za begunce iz sosednjih držav, tudi kar zadeva njihove potrebe glede nastanitve ter dostop do dela in izobraževanja;

Pravna država

9. poziva Srbijo, naj okrepi prizadevanja za reforme na področju pravne države in zlasti zagotovi neodvisnost in splošno učinkovitost pravosodnega sistema; poudarja, da bi se bilo treba posebej osredotočiti na izvajanje učinkovitih reform na tem področju; ugotavlja, da je sicer bil dosežen določen napredek pri zmanjšanju zaostankov pri starih primerih kazenskega pregona in pri uvedbi ukrepov za harmonizacijo delovanja sodišč, da pa neodvisnost sodstva v Srbiji ni zagotovljena v celoti, možnost političnega vplivanja na sodstvo pa je še vedno zaskrbljujoča; poziva Srbijo, naj okrepi odgovornost, nepristranskost, strokovnost in splošno učinkovitost sodstva ter vzpostavi sistem brezplačne pravne pomoči, s čimer bi zagotovila širok nabor ponudnikov brezplačne pravne pomoči; poziva k uveljavitvi vseh sodb Evropskega sodišča za človekove pravice;

10. ponavlja, kako pomembno je okrepiti boj proti korupciji, in poziva Srbijo, naj pokaže jasno zavezanost spopadanju s tem vprašanjem; pozdravlja izvajanje zakona o organizaciji in pristojnosti vladnih organov pri zatiranju organiziranega kriminala, terorizma in korupcije; pozdravlja, da so bile v delu kazenskega zakonika te države o gospodarskem kriminalu sprejete spremembe, in spodbuja Srbijo, naj jih v celoti uveljavi, vključno s spremembo glede zlorabe položaja, da bi preprečila morebitne zlorabe; poziva k nadaljnjemu izvajanju nacionalne strategije in akcijskega načrta za boj proti korupciji; ponavlja poziv Srbiji, da je treba hitro sprejeti novo zakonodajo o agenciji za boj proti korupciji, da bi izboljšali načrtovanje, usklajevanje in spremljanje izvajanja nove in obstoječe zakonodaje in politik; poudarja, da je bistveno, da ta agencija prejme in ohrani človeške in finančne vire, ki jih potrebuje za neodvisno izvajanje svojega mandata; poudarja, da morajo biti člani agencije za boj proti korupciji izvoljeni v skladu z načeloma preglednosti in odsotnosti nasprotja interesov ali politične pripadnosti; poziva oblasti, naj zapolnijo vsa prosta delovna mesta v agenciji; poziva Srbijo, naj še izboljša rezultate pri preiskavah, obtožbah in obsodbah v primerih korupcije na visoki ravni ter redno objavlja statistične podatke o rezultatih preiskav v vseh primerih domnevne korupcije javnih uslužbencev;

11. poziva srbske oblasti, naj uveljavijo priporočila Skupine držav proti korupciji (GRECO); poziva srbski parlament, naj obravnava zlasti priporočila v zvezi s preprečevanjem korupcije in nasprotji interesov ter sprejme kodeks ravnanja;

12. priznava, da je bil v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu dosežen določen napredek, ter pozdravlja dejavno vlogo Srbije pri mednarodnem in regionalnem policijskem in pravosodnem sodelovanju; poziva Srbijo, naj izkaže nadaljnjo zavezanost in zagotovi oprijemljive rezultate v tem boju, zlasti s prepričljivimi rezultati pri preiskavah, pregonu in končnih obsodbah v primerih organiziranega kriminala, vključno z nezakonito trgovino in tihotapljenjem migrantov iz Srbije v EU in države zunaj EU, umori, povezanimi z organiziranim kriminalom, kibernetško kriminaliteto, finančnimi tokovi v podporo terorističnim dejavnostim in pranjem denarja; poziva jo, naj še naprej v celoti izvaja akcijski načrt, dogovorjen s Projektno skupino za finančno ukrepanje (FATF); opozarja na vedno večje število kriminalnih napadov in poziva, naj se preiščejo ob polnem sodelovanju s pravosodnimi organi;

Četrtek, 29. november 2018

Demokracija in socialni dialog

13. poudarja, da srbski parlament še vedno ne izvaja dejanskega nadzora nad izvršno oblastjo in da je treba še povečati preglednost, vključujočo naravo in kakovost zakonodajnega procesa; pozdravlja vedno manjšo uporabo nujnih postopkov za sprejemanje zakonodaje; vendar poudarja, da še vedno pogosta uporaba nujnih postopkov ogroža parlamentarni in javni nadzor; poudarja, da bi bilo treba preprečiti vse ukrepe, ki omejujejo zmožnost srbskega parlamenta za vodenje učinkovite razprave o zakonodaji in nadzor nad njo; poudarja pomen dela opozicije v demokraciji in poudarja, da njeni politiki ne bi smeli biti deležni obrekovanja in žalitev; izraža zaskrbljenost, da nekateri politiki zlorabljajo javni diskurz za spodbujanje radikalizma; poziva k dodatnim ukrepom za zagotovitev medstrankarskega dialoga in učinkovite udeležbe civilne družbe; poziva srbski parlament, naj pregleda prakso izvajanja obstrukcije in ali zavira demokratično razpravo; pozdravlja nenehna prizadevanja srbskega parlamenta za povečanje preglednosti prek razprav o pogajalskih stališčih Srbije do poglavij za pristop k EU ter prek izmenjav z osrednjo pogajalsko ekipo in nacionalnim zborom za Evropsko unijo; poudarja, da je treba v celoti priznati ter podpirati vlogo neodvisnih regulativnih organov, tudi varuha človekovih pravic te države, agencije za boj proti korupciji, nacionalnega revizijskega organa ter komisarja za informacije javnega značaja in varstvo osebnih podatkov; poziva srbski parlament, naj sodeluje pri uveljavljanju ugotovitev in priporočil neodvisnih regulativnih organov, zlasti varuha človekovih pravic; želi spomniti, da je socialni dialog eden temeljev evropskega socialnega modela in da so redna posvetovanja med vlado in socialnimi partnerji bistvena za preprečevanje socialnih napetosti in konfliktov; poudarja, da je bistveno, da socialni dialog presega zgolj izmenjavo informacij, in da bi se morale zainteresirane strani posvetovati o pomembnih zakonih, preden se začne parlamentarni postopek;

14. pozdravlja predstavitev osnutka ustavne reforme sodstva te države, ki je bil Beneški komisiji predložen za pripravo mnenja; poudarja, kako pomembno je v celoti izvesti priporočila Beneške komisije; spodbuja srbske oblasti, naj začnejo vključujočo in smiselno javno razpravo, ki bo izvedena konstruktivno, za ozaveščanje o procesu ustavne reforme v državi; poziva k obsežnemu javnemu posvetovanju, preden bo končni osnutek predložen srbskemu parlamentu;

15. pozdravlja napredek Srbije pri reformi javne uprave, zlasti s sprejetjem številnih novih zakonov o plačah in delovnih razmerjih v javnem sektorju, o lokalni samoupravi in plačah v avtonomnih pokrajinah ter o nacionalni akademiji za usposabljanje; poudarja, da politično vplivanje na imenovanje višjega vodstva ostaja pereče vprašanje; poziva Srbijo, naj spremeni zakon o javni upravi, da zagotovi njeno nepristranskost; poudarja, da je krepitev upravnih zmogljivosti na vseh ravneh pomembna za uspešno izvajanje ključnih reform; pozdravlja ustanovitev ministrstva za evropsko povezovanje, ki vključuje strukture nekdanjega srbskega urada za evropsko povezovanje, ki je stalno zagotavljal politične smernice za evropsko povezovanje;

Človekove pravice

16. poudarja, da je zakonodajni in institucionalni okvir za uveljavljanje človekovih pravic vzpostavljen; poudarja, da je potrebno dosledno in učinkovito izvajanje v celotni državi; poziva Srbijo, naj sprejme nov zakon o varstvu podatkov in zagotovi, da bo popolnoma v skladu s standardi in najboljšimi praksami EU; poudarja, da so potrebna nadaljnja stalna prizadevanja za izboljšanje položaja oseb, ki pripadajo ranljivim skupinam, vključno z otroki, invalidi, osebami z virusom HIV/aidom ter osebami LGBTI; obsoja ponavljajoča se kazniva dejanja iz sovraštva proti Romom in osebami LGBTI; poziva Srbijo, naj dejavno izvaja preiskave, pregone in obsodbe kaznivih dejanj iz sovraštva; poziva srbske oblasti, naj spodbujajo ozračje strpnosti ter obsodijo vse oblike sovražnega govora, javno odobravanje in zaničanje genocida, hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva;

17. poziva Srbijo, naj okrepi vlogo in zmogljivost svojih organov v zvezi z zaščito ranljivih skupin, vključno z ženskami, otroki in invalidi, ter zagotovi boljše sodelovanje med policijo, javnimi tožilci in socialnimi službami v zvezi s tem; pozdravlja, da je Srbija ratificirala Istanbulsko konvencijo, in nedavne dogodke v zvezi z ukrepi za zaščito otrok pred nasiljem, vključno z vladno napovedjo glede ustanovitve položaja varuha otrokovih pravic, ter poziva oblasti, naj spremljajo učinek zakonodaje in drugih ukrepov; poudarja, da so še vedno prisotne pomanjkljivosti glede uveljavljanja človekovih pravic invalidov, ter poziva vlado, naj sprejme nacionalno strategijo za invalide;

Četrtek, 29. november 2018

18. odločno spodbuja srbske oblasti, naj okrepijo prizadevanja za izboljšanje stanja na področju svobode izražanja in svobode medijev; pozdravlja ustanovitev nove delovne skupine za pripravo osnutka strategije o medijih; poudarja, da so grožnje novinarjem in medijskim hišam, nasilje nad njimi in njihovo ustrahovanje, vključno z upravnim nadlegovanjem in ustrahovanjem s sodnimi postopki, še vedno skrb vzbujajoči; poziva uradnike, naj dosledno javno obsojajo vsakršno obliko ustrahovanja novinarjev in naj se vzdržijo poseganja v dejavnosti medijev in novinarjev, tudi v okviru volitev; v zvezi s tem ugotavlja, da so sicer številni primeri bili rešeni in je bilo vloženih nekaj kazenskih obtožnic, da pa so obsodbe še vedno redke; pozdravlja prizadevanja stalne delovne skupine, ki je bila ustanovljena s Sporazumom o sodelovanju in ukrepih za povečanje varnosti novinarjev, ter poziva organe, naj izkažejo polno zavezanost preiskovanju in preganjanju vseh primerov napadov na novinarje in medijske hiše; poziva k izvajanju zakonov o medijih v celoti in k okrepitvi neodvisnosti regulativnega organa države za elektronske medije; pozdravlja obnovljena prizadevanja za sprejetje strategije o medijih, s katero bi ustvarili pluralno medijsko okolje, in v zvezi s tem poudarja pomen preglednega in vključujočega posvetovanja z deležniki; poudarja, da je glede lastništva in financiranja medijev nujna popolna preglednost; poziva k sprejetju politik, ki bodo zaščitile medije in programe v jezikih narodnih manjšin, ki živijo v Srbiji;

19. poziva srbske organe, naj okrepijo sodelovanje z organizacijami civilne družbe, vključno z ženskimi organizacijami in skupinami za človekove pravice, katerih vloga je ključnega pomena za dobro delujočo demokracijo; obsoja negativne kampanje in omejitve, uperjene proti nekaterim organizacijam civilne družbe; poziva k sprejetju nacionalne strategije in povezanega akcijskega načrta za regulacijo okolja, v katerem delujejo organizacije civilne družbe; meni, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za zagotovitev sistematičnega sodelovanja med vlado in civilno družbo, ter poziva k večji pozornosti pri pripravi in izvajanju zakonodaje na področjih, ki vplivajo na civilno družbo;

20. ugotavlja, da je bil dosežen zmeren napredek v primeru nezakonitega porušenia zasebne lastnine in omejevanja svobode gibanja v beograjski četrti Savamala aprila 2016; poziva k rešitvi teh vprašanj in k popolnemu sodelovanju pri preiskavah sodnih organov, da bi storilce privedli pred sodišče;

Spoštovanje in varstvo manjšin

21. pozdravlja sprejetje akcijskega načrta za uveljavljanje pravic narodnih manjšin ter sprejetje odloka o ustanovitvi sklada za narodne manjšine; poziva srbsko vlado, naj celovito izvaja vse mednarodne pogodbe, ki se nanašajo na pravice manjšin; poudarja, da napredek na področju jamčenja pravic nacionalnih manjšin ni zadovoljiv, in poziva k izvajanju akcijskega načrta v celoti ter k boljšemu usklajevanju in vključitvi deležnikov, tudi sosednjih držav, za prometne in komunikacijske potrebe; je seznanjen, da sklad za narodne manjšine deluje in da so se povečala njegova sredstva; pozdravlja sprejetje ključnih zakonov o okviru pravic manjšin; ponovno poziva Srbijo, naj zagotovi dosledno izvajanje zakonodaje o varstvu manjšin, tudi na področju izobraževanja in kulture, uporabe jezikov manjšin, zastopanosti v javni upravi in sodstvu ter stalnega dostopa do medijev in verskih obredov v jezikih manjšin; priznava dejavno udejstvovanje narodnih manjšin države v volilnih ciklih in poziva k sprejetju politik, ki bodo zagotovile njihovo pravično politično zastopanost v srbski nacionalni skupščini; poziva k celovitemu uresničevanju pravice do pravočasne registracije rojstva; poudarja, da sta spodbujanje in varstvo človekovih pravic, tudi pravic narodnih manjšin, predpogoj za pristop k EU;

22. ugotavlja, da kulturna raznolikost Vojvodine prispeva k identiteti Srbije; poudarja, da bi se morala avtonomija Vojvodine ohraniti ter da bi bilo treba nemudoma sprejeti zakon o njenih virih financiranja, kot je določeno v ustavi;

23. pozdravlja sprejetje nove strategije za družbeno vključevanje Romov za obdobje 2016–2025 skupaj z akcijskim načrtom, ki zajema izobraževanje, zdravstvo, bivališča in zaposlovanje; pozdravlja dejstvo, da strategija priznava, da so romske ženske še posebej diskriminirane; poziva Srbijo, naj določi jasne cilje in kazalnike za spremljanje izvajanja nove strategije; je zaskrbljen zaradi visoke stopnje romskih deklet, ki opustijo šolanje; ugotavlja, da večina Romov trpi zaradi socialne izključenosti in se sooča s sistematičnimi kršitvami pravic; poziva k izvajanju nove strategije za vključevanje Romov in akcijskega načrta v celoti; poudarja pomen oblikovanja politik za boj proti diskriminaciji Romov in anticiganizmu; poziva, naj se smiselna javna in politična udeležba Romov omogoči na vseh ravneh;

Četrtek, 29. november 2018

Regionalno sodelovanje in dobri sosedski odnosi

24. pozdravlja, da Srbija ostaja zavezana konstruktivnim dvostranskim odnosom z drugimi državami širitve in sosednjimi državami članicami; pozdravlja, da se Srbija še naprej udeležuje v številnih regionalnih pobudah za sodelovanje, kot so Proces sodelovanja v jugovzhodni Evropi (SEECF), Svet za regionalno sodelovanje, Srednjeevropski sporazum o prosti trgovini (CEFTA), Jadransko-jonska pobuda, makroregionalna strategija EU za Podonavje (EUSDR), strategija EU za jadransko-jonsko regijo (EUSAIR), proces Brdo-Brioni, pobuda zahodnobalkanske šesterice in njena agenda o poveztljivosti ter Berlinski proces; pozdravlja dosedanje rezultate pobude zahodnobalkanske šesterice in poziva k nadaljnjemu razvoju regionalnega gospodarskega območja; ponovno poziva Srbijo, naj izvaja reformne ukrepe na področju poveztljivosti, povezane z agendo o poveztljivosti; pozdravlja prizadevanja Srbije za dajanje prednosti infrastrukturnim naložbam in poudarja pomen večje poveztljivosti v regiji; poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja na področju gospodarskega in socialnega razvoja obmejnih regij, da se prepreči odseljevanje prebivalstva iz teh regij; podpira predlog o znižanju tarif za storitve mobilnega gostovanja na Zahodnem Balkanu; poudarja, da nerešeni dvostranski spori ne bi smeli negativno vplivati na pristopni proces; odločno podpira zavezo partneric z Zahodnega Balkana, da bodo še naprej krepile dobre sosedske odnose, regionalno stabilnost in medsebojno sodelovanje; želi spomniti, da je EU odločena okrepiti in nadgraditi sodelovanje v podporo preobrazbi v tej regiji;

25. pozdravlja sprejetje nacionalne strategije za preiskovanje in pregon vojnih hudodelstev; je seznanjen s sprejetjem strategije tožilstva za preiskavo in pregon vojnih hudodelstev ter poziva Srbijo k odločnemu izvajanju vseh predvidenih dejavnosti; pozdravlja, da je bila maja 2017 imenovana nova tožilka za vojna hudodelstva; ponovno poziva k izvajanju te strategije, zlasti z zgodnejšim vlaganjem obtožnic, in k sprejetju operativne strategije tožilstva; poziva Srbijo, naj učinkovito preišče vsa vojna hudodelstva, zlasti odmevna, in naj pri teh primerih sodeluje s svojimi regionalnimi partnerji; poziva Komisijo in države članice, naj si dodatno prizadevajo za rešitev teh vprašanj v pogajalskem procesu med EU in Srbijo; poziva oblasti, naj še naprej obravnavajo problem pogrešanih oseb med vojami v 90. letih 20. stoletja; poziva Srbijo, naj znova v celoti sodeluje s sedanjim mednarodnim rezidualnim mehanizmom za kazenska sodišča; poziva srbske organe, naj si še naprej prizadevajo za rešitev vprašanj o usodi pogrešanih oseb, vključno z odpiranjem državnih arhivov, povezanih z vojnim obdobjem; poziva Srbijo, naj pripravi shemo odškodnin za žrtve in njihove družine; ponovno izraža podporo pobudi za ustanovitev regionalne komisije za ugotavljanje dejstev o vojnih hudodelstvih in drugih grobih kršitvah človekovih pravic na ozemlju nekdanje Jugoslavije; poudarja pomen dela, ki so ga regionalni urad za sodelovanje mladih in njegove lokalne podružnice opravili pri spodbujanju sprave med mladimi; poziva k nadaljnjim spremembam zakona o vračanju premoženja in poudarja pomen nediskriminatornega obravnavanja tožnikov v postopku za vračilo premoženja in primerjavi z drugimi upravičenci, zlasti na področju registracije javnega premoženja;

26. obžaluje, da nekateri srbski organi vztrajno zanikajo genocid v Srebrenici; spominja te organe, da neomejeno sodelovanje z mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo in njegovim naslednikom mednarodnim rezidualnim mehanizmom za kazenska sodišča pomeni tudi, da se v celoti sprejmejo in spoštujejo njegove sodbe in sklepi; poudarja, da je priznanje genocida v Srebrenici pomemben korak Srbije na poti pridružitve k Evropski uniji;

27. pozdravlja stalno sodelovanje Srbije v procesu normalizacije odnosov s Kosovom ter njeno zavezanost izvajanju sporazumov, doseženih v dialogu, ki ga podpira EU; pozdravlja, da je srbski predsednik začel notranji dialog o Kosovu; ponovno poziva, naj se začnejo v dobri veri in pravočasno v celoti izvajati vsi že sprejeti sporazumi, tudi energetski, in spodbuja obe strani, naj odločno nadaljujeta proces normalizacije odnosov; poudarja, kako pomembno je ustanoviti združenje/skupnost občin s srbsko večino; poudarja, da je treba pospešiti delo v zvezi z novo fazo dialoga, da bi dosegli celovito normalizacijo odnosov med Srbijo in Kosovom, ki bo opredeljena v pravno zavezujočem sporazumu; ponovno poziva ESZD, naj oceni, kako uspešni sta strani pri izpolnjevanju svojih obveznosti; nedvoumno obsoja uboj kosovskega srbskega politika Oliverja Ivanovića in poudarja, da sta nujno potrebna pristno sodelovanje med kosovskimi in srbskimi preiskovalci in mednarodna podpora, tako da se bo storilec sodilo;

Četrtek, 29. november 2018

28. je seznanjen s potekajočo razpravo in javnimi izjavami o morebitnih prilagoditvah meje med Srbijo in Kosovom, vključno z izmenjavami ozemelj; poudarja, da imata Kosovo in Srbija večetnično naravo in da etnično homogene države v regiji ne bi smele biti cilj; podpira dialog, ki ga podpira EU, kot okvir za uresničitev celovitega sporazuma o normalizaciji med Srbijo in Kosovom; meni, da je lahko kakršen koli sporazum sprejemljiv zgolj, če je vzajemno dogovorjen, pri čemer je treba upoštevati splošno stabilnost v regiji in mednarodno pravo;

29. izraža zaskrbljenost zaradi ponavljajočih se izjav visokih politikov, ki ogrožajo ozemeljsko celovitost Bosne in Hercegovine, ter obsoja vsakršno obliko nacionalistične retorike, namenjene spodbujanju povzročitve njenega razpada;

Energija in promet

30. poziva Srbijo, naj v celoti izvaja reformne ukrepe na področju povezljivosti v sektorju energetike; spodbuja jo, naj razvije konkurenco na trgu s plinom in izpolni ustrezne obveznosti v zvezi z ločevanjem, kot določa tretji energetski sveženj; poziva jo, naj oblikuje svojo energetska politiko za zmanjšanje odvisnosti od uvoza ruskega plina; pozdravlja prizadevanja te države za spodbujanje naložb na področjih energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov; želi spomniti, da zakonodaja o učinkoviti uporabi energije ni v celoti skladna z ustreznimi direktivami EU; poziva Srbijo, naj diverzificira svoje energetske vire in vključi druge obnovljive vire;

31. poziva srbsko vlado, naj sprejme potrebne ukrepe, da bi ohranila zaščitena območja, zlasti glede na gradnjo hidroelektrarn v okoljsko občutljivih območjih, kot je naravni park Stara Planina; v zvezi s tem poziva, naj se opravi temeljita presoja vpliva, temelječa na standardih EU, kakor so bili vzpostavljeni z direktivama o pticah in habitatih ter okvirno direktivo o vodah; poziva srbsko vlado, naj prek sodelovanja javnosti in posvetovanja z vsemi deležniki poveča preglednost v zvezi z načrtovanimi projekti;

32. pozdravlja skupno zavezo o izgradnji povezovalnega plinovoda med Srbijo in Bolgarijo, ki sta jo ti državi podpisali 17. maja 2018 na vrhu voditeljev Zahodnega Balkana v Sofiji, ter sprejetje svežnja IPA 2018, ki vključuje strateško pomemben infrastrukturni projekt izgradnje t. i. avtoceste miru Niš-Merdare-Priština, ki bo omogočila boljše prometne povezave med osrednjo Srbijo in Kosovom ter ima simbolni pomen za odnose v regiji;

33. izraža globoko zaskrbljenost zaradi zaskrbljujoče ravni onesnaženosti zraka v Srbiji, zaradi katere je po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije v letu 2016 zaradi bolezni dihal umrlo približno 6 500 ljudi; v zvezi s tem poziva srbske organe, naj sprejmejo potrebne kratkoročne ukrepe za izboljšanje teh razmer ter sprejmejo učinkovite srednje- in dolgoročne reforme prometne politike in politike mobilnosti v velikih mestih;

o

o o

34. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladi in parlamentu Srbije.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0479

Poročilo o Kosovu za leto 2018**Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Kosovu za leto 2018 (2018/2149(INI))**

(2020/C 363/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta s seje v Solunu 19. in 20. junija 2003 glede možnosti pridružitve držav Zahodnega Balkana k Evropski uniji,
- ob upoštevanju izjave iz Sofije z vrha EU-Zahodni Balkan z dne 17. maja 2018 in agende prednostnih nalog iz Sofije, ki je priložena tej izjavi,
- ob upoštevanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med EU in Kosovom, ki je začel veljati 1. aprila 2016,
- ob upoštevanju evropskega programa reform za Kosovo, ki je bil sprejet 11. novembra 2016 v Prištini,
- ob upoštevanju okvirnega sporazuma s Kosovom o sodelovanju v programih Unije, ki je začel veljati 1. avgusta 2017,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. februarja 2018 z naslovom Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom (COM(2018)0065),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. aprila 2018 o širitveni politiki EU (COM(2018)0450) ter spremnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom *Kosovo 2018 Report* (Poročilo o Kosovu za leto 2018) (SWD(2018) 0156),
- ob upoštevanju prvega dogovora med vladama Srbije in Kosova z dne 19. aprila 2013 o načelih za normalizacijo odnosov ter drugih bruseljskih dogovorov v okviru dialoga za normalizacijo odnosov, ki ga podpira EU, vključno s protokolom o integriranem upravljanju meja, pravnim okvirom združenja/skupnosti občin s srbsko večino ter dogovori o mostu v Mitrovici in o energiji,
- ob upoštevanju, da so bili v skladu s sporazumom o pravosodju, sklenjenim februarja 2015, sodniki, tožilci in upravno osebje, ki so kosovski Srbi, vključeni v kosovsko sodstvo,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2018/856 z dne 8. junija 2018 o spremembi Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu (EULEX Kosovo) ⁽¹⁾, s katerim je bilo trajanje misije poleg tega podaljšano do 14. junija 2020,
- ob upoštevanju letnega poročila o misijah in operacijah skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) za leto 2017 ter strnjenega poročila misije EULEX o napredku za leto 2017,
- ob upoštevanju poročil generalnega sekretarja OZN o trenutnih dejavnostih misije začasne uprave OZN na Kosovu (UNMIK), vključno z najnovejšim poročilom z dne 1. maja 2018, in poročila z dne 7. februarja 2018 o operacijah mednarodnih sil KFOR,

⁽¹⁾ UL L 146, 11.6.2018, str. 5.

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju ocene Komisije z dne 17. aprila 2018 v zvezi s programom gospodarskih reform za Kosovo za obdobje 2018–2020 (SWD(2018)0133) in skupnih sklepov Sveta z dne 25. maja 2018, sprejetih v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo,
 - ob upoštevanju končnih poročil misije EU za opazovanje volitev z dne 11. junija 2017 o parlamentarnih volitvah na Kosovu in z dne 22. oktobra 2017 o volitvah županov in občinskih svetov na Kosovu,
 - ob upoštevanju četrte seje stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Kosovo, ki je potekala 17. in 18. januarja 2018 v Strasbourgu,
 - ob upoštevanju predloga Komisije z dne 4. maja 2016 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (Kosovo) (COM(2016)0277), ter četrtega poročila Komisije z dne 4. maja 2016 o napredku Kosova pri izpolnjevanju zahtev iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima (COM(2016)0276),
 - ob upoštevanju, da sta parlamenta Črne gore in Kosova ratificirala sporazum o določitvi meje med Kosovom in Črno goro,
 - ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN št. 1244 (1999), svetovalnega mnenja Meddržavnega sodišča z dne 22. julija 2010 o skladnosti enostranske deklaracije o neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom in resolucije generalne skupščine OZN št. 64/298 z dne 9. septembra 2010, s katero je bila potrjena vsebina mnenja Meddržavnega sodišča in pozdravljeno, da je EU pripravljena podpirati dialog med Srbijo in Kosovom,
 - ob upoštevanju izsledkov raziskave iz leta 2017 o marginaliziranih Romih na Zahodnem Balkanu, ki je bila opravljena pod okriljem Komisije, Svetovne banke in programa OZN za razvoj (UNDP),
 - ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 21. septembra 2015 z naslovom *Gender Equality and Women's Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016-2020* (Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenja deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020) (SWD(2015)0182),
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kosovu,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0332/2018),
- A. ker so za pripravljenost na izzive, ki jih prinaša članstvo v EU, potrebna stalna in znatna prizadevanja, podprta s konstruktivnim dialogom med političnimi silami in s sosednjimi državami;
- B. ker se vsaka država širitve ocenjuje individualno glede na lastne dosežke, časovni načrt za pristop pa se določi glede na hitrost in kakovost reform;
- C. ker je neodvisnost Kosova do zdaj priznalo 114 držav, med njimi 23 od 28 držav članic EU;
- D. ker je EU večkrat pokazala, da je pripravljena pomagati pri gospodarskem in političnem razvoju Kosova z jasno evropsko perspektivo, Kosovo pa je pokazalo prizadevanja na svoji poti v evropsko povezano;

Četrtek, 29. november 2018

- E. ker je Kosovo zaradi stalne polarizacije med političnimi strankami dosegel le malo napredka pri reformah v zvezi z EU, ki pa so nujne za nadaljnji napredek v procesu pristopa k EU;
- F. ker cvetoče neformalno gospodarstvo Kosova zavira razvoj uspešnega gospodarstva za celotno državo;
- G. ker sta posebno sodišče za vojne zločine in specializirano tožilstvo za Kosovo v Haagu od 5. julija 2017 v celoti sodno operativna;
- H. ker se je Svet 8. junija 2018 odločil, da bo preusmeril in podaljšal mandat misije EU za krepitev pravne države (EULEX) na Kosovu, hkrati pa je končal del mandata misije, ki se nanaša na izvršilno funkcijo v pravosodju; ker je bil kot novi datum konca mandata določen 14. junij 2020;
- I. ker je Kosovo še vedno edina država Zahodnega Balkana, katere državljani za potovanje na schengensko območje potrebujejo vizum;
1. pozdravlja pomembne zakonodajne akte, sprejete v okviru evropskega programa reform, in poziva, naj se v celoti izvajajo; meni, da bi bilo treba doseči medstrankarsko soglasje, da bi sprejeli ključne reforme, povezane z EU; z zanimanjem pričakuje sprejetje novega evropskega programa reform leta 2019;
2. a hkrati opozarja, da se temeljne reforme zaradi pomanjkanja medstrankarskega soglasja in stalne politične polarizacije izvajajo le počasi; ugotavlja, da to negativno vpliva na zmogljivost skupščine in vlade, da izvajata stalne in trajne reforme; obsoja destruktivno ravnanje nekaterih poslancev; poziva vse politične stranke, naj vzpostavijo vključujoč politični dialog; poudarja, da je treba izboljšati učinkovitost nadzora skupščine nad izvršilno vejo oblasti ter preglednost in kakovost priprave zakonodaje, tudi z zagotavljanjem dejavne in konstruktivne udeležbe ter omejevanjem uporabe nujnih postopkov za sprejemanje zakonov; spodbuja soglasje glede reform, povezanih s pristopom k EU;
3. pozdravlja, da je na področju javne uprave mogoče zaznati določen napredek, a poudarja, da so potrebne dodatne reforme; poziva zlasti k depolitizaciji in prestrukturiranju državne uprave;
4. pozdravlja, da je bil sporazum iz avgusta 2015 o določitvi meje s Črno goro marca 2018 končno ratificiran, kar je korak naprej v duhu dobrih sosedskih odnosov; poudarja, kako pomemben je ta ukrep za liberalizacijo vizumskega režima;
5. poziva kosovske oblasti, naj celovito obravnavajo predhodno ugotovljene pomanjkljivosti v zvezi z volitvami, vključno s pomanjkanjem preglednosti in odgovornosti financiranja političnih strank in kampanj, ter trditve o splošnem ustrahovanju volivcev, zlasti v mnogih skupnostih kosovskih Srbov, in sicer tako da pravočasno sprejmejo zakonodajne in upravne ukrepe za obravnavo nerešenih priporočil EU ter misij Evropskega parlamenta in Beneške komisije za opazovanje volitev pred naslednjim krogom volitev, da bodo te v celoti skladne z mednarodnimi standardi; pozdravlja napredek v zvezi z enakostjo spolov v volilni upravi in poziva Kosovo, naj si še bolj prizadeva za povečanje politične udeležbe žensk in okrepi splošni pravni okvir;
6. izraža zaskrbljenost zaradi kosovskega podfinanciranega sodstva, razširjene korupcije, elementov ujetja države, neustreznih političnih vplivov in težav z nespoštovanjem poštenega sojenja in dolžnega pravnega postopanja, kar vključuje primere izročitve; poudarja, kako pomembni so procesi reform na področju pravne države, s posebnim poudarkom na neodvisnosti in učinkovitosti ter tem, da je treba zaščito priči še povečati;

Četrtek, 29. november 2018

7. poudarja, da sta reprezentativno sodstvo in enotno izvajanje kosovske zakonodaje pogoja za reševanje problema nedoslednih, počasnih in neučinkovitih sodnih postopkov; pozdravlja, da so bili v skladu s sporazumom o pravosodju med Srbijo in Kosovom iz leta 2015 sodniki, tožilci in upravno osebje, ki so kosovski Srbi, vključeni v kosovsko sodstvo; meni, da je sodstvo še vedno izpostavljeno neustreznim političnim vplivom in da so potrebna dodatna prizadevanja za krepitev zmogljivosti in zagotovitev disciplinske odgovornosti sodnikov in tožilcev, tudi s pomočjo znatnega pravnega funkcionalnega pregleda za vse sodnike, tožilce, visoke policijske uradnike in preiskovalce kaznivih dejanj; pozdravlja, da je bila novembra 2017 ustanovljena vladna komisija za priznanje in preverjanje statusa žrtev spolnega nasilja med konfliktom na Kosovu;

8. ugotavlja, da korupcija in organizirani kriminal, vključno s prometom s prepovedanimi drogami in trgovino z ljudmi ter kibernetško kriminaliteto, še vedno predstavljajo probleme, za rešitev katerih so potrebna skupna prizadevanja; pozdravlja začetni napredek, dosežen pri izboljševanju rezultatov pri preiskavah in pregonu korupcije na visoki ravni in primerov organiziranega kriminala; v zvezi z obveznostmi, povezanimi s procesom pristopa k EU, pričakuje odločna in stalna prizadevanja; pozdravlja, da si varuhinja človekovih pravic stalno prizadeva okrepiti svoje zmogljivosti za pregled zadev;

9. poziva, naj se vzpostavi boljši pravni okvir ter povečata učinkovitost in zmogljivost pregona, da bi omogočili celovit pristop k preiskavam in pregonu, ki ga bi bilo treba podpreti z zamrznitvijo, zasegom in odvzemom sredstev, ter končne obsodbe v primerih korupcije na visoki ravni, organiziranega in finančnega kriminala, pranja denarja in financiranja terorizma; poziva k zaščitnim ukrepom za zagotovitev neodvisnosti pri odkrivanju in pregonu kaznivih dejanj ter k preventivnim ukrepom proti korupciji v različnih sektorjih; meni, da so potrebni dodatni ukrepi za zagotovitev boljšega sodelovanja in usklajevanja med institucijami kazenskega pregona ter za doseg kar največje neodvisnosti in odgovornosti sodstva; poziva Kosovo, naj spoštuje mednarodne postopke in pravila o izročanju tujih državljanov ter sprejme potrebne ukrepe, s katerimi bi se preprečili primeri kot konec marca 2018, ko je bilo šest turških državljanov izgnanih s Kosova v Turčijo; v zvezi s tem pozdravlja sklep kosovske skupščine o ustanovitvi preiskovalnega odbora, ki se bo posvetil temu primeru;

10. poziva k pristnemu in konstruktivnemu pravosodnemu in policijskemu sodelovanju med kosovskimi in srbskimi organi; meni, da bi se učinkovitost ukrepov proti čezmejnemu kriminalu še povečala, če bi bilo Kosovo član Interpolu in bi tesneje sodelovalo z Europolom; medtem spodbuja k dodatnemu sodelovanju na področju boja proti terorizmu;

11. meni, da je bistvenega pomena, da se pravočasno in celovito izvedejo priporočila kosovskega varuha človekovih pravic, generalnega revizorja, protikorupcijske agencije ter komisije za regulacijo javnih naročil; poudarja, da je treba pomanjkljivosti v sistemu javnega naročanja odpraviti, medinstitucionalno sodelovanje in izmenjavo informacij pa izboljšati; močno priporoča, da se za zaščito finančnih interesov Kosova in EU okrepijo zmogljivosti za spremljanje, ocenjevanje in revizijo ter sprejme in izvaja strategija za boj proti goljufijam;

12. pozdravlja potrditev Komisije z dne 18. julija 2018, da so bila merila za liberalizacijo vizumskega režima izpolnjena; meni, da je bistvenega pomena, da se Kosovu brez nepotrebne odlašanja odobri liberalizacija vizumskega režima; meni, da se bo z liberalizacijo vizumskega režima povečala stabilnost in Kosovo približalo EU, saj bodo potovanja in poslovanje olajšani, hkrati pa bo pripomogla k boju proti tihotapljenju ljudi in proti korupciji; poziva Svet, naj hitro sprejme svoj mandat za nadaljevanje sprejemanja brezvizumskega režima;

13. ugotavlja, da so poleg napredka pri izpolnjevanju zahtev glede liberalizacije vizumskega režima potrebna trajna prizadevanja za boj proti organiziranemu kriminalu, prometu s prepovedanimi drogami, tihotapljenju ljudi in korupciji, pa tudi konkretna prizadevanja za upravljanje nedovoljenih migracijskih tokov in zmanjšanje števila neutemeljenih prošenj za azil;

14. z zadovoljstvom opaža veliko zmanjšanje števila prošenj za azil in ponovni sprejem državljanov Kosova ter vlog za sporazume o ponovnem sprejemu; z zadovoljstvom opaža tudi novo strategijo ponovnega vključevanja in poziva, naj se ta v celoti izvede;

Četrtek, 29. november 2018

15. izreka pohvalo prizadevanjem Kosova za zaježitev odhodov tujih borcev, ki so skoraj vsi džihadistični borci, in za boj proti terorističnim grožnjam; poziva k dejavnemu regionalnemu sodelovanju v boju proti potencialnim terorističnim dejavnostim in pri prekinjanju finančnih tokov za financiranje terorizma; poziva Kosovo, naj se spoprime z radikalizacijo na spletu in zunanjimi ekstremističnimi vplivi; poudarja pomen preprečevanja terorizma ter preganjanja osumljenih borcev ter rehabilitacije in izobraževanja teh borcev in njihovih družin in njihovega ponovnega vključevanja v družbo; poudarja, da je treba preprečiti radikalizacijo zapornikov in zlasti ranljivih mladih ter si dejavno prizadevati za njihovo deradikalizacijo;

16. odločno obsoja umor kosovskosrbskega politika Oliverja Ivanovića; meni, da njegov umor pomeni hud udarec za konstruktivne in zmerne pripadnike skupnosti kosovskih Srbov; poudarja, da sta nujno potrebna pristno sodelovanje med kosovskimi in srbskimi preiskovalci in mednarodna podpora, da bodo morilci in osebe, ki so umor naročile, brez dodatnega odlašanja privedeni pred sodišče;

17. obžaluje, da ni pripravljenosti za obravnavo primerov vojnih zločinov, in poudarja, kako pomembna je jasna politična zavezanost njihovemu pregonu; poziva oblasti Kosova, naj pokažejo, da so trdno in trajno zavezane svojim mednarodnim obveznostim v zvezi s posebnim sodiščem za vojne zločine in specializiranim tožilstvom za Kosovo v Haagu; izraža globoko zaskrbljenost, ker so člani kosovske skupščine decembra 2017 poskušali razveljaviti zakon o posebnem sodišču za vojne zločine in specializiranem tožilstvu za Kosovo; globoko obžaluje, da zaradi teh poskusov ni bilo mogoče sprejeti skupnih priporočil, saj je bila četrta seja stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Kosovo preložena na 17. in 18. januar 2018; poziva k konstruktivnemu pristopu k stabilizacijsko-pridružitvenemu parlamentarnemu odboru EU-Kosovo in okrepljenemu parlamentarnemu sodelovanju v zvezi s tem;

18. poziva oblasti, naj okrepijo medsebojno pravno sodelovanje med kosovskim in srbskim tožilstvom ter podprejo ustanovitev regionalne komisije (RECOM) za ugotavljanje dejstev v zvezi z vojnimi zločini in drugih hudih kršitev človekovih pravic, storjenih v nekdanji Jugoslaviji med letoma 1991 in 2001;

19. je seznanjen s pomembno vlogo, ki jo ima misija EULEX pri krepitvi neodvisnih pravosodnih, policijskih in carinskih sistemov; nadalje priznava preventivno in spravno vlogo misije EULEX pri pregonu in razsojanju v zadevah v zvezi z vojnimi zločini, korupcijo in organiziranim kriminalom, pa tudi njena stalna prizadevanja za identifikacijo pogošenih oseb ter odkrivanje grobov, da bi lahko zadeve v celoti rešili; priporoča, da se ocenijo prednosti in slabosti misije;

20. ponovno poziva misijo EULEX, naj poveča svojo učinkovitost in ohrani najvišje standarde preglednosti in pristop ničelne tolerance do korupcije, nepravilnosti, kršitev ter političnih pritiskov in vmešavanja;

21. poudarja, da je treba o dejavnostih v okviru misije EULEX in o morebitnih spremembah njenega pravnega statusa čim prej obvestiti kosovsko skupščino;

22. je seznanjen z novim mandatom misije EULEX in datumom njegovega prenehanja; hkrati pa poudarja, da je konkreten napredek na Kosovu pomembnejši od določenega časovnega razporeda;

23. poziva, naj se izvajanju okvira za človekove pravice nameni absolutna prednost in se ga podpre s primernim in ustreznim usklajevanjem in financiranjem, zlasti na področjih enakosti spolov, varstva otrok in zaščite delavcev, družbene izključenosti ter diskriminacije invalidov, pa tudi etničnih in jezikovnih manjšin in skupnosti ter oseb LGBTI; poudarja, da je treba okrepiti vlogo agencije za enakost spolov in nacionalnega koordinatorja za zaščito pred nasiljem v družini ter izboljšati preventivne ukrepe in pregon za tovrstna kazniva dejanja; ponovno poudarja, da je treba sprejeti predlog zakona o verski svobodi;

Četrtek, 29. november 2018

24. izraža globoko zaskrbljenost zaradi neenakosti spolov in nasilja na podlagi spola; poziva Kosovo, naj poskrbi za celovito in pravočasno izvajanje zakonodaje o enakosti spolov in protidiskriminacijske zakonodaje; je globoko zaskrbljen zaradi pomanjkanja napredka pri izvajanju strategije in akcijskega načrta za boj proti nasilju v družini ter poziva oblasti, naj sprejmejo strožje in učinkovitejše ukrepe za boj proti nasilju na podlagi spola, tudi s krepitvijo agencije za enakost spolov in nacionalnega koordinatorja za zaščito pred nasiljem v družini; izraža zaskrbljenost zaradi premajhne zastopanosti žensk na položajih odločanja; poziva kosovske oblasti, naj prednostno obravnavajo vključevanje načela enakosti spolov, tudi v okviru evropskega programa reform in s civilno družbo, vključno z ženskimi organizacijami; spodbuja Kosovo, naj poleg tega obravnava vprašanje pravice in podpore za ženske, ki so bile med vojno žrtve spolnega nasilja; poziva Kosovo, naj izvaja določbe Istanbulske konvencije;

25. poziva kosovsko skupščino, naj pri pripravi zakona o zaščiti otrok upošteva stališče, ki so ga skupaj podpisali EU, UNICEF, koalicija nevladnih organizacij za zaščito otrok na Kosovu (KOFM) in organizacija *Save the Children*;

26. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Kosovo na področju pravic invalidov le malo napredovalo; poziva Kosovo, naj zagotovi nediskriminacijo in enake možnosti za invalide;

27. poziva kosovske oblasti, naj prednostno obravnavajo vprašanja manjšin, vključno z njihovimi kulturnimi in jezikovnimi pravicami ter njihovimi možnostmi; obžaluje, da imajo manjšine, kot so Romi, Aškali in Egipčani, še vedno težave pri pridobivanju osebnih dokumentov, kar vpliva na njihovo zmožnost dostopa do državljanstva, izobraževanja, zdravstvenega varstva in socialne pomoči, in poziva kosovske oblasti, naj te težave rešijo; pozdravlja pripravljenost oblasti, da priznajo pravice pripadnikov zgodovinske bolgarske manjšine v regijah Gora in Župa; pozdravlja, da sta bila sprejeta nova strategija in akcijski načrt za obdobje 2017–2021 za vključevanje romskih in aškalskih skupnosti v kosovsko družbo, ter poziva Kosovo, naj prevzame dejavno vlogo pri regionalnem sodelovanju v okviru projekta za vključevanje Romov 2020, ki ga izvaja Svet za regionalno sodelovanje;

28. obžaluje, da so osebe LGBTI še vedno diskriminirane, in povečanje spletnega sovražnega govora v zvezi z dogodkom *Gay Pride* v Prištini;

29. poudarja, da je treba sprejeti nov predlog zakona o svobodi združevanja nevladnih organizacij; poziva, naj se pripravi in izvajanju zakonodaje na področjih, ki vplivajo na področje delovanja civilne družbe, posveti več pozornosti, da z zakonodajo ne bi nesorazmerno obremenili organizacij civilne družbe in povzročili diskriminatornih učinkov nanje ali zmanjšali področja delovanja civilne družbe; poudarja, da je treba dati organizacijam civilne družbe na voljo javna sredstva;

30. poudarja, da je treba v skladu s priporočili iz letnega poročila Komisije zagotoviti uredniško svobodo, finančno vzdržnost in neodvisnost kosovske javne radiotelevizije ter preglednost lastništva nad zasebnimi mediji; poziva k izvajanju vseh ustreznih zakonov v zvezi s tem; poziva, naj se izboljšata večjezično oddajanje in kakovost informacij, ki se nudijo vsem kosovskim skupnostim; izraža zaskrbljenost zaradi povečanja števila groženj in napadov na novinarje ter poziva kosovske oblasti, naj osebe, ki so odgovorne zanje, nemudoma preiščejo in preganjajo; pozdravlja, da je vlada Kosova odobrila predlog zakona o zaščiti žvižgačev;

31. poziva k stalnim prizadevanjem za celovito normalizacijo odnosov med Srbijo in Kosovom; meni, da popolna normalizacija odnosov s Srbijo v okviru pravno zavezujočega sporazuma in njegovih izvedbenih ureditev ne bo mogoča brez celovitega in obojestranskega izvajanja veljavnih sporazumov in da je za obe strani ključni element na poti v evropsko povezavo;

32. je seznanjen s potekajočo razpravo in javnimi izjavami o morebitnih prilagoditvah meje med Srbijo in Kosovom, vključno z izmenjavami ozemelj; poudarja, da imata tako Kosovo kot Srbija večetnično naravo ter da etnično homogene države v regiji ne morejo in ne smejo biti cilj; podpira dialog, ki ga podpira EU, kot okvir za doseg celovitega sporazuma o normalizaciji med Srbijo in Kosovom; meni, da je lahko kakršen koli sporazum sprejemljiv zgolj, če je vzajemno dogovorjen, pri čemer je treba upoštevati splošno stabilnost v regiji in mednarodno pravo;

Četrtek, 29. november 2018

33. ugotavlja, da pet držav članic EU Kosova še ni priznalo, in jih poziva, naj to storijo; poudarja, da bi priznanje prispevalo k normalizaciji odnosov med Kosovom in Srbijo;

34. meni, da mora dialog med Beogradom in Prištino potekati na odprt in pregleden način in da bi se morali odgovorni za ta dialog redno posvetovati s kosovsko skupščino o njegovem razvoju;

35. obžaluje, da se mnogi sporazumi, ki so bili doslej podpisani, niso začeli izvajati ali pa so bili odloženi, kot sta tista o energiji in o združenju občin s srbsko večino; spodbuja obe strani, naj začneta vse sporazume v celoti in v dobri veri izvajati; ponovno poziva Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj opravi oceno o tem, kako strani izpolnjujeta svoje obveznosti, da bi lahko premostili vse izzive, povezane z izvajanjem; spodbuja vladi Srbije in Kosova, naj se vzdržita kakršnih koli dejanj, ki bi lahko ogrozila zaupanje med stranema in konstruktivno nadaljevanje dialoga;

36. izraža globoko zaskrbljenost zaradi vedno številnejših medetničnih incidentov; odločno obsoja vsa dejanja ustrahovanja in nasilja; pričakuje, da se bodo kosovske oblasti nemudoma distancirale od takšnih dejanj, in poziva, naj se storilce čim prej odkrije in privede pred sodišče; poziva nacionalne in lokalne oblasti, naj si bolj prizadevajo za izvajanje sprejetih zakonov za nadaljnji razvoj večetnične družbe; obžaluje vse bolj nacionalistično in ekstremistično retoriko v regiji in zahteva, da Komisija spravo dodatno podpre s kulturnimi projekti;

37. ponovno poziva, naj se most v Mitrovici hitro in v celoti odpre, kar bo pomemben korak v smeri združitve mesta; poziva, naj se dogovor o svobodi gibanja v celoti izvaja; poziva srbske in kosovske oblasti, naj spodbujajo medosebne stike med lokalnimi skupnostmi, da bi okrepili dialog, tudi na nevladni ravni; v zvezi s tem pozdravlja program vzajemnega sodelovanja krajev Peja in Šabac ter poziva Komisijo, naj podpira podobne pobude; pozdravlja razvoj infrastrukturnih projektov, kot je avtocesta Niš–Merdare–Priština, ki omogočajo tesnejše stike;

38. pozdravlja prizadevanja Kosova pri ohranjanju konstruktivnih sosedskih odnosov po vsej regiji in pri proaktivnem usklajevanju s skupno zunanjo in varnostno politiko (SZVP) EU ter poziva k nadaljnjemu napredku na tem področju; meni, da bi se s članstvom Kosova v mednarodnih organih prenesle pravice in obveznosti, ki vključujejo izvajanje mednarodnih norm in standardov; spodbuja pozitiven pristop v zvezi s sodelovanjem Kosova v mednarodnih organizacijah;

39. poudarja, da je nujno treba sprejeti in izvajati ukrepe za zagotavljanje preglednih in konkurenčnih postopkov privatizacije ter preiskati domnevne nepravilnosti; je zaskrbljen, ker nakazila zdomcev pomembno spodbujajo domače povpraševanje; izraža zaskrbljenost zaradi diskriminacije žensk na trgu dela, predvsem pri zaposlovanju;

40. izraža zaskrbljenost zaradi težavnih postopkov za registracijo zdravil in kakovosti zdravil, pa tudi zaradi korupcije v zdravstvenem sektorju na splošno; poziva kosovsko ministrstvo za zdravje, naj pospeši svoja prizadevanja za preiskavo teh kaznivih dejanj ter težave v zvezi z registracijo in kakovostjo čim prej reši; poziva k celoviti reformi zdravstvenega sektorja, vključno z uvedbo splošnega zdravstvenega zavarovanja, da bi zagotovili splošen dostop do zdravstvenega varstva; poudarja, da je potrebno ustrezno financiranje sistema javnega zdravstva;

41. poziva Komisijo, naj pripravi regionalno strategijo za obravnavanje stalne brezposelnosti mladih in bega možganov z odpravo neskladja v znanju in spretnostih med izobraževalnim sistemom in trgom dela, izboljšanjem kakovosti poučevanja ter zagotovitvijo ustreznega financiranja za dejavne ukrepe na trgu dela in sheme poklicnega usposabljanja, skupaj z ustreznimi prostori za varstvo otrok in predšolsko vzgojo; obžaluje, da ni napredka pri izboljševanju kakovosti izobraževanja; poziva zadevne akterje, naj v pripravo in izvajanje ukrepov za zaposlovanje vključijo osebe, ki pripadajo manjšinam;

42. poziva Kosovo, naj v celoti izkoristi potencial, ki ga nudijo programi EU; pozdravlja, da je bil podpisan sporazum o udeležbi Kosova v programih Erasmus+ in Ustvarjalna Evropa; poziva kosovske oblasti in Komisijo, naj še naprej podpirajo MSP, da bi se na Kosovu lahko razvilo vzdržno gospodarstvo; podpira predlog o znižanju stroškov gostovanja na Zahodnem Balkanu;

Četrtek, 29. november 2018

43. opozarja na izjemno nizko kakovost zraka v Prištini in drugih zelo onesnaženih mestih; poziva k učinkovitim sistemom spremljanja kakovosti zraka in vode, izboljšanju infrastrukture za čiščenje odpadne vode ter zanesljivim in dostopnim podatkom v realnem času o onesnaženju; izraža zaskrbljenost zaradi slabega ravnanja z odpadki, netrajnostnega odlaganja odpadkov in razširjene prakse nezakonitega odlaganja odpadkov; poziva oblasti, naj sprejmejo cilje v zvezi z ločevanjem in recikliranjem odpadkov, izboljšajo lokalne zbirne centre ter centre za odlaganje in recikliranje odpadkov ter zagotovijo, da bodo onesnaževalci za svoja dejanja odgovarjali; poziva OZN, naj žrtvam zastrupitve s svincem v nekaterih begunskih taboriščih, vzpostavljenih na Kosovu, hitro zagotovi potrebno podporo, tudi prek predvidenega skrbniškega sklada;

44. ugotavlja, da priporočila v zvezi z energetske politiko iz lanskega poročila večinoma niso bila izvedena; poudarja, da je treba začeti opuščati lignit za netrajnostno pridobivanje energije in da je nujno treba začeti z razgradnjo elektrarne Kosovo A ter zagotoviti dodatne zmogljivosti za trajnostno pridobivanje in uvoz energije; je seznanjen z delnim napredkom v zvezi s tretjim energetske svežnjem in poudarja, da je treba zagotoviti neodvisnost kosovskega energetskega regulatorja; poziva k odločnejšim prizadevanjem na področju energijske učinkovitosti in varčevanja z energijo, zlasti v gradbenem sektorju; ugotavlja, da je bil predlog zakona o energijski učinkovitosti v prvi obravnavi sicer sprejet, a je energijska učinkovitost omejena, ker ni napredka pri izvajanju sporazuma o energiji med Kosovom in Srbijo; poziva oblasti, naj ustanovijo sklad za energijsko učinkovitost;

45. poudarja, da bi morale predvidene hidroelektrarne izpolnjevati okoljske standarde EU; v zvezi s tem pozdravlja odločitev ministra za okolje, da bo ocenil in zamrznil dovoljenja, izdana za projekte hidroelektrarn;

46. obžaluje, da ni napredka pri izkoriščanju potenciala obnovljivih virov energije; poziva oblasti, naj sprejmejo akcijski načrt za energetske strategijo za obdobje 2017–2026, da bi do leta 2020 dosegli obvezni cilj 25 % energije iz obnovljivih virov; spodbuja Komisijo, naj okrepi pomoč v zvezi s tem;

47. poziva kosovske oblasti, naj sprejmejo verodostojne in trajnostne politike glede javnega prevoza in mobilnosti, da bi obravnavale dolgotrajne infrastrukturne pomanjkljivosti;

48. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje delovanje ter vladi in skupščini Kosova.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0480

Poročilo o Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji za leto 2018**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji za leto 2018 (2018/2145(INI))**

(2020/C 363/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 16. decembra 2005, da se državi podeli status kandidatke za članstvo v EU,
- ob upoštevanju Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo na drugi strani,
- ob upoštevanju končnega sporazuma o rešitvi sporov, opisanih v resolucijah Varnostnega sveta Združenih narodov št. 817 (1993) in 845 (1993), odpovedi začasnega sporazuma iz leta 1995 in vzpostavitvi strateškega partnerstva med Grčijo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo z dne 17. junija 2018, imenovanega tudi Prespanski sporazum,
- ob upoštevanju okvirnega sporazuma, sklenjenega v Ohridu in podpisanega v Skopju 13. avgusta 2001 (v nadaljevanju: ohridski okvirni sporazum),
- ob upoštevanju nujnih prednostnih nalog Komisije na področju reform za Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo iz junija 2015,
- ob upoštevanju političnega dogovora (t. i. dogovora iz Pržina), ki so ga 2. junija in 15. julija 2015 v Skopju dosegle štiri največje politične stranke, in sporazuma teh strank o njegovem izvajanju z dne 20. julija in 31. avgusta 2016,
- ob upoštevanju priporočil skupine višjih strokovnjakov glede sistemskih vprašanj pravne države z dne 14. septembra 2017,
- ob upoštevanju berlinskega procesa, ki se je začel 28. avgusta 2014,
- ob upoštevanju končnih poročil OVSE/ODIHR v zvezi s predčasnimi parlamentarnimi volitvami z dne 11. decembra 2016, ki jih je opazoval tudi Evropski parlament, ter lokalnimi volitvami z dne 15. oktobra in 29. oktobra 2017,
- ob upoštevanju izjave z vrha EU-Zahodni Balkan z dne 17. maja 2018 in agende prednostnih nalog iz Sofije,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 28. junija 2018, s katerimi so bili potrjeni sklepi o širitvi in stabilizacijsko-pridružitvenem procesu, ki jih je 26. junija 2018 sprejel Svet,
- ob upoštevanju odločitve s srečanja voditeljev držav in vlad Nata z dne 11. in 12. julija 2018, da državo povabijo k začetku pogovorov o pristopu k zavezništvu,
- ob upoštevanju 14. srečanja stabilizacijsko-pridružitvenega sveta Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije in EU, ki je potekalo 13. julija 2018,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. februarja 2018 z naslovom Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom (COM(2018)0065),

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. aprila 2018 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2018 (COM(2018)0450), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z naslovom Poročilo o Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji za leto 2018 (SWD(2018)0154) in v katerem se glede na dosežen napredek in stalno zavezanost reformam priporoča začetek pristopnih pogajanj,
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o njeni oceni programa gospodarskih reform Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije (SWD(2018)0134) in skupnih sklepov ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo z dne 25. maja 2018,
 - ob upoštevanju priporočil, sprejetih na 14. srečanju skupnega parlamentarnega odbora EU–Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, ki je potekalo 7. in 8. februarja 2018 v Strasbourgu,
 - ob upoštevanju procesa „dialog Jeana Monneta“ s parlamentarnim vodstvom in političnimi strankami v skupščini (sobranie), ki se je začel 17. in 18. maja 2018 v Ohridu,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o tej državi,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0341/2018),
- A. ker nova vlada z izvajanjem trdnih in vključujočih reform ter dejavnim izboljševanjem medsosedskega odnosov kaže trajno zavezanost evropski in evro-atlantski usmeritvi te države; ker bi bilo treba prizadevanja za reforme pospremiti s stalno podporo EU za izvajanje nujnih prednostnih nalog na področju reform in merljivimi dosežki; ker so obeti za članstvo v Evropski uniji velika spodbuda za reforme v nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, zlasti v zvezi s pravno državo, neodvisnostjo pravosodja in bojem proti korupciji; ker Makedonija velja za državo kandidatko, ki je dosegla največji napredek z vidika uskladitve zakonodaje s pravnim redom Unije;
- B. ker je Prespanski sporazum z dne 17. junija 2018 o rešitvi sporov in vzpostavitvi strateškega partnerstva med Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo in Grčijo prepotreben pozitiven signal za stabilnost in spravo v celotni zahodnobalkanski regiji ter temelj za evropsko vključevanje države;
- C. ker sta se Grčija in Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija sporazumeli glede enajstih ukrepov za krepitev zaupanja, predvsem na področjih političnih zadev in zadev EU, izobraževanja in kulture, trgovinskega in gospodarskega sodelovanja, povezljivosti, pravosodja in notranjih zadev in sodelovanja na področju zdravja; ker ti ukrepi za krepitev zaupanja že prinašajo oprijemljive rezultate;
- D. ker imajo vse politične stranke in državne institucije dolžnost prispevati k bolj vključujočemu in odprtemu političnemu vzdušju, s čimer bi omogočile nadaljnji napredek v procesu pristopa k EU;
- E. ker mora ta država med drugim nadalje okrepiti parlamentarno, zakonodajno in nadzorno zmogljivost, sodstvo, upoštevanje pravne države, svobodo medijev ter boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji; ker so na področjih javne uprave, gospodarstva in zaposlovanja potrebna stalna prizadevanja za reforme, pa tudi celovit pregled izvajanja ohridskega okvirnega sporazuma;
- F. ker bo pristop Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije k Natu prispeval k miru in stabilnosti v celotni regiji;

Četrtek, 29. november 2018

- G. ker je Evropski svet 28. junija 2018 odobril sklepe Sveta z dne 26. junija 2018, v katerih je načrtovana pot do odprtja pristopnih pogajanj junija 2019;
- H. ker je Komisija 18. julija 2018 z nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo parafirala sporazum o statusu, ki skupinam Evropske agencije za mejno in obalno stražo (Frontex) omogoča, da s to državo in v tej državi izvajajo skupne operacije za obvladovanje migracij in upravljanje meja, kar je eden ključnih elementov strategije Komisije za Zahodni Balkan;
- I. ker je onesnaženost zraka v makedonskih mestih velika težava ter ker imata glede na nedavno študijo finskega meteorološkega inštituta in makedonskega inštituta za javno zdravje Skopje in Tetovo najvišjo koncentracijo drobnih delcev v zraku ($PM_{2,5}$) med vsemi evropskimi mesti;
- J. ker je balkanska regija strateško pomembna;
- K. ker se vsaka država kandidatka ocenjuje individualno glede na lastne dosežke, časovni načrt za pristop in hitrost pogajanj pa se določata glede na hitrost in kakovost reform;
- L. ker so makedonska sodišča po temeljitem in preglednem pravnem postopku Nikolo Gruevskega spoznala za krivega zlorabe pooblastil in ga obsodila na dveletno zaporno kazen; ker je več sodišč potrdilo to obsodbo, ki je začela veljati, potem ko so bila izčrpana vsa pravna sredstva; ker je obtoženec še v štirih kazenskih postopkih, ki potekajo, in osumljenec še v petih kazenskih preiskavah;

Splošne reforme in dobri medsosedski odnosi

1. pozdravlja trdno politično zavezanost vlade, da v celoti izvede dogovor iz Pržina in nujne prednostne naloge na področju reform, kar bo vodilo k okrepljenim prizadevanjem na področju reform v zvezi z EU, in sicer na podlagi medstrankarskega in medetničnega sodelovanja in posvetovanj s civilno družbo, ter poudarja, kako pomembna so ta prizadevanja za evropsko prihodnost te države; spodbuja novo vlado, naj ohrani pozitivni zagon, zagotovi napredek ter pospeši in v celoti izvede reforme, povezane z EU, in sicer na pregleden in vključujoč način; poziva k zagotovitvi podpore članstvu nekdanje jugoslovanske Makedonije v evroatlantskih organizacijah zaradi povečanja varnosti v regiji;
2. izreka veliko pohvalo prizadevanjem na področjih pozitivne diplomacije in dejavne gradnje zaupanja, ki vodijo k dogovoru, rešitev vseh odprtih dvostranskih vprašanj ter spodbujanje dobrih medsosedskih odnosov; poudarja, da dvostranska vprašanja ne bi smela ovirati pristopnega procesa; toplo pozdravlja, da je 14. februarja 2018 začela veljati pogodba o prijateljstvu z Bolgarijo, ki bi morala zagotoviti trajne in pravne dobre medsosedske odnose med državama;
3. pozdravlja Prespanski sporazum z dne 17. junija 2018 med Grčijo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo ter izreka pohvalo obema stranema za njuna velika prizadevanja, da sta dosegli vzajemno zadovoljivo rešitev vprašanja imena; pozdravlja, da je parlament Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije 20. junija in 5. julija 2018 ratificiral ta sporazum; meni, da je državljanom v interesu, da vsi politični akterji in civilna družba delujejo konstruktivno in prevzamejo svojo zgodovinsko odgovornost; poziva strani, naj na prvo mesto postavijo interese svoje države, ustrezno obvestita svoje državljane o vsebini in posledicah sporazuma ter skrbno dokončata vse notranje postopke za ratifikacijo in uveljavitev tega strateško pomembnega sporazuma, s tem pa končata dolgotrajno geopolitično negotovost ter postavita dober zgled za regijo; poudarja, kako pomemben je referendum 30. septembra 2018 glede vključitve nekdanje jugoslovanske republike Makedonije v EU in NATO;
4. je seznanjen z izidom referenduma z dne 30. septembra 2018; poudarja, da je potrebna nadaljnja podpora evro-atlantski prihodnosti države in za izvajanje Prespanskega sporazuma z dne 17. junija 2018; spodbuja vlado v Skopju, da sprejme vse potrebne in možne ukrepe za spoštovanje določb Prespanskega sporazuma, ki odpira vrata do pristopnih pogajanj EU in NATO;

Četrtek, 29. november 2018

5. pozdravlja, da se je z glasovanjem v sobranju 19. oktobra 2018 začel postopek spremembe ustave za začetek izvajanja določb iz Prespanskega sporazuma; poziva vse politične stranke, naj tudi pri naslednjih korakih postopka spremembe sodelujejo v duhu skupne odgovornosti; ponovno izraža odločno podporo evropski in evro-atlantski prihodnosti države ter poziva vlado in parlament, naj še naprej izvajata reforme, ki bodo utrle pot pristopu k EU; spodbuja posebno državno tožilstvo in sodišča, naj opravijo neodvisno preiskavo vseh aktualnih primerov političnih goljufij in kaznivih dejanj ter odgovorne privedejo pred sodišče;

6. pozdravlja diplomatska prizadevanja te države za spodbujanje dvostranskega in regionalnega sodelovanja z Albanijo ter vzpostavitev novih kakovostnih odnosov na področjih, kot so trgovina, kazenski pregon, boj proti goljufijam in preprečevanje terorizma;

7. želi spomniti, da je ta država že dosegla visoko raven usklajenosti s pravnim redom Unije; kljub temu obžaluje dejstvo, da se del te zakonodaje še ne izvaja; je seznanjen s izboljšanjem glede usklajenosti z izjavami EU in sklepi Sveta v zvezi s skupno zunanjo in varnostno politiko ter poudarja pomen postopnega doseganja popolne usklajenosti, ki je predpogoj za evro-atlantsko prihodnost države;

8. priznava, da je bil v javnem sektorju s sprejetjem strategije za reformo javne uprave in programa reform upravljanja financ dosežen napredek; poziva vlado, naj zagotovi popolno izvedbo teh reform; spodbuja vlado, naj še okrepi profesionalnost, in sicer z izboljšanjem preglednosti, pravično zastopanostjo in zagotovitvijo, da se pri položajih v javni upravi v celoti upošteva načelo zaposlovanja na podlagi dosežkov;

9. najstrožje obsoja napad na parlament te države 27. aprila 2017, ki pomeni napad na demokracijo ter v katerem so številni poslanci in novinarji utrpeli hude poškodbe, ter poziva, naj se organizatorji in storilci privedejo pred sodišče; pozdravlja, da v tej zadevi potekata preiskava in sojenje; poudarja, da bi bilo treba odgovornost za ta nasilna dejanja še naprej ugotavljati v skladu z zakonodajo ter pregledno, neodvisno in sorazmerno; poleg tega obsoja vsakršno oviranje in zlorabljanje postopkov parlamenta in predsedniških pooblastil, ki kršijo ustavo;

10. v celoti podpira priporočilo Komisije in posledični sklep Sveta, v katerem je bil kot priznanje za spodbudna reformna prizadevanja junij 2019 določen za datum začetka pristopnih pogajanj; meni, da bo hiter začetek procesa pregleda in pristopnih pogovorov ohranil in poglobil zagon reform, meni, da bi z začetkom pogajanj dodatno spodbudili demokratizacijo ter okrepili varnost in povečali odgovornost;

11. pozdravlja, da je NATO 11. julija 2018 uradno povabil državo k začetku pogovorov o pristopu k tej organizaciji;

12. meni, da bi lahko članstvo nekdanje jugoslovanske republike Makedonije v Natu prispevalo k doseganju večje varnosti in politične stabilnosti v jugovzhodni Evropi; poziva vse države članice EU, ki so članice Nata, naj dejavno podprejo pristop države k Natu;

13. pozdravlja, da bo država kmalu prešla v drugo fazo stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma in da se je vključila v Jadransko-jonsko pobudo, ter poziva Svet, naj jo vključi v strategijo EU za jadransko-jonsko regijo;

Demokratizacija

14. pozdravlja začetne ukrepe, sprejete za ponovno uvedbo nadzora in ravnotežja ter večjo vključenost z ukrepi za izboljšanje okolja, v katerem delujejo neodvisne nadzorne institucije, mediji in organizacije civilne družbe; pozdravlja konstruktiven dialog med vlado in organizacijami civilne družbe ter vlogo slednjih pri zagotavljanju boljšega nadzora in ravnotežja; poudarja, da je treba te temeljne spremembe izvesti v vključujočem in odprtem političnem vzdušju;

Četrtek, 29. november 2018

15. ceni prizadevanja vlade, da bi preprečila nazadovanje in odpravila še zadnje elemente prilastitve države, ter jo spodbuja, naj ta prizadevanja še okrepi; želi spomniti, da je bila država med vodilnimi v procesu pristopa na začetku novega tisočletja;

16. pozdravlja izboljšave volilne zakonodaje, vendar poudarja potrebo po pravočasni reviziji volilnega zakonika s celovito obravnavo preostalih priporočil OVSE/ODIHR, Beneške komisije in GRECO glede financiranja kampanj in političnih strank; poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja, da bi preprečili in preiskali vse oblike ustrahovanja volivcev; poziva politične stranke, naj demokratizirajo svoje notranje procese odločanja;

17. spodbuja oblasti, naj dokončajo prekinjeni popis prebivalstva, s čimer bi se zagotovili točni statistični podatki o prebivalstvu, ki bi predstavljali podlago za vladne razvojne programe in ustrezno načrtovanje proračuna, pa tudi za organiziranje volitev in izračun rezultatov volitev;

18. pozdravlja nadaljevanje srečanj skupnega parlamentarnega odbora EU–Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in spodbuja k nadaljnjemu konstruktivnemu delu v tem medparlamentarnem okviru;

19. pozdravlja začetek procesa „dialog Jeana Monneta“ v Ohridu 17. in 18. maja 2018 in posledično sprejetje etičnega kodeksa s soglasno medstrankarsko podporo; spodbuja delovno skupino za reforme in delovanje sobranja, naj pregleda poslovanje parlamenta in predloži predloge za spremembe in časovni okvir za sprejetje na prednostnih področjih, navedenih v sklepih iz Ohrida; spodbuja vse deležnike, udeležene v političnem procesu, naj še naprej krepijo kulturo sprejemanja kompromisov in konstruktiven politični dialog, zlasti med poslanci Parlamenta, ter se vzdržijo ustvarjanja vseh ovir, ki bi ogrozile učinkovito delovanje Parlamenta;

20. priporoča, naj parlament te države v celoti uporabi nadzorne in zakonodajne funkcije, pri čemer naj strogo omeji uporabo nujnih postopkov, ki ogrožajo parlamentarni in javni nadzor; poziva k vzpostavitvi verodostojnega nadzora obveščevalnih služb in k spremljanju spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin v državi;

21. pozdravlja pomembne ukrepe, ki jih je vlada sprejela, da bi postopno ponovno vzpostavila kulturo sprejemanja kompromisov s sodelovanjem z vsemi deležniki, vključno z opozicijo, ter okrepila demokracijo in pravno državo, ter resnično željo po vključujočih in preglednih reformah;

22. poziva, naj se začne učinkovito izvajanje strategije za reformo javne uprave in vzpostavijo jasne smernice za odgovornost; poudarja, kako pomembni so zaposlovanje na podlagi dosežkov in javni razpisi za vse postopke zaposlovanja ter poziva k povečanju zmogljivosti v upravljanju človeških virov; poziva k dodatnim ukrepom za izboljšanje zmogljivosti sektorskega in finančnega načrtovanja v celotni javni upravi;

23. pozdravlja, da je vlada pospešila postopke decentralizacije s sprejetjem akcijskega načrta za decentralizacijo in razvoj za obdobje 2018-2020, ki je pomemben ukrep za obravnavo pomanjkanja sredstev in storitev v občinah;

24. pozdravlja sedanja prizadevanja za spodbujanje dobrega upravljanja, odgovornosti in svobodnega medijskega okolja ter povečanje preglednosti ter izboljšanje dostopa do javnih informacij, vključno z objavljanjem odhodkov državnih institucij; poziva k nadaljnjim ukrepom za zagotovitev pravic državljanov do dostopa do javnih informacij; poziva k stalnim prizadevanjem za povečanje vključujoče narave procesa odločanja ter izboljšanje medinstitucionalnega usklajevanja;

25. poziva k nadaljnjemu napredku pri digitaliziranju javnih informacij, da bi postale dostopnejše, in spodbuja oblasti, naj poiščejo inovativne e-rešitve, ki bodo še povečale transparentnost in olajšale dostop do javnih informacij, ter zmanjšajo s tem povezano birokracijo;

Četrtek, 29. november 2018

Pravna država

26. želi spomniti, da so ustrezno delovanje pravosodnega sistema in učinkoviti ukrepi proti korupciji izjemnega pomena v pristopnem procesu k EU;

27. pozdravlja strategijo pravosodne reforme, namenjeno povrnitvi neodvisnosti, odgovornosti in strokovnosti sodstva in odpravi političnega poseganja in selektivne pravičnosti, ter poziva državno vlado in druge deležnike, naj okrepijo prizadevanja za ustrezno izvajanje strategije pravosodne reforme s tem, da vzpostavijo ustrezne mehanizme za spremljanje in ocenjevanje; poudarja, da je treba dokončati zakonodajno usklajevanje v skladu s priporočili Beneške komisije; poziva k stalnemu sprejemanju in izvajanju ukrepov, predvidenih v strategiji pravosodne reforme; poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za zaščito pravosodja pred političnim poseganjem;

28. pozdravlja ustanovitev sveta za sodniško etiko januarja 2018 in organizacijo programov usposabljanja akademije za sodnike in javne tožilce o etičnem vedenju sodnikov, namenjenih preprečevanju navzkrižja interesov in vzpostavitvi ukrepov za preprečevanje korupcije;

29. ostaja zaskrbljen zaradi razširjene korupcije in pozdravlja začetne dosežke pri njenem preprečevanju in pregonu; je zaskrbljen glede omejenega števila pravnomočnih sodnih odločb v primerih korupcije, vendar je seznanjen s sodbami sodišča v primerih korupcije in zlorabe pooblastil ter z dogodki z dne 27. aprila 2017; poziva k stalnim prizadevanjem, da bi se dosegli rezultati pri preiskavah, pregonu in končnih obsodbah v primerih korupcije na visoki ravni in organiziranega kriminala; izreka pohvalo delu, ki ga je posebno tožilstvo opravilo v težavnih razmerah in ostaja zaskrbljen, ker je delo posebnega tožilstva pogosto napadano in ovirano ter da druge institucije ne kažejo pripravljenosti za sodelovanje;

30. poziva oblasti, naj okrepijo boj proti pranju denarja in nasprotjem interesov, tako da vzpostavijo in okrepijo zmogljivosti celic za boj proti korupciji, boj proti kriminalu in finančne preiskave, pa tudi z zamrznitvijo, zasegom, izterjavo in upravljanjem sredstev; poziva oblasti, naj dosežejo prepričljive rezultate pri preiskavah in pregonu ter povečajo število obsodb v primerih pranja denarja na visoki ravni in finančnega kriminala; pozdravlja sprejetje zakona o zaščiti žvižgačev, s katerim je zagotovljena učinkovitejša zaščita žvižgačev, vladne politike proti korupciji pa so okrepljene; poziva k nujnemu pregledu zakonov na področjih boja proti korupciji, finančnega nadzora in javnih naročil; spodbuja k takšni reformi splošnega pravnega okvira, da bo državna komisija za preprečevanje korupcije imela jasna pooblastila in bo lahko delo opravljala povsem neodvisno, javno tožilstvo za boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji pa bo tako lahko izvajalo redne preiskave;

31. poudarja, da sta korupcija in organizirani kriminal v tej regiji zelo razširjena ter da zavirata demokratični, družbeni in gospodarski razvoj države; meni, da sta regionalna strategija in tesnejše sodelovanje med vsemi državami v tej regiji bistvena za učinkovitejše reševanje teh vprašanj;

32. poziva, naj se strogo zagotavlja politična in pravna odgovornost za kazniva dejanja, tudi za dejanja, ki izhajajo iz škandala s prisluškovanjem; poziva parlament, naj dokonča reformo obveščevalne službe ter zagotovi ustrezen zunanji nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi agencijami;

33. poziva oblasti, naj odločno ukrepajo, da bi razbile kriminalne mreže, ki se ukvarjajo z nezakonito trgovino z ljudmi, orožjem in drogami, ter povečajo institucionalne zmogljivosti in medinstitucionalno sodelovanje med agencijami kazenskega pregona ter izboljšajo rezultate preiskav, pregonov in končnih obsodb;

34. priznava opravljena prizadevanja in konstruktivno vlogo države pri odzivanju na izzive evropske migracijske in begunske krize; je seznanjen s stalnimi prizadevanji in poziva k nadaljnjim izboljšavam v azilnem sistemu in pri upravljanju migracij; spodbuja to državo, naj okrepi in nadalje poglobi regionalno sodelovanje in partnerstvo s Frontexom v okviru novega sporazuma o statusu, da bi razbili mreže, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi;

Četrtek, 29. november 2018

35. poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo migranti in begunci, zlasti ženske in otroci, ki zaprosijo za azil v državi ali prečkajo njeno ozemlje, obravnavani v skladu z mednarodnim pravom in pravom EU;

36. meni, da si morajo oblasti tudi v prihodnje prizadevati za boj proti islamski radikalizaciji in tujim terorističnim bojevnikom ter ta prizadevanja še okrepiti; poziva k izvajanju prek okrepljenega sodelovanja med varnostnimi agencijami in organizacijami civilne družbe, verskimi voditelji, lokalnimi skupnostmi in drugimi državnimi organi na področju izobraževanja ter zdravstvenih in socialnih storitev; poziva, naj varnostne službe še naprej spremljajo tuje borce, ki se vračajo, ter k njihovem ustreznem ponovnem vključevanju v družbo in stalni izmenjavi informacij z organi EU in sosednjimi državami;

37. poziva k nadaljnjim izboljšavam sistema pravice za otroke; poziva pristojne organe, naj namenijo dovolj sredstev za izvajanje zakona o pravici za otroke in za izboljšanje storitev za podporo fantom in dekletom, ki so bili žrtve nasilja ter zlorabe, in otrokom, s katerimi se ravna v nasprotju z zakonom;

38. poziva madžarske oblasti, naj zagotovijo vse ustrezne informacije in potrebna pojasnila v zvezi s primerom nekdanjega makedonskega predsednika vlade Nikole Gruevskega, ki je pobegnil iz svoje države s tajno diplomatsko pomočjo Madžarske, da bi se izognil zaporni kazni; meni, da gre za dejanje vmešavanja v notranje zadeve nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, zlasti pa za dejanje nespoštovanja sodstva in pravne države v tej državi; je seznanjen z zahtevo za izročitev, ki so jo izdali organi v Skopju, in pričakuje, da bo Madžarska s pozitivnim odgovorom na to zahtevo ravnala strogo v skladu z ustreznim nacionalnim in mednarodnim pravom;

Temeljne pravice in civilna družba

39. pozdravlja ukrepe za povečanje medetničnega zaupanja in poziva k vključujočemu in transparentnemu pregledu nerešenih vidikov izvajanja ohridskega okvirnega sporazuma; meni, da je bistveno zagotoviti potrditev etničnih manjšin v javnem življenju v celoti; poziva k nadaljnjim ukrepom za spodbujanje vključevanja manjšin v izobraževanje, da bi okrepili družbeno kohezijo in povezovanje skupnosti;

40. meni, da je treba nadaljevati sodni postopek v skladu s predpisi, ki veljajo v državi, in da mora Nikola Gruevski odgovarjati v okviru makedonskega pravosodnega sistema; poziva Madžarsko, naj spoštuje neodvisnost makedonskega pravosodnega sistema in tamkajšnja načela pravne države, ponovno preuči politični azil, ki ga je odobrila Nikoli Gruevskemu, in nadaljuje z njegovo izročitvijo Makedoniji; pričakuje, da bodo vse vpletene strani dosledno upoštevale ustrezne nacionalne in mednarodne zakone; poudarja, da se tega sodnega postopka ne bi smelo politizirati;

41. pozdravlja reforme in prizadevanja za postopno usklajevanje pravnega okvira s standardi EU, odločitev države, da postane opazovalka v Agenciji Evropske unije za temeljne pravice, in ratifikacijo večine mednarodnih instrumentov na področju človekovih pravic; spodbuja k popolnemu izvajanju standardov človekovih pravic in političnih dokumentov, kot je Evropska konvencija o človekovih pravicah (EKČP), pri čemer se posebna pozornost nameni pravici do poštenega sojenja, svobodi zbiranja in združevanja, pravici do življenja in spoštovanju zasebnega in družinskega življenja;

42. ugotavlja, da je sprejetje zakona o uporabi jezikov pomemben dosežek, in obžaluje razdiralno taktiko, katere cilj je ogroziti sprejetje tega zakona ob spoštovanju standardnih postopkov v celoti;

43. pozdravlja, da je ta država 23. marca 2018 ratificirala Istanbulsko konvencijo, in jo poziva, naj dokonča pravne reforme za odpravo diskriminacije žensk, deklet in otrok ter nasilja nad njimi in naj nadaljuje z izkoreninjanjem nasilja v družini in nasilja na podlagi spola, ki sta še vedno zelo razširjena;

Četrtek, 29. november 2018

44. poudarja, da je treba zagotoviti avtonomijo ter ustrezne človeške in finančne vire za neodvisne nadzorne organe; izreka pohvalo vlogi urada varuha človekovih pravic pri uveljavljanju teh pravic ter poudarja, da je treba zagotoviti sistematične nadaljnje ukrepe v zvezi z odločitvami varuha;

45. ostaja zaskrbljen zaradi nevzdržnega položaja invalidov in še vedno prisotne diskriminacije proti njim; poziva k učinkovitemu izvajanju obstoječih instrumentov in strategij;

46. pozdravlja prve ukrepe, sprejete za okrepitev preprečevanja diskriminacije, in poziva oblasti, naj v zakonu o preprečevanju diskriminacije in zaščiti pred njo kot razloge za diskriminacijo opredelijo tudi spolno usmerjenost in spolno identiteto; poziva oblasti, naj zagotovijo zadosten proračun za izvajanje nacionalne strategije za enakost in preprečevanje diskriminacije za obdobje 2016–2020; poziva oblasti, naj učinkovito obravnavajo zločine iz sovraštva in sovražni govor proti manjšinam, tudi ranljivim skupinam, kot so Romi in skupnost LGBTI, ter kaznujejo homofobično in transfobično nasilje ter spodbujanje nasilja; ostaja zaskrbljen, da še vedno obstajajo družbeni predsodki in da se v medijih, na spletu in na družbenih medijih širi sovražni govor proti osebam LGBTI; poziva oblasti, naj zagotovijo učinkovito zaščito in vzpostavijo odvračilne in učinkovite sankcije v primeru sovražnega govora, homofobičnih/transfobičnih dejanj in nasilja; poudarja, da je treba transspolnim osebam omogočiti dostop do zdravstvenega varstva; obžaluje stalne pomanjkljivosti pri delu komisije za zaščito pred diskriminacijo; pozdravlja ustanovitev tako medstrankarske parlamentarne skupine za pravice skupnosti LGBTI kot tudi medstrankarske parlamentarne skupine za pravice Romov;

47. poziva, naj se strategije in zakonodaja o pravicah oseb, ki pripadajo manjšinskim skupinam, ter njihova zaščita v celoti izvajajo in podprejo z javnimi sredstvi; vztraja, da je treba sprejeti ukrepe, ki bodo nadalje izboljšali izobraževanje, stopnje zaposlenosti, zdravstvo, nastanitve, dostop do dobrin in storitev in pogoje bivanja za Rome ter obsodili segregacijo v šolah in druge oblike diskriminacije;

48. pozdravlja znatno izboljšanje operativnega okolja za organizacije civilne družbe in posvetovanje z njimi, vključno z vzpostavitvijo sveta za sodelovanje s civilno družbo; poudarja, da je treba okrepiti pravni, finančni, upravni in politični okvir, tudi z zakonodajo o fundacijah in donacijah; poudarja pomen strukturnega vključevanja organizacij civilne družbe preko bolj rednega, celovitega, nediskriminatornega in predvidljivega posvetovalnega postopka;

49. ponovno izraža podporo pobudi za ustanovitev regionalne komisije za ugotavljanje dejstev o vojnih hudodelstvih in drugih hudih kršitvah človekovih pravic, zagrešenih na ozemlju nekdanje Jugoslavije (RECOM); poziva vlado, naj prevzame vodilno vlogo pri njeni ustanovitvi; poudarja pomen tega procesa in dejavnega sodelovanja vseh regionalnih političnih voditeljev za začetek delovanja komisije RECOM brez nadaljnega odlašanja; opozarja na predlog akcijskega načrta za RECOM koalicije RECOM, ki vsebuje jasne datume in merila uspešnosti;

50. pozdravlja okrepljena prizadevanja vlade pri pospeševanju procesa deinstitucionalizacije in reforme socialnega sektorja; izreka pohvalo zavezi, da se prekine z nameščanjem otrok v velike javne institucije in namesto tega vzpostavijo storitve oskrbe, ki temeljijo na družini in skupnosti; poziva oblasti, naj sprejmejo nujne ukrepe za zaustavitev naraščajoče obporodne umrljivosti in vzpostavijo sistem za analizo vzrokov tega zaskrbljujočega trenda;

51. pozdravlja partnerstvo med vlado in nacionalnim mladinskim svetom države pri izvajanju programa jamstva za mlade kot dobrega mehanizma za sodelovanje med mladimi in odločevalci pri oblikovanju in izvajanju mladinskih politik; poziva vlado, naj poveča finančno podporo za mladinske organizacije in mlade, da bi se zoperstavili begu možganov;

Četrtek, 29. november 2018

Mediji

52. poudarja, da imajo neodvisni mediji ključno vlogo pri demokratičnem in vzpodbudnem okolju; je seznanjen s skromnimi izboljšavami medijskega okolja in pogojev za neodvisno poročanje; poziva k pobudam za vzpostavitev okolja, ki bo naklonjeno poklicnemu delovanju tako vseh deležnikov s področja medijev kot tudi preiskovalnemu novinarstvu brez kakršnih koli notranjih ali zunanjih vplivov; pozdravlja odpravo oglaševanja v medijih na podlagi političnega favoriziranja, ki ga je financirala država, kot pomemben ukrep za spodbujanje enakih konkurenčnih pogojev v tem sektorju ter poziva k nadaljnjim zaščitnim ukrepom pred politizacijo medijev; poudarja, da je treba okrepiti neodvisnost in zmogljivost medijskega regulatorja in javne radiotelevizije; poziva k ukrepom, s katerimi bi okrepili varstvo delavskih in socialnih pravic novinarjev in zagotovili, da se primeri nasilja, zlorabe ali groženj proti novinarjem vedno kaznujejo, kar bi tudi prispevalo k minimiziranju prevladujoče samocenzure med novinarji;

53. pozdravlja izboljšave pri zagotavljanju dostopa do informacij; poudarja, da je treba posodobiti pravila o medijskih storitvah in dostopu do javnih informacij; poudarja, da je treba sprejeti učinkovite nadaljnje ukrepe v zvezi z grožnjami novinarjem in njihovim ustrahovanjem, kot so ustrezno prijavljanje napadov na novinarje in njihova izčrpna preiskava; obsoja vsako obliko sovražnega in hujskajočega govora; poziva k učinkovitim ukrepom za boj proti temu in kršitvam etičnega kodeksa novinarjev na spletu; poleg tega poudarja potrebo po hitri reformi medijskega sektorja, da se zagotovi okrepitev Agencije za avdio in audiovizualne medijske storitve ter zagotovi objektivno in profesionalno poročanje;

Gospodarstvo

54. poudarja, da je treba izboljšati poslovno okolje z zagotovitvijo fiskalne konsolidacije ter regulativne preglednosti in zanesljivosti, hkrati pa obravnavati preostale pomanjkljivosti v zvezi s pravno državo, okornimi regulativnimi postopki in samovoljnimi inšpekcijami;

55. poziva oblasti, naj obravnavajo obsežno neformalno ekonomijo ter stalne težave z davčnimi utajami in slabim izvrševanjem pogodb, kar še vedno odvrača tuje neposredne investicije; poudarja, da je treba izvesti ukrepe glede javnih naročil in notranjega finančnega nadzora; je seznanjen, da je treba povečati preglednost podatkov v zvezi z javno porabo, naročili, državno pomočjo in uporabo sredstev EU; poziva k ukrepom, s katerimi bi se izboljšale zmogljivosti načrtovanja in upravljanja nacionalnih struktur instrumenta za predpristopno pomoč;

56. poziva vlado, naj digitalizacijo opredeli kot eno izmed svojih medsektorskih prednostnih nalog; poziva, naj se nemudoma oblikuje dolgoročna digitalna agenda ter med drugim strategija e-upravljanja, strategija IKT in nacionalna strategija za kibernetično varnost; poudarja, da bi celovita digitalna agenda izboljšala gospodarsko okolje in učinkovitost ter povečala preglednost in učinkovitost javne uprave in storitev;

57. ceni prizadevanja vlade, da bi izboljšala razmere mladih in okrepila sodelovanje mladih v politiki, kot na primer z nacionalno strategijo o mladih za obdobje 2016-2025; spodbuja vlado, naj skuša problem visoke stopnje brezposelnosti mladih rešiti s premostitvijo neskladja med znanjem in veščinami mladih diplomantov in potrebami zasebnih podjetij;

58. poziva vlado, naj se na celovit in inovativen način bori proti dolgotrajni brezposelnosti in nizki stopnji udeležbe žensk na trgu zaposlovanja; poziva k nujnim reformam v izobraževanju, da se zagotovi, da pridobljene veščine ustrezajo potrebam na trgu dela in tako prepreči beg možganov; spodbuja vlado, naj pripravi strategijo za digitalne spretnosti in poveča digitalno pismenost med prebivalstvom;

Četrtek, 29. november 2018

59. želi spomniti, da je Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija nazadnje izvedla svoj popis prebivalstva leta 2002; poudarja pomen izvedbe novega popisa prebivalstva, za katerega je že skrajni čas, da bi pridobili posodobljeno in realistično demografsko statistiko v skladu s standardi EU;

60. pozdravlja nov energetski zakon, ki ga je sprejel makedonski parlament, s katerim je prenesen tretji energetski sveženj, s čimer je ta zakon v celoti skladen s Pogodbo o ustanovitvi Energetske skupnosti; poziva oblasti, naj se osredotočijo na reforme energetskega trga, pri tem pa zagotovijo zanesljivo oskrbo in diverzifikacijo virov energije, zlasti z obnovljivimi viri;

61. je seznanjen s številnimi načrtovanimi infrastrukturnimi projekti na zaščitene območjih, ki bi verjetno imeli velike vplive na prihodnja območja Natura 2000; v zvezi s tem poziva, naj se spoštuje priporočilo stalnega odbora Bernske konvencije (št. 184(2015)) o začasni zaustavitvi izvajanja projektov na območju narodnega parka Mavrovo, dokler ne bo zaključena strateška presoja vplivov na okolje v popolni skladnosti z okoljsko zakonodajo EU; poleg tega poziva k spoštovanju sklepa odbora za svetovno dediščino organizacije Unesco (40 COM 7B.68) o naravni in kulturni dediščini ohridske regije ter k pripravi celovite strateške presoje vplivov na okolje in presoje vplivov na kulturno dediščino, preden se začnejo izvajati nadaljnja dela; poziva, naj se razvije nacionalna strategija za izkoriščanje vodne energije v skladu z okoljsko zakonodajo EU;

62. spodbuja državo, naj razvije konkurenco na trgu plina in električne energije, da bi v celoti ločili dejavnosti javnih služb v skladu s tretjim energetskim svežnjem; poziva k znatnemu napredku pri energijski učinkovitosti, proizvodnji energije iz obnovljivih virov in boju proti podnebnim spremembam;

63. izreka pohvalo Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji za ratifikacijo Pariške pogodbe 9. januarja 2018, saj se je proti podnebnim spremembam mogoče učinkovito boriti samo s skupnimi prizadevanji;

64. pozdravlja pozitiven pristop vlade glede regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov ter aktivnega sodelovanja v regionalnih pobudah, kot so Proces sodelovanja v jugovzhodni Evropi, Svet za regionalno sodelovanje, Srednjeevropski sporazum o prosti trgovini (CEFTA), pobuda šestih zahodnobalkanskih držav, Pogodba o ustanovitvi Energetske skupnosti, Sporazum o skupnem evropskem zračnem prostoru, Srednjeevropska pobuda, regionalna pobuda za migracije, azil in begunce (MARRI) in proces Brdo-Brioni;

65. pozdravlja zavezanost te države projektom poveztivosti, izvedenih v okviru berlinskega procesa; je seznanjen, da je treba opraviti diverzifikacijo in odmik od cestnega prevoza z izvedbo ukrepov železniške reforme, vključno s posodabljanjem ali gradnjo železniških povezav od Skopja do glavnih mest sosednjih držav; poziva k hitrejšemu napredku pri dokončanju železniških in cestnih povezav v okviru osmega in desetega koridorja;

66. poziva k nadaljnjemu trgovinskemu in carinskemu spodbujanju ter diverzifikaciji izvoza, tudi z uporabo potenciala za trgovino znotraj regije; poziva Komisijo, naj državo izvzame iz zaščitnih ukrepov za jeklo in aluminij;

67. izraža zaskrbljenost zaradi kritične ravni onesnaženosti zraka v Skopju in drugih močno onesnaženih mestih ter poziva državne in lokalne organe, naj nujno sprejmejo ustrezne ukrepe za obravnavanje teh izrednih razmer z učinkovitimi ciljno usmerjenimi ukrepi za nadzor in izboljšanje kakovosti zraka, vključno z izboljšavami javnega prometa in učinkovitimi načrti za mobilnost; poziva državo, naj nujno uskladi svojo zakonodajo s pravnim redom na področju varstva okolja, narave in podnebja; spodbuja k razvoju sistema ravnanja z odpadki;

Četrtek, 29. november 2018

o

o o

68. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladi in parlamentu nekdanje jugoslovanske republike Makedonije.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0481

Poročilo o Albaniji za leto 2018

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Albaniji za leto 2018 (2018/2147(INI))

(2020/C 363/21)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med EU in Albanijo,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 19. in 20. junija 2003 ter priloge z naslovom Solunska agenda za Zahodni Balkan,
- ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 26. in 27. junija 2014, da se Albaniji dodeli status kandidatke za članstvo v EU,
- ob upoštevanju sklepa Sveta za splošne zadeve z dne 26. junija 2018,
- ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 28. in 29. junija 2018,
- ob upoštevanju priporočil visokega komisarja za narodne manjšine Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi k osnutku sekundarne zakonodaje za zaščito narodnih manjšin v Albaniji,
- ob upoštevanju izjave z vrhunškega srečanja EU in Zahodnega Balkana dne 17. maja 2018 in agende prednostnih nalog iz Sofije,
- ob upoštevanju devete seje stabilizacijsko-pridružitvenega sveta med Albanijo in EU, ki je potekala 15. novembra 2017,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. februarja 2018 z naslovom Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom (COM(2018)0065),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. aprila 2018 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2018 (COM(2018)0450), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z naslovom Poročilo o Albaniji za leto 2018 (SWD(2018)0151),
- ob upoštevanju priporočil, sprejetih na dvanajstem srečanju stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU–Albanija, ki je potekalo 12. in 13. februarja 2018 v Tirani,
- ob upoštevanju izsledkov raziskave iz leta 2017 o marginaliziranih Romih na Zahodnem Balkanu, ki jo je podprla Komisija, izvedla pa sta jo Svetovna banka in program OZN za razvoj (UNDP),
- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenj deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Albaniji,

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0334/2018),
- A. ker je proces širitve EU še vedno strateška naložba v mir, demokracijo, blaginjo, varnost in stabilnost v Evropi;
- B. ker Albanija še naprej napreduje na poti do izpolnitve političnih meril in petih osrednjih prednostnih nalog za začetek pristopnih pogajanj, napredek pa dosega tudi pri utrjevanju demokratičnih institucij in praks;
- C. ker Komisija priporoča, da se začnejo pristopna pogajanja z Albanijo, saj je država dobro napredovala pri izpolnjevanju petih prednostnih nalog; ker bodo pristopna pogajanja omogočila tesnejši nadzor EU in so pomembno gonilo za izvajanje nadaljnjih reform ter utrditve demokratičnih institucij in praks;
- D. ker je Evropski svet 28. junija 2018 odobril sklepe Sveta z dne 26. junija 2018, v katerih je načrtovana pot do začetka pristopnih pogajanj junija 2019;
- E. ker izzivi ostajajo in se je treba z njimi spoprijeti hitro in učinkovito v duhu dialoga in sodelovanja;
- F. ker je konstruktiven dialog med vlado in opozicijo o reformah, povezanih z EU, še vedno bistvenega pomena za napredovanje pri programu reform v korist državljanom ter za približevanje države k EU;
- G. ker pristop Albanije k EU v državi uživa precejšnjo podporo javnosti;
- H. ker so načela pravne države ena temeljnih vrednot, na katerih temelji EU, in so v središču tako širitvenega kot stabilizacijsko-pridružitvenega procesa; ker je treba na tem področju premagati preostale izzive ter sprejeti reforme, zlasti kar zadeva zagotavljanje neodvisnega, nepristranskega, odgovornega in učinkovitega sodstva ter boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, pa tudi varstvo temeljnih pravic;
- I. ker sodi varstvo verske svobode, kulturne dediščine in pravic manjšin med temeljne vrednote Evropske unije;
- J. ker je Albanija ratificirala vse temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela, vključno s Konvencijo št. 87 o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic iz leta 1948 in Konvencijo št. 98 o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja iz leta 1949;
- K. ker se vsaka država širitve ocenjuje individualno glede na njene dosežke, časovni načrt za pristop pa se določa glede na hitrost in kakovost reform;
- L. ker so regionalno sodelovanje in dobri sosedski odnosi bistvenega pomena za napredek Albanije na poti pristopa k EU;
1. pozdravlja okrepljena prizadevanja Albanije v zvezi s tem, ki so privedla do stalnega napredka pri izvajanju reform, povezanih s pristopom k EU, zlasti obsežne pravosodne reforme; poziva Albanijo, naj utrdi že izvedene reforme in nadaljuje priprave na izpolnjevanje obvez za članstvo v EU v vseh poglavjih;

Četrtek, 29. november 2018

2. v celoti podpira priporočilo Komisije, da bi bilo treba začeti pristopna pogajanja, s čimer bi priznali prizadevanja države za reforme; je seznanjen z odločitvijo Sveta o ponovni preučitvi razmer junija 2019; pozdravlja, da je bila načrtovana jasna pot v smeri začetka pristopnih pogajanj leta 2019, in poudarja, da se je začel pripravljalni postopek preverjanja; opozarja, da bo odločitev o začetku pristopnih pogajanj odvisna od nadaljnjega napredka v reformnem procesu, poziva Svet, naj objektivno in pošteno oceni napredek, ki ga je dosegla država, in naj do konca leta skliče prvo medvladno konferenco, ter spodbuja Albanijo, naj v zvezi s tem ohrani reformni zagon; meni, da bi z začetkom pristopnih pogajanj dodatno spodbudili proces reform in izboljšali nadzor nad njim in pozitivno prispevali h krepitvi demokracije in pravne države;

3. poziva Komisijo, naj v pogajanjih o poglavju 23 (pravosodje in temeljne pravice) ter poglavju 24 (pravica, svoboda in varnost) uporabi okrepljeni pristop;

4. opozarja, da je treba okrepiti nadzorno zmogljivost albanskega parlamenta, tudi v procesu pristopa k EU; poziva k učinkovitejši uporabi različnih nadzornih mehanizmov in institucij, tudi preiskovalnih odborov; pozdravlja, da je albanski parlament sprejel kodeks ravnanja, s katerim se bosta izboljšali integriteta in preglednost parlamentarnega procesa ter povečalo zaupanje javnosti v institucijo; poudarja potrebo po mehanizmu izvrševanja, vključno s sankcijami, da bo ta kodeks učinkovit; poudarja osrednjo vlogo odbora za vključevanje v EU in odgovornost narodnega sveta za evropsko povezovanje kot foruma za posvetovanje o pripravah na pristop; poziva, naj se sodelovanje z albanskim parlamentom v okviru podpornega programa Evropskega parlamenta za parlamente držav širitve izkoristi tudi za povečanje njegove zmogljivosti za pripravo kakovostne zakonodaje v skladu s pravnim redom EU in izvajanje nadzorne vloge;

5. poudarja, kako pomembno je ozaveščati splošno javnost o procesu pristopa k EU ter vlogi institucij EU in albanskih institucij, ki v tem procesu sodelujejo;

6. poziva, naj se sprejmejo upravni in zakonodajni ukrepi, s katerimi bi obravnavali še neizvedena priporočila Urada za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR) Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE); poudarja, da je treba pravočasno izvesti vključujočo reformo, da se bo povečalo zaupanje javnosti v volilni proces; opozarja, da je treba ustrezno pozornost posvetiti obtožbam o nezakonitem in neprijavljenem financiranju političnih strank; pozdravlja dejavnosti ad hoc odbora albanskega parlamenta za volilno reformo, povezane z neodvisnostjo in depolitizacijo volilne uprave, preglednostjo pri financiranju kampanj, registracijo volivcev, kupovanjem glasov, uporabo novih tehnologij za glasovanje ter glasovanje zunaj države, in ga poziva, naj pravočasno doseže soglasje o potrebnih reformah in jih sprejme pred lokalnimi volitvami leta 2019;

7. pozdravlja spremembo albanske zakonodaje o financiranju političnih strank; ponovno poziva albanske politične stranke, naj izpolnijo svoje obveznosti in poskrbijo za to, da bo storilec kaznivih dejanj onemogočeno opravljanje javne funkcije v vseh resorjih in na vseh ravneh vlade;

8. poudarja, da so konstruktiven politični dialog, pripravljenost sprejemati sporazumne rešitve, trajno sodelovanje med strankami ter nenehna in neomahljiva predanost izvajanju in utrjevanju reform na vseh petih prednostnih področjih bistvenega pomena za doseganje napredka v procesu pristopa k EU, pa tudi za dobro delovanje demokratičnega sistema; pozdravlja porast dvostranskega sodelovanja in široko medstrankarsko soglasje, ki je bilo doseženo pri obravnavanju nekaterih ključnih reform; spodbuja vse politične sile, naj si še naprej prizadevajo vzpostaviti pristen politični dialog in začeti konstruktivno sodelovati, da bi podprle reformni proces; je še zmeraj trdno prepričan, da mora biti v demokratičnih institucijah prostor za politični dialog; je še vedno zaskrbljen, ker opozicija od poletnega premora leta 2018 dejansko bojkotira parlamentarni proces;

9. poudarja, da je pravosodna reforma ena najpomembnejših zahtev albanskih državljanov in osnovni pogoj za ponovno vzpostavitev zaupanja v pravno državo, javne institucije in politične predstavnike; opozarja, da so verodostojnost in učinkovitost celotnega reformnega procesa, zlasti na področju boja proti korupciji in organiziranemu kriminalu, ter izvrševanje lastninskih pravic odvisni od tega, ali bo postopek preverjanja uspešen ter ali se bo še naprej odločno izvajala pravosodna reforma;

Četrtek, 29. november 2018

10. pozdravlja napredek pri pravosodni reformi, katere cilj je povečati neodvisnost, odgovornost, strokovnost in učinkovitost pravosodnih institucij v državi ter izboljšati zaupanje prebivalcev v pravosodne organe; obžaluje, da je pravosodje še vedno počasno in neučinkovito; ugotavlja, da ponovno ocenjevanje vseh sodnikov in tožilcev že prinaša prve konkretne rezultate; pozdravlja dejstvo, da je večina prednostnih dosjejev že obdelana; kljub temu poziva albanske oblasti, naj pospešijo neodvisni postopek preverjanja, ne da bi to vplivalo na kakovost ali pravičnost; poudarja, kako pomembno je, da se postopek preverjanja izvaja v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi, in spodbuja Albanijo, naj še naprej tesno sodeluje z mednarodno nadzorno misijo; je seznanjen s prvimi odpuščanji in prostovoljnimi odstopi nekaterih kandidatov pred zaslišanji; meni, da je pri tem še pomembnejša priprava naslednje generacije sodnikov in tožilcev, zato obžaluje, da se politične stranke v Albaniji še niso uspele dogovoriti glede potrebnih sprememb zakona o statusu sodnikov in tožilcev ob upoštevanju višje zmogljivosti zaposlovanja in usposabljanja; poziva, naj se institucijam za preverjanje nenehno zagotavljajo ustrezni finančni in človeški viri;

11. poziva albanske oblasti, naj čim prej dokončno ustanovijo nove pravosodne organe in ponovno vzpostavijo delovanje ustavnega in višjega sodišča; poudarja, da je treba učinkovito delovanje teh institucij podpreti z ustreznimi človeškimi in finančnimi viri;

12. pozdravlja nenehen napredek pri vzpostavljanju bolj državljanom prijazne, pregledne, strokovne in nepolitične javne uprave, tudi na lokalni ravni; poziva k celovitemu izvajanju priporočil nadzornih institucij in priporočil varuha človekovih pravic; ugotavlja tudi napredek, dosežen pri ozemeljski reformi in nadaljnji konsolidaciji, upravno in finančno, novoustvarjenih občin ter ustanovitve posvetovalnega sveta za izboljšanje usklajevanja med osrednjo in lokalnimi vladami; pozdravlja odprtje lokalnih pisarn in imenovanje koordinatorjev za EU;

13. poziva, naj se dodatno okrepi upravna zmogljivost institucij in organov, pristojnih za izvajanje pristopnih reform, prenos zakonodaje EU v nacionalno pravo ter priprave na pogajanja za pristop k EU;

14. želi pohvaliti občutne izboljšave pravnega in institucionalnega okvira, s katerimi se želi preprečiti in odpraviti korupcija v javnih institucijah, saj je ta še vedno zelo zaskrbljujoča; poziva k dodatnim prizadevanjem za zmanjšanje korupcije, ki vpliva na vsakdanje življenje državljanov Albanije, da bi izboljšali naložbeno ozračje in zagotovili pravno varnost naložb; poudarja, da visokih uradnikov v primeru obtožbe ne bi smeli obravnavati drugače kot navadnih državljanov; poziva Albanijo, naj okrepi uporabo finančnih preiskav in začne serijo uspešnih zasegov in zaplemb/izterjave sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, povezanimi s korupcijo, prav tako pa naj pokaže oprijemljive rezultate pri boju proti trgovini z drogami in pranju denarja;

15. pozdravlja pred kratkim opravljeno posodobitev protikorupcijske zakonodaje države; poudarja, da je treba dokončno ustanoviti nacionalni preiskovalni urad, posebno sodišče in posebno tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala; poziva, naj se še izboljša medinstitucionalno sodelovanje ter izmenjava informacij med policijo in tožilstvom; pozdravlja, da se bo v skladu z zakonom o preverjanju policije ponovno preverilo uslužbenca organov kazenskega pregona;

16. poziva, naj se večja pozornost nameni politični in javno-zasebni korupciji; poziva h krepitvi rezultatov pri proaktivnih preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu, tudi v primerih na visoki ravni;

Četrtek, 29. november 2018

17. pozdravlja napredek, dosežen v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu, zlasti nedavne aretacije članov kriminalne združbe Bajri, in poziva k nadaljnjemu doseganju oprijemljivih in trajnostnih rezultatov, tudi na posebnem področju preprečevanja gojenja in prometa z drogami, med drugim z izvajanjem akcijskih načrtov zoper gojenje konoplje; pozdravlja, da je albanska policija okrepila dejavnosti v boju proti organiziranemu kriminalu, in je zadovoljen z okrepljenim mednarodnim policijskim sodelovanjem Albanije, med drugim v skupnih delovnih skupinah z državami članicami, kar je privedlo do učinkovitih operacij proti kriminalnim združbam; verjame, da je treba še izboljšati sodelovanje med policijo, tožilstvom in drugimi ustreznimi agencijami in organi;

18. poziva albanske oblasti, naj odločno ukrepajo, da bi razbile kriminalne mreže, ki se ukvarjajo z nezakonito trgovino z ljudmi, orožjem in drogami, ter povečajo število preiskav in obtožb ter tudi končnih obsodb, zlasti obsodb članov organiziranih kriminalnih združb na visokih položajih; poudarja, da je treba okrepiti prizadevanja za preprečevanje trgovine z ljudmi, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti otrokom brez spremstva in otrokom, ki so žrtve trgovine z ljudmi, zlasti če so brezdomci;

19. ponovno poziva albanske oblasti, naj poskrbijo za učinkovito in pregledno izvrševanje lastninskih pravic in napredek pri varovanju teh pravic, obenem pa upoštevajo registracijo in vračanje premoženja ter izplačevanje odškodnine; poziva, naj se doseže potreben napredek v zvezi z digitalizacijo in kartiranjem premoženja; poziva albanske oblasti, naj ustrezno obveščajo državljane o njihovih pravicah in možnostih za uveljavljanje zahtevkov; poudarja, kako pomemben je učinkovit sistem lastninskih pravic za ohranjanje pravne države in učinkovitega poslovnega okolja;

20. pozdravlja ukrepe, sprejete za okrepitev varstva človekovih pravic, pravic manjšin in protidiskriminacijske politike, vključno z enako obravnavo vseh manjšin; pozdravlja sprejetje okvirnega zakona o manjšinah, ki je odpravil razlikovanje med nacionalnimi manjšinami in etničnimi jezikovnimi skupnostmi ter uvedel načelo samoopredelitve, prepoved diskriminacije in pravico do ohranitve kultur, običajev in maternih jezikov; poziva, naj se začne ta zakon v celoti izvajati v praksi, in spodbuja Albanijo, naj nadaljuje prizadevanja s sprejetjem potrebne sekundarne zakonodaje za okvirni zakon v skladu z evropskimi standardi in zagotovi sodelovanje vseh ustreznih deležnikov pri pripravi osnutka; vztraja, da je treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi izboljšali izobraževanje, zdravje, stopnjo zaposlenosti ter življenjske razmere Romov, Egipčanov in drugih etničnih manjšin;

21. je seznanjen z napetostjo po incidentu, v katerem je življenje izgubil Konstantinos Kacifas, član grške narodne manjšine in imetnik dvojnega (albanskega in grškega) državljanstva, ki so ga albanske specialne policijske sile (RENA) ustrelile med slovesnostjo grškim vojakom, padlim v drugi svetovni vojni, ki je potekala 28. oktobra 2018 v Bularatu; poziva vse strani k strpnosti in pričakuje, da bodo albanski organi preiskali in razjasnili okoliščine, ki so privedle do izgube življenja;

22. pozdravlja napredek pri povečanju udeležbe in zastopanosti žensk v politiki, zlasti z uvedbo sistema kvot za spol, in enakopravno zastopnost žensk v novi vladi; kljub temu znova izraža zaskrbljenost zaradi diskriminacije žensk in deklet iz prikrajšanih in marginaliziranih skupin, kot so Rominje ⁽¹⁾ ali invalidke, diskriminatornih določb do posameznega spola, ki jih je še vedno mogoče najti v številnih zakonih, težavnega dostopa žensk do pravnega varstva, deleža žensk na neformalnem trgu dela ter visokega števila primerov nasilja v družini nad ženskami in dekleti; poziva k primernemu odzivu na te težave in izraža pohvalo za sprejetje resolucije o boju proti nasilju na podlagi spola in ustanovitev parlamentarnega pododbora za enakost spolov;

23. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da imajo ženske, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih, ter romske in egiptovske ženske še vedno omejen dostop do storitev primarnega zdravstvenega varstva in storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja ter pogosto niso seznanjene z razpoložljivostjo teh storitev; zato poziva albanske oblasti, naj zagotovijo boljše informacije o teh storitvah in zagotovijo, da so dostopne, cenovno dostopne in kakovostne;

⁽¹⁾ Izraz „Romi“ se uporablja kot krovni izraz, ki vključuje različne sorodne skupine, ne glede na to, ali so se ustale na enem mestu, kot so Romi, Aškali, Egipčani itd., ki se lahko razlikujejo glede kulture in načina življenja.

Četrtek, 29. november 2018

24. pozdravlja, da se je s sprejetjem zakona za varstvo otrokovih pravic, kazenskega zakonika za otroke in Agende za otroke 2020 izboljšal zakonodajni okvir na področju pravic otrok; opozarja, da je še zmeraj treba izboljšati institucionalne mehanizme za varstvo otrokovih pravic; spodbuja oblasti, naj začnejo izvajati sekundarno zakonodajo o varstvu otrokovih pravic in pravnem varstvu mladoletnikov, ter poziva k znatnemu povečanju finančnih sredstev za sistem za zaščito otrok, zlasti enot za zaščito otrok na lokalni in regionalni ravni;

25. želi pohvaliti strpnost in sodelovanje med verskimi skupnostmi v državi; poziva albanske oblasti, naj učinkovito preganjajo sovražni govor ter izključevanje in diskriminacijo manjšin, tudi oseb LGBTI; pozdravlja akcijske načrte za enakost spolov, ki jih je v skladu z evropsko listino za enakost med ženskami in moškimi v lokalnem življenju nedavno sprejelo pet albanskih občin;

26. poziva albanske oblasti, naj okrepijo sodelovanje z organizacijami civilne družbe ter poskrbijo za učinkovito sodelovanje javnosti in posvetovanje skozi celoten proces sprejemanja odločitev in povezovanja z EU, tudi na nacionalni in lokalni ravni, s čimer bi okrepili demokracijo in povečali preglednost; opozarja, da je treba spremeniti pravni in davčni okvir za organizacije civilne družbe, pa tudi javna sredstva, ki so na voljo za organizacije civilne družbe, ki se ukvarjajo s človekovimi pravicami, demokracijo in pravno državo, vključno s tistimi, ki delujejo na področju nadzora in zagovorništva, ter malimi lokalnimi organizacijami, saj ostaja finančna vzdržnost pomemben izziv za precejšnje število teh organizacij, sploh ker sedanjí proces registracije zaznamujejo dolgotrajni postopki in visoki stroški, trenutni davčni sistem pa zelo obremenjuje organizacije civilne družbe in ovira donacije podjetij in posameznikov; opozarja, da je močna civilna družba ključna značilnost dinamične demokracije in je strateško pomembna za preoblikovanje Albanije v državo članico EU;

27. pozdravlja podpis sporazuma o sodelovanju med albansko vlado in Mednarodno komisijo za pogrešane osebe, na podlagi katerega bo lahko slednja pomagala pri iskanju in identifikaciji pogrešanih oseb iz komunistične dobe;

28. poziva albanske oblasti, naj okrepijo politiko, namenjeno invalidom, ki se še zmeraj soočajo s težavami pri dostopu do izobraževanja, zaposlovanja, zdravstvenega varstva, socialnih služb in sodelovanja pri sprejemanju odločitev;

29. obžaluje, da je prišlo pri ustanovitvi regionalnega urada za sodelovanje mladih v Tirani do zamude; poziva oblasti, naj bodo pri zagotavljanju podpore dejavnostim tega urada prilagodljive, saj bo tako lahko kar največ mladih deležnih sadov njegovega dela;

30. poudarja, kako pomembni so strokovni ter neodvisni zasebni in javni mediji; je seznanjen z delnim napredkom, doseženim pri povečevanju neodvisnosti avdiovizualnega medijskega organa in javne radiotelevizije; poziva, naj se sprejmejo ukrepi za izboljšanje finančne preglednosti pri vladnem oglaševanju v medijih; prav tako poziva k ukrepom, s katerimi bi okrepili varstvo delavskih in socialnih pravic novinarjev;

31. pozdravlja ustanovitev albanskega sveta za medije in poudarja njegovo vlogo pri vzpostavljanju visokih etičnih in strokovnih standardov za novinarje in medije ter spodbujanju njihove neodvisnosti in svobode; pozdravlja sprejetje revidiranega kodeksa novinarske etike in etičnih smernic za spletne medije ter poziva k okrepitevi teh načel, da se ohrani zaupanje javnosti, verodostojnost, pravičnost, integriteta, neodvisnost in odgovornost;

32. poziva albanske oblasti, naj okrepijo reforme, katerih cilj je povečanje konkurenčnosti in odprava neformalne ekonomije; poudarja, da korupcija, pomanjkljivosti v načelih pravne države in okorni regulativni postopki še naprej odvrčajo naložbe in preprečujejo trajnostni razvoj Albanije; poziva, naj se dodatno izboljša poslovno in naložbeno okolje ter poskrbi za predvidljiv regulativni in zakonodajni okvir, pravno varnost, načela pravne države, uveljavljanje lastninskih pravic in strožje izvrševanje pogodb, odločno nadaljevanje fiskalne konsolidacije ter okrepitev davčnega upravljanja;

Četrtek, 29. november 2018

33. poudarja, da je treba v procesu pristopa zagotoviti pozitivno zbliževanje socialnih standardov; pozdravlja, da je bila sprejeta agenda prednostnih nalog iz Sofije, in je še posebej zadovoljen, da se osredotoča na družbeno-gospodarski razvoj in posveča posebno pozornost mladim; poziva albanske oblasti, naj ponovno preučijo vlogo javno-zasebnih partnerstev in njihov vpliv na storitve in dobrine v javnem interesu, kot so avtoceste, zdravstvo, narava in kulturna dediščina, v skladu z obveznostmi Unesca; poziva Albanijo, naj objavi merila za dodelitev socialne pomoči;

34. se boji, da bi utegnili ukinitve albanskega ministrstva za socialno varstvo kot posledica vladnega prestrukturiranja negativno vplivati na sprejemanje zaposlitvenih in socialnih politik, poziva albanske oblasti, naj se zavzemajo za sodelovanje s sindikati in krepijo socialni dialog; poziva jih, naj sprejmejo učinkovite ukrepe, s katerimi bi obravnavale visoko stopnjo brezposelnosti, predvsem med mladimi in ženskami, ter preprečile delo otrok; poziva jih tudi, naj dodatno izboljšajo kakovost izobraževanja, obenem pa zagotovijo, da bo izobraževanje ostalo dostopno vsem prebivalcem;

35. pozdravlja dejstvo, da se je stopnja brezposelnosti v Albaniji po podatkih albanskega statističnega inštituta (INSTAT) znižala; poudarja, da je treba izboljšati kakovost izobraževalnega sistema, tudi povečati njegove zmogljivosti, da bodo ljudje pridobili znanje in veščine, ki bodo bolj ustrezali potrebam na trgu dela; poudarja, da je treba dolgoročno rast podpreti z razvojem zmogljivosti za absorpcijo tehnologije, raziskave, razvoj in inovacije;

36. poziva vlado, naj posodobi izobraževalni sistem, da bo mogoče vzpostaviti bolj vključujočo družbo, zmanjšati neenakost in diskriminacijo ter mladim bolje posredovati veščine in znanje;

37. pozdravlja zavezanost Albanije, da začne v okviru berlinskega procesa izvajati agendo na področju poveztljivosti, in sprejetje svežnja instrumenta za predpristopno pomoč za leto 2018, v katerem je tudi strateško pomemben infrastrukturni projekt za obnovo pristanišča Drač, ki omogoča boljšo povezanost Albanije s Hrvaško in Italijo ter neobalnima sosedama Kosovo in Makedoniji zagotavlja dostop do pomorskih prometnih poti; poziva albanske oblasti, naj pospešijo načrtovanje in izgradnjo albanskih odsekov vseevropskih omrežij in nadaljujejo z usklajevanjem pravnega okvira s pravnim redom EU; podpira predlog o znižanju tarif za gostovanje na Zahodnem Balkanu, ki bi spodbudilo trgu in naložbam prijazno okolje, usmerjeno v digitalno gospodarstvo; ugotavlja, da na podeželju živi 40 % albanskega prebivalstva, le 1 % tega prebivalstva pa ima povezavo z internetom;

38. ponovno poudarja, kako pomembno je izboljšati javno infrastrukturo v državah Zahodnega Balkana ter med njimi in državami članicami EU; priporoča oblastem, naj pospešijo gradnjo glavnih infrastrukturnih projektov, kot sta železniška povezava in sodobna avtocesta med Tirano in Skopjem v sklopu koridorja VIII;

39. je močno zaskrbljen zaradi nekaterih gospodarskih dejavnosti, ki povzročajo hudo okoljsko škodo na zaščiteneih območjih, na primer obsežnih turističnih kompleksov in hidroelektrarn vzdolž rek Vjosa in Valbona; priporoča, naj Albanija ponovno preuči svojo strategijo glede energije iz obnovljivih virov in se pri proizvodnji električne energije manj zanaša na vodno energijo; zato poziva oblasti, naj preučijo možnost naložb v projekte na področju obnovljivih virov energije, pri katerih ne gre za hidroelektrarne; poziva oblasti, naj povečajo kakovost strateških okoljskih presoj, presojo vpliva na okolje in javnih posvetovanj v zvezi s tovrstnimi projekti, pri tem pa upoštevajo stališče lokalnih skupnosti; spodbuja Evropsko banko za obnovo in razvoj ter Evropsko investicijsko banko, naj opravita revizijo svoje podpore projektom za izgradnjo hidroelektrarn, pri katerih nista bili opravljeni zanesljiva predhodna strateška okoljska presoja in presoja vplivov na okolje; poudarja, da mora biti projekt čezjadanskega plinovoda v skladu z okoljskimi in socialnimi vidiki pravnega reda; ponovno poziva Albanijo, naj začne izvajati ustrezne ukrepe za ravnanje z odpadki ter uskladi zakonodajo s pravnim redom EU na področju okolja;

Četrtek, 29. november 2018

40. izraža zaskrbljenost, ker je Albanija še vedno država Zahodnega Balkana, iz katere države članice beležijo največ nezakonitih vstopov in nedovoljenega prebivanja, pa tudi neupravičenih prošelj za azil; poziva k okrepitvi ukrepov, sprejetih v zadnjih mesecih, za učinkovito obravnavanje neutemeljenih prošelj za azil v EU ter prihodov mladoletnikov brez spremstva, vključno s temeljnimi vzroki za te težave; poziva h konkretnim ukrepom za izboljšanje zaposlovanja, zlasti med mladimi, izobraževanja, življenjskih razmer in zdravstva; poziva albanske oblasti, naj vzpostavijo sisteme v pomoč učinkoviti ponovni vključitvi družin in otrok po vrnitvi v državo;

41. pozdravlja dosedanje korake k sporazumu o operativnem sodelovanju med Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo in Albanijo, prvo državo v regiji, s katero je bil sklenjen tak sporazum, in spodbuja nadaljnje sodelovanje na operativni ravni;

42. poziva albansko vlado, naj upošteva določbe iz člena 3 Evropske konvencije o izročitvi, ki jo je sprejel Svet Evrope, in člena 19 Listine EU o temeljnih pravicah ter ne dovoli izročitve zaradi političnih kaznivih dejanj ali, če bi bila oseba v državi, ki zahteva izročitev, podvržena mučenju ali nečloveškemu ravnanju;

43. želi pohvaliti uspeh Albanije pri boju proti odhajanju tujih bojnikov; pozdravlja regionalno sodelovanje, doseženo pri boju proti morebitnim terorističnim grožnjam; poudarja, da so potrebni nadaljnji ukrepi, s katerimi bi prekinili finančne tokove za financiranje terorizma, okrepili preventivne in nadzorne mehanizme, ki vključujejo civilno družbo in verske skupnosti, ter učinkovito obravnavali spletno radikalizacijo; ponovno poudarja, da je treba še izboljšati programe za ponovno vključevanje povratnikov in njihovih družin ter preprečevanje radikalizacije v zaporih, tudi z večjo udeležbo civilne družbe in verskih skupnosti v njih;

44. poziva k večjemu sodelovanju med Albanijo in EU pri boju proti kibernetiski kriminaliteti in vprašanjih kibernetске obrambe;

45. pozdravlja dejavno sodelovanje Albanije v berlinskem procesu, pobudi šestih zahodnobalkanskih držav in drugih regionalnih pobudah, pa tudi njen prispevek h krepitvi profila Sveta za regionalno sodelovanje; pozdravlja, da je bila v okviru berlinskega procesa podpisana skupna izjava o regionalnem sodelovanju in dobrih sosedskih odnosih; pozdravlja proaktivno vlogo Albanije pri spodbujanju regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov z drugimi državami širitve in sosednjimi državami članicami EU ter poudarja, da so dobri odnosi bistveni del procesa širitve; pozdravlja uradno ustanovitev sklada za Zahodni Balkan, ki bi moral spodbujati skupne vrednote in razvijati regionalno sodelovanje med državljani, civilno družbo in institucijami Zahodnega Balkana; pozdravlja ustanovitev skupne albansko-srbske gospodarske zbornice v Tirani ter spodbuja krepitev trgovinskega in poslovnega sodelovanja v regiji; pozdravlja stalna prizadevanja za krepitev regionalnega sodelovanja, zlasti na področju varstva okolja, kot je določeno v tristranski jadranski pobudi; opozarja, da bi se bilo treba izogibati izjavam in dejanjem, ki bi utegnili negativno vplivati na dobre sosedске odnose;

46. ponovno izraža podporo pobudi za ustanovitev regionalne komisije za ugotavljanje dejstev o vojnih hudodelstvih in drugih hudih kršitvah človekovih pravic, zagrešenih na ozemlju nekdanje Jugoslavije (REKOM); poziva albansko vlado, naj prevzame vodilno vlogo pri njeni ustanovitvi; poudarja pomen tega procesa in aktivnega sodelovanja vseh regionalnih političnih voditeljev, da bi komisija lahko čim prej začela delovati; opozarja na predlog akcijskega načrta koalicije RECOM, ki vsebuje jasne datume in merila uspešnosti;

47. izreka veliko pohvalo Albaniji, ker si prizadeva biti nenehno usklajena z vsemi stališči in izjavami EU, danimi v okviru skupne zunanje in varnostne politike; poziva jo, naj se uskladi s skupnim stališčem EU o integriteti Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča in razveljavi dvostranski sporazum o imuniteti z Združenimi državami Amerike; izraža priznanje Albaniji za dejavno sodelovanje v vojaških misijah za krizno upravljanje v okviru skupne varnostne in obrambne politike ter njen prispevek k misijam Nata, ki so strateškega pomena za EU;

Četrtek, 29. november 2018

48. poziva albanske oblasti, naj v vseh regijah čim bolj učinkovito uporabljajo sredstva EU; poziva Komisijo, naj zagotovi strogo pogojevanje sredstev v sklopu instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) ter v okviru poročil o posameznih državah oceni, ali je pomoč Albaniji v okviru tega instrumenta učinkovita, zlasti ko gre za osrednje prednostne naloge in ustrezne projekte;

49. ugotavlja, da je dvanajsto srečanje stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Albanija 12. in 13. februarja 2018 v Tirani potekalo v konstruktivnem ozračju; je seznanjen tudi z boljšim sodelovanjem med predstavniki večine in opozicije v tem odboru; poudarja, kako pomembno je, da stranke med seboj še naprej sodelujejo pri reformah na poti pristopa k EU;

50. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladi in parlamentu Albanije.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0482

Poročilo o Črni gori za leto 2018**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o poročilu Komisije o Črni gori za leto 2018 (2018/2144(INI))**

(2020/C 363/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma EU-Črna gora, ki velja od 1. maja 2010,
- ob upoštevanju izjave z vrha EU in Zahodnega Balkana dne 17. maja 2018 in njegove agende prednostnih nalog iz Sofije,
- ob upoštevanju devete seje Stabilizacijsko-pridružitvenega sveta EU-Črna gora dne 25. junija 2018,
- ob upoštevanju pristopa Črne gore k zvezi NATO dne 5. junija 2017,
- ob upoštevanju dejstva, da sta parlamenta Črne gore in Kosova ratificirala sporazum o določitvi meje med Črno goro in Kosovom,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. februarja 2018 z naslovom Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom (COM(2018)0065),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. aprila 2018 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2018 (COM(2018)0450), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z naslovom Poročilo o Črni gori za leto 2018 (SWD(2018)0150),
- ob upoštevanju ocene Komisije z dne 17. aprila 2018 v zvezi s programom gospodarskih reform Črne gore (2018–2020) (SWD(2018)0131) in skupnih sklepov Sveta z dne 25. maja 2018, sprejetih v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom,
- ob upoštevanju poročil misije za opazovanje volitev pri Uradu OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (OVSE ODIHR) ter izjave delegacije za opazovanje volitev Evropskega parlamenta o predsedniških volitvah dne 15. aprila 2018,
- ob upoštevanju izjave in priporočil, sprejetih na petnajstem srečanju stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Črna gora, ki je potekalo 16. in 17. julija 2018 v Podgorici,
- ob upoštevanju izsledkov raziskave iz leta 2017 o marginaliziranih Romih na Zahodnem Balkanu, ki je bila opravljena pod okriljem Komisije, Svetovne banke in programa OZN za razvoj (UNDP),
- ob upoštevanju berlinskega procesa, ki se je začel 28. avgusta 2014,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Črni gori,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0339/2018),

Četrtek, 29. november 2018

- A. ker se vsaka država širitve ocenjuje individualno glede na lastne dosežke, časovni načrt za pristop pa se določa glede na hitrost in kakovost reform;
 - B. ker je Črna gora v pogajalskem procesu zdaj najbolj napredovala, saj je odprla 31 od 35 poglavij pravnega reda EU in začasno zaprla pogajanja o treh poglavjih;
 - C. ker bo konstruktiven dialog med notranjimi političnimi silami in s sosednjimi državami bistven za nadaljnji napredek v pristopnem procesu EU;
 - D. ker je Črna gora ostala zavezana vzpostavljanju delujočega tržnega gospodarstva in še naprej dosega dobre rezultate pri izvajanju obveznosti iz stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma;
 - E. ker je Črna gora upravičena do predpristopne pomoči v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II);
 - F. ker mora Črna gora med drugim nadalje okrepiti parlamentarno, zakonodajno in nadzorno zmogljivost, institucionalno preglednost, upoštevanje pravne države in neodvisnost sodstva, notranjo obravnavo vojnih hudodelstev, celovitost volilnega postopka, svobodo medijev ter boj proti korupciji, organiziranemu kriminalu in neformalnemu gospodarstvu;
1. pozdravlja stalno sodelovanje Črne gore v postopku vključevanja v EU ter njen nenehen in na splošno dober napredek, ki temelji na široki podpori javnosti tej strateški odločitvi;
 2. poudarja, da sta izvajanje in uporaba reform še vedno bistvena kazalnika uspešnega vključevanja; poziva Črno goro, naj izboljša načrtovanje, usklajevanje in spremljanje izvajanja nove zakonodaje in politik ter poziva k pravočasnemu izvajanju vmesnih meril za poglavji 23 in 24;
 3. pozdravlja oceno Komisije iz njenega sporočila z dne 6. februarja 2018 o strategiji za Zahodni Balkan, da bi lahko bila Črna gora ob močni politični volji, izvajanju resničnih in trajnih reform ter dokončnih rešitvah za spore s sosednjimi državami do leta 2025 pripravljena za članstvo;
 4. poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita ustrezno določbo v naslednjem večletnem finančnem okviru, namenjeno morebitnemu pristopu Črne gore k Evropski uniji, kot je določeno v strategiji za Zahodni Balkan;

Demokratizacija

5. opozarja vse politične stranke, da je konstruktivno politično sodelovanje odvisno od popolnoma delujočega parlamenta, v katerem vsi politiki prevzemajo svojo odgovornost do volivcev, tako da zasedejo svoja mesta v parlamentu; pozdravlja dejstvo, da se je večina opozicijskih strank po dolgotrajnem bojkotiranju parlamenta vrnila vanj; poziva vse druge politične stranke, naj se čim prej vrnejo v parlament in si še nadalje usklajeno prizadevajo za vzpostavitev iskrenega političnega dialoga, da bi lahko parlament v celoti prevzel svojo zakonodajno in nadzorno vlogo, s čimer bi se obnovil delujoč demokratični proces;
6. poziva k izvajanju zakonodaje o javnem in političnem udejstvovanju žensk in manjšin, zlasti Romov⁽¹⁾, tudi z omogočanjem smiselne udeležbe pripadnic manjšin v postopkih odločanja in pri zasedanju položajev v javni upravi in drugih javnih institucijah;
7. poziva črnogorsko politično vodstvo, naj se osredotoči na preostale izzive pri reševanju težav v zvezi s pravno državo, svobodo medijev, korupcijo, pranjem denarja, organiziranim kriminalom in z njim povezanim nasiljem ter ta vprašanja prednostno obravnava;

⁽¹⁾ Izraz „Romi“ se uporablja kot krovni izraz, ki vključuje različne sorodne skupine, ne glede na to, ali so se ustalile na enem mestu, ne le Rome, ampak tudi skupine, kot so Aškali, Egipčani itd., ki se lahko razlikujejo glede kulture in načina življenja.

Četrtek, 29. november 2018

8. ugotavlja, da so bile na predsedniških volitvah aprila 2018 spoštovane temeljne svoboščine; poziva vlado, naj sodeluje z opozicijskimi strankami in civilno družbo, da bi celovito obravnavala pomanjkljivosti, ki jih je ugotovil urad OVSE/ODIHR, in v celoti izvede prednostna priporočila njegove misije za opazovanje volitev, tako da sprejme nacionalno zakonodajo, ki je v pripravi, ter okrepi preglednost in profesionalizacijo volilne uprave, da bi se tako povečalo zaupanje javnosti v volilni proces; poziva, naj se lokalne volitve izvedejo hkrati po vsej državi in naj se povečata kakovost in preglednost volitev; poziva, naj se okrepijo določbe v zvezi s preglednostjo financiranja političnih strank;

9. poziva k polni preiskavi vseh domnevnih nepravilnosti pri volitvah; ponovno vztraja pri ustreznih ukrepih v odziv na afero v zvezi z zvočnimi posnetki iz leta 2012; poziva agencijo za preprečevanje korupcije, naj poveča nadzor nad možnimi zlorabami javnih sredstev za namene političnih strank;

10. je zaskrbljen zaradi odločitve črnogorskega parlamenta, da razreši Vanjo Čalović Marković s položaja v svetu agencije za preprečevanje korupcije; poziva k popolni preglednosti pri obravnavi te zadeve;

Pravna država

11. je seznanjen z osrednjo vlogo, ki so jo pri preprečevanju organiziranega kriminala in korupcije imeli revizijski organ, agencija za preprečevanje korupcije, komisija za nadzor javnega naročanja, agencija, pristojna za konkurenco, in organ, pristojen za državno pomoč; pozdravlja stalne reforme, namenjene povečanju zmogljivosti in neodvisnosti teh institucij, vendar se zaveda, da je treba izboljšati učinkovitost, doseči boljše rezultate, spodbujati preprečevanje korupcije, tudi z ustreznimi sankcijami, in odpraviti preostale ovire, da bi institucije postale popolnoma neodvisne;

12. je seznanjen z napredkom pri krepitvi zmogljivosti agencije za preprečevanje korupcije pri preiskovanju financiranja kampanj; vendar poudarja, da je treba izboljšati zaupanje v agencijo in njen ugled, kar bi se lahko doseglo z nadaljnjim ločevanjem njenega dela od vsakršnega političnega vpliva;

13. pozdravlja prizadevanja za povečanje preglednosti javne uprave in izmenjave informacij, vendar spodbuja vzpostavitev državljanom prijaznejše, bolj strokovne in depolitizirane javne uprave; izraža priznanje uspešnejšemu delu varuha človekovih pravic; poziva k izboljšanju ocen učinka zakonodajne ureditve, celovitim revizijskim poročilom ter vključujočim javnim posvetovanjem o zakonodajnih predlogih; poudarja pomen sodelovanja z organizacijami civilne družbe in odprtega dostopa do informacij za namene učinkovitega boja proti korupciji ter spodbuja revizijo zakonodajnih sprememb iz maja 2017; priporoča optimizacijo virov in človeškega kapitala v javni upravi;

14. pozdravlja znaten napredek Črne gore na področju e-uprave in e-sodelovanja, pri čemer se po podatkih iz raziskave OZN o e-upravi iz leta 2016 ta država zdaj uvršča med 25 najuspešnejših izvajalcev; poziva črnogorsko vlado, naj reformo nadaljuje z enako hitrostjo, da bi še dodatno okrepila učinkovitost in dostopnost javne uprave;

15. pozdravlja zmeren napredek pri povečanju neodvisnosti, preglednosti, odgovornosti, strokovnosti in učinkovitosti pravosodnih institucij; poziva k zaščitnim ukrepom pred političnim vmešavanjem ter k dosledni uporabi etičnih kodeksov in disciplinskih ukrepov; pozdravlja dejstvo, da so bili novi sodniki in tožilci prvič imenovani po novem sistemu zaposlovanja;

16. ugotavlja, da je treba z zagotovitvijo polnega pravosodnega sodelovanja s tretjimi državami pospešiti sodne postopke v zvezi z domnevnim poskusom državnega udara oktobra 2016; pozdravlja odločitve o javnem prenosu sodnih postopkov zaradi preglednosti;

Četrtek, 29. november 2018

17. pozdravlja spremembe zakona o sodnem svetu, ki so bile sprejete 29. junija 2018 in omogočajo nadaljnje dobro delovanje sodnega sveta; ugotavlja, da so bile te spremembe sprejete v skladu s priporočili Beneške komisije; poudarja, da te spremembe glede izvolitve članov porotnikov v svet predstavljajo le začasno rešitev; poziva novoustanovljeno *ad hoc* delovno skupino Parlamenta, naj hitro reši to vprašanje;

18. je zaskrbljen zaradi čedalje več primerov nasilja in umorov, povezanih z organiziranim kriminalom, ki škodljivo vplivajo na vsakodnevno življenje običajnih državljanov; pozdravlja, da so organi to zadevo opredelili kot težavo, vendar poziva k strožjim preventivnim ukrepom, tudi k uporabi zaplembe premoženja brez obsodbe; izreka pohvalo preiskavam, pregonu in izreku obsodb v primerih korupcije na visoki ravni; vendar priznava, da je treba te rezultate še okrepiti, zlasti pri pranju denarja in trgovini z ljudmi;

19. poziva k napredku pri preprečevanju nasprotja interesov in nezakonitega bogatenja javnih uradnikov, tudi na občinski ravni; poziva organe, naj povečajo zaplembo sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, pospešijo preiskave neupravičenega bogastva ter sprejmejo druge ukrepe za uničenje kriminalnih združb, s čimer se bodo prekinile povezave med organiziranim kriminalom, gospodarstvom in politiko; medtem obsoja prakso določanja blažjih sankcij, kot je zakonsko predpisano, saj to slabo vpliva na preprečevanje kaznivih dejanj korupcije;

20. opozarja, da si mora Črna gora še naprej prizadevati za učinkovito varstvo pravice do lastnine v skladu s pravnim redom EU in mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic; poziva državne organe, naj pri izvajanju veljavnega nacionalnega pravnega okvira zagotovijo pravične postopke v razumnem roku, tudi na področju lastninskih pravic in vračila premoženja; ugotavlja, da je trden, nediskriminatoren in stabilen sistem lastninskih pravic predpogoj za zaupanje državljanov in zunanjih vlagateljev ter poslovno zaupanje;

Upravljanje meja in migracije

21. je seznanjen, da je Črna gora doslej dokazala, da je zmožna obravnavati prošnje za azil, vendar poudarja, da je potreben nadaljnji napredek; spodbuja Črno goro, naj tesneje sodeluje z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, da bi izboljšala upravljanje meja v skladu z evropskimi normami, obravnavala nedovoljene migracije in prekinila mreže za tihotapljenje migrantov; poziva k intenzivnejšim prizadevanjem in čezmejnemu sodelovanju za preprečevanje in uničenje organiziranih kriminalnih združb, povezanih s trgovino z ljudmi, pa tudi tihotapljenjem drog in tobačnih izdelkov; poudarja stalne pomisleke v zvezi z nezakonito trgovino s tobačnimi izdelki v Črni gori, zlasti povezano s prostotrgovinskimi območji; poziva Komisijo, naj še naprej podpira Črno goro pri nadzoru prostotrgovinskih območij in prizadevanju za preprečevanje nedovoljene trgovine;

22. obžaluje, da ni napredka pri obravnavanju trgovine z ljudmi, ter poziva, naj se posebna pozornost nameni preprečevanju prisilne organizirane prostitucije in prisilnega beračenja otrok; poudarja, da si je treba bolj prizadevati za identifikacijo žrtev ter njihov dostop do ukrepov pomoči, odškodnine in varstva; poziva Črno goro, naj zagotovi učinkovito zaščito za žrtve trgovine z ljudmi in posebno pozornost nameni rehabilitaciji otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi, ter romskim ženskam in dekletom, zaradi ranljivih okoliščin, v katerih se znajdejo zaradi revščine in marginalizacije;

Mediji

23. je čedalje bolj zaskrbljen zaradi stanja na področjih svobode izražanja in svobode medijev, v zvezi s katerima je bilo v treh zaporednih poročilih Komisije navedeno, da ni napredka; želi spomniti, da je bilo s tem povezano poglavje 23 odprto decembra 2013 ter da napredek pri tem poglavju in poglavju 24 določa splošno hitrost pogajanj; najstrožje obsoja ustrahovanje in kampanje blatenja novinarjev ter verbalne in fizične napade nanje; je seznanjen, da je bilo leta 2017 prijavljenih sedem primerov napadov na novinarje; poziva vlado, naj zagotovi, da bodo novinarji zaščiteni v praksi; poziva k sprejetju nadaljnjih ukrepov za zagotovitev neodvisnosti medijev in novinarjev ter spodbuja k sistematičnemu zbiranju podatkov o grožnjah novinarjem; je seznanjen, da delegacija EU v Črni gori pozorno spremlja razmere;

Četrtek, 29. november 2018

24. je zlasti zaskrbljen zaradi napada na novinarko časnika Vijesti Olivero Lakić, ki je bil izveden 8. maja 2018, ter poziva k preiskavi primera v celoti; meni, da je nesprejemljivo, da ni bilo napredka pri preiskavah starih primerov nasilja nad novinarji; poziva oblasti, naj odločno obsodijo vse napade na novinarje in spodbujajo ukrepe za zaščito novinarjev in izkoreninjenje nekaznovanosti;

25. obžaluje trenutni finančni in uredniški pritisk na javno radiotelevizijo Črne gore (RTCG) in agencijo za elektronske medije; poziva k vzpostavitvi zaščitnih ukrepov pred neprimernimi političnimi in gospodarskimi vplivi ter k zagotovitvi popolne preglednosti zadev, povezanih z oglaševanjem države v medijih; ponovno poudarja, da je treba RTCG in vse druge medijske hiše zaščititi pred neprimernim političnim vplivom; poziva državne oblasti, naj medijskim regulatorjem in javni radioteleviziji zagotovijo zadostna sredstva za zagotovitev finančne avtonomije in neodvisnosti tako RTCG kot agencije za elektronske medije, ki sta ključni za trdno medijsko okolje med predvolilnimi kampanjami; obžaluje spremembo sestave sveta RTCG in razrešitev generalne direktorice RTCG Andrijane Kadija; meni, da bi moralo biti zgodnje odpuščanje dovoljeno le v omejenih okoliščinah;

26. svari, da pomanjkanje finančne avtonomije medijev spodbuja njihovo politično odvisnost in polarizacijo; meni, da je potrebno pregledno in nediskriminatorno dodeljevanje državnih oglaševalskih sredstev ter poziva organe, naj preučijo druge oblike posrednih subvencij za spodbujanje neodvisnosti medijev;

27. poudarja vlogo agencije za elektronske medije in učinkovite samoregulacije pri zagotavljanju najvišjih etičnih standardov v črnogorskih medijih in zmanjšanju števila primerov obrekovanja; ugotavlja, da sta zaradi prekarnega položaja novinarjev ogroženi kakovost in strokovnost medijev;

Civilna družba in človekove pravice

28. poudarja ključno vlogo organizacij civilne družbe pri izboljšanju delovanja državnih institucij ter boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu; odločno obsoja nedavno ustrahovanje organizacij civilne družbe in nesprejemljive kampanje blatenja zoper njih, ker so bile kritične do splošno počasnega napredka ali pomanjkanja napredka na ključnih področjih pravne države;

29. poziva, naj se pripravi in izvajanju zakonodaje na področjih, ki vplivajo na področje delovanja civilne družbe, posveti več pozornosti, da z zakonodajo ne bi nesorazmerno obremenili organizacij civilne družbe in povzročili diskriminatornih učinkov nanje ali zmanjšali področja delovanja civilne družbe; poudarja, da je treba nameniti javna sredstva za organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih človekovih pravic, demokracije in pravne države, tudi za organizacije, ki se ukvarjajo z nadzorom in zagovorništvom, in male lokalne organizacije; meni, da bi moralo biti organizacijam civilne družbe dovoljeno prejemati sredstva drugih donatorjev, na primer zasebnikov ter mednarodnih organizacij, organov ali agencij;

30. je seznanjen s spremembami zakonodaje o nevladnih organizacijah, s katerimi naj bi izboljšali njihovo javno financiranje, in priporoča hitro sprejetje potrebne sekundarne zakonodaje; ponovno poudarja svoj poziv k sistematičnim, vključujočim, pravočasnim in dejanskim posvetovanjem s civilno družbo in širšo javnostjo glede ključnih zakonodajnih reform, povezanih z EU, vključno z njihovim izvajanjem na lokalni ravni, s čimer bi se okrepila demokratičnost in povečala preglednost pri sprejemanju odločitev; priporoča izboljšanje finančnega regulativnega okolja za organizacije civilne družbe z zagotovitvijo dodatnih sredstev in določitvijo jasnih pravil, kar zadeva vladne mehanizme za posvetovanje s temi organizacijami;

31. pozdravlja zakonodajno usklajevanje o temeljnih pravicah, ki trenutno poteka; poziva k okrepitvi institucionalnega okvira, ki omogoča učinkovito zaščito pravic, med drugim v primeru trpinčenja med kazenskim pregonom, ustrahovanja in fizičnega napada; poziva k posodobitvi zakona o verski svobodi;

Četrtek, 29. november 2018

32. pozdravlja dosedanja prizadevanja pri izvajanju Istanbulske konvencije, vendar poziva k izboljšanju mehanizmov izvrševanja in spremljanja za varstvo človekovih pravic, med drugim z bojem proti nasilju nad ženskami in otroki; v zvezi s tem poziva k učinkovitemu izvajanju politik o temeljnih pravicah, zlasti na področju enakosti spolov, pravic socialne vključenosti invalidov, pravic otroka in pravic Romov, tako da se zagotovi dovolj proračunskih sredstev in virov za izvajanje politik in izgradnjo zmogljivosti pristojnih institucij; poziva organe, naj sprejmejo potrebne ukrepe, da bi preprečili prisilne poroke otrok;

33. poziva Črno goro, naj poskrbi za celovito in pravočasno izvajanje zakonodaje o enakosti spolov in protidiskriminacijske zakonodaje ter naj spremlja njen učinek na ženske iz prikrajšanih in obrobni socialnih skupin; poziva jo, naj vsem ženskam zagotovi neoviran dostop do pravnega varstva ter brezplačno pravno pomoč ženskam, ki so žrtve nasilja na podlagi spola, pri čemer naj posebno pozornost nameni Rominjam, invalidkam in ženskam na podeželskih in oddaljenih območjih; poziva jo, naj okrepi vlogo in zmogljivosti svojih ustreznih organov, da bodo bolje opremljeni za zaščito in rehabilitacijo žrtev, ter proaktivno sodeluje z moškimi, da ne bodo izvajali nasilja nad ženskami; poziva jo, naj poveča število in zmogljivosti državnih zavetišč;

34. poziva črnogorske organe, naj še naprej izboljšujejo ozračje na področju socialne vključenosti in tolerance ter sprejmejo učinkovite ukrepe proti sovražnemu govoru, socialni izključenosti in diskriminaciji manjšin; ugotavlja, da se Črna gora še ni v celoti uskladila s Konvencijo OZN o pravicah invalidov; spodbuja pristojne organe, naj še naprej krepijo svoja prizadevanja za varstvo pravic oseb LGBTI; je še vedno zaskrbljen zaradi težav pri sprejemanju spolne raznolikosti v črnogorski družbi; izraža zaskrbljenost zaradi diskriminacije, s katero se soočajo ženske in dekleta v romski skupnosti, in zaradi dejstva, da imajo marginalizirani Romi v Črni gori omejen dostop do možnosti v vseh vidikih človekovega razvoja, kot izhaja iz rezultatov raziskave o tem vprašanju iz leta 2017; poudarja pomen okrepitve sektorja malih in srednjih podjetij ter zagotavljanja podpore prek boljše priprave zakonodaje in izvajanja industrijske politike;

35. ugotavlja, da je bil pri izboljševanju položaja manjšin dosežen določen trajni napredek; poziva, naj se upoštevajo in nadaljujejo prizadevanja za zaščito večnarodnostne identitete Boke Kotorske;

36. poziva Črno goro, naj pripravi kampanje za ozaveščanje o boju proti diskriminaciji oseb LGBTI in nasilju nad njimi ter naj zagotovi poštene preiskave in pregon primerov kaznivih dejanj, storjenih nad temi osebami;

37. poziva Črno goro, naj pripravi kampanje za ozaveščanje, s katerimi bi spodbudila prijavljanje nasilja v družini nad ženskami in deklkami, naj poveča število usposobljenih sodnikov, ki upoštevajo vprašanja spola, zagotovi ustrezne preiskave in pregon kaznivih dejanj ter poskrbi za pomoč, svetovanje in ponovno vključevanje za žrtve;

Gospodarstvo, socialna politika, zaposlovanje in izobraževanje

38. pozdravlja napredek, ki ga je Črna gora dosegla pri zagotavljanju makroekonomske stabilnosti in fiskalne konsolidacije, ter poziva k preglednosti proračuna in dobremu okolju zaposlovanja in poslovnemu okolju; poudarja, da korupcija, neformalna ekonomija, pomanjkljivosti pravne države in zapleteni regulativni postopki še naprej preprečujejo rast in naložbe; poudarja, da evropski socialni model zahteva dialog z vsemi gospodarskimi deležniki, tudi sindikati;

39. poziva k izkoriščanju vseh možnosti, ki jih digitalna orodja nudijo na področju zemljiške knjige, izdaje računov in izdaje gradbenih dovoljenj; ugotavlja, da je treba pospešiti uvedbo širokopasovnega dostopa za podjetja in gospodinjstva; poudarja, da mora vladni okvir interoperabilnosti podpirati nadaljnjo digitalizacijo in poenostavljanje upravnih in poslovnih postopkov; pozdravlja sedanji razvoj spletne elektronske registracije podjetij;

Četrtek, 29. november 2018

40. pozdravlja regulativne spremembe na področju izobraževanja in prizadevanja za večjo vključenost v predšolsko izobraževanje, tudi za otroke iz prikrajšanega okolja, ter poudarja pomen celovitega pristopa k razvoju v zgodnjem otroštvu; poziva organe, naj se spopadejo z visoko stopnjo dolgoročne brezposelnosti mladih in žensk, tudi s pomočjo ocen učinka na enakost spolov, kjer je to ustrezno; je seznanjen s pripravo bele knjige o spodbujanju zaposlovanja mladih v sodelovanju z Mednarodno organizacijo dela; poudarja, da je treba uvesti aktivne ukrepe na trgu dela, zlasti za ženske, ki jih je prizadela ukinitve socialnih ugodnosti;

41. ugotavlja, da se je treba s socialnimi partnerji učinkovito in sistematično posvetovati o vprašanih zaposlovanja in socialnih zadev; poudarja, da je treba še okrepiti zmogljivosti socialnega sveta; pozdravlja sprejetje pravilnikov na področju zdravja in varnosti pri delu, vendar je še vedno zaskrbljen zaradi visokega odstotka smrtnih nesreč pri delu ter majhnega števila delovnih inšpektorjev;

42. pozdravlja okrepljeno sodelovanje Črne gore v programu Erasmus+ ter izraža podporo predlogu Komisije za podvojitev proračuna za ta program; spodbuja večje usklajevanje o medsektorskih vprašanjih, ki vplivajo na zaposlovanje mladih, vključevanje, dejavno državljanstvo, prostovoljstvo in izobraževanje;

Okolje, energija in promet

43. izraža zadovoljstvo, da je Črna gora v skladu s členom 1 svoje ustave ekološka država; pozdravlja možnost, da se letos odpre poglavje 27 pravnega reda Unije v pogajanjih s Črno goro; poziva oblasti, naj bolje zaščitijo najbolj dragocena območja, zlasti biotsko raznovrstnost, ter naj zlasti pregledajo gradbene projekte za hotele in hidroelektrarne;

44. se zaveda, da je treba pri razvoju dodatnih zmogljivosti na področju hidroelektrarn in turizma, zlasti na zaščitениh območjih, upoštevati okoljske standarde EU; izraža zaskrbljenost zaradi netrajnostnega razvoja vodne energije, saj se številni od 80 projektov hidroelektrarn ne načrtujejo v skladu z mednarodnimi konvencijami ali zakonodajo EU, zahtevam iz poglavja 27 navkljub; poziva k nadaljnji uporabi potencialnih obnovljivih virov energije in ukrepov za energetske učinkovitost ter izboljšanju upravljanja voda in ravnanja z odpadki; pozdravlja uspešno usklajevanje med črnogorskim zakonom iz leta 2016 o čezmejni izmenjavi elektrike in zemeljskega plina in tretjim energetskega svežnjem; izreka pohvalo za boljšo zakonodajno usklajevanje Črne gore na področju energetske učinkovitosti in obnovljive energije, vendar poziva oblasti, naj nacionalno zakonodajo v celoti uskladijo z direktivo o energiji iz obnovljivih virov in direktivo o energetske učinkovitosti stavb;

45. poziva Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD) ter Evropsko investicijsko banko, naj opravita revizijo svoje podpore projektom za izgradnjo hidroelektrarn ter umakneta financiranje za vse projekte, ki se izvajajo na zavarovanih območjih ali nimajo zanesljivih predhodnih presoj vplivov na okolje;

46. poudarja, da je treba širši javnosti dati na voljo pravočasne in točne informacije o vplivu izgradnje avtoceste na reko Taro in da je treba prekiniti vse dejavnosti odlaganja odpadkov in spreminjanja rečne struge v skladu z obveznostmi, ki jih je Črna gora prevzela za ohranjanje območij s posebno nacionalno in mednarodno zaščito;

47. izraža zaskrbljenost zaradi posebnega prostorskega načrta za narodni park Skadrsko jezero; poudarja, da je treba opustiti obsežne projekte hidroelektrarn na reki Morači, saj so zelo škodljivi za Skadrsko jezero in reko Taro, ki sta po nacionalni in mednarodni zakonodaji zaščiteni območji;

48. pozdravlja pozitiven razvoj pri nadaljnjem usklajevanju črnogorske zakonodaje na področju okolja in podnebnih sprememb s pravnim redom Unije; poziva črnogorsko vlado, naj na nacionalni in mednarodni ravni zaščiti soline v Ulcinju v skladu s priporočili iz študije o zaščiti ulcinjskih solin, ki jo je financirala EU; poudarja, da je ulcinjske soline nujno treba vključiti v omrežje Natura 2000; poziva k opredelitvi in določitvi zaščitениh morskih območij;

Četrtek, 29. november 2018

49. poudarja proaktivno udeležbo Črne gore in njeno konstruktivno vlogo na področju regionalnega in mednarodnega sodelovanja prek berlinskega procesa in pobude zahodnobalkanske šesterice; pozdravlja izid vrha EU in Zahodnega Balkana iz leta 2018, ki je potekal v Sofiji, in sprejetje svežnja instrumenta za predpristopno pomoč iz leta 2018, ki vključuje financiranje za dva pomembna infrastrukturna projekta: obvoznico pri Budvi v jadransko-jonskem koridorju in železniški odsek Vrhnica–Bar v koridorju Orient/vzhodno Sredozemlje; poudarja pomen prometnih poti, ki pomenijo neposredno povezavo med balkanskimi državami in trgi EU;

50. izraža pohvalo nameri Črne gore, da v naslednjih treh letih vzpostavi sistem EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), in njenemu sprejetju sekundarne zakonodaje o zmanjšanju porabe goriva in emisijah iz novih avtomobilov; ugotavlja, da je v črnogorsko nacionalno zakonodajo pomembno vključiti vidike sistema EU ETS, uredbe o porazdelitvi prizadevanj ter mehanizma spremljanja in poročanja;

51. pozdravlja stalna prizadevanja za krepitev regionalnega sodelovanja, zlasti na področju varstva okolja, kot je določeno v tristranski jadranski pobudi;

Regionalno sodelovanje in dobri sosedski odnosi

52. pozdravlja stalna prizadevanja Črne gore za konstruktivno regionalno sodelovanje in dobre dvostranske sosedske odnose; podpira predlog o znižanju stroškov gostovanja na Zahodnem Balkanu;

53. pozdravlja dejstvo, da sta Črna gora in Kosovo ratificirala sporazum o državni meji; poziva k hitri sklenitvi sporazumov za reševanje nerešenih mejnih sporov z drugimi sosednjimi državami;

54. pozdravlja, da sta Črna gora in Albanija podpisali skupno izjavo in 12 sporazumov o vzajemni pomoči na različnih področjih, ter meni, da je to primer pozitivnega sodelovanja v regiji;

55. poziva Črno goro, naj okrepi prizadevanja za proaktivno prednostno obravnavanje in kaznovanje vojnih zločinov ter pojasnitev usode pogrešanih oseb; pozdravlja prizadevanja za ponovno vključitev razseljenih oseb na podlagi regionalnega stanovanjskega programa; poudarja, da kljub temu, da so bili v zvezi s strategijo za raziskovanje vojnih zločinov sprejeti štirje dokumenti, državno tožilstvo še ni niti začelo novih preiskav ali postopkov niti vložilo obtožnice; izraža zaskrbljenost, da je posebno tožilstvo v letu 2016 odprlo osem novih zadev, od katerih jih je šest še vedno v fazi predhodne preiskave; ponovno izraža podporo pobudi za ustanovitev regionalne komisije za ugotavljanje dejstev o vojnih hudodelstvih in drugih hudih kršitvah človekovih pravic, zagrešenih v nekdanji Jugoslaviji (RECOM); poudarja pomen tega procesa in dejavne vključenosti vseh regionalnih političnih voditeljev; pozdravlja javno podporo predsednika vlade tej komisiji;

56. izreka pohvalo Črni gori, da si je ponovno prizadevala biti usklajena z vsemi stališči in izjavami EU, danimi v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP), ter pozdravlja njeno dejavno sodelovanje v misijah v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP); ceni, kako vodi svojo zunanjo politiko; poziva jo, naj bo usklajena s skupnim stališčem EU glede celovitosti Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča in z njenimi glavnimi načeli o dvostranskih sporazumih o imuniteti;

57. poziva k večjemu sodelovanju med Črno goro in EU v boju proti kibernetški kriminaliteti in pri vprašanjih kibernetске obrambe;

58. ponovno opozarja, da je pristop Črne gore k zvezi NATO strateško pomemben za zagotovitev stabilnosti in miru na Zahodnem Balkanu;

Četrtek, 29. november 2018

o

o o

59. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Črne gore.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0484

Položaj invalidk

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o položaju invalidk (2018/2685(RSP))

(2020/C 363/23)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah, Evropske konvencije o človekovih pravicah ter Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki je začela veljati 21. januarja 2011 v skladu s Sklepom Sveta št. 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti ⁽¹⁾, zlasti njenega člena 6 o invalidnih ženskah in dekletih,
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979 in njenega izbirnega protokola iz leta 1999,
- ob upoštevanju Listine skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev ⁽²⁾,
- ob upoštevanju členov 10, 19 in 168 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost (COM(2008)0426) ter stališča Parlamenta z dne 2. aprila 2009 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju študije generalnega direktorata Evropskega parlamenta za notranjo politiko Unije o diskriminaciji na podlagi spola v povezavi z invalidnostjo,
- ob upoštevanju poročila Evropskega inštituta za enakost spolov z naslovom „Revščina, spol in prekrivajoče se oblike neenakosti v EU“, s posebnim poudarkom na poglavju 8 o enakosti spolov in invalidnosti,
- ob upoštevanju indeksa enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov za leto 2017,
- ob upoštevanju vprašanja Komisiji o položaju invalidk (O-000117/2018 – B8-0418/2018),
- ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za pravice žensk in enakost spolov,
- ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,

⁽¹⁾ UL L 23, 27.1.2010, str. 35.

⁽²⁾ UL C 364, 18.12.2000, str. 1.

⁽³⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

⁽⁴⁾ UL C 137 E, 27.5.2010, str. 68.

Četrtek, 29. november 2018

- A. ker v EU živi več kot 80 milijonov invalidov; ker ima vsak četrti Evropejec v družini invalida; ker je v EU približno 46 milijonov invalidnih žensk in deklet, kar je približno 16 % vseh prebivalcev in 60 % vseh invalidov;
- B. ker izraz „invalidnost“ zajema veliko različnih začasnih, kratkoročnih ali dolgoročnih osebnih situacij, ki zahtevajo prilagojene odzive v politiki in vključujejo tudi vprašanja duševnega zdravja;
- C. ker se bo zaradi spreminjajoče se demografije in starajočega se prebivalstva vse več ljudi kasneje v življenju soočilo z invalidnostjo;
- D. ker se temeljne pravice invalidov vsakodnevno kršijo, saj tako v javnem kot v zasebnem sektorju še vedno obstajajo ovire, ki invalidom preprečujejo dostop do plačane zaposlitve, ki daje pravice; ker poklicno usposabljanje invalidov ne izpolnjuje potreb in ne dosega optimalnih rezultatov, zato ne omogoča pridobitve znanja, spretnosti in kompetenc, potrebnih za vključitev v poklicno življenje;
- E. ker je v EU le 18,8 % invalidk zaposlenih; ker je 45 % invalidk v delovni starosti (od 20 do 64 let) delovno neaktivnih, pri moških pa ta delež znaša 35 %;
- F. ker 75 % težkih invalidov nima priložnosti za polno udeležbo na evropskem trgu dela, za invalidke pa je v primerjavi z neinvalidkami dvakrat do petkrat bolj verjetno, da bodo žrtve nasilja;
- G. ker 34 % žensk z zdravstvenimi težavami ali invalidk v življenju doživi partnerjevo fizično ali spolno nasilje;
- H. ker je sterilizacija invalidk brez njihove vednosti ali privolitve močno razširjena oblika nasilja, ki še posebej zadeva pripadnice etničnih manjšin, kot so Rominje;
- I. ker invalidi v javnem življenju in medijih niso dovolj vidni;
- J. ker je okoli dve tretjini oskrbovalcev v Evropi žensk; ker 80 % oskrbe v EU zagotavljajo neplačani neformalni oskrbovalci, med katerimi je 75 % žensk; ker se ekonomska vrednost neplačane neformalne oskrbe v Uniji glede na vse stroške formalne dolgotrajne oskrbe ocenjuje na 50 do 90 %;
- K. ker je družbeno in gospodarsko udejstvovanje invalidk bistvenega pomena za uspešnost splošne evropske ekonomske in socialne strategije;
- L. ker se invalidke pogosto soočajo z večplastno diskriminacijo, med drugim tudi zaradi svoje spolne identitete, spolnega izraza in spolnih značilnosti, kar prispeva k feminizaciji revščine;
- M. ker imajo invalidi in zlasti invalidke nižje prihodke ter so izpostavljeni večjemu tveganju revščine in socialne izključenosti; ker se revščina in izključenost ohranjata, če je socialna zaščita očitno nezadostna; ker se položaj invalidk v delovnem razmerju v primerjavi s položajem invalidov skozi čas slabša (delež revnih zaposlenih invalidk je bil leta 2007 10 %, leta 2014 pa 12 %);
- N. ker tehnološki razvoj prinaša tako prednosti kot izzive, kar velja zlasti za invalidke, saj svetovna delovna sila vse bolj uporablja digitalna orodja;

Četrtek, 29. november 2018

- O. ker še vedno obstajajo ovire pri dostopanju do zdravstvenih centrov, bolnišnične oskrbe, podpornih proizvodov, zdravil in osnovnih terapij za spremljanje stanja in rehabilitacijo; ker je mobilnost še vedno močno ovirana zaradi arhitekturnih ovir, ki preprečujejo promet na javnih mestih in ulicah, ali omejenega dostopa za javni in kolektivni prevoz; ker še vedno obstajajo komunikacijske ovire (na primer pomanjkanje tolmačev za znakovni jezik v javnih službah in slab dostop do televizijskih storitev za gluhe), kar omejuje in preprečuje dostop do javnih storitev in informacij; ker bi morale biti vsem ženskam, zlasti invalidnim ženskam in dekletom, v vseh jezikih, oblikah in formatih na voljo popolnoma dostopne storitve, podpora, zaščita, komunikacije ter storitve oskrbe in zdravstva, kot so storitve, povezane z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter storitve s področja nasilja nad ženskami, otroškega varstva in obporodnega varstva;
- P. ker bo načelo polne udeležbe invalidov v političnem in javnem življenju iz člena 29 Konvencije o pravicah invalidov ostalo zgolj na papirju, če to vprašanje ne bo ustrezno rešeno, saj so invalidi v politiki in javnem delovanju pogosto premalo zastopani, zlasti ženske;
- Q. ker invalidi kljub številnim mednarodnim konvencijam in določbam v evropski zakonodaji ter evropski strategiji o invalidnosti še vedno ne uživajo v celoti svojih državljanskih in socialnih pravic; ker nista zagotovljena enak dostop do kulture, športa in prostega časa ter enaka udeležba v družbenem in političnem življenju; ker so strokovnjaki, ki delajo na teh področjih, podcenjeni; ker se vse omenjene konvencije in določbe sistematično ne upoštevajo, temeljne pravice invalidnih delavcev in invalidov pa se še naprej kršijo; ker invalidne ženske in dekleta ostajajo na obrobju odločanja in napredka pri enakosti spolov;
- R. ker enakost spolov ni bila horizontalno vključena v evropsko strategijo o invalidnosti za obdobje 2010–2020;
- S. ker člena 21 in 26 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah izrecno prepovedujeta diskriminacijo na podlagi invalidnosti ter invalidom zagotavljata enakopravno udeležbo v družbi; ker je mogoče z izvajanjem pozitivnih ukrepov in politik invalidkam in materam invalidnih otrok zagotoviti enako obravnavanje;
- T. ker bo vključitev razsežnosti spola v evropsko strategijo o invalidnosti po letu 2020 prispevala k celovitemu pristopu do odpravljanja diskriminacije invalidnih žensk in deklet;
- U. ker je v še vedno diskriminacijski resničnosti mesečna plača invalidov višja od plače invalidk, plače vseh invalidov (obeh spolov) pa so na splošno nižje od plač drugih delavcev;
- V. ker je trg dela v tem trenutku nestabilen in negotov, povečevanje brezposelnosti pa pomeni zmanjševanje možnosti dostopa do zaposlitve za invalide;
- W. ker v državnem šolskem sistemu primanjkuje človeških, materialnih in pedagoških sredstev za ustrezno spremljanje in učinkovito vključevanje otrok in mladih s posebnimi izobraževalnimi potrebami; ker je polno vključitev v družbo v glavnem mogoče doseči s kakovostnim zaposlovanjem ter dostopnim izobraževanjem; ker zaposlovanje ni zgolj vir dohodka, temveč tudi mehanizem socialnega vključevanja, saj ustvarja povezavo z družbo, gradi medosebne odnose in daje občutek udeležbe v družbenem, kulturnem in gospodarskem življenju;
- X. ker so invalidke lahko žrtve edinstvenih oblik zlorab, ki jih je težko prepoznati, kot je odstranjevanje ali uničevanje pripomočkov za gibanje ali onemogočanje dostopa do sredstev za invalide v skupnosti in/ali do zdravstvenih pregledov;

Četrtek, 29. november 2018

- Y. ker je stopnja raka na dojkah pri invalidkah zaradi pomanjkanja prilagojene presejalne in diagnostične opreme veliko višja kot pri splošni ženski populaciji;
- Z. ker indeks enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov za leto 2017 kaže, da zdravstvene potrebe ostanejo v povprečju neizpolnjene pri 13 % invalidk, zobozdravstvene pa pri 12 %, medtem ko ostanejo zdravstvene potrebe neizpolnjene le pri 5 % neinvalidk;

Splošna priporočila

1. znova poudarja, da morajo imeti vsi invalidi možnost v celoti uživati svoje pravice na podlagi vključevanja in polnega sodelovanja v družbi; poudarja, da je to mogoče le z izvajanjem aktivnih in javnih politik ter z odpravo vseh ovir za sodelovanje;
2. poziva države članice, naj izvajajo politike preprečevanja, zdravljenja, rehabilitacije in vključevanja invalidov ter podpore njihovim družinam in prevzamejo odgovornost za učinkovito uveljavljanje njihovih pravic, pri čemer naj ne posegajo v pravice in dolžnosti staršev ali skrbnikov; poziva tudi k razvoju pedagogike, s katero bo mogoče družbo izobraziti o dolžnosti spoštovanja invalidov in solidarnosti z njimi, da bi odpravili socialno diskriminacijo, s katero se soočajo;
3. poziva države članice, naj izpolnijo svoje obveznosti glede ratifikacije Konvencije o pravicah invalidov in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje pravic in svoboščin ter odgovornosti, ki izhajajo iz nje, zlasti na področjih, kot so zaposlovanje, izobraževanje, zdravstvo, socialna zaščita, stanovanja, mobilnost, dostop do pravnega varstva, kultura, šport, prosti čas in udeležba v družbenem in političnem življenju, pa tudi posebnih odgovornosti glede pravic invalidnih žensk in otrok, ki so opredeljene v konvenciji;
4. poudarja, da so invalidne ženske in dekleta žrtve dvojne diskriminacije zaradi presečišča spola in invalidnosti, pogosto pa so lahko izpostavljene celo večplastni diskriminaciji, ki izhaja iz presečišča spola in invalidnosti ter spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izraza, spolnih značilnosti, države izvora, družbenega razreda, priseljenkega statusa, starosti, vere ali etnične pripadnosti;
5. ponovno poziva Komisijo in države članice, naj v svoje strategije, politike in programe za enakost spolov vključijo vidik invalidnih žensk in deklet, v strategije o invalidnosti naj vključijo vidik spola v vse druge politike pa tako vidik spola kot vidik invalidnosti;
6. poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo raziskave in inovacije v zvezi z razvojem proizvodov in storitev za podporo invalidom pri njihovih vsakodnevnih dejavnostih;
7. poudarja, da je vse več starejših in da je po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije invalidnost pogostejša pri ženskah, še posebej jih namreč prizadene zaradi daljše pričakovane življenjske dobe; poudarja, da bo torej število invalidk sorazmerno naraščalo;
8. vztraja, da je treba zbirati po spolu razčlenjene podatke, da bi odkrili oblike presečne večplastne diskriminacije, ki jo doživljajo invalidne ženske in dekleta, in to na vseh področjih, ki jih zajema Istanbulska konvencija, in povsod, kjer je to pomembno;
9. poziva Evropski inštitut za enakost spolov, naj še naprej zagotavlja analize in prispevke na ravni EU in držav članic v zvezi s posebnim položajem invalidnih žensk in deklet, s posebnim poudarkom na presečni diskriminaciji;
10. poudarja, da invalidke pogosto doživljajo še večje izzive in nevarnosti v državah, ki so vpletene v konflikte, in na kriznih območjih; zato poudarja, da jih je treba v zunanji politiki EU zaščititi;

Četrtek, 29. november 2018

Pravice invalidk

11. poudarja, da je treba invalidkam zagotoviti polno uživanje pravic v zvezi z dostopom do kakovostnega, dostopnega in cenovno sprejemljivega izobraževanja, v zvezi z zdravstvenim varstvom, vključno s transspolno specifičnim zdravstvenim varstvom ter spolnim in reproduktivnim zdravjem in sorodnimi pravicami, v zvezi z zaposlitvijo, mobilnostjo, družinskim življenjem, telesno avtonomijo, spolnostjo in zakonsko zvezo, zagotoviti pa je treba tudi zaščitne ukrepe za zagotavljanje teh pravic;

12. opozarja, da morajo javni organi na vseh ravneh in tudi ustrezni deležniki spoštovati in zagotavljati pravico do neodvisnega življenja in zato zagotoviti potrebne instrumente in podporo, s katerimi bosta invalidom, zlasti pa invalidkam, omogočena svobodna izbira in nadzor nad lastnim življenjem in življenjskim slogom;

13. poudarja, da morajo biti invalidne ženske in dekleta obveščene o svojih pravicah in storitvah, ki so jim na voljo; poudarja, da je treba te informacije zagotavljati na enostaven in varen način, pri tem pa upoštevati različne metode obveščanja, medije in formate, ki jih invalidi sami izberejo in ki so jim ustrezno prilagojeni; poudarja, da pravica do obveščenosti ne pomeni, da morajo invalidi dejavno iskati dostop do pravic (s čimer se odgovornost za udejanjanje pravic preloži na tiste, ki potrebujejo pomoč), saj morajo države članice prevzeti odgovornost za to, da z informacijami dosežejo vse invalide in jim zagotovijo pravice, ki jih določa pravo ali mednarodna konvencija;

14. poziva k vključevanju invalidov v običajne družbene strukture na vseh ravneh, vključno z zdravjem, izobraževanjem in zaposlovanjem, saj stalna in splošna uporaba posebnih struktur ali storitev vodi v segregacijo in zmanjšuje enake možnosti;

15. priznava, da invalidi potrebujejo dostop do varnih prostorov, na primer v obliki klubov in društev;

16. poziva EU, naj odpravi ovire za volilno pravico invalidov, zlasti za evropske volitve leta 2019;

17. poziva države članice, naj izvajajo načelo enakega plačila za enako delo, se borijo proti diskriminaciji pri plačah in zagotovijo enakost med ženskami in moškimi, tudi ko gre za invalide;

Dostopnost

18. poziva države članice in Komisijo, naj izvršujejo politike, ki bodo spodbujale dostopnost kot bistven korak k vključevanju in nujen pogoj za vključevanje in sodelovanje invalidov; poudarja tudi pomen spoštovanja načel enakega obravnavanja in enakih možnosti na področju dostopnosti in mobilnosti;

19. vztraja, da morajo države članice sprejeti ustrezne ukrepe, zlasti na področju zdravstva, izobraževanja, prometa, urbanističnega načrtovanja in stanovanj;

20. je globoko zaskrbljen, ker invalidne ženske in dekleta pre pogosto nimajo dostopa do storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja ter sorodnih pravic; meni, da je skrb vzbuja, da se invalidnim ženskam in dekletom odreka privolitev po predhodni seznanitvi, ko gre za uporabo kontracepcijskih sredstev, in da se soočajo celo s tveganjem prisilne sterilizacije; poziva države članice, naj izvajajo zakonodajne ukrepe za zaščito telesne celovitosti, svobode izbire in samoodločanja v zvezi s spolnim in reproduktivnim življenjem invalidnih žensk in deklet;

Četrtek, 29. november 2018

21. je zaskrbljen, da ima le malo držav določbe, ki invalidom zagotavljajo pravico do pravnega priznanja spola; ugotavlja, da je lahko pravno priznanje spola, tudi če je dovoljeno, nedostopno za ženske in dekleta, ki so v zakonitem skrbništvu; ugotavlja, da psihiatrična ocena, ki je obvezna za dostop do pravnega priznanja spola, ovira dostop žensk in deklet, ki imajo težave z duševnim zdravjem; poziva države članice, naj sprejmejo zakonodajo o priznanju spola, ki bo temeljila na samoodločanju in bo upoštevala potrebe invalidov glede dostopnosti;

22. ugotavlja, da morajo države članice na področju prometa zasnovati politike javnega prevoza, ki bodo invalidom olajševale mobilnost, in odstraniti arhitekturne ovire; poziva Svet in Komisijo, naj za razvoj teh politik namenita potrebna sredstva EU;

Odnosi med delodajalci in delojemalci ter odnosi na delovnem mestu za kakovostno zaposlitev in pravično usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

23. poziva države članice, naj razvijejo politike, ki bodo spodbujale vključevanje invalidov na trg dela; meni, da bi morale te politike spodbujati dostop do zaposlitve kot pogoj socialne vključenosti in spodbujati enake možnosti;

24. poziva države članice, naj zagotovijo posebne oblike delovnih pogojev, ki bodo obravnavali in upoštevali posebne potrebe invalidov, zlasti ko gre za ureditev delovnega časa; poudarja, da je treba opredeliti namensko delovno zakonodajo, v kateri bodo upoštrevane potrebe invalidk glede nosečnosti in obporodnega varstva ter zagotovljeni stalna prisotnost na trgu dela in zaščita delavcev;

25. poziva države članice, naj ocenijo potrebo po ureditvah, s katerimi bi zagotovile, da bi bila uporaba materinskega, očetovskega in starševskega dopusta ter gibljivega delovnega časa prilagojena različnim potrebam, ki izhajajo iz rojstva več otrok, prezgodnjega rojstva, posvojitve, sostarševstva, invalidnosti staršev, duševnih težav staršev, invalidnosti otrok, kronične bolezni ali duševnih težav;

26. poziva k spodbujanju pravice do zdravlja in rehabilitacije ter k politikam, ki preprečujejo in odpravljajo nesreče pri delu in poklicne bolezni za invalide;

27. poziva Komisijo, naj državam članicam zagotovi strokovno znanje o tem, kako nadalje obravnavati presečno diskriminacijo;

28. poziva Komisijo, naj podpre in spodbuja države članice pri odpravljanju diskriminacije, ki jo ustvarja presečišče spolne identitete, spolnega izraza, spolne usmerjenosti, spolnih značilnosti in invalidnosti, in sicer z usposabljanjem o raznolikosti in sodelovanjem z delodajalci pri ukrepih na delovnem mestu, npr. s spodbujanjem anonimnih postopkov zaposlovanja;

Izobraževanje

29. poziva države članice, naj pri zagotavljanju predšolskega varstva ne namenijo posebne pozornosti le dostopnosti, ampak tudi kakovosti in cenovni sprejemljivosti varstva, zlasti za invalidne otroke, in potrebam invalidnih staršev; prav tako poziva države članice, naj izboljšajo javne naložbe v predšolsko vzgojo in varstvo za te skupine ljudi;

30. poudarja, da je pomembno vključiti invalidke v redni izobraževalni in poklicni sistem;

31. poudarja, da bosta višji standard in kakovost izobraževanja in usposabljanja privedla do večje vloge invalidk, saj je izobraževanje eno od orodij, ki najbolj vplivajo na napredek družbe, in zagotavlja znanje in vrednote, potrebne za višjo raven blaginje ter za gospodarsko in osebno rast; poudarja poseben pomen kakovostnega izobraževanja in usposabljanja za invalide;

Četrtek, 29. november 2018

32. poziva države članice, naj z zagotavljanjem učinkovitega vključevanja invalidnih otrok in mladih v izobraževalne sisteme na vseh ravneh zagotovijo dejanske enake možnosti pri dostopu do izobraževanja; poziva, naj se posebne izobraževalne potrebe in izobraževalno gradivo podprejo z vključujočimi šolami, da se zagotovita enak dostop in uspešnost v izobraževalnem sistemu;

33. poziva države članice, naj vlagajo v visokokakovostno izobraževanje za invalidne otroke in odrasle v okviru rednega izobraževanja in tako olajšajo dostop zlasti najbolj prikrajšanim skupinam prebivalstva;

34. poziva k izobraževalnim politikam, ki bodo odpravile številne ovire, s katerimi se invalidi še vedno srečujejo; poziva države članice, naj v svojih rednih izobraževalnih ustanovah dosežejo fizične in/ali pedagoške razmere, ki bodo invalidom omogočile obiskovanje; zato poudarja, da je treba povečati število učiteljev, ki bodo spremljali invalidne otroke;

35. poziva države članice, naj zasnujejo strategije za boj proti ustrahovanju in nadlegovanju (tudi v izobraževalnem in spletnem okolju) otrok in mladih zaradi invalidnosti, spolne identitete ali spolnega izraza, spolne usmerjenosti, priseljskega statusa, družbenega razreda, starosti, vere ali etnične pripadnosti;

36. opozarja, da je pri oblikovanju in izvajanju programov in pobud EU, zlasti na področju izobraževanja, mobilnosti in ukrepov za mlade, pomembno upoštevati potrebe invalidnih žensk in deklet ter sprejeti vse ustrezne ukrepe, da bi dodatno zagotovili njihovo udeležbo na teh področjih;

Zdravje

37. meni, da morajo imeti invalidne ženske in dekleta poln dostop do zdravstvene in zobozdravstvene oskrbe, primerne njihovim posebnim potrebam, in sicer na področjih, kot so ginekološko posvetovanje, zdravstveni pregledi, spolno in reproduktivno zdravje, načrtovanje družine in prilagojena podpora med nosečnostjo ter transspolno specifično zdravstveno varstvo; poziva države članice, naj poskrbijo za javne naložbe na tem področju in naj nacionalne določbe o javnih zdravstvenih storitvah zajamejo ustrezen dostop do teh storitev;

38. poudarja, da morajo invalidne ženske in dekleta prejeti vse ustrezne informacije, da bodo lahko svobodno sprejele odločitve v zvezi z svojim zdravjem; poudarja, da morajo države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za boj proti prisilni sterilizaciji;

39. poziva Komisijo, naj uvede cilje glede storitev oskrbe invalidov, podobne barcelonskim ciljem, in orodja za spremljanje, s katerimi se bodo merili kakovost, dostopnost in cenovna sprejemljivost teh storitev;

40. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo vse ukrepe, s katerimi bodo invalidnim ženskam in deklicam zagotovile enak dostop tako do zdravstvenega varstva za invalide kot do splošnih storitev;

41. poziva Komisijo, naj državam članicam zagotovi strokovno znanje o tem, kako nadalje obravnavati presečno diskriminacijo;

Nasilje zaradi spola

42. pozdravlja odločitev Sveta, da bo EU kot nadaljnji pomemben korak v boju proti nasilju nad invalidnimi ženskami in dekleti podpisala Konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija); poziva EU, naj čim prej ratificira Istanbulsko konvencijo, in poziva tiste države članice, ki je še niso ratificirale, naj to storijo; spodbuja Svet, naj čim prej zaključi pristop EU;

Četrtek, 29. november 2018

43. z zaskrbljenostjo poudarja, da je za invalidne ženske in dekleta bolj verjetno, da bodo doživele nasilje zaradi spola, zlasti nasilje v družini in spolno izkoriščanje; poudarja, da to pomeni tudi prisilno sterilizacijo in splav; poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe in zagotovijo visokokakovostne, dostopne in prilagojene storitve, da bi odpravile nasilje nad ženskami in otroki ter podprle žrtve nasilja, pri čemer bi jim dale na razpolago osebje, usposobljeno za specializirano svetovanje, ter zagotovile ustrezno pravno varstvo in podporo;

44. spodbuja države članice, naj vsem zdravstvenim in izobraževalnim delavcem zagotovijo ustrezno usposabljanje za preprečevanje diskriminacije in nasilja nad invalidnimi ženskami in dekleti;

45. ponovno poziva Komisijo, naj vloži celovito evropsko strategijo za boj proti nasilju nad ženskami s predlogom zakonodajnega instrumenta za preprečevanje nasilja zaradi spola in boj proti njemu, pri tem pa naj posebno pozornost nameni invalidnim ženskam in dekletom; poziva tudi k ustanovitvi observatorija EU za nasilje na podlagi spola;

46. poziva k oblikovanju namenskih ukrepov politike za obravnavanje nasilja in zlorab, ki jih doživljajo invalidi in osebe z učnimi težavami, zlasti ženske in dekleta, vključno s spletnim zastraševanjem, ustrahovanjem in nadlegovanjem ter nasiljem v formalni in neformalni oskrbi;

Digitalno in medijsko vključevanje

47. poudarja, da je treba storiti več za premagovanje stereotipov in predsodkov o invalidnosti in da morajo invalidne ženske in dekleta pridobiti večjo prepoznavnost v medijih, da bomo spremenili izključujoče norme, ki vladajo v družbi; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo enakost spolov v medijskih organizacijah, predstavniških organih in ustanovah za usposabljanje, zlasti v njihovih upravnih odborih, in naj vlagajo v pobude za ozaveščanje ter pozorno spremljajo doseženi napredek;

48. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo programe in storitve za invalidke, pri čemer naj se osredotočijo na digitalno vključenost in poudarjajo izjemen potencial digitalizacije za invalidke;

49. poudarja, da bi morale biti medijske, pa tudi njihove internetne storitve polno dostopne in da bi morale dosegati najvišje standarde odličnosti, prilagojene invalidom;

50. poziva države članice, naj radiodifuzne hiše spodbujajo k vključevanju invalidk kot udeleženk ali voditeljic v vse vrste radiodifuzijskih medijev;

Zakonodaja in izvajanje

51. obžaluje, da nam z veljavno evropsko strategijo o invalidnosti za obdobje 2010–2020 ni uspelo spodbuditi sprejetja učinkovitih zakonskih aktov, ukrepov in politik za odpravo segregacije in zavračanja invalidk na trgu dela in v političnem življenju ter v šolah in učnem okolju;

52. poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo politike za omogočanje in spodbujanje udeleževanja invalidnih žensk in deklet v javnem, družbenem, kulturnem, gospodarskem in političnem življenju, zlasti z zmanjšanjem ovir za mobilnost in spodbujanjem invalidk k oblikovanju organizacij in mrež in k vključevanju vanje, pa tudi s programi usposabljanja in mentorstva;

53. poziva EU in države članice, naj oblikujejo pozitivne ukrepe za invalidke, da se spodbudijo usposabljanje, zaposlovanje, dostop do zaposlitve, ohranitev zaposlitve, enake poklicne poti, prilagoditev na delovnem mestu ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;

Četrtek, 29. november 2018

54. poziva Komisijo, naj razvije pozitivne ukrepe za spodbujanje pravic invalidnih žensk in deklet, vzpostavi mehanizem za spremljanje napredka ter financira zbiranje podatkov in raziskave o invalidnih ženskah in dekletih v skladu z načeli Konvencije o pravicah invalidov;

55. poziva Komisijo, naj predstavi predlog evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2020–2030, ki bo določbe Konvencije o pravicah invalidov popolnoma vključila v prihodnjo zakonodajo, politike in programe EU ter bo skladna s Konvencijo o otrokovih pravicah in strateškimi prizadevanji za enakost spolov 2016–2019, zato da bodo lahko invalidne ženske in dekleta polno uživale svoje pravice kot vsi drugi;

56. poziva EU in države članice, naj standarde iz konvencije vključijo v svoj pravni in politični okvir in tako zagotovijo, da se bo pristop k invalidnosti, ki temelji na človekovih pravicah, v celoti odražal v pravu in oblikovanju politik;

57. poudarja, da bi se bilo treba prek predstavniških organizacij podrobno posvetovati z invalidnimi ženskami in dekleti ter jih dejavno vključiti v oblikovanje in izvajanje zakonodaje in politik, da se zagotovijo nediskriminacija in enake možnosti ter spremlja učinkovitost teh politik; poziva k pristnemu strukturiranemu dialogu med EU in invalidskimi organizacijami pri pripravi evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2020–2030;

58. poudarja, da morajo biti organizacije invalidov vključene v pripravo, izvajanje in naknadno ocenjevanje projektov, ki se izvajajo v okviru kohezijske politike EU;

Financiranje

59. poziva Komisijo in države članice, naj optimizirajo strukturne sklade EU, vključno z Evropskim socialnim skladom, da bi spodbudili dostopnost za invalidke in njihovo nediskriminacijo ter povečali védenje o možnostih financiranja, na primer za zagonska podjetja in podporo podjetništvu na splošno;

o

o o

60. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji in Svetu.

Četrtek, 29. november 2018

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0483

Varstvo akademske svobode v zunanjem delovanju EU

Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o varstvu akademske svobode v zunanjem delovanju EU (2018/2117(INI))

(2020/C 363/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 13,
- ob upoštevanju strateškega okvira in akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo (11855/2012), ki ju je Svet za zunanje zadeve sprejel 25. junija 2012,
- ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah – svoboda izražanja v spletu in drugje, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel 12. maja 2014,
- ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2016 ter politike Evropske unije na tem področju,
- ob upoštevanju priporočila o statusu učnega osebja v visokošolskem izobraževanju, ki ga je sprejela generalna konferenca Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) na 29. zasedanju od 21. oktobra do 12. novembra 1997,
- ob upoštevanju Limske deklaracije o akademski svobodi in avtonomiji visokošolskih ustanov, ki jo je septembra 1988 sprejela Svetovna univerzitetna služba,
- ob upoštevanju resolucije št. 29/7 o pravici do izobraževanja, ki jo je Svet OZN za človekove pravice sprejel na 42. zasedanju 2. julija 2015,
- ob upoštevanju splošne opombe št. 13, ki jo je Odbor OZN za ekonomske, socialne in kulturne pravice sprejel 8. decembra 1999 na 21. zasedanju,
- ob upoštevanju mnenja št. 891/2017 Beneške komisije,
- ob upoštevanju poročil nacionalnih, evropskih in mednarodnih nevladnih organizacij ter zlasti načel odgovornosti držav, da visoko šolstvo zaščitijo pred napadi,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o temeljnih pravicah,

Četrtek, 29. november 2018

- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju člena 113 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0403/2018),
- A. ker UNESCO opredeljuje akademsko svobodo kot pravico, da se brez omejitev predpisane doktrine svobodno poučuje in razpravlja, svobodno opravlja raziskave in razširja ter objavlja njihove rezultate in svobodno izraža mnenja o instituciji ali sistemu, v katerem se dela, ter kot svobodo pred institucionalno cenzuro in svobodo sodelovanja v strokovnih ali predstavniških akademskih organih;
- B. ker je pravica do izobraževanja bistvena za uživanje vseh drugih človekovih pravic in za doseganje trajnostnega razvoja; ker je te pravice mogoče uživati le v ozračju akademske svobode in avtonomije visokošolskih ustanov;
- C. ker Limska deklaracija o akademski svobodi in avtonomiji visokošolskih ustanov akademsko svobodo opredeljuje kot posamezno ali kolektivno svobodo članov akademske skupnosti – to so vse osebe, ki poučujejo, študirajo, raziskujejo in delajo na visokošolski ustanovi – pri pridobivanju, izpopolnjevanju in prenosu znanja z raziskavami, študijem, razpravami, produkcijo, ustvarjanjem, poučevanjem, predavanjem in pisanjem;
- D. ker mora biti ta opredelitev utemeljena v osrednjih demokratičnih vrednotah, vključno z načeli o dostopu in preprečevanju diskriminacije, odgovornostjo, kritičnim in neodvisnim razmišljanjem, institucionalno avtonomijo in družbeno odgovornostjo; ker demokracija ne more obstajati brez akademske svobode, ki omogoča ozaveščeno razpravo;
- E. ker je akademska svoboda ključni element za napredek pri trajnostnem razvoju, zlasti doseganju ciljev trajnostnega razvoja, zapisanih v Agendi 2030, v kateri imajo osrednjo vlogo kakovostno izobraževanje, znanstvene raziskave in inovacije;
- F. ker je avtonomija nujen pogoj, da lahko izobraževalne ustanove uresničujejo svojo pravo funkcijo; ker akademska svoboda potrebuje stalno in budno zaščito pred neprimernim pritiskom države ali poslovnih interesov;
- G. ker akademska svoboda – vključno s svobodo misli, mnenja, izražanja, združevanja, potovanja in poučevanja, ki so zanj konstitutivne – prispeva k oblikovanju prostora, v katerem lahko vsakdo v odprti in stabilni pluralistični družbi svobodno razmišlja, dvomi, izmenjuje ideje ter pridobiva, uporablja in razširja znanje;
- H. ker napadi na akademsko svobodo ogrožajo raziskave, poučevanje, javno razpravo in pravico do izobraževanja, slabijo akademsko kakovost ter družbeni, politični, gospodarski in kulturni razvoj; ker bi bilo treba odgovore na vprašanja v družbi iskati z razumom, dokazi in prepričevanjem;
- I. ker je mogoče pravico do izobraževanja, poučevanja in raziskovanja v celoti uveljavljati le v ozračju akademske svobode;
- J. ker je treba v procesu pristopa k EU nujno ustrezno obravnavati akademsko svobodo, da se preprečijo napadi nanjo v državah članicah EU, kot je bil poskus zaprtja Srednjeevropske univerze (CEU) v Budimpešti, zaradi katerega se bodo novi študenti leta 2019 preselili na Dunaj, pa tudi prepoved študij spola na Madžarskem; ker bi se morale države kandidatke zavezati ključnim visokošolskim vrednotam, med drugim akademski svobodi in avtonomiji institucij;

Četrtek, 29. november 2018

- K. ker so akademska skupnost in izobraževalne ustanove vse bolj ranljive za vmešavanje, pritiske ali zatiranje s strani držav, poslovnega sektorja ali drugih nedržavnih akterjev; ker se vsako leto po svetu zgodi več sto napadov na univerze, visokošolske ustanove in njihove člane, vključno z umori, nasiljem in izginotjem, neupravičenimi zapornimi kaznimi/pridržanjem, neupravičenim kazenskim pregonom, izgubo položaja, neupravičenim odpuščanjem/izključitvijo iz študija, omejitvijo potovanja ali gibanja in drugimi skrajnimi ali sistemskimi grožnjami; ker se kršitve akademske svobode pojavljajo tudi v državah članicah Evropske unije in njenih najbližjih partnerskih državah;
- L. ker zmanjšanje javnega financiranja za izobraževanje, vključno z visokošolskim izobraževanjem, in posledična potreba po alternativnih virih prihodka ogrožata akademsko svobodo, zlasti kadar zunanje financiranje zagotavljajo avtorski režimi iz tujine ali multinacionalne družbe;
- M. ker se tuje visokošolske ustanove znotraj Evropske unije soočajo z napadi nacionalnih vlad in doživljajo kršitve akademske svobode;
- N. ker poskusi nadzorovanja ali utišanja visokošolskih ustanov ali njihovih akademikov, študentov in zaposlenih niso usmerjeni samo v posameznike in ustanove, na katere so neposredno osredotočeni, ampak so precej širši in vplivajo na družbo kot celoto, tako da kršijo prostor za vključujočo demokratično udeležbo in krepitev vloge vseh državljanov ter prihodnje generacije prikrajšajo za visokokakovostne akademike in raziskovalce;
- O. ker morajo države članice za učinkovito uresničevanje pravice do izobraževanja in zagotavljanje akademske svobode poskrbeti za ustrezno in zanesljivo raven financiranja za izobraževanje; ker so politike finančnih in gospodarskih varčevalnih ukrepov močno oslabile akademsko svobodo in jo po svetu slabijo še naprej, med drugim v Evropski uniji;
- P. ker se obtožbe o kršenju akademske svobode le redko obravnavajo v okviru človekovih pravic, kar deloma odraža slabo poznavanje vprašanj akademske svobode med zagovorniki človekovih pravic, deloma pa dejstvo, da se obtožbe pogosto nanašajo na kršenje drugih pravic, na primer svobode izražanja ali mnenja; ker so zato standardi na tem področju slabše razviti, kršitve akademske svobode pa se premalokrat prijavijo;
- Q. ker je treba na splošno izboljšati ozaveščenost o pomenu akademske svobode kot orodja za spodbujanje demokracije, spoštovanja pravne države in odgovornosti ter omogočiti, da bodo zmogljivosti zagovarjanja in zaščite te svobode večje;
- R. ker je pomembno prepoznati napade na akademsko svobodo kot del svetovnega pojava in priznati, da akademiki in študenti niso tarče napadov le kot posamezniki, katerih pravice so kršene, temveč da se napadajo tudi kot zagovorniki človekovih pravic; ker je na mednarodni in državni ravni potreben odločen odziv, tako visokega šolstva kot civilne družbe in širše javnosti;
- S. ker številni akademiki in študenti, ki so ogroženi, ne morejo izkoristiti priložnosti, ki jih ponujajo programi EU za akademsko mobilnost in zagovornike človekovih pravic, ker ne izpolnjujejo meril za prijavo ali imajo velike težave pri sledenju splošnim postopkom ter izpolnjevanju zahtev in rokov za prijavo;
- T. ker omejitve financiranja v programih EU omejujejo ukrepe organizacij in univerz v EU, ki že zdaj podpirajo študente in akademike, ki so ogroženi ali so pobegnili iz svojih držav zaradi groženj, da bodo preganjani zaradi svojih akademskih dejavnosti; ker te organizacije in univerze potrebujejo več podpore pri ukrepih in pobudah;

Četrtek, 29. november 2018

U. ker je EU zavezana podpiranju in varovanju človekovih pravic, demokratičnih institucij in pravne države po vsem svetu; ker akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo poziva k učinkovitejši politiki EU za podporo človekovih pravic in demokracije, vključno s povečanjem učinkovitosti dialogov o človekovih pravicah, izboljšanjem prepoznavnosti in učinka strategij za posamezne države na področju človekovih pravic, s poudarkom na učinkovitem izvajanju smernic EU o človekovih pravicah ter izboljšanju javne diplomacije in komunikacije o človekovih pravicah;

1. priporoči Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj:

- (a) izrecno priznajo pomen akademske svobode v javnih izjavah, politikah in ukrepih, povezanih z zunanjim delovanjem EU, vključno s priznavanjem načel, da ideje niso zločini in da kritične razprave ne pomenijo nelojalnosti, temveč so bistvena sestavina demokratične družbe in njenega razvoja, da je treba avtonomijo izobraževalnih ustanov vedno zaščititi in da ima akademska svoboda nepogrešljivo vlogo pri napredku v izobraževanju ter razvoju človeštva in sodobne družbe;
- (b) priznajo, da zahteve za akademsko svobodo sodijo v obstoječe pravo človekovih pravic in da izhajajo iz pravice do svobode izražanja in svobode mnenja; opozorijo, da akademska svoboda pomeni svobodo akademikov, da razširjajo informacije, izvajajo raziskave, delijo znanje in razširjajo resnice brez omejitev, izražajo svoje poglede in mnenja na področju svojih raziskav ter strokovnega znanja, tudi če so kontroverzni ali nepriljubljeni, kar lahko vključuje preučevanje delovanja javnih institucij v določenem političnem sistemu in njihovo kritiko;
- (c) javno opozorijo na napade na akademsko svobodo, vključno z njihovimi negativnimi posledicami; izrazijo zaskrbljenost zaradi izpostavljenosti akademske skupnosti neprimernemu vmešavanju državnih organov, zasebnih akterjev ali interesov podjetij; opozorijo na odgovornost držav, da zagotovijo akademsko svobodo, delujejo v skladu z njo ter proaktivno zaščitijo visokošolske ustanove, akademike in študente pred napadi, ne glede na njihov izvor in naravo;
- (d) zagotovijo, da se predstavniki institucij EU in držav članic med obiski v tretjih državah seznani z razmerami na področju akademske svobode;
- (e) podprejo ustanove, osebe in študente, ki so ogroženi ali so bili žrtve prisile ali nasilnih napadov, ter javno obsodijo takšne napade, tako da to vprašanje načnejo na vseh ravneh, tudi z izjavami, obiski, povabili k javnim nastopom, spremljanjem sojenja, obiski v zaporih ter posebnim sklicevanjem na primere članov visokošolske skupnosti, ki so ogroženi;
- (f) podprejo enakopraven dostop do akademske skupnosti, ne glede na etnično in kastno pripadnost, invalidnost, državljanstvo, versko prepričanje, spolno identiteto, spolno usmerjenost ali drug status; pri odnosih s tretjimi državami posebno pozornost namenijo podpori odprave diskriminacije na podlagi spola in vseh oblik nasilja ter priznavanja enakosti spolov in pravice do izobraževanja za vse ljudi;
- (g) poudarijo, da so lahko napadi na akademsko svobodo tudi kibernetiski, saj akademiki dandanes za izražanje svojih idej in mnenj vse bolj uporabljajo splet in družbene medije;

Četrtek, 29. november 2018

- (h) načnejo vprašanje akademske svobode na različnih ravneh političnih dialogov, vključno z dialogi glede človekovih pravic in razpravami s partnerskimi državami; pospešijo diplomatska prizadevanja s partnerskimi državami prek dvostranskega in večstranskega sodelovanja v zvezi s skrb zbujajočimi dogodki, ki vključujejo grožnje akademski svobodi ali napade nanjo, zlasti nasilne napade na institucije in člane visokošolske skupnosti, vključno z diskriminacijskimi politikami ali praksami, neupravičenimi omejitvami raziskav ali izražanja, neupravičenim pregonom ali pridržanjem ter omejitvami pravice do ustanavljanja sindikatov in vključevanja vanje; spodbujajo partnerske države, da vzpostavijo okvir za akademsko svobodo in avtonomijo ustanov ter spremljajo uresničevanje teh temeljnih pravic; zagotovijo, da se v vseh sporazumih o mednarodnem sodelovanju s partnerskimi državami spoštujejo ta načela;
- (i) vključijo obrambo in zaščito akademske svobode in avtonomije institucij v kopenhavnska merila za pristopni proces EU, da se preprečijo napadi na akademsko svobodo v državah članicah, kakršen je bil tisti na Srednjeevropsko univerzo na Madžarskem;
- (j) spodbujajo vse države, naj tako kot večina držav članic EU podprejo in izvajajo deklaracijo o varnih šolah in spremljevalne smernice za zaščito šol in univerz pred vojaško uporabo v oboroženih spopadih, ki služijo kot vodilo glede odgovornosti za zaščito temeljnih vrednot, zlasti akademske svobode in avtonomije ustanov v kontekstu nasilnih in prisilnih napadov na visoko šolstvo;
- (k) sodelujejo z OZN, Svetom Evrope, mednarodnimi agencijami, civilno družbo in visokošolskimi skupnostmi, da bi se vzpostavil mehanizem za spremljanje napadov, groženj in neupravičenih omejitev za visoko šolstvo in posamezne akademike ter poročanje o njih, da bi se poostrilo in spodbudilo spremljanje in tako izboljšala ozaveščenost, da bi storilci odgovarjali in da bi se izboljšala prizadevanja za preprečevanje napadov na akademsko svobodo in odzivanje nanje;
- (l) vzpostavijo in spodbujajo reden dialog z univerzitetnimi skupnostmi in organizacijami, ki si prizadevajo za zaščito visokošolskih skupnosti in se zavzemajo za akademsko svobodo, da se razvijejo najboljši politični okviri, pobude in strategije za zagovarjanje akademske svobode;
- (m) prispevajo k razvoju zmogljivosti za hitre, temeljite in pregledne preiskave kršitev akademske svobode, zlasti v primeru nasilnih napadov; si bolj prizadevajo za preprečevanje napadov na akademsko svobodo in odzivanje nanje ter storijo vse, da bi storilci odgovarjali;
- (n) podpirajo delo na področju raziskav in zagovornišva, usmerjeno v reformo zakonodaje in predpisov, ki neupravičeno omejujejo akademsko svobodo oziroma akademsko avtonomijo visokošolskih ustanov, ter spodbujajo institucionalno avtonomijo kot način za zaščito sistemov visokošolskega izobraževanja pred vmešavanjem ali napadi države, poslovnega sektorja in nedržavnih akterjev ter obvarovanje visokega šolstva pred politizacijo in ideološko manipulacijo;
- (o) pospešijo diplomatska prizadevanja s partnerskimi državami prek dvostranskega in večstranskega sodelovanja v zvezi s skrb zbujajočimi dogodki, ki vključujejo grožnje akademski svobodi ali napade nanjo, zlasti nasilne napade na institucije in člane visokošolske skupnosti, vključno z diskriminacijskimi politikami ali praksami, neupravičenimi omejitvami raziskav ali izražanja ter neupravičenim pregonom ali pridržanjem;
- (p) ponovno preučijo obstoječe mehanizme za podporo in zaščito zagovornikov človekovih pravic, da bi razvili zmogljivost za prepoznavanje in zagotavljanje pomoči, vključno z nujno zaščito in podporo, v primerih napadov na akademsko svobodo, tudi s fizičnim varovanjem, pravno in vizumsko podporo, zdravstvenim varstvom, spremljanjem sojenja in pridržanja, zagovarjanjem in lobiranjem ter dolgoročno podporo v času izgnanstva; zlasti poziva, naj se med prednostne naloge evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice vključita spodbujanje akademske svobode in podpora članom akademske skupnosti, ki so ogroženi;

Četrtek, 29. november 2018

- (q) pregledajo obstoječe programe in vire za akademsko mobilnost ter druge oblike sodelovanja med izobraževanjem in raziskovanjem, vključno z merili, postopki za prijavo, zahtevami, časovnimi okviri in razporedi, da bi se odpravile ovire, ki bi lahko ogroženim akademikom ali študentom (ki so sicer kvalificirani) onemogočile sodelovanje v programih, prijavo na delovna mesta ali uporabo drugih virov; spodbujajo obstoječe projekte, ki jih financira EU (kot je Academic Refuge) in ki so namenjeni ozaveščanju o pomembnosti akademske svobode v visokošolskem sektorju in posledicah za širšo družbo, če je ta svoboda zatirana;
 - (r) zagotovijo, da programi makrofinančne pomoči tretjim državam in politike evropskih finančnih institucij ne ogrožajo akademske svobode s podpiranjem politik, ki zmanjšujejo sredstva iz naslova nacionalnega dohodka, dodeljena izobraževalnemu sektorju;
 - (s) ustvarijo nove pobude v obstoječih in prihodnjih programih, kot so instrument za predpristopno pomoč (IPA III), Obzorje 2020, Erasmus+ in ukrepi Marie Skłodowske-Curie, po možnosti kot sinergije, ki jih razvije in financira Unija s proračunskimi sredstvi, ki niso namenjena izobraževanju in raziskavam, in sicer v okviru novih programskih ukrepov, ki jih financira EU, da bi podprli zaposlovanje ogroženih akademikov, mladih raziskovalcev in rednih študentov s statusom mednarodne zaščite v evropskih visokošolskih in raziskovalnih ustanovah;
 - (t) podpirajo nenehna normativna prizadevanja na regionalni in mednarodni ravni, med drugim s sprejetjem mednarodne deklaracije o akademski svobodi in avtonomiji visokošolskih ustanov; spodbujajo Evropsko unijo in države članice, da Svetu OZN za človekove pravice predlagajo pobudo za akademsko svobodo;
 - (u) zagotovijo stalno podporo Evropskemu meduniverzitetnemu centru in Svetovnemu kampusu za človekove pravice in demokracijo na visoki ravni, kot zgled, kako Evropska unija podpira izobraževanje o človekovih pravicah po vsem svetu;
2. naroči svojemu predsedniku, naj to priporočilo posreduje Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.
-

Sreda, 14. november 2018

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0449

Vmesno poročilo o večletnem finančnem okviru 2021–2027 – stališče Parlamenta z namenom doseči dogovor**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 – stališče Parlamenta z namenom doseči dogovor (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP))**

(2020/C 363/25)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 311, 312 in 323 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. maja 2018 z naslovom Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in ščiti – večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 (COM(2018)0321),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. maja 2018 za uredbo Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (COM(2018)0322) ter predlogov Komisije z dne 2. maja 2018 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije (COM(2018)0325, COM(2018)0326, COM(2018)0327 in COM(2018)0328),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. maja 2018 o Medinstitucionalnem sporazumu med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju (COM(2018)0323),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. maja 2018 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah (COM(2018)0324),
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 14. marca 2018 o naslednjem večletnem finančnem okviru: priprava stališča Parlamenta o večletnem finančnem okviru po letu 2020 in o reformi sistema virov lastnih sredstev Evropske unije ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. maja 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 in lastnih sredstvih ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0075 in P8_TA(2018)0076.⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0226.

Sreda, 14. november 2018

- ob upoštevanju ratifikacije Pariškega sporazuma v Evropskem parlamentu 4. oktobra 2016 ⁽¹⁾ in v Svetu 5. oktobra 2016 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine Združenih narodov št. 70/1 z dne 25. septembra 2015 z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, ki je začela veljati 1. januarja 2016,
 - ob upoštevanju skupne zaveze EU, da bo v časovnem roku agende po letu 2015 dosegla cilj, da se 0,7 % bruto nacionalnega dohodka (BND) nameni uradni razvojni pomoči,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 99(5) Poslovnika,
 - ob upoštevanju vmesnega poročila Odbora za proračun, mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za razvoj, Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za proračunski nadzor, stališča v obliki predlogov sprememb Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenj Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za industrijo, raziskave in energetiko, Odbora za promet in turizem, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja, Odbora za ribištvo, Odbora za kulturo in izobraževanje, Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in Odbora za ustavne zadeve ter stališča v obliki predlogov sprememb Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0358/2018),
- A. ker si mora Unija v skladu s členom 311 PDEU za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik zagotoviti potrebna sredstva;
- B. ker so bila proračunska sredstva za prevzem obveznosti in plačila v sedanjem večletnem finančnem okviru (2014–2020) prvič nižja kot v prejšnjem okviru; ker je pozno sprejetje večletnega finančnega okvira in sektorskih zakonodajnih aktov zelo negativno vplivalo na izvajanje novih programov;
- C. ker se je hitro izkazalo, da večletni finančni okvir ni primeren za odzivanje na številne krize, nove mednarodne zaveze in nove politične izzive, ki v času njegovega sprejetja niso bili vključeni in/ali predvideni; ker je bil večletni finančni okvir za zagotovitev potrebnega financiranja potisnjen do skrajnih meja, saj so se po tem, ko so bile izčrpane vse razpoložljive razlike do zgornje meje, določbe o prožnosti in posebni instrumenti uporabljali v takšnem obsegu, kot še nikoli doslej; ker so bila sredstva za prednostne programe EU na področju raziskav in infrastrukture – samo dve leti po njihovem sprejetju – celo zmanjšana;
- D. ker se je izkazalo, da je bila vmesna revizija večletnega finančnega okvira, ki se je začela konec leta 2016, nujno potrebna za povečanje potenciala veljavnih določb o prožnosti, pri čemer pa niso bile spremenjene zgornje meje večletnega finančnega okvira; ker sta tako Parlament kot Svet to revizijo ocenila kot pozitivno;
- E. ker bo vzpostavitev novega večletnega finančnega okvira ključen trenutek za 27-člansko Unijo, saj bo omogočil sprejetje skupne dolgoročne vizije in odločitev o prihodnjih političnih prednostnih nalogah, poleg tega pa bo Uniji omogočil tudi, da jih izpolni; ker bi moral večletni finančni okvir 2021–2027 Uniji zagotoviti potrebna sredstva za spodbujanje trajnostne gospodarske rasti, raziskav in inovacij, krepitev vloge mladih, učinkovito obravnavanje migracijskih izzivov, boj proti brezposelnosti, trdovratni revščini in socialni izključenosti, nadaljnjo krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, obravnavanje trajnosti, izgube biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb, krepitev varnosti in obrambe EU, varovanje zunanjih meja in podpiranje sosednjih držav;

⁽¹⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 249.

⁽²⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 1.

⁽³⁾ UL C 242, 10.7.2018, str. 24.

Sreda, 14. november 2018

- F. ker bi bilo treba zaradi svetovnih izzivov, s katerimi se države članice ne morejo soočati same, omogočiti, da se prizna evropsko skupno dobro in da se oceni, na katerih področjih bi bili lahko evropski izdatki učinkovitejši kot državni, nato pa finančne vire prenesti na raven Unije in s tem okrepiti strateško vlogo Unije, ne da bi se po nepotrebnem povečali skupni javni odhodki;
- G. ker je Komisija 2. maja 2018 predstavila sklop zakonodajnih predlogov za večletni finančni okvir 2021–2027 in lastna sredstva EU, ki so jim sledili zakonodajni predlogi za uvedbo novih programov in instrumentov EU;
1. poudarja, da mora biti z večletnim finančnim okvirom 2021–2027 zagotovljeno, da bo Unija sposobna odgovorno obravnavati nove potrebe, dodatne izzive in nove mednarodne obveznosti ter izpolnjevati svoje politične prednostne naloge in uresničevati svoje cilje; opozarja na resne težave v zvezi z nezadostnim financiranjem večletnega finančnega okvira 2014–2020 ter znova poudarja, da je treba preprečiti ponavljanje napak, tako da se od samega začetka zagotovi trden in verodostojen proračun EU, ki bo v naslednjem sedemletnem obdobju koristil državljanom;
 2. meni, da so predlogi Komisije za večletni finančni okvir 2021–2027 in sistem virov lastnih sredstev Unije izhodišče za prihodnja pogajanja; v pričakovanju pogajalskega mandata Sveta, ki še ni na voljo, izraža svoje stališče do teh predlogov;
 3. poudarja, da predlog Komisije o skupni višini naslednjega večletnega finančnega okvira, ki znaša 1,08 % BND EU-27 (oz. 1,11 % z Evropskim razvojnim skladom), v odstotkih BND predstavlja realno znižanje primerjavi s sedanjim večletnim finančnim okvirom; meni, da predlagana raven večletnega finančnega okvira Uniji ne bo omogočila, da bi izpolnila svoje politične zaveze in se odzivala na pomembne prihodnje izzive; zato se namerava pogajati o potrebnem zvišanju;
 4. poleg tega nasprotuje vsakršnemu zmanjšanju sredstev za dolgoletne politike EU, opredeljene v ustanovnih pogodbah, kot so kohezijska, skupna kmetijska in skupna ribiška politika; še posebej nasprotuje korenitemu zmanjšanju sredstev, ki bo neugodno vplivalo na samo naravo in cilje teh politik, na primer predlaganemu zmanjšanju sredstev za Kohezijski sklad in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja; v zvezi s tem nasprotuje tudi predlogu, da bi se sredstva za Evropski socialni sklad plus zmanjšala, čeprav je bilo področje njegove uporabe razširjeno in so bili vanj vključeni štirje obstoječi socialni programi, med drugim pobuda za zaposlovanje mladih;
 5. nadalje poudarja, kako pomembna so horizontalna načela, ki bi morala biti temelj večletnega finančnega okvira in vseh povezanih politik EU; v zvezi s tem ponovno potrjuje svoje stališče, da mora EU izpolniti zavezo, da bo vodilna pri uresničevanju ciljev OZN za trajnostni razvoj, in obžaluje, da v predlogih za večletni finančni okvir ni jasne in prepoznavne zaveze v tem smislu; zato zahteva vključitev ciljev trajnostnega razvoja OZN v vse politike in pobude Unije v naslednjem večletnem finančnem okviru; poudarja tudi, da morajo biti vsi programi v naslednjem večletnem finančnem okviru v skladu z listino o temeljnih pravicah; poudarja, da je pomembno doseči rezultate pri evropskem stebru socialnih pravic, odpravi diskriminacije, tudi zoper osebe LGBTI, in uvedi posebnega resorja za manjšine, med drugim Rome, saj je vse to pomembno za uresničevanje zavez EU glede vključujoče Evrope; poudarja, da bi moral prispevek EU za podnebne cilje, če želi izpolniti svoje obveznosti iz Pariškega sporazuma, v večletnem finančnem okviru 2021–2027 doseči vsaj 25 % vseh odhodkov, takoj, ko bo mogoče, oziroma najpozneje do leta 2027 pa 30 %;
 6. v zvezi s tem obžaluje, da kljub skupni izjavi o vključevanju načela enakosti spolov, priloženi uredbi o večletnem finančnem okviru 2014–2020, na tem področju ni bil dosežen opaznejši napredek in da Komisija pri vmesnem pregledu večletnega okvira izvajanja te izjave sploh ni obravnavala; globoko obžaluje, da je bilo vključevanje načela enakosti spolov v predlogu večletnega finančnega okvira povsem potisnjeno ob rob in da v predlogih za pomembne politike EU ni jasnih ciljev, zahtev in kazalnikov na področju enakosti spolov; poziva, da se v letnih proračunskih postopkih oceni in upošteva celotni učinek politik EU na enakost spolov (priprava proračuna ob upoštevanju enakosti spolov); pričakuje, da se bodo Parlament, Svet in Komisija znova zavezali vključevanju načela enakosti spolov v naslednjem večletnem finančnem okviru ter njegovemu učinkovitemu spremljanju, med drugimi pri vmesnih revizijah tega okvira;

Sreda, 14. november 2018

7. poudarja, da so v naslednjem večletnem finančnem okviru potrebni večja odgovornost, poenostavljanje, prepoznavnost, preglednost in priprava proračuna na podlagi smotrnosti; v zvezi s tem opominja, da se je treba pri prihodnjih izdatkih osredotočiti na smotrnost in rezultate, temelječe na ambicioznih in relevantnih ciljih uspešnosti ter skupni opredelitvi evropske dodane vrednosti; poziva Komisijo, naj upošteva omenjena horizontalna načela, poenostavi poročanje o smotrnosti in ga dopolni s kvalitativnim pristopom, tako da bodo vključeni okoljski in socialni kazalniki, ter jasno predstavi informacije o glavnih izzivih, ki še čakajo EU;

o 8. se zaveda resnih izzivov, s katerimi se sooča Unija, in v celoti prevzema svoj del odgovornosti za pravočasen sprejem proračuna, ki bo ustrezal potrebam, pričakovanjem in pomislekom državljanov EU; je pripravljen nemudoma začeti pogajanja s Svetom za izboljšanje predlogov Komisije in oblikovanje stvarnega večletnega finančnega okvira;

9. opozarja, da je Parlament svoje mnenje že jasno podal v resolucijah z dne 14. marca 2018 in 30. maja 2018, na katerih temelji njegovo politično stališče glede večletnega finančnega okvira 2021–2027 in lastnih sredstev; želi spomniti, da sta bili resoluciji sprejeti z veliko večino, kar kaže, da je Parlament enoten in pripravljen na prihajajoča pogajanja;

10. zato pričakuje, da bo večletni finančni okvir uvrščen na vrh politične agende Sveta, in obžaluje, da do zdaj ni bilo opaziti večjega napredka; meni, da bi morala biti redna srečanja zaporednih predsedstev Sveta in pogajalskih ekip Parlamenta pogostejša in da bi morala utreti pot uradnim pogajanjem; pričakuje, da bo dober dogovor dosežen še pred volitvami v Evropski parlament leta 2019, da zaradi poznega sprejetja finančnega okvira ne bi prišlo do resnih zastojev pri začetku izvajanja novih programov, kot se je to zgodilo v preteklosti; poudarja, da bo ta časovni razpored novoizvoljenemu Evropskemu parlamentu omogočil, da prilagodi večletni finančni okvir 2021–2027 v sklopu obvezne vmesne revizije;

11. opozarja, da bi bilo treba prihodke in odhodke pri prihodnjih pogajanjih obravnavati kot en sam sklop; zato poudarja, da dogovora o večletnem finančnem okviru ne bo mogoče doseči brez ustreznega napredka na področju lastnih sredstev Unije;

12. poudarja, da morajo vsi elementi svežnja o večletnem finančnem okviru in lastnih sredstvih, zlasti zneski večletnega finančnega okvira, ostati na pogajalski mizi, dokler ne bo dosežen dokončen dogovor; v zvezi s tem opozarja na kritično stališče Parlamenta do postopka, po katerem je bila sprejeta veljavna uredba o večletnem finančnem okviru, in do prevladujoče vloge, ki si jo je v tem postopku prisvojil Svet, ko je nepreklicno odločal o več elementih, tudi o zgornjih mejah večletnega finančnega okvira in več določbah, povezanih s sektorskimi politikami, s čimer je kršil duh in črko ustanovnih pogodb; je še posebej zaskrbljen, da prvi elementi pogajalskih sklopov o večletnem finančnem okviru, ki jih je pripravilo predsedstvo Sveta, sledijo podobni logiki in vsebujejo vprašanja, o katerih morata sodločati Svet in Parlament pri sprejemanju zakonodaje o novih programih EU; zato namerava ustrezno prilagoditi svojo strategijo;

13. meni, da zahteva za soglasje pri sprejemanju in reviziji uredbe o večletnem finančnem okviru resnično ovira postopek; poziva Evropski svet, naj uporabi premostitveno klavzulo iz člena 312(2) PDEU, da bi se uredba o večletnem finančnem okviru v Svetu lahko sprejela s kvalificirano večino;

o 14. sprejema to resolucijo, da bi predstavil svoj pogajalski mandat v zvezi s posameznimi vidiki predlogov Komisije, vključno s konkretnimi spremembami predlagane uredbe o večletnem finančnem okviru in medinstitucionalnega sporazuma; poleg tega predlaga razpredelnico z zneski za vsako politiko in vsak program EU, ki ustrezajo stališčem, ki jih je Parlament že podal v prejšnjih resolucijah o večletnem finančnem okviru; poudarja, da bodo ti zneski tudi del mandata Parlamenta za prihodnja zakonodajna pogajanja o sprejetju programov EU za obdobje 2021–2027;

A. ZAHTEVE V ZVEZI Z VEČLETNIM FINANČNIM OKVIROM

15. zahteva, da Svet ustrezno upošteva naslednja stališča Parlamenta, da bo izid pogajanj o večletnem finančnem okviru 2021–2027 pozitiven in da ga bo Parlament odobril v skladu s členom 312 PDEU;

Sreda, 14. november 2018

Zneski

16. ponovno potrjuje svoje uradno stališče, da bi moral večletni finančni okvir 2021–2027 znašati 1 324,1 milijarde EUR v cenah iz leta 2018, kar bi predstavljalo 1,3 % BND EU-27, da bi se zagotovila potrebna raven financiranja za ključne politike EU, da bodo lahko izpolnile svoje naloge in cilje;

17. v zvezi s tem poziva, da se za programe in politike EU zagotovijo naslednji finančni zneski, prikazani v vrstnem redu, ki ustreza sestavi večletnega finančnega okvira, kot ga je predlagala Komisija, ter predstavljeni v podrobni tabeli (prilogi III in IV te resolucije); poziva, da se temu ustrezno prilagodijo zadevne zgornje meje za obveznosti in plačila, kot je določeno v prilogah I in II te resolucije:

- i. proračun za Obzorje Evropa se poveča na 120 milijard EUR v cenah iz leta 2018;
- ii. sredstva za sklad InvestEU se povečajo, da bodo bolj ustrezala ravni finančnih instrumentov, vključenih v novi program, v obdobju 2014–2020;
- iii. prek programa instrumenta za povezovanje Evrope (IPE-Promet) se poveča raven financiranja prometne infrastrukture;
- iv. posebno financiranje za mala in srednja podjetja v programu enotnega trga se podvoji (v primerjavi s programom COSME), da bi izboljšali dostop do trgov, pogoje poslovanja in konkurenčnost podjetij ter spodbudili podjetništvo;
- v. program enotnega trga se poveča, da se omogoči financiranje novega cilja tržnega nadzora;
- vi. predlagana raven financiranja programa EU za boj proti goljufijam se podvoji, raven financiranja programa FISCALIS pa poveča;
- vii. uvedejo se posebna sredstva za trajnostni turizem;
- viii. sredstva za evropski vesoljski program se povečajo, zlasti za SSA/GOVSATCOM in Copernicus;
- ix. financiranje kohezijske politike za EU-27 se ohrani na ravni proračuna 2014–2020 v realnem smislu;
- x. sredstva za spopadanje z brezposelnostjo mladih v ESS+ se podvojijo (v primerjavi s trenutno pobudo za zaposlovanje mladih), hkrati pa se zagotovi uspešnost programa in dodano vrednost;
- xi. uvedejo se posebna sredstva (5,9 milijarde EUR) za jamstvo za otroke, namenjena boju proti revščini otrok v EU in prek njenega zunanjega delovanja;
- xii. sedanji proračun programa Erasmus+ se potroji;
- xiii. zagotovi se zadostna raven financiranja za program DiscoverEU (Interrail);
- xiv. poveča se sedanje financiranje programa Ustvarjalna Evropa;
- xv. poveča se trenutno financiranje programa za pravice in vrednote in uvedejo se posebna sredstva za novi sklop vrednot Unije (najmanj 500 milijonov EUR), da se podpre organizacije civilne družbe, ki spodbujajo temeljne vrednote in demokracijo v EU na lokalni in državni ravni;
- xvi. financiranje skupne kmetijske politike za EU-27 se ohrani na ravni proračuna za obdobje 2014–2020 v realnem smislu, hkrati pa se načrtuje začetni znesek kmetijske rezerve;

Sreda, 14. november 2018

- xvii. raven sredstev za Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo – glede na njegovo novo vlogo na področju modrega gospodarstva – se poveča za 10 %;
 - xviii. trenutno financiranje programa Life+ se podvoji, vključno z namenskimi sredstvi za biotsko raznovrstnost in upravljanjem mreže Natura 2000;
 - xix. uvedejo se posebna sredstva (4,8 milijarde EUR) za novi sklad za pravičen energetski prehod, namenjen omilitvi družbenih, socialnih, ekonomskih in okoljskih posledic za delavce in skupnosti, ki jih je prizadel prehod z odvisnosti od premoga in ogljika;
 - xx. sredstva za instrumente v podporo sosedski in razvojni politiki se povečajo za 3,5 milijarde EUR za še večji prispevek k financiranju naložbenega načrta za Afriko;
 - xxi. obnovijo se najmanj ravni iz leta 2020 za vse agencije, ob tem pa se podprejo višji zneski, ki jih predlaga Komisija, tudi za agencije, ki so dobile nove pristojnosti in naloge, in pozove se k celovitemu pristopu k financiranju s pristojbinami;
 - xxii. ohrani se raven financiranja iz obdobja 2014–2020 za več programov EU (npr. razgradnja jedrskih elektrarn, sodelovanje s čezmorskimi državami in ozemlji), tudi za programe, za katere se predlaga vključitev v večje programe (npr. pomoč za najbolj prikrajšane, zdravje, pravice potrošnikov) in za katere bo predlog Komisije pomenil realno zmanjšanje;
 - xxiii. glede na zgoraj omenjene spremembe finančni zneski za vse druge programe ostanejo na ravni, ki jo predlaga Komisija, med drugim za programe IPE-Energetika, IPE-Digitalno in Digitalna Evropa, Evropski obrambni sklad in humanitarno pomoč;
18. namerava zagotoviti zadostno raven financiranja na podlagi predloga Komisije za razdelka Migracije in upravljanje meja (razdelek 4) ter Varnost in obramba (razdelek 5), vključno z odzivanjem na krize; ponovno potrjuje svoje dolgoletno stališče, da bi morale biti dodatne politične prednostne naloge povezane z dodatnimi finančnimi sredstvi, da ne bi bili ogroženi obstoječi politike in programi ter njihovo financiranje v sklopu novega večletnega finančnega okvira;
19. namerava zagovarjati predlog Komisije glede zagotovitve zadostne ravni financiranja za trdno in učinkovito evropsko javno upravo visoke kakovosti, ki bo služila vsem Evropejcem; želi spomniti, da so institucije, organi in decentralizirane agencije EU v sedanjem večletnem finančnem okviru za 5 % zmanjšale število uslužbencev, in verjame, da ne bi smele biti podvržene nadaljnjim zmanjšanjem, ki bi neposredno ogrozila uresničevanje politik Unije; znova poudarja, da odločno nasprotuje ponovni vzpostavitvi rezerve za prerazporeditev uslužbencev med agencijami;
20. je odločen, da bo preprečil ponovitev plačilne krize v prvih letih večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, do kakršne je prišlo v tekočem obdobju; meni, da je treba pri skupni zgornji meji za plačila upoštevati znesek neporavnanih obveznosti, ki se bodo nakopičile do leta 2020 in ki jih bo treba poravnati v naslednjem večletnem finančnem okviru; opozarja, da te obveznosti ves čas naraščajo zaradi velikih zamud pri izvajanju in so že dosegle najvišjo raven doslej; zato zahteva, da se skupna raven plačil v naslednjem večletnem finančnem okviru in letne zgornje meje plačil zlasti na začetku obdobja določijo na ustrezni ravni, pri tem pa se upošteva omenjena situacija; namerava sprejeti le omejeno in dobro utemeljeno razliko med obveznostmi in plačili za naslednji večletni finančni okvir;
21. na podlagi tega predlaga tabelo v prilogah III in IV te resolucije z natančnimi zneski za vsako politiko in program EU; izjavlja, da namerava za namene primerjave ohraniti strukturo posameznih programov EU, kot jih predlaga Komisija, brez poseganja v morebitne spremembe, ki bi se lahko zahtevale med zakonodajnim postopkom za sprejetje teh programov;

Sreda, 14. november 2018

Vmesna revizija

22. poudarja, da je treba ohraniti vmesno revizijo večletnega finančnega okvira in se pri tem opreti na pozitiven precedens iz sedanjega okvira, ter poziva:

- i. naj se izvede obvezna in pravno zavezujoča vmesna revizija na podlagi pregleda delovanja večletnega finančnega okvira, pri čemer se upošteva ocena napredka pri izpolnjevanju podnebnih ciljev, vključevanju ciljev trajnostnega razvoja in enakosti spolov ter učinki poenostavitve za upravičence;
- ii. naj se zadevni predlog Komisije predloži pravočasno, da bosta lahko naslednji sestavi Parlamenta in Komisije plodno prilagodili okvir 2021–2027, najpozneje pa do 1. julija 2023;
- iii. naj se s to revizijo ne znižajo predhodno dodeljena sredstva za posamezne države;

Prilagodljivost

o 23. pozdravlja predloge Komisije o prilagodljivosti, ki so dobra podlaga za pogajanja; se strinja s splošno strukturo mehanizmov prilagodljivosti v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027; poudarja, da imajo posebni instrumenti različne naloge in se odzivajo na drugačne potrebe, ter nasprotuje vsem poskusom, da se jih združi; odločno podpira jasno določbo, da bi bilo treba sredstva za prevzem obveznosti in plačila, ki izhajajo iz uporabe posebnih instrumentov, v proračun vključiti nad ustreznimi zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira ter odstraniti omejitve prilagoditev, ki izhajajo iz skupne razlike do zgornje meje za plačila; poziva k uvedbi številnih dodatnih izboljšav, kar med drugim vključuje naslednje:

- i. obnovev rezerve Unije z zneskom, ki ustreza prihodkom, ki izhajajo iz glob in kazni;
- ii. takojšnjo ponovno uporabo sproščenih obveznosti iz leta $n-2$, vključno s tistimi, ki izhajajo iz obveznosti, prevzetih v sedanjem večletnem finančnem okviru;
- iii. zapadla sredstva posebnih instrumentov se dajo na voljo vsem posebnim instrumentom, ne le instrumentu prilagodljivosti;
- iv. dodelitev višjega zneska za instrument prilagodljivosti, rezervo za nujno pomoč, solidarnostni sklad EU in varnostno rezervo, pri čemer pri slednji ne sme biti obvezne izravnave;

Trajanje

24. poudarja, da mora dolžina večletnega finančnega okvira postopno preiti na obdobje $5 + 5$ let z obvezno vmesno revizijo; se strinja, da bi moral naslednji večletni finančni okvir trajati sedem let, kar bi bila prehodna rešitev, ki bi bila uporabljena zadnjič; pričakuje, da bodo podrobnosti v zvezi z uvedbo okvira $5 + 5$ sprejete ob vmesni reviziji večletnega finančnega okvira 2021–2027;

Struktura

25. sprejema splošno strukturo sedmih razdelkov večletnega finančnega okvira, kot jo je predlagala Komisija in ki večinoma ustreza lastnemu predlogu Parlamenta; meni, da ta struktura omogoča večjo preglednost, povečuje prepoznavnost odhodkov EU, ob tem pa ohranja potrebno stopnjo prilagodljivosti; se strinja tudi z uvedbo „programskih sklopov“, ki naj bi vodili k znatni poenostavitvi in racionalizaciji strukture proračuna EU ter njegovi jasni usklajenosti z razdelki večletnega finančnega okvira;

26. ugotavlja, da Komisija predlaga zmanjšanje števila programov EU za več kot tretjino; poudarja, da bo stališče Parlamenta v zvezi s strukturo in sestavo 37 novih programov oblikovano med sprejemanjem ustreznih sektorskih zakonodajnih aktov; v vsakem primeru pričakuje, da bo predlagana proračunska nomenklatura odražala vse različne sestavne dele vsakega programa na način, ki bo zagotavljal preglednost in obseg informacij, ki ga proračunski organ potrebuje za določitev letnega proračuna in nadzor nad njegovim izvrševanjem;

Sreda, 14. november 2018

Enotnost proračuna

27. pozdravlja predlagano vključitev Evropskega razvojnega sklada v proračun Unije, kar ustreza dolgoletnim zahtevam Parlamenta za vse instrumente zunaj proračuna; opozarja, da je načelo enotnosti, po katerem morajo biti vse postavke prihodkov in odhodkov Unije prikazane v proračunu, tako zahteva iz ustanovne pogodbe kot eden temeljnih pogojev za demokracijo;

28. zato zavrača logiko in utemeljitev vzpostavljanja instrumentov zunaj proračuna, ki preprečuje parlamentarni nadzor nad javnimi financami in spodkopava preglednost odločanja; meni, da odločitve o vzpostavitvi takšnih instrumentov zaobidejo Parlament v njegovi trojni odgovornosti kot zakonodajni, proračunski in nadzorni organ; meni tudi, da bi morale biti izjeme, ki se ocenijo kot nujne za uresničitev posebnih ciljev, na primer uporaba finančnih instrumentov ali skrbniških skladov, popolnoma pregledne, ustrezno upravičene na podlagi dokazane dodatnosti in dodane vrednosti ter podprte s strogimi določbami o postopkih odločanja in odgovornosti;

o 29. vendar poudarja, da vključitev teh instrumentov v proračun EU ne bi smela povzročiti omejevanja financiranja drugih politik in programov EU; zato poudarja, da je treba skupno višino naslednjega večletnega finančnega okvira določiti brez upoštevanja prihodkov v višini 0,03 % BND EU, ki ustrezajo Evropskemu razvojnemu skladu, kar bi bilo treba prišteti dogovorjenim zgornjim mejam;

30. poudarja, da zgornje meje večletnega finančnega okvira ne bi smele ovirati financiranja političnih ciljev Unije prek proračuna Unije; zato pričakuje, da bo zagotovljeno povišanje zgornjih meja večletnega finančnega okvira, kadar bo to potrebno za financiranje novih političnih ciljev, ne da bi se bilo treba zateči k medvladnim metodam financiranja;

B. ZAKONODAJNA VPRAŠANJA

Pravna država

31. poudarja pomen novega mehanizma, ki bo zagotovil spoštovanje vrednot iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji, pri čemer bodo s finančnimi posledicami soočene države članice, ki teh vrednot ne bodo spoštovale; vendar svari, da končni upravičenci ne smejo biti prizadeti zaradi tega, ker njihova vlada ne spoštuje temeljnih pravic in pravne države; zato poudarja, da ukrepi ne smejo vplivati na obveznost vladnih organov ali držav članic, da opravijo plačilo končnim upravičencem ali prejemnikom;

Redni zakonodajni postopek in delegirani akti

32. poudarja, da je treba v zadevni zakonodaji opredeliti cilje programa in prednostna področja porabe, finančna sredstva, ki bodo dodeljena, upravičenost, merila za izbor in dodelitev, pogoje, definicije in metode izračunavanja, ob polnem upoštevanju pooblastil Parlamenta kot sozakonodajalca; poudarja, da če ukrepi, ki lahko vodijo k pomembnim političnim odločitvam, niso vključeni v temeljni akt, jih je treba sprejeti z delegiranimi akti; v zvezi s tem meni, da bi bilo treba večletne in/ali letne programe dela v splošnem sprejeti z delegiranimi akti;

33. izjavlja, da namerava Parlament po potrebi izboljšati določbe o upravljanju, odgovornosti, preglednosti in parlamentarnem nadzoru, povečanju vloge lokalnih in regionalnih organov ter njihovih partnerjev, pa tudi o sodelovanju nevladnih organizacij in civilne družbe v naslednji generaciji programov; prav tako namerava po potrebi izboljšati in pojasniti usklajenost in sinergije med različnimi skladi in politikami ter znotraj njih; se zaveda, da je potrebna večja prilagodljivost pri dodeljevanju sredstev v nekaterih programih, vendar poudarja, da se to ne sme zgoditi na račun njihovih prvotnih in dolgoročnih političnih ciljev, predvidljivosti in pravic Parlamenta;

Klavzule o pregledu

34. poudarja, da bi bilo treba v posamezne programe in instrumente večletnega finančnega okvira vključiti podrobne in učinkovite klavzule o pregledu, da bi zagotovili izvedbo smiselnih ocen teh programov in instrumentov ter da bo Parlament v celoti udeležen pri vseh odločitvah, sprejetih v zvezi s potrebnimi prilagoditvami;

Sreda, 14. november 2018

Zakonodajni predlogi

35. poziva Komisijo, naj predstavi ustrezne zakonodajne predloge, poleg tistih, ki jih je že predstavila, zlasti predlog uredbe o ustanovitvi sklada za pravičen energetski prehod in o posebnem programu za trajnostni turizem; poleg tega podpira uvedbo evropskega jamstva za otroke v ESS+ in druge ukrepe, vključitev posebnega sklopa vrednot Unije v program za pravice in vrednote, pa tudi revizijo uredbe o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije; obžaluje, da zadevni predlogi Komisije ne vsebujejo ukrepov v odgovor na zahteve iz člena 174 PDEU v zvezi z najbolj severnimi regijami z zelo nizko gostoto prebivalstva ter otoškimi, čezmejnimi in gorskimi regijami; meni, da bi bilo treba predlagati tudi revizijo finančne uredbe, ko bo to potrebno zaradi pogajanj o večletnem finančnem okviru;

C. LASTNA SREDSTVA

36. poudarja, da je sedanji sistem virov lastnih sredstev zelo zapleten, nepravičen, nepregleden in za državljane EU popolnoma nerazumljiv; znova poziva k poenostavljenemu sistemu, ki bo razumljivejši za državljane EU;

37. v zvezi s tem kot pomemben korak k bolj ambiciozni reformi pozdravlja predloge Komisije z dne 2. maja 2018 o novem sistemu lastnih sredstev; poziva Komisijo, naj upošteva mnenje št. 5/2018 Evropskega računskega sodišča o predlogu Komisije o novem sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, v katerem je poudarjeno, da sta potrebna boljši izračun in nadaljnja poenostavitev sistema;

38. opominja, da bi morala imeti uvedba novih lastnih sredstev dvojni namen: korenito zmanjšanje deleža prispevkov na osnovi BND in jamstvo glede zadostnih finančnih sredstev za odhodke EU v večletnem finančnem okviru po letu 2020;

39. podpira predlagano posodobitev obstoječih lastnih sredstev, kar pomeni:

- ohranitev carin kot tradicionalnih lastnih sredstev EU ob zmanjšanju deleža, ki ga države članice zadržijo za stroške zbiranja, in vrnitev na prvotno stopnjo 10 %;
- poenostavitev lastnih sredstev na podlagi davka na dodano vrednost, tj. uvedbo enotne vpoklicne stopnje brez izjem;
- ohranitev lastnih sredstev na podlagi BND s ciljem zmanjšanja njihovega deleža pri financiranju proračuna EU na 40 % ob ohranitvi njihove funkcije uravnoteženja;

40. v skladu s predlogom Komisije zahteva programirano uvedbo novih lastnih sredstev, ki ne bodo povečala davčne obremenitve državljanov in bodo ustrezala bistvenim strateškim ciljem EU, katerih evropska dodana vrednost je očitna in nezamenljiva:

- ustrezno delovanje, utrditev in okrepitev enotnega trga, zlasti z uvedbo skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb kot podlage za nova lastna sredstva in določitev enotne stopnje dajatev na prihodke iz naslova te konsolidirane osnove ter obdavčitev velikih podjetij v digitalnem sektorju, ki imajo koristi od enotnega trga;
- boj proti podnebnim spremembam in pospešitev energetskega prehoda z ukrepi, kot sta delež prihodkov sistema s trgovanje z emisijami;
- boj za varstvo okolja s prispevkom na podlagi količine nreciklirane plastične embalaže;

Sreda, 14. november 2018

41. zahteva razširitev seznama morebitnih novih lastnih sredstev, ki bo vključevala:
- vir lastnih sredstev na podlagi davka na finančne transakcije s pozivom državam članicam, naj dosežejo dogovor o učinkoviti shemi;
 - uvedbo mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah kot nov vir lastnih sredstev za proračun EU, ki bi moral zagotoviti enake konkurenčne pogoje v mednarodni trgovini in zmanjšati selitev proizvodnje, pri tem pa internalizirati stroške podnebnih sprememb v cene uvoženega blaga;
42. odločno odobrava odpravo vseh rabatov in drugih popravnih mehanizmov, ki bi jo po potrebi spremljalo omejeno obdobje opuščanja;
43. vztraja pri uvedbi drugih virov, ki bodo prinesli dodatne prihodke za proračun EU, ne da bi se zato ustrezno zmanjšali prispevki na osnovi BND:
- glob, ki jih plačajo podjetja, ki kršijo pravila Unije, ali glob za zamude pri plačilih prispevkov;
 - glob na osnovi sodb Sodišča Evropske unije, vključno s pavšalnimi zneski in denarnimi kaznimi za države članice, ki so posledica postopka za ugotavljanje kršitev;
44. poleg tega opozarja na uvedbo drugih oblik prihodkov v skladu s predlogi Komisije v primeru:
- pristojbin v zvezi z izvajanjem mehanizmov, neposredno povezanih z EU, kot je sistem za potovalne informacije in odobritve ETIAS;
 - izdajanja denarja v obliki namenskih prejemkov za financiranje novega mehanizma za stabilizacijo naložb;
45. poudarja, da je treba ohraniti verodostojnost proračuna EU v odnosu do finančnih trgov, kar pomeni povečanje zgornjih mej lastnih sredstev;
- o 46. poziva Komisijo, naj pripravi predlog za obravnavanje paradoksalnega stanja, ko bodo prispevki Združenega kraljestva za neporavnane obveznosti pred letom 2021 v proračun vključeni kot splošni prihodek, torej se bodo upoštevali v okviru zgornje meje lastnih sredstev, medtem ko se bo ta zgornja meja izračunala na podlagi BND EU-27, torej brez Združenega kraljestva, ko bo ta država izstopila iz Evropske unije; meni, da bi bilo treba prispevke Združenega kraljestva nasprotno vračunati zunaj zgornje meje lastnih sredstev;
47. opominja, da je carinska unija pomemben vir finančne zmogljivosti Unije; v zvezi s tem poudarja, da je treba uskladiti carinski nadzor in upravljanje po celotni Uniji, da bo mogoče preprečevati goljufije in nepravilnosti, ki škodujejo finančnim interesom Unije, ter se boriti proti njim;
- o 48. poziva k pristnemu boju proti davčnim utajam in izogibanju davkom, in sicer z uvedbo odvračilnih sankcij, zlasti za offshore ozemlja in za tiste, ki omogočajo ali spodbujajo takšne dejavnosti, in kot prvi korak za tiste, ki poslujejo na evropski celini; meni, da bi morale države članice sodelovati z vzpostavitvijo usklajenega sistema za spremljanje kapitalskih tokov, da bi se borili proti davčnim utajam, izogibanju davkom in pranju denarja;

Sreda, 14. november 2018

o 49. meni, da bi se lahko z učinkovitimi ukrepi proti korupciji in davčnim utajam mednarodnih družb in najbogatejših posameznikov v proračune držav članic stekel znesek, ki ga Evropska komisija ocenjuje na bilijon evrov letno, in da na tem področju Evropska unija ne ukrepa dovolj;

o 50. odločno podpira Komisijo, ki je predstavila predlog uredbe Sveta o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev Evropske unije (COM(2018)0327); opominja, da mora Parlament to uredbo odobriti; opozarja, da je ta uredba sestavni del svežnja o lastnih sredstvih, ki ga je predstavila Komisija, in pričakuje, da bo Svet obravnaval štiri povezana besedila o lastnih sredstvih kot en sam sveženj skupaj z večletnim finančnim okvirom;

D. SPREMEMBE PREDLOGA UREDBE O VEČLETNEM FINANČNEM OKVIRU ZA OBDOBJE 2021–2027

51. meni, da bi bilo treba predlog uredbe Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 spremeniti, kot sledi:

Dopolnitev 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (1) Ob upoštevanju potrebe po ustrezni stopnji predvidljivosti za pripravo in izvajanje srednjeročnih naložb bi bilo treba določiti, da večletni finančni okvir **zajema** sedem let od 1. januarja 2021.

Dopolnitev

- (1) Ob upoštevanju potrebe po ustrezni stopnji predvidljivosti za pripravo in izvajanje srednjeročnih naložb **ter potrebe po demokratični legitimnosti in odgovornosti** bi bilo treba določiti, da **ta** večletni finančni okvir **traja** sedem let od 1. januarja 2021, **da bi pozneje prešli na obdobje 5+5 let, ki bi bilo usklajeno s političnim ciklom Evropskega parlamenta in Komisije.**

Dopolnitev 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) **Letne** zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti po kategorijah odhodkov in letne zgornje meje odobritev plačil, **določene v večletnem finančnem okviru, morajo upoštevati veljavne zgornje meje za obveznosti in lastna sredstva, ki so določene v skladu s Sklepom Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, sprejetim v skladu s tretjim odstavkom člena 311 PDEU.**

Dopolnitev

- (2) **V večletnem finančnem okviru bi morale biti določene letne** zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti po kategorijah odhodkov in letne zgornje meje odobritev plačil, **da se zagotovi pravilno gibanje odhodkov Unije v okviru meja lastnih sredstev, Uniji pa se omogoči, da bo pridobila sredstva, potrebna za doseganje ciljev in izvajanje politik v skladu s prvim odstavkom člena 311 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ter izpolnila svoje obveznosti do tretjih strani v skladu s členom 323 PDEU.**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (2a) *Zgornje meje bi bilo treba določiti na osnovi potrebnih zneskov za financiranje in izvajanje programov in politik, tako da bo razlika do zgornjih meja še vedno zadostovala za prilagajanje prihodnjim potrebam. Poleg tega bi bilo treba pri zgornjih mejah za plačila upoštevati velik znesek neporavnanih obveznosti, ki se bo nakopičil ob koncu leta 2020. Zneski, določeni v tej uredbi, pa tudi v temeljnih aktih za programe v obdobju 2021–2027, bi morali biti zaradi enostavnosti in predvidljivosti izraženi v cenah iz leta 2018 in prilagojeni na osnovi fiksnega deflatorja v višini 2 % letno.*

Dopolnitev 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (3) Če je treba uveljavljati jamstva, dana iz splošnega proračuna Unije za finančno pomoč državam članicam, odobreno v skladu s členom [208(1)] Uredbe (EU) [201x/xxx] Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), bi bilo treba potrebni znesek uveljavljati nad zgornjimi mejami odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil iz večletnega finančnega okvira, **hkrati pa spoštovati zgornjo mejo** lastnih sredstev.
- (3) Če je treba uveljavljati jamstva, dana iz splošnega proračuna Unije za finančno pomoč državam članicam, odobreno v skladu s členom [208(1)] Uredbe (EU) [201x/xxx] Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), bi bilo treba potrebni znesek uveljavljati nad zgornjimi mejami odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil iz večletnega finančnega okvira, **ki bi jih bilo treba upoštevati pri določanju zgornje meje** lastnih sredstev.

Dopolnitev 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (4) **V večletnem finančnem okviru se ne bi smele upoštevati proračunske** postavke, ki se financirajo z namenskimi prejemki v smislu finančne uredbe.
- (4) **Proračunske** postavke, ki se financirajo z namenskimi prejemki v smislu finančne uredbe, **se ne smejo všteti v zgornje meje večletnega finančnega okvira, vendar bi morale biti vse razpoložljive informacije prikazane popolnoma pregledno v postopku sprejemanja letnega proračuna in med njegovim izvajanjem.**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) **Vzpostaviti** bi bilo treba **posebno in** največjo možno prožnost, da bo Unija lahko izpolnjevala svoje obveznosti v skladu s členom 323 **Pogodbe o delovanju Evropske unije** (PDEU).

Dopolnitev

- (6) **V večletnem finančnem okviru** bi bilo treba **zagotoviti** največjo možno prožnost, da bo Unija lahko izpolnjevala svoje obveznosti v skladu s **členom 311 in** členom 323 PDEU.

Dopolnitev 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) Naslednji posebni instrumenti so potrebni, saj Uniji omogočajo, da se odzove na posebne nepredvidene okoliščine ali financira jasno opredeljene odhodke, ki jih ne bi bilo mogoče financirati iz razpoložljivih razlik do zgornjih mej za enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira, **kar omogoča**, da proračunski postopek poteka gladko: Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije, rezerva za nujno pomoč, skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije), instrument prilagodljivosti in varnostna rezerva. **Rezerva za nujno pomoč ni namenjena reševanju posledic kriz, povezanih s trgovino, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo ali distribucijo.** Zato bi morale biti določene posebne določbe, da se omogoči, da se v proračun vnesejo odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil nad zgornjimi mejami iz večletnega finančnega okvira, kadar je treba uporabiti posebne instrumente.

Dopolnitev

- (7) Naslednji posebni instrumenti so potrebni, saj Uniji omogočajo, da se odzove na posebne nepredvidene okoliščine ali financira jasno opredeljene odhodke, ki jih ne bi bilo mogoče financirati iz razpoložljivih razlik do zgornjih mej za enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira, **s čimer bi omogočili**, da letni proračunski postopek poteka gladko: Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije, rezerva za nujno pomoč, skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije **za obveznosti**), instrument prilagodljivosti in varnostna rezerva. Zato bi morale biti določene posebne določbe, da se omogoči, da se v proračun vnesejo odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil nad zgornjimi mejami iz večletnega finančnega okvira, kadar je treba uporabiti posebne instrumente.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (7a) *Unija in njene države članice bi si morale prizadevati, da se obveznosti, ki jih je odobril proračunski organ, učinkovito izvršujejo za svoj prvotni namen, hkrati pa bi bilo treba omogočiti uporabo odobritev za prevzem obveznosti, ki niso bile izvršene oziroma so bile sproščene, prek rezerve Unije za obveznosti, kar pa ne sme biti sredstvo za upravičence, da zaobidejo ustrezna pravila o sprostitev obveznosti.*

Dopolnitev 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (9) Določiti bi bilo treba pravila za druge primere, ko bi bilo treba prilagoditi večletni finančni okvir. Navedene prilagoditve so lahko povezane z zamudo pri sprejemanju novih pravil ali programov v okviru deljenega upravljanja ali **ukrepi, povezanimi z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah in sprejetimi** v skladu z ustreznimi temeljnimi akti.

- (9) Določiti bi bilo treba pravila za druge primere, ko bi bilo treba prilagoditi večletni finančni okvir. Navedene prilagoditve so lahko povezane z zamudo pri sprejemanju novih pravil ali programov v okviru deljenega upravljanja ali z **zamrznitvijo proračunskih obveznosti** v skladu z ustreznimi temeljnimi akti.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 10

Predlog uredbe

Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) **Sredi izvajanja** večletnega finančnega okvira **je treba** opraviti **pregled njegovega delovanja**. **Rezultate tega pregleda bi bilo treba upoštevati pri vsakršni reviziji te uredbe v preostalih letih večletnega finančnega okvira.**

Dopolnitev

- (10) **Da bi upoštevali nove politike in prednostne naloge, bi bilo treba na sredi obdobja na podlagi pregleda delovanja** večletnega finančnega okvira **in njegovega izvajanja opraviti revizijo večletnega finančnega okvira, ki bi morala vsebovati tudi poročilo, v katerem bi bile določene metode za praktično izvajanje** finančnega okvira **za obdobje 5 + 5 let.**

Dopolnitev 11

Predlog uredbe

Uvodna izjava 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10a) **Za izpolnitev zaveze Unije, da bo pri izvajanju ciljev OZN glede trajnostnega razvoja, vključno z enakostjo spolov, prevzela vodilno vlogo, bi bilo treba pri reviziji večletnega finančnega okvira upoštevati napredek, ki je bil pri njihovem uresničevanju dosežen v okviru vseh politik in pobud EU večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 in ki se meri na podlagi kazalnikov smotrnosti, ki jih je pripravila Komisija, pa tudi napredek na področju vključevanja načela enakosti spolov v vse dejavnosti EU. Pri reviziji večletnega finančnega okvira je treba upoštevati tudi napredek, dosežen pri uresničevanju splošnega cilja, da se v obdobju večletnega finančnega okvira 2021–2027 za podnebne cilje namenijo 25 % odhodkov EU, in pri tem, da se čim prej, najpozneje pa do leta 2027 uresniči cilj 30-odstotne letne porabe, kar se meri na podlagi spremenjenih kazalnikov smotrnosti, v okviru katerih se razlikuje med blažitvijo in prilagajanjem. Pri reviziji bi bilo treba poleg tega v posvetovanju z nacionalnimi in lokalnimi deležniki oceniti, ali je bila birokracija s sprejetimi ukrepi za poenostavitev za upravičence pri izvajanju programov dejansko zmanjšana;**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (12a) Vsi odhodki na ravni Unije, namenjeni izvajanju politik Unije, ki temeljijo na Pogodbah, so odhodki Unije v smislu člena 310(1) PDEU, zato bi jih bilo treba vnesti v proračun Unije v skladu s proračunskim postopkom iz člena 314 PDEU, s čimer bi se zagotovilo spoštovanje temeljnih načel demokratične zastopanosti državljanov pri odločanju, parlamentarnega nadzora nad javnimi financami in preglednosti odločanja. Zgornje meje večletnega finančnega okvira ne smejo ovirati financiranja ciljev politike Unije s proračunom Unije. Zato je treba določiti revizijo večletnega finančnega okvira navzgor, kadar je to potrebno za lažje financiranje politik Unije, zlasti novih političnih ciljev, ne da se uporabijo medvladne ali navidežno medvladne metode financiranja.

Dopolnitev 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- (13) Posebna pravila so potrebna tudi v zvezi z obsežnimi infrastrukturnimi projekti, katerih trajanje daleč presega obdobje, določeno za večletni finančni okvir. Treba je določiti najvišje zneske za prispevke iz **splošnega proračuna Unije** k tem projektom in tako zagotoviti, da ne **vplivajo** na druge projekte, ki se financirajo iz navedenega proračuna.
- (13) Posebna pravila so potrebna tudi v zvezi z obsežnimi infrastrukturnimi projekti, katerih trajanje daleč presega obdobje, določeno za večletni finančni okvir. **Financiranje teh obsežnih projektov, ki so strateškega pomena za Unijo, je treba zagotoviti v splošnem proračunu Unije, a hkrati je treba določiti najvišje zneske za njegove prispevke k tem projektom in tako zagotoviti, da morebitne prekoračitve stroškov ne bodo vplivale na druge projekte, ki se financirajo iz navedenega proračuna.**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) **Določiti** je treba splošna pravila **za medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku**.

Dopolnitev

- (14) **Za preglednost in medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku** je treba **ob upoštevanju proračunskih pooblastil institucij, kot so določena v Pogodbah, določiti** splošna pravila, **da se zagotovi, da se proračunske odločitve sprejemajo čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani, kot je določeno v členu 10(3) PEU, in da proračunski postopek poteka nemoteno, kot je določeno v drugem odstavku člena 312 (3) PDEU;**

Dopolnitev 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Komisija bi morala do 1. julija 2025 **predstaviti** predlog novega večletnega finančnega okvira, **da bi** ga institucije lahko sprejele dovolj zgodaj pred začetkom naslednjega večletnega finančnega okvira. Če se novi finančni okvir ne sprejme pred koncem trajanja večletnega finančnega okvira, določenega v tej uredbi, se v skladu s členom 312 (4) PDEU še naprej uporabljajo zgornje meje, ki ustrezajo zadnjemu letu iz te uredbe –

Dopolnitev

- (15) Komisija bi morala do 1. julija 2025 **predložiti** predlog novega večletnega finančnega okvira. **Tako bo imela novoimenovana Komisija dovolj časa za pripravo svojih predlogov, Evropski parlament pa bo lahko po volitvah leta 2024 predlagal lastno stališče o večletnem finančnem okviru po letu 2027. Tako ga bodo** institucije lahko **poleg tega** sprejele dovolj zgodaj pred začetkom naslednjega večletnega finančnega okvira. Če se novi finančni okvir ne sprejme pred koncem trajanja večletnega finančnega okvira, določenega v tej uredbi, se v skladu s členom 312(4) PDEU še naprej uporabljajo zgornje meje, ki ustrezajo zadnjemu letu iz te uredbe –

Dopolnitev 16
Predlog uredbe
Poglavje 1 – člen 3 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev

Dopolnitev

Odnos do lastnih sredstev

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 17

Predlog uredbe

Poglavje 1 – člen 3 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. V vsakem letu, ki ga zajema večletni finančni okvir, skupne zahtevane odobritve plačil po letni prilagoditvi ter ob upoštevanju vseh drugih prilagoditev in revizij ter uporabe člena 2(2) in (3) ne smejo biti tolikšne, da bi vpoklicna stopnja za lastna sredstva presegla **zgornjo mejo** lastnih sredstev, **določeno** v skladu z **veljavnim sklepom Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, sprejetim v skladu s tretjim odstavkom člena 311 PDEU (v nadaljnjem besedilu: sklep o virih lastnih sredstev)**.

Dopolnitev

4. V vsakem letu, ki ga zajema večletni finančni okvir, skupne zahtevane odobritve plačil po letni prilagoditvi ter ob upoštevanju vseh drugih prilagoditev in revizij ter uporabe člena 2(2) in (3) ne smejo biti tolikšne, da bi vpoklicna stopnja za lastna sredstva presegla **meje** lastnih sredstev **Unije, brez poseganja v obveznost Unije** v skladu s **prvim odstavkom člena 311 PDEU, da si za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik zagotovi potrebna sredstva, ter obveznost institucij** v skladu s **členom 323 PDEU, da zagotovijo, da so Uniji na voljo finančna sredstva, ki ji omogočajo izpolnjevanje njenih pravnih obveznosti do tretjih strani**.

Dopolnitev 18

Predlog uredbe

Poglavje 1 – člen 3 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Po potrebi se **zgornje meje iz večletnega finančnega okvira znižajo, da se zagotovi spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu z veljavnim sklepom o virih lastnih sredstev**.

Dopolnitev

črtano

Dopolnitev 19

Predlog uredbe

Poglavje 2 – člen 5 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. **Brez poseganja v člene 6, 7 in 8 dodatne tehnične prilagoditve za zadevno leto, bodisi med zadevnim letom bodisi kot naknadni popravki v naslednjih letih, niso mogoče.**

Dopolnitev

črtano

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 20
Predlog uredbe
Poglavje 2 – člen 7 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Prilagoditve v zvezi z ukrepi, povezanimi z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah

Dopolnitev

Prilagoditve v zvezi z zamrznitvijo proračunskih obveznosti

Dopolnitev 21
Predlog uredbe
Poglavje 2 – člen 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če se v okviru ukrepov, povezanih z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, v skladu z ustreznim temeljnim aktom zamrznjene proračunske obveznosti sprostijo, se **zneski, ki ustrezajo zamrznjenim obveznostim**, prenesejo v naslednja leta, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno prilagodijo. Zamrznjenih obveznosti za leto n ni mogoče vključiti v proračun po letu $n+2$.

Dopolnitev

Če se v skladu z ustreznim temeljnim aktom zamrznjene proračunske obveznosti sprostijo, se **ustrezni zneski** prenesejo v naslednja leta, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno prilagodijo. Zamrznjenih obveznosti za leto n ni mogoče vključiti v proračun po letu $n+2$. **Od leta $n+3$ se v rezervo Unije za obveznosti iz člena 12 vključi znesek, ki ustreza zapadlim obveznostim.**

Dopolnitev 22
Predlog uredbe
Poglavje 3 – člen 10 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. **Sredstva v okviru Solidarnostnega sklada** Evropske unije, katerega cilji in področje uporabe so določeni v Uredbi Sveta (ES) št. 2012/2002, ne **presejajo** najvišjega letnega zneska 600 milijonov EUR (cene iz leta 2018). Vsako leto 1. oktobra ostane na razpolago vsaj ena četrtnina tega letnega zneska za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta. Del letnega zneska, ki se ne porabi v letu n , se lahko porabi do leta $n+1$. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n+1$, zapade.

Dopolnitev

1. **Solidarnostni sklad** Evropske unije **je namenjen zagotavljanju finančne pomoči v primeru večjih nesreč na ozemlju države članice ali države kandidatke, kakor je opredeljeno v ustreznem temeljnem aktu, in ne presega** najvišjega letnega zneska 1000 milijonov EUR (cene iz leta 2018). Vsako leto 1. oktobra ostane na razpolago vsaj ena četrtnina tega letnega zneska za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta. Del letnega zneska, ki se ne porabi v letu n , se lahko porabi do leta $n+1$. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n+1$, zapade.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 23

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 10 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

1a. Odobritve za Solidarnostni sklad Evropske unije so v splošni proračun Unije vključene kot rezervacija.

Dopolnitev 24

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 11 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

2. Letni znesek rezerve je določen na **600** milijonov EUR (cene iz leta 2018) in se lahko v skladu s finančno uredbo porabi do leta n+1. Rezerva je vključena v splošni proračun Unije kot rezervacija. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n, ki se ne porabi v letu n +1, zapade. Do 1. oktobra vsako leto ostane na razpolago vsaj **ena četrтина** letnega zneska za leto n za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta. Za notranje oziroma zunanje operacije se lahko uporabi največ polovica zneska, ki je na razpolago do 30. septembra vsakega leta. Od 1. oktobra se lahko preostali del razpoložljivega zneska uporabi bodisi za notranje bodisi zunanje operacije za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta.

2. Letni znesek rezerve **za nujno pomoč** je določen na **1 000** milijonov EUR (cene iz leta 2018) in se lahko v skladu s Finančno uredbo porabi do leta n + 1. Rezerva je vključena v splošni proračun Unije kot rezervacija. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n, ki se ne porabi v letu n + 1, zapade. Do 1. oktobra vsako leto ostane na razpolago vsaj **150 milijonov EUR (cene iz leta 2018)** letnega zneska za leto n za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta. Za notranje oziroma zunanje operacije se lahko uporabi največ polovica zneska, ki je na razpolago do 30. septembra vsakega leta. Od 1. oktobra se lahko preostali del razpoložljivega zneska uporabi bodisi za notranje bodisi zunanje operacije za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta.

Dopolnitev 25

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 12 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije)

Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije **za obveznosti**)

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 26

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije), ki se da na razpolago nad zgornjimi mejami, določenimi v večletnem finančnem okviru za obdobje **2022–2027**, zajema naslednje:

- (a) razpoložljive razlike do zgornjih mej večletnega finančnega okvira za obveznosti **za leto $n-1$** ;
- (b) **od leta 2023 poleg razlik do zgornjih mej iz točke (a)** znesek, ki **je enak** odobritvam, sproščenim v letu $n-2$, ne glede na člen [15] finančne uredbe.

Dopolnitev

1. Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije **za obveznosti**), ki se da na razpolago nad zgornjimi mejami, določenimi v večletnem finančnem okviru za obdobje **2021–2027**, zajema naslednje:

- (a) razpoložljive razlike do zgornjih mej večletnega finančnega okvira za obveznosti **iz prejšnjih let**;
- (aa) **neizvršene odobritve za prevzem obveznosti v letu $n-1$** ;
- (b) znesek, ki **ustreza** odobritvam, sproščenim v letu $n-2$, ne glede na člen [15] finančne uredbe;
- (ba) **znesek, ki ustreza zamrznjenim obveznostim iz leta $n-3$, ki jih ni več mogoče vnesti v proračun v skladu s členom 7**;
- (bb) **znesek, ki ustreza znesku prihodkov, ki izhajajo iz kazni in glob**.

Dopolnitev 27

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 12 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Evropski parlament in Svet lahko skupno razliko v okviru obveznosti (rezerva Unije) ali del te razlike porabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Dopolnitev

2. Evropski parlament in Svet lahko skupno razliko v okviru obveznosti (rezerva Unije **za obveznosti**) ali del te razlike porabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU. **Razlika iz leta n se lahko v letih n in $n+1$ prek rezerve Unije uporabi za obveznosti, če to ni v nasprotju s tekočimi ali načrtovanimi spremembami proračuna.**

Dopolnitev 28

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 12 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

3a. Ob koncu leta 2027 se zneski, ki v okviru rezerve Unije za obveznosti ostajajo na razpolago, prenesejo v naslednji večletni finančni okvir do leta 2030.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 29

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Instrument prilagodljivosti se lahko uporabi za financiranje, in sicer v danem proračunskem letu, jasno opredeljenih odhodkov, ki jih ni mogoče financirati v okviru zgornjih mej, ki so na razpolago za enega ali več drugih razdelkov. Ob upoštevanju drugega pododstavka je letna zgornja meja, ki je na razpolago za instrument prilagodljivosti, določena na **1 000 milijonov EUR** (cene iz leta 2018).

Dopolnitev

Instrument prilagodljivosti se lahko uporabi za financiranje, in sicer v danem proračunskem letu, jasno opredeljenih odhodkov, ki jih ni mogoče financirati v okviru zgornjih mej, ki so na razpolago za enega ali več drugih razdelkov, **ali v okviru Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostnega sklada Evropske unije in rezerve za nujno pomoč**. Ob upoštevanju drugega pododstavka je letna zgornja meja, ki je na razpolago za instrument prilagodljivosti, določena na **2 000 milijonov EUR** (cene iz leta 2018).

Dopolnitev 30

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Kot skrajna možnost za odziv na nepredvidene okoliščine se določi varnostna rezerva v višini do **0,03 %** bruto nacionalnega dohodka Unije zunaj zgornjih meja večletnega finančnega okvira. Uporabi se lahko le za spremembo proračuna ali letni proračun.

Dopolnitev

1. Kot skrajna možnost za odziv na nepredvidene okoliščine se določi varnostna rezerva v višini do **0,05 %** bruto nacionalnega dohodka Unije zunaj zgornjih meja večletnega finančnega okvira. Uporabi se lahko le za spremembo proračuna ali letni proračun. **Prav tako se lahko uporabi le za odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil ali zgolj za odobritve plačil.**

Dopolnitev 31

Predlog uredbe

Poglavje 3 – člen 14 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Uporaba varnostne rezerve v nobenem letu ne presega najvišjega zneska, določenega v letni tehnični prilagoditvi večletnega finančnega okvira, **in je skladna z zgornjo mejo lastnih sredstev.**

Dopolnitev

2. Uporaba varnostne rezerve v nobenem letu ne presega najvišjega zneska, določenega v letni tehnični prilagoditvi večletnega finančnega okvira.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 32**Predlog uredbe****Poglavje 3 – člen 14 – odstavek 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Zneski, ki so na razpolago z uporabo varnostne rezerve, se v celoti izravnavajo z razpoložljivimi razlikami iz enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira za tekoče ali prihodnja proračunska leta.

*Dopolnitev**črtano***Dopolnitev 33****Predlog uredbe****Poglavje 3 – člen 14 – odstavek 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Zneski, izravnani v skladu z odstavkom 3, se ne uporabijo nadalje v okviru večletnega finančnega okvira. Uporaba varnostne rezerve ne presega skupne zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti in zgornje meje odobritev plačil, kot sta določeni v večletnem finančnem okviru za tekoče in prihodnja proračunska leta.

*Dopolnitev**črtano***Dopolnitev 34****Predlog uredbe****Poglavje 4 – naslov**

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija***Pregled in revizija večletnega finančnega okvira**

*Dopolnitev***Revizije**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 35

Predlog uredbe

Poglavje 4 – člen 15 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Brez poseganja v člen 3(2) ter člene 16 do 20 in 24 se **lahko v nepredvidenih okoliščinah večletni finančni okvir revidira ob upoštevanju zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu z veljavnim sklepom o virih lastnih sredstev.**

Dopolnitev

1. Brez poseganja v člen 3(2) ter člene 16 do 20 in 24 se **ustrezne razlike do zgornje meje v večletnem finančnem okviru povečajo, če je to potrebno za lažje financiranje politik Unije, zlasti novih ciljev politik, in sicer v razmerah, v katerih bi bilo treba sicer vzpostaviti dodatne medvladne ali navidezno medvladne načine financiranja, s katerimi bi zaobšli pro-računski postopek iz člena 314 PDEU.**

Dopolnitev 36

Predlog uredbe

Poglavje 4 – člen 15 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Pri vsakem predlogu revizije večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se preučijo možnosti za prerazporeditev odhodkov med programi, ki jih zajema razdelek, na katerega se nanaša revizija, pri čemer se zlasti upoštevajo vsakršna pričakovanja, da se odobritve ne bodo porabile v celoti.

Dopolnitev

črtano

Dopolnitev 37

Predlog uredbe

Poglavje 4 – člen 16 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vmesni pregled večletnega finančnega okvira

Dopolnitev

Vmesna revizija večletnega finančnega okvira

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 38
Predlog uredbe
Poglavje 4 – člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija pred 1. **januarjem 2024** predstavi **pregled** delovanja večletnega finančnega okvira. **Temu pregledu se po potrebi priložijo ustrezni predlogi.**

Dopolnitev

Komisija pred 1. **julijem 2023** predstavi **zakonodajni predlog za revizijo te uredbe v skladu s postopki iz PDEU, in sicer na podlagi pregleda** delovanja večletnega finančnega okvira. **Brez poseganja v člen 6 te uredbe se s to revizijo ne znižajo predhodno dodeljena sredstva za posamezne države.**

Predlog se pripravi ob upoštevanju ocene:

- **napredka pri izpolnjevanju splošnega cilja, da se 25 % odhodkov EU nameni za podnebne cilje v obdobju večletnega finančnega okvira 2021–2027, in pri izpolnjevanju cilja 30-odstotne letne porabe, takoj ko bo mogoče;**
- **vključevanja ciljev trajnostnega razvoja OZN;**
- **vključevanja vidika spola v proračun Unije (priprava proračuna ob upoštevanju vidika spola);**
- **vpliva ukrepov poenostavitve na zmanjšanje birokracije za upravičence pri izvajanju finančnih programov, ki se opravi ob posvetovanju z deležniki.**

Dopolnitev 39
Predlog uredbe
Poglavje 4 – člen 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija **po potrebi** hkrati z obvestilom Evropskemu parlamentu in Svetu o rezultatih tehničnih prilagoditev večletnega finančnega okvira predloži predloge za revizijo skupnih odobritev plačil, ki so po njenem mnenju potrebni glede na izvrševanje, da se zagotovi dobro upravljanje letnih zgornjih mej plačil, še zlasti pa skladen razvoj odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti.

Dopolnitev

Komisija hkrati z obvestilom Evropskemu parlamentu in Svetu o rezultatih tehničnih prilagoditev večletnega finančnega okvira **ali kadar zgornje meje za plačila preprečujejo, da bi Unija izpolnila svoje pravne obveznosti**, predloži predloge za revizijo skupnih odobritev plačil, ki so po njenem mnenju potrebni glede na izvrševanje, da se zagotovi dobro upravljanje letnih zgornjih mej plačil, še zlasti pa skladen razvoj odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 40

Predlog uredbe

Poglavje 5 – člen 21 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. V obdobju 2021–2027 je iz splošnega proračuna Unije za **obsežne projekte** v skladu z [Uredbo XXXX/XX Evropskega parlamenta in Sveta – vesoljski program] **na razpolago največ 14 196 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018).**

Dopolnitev

1. V obdobju 2021–2027 je iz splošnega proračuna Unije za **evropske programe satelitske navigacije (EGNOS in Galileo) in za Copernicus (evropski program za spremljanje Zemlje) skupaj na razpolago največji možni znesek. Ta največji možni znesek znaša 15 % več od okvirnih zneskov, določenih za oba obsežna projekta** v skladu z [Uredbo XXXX/XX Evropskega parlamenta in Sveta – vesoljski program]. **Vsako povečanje v okviru tega največjega možnega zneska se financira z razlikami do zgornje meje posebnih instrumentov, zaradi njega pa ne pride do zmanjšanja za druge programe in projekte.**

Dopolnitev 41

Predlog uredbe

Poglavje 5 – člen 21 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

2a. Če bi se za zgoraj navedene obsežne projekte pojavile dodatne potrebe po financiranju iz proračuna Unije, Komisija predlaga ustrezno revizijo zgornjih meja večletnega finančnega okvira.

Dopolnitev 42

Predlog uredbe

Poglavje 6 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Dopolnitev

Preglednost in medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 43
Predlog uredbe
Poglavje 6 – člen 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Dopolnitev

Preglednost in medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Dopolnitev 44
Predlog uredbe
Poglavje 6 – člen 22 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

Kadar potekajo seje na politični ravni, Evropski parlament in Svet zastopajo člani teh institucij.

Dopolnitev 45
Predlog uredbe
Poglavje 6 – člen 22 – odstavek 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

Evropski parlament in Svet se javno sestane, kadar sprejemata svoje stališče o predlogu proračuna.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 46
Predlog uredbe
Poglavje 6 – člen 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vsi odhodki in prihodki Unije in Euratoma so vključeni v splošni proračun Unije v skladu s členom [7] **finančne uredbe**, vključno z odhodki, ki nastanejo zaradi kakršne koli odločitve, ki jo Svet sprejme soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom v okviru člena 332 PDEU.

Dopolnitev

Vsi odhodki in prihodki Unije in Euratoma so vključeni v splošni proračun Unije v skladu s členom **310(1) PDEU**, vključno z odhodki, ki nastanejo zaradi kakršne koli odločitve, ki jo Svet sprejme soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom v okviru člena 332 PDEU.

Dopolnitev 47
Predlog uredbe
Poglavje 7 – člen 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija do 1. julija 2025 predloži predlog novega večletnega finančnega okvira.

Dopolnitev

Komisija do 1. julija 2023 skupaj s predlogi za vmesno revizijo predloži poročilo, v katerem navede metode za praktično izvajanje finančnega okvira za obdobje 5+5 let.

Komisija do 1. julija 2025 predloži predlog novega večletnega finančnega okvira.

Če Svet do 31. decembra 2027 ne sprejme uredbe o novem večletnem finančnem okviru, se do njenega sprejetja uporabljajo zgornje meje in druge določbe, ki veljajo za zadnje leto starega večletnega finančnega okvira. Če po letu 2020 k Uniji pristopi nova država članica, se podaljšani finančni okvir po potrebi revidira, da se upoštevajo rezultati pristopa.

Sreda, 14. november 2018

E. SPREMEMBE PREDLOGA MEDINSTITUCIONALNEGA SPORAZUMA

52. poudarja, da bi bilo treba zaradi pogajanj o novi uredbi o večletnem finančnem okviru in njenega sprejetja predlog medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju spremeniti, kot sledi:

Dopolnitev 48**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma****Del I**

Oddelek A – točka 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

6a. Informacije o ukrepih, ki niso vključeni v splošni proračun Unije, in o predvidenem razvoju raznih kategorij lastnih sredstev Unije so indikativno prikazane v ločenih razpredelnicah. Te informacije se vsako leto posodobijo skupaj z dokumenti, priloženimi predlogu proračuna.

Dopolnitev 49**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma****Del I**

Oddelek A – točka 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

7. Institucije zaradi dobrega finančnega poslovanja v proračunskem postopku in ob sprejemanju proračuna v čim večji meri zagotovijo, da ostanejo na razpolago **zadostne** razlike do zgornjih mej raznih razdelkov večletnega finančnega okvira.

7. Institucije zaradi dobrega finančnega poslovanja v proračunskem postopku in ob sprejemanju proračuna v čim večji meri zagotovijo, da ostanejo na razpolago **zadostni zneski v okviru** razlike do zgornjih mej raznih razdelkov večletnega finančnega okvira **ali v okviru razpoložljivih posebnih instrumentov**.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 50
Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del I

Oddelek A – točka 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Posodobitev napovedi za odobritve plačil po letu 2027

8. **Leta 2024** Komisija posodobi napovedi za odobritve plačil **po letu 2027**. Pri tej posodobitvi se upoštevajo vse ustrezne informacije, vključno z dejanskim izvrševanjem proračunskih odobritev za prevzem obveznosti in proračunskih odobritev plačil ter napovedi glede izvrševanja proračuna. Prav tako se upoštevajo pravila, ki so določena za zagotovitev skladnega razvoja odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, ter napovedi glede rasti bruto nacionalnega dohodka Unije.

Dopolnitev

Posodobitev napovedi za odobritve plačil

8. Komisija **vsako leto** posodobi napovedi za odobritve plačil **do leta 2027 in po njem**. Pri tej posodobitvi se upoštevajo vse ustrezne informacije, vključno z dejanskim izvrševanjem proračunskih odobritev za prevzem obveznosti in proračunskih odobritev plačil ter napovedi glede izvrševanja proračuna. Prav tako se upoštevajo pravila, ki so določena za zagotovitev skladnega razvoja odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, ter napovedi glede rasti bruto nacionalnega dohodka Unije.

Dopolnitev 51
Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del I

Oddelek B – točka 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

9. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu **predlaga** prenos sredstev v ustrezne proračunske vrstice.

Prerazporeditve v zvezi z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji se opravijo v skladu s finančno uredbo.

Dopolnitev

9. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija **poda predlog za njegovo uporabo. Odločitev o uporabi Sklada za prilagoditev globalizaciji skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet.**

Hkrati ko Komisija poda svoj predlog za odločitev o uporabi Sklada za prilagoditev globalizaciji, Evropskemu parlamentu in Svetu **poda tudi predlog za** prenos sredstev v ustrezne proračunske vrstice.

V primeru nestrinjanja se to vprašanje obravnava na naslednjem proračunskem dialogu.

Prerazporeditve v zvezi z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji se opravijo v skladu s finančno uredbo.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 52

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del I

Oddelek B – točka 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

10. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija **predlaga ustrezen proračunski instrument v skladu s finančno uredbo.**

Dopolnitev

10. Kadar so izpolnjeni pogoji za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije, kakor so določeni v ustreznem temeljnem aktu, Komisija **poda predlog za njegovo uporabo. Odločitev o uporabi Solidarnostnega sklada skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet.**

Hkrati, ko Komisija poda svoj predlog za odločitev o uporabi Solidarnostnega sklada, Evropskemu parlamentu in Svetu poda tudi predlog za prenos sredstev v ustrezne proračunske vrstice.

V primeru nestrinjanja se to vprašanje obravnava na naslednjem proračunskem dialogu.

Prerazporeditve v zvezi s Solidarnostnim skladom se opravijo v skladu s finančno uredbo.

Dopolnitev 53

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del I

Oddelek B – točka 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

11. Kadar Komisija meni, da je treba uporabiti sredstva iz rezerve za nujno pomoč, Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga prenos sredstev iz rezerve v ustrezne proračunske vrstice v skladu s finančno uredbo.

Dopolnitev

11. Kadar Komisija meni, da je treba uporabiti sredstva iz rezerve za nujno pomoč, Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga prenos sredstev iz rezerve v ustrezne proračunske vrstice v skladu s finančno uredbo.

V primeru nestrinjanja se to vprašanje obravnava na naslednjem proračunskem dialogu.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 54
Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del I

Oddelek B – točka 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Instrument prilagodljivosti

12. Preden Komisija predlaga uporabo instrumenta prilagodljivosti, **preveri vse možnosti za prerazporeditev odobritev znotraj razdelka, v katerem so potrebni dodatni odhodki.**

V tem predlogu se določijo potrebe, ki jih je treba kriti, in znesek. **Takšen predlog se lahko poda le v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna.**

Evropski parlament in Svet lahko instrument prilagodljivosti uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Dopolnitev

Instrument prilagodljivosti

12. Preden Komisija predlaga uporabo instrumenta prilagodljivosti, **izkoristi vse razlike do zgornje meje ustreznih razdelkov.**

V tem predlogu se določijo potrebe, ki jih je treba kriti, in znesek.

Evropski parlament in Svet lahko instrument prilagodljivosti uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Dopolnitev 55
Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del I

Oddelek B – točka 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

13. Komisija predlaga uporabo varnostne rezerve ali njenega dela po temeljiti preučitvi vseh drugih finančnih možnosti. **Takšen predlog se lahko poda le v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna.**

Evropski parlament in Svet lahko varnostno rezervo uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Dopolnitev

13. Komisija predlaga uporabo varnostne rezerve ali njenega dela po temeljiti preučitvi vseh drugih finančnih možnosti.

Evropski parlament in Svet lahko varnostno rezervo uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 56
Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del II

Oddelek A – točka 14 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

14a. *Da bi olajšale sprejetje ali revizijo novega večletnega finančnega okvira ter izvajale člen 312(5) PDEU, institucije redno sklicujejo sestanke, in sicer:*

- *sestanke predsednikov, kot določa člen 324 Pogodbe;*
- *predstavitve in poročanja delegacije Evropskega parlamenta pri predsedstvu Sveta pred ustreznimi sejami Sveta in po teh sejah;*
- *neformalne tristranske sestanke med posvetovanji Sveta, namenjenimi upoštevanju stališč Parlamenta v vseh dokumentih, ki jih pripravi predsedstvo Sveta;*
- *trialoge, ko Parlament in Svet sprejmeta svoja pogajalska mandata;*
- *vzajemne nastope predsedstva Sveta v ustreznem parlamentarnem odboru in pogajalske ekipe Parlamenta v ustrezni sestavi Sveta.*

Parlament in Svet si takoj, ko so na voljo, posredujeta vse dokumente, ki jih uradno sprejmejo njuna zadevna pripravljalna telesa ali so uradno predložena v njunem imenu.

Dopolnitev 57
Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Del II

Oddelek B – točka 15 – alinea 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti iz Evropskega razvojnega sklada (ERS), Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF), evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) in morebitnih drugih prihodnjih mehanizmov,

- prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti iz Evropskega razvojnega sklada (ERS), Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF), evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) in morebitnih drugih prihodnjih mehanizmov, **ki se ne financirajo iz proračuna Unije, ampak so namenjeni podpori političnih ciljev Unije, ki izhajajo iz Pogodb,**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 58**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma****Del II**

Oddelek B – točka 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

15a. Pri sprejemanju samostojnih prenosov v skladu s členom 30(1) finančne uredbe Komisija nemudoma obvesti proračunski organ o podrobnih razlogih za te prenose. Kadar Parlament ali Svet izrazi pridržek glede samostojnega prenosa, Komisija obravnava ta pridržek, tudi tako, da razveljavi ta prenos, če je to ustrezno.

Dopolnitev 59**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma****Del III**

Oddelek A – točka 24 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

24a. Kadar se proračunski organ v okviru proračunskega postopka odloči za specifične okrepitve, jih Komisija v sledečih letih svojega finančnega načrtovanja ne izravna, razen če ji proračunski organ to izrecno naroči.

Dopolnitev 60**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma****Priloga**

Del A – točka 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

1a. Vsaka institucija si prizadeva, da drugim institucijam ne posreduje nenujnih proračunskih usmeritev, prenosov ali drugih uradnih obvestil, ki vključujejo aktivacijo rokov med njihovimi obdobji počitnic, da bi zagotovili, da bo lahko vsaka institucija ustrezno izvajala svoje postopkovne pristojnosti.

Službe institucij se medsebojno pravočasno obvestijo o datumih počitnic zadevnih institucij.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 61

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del B – točka 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pravočasno, preden Komisija sprejme predlog proračuna, se skličejo tristranski pogovori o možnih prednostnih nalogah proračuna za prihodnje proračunsko leto.

Dopolnitev

2. Pravočasno, preden Komisija sprejme predlog proračuna, se skličejo tristranski pogovori o možnih prednostnih nalogah proračuna za prihodnje proračunsko leto **in o vprašanjih glede izvrševanja proračuna za tekoče proračunsko leto.**

Dopolnitev 62

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del C – točka 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

8. Evropski parlament in Svet se v interesu lojalnega in dobrega institucionalnega sodelovanja zavezujeta, da bosta v celotnem proračunskem postopku, še zlasti pa v spravnem obdobju, vzdrževala redne in dejavne stike na vseh ravneh s pomočjo njunih pogajalcev. Evropski parlament in Svet se zavezujeta, da bosta zagotavljala pravočasno in redno medsebojno izmenjavo ustreznih informacij in dokumentov tako na uradni kot neuradni ravni **ter** da bosta v sodelovanju s Komisijo v spravnem obdobju po potrebi organizirala tehnične ali neuradne sestanke. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu zagotavlja pravočasen in enakopraven dostop do informacij in dokumentov.

Dopolnitev

8. Evropski parlament in Svet se v interesu lojalnega in dobrega institucionalnega sodelovanja zavezujeta, da bosta v celotnem proračunskem postopku, še zlasti pa v spravnem obdobju, vzdrževala redne in dejavne stike na vseh ravneh s pomočjo njunih pogajalcev. Evropski parlament in Svet se zavezujeta, da bosta zagotavljala pravočasno in redno medsebojno izmenjavo ustreznih informacij in dokumentov tako na uradni kot neuradni ravni, **zlasti tako, da bosta, takoj ko bodo na voljo, drug drugemu posredovala vse procesne dokumente, ki so jih sprejela njuna pripravljalna telesa. Nadalje se zavezujeta**, da bosta v sodelovanju s Komisijo v spravnem obdobju po potrebi organizirala tehnične ali neuradne sestanke. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu zagotavlja pravočasen in enakopraven dostop do informacij in dokumentov.

Dopolnitev 63

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del D – točka 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

- 12a. Evropski parlament in Svet se javno sestaneta, kadar sprejemata svoje stališče o predlogu proračuna.**

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 64

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del E – točka 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

15. Evropski parlament in Svet **sta** v spravnem odboru **zastopana na ustrezni ravni**, tako da se vsaki delegaciji omogoči, da svojo institucijo politično zaveže, in da se lahko doseže dejanski napredek k sklenitvi dokončnega dogovora.

Dopolnitev

15. Evropski parlament in Svet v spravnem odboru **zastopajo člani obeh institucij**, tako da se vsaki delegaciji omogoči, da svojo institucijo politično zaveže, in da se lahko doseže dejanski napredek k sklenitvi dokončnega dogovora.

Dopolnitev 65

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del E – točka 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

19. Datumi sestankov spravnega odbora in tristranskih pogovorov se med institucijami dogovorijo vnaprej.

Dopolnitev

19. Datumi sestankov spravnega odbora in tristranskih pogovorov se med institucijami dogovorijo vnaprej. **Po potrebi se lahko v spravnem obdobju organizirajo dodatni sestanki, tudi na tehnični ravni.**

Dopolnitev 66

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del E – točka 21 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dopolnitev

21a. Da bi v celoti izkoristila 21-dnevni spravi postopek, določen s Pogodbo, in institucijam omogočila, da posodobijo svoja pogajalska stališča, se Evropski parlament in Svet zavezujeta, da bosta v tem obdobju na vsakem sestanku svojih zadevnih pripravljalnih teles preučila trenutno stanje tega postopka in s tem ne bosta čakala do njegovih zadnjih faz.

Sreda, 14. november 2018

Dopolnitev 67

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del G – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Del G. Neporavnane obveznosti (Reste à liquider – RAL)

Dopolnitev

Del G. **Izvrševanje proračuna, plačila in** neporavnane obveznosti (Reste à liquider – RAL)

Dopolnitev 68

Predlog Medinstitucionalnega sporazuma

Priloga

Del G – točka 36

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

36. Glede na potrebo po zagotovitvi skladnega razvoja skupnih odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, da se prepreči kakršen koli neobičajen prenos RAL iz enega leta v drugo, Evropski parlament, Svet in Komisija soglašajo s podrobnim spremljanjem stopnje RAL, da se ublaži tveganje, ko bi bilo izvajanje programov Unije ovirano, ker bi ob koncu večletnega finančnega okvira zmanjkalo odobritev plačil.

Da se zagotovi obvladljiva raven in profil plačil v vseh razdelkih, se v vseh razdelkih dosledno uporabljajo pravila o prenehanju obveznosti, zlasti pravila za samodejno prenehanje obveznosti.

Med proračunskim postopkom se institucije redno sestajajo ter skupaj ocenjujejo stanje in možnosti za izvrševanje proračuna v tekočem letu in prihodnjih letih. Ti sestanki potekajo v obliki medinstitucionalnih sestankov na ustrezni ravni, pred njihovo organizacijo pa Komisija predloži podrobne informacije o stanju, razvrščene glede na sklad in državo članico, v zvezi z izvajanjem plačil, prejetimi zahtevki za povračila in spremenjenimi napovedmi. Da se zagotovi, da lahko Unija v skladu s členom 323 PDEU izpolni vse svoje finančne obveznosti na podlagi obstoječih in prihodnjih obveznostih v obdobju 2021–2027, Evropski parlament in Svet analizirata in preučita ocene Komisije glede potrebne stopnje odobritve plačil.

Dopolnitev

36. Glede na potrebo po zagotovitvi skladnega razvoja skupnih odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti, da se prepreči kakršen koli neobičajen prenos RAL iz enega leta v drugo, Evropski parlament, Svet in Komisija soglašajo s podrobnim spremljanjem ***napovedi plačil in*** stopnje RAL, da se ublaži tveganje, ko bi bilo izvajanje programov Unije ovirano, ker bi ob koncu večletnega finančnega okvira zmanjkalo odobritev plačil.

Med proračunskim postopkom se institucije redno sestajajo ter skupaj ocenjujejo stanje in možnosti za izvrševanje proračuna v tekočem letu in prihodnjih letih. Ti sestanki potekajo v obliki medinstitucionalnih sestankov na ustrezni ravni, pred njihovo organizacijo pa Komisija predloži podrobne informacije o stanju, razvrščene glede na sklad in državo članico, v zvezi z izvajanjem plačil, prejetimi zahtevki za povračila in spremenjenimi ***kratko- do dolgoročnimi*** napovedmi. Da se zagotovi, da lahko Unija v skladu s členom 323 PDEU izpolni vse svoje finančne obveznosti na podlagi obstoječih in prihodnjih obveznostih v obdobju 2021–2027, Evropski parlament in Svet analizirata in preučita ocene Komisije glede potrebne stopnje odobritve plačil.

Sreda, 14. november 2018

o

o o

53. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Priloga I – Večletni finančni okvir 2021–2027: zgornje meje in instrumenti zunaj zgornjih meja (cene iz leta 2018)

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Predlog Komisije	Stališče Parlamenta							
Odobritve za prevzem obveznosti	Skupaj 2021-2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj 2021-2027
I. Enotni trg, inovacije in digitalno	166 303	31 035	31 006	31 297	30 725	30 615	30 757	30 574	216 010
II. Kohezija in vrednote	391 974	60 026	62 887	64 979	65 785	66 686	69 204	67 974	457 540
od tega: ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	330 642	52 143	52 707	53 346	53 988	54 632	55 286	55 994	378 097
III. Naravni viri in okolje	336 623	57 780	57 781	57 789	57 806	57 826	57 854	57 881	404 718
IV. Migracije in upravljanje meja	30 829	3 227	4 389	4 605	4 844	4 926	5 066	5 138	32 194
V. Varnost in obramba	24 323	3 202	3 275	3 223	3 324	3 561	3 789	4 265	24 639
VI. Sosedstvo in svet	108 929	15 368	15 436	15 616	15 915	16 356	16 966	17 729	113 386
VII. Evropska javna uprava	75 602	10 388	10 518	10 705	10 864	10 910	11 052	11 165	75 602
od tega: Upravni odhodki institucij	58 547	8 128	8 201	8 330	8 432	8 412	8 493	8 551	58 547
ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI SKUPAJ	1 134 583	181 025	185 293	188 215	189 262	190 880	194 688	194 727	1 324 089
kot odstotek BND	1,11 %	1,29 %	1,31 %	1,31 %	1,30 %	1,30 %	1,31 %	1,29 %	1,30 %

	Predlog Komisije	Stališče Parlamenta							
Odobritve za prevzem obveznosti	Skupaj 2021-2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj 2021-2027
ODOBRITVE PLAČIL SKUPAJ	1 104 805	174 088	176 309	186 391	187 490	188 675	189 961	191 398	1 294 311
kot odstotek BND	1,08 %	1,24 %	1,24 %	1,30 %	1,29 %	1,28 %	1,28 %	1,27 %	1,27 %
ZUNAJ ZGORNJIH MEJA VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA									
Rezerva za nujno pomoč	4 200	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji	1 400	200	200	200	200	200	200	200	1 400
Solidarnostni sklad Evropske unije	4 200	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000
Instrument prilagodljivosti	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	14 000
Evropska stabilizacijska funkcija za naložbe	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Evropski mirovni instrument	9 223	753	970	1 177	1 376	1 567	1 707	1 673	9 223
SKUPAJ ZUNAJ ZGORNJIH MEJA VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA	26 023	4 953	5 170	5 377	5 576	5 767	5 907	5 873	38 623
SKUPAJ VEČLETNI FINANČNI OKVIR + ZUNAJ ZGORNJIH MEJA VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA	1 160 606	185 978	190 463	193 592	194 838	196 647	200 595	200 600	1 362 712
kot odstotek BND	1,14 %	1,32 %	1,34 %	1,35 %	1,34 %	1,34 %	1,35 %	1,33 %	1,34 %

Priloga II – Večletni finančni okvir 2021–2027: zgornje meje in instrumenti zunaj zgornjih meja (tekoče cene)

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Predlog Komisije	Stališče Parlamenta							
Odobritve za prevzem obveznosti	Skupaj 2021-2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj 2021-2027
I. Enotni trg, inovacije in digitalno	187 370	32 935	33 562	34 555	34 601	35 167	36 037	36 539	243 395
II. Kohezija in vrednote	442 412	63 700	68 071	71 742	74 084	76 601	81 084	81 235	516 517
od tega: ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	373 000	55 335	57 052	58 899	60 799	62 756	64 776	66 918	426 534
III. Naravni viri in okolje	378 920	61 316	62 544	63 804	65 099	66 424	67 785	69 174	456 146
IV. Migracije in upravljanje meja	34 902	3 425	4 751	5 084	5 455	5 658	5 936	6 140	36 448
V. Varnost in obramba	27 515	3 397	3 545	3 559	3 743	4 091	4 439	5 098	27 872
VI. Sosedstvo in svet	123 002	16 308	16 709	17 242	17 923	18 788	19 878	21 188	128 036
VII. Evropska javna uprava	85 287	11 024	11 385	11 819	12 235	12 532	12 949	13 343	85 287
od tega: Upravni odhodki institucij	66 028	8 625	8 877	9 197	9 496	9 663	9 951	10 219	66 028
ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI SKUPAJ	1 279 408	192 105	200 567	207 804	213 140	219 261	228 107	232 717	1 493 701
kot odstotek BND	1,11 %	1,29 %	1,31 %	1,31 %	1,30 %	1,30 %	1,31 %	1,29 %	1,30 %

	Predlog Komisije	Stališče Parlamenta							
Odobritve za prevzem obveznosti	Skupaj 2021-2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj 2021-2027
ODOBRITVE PLAČIL SKUPAJ	1 246 263	184 743	190 843	205 790	211 144	216 728	222 569	228 739	1 460 556
kot odstotek BND	1,08 %	1,24 %	1,24 %	1,30 %	1,29 %	1,28 %	1,28 %	1,27 %	1,27 %
ZUNAJ ZGORNJIH MEJA VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA									
Rezerva za nujno pomoč	4 734	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	7 889
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji	1 578	212	216	221	225	230	234	239	1 578
Solidarnostni sklad Evropske unije	4 734	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	7 889
Instrument prilagodljivosti	7 889	2 122	2 165	2 208	2 252	2 297	2 343	2 390	15 779
Evropska stabilizacijska funkcija za naložbe	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Evropski mirovni instrument	10 500	800	1 050	1 300	1 550	1 800	2 000	2 000	10 500
SKUPAJ ZUNAJ ZGORNJIH MEJA VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA	29 434	5 256	5 596	5 937	6 279	6 624	6 921	7 019	43 633
SKUPAJ VEČLETNI FINANČNI OKVIR + ZUNAJ ZGORNJIH MEJA VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA	1 308 843	197 361	206 163	213 741	219 419	225 885	235 028	239 736	1 537 334
kot odstotek BND	1,14 %	1,32 %	1,34 %	1,35 %	1,34 %	1,34 %	1,35 %	1,33 %	1,34 %

Sreda, 14. november 2018

Priloga III – Večletni finančni okvir 2021–2027: razčlenitev po programih (cene iz leta 2018)

OPOMBA: Za namene primerjave razpredelnica sledi strukturi posameznih programov EU, kot jih predlaga Komisija, brez poseganja v morebitne spremembe, ki bi se lahko zahtevale med zakonodajnim postopkom za sprejetje teh programov.

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
I. Enotni trg, inovacije in digitalno	116 361	166 303	<u>216 010</u>
1. Raziskave in inovacije	69 787	91 028	<u>127 537</u>
Obzorje Evropa	64 674	83 491	<u>120 000</u>
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	2 119	2 129	2 129
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	2 992	5 406	5 406
Drugo	2	2	2
2. Evropske strateške naložbe	31 886	44 375	<u>51 798</u>
Sklad InvestEU	3 968	13 065	<u>14 065</u>
Instrument za povezovanje Evrope (skupni prispevek H1) <i>vkjučno z:</i>	17 579	21 721	<u>28 083</u>
<i>Instrument za povezovanje Evrope – promet</i>	12 393	11 384	<u>17 746</u>
<i>Instrument za povezovanje Evrope – energetika</i>	4 185	7 675	7 675
<i>Instrument za povezovanje Evrope – digitalno</i>	1 001	2 662	2 662
Program za digitalno Evropo	172	8 192	8 192
Drugo	9 097	177	177
Decentralizirane agencije	1 069	1 220	<u>1 281</u>
3. Enotni trg	5 100	5 672	<u>8 423</u>
Program za enotni trg (vkjučno s COSME)	3 547	3 630	<u>5 823</u>

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
Program EU za boj proti goljufijam	156	161	<u>322</u>
Sodelovanje na področju obdavčitve (FISCALIS)	226	239	<u>300</u>
Sodelovanje na področju carine (CUSTOMS)	536	843	843
<u>Trajnostni turizem</u>			<u>300</u>
Drugo	61	87	87
Decentralizirane agencije	575	714	<u>748</u>
4. Vesolje	11 502	14 404	<u>15 225</u>
Evropski program za vesolje	11 308	14 196	<u>15 017</u>
Decentralizirane agencije	194	208	208
Razlika	- 1 913	10 824	<u>13 026</u>
II. Kohezija in vrednote	387 250	391 974	<u>457 540</u>
5. Regionalni razvoj in kohezija	272 647	242 209	<u>272 647</u>
ESRR + Kohezijski sklad vključno z:	272 411	241 996	<u>272 411</u>
Evropski sklad za regionalni razvoj	196 564	200 622	
Kohezijski sklad	75 848	41 374	
Od tega prispevek k Instrumentu za povezovanje Evrope – promet	11 487	10 000	
Podpora turški skupnosti na Cipru	236	213	<u>236</u>
6. Ekonomska in monetarna unija	273	22 281	22 281
Program za podporo reformam	185	22 181	22 181
Zaščita eura pred ponarejanjem	7	7	7
Drugo	81	93	93

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
7. Vlaganje v ljudi, socialno kohezijo in vrednote	115 729	123 466	<u>157 612</u>
Evropski socialni sklad+ <u>(vključno z zneskom 5,9 milijarde EUR za jamstvo za otroke)</u>	96 216	89 688	<u>106 781</u>
Od tega zdravje, zaposlovanje in socialne inovacije	1 075	1 042	<u>1 095</u>
Erasmus+	13 699	26 368	<u>41 097</u>
Evropska solidarnostna enota	373	1 113	1 113
Ustvarjalna Evropa	1 403	1 642	<u>2 806</u>
Pravosodje	316	271	<u>316</u>
Pravice in vrednote, <u>vključno z vsaj 500 milijoni EUR za sklop vrednot Unije</u>	594	570	<u>1 627</u>
Drugo	1 158	1 185	1 185
Decentralizirane agencije	1 971	2 629	<u>2 687</u>
Razlika	- 1 399	4 018	<u>4 999</u>
III. Naravni viri in okolje	399 608	336 623	<u>404 718</u>
8. Kmetijska in pomorska politika	390 155	330 724	<u>391 198</u>
EKJS + EKSRP vključno z:	382 855	324 284	<u>383 255</u>
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	286 143	254 247	
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	96 712	70 037	
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo	6 243	5 448	<u>6 867</u>
Drugo	962	878	<u>962</u>
Decentralizirane agencije	95	113	113

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
9. Okolje in podnebni ukrepi	3 492	5 085	<u>11 520</u>
Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	3 221	4 828	<u>6 442</u>
<u>Sklad za pravičen energetski prehod</u>			<u>4 800</u>
Decentralizirane agencije	272	257	<u>278</u>
Razlika	5 960	814	<u>1 999</u>
IV. Migracije in upravljanje meja	10 051	30 829	<u>32 194</u>
10. Migracije	7 180	9 972	<u>10 314</u>
Sklad za azil in migracije	6 745	9 205	9 205
Decentralizirane agencije (*)	435	768	<u>1 109</u>
11. Upravljanje meja	5 492	18 824	<u>19 848</u>
Sklad za integrirano upravljanje meja	2 773	8 237	8 237
Decentralizirane agencije (*)	2 720	10 587	<u>11 611</u>
Razlika	- 2 621	2 033	2 033
V. Varnost in obramba	1 964	24 323	<u>24 639</u>
12. Varnost	3 455	4 255	<u>4 571</u>
Sklad za notranjo varnost	1 200	2 210	2 210
Razgradnja jedrskih elektrarn vključno z:	1 359	1 045	<u>1 359</u>
Razgradnja jedrske elektrarne v Litvi	459	490	<u>692</u>
Jedrska varnost in razgradnja jedrskih elektrarn (tudi za Bolgarijo in Slovaško)	900	555	<u>667</u>
Decentralizirane agencije	896	1 001	<u>1 002</u>

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
13. Obramba	575	17 220	17 220
Evropski obrambni sklad	575	11 453	11 453
Vojaška mobilnost	0	5 767	5 767
14. Odzivanje na krize	1 222	1 242	1 242
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)	560	1 242	1 242
Drugo	662	p.m.	p.m.
Razlika	- 3 289	1 606	1 606
VI. Sosedstvo in svet	96 295	108 929	<u>113 386</u>
15. Zunanje delovanje	85 313	93 150	<u>96 809</u>
<i><u>Instrument(i) v podporo sosedskim in razvojnim politikam, vključno z naslednikom ERS in naložbenim načrtom za Afriko</u></i>	71 767	79 216	<u>82 716</u>
Humanitarna pomoč	8 729	9 760	9 760
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	2 101	2 649	2 649
Čezmorske države in ozemlja (tudi Grenlandija)	594	444	<u>594</u>
Drugo	801	949	949
Decentralizirane agencije	144	132	<u>141</u>
16. Predpristopna pomoč	13 010	12 865	<u>13 010</u>
Predpristopna pomoč	13 010	12 865	<u>13 010</u>
Razlika	- 2 027	2 913	<u>3 567</u>

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – cene iz leta 2018)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
VII. Evropska javna uprava	70 791	75 602	75 602
Evropske šole in pokojnine	14 047	17 055	17 055
Upravni odhodki institucij	56 744	58 547	58 547
SKUPAJ	1 082 320	1 134 583	<u>1 324 089</u>
V % BND (EU-27)	1,16 %	1,11 %	<u>1,30 %</u>

(*) Znesek EP za decentralizirane agencije v sklopih 10 in 11 vključuje finančne posledice predlogov Komisije z dne 12. septembra 2018 o EASO in Evropsko mejno in obalno stražo.

Priloga IV – Večletni finančni okvir 2021–2027: razčlenitev po programih (tekoče cene)

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
I. Enotni trg, inovacije in digitalno	114 538	187 370	<u>243 395</u>
1. Raziskave in inovacije	68 675	102 573	<u>143 721</u>
Obzorje Evropa	63 679	94 100	<u>135 248</u>
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	2 085	2 400	2 400
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	2 910	6 070	6 070
Drugo	1	3	3
2. Evropske strateške naložbe	31 439	49 973	<u>58 340</u>
Sklad InvestEU	3 909	14 725	<u>15 852</u>
Instrument za povezovanje Evrope (skupni prispevek H1) <i>vključno z:</i>	17 435	24 480	<u>31 651</u>
<i>Instrument za povezovanje Evrope – promet</i>	12 281	12 830	<u>20 001</u>

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
<i>Instrument za povezovanje Evrope – energetika</i>	4 163	8 650	8 650
<i>Instrument za povezovanje Evrope – digitalno</i>	991	3 000	3 000
Program za digitalno Evropo	169	9 194	9 194
Drugo	8 872	200	200
Decentralizirane agencije	1 053	1 374	<u>1 444</u>
3. Enotni trg	5 017	6 391	<u>9 494</u>
Program za enotni trg (vključno s COSME)	3 485	4 089	<u>6 563</u>
Program EU za boj proti goljufijam	153	181	<u>363</u>
Sodelovanje na področju obdavčitve (FISCALIS)	222	270	<u>339</u>
Sodelovanje na področju carine (CUSTOMS)	526	950	950
<u>Trajnostni turizem</u>			<u>338</u>
Drugo	59	98	98
Decentralizirane agencije	572	804	<u>843</u>
4. Vesolje	11 274	16 235	<u>17 160</u>
Evropski program za vesolje	11 084	16 000	<u>16 925</u>
Decentralizirane agencije	190	235	235
Razlika	- 1 866	12 198	<u>14 680</u>
II. Kohezija in vrednote	380 738	442 412	<u>516 517</u>
5. Regionalni razvoj in kohezija	268 218	273 240	<u>307 578</u>
ESRR + Kohezijski sklad vključno z:	267 987	273 000	<u>307 312</u>
Evropski sklad za regionalni razvoj	193 398	226 308	

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
Kohezijski sklad	74 589	46 692	
Od tega prispevek k Instrumentu za povezovanje Evrope – promet	11 306	11 285	
Podpora turški skupnosti na Cipru	231	240	<u>266</u>
6. Ekonomska in monetarna unija	275	25 113	25 113
Program za podporo reformam	188	25 000	25 000
Zaščita eura pred ponarejanjem	7	8	8
Drugo	79	105	105
7. Vlaganje v ljudi, socialno kohezijo in vrednote	113 636	139 530	<u>178 192</u>
Evropski socialni sklad+ <u>(vključno z zneskom 5,9 milijarde EUR v cenah iz leta 2018 za jamstvo za otroke)</u>	94 382	101 174	<u>120 457</u>
Od tega zdravje, zaposlovanje in socialne inovacije	1 055	1 174	<u>1 234</u>
Erasmus+	13 536	30 000	<u>46 758</u>
Evropska solidarnostna enota	378	1 260	1 260
Ustvarjalna Evropa	1 381	1 850	<u>3 162</u>
Pravosodje		305	<u>356</u>
Pravice in vrednote, <u>vključno z vsaj 500 milijoni EUR v cenah iz leta 2018 za sklop vrednot Unije</u>		642	<u>1 834</u>
Drugo	1 131	1 334	1 334
Decentralizirane agencije	1 936	2 965	<u>3 030</u>
Razlika	- 1 391	4 528	<u>5 634</u>

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
III. Naravni viri in okolje	391 849	378 920	<u>456 146</u>
8. Kmetijska in pomorska politika	382 608	372 264	<u>440 898</u>
EKJS + EKSRP vključno z:	375 429	365 006	<u>431 946</u>
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	280 351	286 195	
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	95 078	78 811	
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo	6 139	6 140	<u>7 739</u>
Drugo	946	990	<u>1 085</u>
Decentralizirane agencije	94	128	128
9. Okolje in podnebni ukrepi	3 437	5 739	<u>12 995</u>
Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	3 170	5 450	<u>7 272</u>
<u>Sklad za pravičen energetski prehod</u>			<u>5 410</u>
Decentralizirane agencije	267	289	<u>313</u>
Razlika	5 804	918	<u>2 254</u>
IV. Migracije in upravljanje meja	9 929	34 902	<u>36 448</u>
10. Migracije	7 085	11 280	<u>11 665</u>
Sklad za azil in migracije	6 650	10 415	10 415
Decentralizirane agencije (*)	435	865	<u>1 250</u>
11. Upravljanje meja	5 439	21 331	<u>22 493</u>
Sklad za integrirano upravljanje meja	2 734	9 318	9 318
Decentralizirane agencije (*)	2 704	12 013	<u>13 175</u>
Razlika	- 2 595	2 291	2 291

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
V. Varnost in obramba	1 941	27 515	<u>27 872</u>
12. Varnost	3 394	4 806	<u>5 162</u>
Sklad za notranjo varnost	1 179	2 500	2 500
Razgradnja jedrskih elektrarn vključno z:	1 334	1 178	<u>1 533</u>
<i>Razgradnja jedrske elektrarne v Litvi</i>	451	552	<u>780</u>
<i>Jedrska varnost in razgradnja jedrskih elektrarn (tudi za Bolgarijo in Slovaško)</i>	883	626	<u>753</u>
Decentralizirane agencije	882	1 128	<u>1 129</u>
13. Obramba	590	19 500	19 500
Evropski obrambni sklad	590	13 000	13 000
Vojaška mobilnost	0	6 500	6 500
14. Odzivanje na krize	1 209	1 400	1 400
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)	561	1 400	1 400
Drugo	648	p.m.	p.m.
Razlika	- 3 253	1 809	1 809
VI. Sosedstvo in svet	93 381	123 002	<u>128 036</u>
15. Zunanje delovanje	82 569	105 219	<u>109 352</u>
<u>Instrument(i) v podporo sosedskim in razvojnim politikam, vključno z naslednikom ERS in nalož- benim načrtom za Afriko</u>	70 428	89 500	<u>93 454</u>
Humanitarna pomoč	8 561	11 000	11 000
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	2 066	3 000	3 000
Čezmorske države in ozemlja (tudi Grenlandija)	582	500	<u>669</u>

Sreda, 14. november 2018

(v mio. EUR – tekoče cene)

	Večletni finančni okvir 2014–2020 (EU27+ERS)	Predlog Komisije 2021–2027	Stališče Parlamenta 2021–2027
Drugo	790	1 070	1 070
Decentralizirane agencije	141	149	159
16. Predpristopna pomoč	12 799	14 500	<u>14 663</u>
Predpristopna pomoč	12 799	14 500	<u>14 663</u>
Razlika	- 1 987	3 283	<u>4 020</u>
VII. Evropska javna uprava	69 584	85 287	85 287
Evropske šole in pokojnine	13 823	19 259	19 259
Upravni odhodki institucij	55 761	66 028	66 028
SKUPAJ	1 061 960	1 279 408	<u>1 493 701</u>
V % BND (EU-27)	1,16 %	1,11 %	<u>1,30 %</u>

(*) Znesek EP za decentralizirane agencije v sklopih 10 in 11 vključuje finančne posledice predlogov Komisije z dne 12. septembra 2018 o EASO in Evropsko mejno in obalno stražo.

Torek, 13. november 2018

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0440

Uporaba Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotavljanje pomoči Latviji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotavljanje pomoči Latviji (COM(2018)0658 – C8-0416/2018 – 2018/2230(BUD))

(2020/C 363/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0658 – C8-0416/2018),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2012 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ⁽²⁾ in zlasti člena 10 Uredbe,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾ in zlasti točke 11 Sporazuma,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za regionalni razvoj,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A8-0357/2018),
1. pozdravlja sklep kot znak solidarnosti Unije z državljani in regijami Unije, ki jih je prizadela naravna nesreča;
 2. poudarja, da je nujno treba sprostiti finančno pomoč prek Solidarnostnega sklada Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sklad) za regije, ki so jih v Uniji v letu 2017 prizadele naravne nesreče;
 3. podpira države članice pri uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obnovo prizadetih regij; poziva Komisijo, naj podpre in hitro odobri prerazporeditev sredstev za partnerske sporazume, kot so v zvezi s tem zahtevale države članice;

⁽¹⁾ UL L 311, 14.11.2002, str. 3

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

⁽³⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

Torek, 13. november 2018

4. poziva države članice, naj finančne prispevke iz Sklada uporabijo pregledno ter zagotovijo pravično razdelitev med vse prizadete regije;
 5. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
 6. naroči svojemu predsedniku, naj podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 7. naroči svojemu predsedniku, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Torek, 13. november 2018

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotavljanje pomoči Latviji

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2018/1859.)

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0442

Energetska učinkovitost *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (COM(2016)0761 – C8-0498/2016 – 2016/0376(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/27)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0761),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0498/2016),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
 - ob upoštevanju Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. aprila 2017 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 13. julija 2017 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 29. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0391/2017),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju ⁽³⁾;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0376

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2018/2002.)

⁽¹⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 42.

⁽²⁾ UL C 342, 12.10.2017, str. 119.

⁽³⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 17. januarja 2018 (Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0010).

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0443

Upravljanje energetske unije ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o upravljanju energetske unije, spremembi Direktive 94/22/ES, Direktive 98/70/ES, Direktive 2009/31/ES, Uredbe (ES) št. 663/2009, Uredbe (ES) št. 715/2009, Direktive 2009/73/ES, Direktive Sveta 2009/119/ES, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU in Direktive Sveta (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/28)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0759),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 192(1) in 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0497/2016),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. aprila 2017 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 13. julija 2017 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 29. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupne razprave Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za industrijo, raziskave in energetiko v skladu s členom 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0402/2017),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju ⁽³⁾;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 34.

⁽²⁾ UL C 342, 12.10.2017, str. 111.

⁽³⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 17. januarja 2018 (Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0011).

Torek, 13. november 2018

P8_TC1-COD(2016)0375

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1999.)

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0444

Spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) (COM(2016)0767 – C8-0500/2016 – 2016/0382(COD))

(Redni zakonodajni postopek – prenovitev)

(2020/C 363/29)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0767),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0500/2016),
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za pravne zadeve o predlagani pravni podlagi,
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. aprila 2017 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 28. novembra 2001 o bolj sistematičnem ponovnem sprejemu pravnih aktov ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve z dne 20. oktobra 2017, naslovljenega na Odbor za industrijo, raziskave in energetiko v skladu s členom 104(3) Poslovnika,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 26. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju členov 104, 59 in 39 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za razvoj, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja in Odbora za peticije (A8-0392/2017),
- A. ker po mnenju posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije predlog ne predvideva bistvenih sprememb, razen tistih, ki so v njem opredeljene kot take, in ker je ta predlog, kar zadeva kodifikacijo nespremenjenih določb prejšnjih obstoječih besedil skupaj z njihovimi spremembami, zgolj kodifikacija obstoječih besedil brez vsebinskih sprememb;

⁽¹⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 55.

⁽²⁾ UL C 77, 28.3.2002, str. 1.

Torek, 13. november 2018

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju ⁽¹⁾ in kakor je bilo prilagojeno v skladu s predlogi posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije;
2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0382

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev)

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2018/2001.)

⁽¹⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 17. januarja 2018 (Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0009).

Torek, 13. november 2018

P8_TA(2018)0445

**Večletni načrt za male pelagične staleže v Jadranskem morju in ribolov, ki izkorišča te staleže
***I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi večletnega načrta za male pelagične staleže v Jadranskem morju in ribolov, ki izkorišča te staleže (COM(2017)0097 – C8-0095/2017 – 2017/0043(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/30)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0097),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0095/2017),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 31. maja 2017 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo in stališča v obliki predlogov sprememb Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0337/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2017)0043

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 13. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi večletnega načrta za male pelagične staleže v Jadranskem morju in ribolov, ki izkorišča te staleže

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

⁽¹⁾ UL C 288, 31.8.2017, str. 68.

Torek, 13. november 2018

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Skupna ribiška politika (v nadaljnjem besedilu: SRP) bi morala prispevati k varstvu morskega okolja, trajnostnemu upravljanju vseh komercialno izkoriščanih vrst in zlasti k doseganju dobrega okoljskega stanja v morskem okolju do leta 2020, kot je določeno v členu 1(1) Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, **ter ugodno stanje ohranjenosti naravnih habitatov in vrst v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS ⁽⁴⁾ in Direktivo 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾. [Sprememba 1]**
- (1a) **Na vrhu Organizacije združenih narodov o trajnostnem razvoju v New Yorku leta 2015 so se Unija in njene države članice zavezale, da bodo do leta 2020 učinkovito uredile lovljenje in odpravile prelov, nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov in škodljive ribolovne prakse ter izvedle znanstveno utemeljene načrte upravljanja, da bi se v najkrajšem možnem času obnovili ribji staleži vsaj do ravni, ki omogočajo največji trajnostni donos, kot ga omogočajo njihove biološke značilnosti. [Sprememba 2]**
- (2) Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ določa pravila SRP v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije. Cilji SRP so med drugim zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti akvakulture dolgoročno okoljsko, **ekonomsko in socialno** trajnostne, da se uporablja previdnostni pristop k upravljanju ribištva in da se izvaja ekosistemski pristop k upravljanju ribištva. [Sprememba 3]
- (2a) **V skladu z Uredbo (EU) št. 1380/2013 so za upravljanje ribištva na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih mnenj potrebni harmonizirani, zanesljivi in točni sklopi podatkov. [Sprememba 4]**
- (3) Znanstvena mnenja Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora za ribištvo (v nadaljnjem besedilu: STECF) in Znanstvenega svetovalnega odbora Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: GFCM – SAC) kažejo, da izkoriščanje staležev sardona in sardele v Jadranskem morju presega ravni, potrebne za doseganje največjega trajnostnega donosa.
- (3a) **Jadransko morje je pomembno podobmočje v Sredozemlju in predstavlja približno tretjino skupne vrednosti iztovora. [Sprememba 5]**
- (4) Čeprav se staleži sardona in sardele v Jadranskem morju upravljajo na podlagi mednarodnega načrta upravljanja GFCM in nacionalnih načrtov upravljanja, sprejetih v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1967/2006 ⁽⁷⁾, se še vedno čezmerno izkoriščajo, sedanji ukrepi za upravljanje pa veljajo za nezadostne za doseganje največjega trajnostnega donosa do leta 2020. Države članice in zainteresirane strani so podprle razvoj in izvajanje načrtov upravljanja za ta staleža na ravni Unije.

⁽¹⁾ UL C 288, 31.8.2017, str. 68.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2018.

⁽³⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

⁽⁴⁾ **Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).**

⁽⁵⁾ **Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).**

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1967/2006 z dne 21. decembra 2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju, spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1626/94 (uredba o Sredozemskem morju) (UL L 36, 8.2.2007, str. 6).

Torek, 13. november 2018

- (4a) *Načrti upravljanja, ki so se izvajali, in tehnični ukrepi, ki so se uvedli leta 2016, vplivajo na zaloge ter jih je treba analizirati in upoštevati pri pripravi večletnega načrta za pelagične staleže v regiji. [Sprememba 6]*
- (4b) *Uvedba pristopa za minimalni pobeg zahteva spremembe protokolov biološkega vzorčenja in raziskav, za katere bo potreben čas, zato je potrebno prehodno obdobje, preden se lahko začne izvajati. [Sprememba 99]*
- (5) *Sedanji ukrepi za upravljanje malih pelagičnih vrst v Jadranskem morju zadevajo dostop do voda, nadzor nad ribolovnim naporom in tehnične ukrepe za urejanje uporabe orodja. ~~V znanstvenem mnenju je bilo navedeno, da je nadzor nad ulovom najprimernejši način prilagajanja ribolovne umrljivosti ter da bi bilo za male pelagične vrste to učinkovitejše orodje za upravljanje (†).~~ [Sprememba 7]*
- (6) *Za doseganje ciljev SRP je treba sprejeti potrebno kombinacijo nekaterih od številnih ohranitvenih ukrepov, kot so večletni načrti, ~~in~~ tehnični ukrepi ter določitev in dodelitev ribolovnih možnosti. [Sprememba 8]*
- (6a) *Ribolov malih pelagičnih vrst v Jadranskem morju, zlasti v geografskih podobmočjih 17 in 18, ima zelo velik socio-ekonomski vpliv za preživetje in prihodnost obalnih skupnosti držav članic. [Sprememba 9]*
- (6b) *V skladu z načeli in cilji SRP in v skladu s členom 18 Uredbe (EU) št. 1380/2013 bi bilo treba regionalizacijo uporabiti za sprejetje in izvajanje ukrepov, ki upoštevajo posebnosti vsakega ribolovnega območja in varujejo okoljske razmere. [Sprememba 10]*
- (6c) *Ribolovne možnosti bi bilo treba dodeliti v skladu z načeli, določenimi v členu 17 Uredbe (EU) št. 1380/2013, na podlagi preglednih in objektivnih meril, vključno z okoljskimi, socialnimi in ekonomskimi merili. Ribolovne možnosti bi bilo treba tudi enakomerno razporediti po različnih ribolovnih segmentih, vključno s tradicionalnim in malim ribolovom. Države članice bi morale zagotoviti spodbude za ribiška plovila, ki uporabljajo selektivno ribolovno orodje ali ribolovne tehnike z manjšim vplivom na okolje. [Sprememba 11]*
- (7) *V skladu s členoma 9 in 10 Uredbe (EU) št. 1380/2013 morajo večletni načrti temeljiti na ~~najboljših~~ razpoložljivih znanstvenih, tehničnih in ekonomskih mnenjih ter vsebovati cilje , ~~in~~ merljive cilje z jasno določenimi roki, referenčne točke ohranjanja, ~~cilje za ohranitvene in tehnične ukrepe za izvajanje obveznosti iztovarjanja, ukrepe za preprečevanje in čim večje zmanjšanje nenamernega ulova ter in~~ zaščitne ukrepe. [Sprememba 12]*
- (8) *Cilj večletnega načrta bi moral biti prispevati k doseganju ciljev SRP, zlasti doseči ~~doseči~~ obnavljati in ohranjati ribje staleže nad ravnmi biomase, ki omogočajo največji trajnostni donos ~~za zadevne staleže, izvajati obveznost iztovarjanja,~~ doseči trajnosten ribiški sektor in zagotoviti učinkovit okvir za upravljanje. [Sprememba 13]*
- (8a) *Ta uredba ne bi smela šteti kot precedens za druge večletne načrte v Sredozemskem morju, razen če ni določeno drugače. [Sprememba 14]*
- (8b) *Večletni načrt bi moral vedno najti ravnovesje med možnim rezultatom v danem časovnem okviru in socialno-ekonomskim učinkom. [Sprememba 15]*

(†) Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo (STECF), Ocena staležev rib v Sredozemskem morju — drugi del (STECF-11-14).

Torek, 13. november 2018

- (9) Poleg tega je bila s členom 15 Uredbe (EU) št. 1380/2013 uvedena obveznost iztovarjanja tudi za celoten ulov vrst, za katere so določene najmanjše velikosti, kot je opredeljeno v Prilogi III k Uredbi (ES) št. 1967/2006. Z odstopanjem od člena 15(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013 je bil z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1392/2014 ⁽¹⁾ vzpostavljen triletni načrt za završke, ki določa izjemo *de minimis* od obveznosti iztovarjanja za sardona, sardelo, skušo in šura v Jadranskem morju. Za izvajanje obveznosti iztovarjanja je primerno veljavnost ukrepov iz Delegirane uredbe (EU) št. 1392/2014 razširiti z vključitvijo njenih ustreznih določb v večletni načrt.
- (10) V skladu z ekosistemskim pristopom ~~in poleg deskriptorja iz Direktive~~ **bi moral ta načrt prispevati tudi k doseganju dobrega okoljskega stanja, kot je določeno v Direktivi 2008/56/ES, povezanega z ribištvom, je treba** v okviru za upravljanje ribištva **pa je treba** upoštevati kakovostne deskriptorje 1, 4 in 6 iz Priloge I k Direktivi. **Ta načrt bi moral prispevati tudi k doseganju ugodnega stanja ohranjenosti habitatov in vrst, kot določata Direktiva 2009/147/ES in Direktiva 92/43/EGS.** [Sprememba 16]
- (11) ~~V skladu s členom 16(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013 je treba ribolovne možnosti dodeliti v skladu s cilji iz večletnih načrtov.~~ [Sprememba 17]
- (12) Določiti je treba ciljno stopnjo ribolovne umrljivosti (F), ki ustreza cilju doseganja in ohranjanja največjega trajnostnega donosa, in sicer kot razpone vrednosti, ki so skladni z doseganjem največjega trajnostnega donosa (F_{MSY}). Ti razponi, ki temeljijo na **najboljšem razpoložljivem** znanstvenem mnenju, so potrebni, da se zagotovi prilagodljivost **prožnost** pri upoštevanju sprememb znanstvenega mnenja, spodbudi izvajanje obveznosti iztovarjanja ~~in ter~~ upoštevajo značilnosti mešanega ribolova. Razpone F_{MSY} je izračunal STECF, ⁽²⁾. ~~in sicer tako, da~~ **Na podlagi tega načrta** omogočajo dolgoročno zmanjšanje donosa za največ 5 % v primerjavi z največjim trajnostnim donosom ⁽³⁾. Poleg tega je določena zgornja meja razpona, tako da možnost zmanjšanja staleža pod B_{lim} ni večja od 5 %. [Sprememba 18]
- (13) ~~Za namene določitve ribolovnih možnosti~~ **doseganje ciljev iz večletnega načrta bi bilo treba določiti prag morale biti ciljne vrednosti** za običajno uporabljene razpone F_{MSY} , če se za zadevni stalež šteje, da je v dobrem stanju, ~~pavsa~~ **ko vrsto SSBpa. Višjo** mejo za nekatere primere. Ribolovne možnosti **ciljno vrednost** bi morale biti možno ~~do~~ **višje** meje določiti le, če je na podlagi znanstvenega mnenja ali dokazov to potrebno za uresničevanje ciljev iz te uredbe pri mešanem ribolovu ali zaradi preprečitve škode staležu, ki jo povzroča dinamika znotraj staleža ali med staleži določenih vrst, ali ~~da se omejijo medletne spremembe ribolovnih možnosti~~ **kadar je eden od staležev malih pelagičnih vrst pod SSBlim.** [Sprememba 19]
- (14) Če cilji v zvezi z največjim trajnostnim donosom niso na voljo, bi bilo treba uporabiti previdnostni pristop.
- (15) ~~Za staleže, za katere so na voljo, in zaradi izvajanja zaščitnih ukrepov je treba določiti referenčne točke ohranjanja, ki so izražene kot najnižja drititvena biomasa ($MSY \cdot B_{trigger}$)~~ **SSBlim in B_{lim} SSBpa za staleže sardona in sardelemale pelagične vrste.** Če staleži padejo pod $MSY \cdot B_{trigger}$ **SSBlim**, bi bilo treba ribolovno umrljivost zmanjšati pod F_{MSY} **sprejeti ustrezne popravne ukrepe, ki bi prispevali k hitri vrnitvi zadevnega staleža na raven nad SSBpa.** [Sprememba 20]

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1392/2014 z dne 20. oktobra 2014 o načrtu za završke pri ribolovu nekaterih malih pelagičnih vrst v Sredozemskem morju (UL L 370, 30.12.2014, str. 21).

⁽²⁾ Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo (STECF) – Mali pelagični staleži v Jadranskem morju. Ocene za Sredozemlje, prvi del (STECF-15-14). 2015. [Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, EUR 27492 EN, JRC 97707, 52 str.] [Drugi del tega sklica se zdi napačen. Urad za publikacije, preverite.]

⁽³⁾ Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo (STECF) – Mali pelagični staleži v Jadranskem morju. Ocene za Sredozemlje, prvi del (STECF-15-14). 2015. [Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, EUR 27492 EN, JRC 97707, 52 str.] [Drugi del tega sklica se zdi napačen. Urad za publikacije, preverite.]

Torek, 13. november 2018

- (16) Če se velikost staleža zmanjša pod referenčno točko B_{lim} , bi bilo treba izvesti nadaljnje zaščitne ukrepe. Kadar znanstveno mnenje kaže, da je stalež ogrožen, bi morali zaščitni ukrepi vključevati zmanjšanje ribolovnih možnosti in posebne ohranitvene ukrepe. Te ukrepe bi bilo treba dopolniti z drugimi primernimi ukrepi, kot so ukrepi Komisije v skladu s členom 12 Uredbe (EU) št. 1380/2013 ali ukrepi držav članic v skladu s členom 13 Uredbe (EU) št. 1380/2013. **[Sprememba 21]**
- (17) Za staleže, za katere referenčne točke niso na voljo, bi bilo treba uporabiti previdnostno načelo. ~~Za staleže, ki so ujeti kot prilov in za katere ni podano znanstveno mnenje o ravneh najnižje drstitvene biomase takih staležev, bi bilo treba sprejeti posebne ohranitvene ukrepe, kadar znanstveno mnenje kaže, da so potrebni popravni ukrepi.~~ **[Sprememba 22]**
- (18) Da bi omogočili izvajanje obveznosti iztovarjanja iz člena 15(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013, bi bilo treba v načrtu zagotoviti dodatne ukrepe za upravljanje, **zlasti ukrepe za postopno odpravo zavržkov, štetje rib pod najmanjšo referenčno velikostjo ohranjanja in čim večje zmanjšanje negativnih vplivov ribolovnih dejavnosti na morsko okolje ali po možnosti njihovo odpravo.** Takšne ukrepe bi bilo treba določiti z delegiranimi akti. **[Sprememba 23]**
- (18a) **Neodvisni strokovnjaki in STECF so prejeli in pregledali skupno priporočilo Hrvaške, Italije in Slovenije (Jadranska skupina na visoki ravni) in študijo o tehničnih značilnosti zapornih plavaric in njihovega vpliva na vrste, ki živijo na morskem dnu. Zato je primerno določiti odstopanje od drugega pododstavka člena 13(3) Uredbe (ES) št. 1967/2006 in točke 2 Priloge II k navedeni uredbi.** **[Sprememba 24]**
- (19) Rok za predložitev skupnih priporočil držav članic, ki imajo neposreden upravljalni interes, bi bilo treba določiti v skladu z Uredbo (EU) št. 1380/2013.
- (19a) **Če je v znanstvenem mnenju navedeno, da rekreacijski ribolov pomembno vpliva na ribolovno umrljivost določenega staleža, bi moral Svet to upoštevati. Zato bi moral Svet imeti možnost določiti celotni dovoljeni ulov za komercialni ulov, ki upošteva obseg rekreacijskega ulova, in/ali sprejeti druge ukrepe, ki omejujejo rekreacijski ribolov, kot so omejitve za vreče in obdobja zapore ribolova.** **[Sprememba 25]**
- (20) Načrt bi moral zagotavljati tudi sprejetje nekaterih spremljevalnih tehničnih, **časovnih in prostorskih** ukrepov z delegiranimi akti **in ob upoštevanju najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja**, da bi se tako prispevalo k doseganju ciljev načrta, zlasti glede zaščite nedoraslih rib ali izboljšanja selektivnosti. **[Sprememba 26]**
- (20a) **Pri določanju tehničnih ukrepov, ki izhajajo iz večletnega načrta, ali delegiranih aktov, sprejetih na njegovi podlagi, bi bilo treba zaščititi obrtniško ribolovno orodje, ki temelji na zgodovinskih praksah v ribiških skupnostih.** **[Sprememba 27]**
- (21) Zaradi zagotovitve popolne skladnosti z ukrepi iz te uredbe bi bilo treba za dopolnitev ukrepov iz Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 ⁽¹⁾ sprejeti posebne nadzorne ukrepe.

(¹) Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

Torek, 13. november 2018

- (21a) *Da industrija ne bi občutila posledic ukrepov za zmanjšanje ribolovnega napora in torej zmanjšanja prihodkov za podjetja in pomorščake, bi bilo treba v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ vzpostaviti ureditev za prednostni dostop do ustrezne podpore iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR). [Sprememba 28]*
- (21b) *Za zagotovitev izvajanja, ki je v skladu s socio-ekonomskimi vplivi, je zato zaželeno, da se na eni strani odobri odstopanje od rokov za ukrepe za začasno prenehanje ribolovne dejavnosti iz člena 33 Uredbe (EU) št. 508/2014, ki naj veljajo le za plovila, ki jih vključuje ta večletni načrt, in da se na drugi strani dovoli ponovno odprtje in dostop teh plovil do ukrepov za trajno prenehanje dejavnosti iz člena 34 navedene uredbe. [Sprememba 29]*
- (22) Ker v Jadranskem morju plovila za ribolov malih pelagičnih vrst izvajajo kratka ribolovna potovanja, bi bilo treba uporabo predhodnega obveščanja, kakor je določena v členu 17 Uredbe (ES) št. 1224/2009, prilagoditi tako, da se predhodna obvestila predložijo vsaj ~~eno uro~~ **en pol ure** pred predvidenim prihodom v пристanišče. A ob upoštevanju omejenega učinka ribolovnih potovanj, pri katerih je ulov rib zadevnih staležev zelo majhen, je primerno določiti prag za takšno predhodno obveščanje, in sicer je to potrebno, kadar imajo ta plovila na krovu najmanj 1 tona ~~sardona ali sardele~~ **malih pelagičnih vrst**. [Sprememba 30]
- (23) Ker elektronska orodja za nadzor zagotavljajo boljši in pravočasnejši nadzor nad ribolovom, zlasti prostorsko porazdelitev ribolovnih dejavnosti in izkoriščanja staležev, bi bilo treba uporabo sistema za spremljanje plovil in elektronskega ladijskega dnevnika, kot se zahteva s členom 9 oziroma členom 15 Uredbe (ES) št. 1224/2009, razširiti na vsa ribiška plovila z dolžino čez vse osem metrov.
- (24) V skladu s členom 43 Uredbe (ES) št. 1224/2009 bi bilo treba določiti prage za ulov ~~sardona in sardele~~ **malih pelagičnih vrst**, nad katerimi mora ribiško plovilo ulov iztovoriti v določenem pristanišču ali kraju blizu obale. Poleg tega bi morale države članice pri določanju teh pristanišč ali krajev blizu obale merila iz člena 43(5) navedene uredbe uporabljati tako, da se zagotovi učinkovit nadzor. [Sprememba 31]
- (25) Da se zagotovita pravočasna in sorazmerna prilagoditev tehničnemu in znanstvenemu napredku, zagotovi prožnost in omogoči oblikovanje nekaterih ukrepov, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov za dopolnitev te uredbe, kar zadeva ~~popravne ukrepe za ohranjanje skuše in šura~~, izvajanje obveznosti iztovarjanja in tehnične ukrepe. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno s strokovnjaki, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽²⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov. [Sprememba 32]
- (26) V skladu s členom 10(3) Uredbe (EU) št. 1380/2013 bi bilo treba sprejeti določbe o rednem ocenjevanju ustreznosti in učinkovitosti uporabe te uredbe, ki bi ga izvajala Komisija. To ocenjevanje bi moralo temeljiti na rednih ocenah načrta na podlagi znanstvenega mnenja. Načrt bi bilo treba oceniti **tri leta po datumu začetka veljavnosti te uredbe in nato** vsakih pet let. V tem obdobju so mogoči popolno izvajanje obveznosti iztovarjanja, sprejetje in izvajanje regionaliziranih ukrepov ter prikaz vplivov na staleže in ribolov. Poleg tega je to minimalno obdobje, ki ga zahtevajo znanstveni organi. [Sprememba 33]

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

⁽²⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Torek, 13. november 2018

- (27) V skladu s členom 9(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013 so bile pred pripravo načrta ustrezno ocenjene njegove možne gospodarske in socialne posledice ⁽¹⁾.
- (27a) *Za podporo ribičem pri izvajanju ukrepov iz te uredbe bi morale države članice čim bolj izkoristiti ukrepe, ki so na voljo v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014. Primerno je pojasniti, da se lahko ukrepi za začasno prenehanje ribolovne dejavnosti, ki so bili sprejeti za doseganje ciljev te uredbe, štejejo za upravičene do podpore na podlagi Uredbe (EU) št. 508/2014, da se upoštevajo socialno-ekonomski vidiki te uredbe. Poleg tega je primerno odobriti odstopanje za plovila, ki jih zadeva večletni načrt, za čas, za katerega se lahko odobri podpora, in od zgornje meje finančnega prispevka iz ESPR za ukrepe za začasno prenehanje iz Uredbe (EU) št. 508/2014 – [Sprememba 34]*

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. S to uredbo se vzpostavlja večletni načrt za male pelagične staleže v Jadranskem morju.
2. Ta uredba se uporablja za staleža sardona (*Engraulis encrasicolus*) in sardele (*Sardina pilchardus*) v Jadranskem morju (v nadaljnjem besedilu: ~~zadevna staleža~~ **male pelagične vrste**) ter ~~usmerjeni~~ ribolov, ~~ki izkorišča teh staležev~~. **Za namen izvajanja obveznosti iztovarjanja iz člena 15 Uredbe (EU) št. 1380/2013 se ta staleža uredba uporablja se tudi za prilov skuše (*Scomber spp.*) in šura (*Trachurus spp.*) v Jadranskem morju, ujetih med ribolovom enega ali obeh zadevnih staležev malih pelagičnih vrst.** [Sprememba 35]

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 4 Uredbe (EU) št. 1380/2013, člena 4 Uredbe (ES) št. 1224/2009 in člena 2 Uredbe (ES) št. 1967/2006.
 2. Poleg tega se uporabljajo še naslednje opredelitve pojmov:
 - (a) „Jadransko morje“ pomeni geografski podobmočji GFCM 17 in 18;
 - (b) „geografsko podobmočje GFCM“ pomeni geografsko podobmočje Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: GFCM), kot je opredeljeno v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1343/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;
- (ba) „usmerjeni ribolov“ pomeni vsaj 50 % žive teže ulova sardel ali sardonov; [Sprememba 37]**
- (c) ~~„mali pelagični staleži“ pomeni~~ **„male pelagične vrste“ pomeni** staleže iz člena 1(2) te uredbe **sardele (*Sardina pilchardus*) in vse njihove kombinacije sardona (*Engraulis encrasicolus*); [Sprememba 38]**

⁽¹⁾ Ocena učinka ... [ob objavi je treba navesti sklic].

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1343/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o nekaterih določbah za ribolov na območju Sporazuma GFCM (Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju) in spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1967/2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju (UL L 347, 30.12.2011, str. 44).

Torek, 13. november 2018

- (ca) „najboljše razpoložljivo znanstveno mnenje“ se nanaša na javno razpoložljivo znanstveno mnenje, podprto z najnovejšimi znanstvenimi podatki in metodami, ki ga je izdal ali pregledal neodvisen mednarodni znanstveni organ, priznan na ravni Unije ali mednarodni ravni, kot sta Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo (STECF) ali Generalna komisija za ribištvo v Sredozemlju (GFCM), in izpolnjuje zahteve iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1380/2013. [Sprememba 104]
- (d) ~~„razpon F_{MSY} “ pomeni razpon vrednosti, pri katerih vse ravni ribolovne umrljivosti znotraj znanstveno določenih meja tega razpona v primeru mešanega ribolova in v skladu z znanstvenim mnenjem dolgoročno ustrezajo največjemu trajnostnemu donosu v obstoječih povprečnih okoljskih razmerah, brez pomembnega vpliva na razmnoževanje zadevnih staležev;~~ [Sprememba 39]
- (da) „ribolovni dnevi“ pomeni neprekinjeno obdobje 24 ur ali del obdobja, ko ribiško plovilo opravlja ribolovne dejavnosti, kot je iskanje rib, metanje, namestitve, vlečenje in izvleka ribolovnega orodja, prenos ulova na krov, pretovarjanje, obdržanje na krovu, predelavo na krovu, premestitev, rejo v mrežastih kletkah, pitanje in iztovarjanje rib in ribiških proizvodov, kot je opredeljeno v točki 28 člena 4 Uredbe (EU) št. 1380/2013; [Sprememba 40]
- (db) „SSBlim“ pomeni referenčno točko za biomaso drstitvenega staleža, pod katero je treba sprejeti popravilne ukrepe za upravljanje, da se zagotovi obnovitev ribjega staleža do varne biološke meje; [Sprememba 41]
- (dc) „SSBpa“ pomeni previdnostno referenčno točko za biomaso drstitvenega staleža, pod katero je treba sprejeti ukrep za upravljanje, da se zagotovi obnovitev ribjega staleža do varne biološke meje; [Sprememba 42]
- (e) ~~„ $MSY_{B_{trigger}}$ “ pomeni referenčno točko za biomaso drstitvenega staleža, pod katero je treba sprejeti poseben in ustrezen ukrep za upravljanje za zagotovitev, da stopnje izkoriščanja skupaj z naravnim nihanjem omogočajo obnovitev staležev nad ravni, ki dolgoročno omogočajo največji trajnostni donos;~~ [Sprememba 43]
- (f) „ribolovna možnost“ pomeni v količini izraženo zakonito pravico do ribolova, izraženo v ulovu in/ali ribolovnem naporu.

Člen 3

Cilji

1. Večletni načrt prispeva k uresničevanju ciljev skupne ribiške politike iz člena 2 Uredbe (EU) št. 1380/2013; ~~zlasti z uporabo previdnostnega pristopa k upravljanju ribištva, njegov namen pa je zagotoviti, da se pri izkoriščanju živih morskih bioloških virov populacije lovljenih vrst obnavljajo in ohranjajo nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos.~~ [Sprememba 45]

2. Večletni načrt zagotavlja učinkovit, preprost in stabilen okvir za upravljanje izkoriščanja malih pelagičnih staležev v Jadranskem morju.

2a. Ko se večletni načrt razvija ali spreminja, se upoštevajo socio-ekonomski vidiki v skladu s členom 2(5) Uredbe (EU) št. 1380/2013. [Sprememba 47]

3. Večletni načrt s čim večjim preprečevanjem in zmanjševanjem neželenega ulova prispeva k ~~odpravi~~ **zmanjševanju** zavržkov in izvajanju obveznosti iztovarjanja iz člena 15 Uredbe (EU) št. 1380/2013 za vrste, za katere velja in za katere se uporablja ta uredba. [Sprememba 48]

Torek, 13. november 2018

4. Z večletnim načrtom se izvaja ekosistemski pristop k upravljanju ribištva, da se čim bolj zmanjšajo **ali po možnosti odpravijo** negativni vplivi ribolovnih dejavnosti na morski ekosistem, **zlasti na ogrožene habitate in zaščitene vrste, vključno z morskimi sesalci, morskimi pticami in plazilci**. ~~Skladen Načrt~~ je **skladen** z okoljsko zakonodajo Unije, zlasti s ciljem glede doseganja dobrega okoljskega stanja do leta 2020, kot je določeno v členu 1(1) Direktive 2008/56/ES, **ter s cilji in pravili iz direktiv 2009/147/ES in 92/43/EGS**. [Sprememba 49]

5. Namen večletnega načrta je zlasti:

- (a) zagotoviti, da so izpolnjeni pogoji, opisani v deskriptorju 3 iz Priloge I k Direktivi 2008/56/ES, in
- (b) prispevati k izpolnjevanju drugih ustreznih deskriptorjev iz Priloge I k Direktivi 2008/56/ES sorazmerno z vlogo, ki jo ima ribištvo pri njihovem izpolnjevanju.

5a. **Ukrepi v okviru načrta se sprejmejo v skladu z najboljšim razpoložljivim znanstvenim mnenjem.** [Sprememba 50]

POGLAVJE II

SOCIO-EKONOMSKI CILJI, ZAŠČITNI UKREPI ~~AND~~ IN POSEBNI UKREPI [Sprememba 51]

Člen 4

Cilji za ~~sardona in sardelo~~ male pelagične vrste [Sprememba 52]

1. Ciljna ribolovna umrljivost se doseže čim prej, a postopoma in z rastočim ritmom do leta 2020 za zadevne staleže **Ciljne referenčne točke za male pelagične vrste se dosežejo čim prej**, nato pa se ~~ohranja v razponih, določenih~~ **ohranjajo nad vrednostmi, določenimi** v Prilogi I, in v skladu s cilji iz člena 3(1). [Sprememba 53]

2. Ribolovne možnosti so skladne z razponi ciljne ribolovne umrljivosti **Ukrepi za upravljanje malih pelagičnih vrst so skladni s ciljnimi referenčnimi točkami** iz stolpca A Priloge I k tej uredbi. [Sprememba 54]

3. Ne glede na odstavka 1 in 2 ~~se so lahko ribolovne možnosti določijo~~ **ukrepi za upravljanje ciljno usmerjeni** na ravneh, ki ustrezajo ~~nizjim ravnom ribolovne umrljivosti~~ **višjim vrednostim** od tistih iz stolpca A Priloge I, ~~če je:~~

(a) **na podlagi znanstvenega mnenja ali dokazov to potrebno za uresničevanje ciljev iz člena 3 v primeru mešanega ribolova;**

(b) **na podlagi znanstvenega mnenja ali dokazov to potrebno za preprečevanje velike škode za stalež, ki jo povzroča dinamika znotraj staleža ali med staleži različnih vrst; ali**

(c) **eden od staležev malih pelagičnih vrst pod referenčno točko iz stolpca B Priloge I.** [Sprememba 55]

4. Ne glede na odstavka 2 in 3 ~~se lahko ribolovne možnosti za posamezni stalež določijo v skladu z razponi ribolovne umrljivosti iz stolpca B Priloge I, če je zadevni stalež nad najnižjo referenčno točko za drstitutveno biomaso iz stolpca A Priloge II:~~

(a) ~~če je na podlagi znanstvenega mnenja ali dokazov to potrebno za uresničevanje ciljev iz člena 3 v primeru mešanega ribolova;~~

Torek, 13. november 2018

(b) če je na podlagi znanstvenega mnenja ali dokazov to potrebno za preprečitev resne škode za stalež, ki jo povzroča dinamika znotraj staleža ali med staleži različnih vrst, ali

(c) da se spremembe ribolovnih možnosti med zaporednimi leti omejijo na največ 20 %. [Sprememba 56]

4a. Če znanstveno mnenje kaže, da ima rekreacijski ribolov velik vpliv na ribolovno umrljivost določenega staleža, ga Svet upošteva in lahko pri določanju ribolovnih možnosti omeji rekreacijski ribolov, da se prepreči prekoračitev skupnega cilja ribolovne umrljivosti. [Sprememba 57]

Člen 4a

Socio-ekonomski cilji

Pri izvajanju tehničnih ukrepov in ukrepov ohranjanja iz te uredbe države članice zaradi upoštevanja socio-ekonomskih ciljev iz točke (f) člena 2(5) Uredbe (EU) št. 1380/2013 v veliki meri uporabljajo ustrezne ukrepe iz Uredbe (EU) št. 508/2014. [Sprememba 58]

Člen 5

Zaščitni ukrepi

1. Referenčne točke ohranjanja, izražene kot najnižja in mejna raven za biomaso drstitvenega staleža, ki se uporabljajo za zaščito popolne sposobnosti razmnoževanja zadevnih staležev, ~~se določene v Prilogi H.~~ [Sprememba 59]

1a. Tri leta po začetku uporabe ukrepov za upravljanje iz člena 6(1a) se z znanstvenimi raziskavami preveri učinkovitost sprejetih ukrepov, zlasti za staleže, za katere se uporablja ta uredba, in ribištvo, ki te staleže izkorišča. [Sprememba 60]

2. Kadar znanstveno mnenje kaže, da je biomasa drstitvenega staleža ~~katerega katere~~ od ~~zadevnih staležev malih pelagičnih vrst~~ nižja od najnižje referenčne točke za biomaso drstitvenega staleža iz stolpca A B Priloge H I, se sprejmejo vsi ustrezni popravni ukrepi, da se ~~zagotovi hitra vrnitev zadevnega staleža~~ **prispeva k hitri vrnitvi malih pelagičnih vrst** na ravni, višje od ravni, ki omogoča največji trajnostni donos ~~referenčne točke iz stolpca A Priloge I.~~ Zlasti se z odstopanjem od člena 4(2) in ~~v skladu s členom 4(4)4(3) ribolovne možnosti prilagodijo ukrepi~~ za zadevni stalež določijo na ravni, skladni z ribolovno umrljivostjo, ki je zmanjšana pod razpon iz stolpca A Priloge I k tej uredbi, **upravljanje**, ob upoštevanju zmanjšanja biomase zadevnega staleža. [Sprememba 61]

3. Kadar znanstveno mnenje kaže, da je biomasa drstitvenega staleža ~~katerega od zadevnih staležev obeh malih pelagičnih vrst~~ nižja od mejne referenčne točke za biomaso drstitvenega staleža (B_{lim} ~~SSBlim~~) iz stolpca B Priloge H I, se sprejmejo nadaljnji popravni ukrepi, da se ~~zagotovi hitra vrnitev zadevnega staleža~~ **prispeva k hitri vrnitvi obeh staležev** na ravni, višje od ravni, ki omogoča največji trajnostni donos ~~referenčne točke iz stolpca A Priloge I.~~ Zadevni popravni ukrepi z odstopanjem od ~~odstavkov 2 in 4 člena 4(2) lahko~~ vključujejo zlasti prekinitev ciljnega ribolova zadevnega staleža in ~~ustrezno zmanjšanje ribolovnih možnosti~~ **druge ustrezne ukrepe za upravljanje.** [Sprememba 62]

Člen 6

Posebni ohranitveni ukrepi

1. Kadar znanstveno mnenje kaže, da je za ohranitev malih pelagičnih staležev ~~iz člena 1(2) te uredbe vrst~~ potreben popravni ukrep ali če je ~~v primeru sardona in sardele~~ drstitvena biomasa katerega od teh staležev v določenem letu nižja od referenčnih točk ohranjanja iz stolpca A B Priloge H I k tej uredbi, ~~je se na Komisijo preneseno~~ **prenese** pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16 te uredbe in členom 18 Uredbe (EU) št. 1380/2013 ~~v zvezi z:~~

(a) ~~lastnostmi ribolovnega orodja, zlasti velikostjo mrežnega očesa, izdelavo orodja, velikostjo orodja ali uporabo selektivnih naprav, da se zagotovi ali izboljša selektivnost;~~

Torek, 13. november 2018

- (b) uporabo ribolovnega orodja in globino, na kateri se orodje uporablja, da se zagotovi ali izboljša selektivnost;
- (c) prepovedjo ali omejitvijo ribolova na določenih območjih za zaščito drstečih se in nedoraslih rib ali rib pod najmanjšo referenčno velikostjo ohranjanja ali neciljnih vrst rib;
- (d) prepovedjo ali omejitvijo ribolova ali uporabe nekaterih vrst ribolovnega orodja v določenih obdobjih za zaščito drstečih se rib ali rib pod najmanjšo referenčno velikostjo ohranjanja ali neciljnih vrst rib;
- (e) najmanjšimi referenčnimi velikostmi ohranjanja, da se zaščitijo nedorasli morski organizmi;
- (f) drugimi lastnostmi, povezanimi s selektivnostjo. [Sprememba 63]

1a. Ne glede na odstavek 1 se za doseganje ciljev iz člena 4 za obdobje 2019–2022 izvajajo naslednji ukrepi:

- (a) za leto 2019 se ulov za male pelagične vrste določi na ravni iz leta 2014; od leta 2020 do leta 2022 se omejitve ulova za male pelagične vrste za zadevno državo članico vsako leto postopno zmanjšujejo za 4 % v primerjavi s predhodnim letom; vendar zmanjšanje ne velja, če je v prejšnjem letu skupni ulov za vsako zadevno državo članico za več kot 2 % nižji od ravni ulova iz leta 2014;
- (b) ribolovni napor ribiških plovil, ki usmerjeno lovijo male pelagične vrste, ne presega 180 ribolovnih dni na leto in 20 ribolovnih dni na mesec, z največ 144 ribolovnimi dnevi na leto za usmerjeni ribolov sardel in z največ 144 ribolovnimi dnevi na leto za usmerjeni ribolov sardonov;
- (c) vsako leto se izvajajo prostorsko-časovne zapore za zaščito območij odraščanja in drstitvenih območij; takšne zapore za različne vrste ribolovnega orodja vključujejo celotno distribucijo malih pelagičnih vrst v Jadranskem morju za obdobja, ki niso krajša od 15 zaporednih dni in daljša od 30 zaporednih dni; te zapore veljajo v naslednjih obdobjih:
 - (i) za sardele od 1. oktobra do 31. marca in
 - (ii) za sardone od 1. aprila do 30. septembra;
- (d) dodatne zapore za plovila s skupno dolžino nad 12 metrov veljajo, posebej za vsako ribolovno orodje, najmanj šest mesecev; takšne zapore vključujejo najmanj 30 % površine, ki je opredeljena kot območje odraščanja ali območje posebnega pomena za zaščito mladih skupin rib (v teritorialnem in notranjem morju);
- (e) celotna zmogljivost flote plovil z vlečno mrežo in zaporno plavarico, ki dejavno lovijo male pelagične staleže, ne presega registrirane zmogljivosti aktivne flote v letu 2014 po bruto tonaži (BT) in/ali bruto registrski tonaži (BRT), moči motorja (kW) in po številu plovil. [Sprememba 70]

1b. Za zagotovitev stabilnosti in omejitev razlik med ukrepi za upravljanje se ne glede na odstavek 1a trajanje zapore iz točk (c) in (d) ne spremeni za več kot 10 % med zaporednimi leti. [Sprememba 71]

Torek, 13. november 2018

Člen 6a

Tehnični ukrepi

1. Za namene te uredbe se ne uporabljata drugi pododstavek člena 13(3) in ter točka 2 Priloge II k Uredbi (ES) št. 1967/2006.
2. Za namene te uredbe je največja dolžina obkroževalne mreže (zaporne plavarice in plavarice brez zaporne vrvi) omejena na 600 m, njena največja globina pa na tretjino njene dolžine. [Sprememba 72]

POGLAVJE III

DOLOČBE, POVEZANE Z OBVEZNOSTJO IZTOVARJANJA

Člen 7

Določbe, povezane z obveznostjo iztovarjanja za male pelagične vrste, ulovljene v Jadranskem morju

Na Komisijo je se v skladu s členom 15 te uredbe in členom 18 Uredbe (EU) št. 1380/2013 ~~preneseno~~ **prenese** pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi z: [Sprememba 73]

- (a) izjemami od uporabe obveznosti iztovarjanja za vrste, za katere ~~znanstveni dokazi~~ **najboljše razpoložljivo znanstveno mnenje**, v katerih ~~katerem~~ so upoštevane lastnosti orodja, značilnosti ribolovnih praks in ekosistemov, ~~kažejo~~ **kaže** visoko stopnjo preživetja, da se olajša izvajanje obveznosti iztovarjanja; [Sprememba 74]
- (b) izjemami *de minimis*, da se omogoči izvajanje obveznosti iztovarjanja; take izjeme *de minimis* se določijo za primere, navedene v členu 15(5)(c) Uredbe (EU) št. 1380/2013, in so v skladu s pogoji iz navedenega člena; in
- (c) posebnimi določbami o dokumentiranju ulova, zlasti za namene spremljanja izvajanja obveznosti iztovarjanja.
- (d) ~~določitvijo najmanjših referenčnih velikosti ohranjanja, da se zagotovi zaščita nedoraslih morskih organizmov.~~ [Sprememba 75]

POGLAVJE IV

REGIONALIZACIJA

Člen 8

Regionalno sodelovanje

1. Člen 18(1) do (6) Uredbe (EU) št. 1380/2013 se uporablja za ukrepe, navedene v členih 6 in 7 te uredbe.
2. Za namene odstavka 1 tega člena lahko države članice, ki imajo neposreden upravljalni interes, skupna priporočila v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013 prvič predložijo najpozneje dvanajst mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe in nato 12 mesecev po vsaki predložitvi ocene večletnega načrta v skladu s členom 14 te uredbe. Prav tako lahko taka priporočila predložijo po potrebi, zlasti v primeru nenadne spremembe stanja katerega od staležev, za katere se uporablja ta uredba. Skupna priporočila za ukrepe v zvezi z določenim koledarskim letom se predložijo najpozneje do 1. junija prejšnjega leta.
3. Pooblastila, dodeljena na podlagi členov 6 in 7 te uredbe, ne posegajo v pooblastila, dodeljena Komisiji na podlagi drugih določb zakonodaje Unije, vključno na podlagi Uredbe (EU) št. 1380/2013.

Torek, 13. november 2018

POGLAVJE V
NADZOR IN IZVRŠEVANJE

Člen 9

Povezava z Uredbo (ES) št. 1224/2009

Nadzorni ukrepi iz tega poglavja se uporabljajo ob ukrepih, določenih v Uredbi (ES) št. 1224/2009, razen če je v tem poglavju določeno drugače.

Člen 10

Predhodno obveščanje

1. Z odstopanjem od člena 17(1) Uredbe (ES) št. 1224/2009 se predhodno obveščanje iz navedenega člena opravi vsaj ~~eno uro in~~ pol **ure** predvidenim prihodom v pristanišče. Pristojni organi obalnih držav članic lahko za vsak primer posebej dovolijo zgodnejši vstop v pristanišče. **[Sprememba 76]**

2. Obveznost predhodnega obveščanja velja za kapitane ribiških plovil Unije, ki imajo na krovu vsaj ~~eno tono sardona~~ **dve toni sardonov** ali ~~eno tono sardele~~ **dve toni sardele**. **Ta količina se izračuna, ko se odšteje ulov iz člena 15(11) Uredbe (EU) št. 1380/2013. [Sprememba 77]**

Člen 11

Sistem za spremljanje plovil

1. Za namene te uredbe se uporaba določb člena 9(2) Uredbe (ES) št. 1224/2009 razširi na ribiška plovila, katerih dolžina čez vse je osem metrov ali več in ki v Jadranskem morju izvajajo ciljni ribolov malih pelagičnih vrst.

2. Izjema iz člena 9(5) Uredbe (ES) št. 1224/2009 se ne uporablja za plovila, ki v Jadranskem morju ciljni ribolov malih pelagičnih vrst izvajajo v skladu s to uredbo, in sicer ne glede na njihovo dolžino.

Člen 12

Elektronsko izpolnjevanje in pošiljanje ribolovnih ladijskih dnevnikov

1. Za namene te uredbe se obveznost vodenja elektronskega ribolovnega ladijskega dnevnika in njegovega pošiljanja pristojnemu organu države članice zastave v elektronski obliki vsaj enkrat dnevno, določena v členu 15(1) Uredbe (ES) št. 1224/2009, razširi na kapitane ribiških plovil Unije, katerih dolžina čez vse je osem metrov ali več ter ki izvajajo ciljni ribolov sardona ali sardele.

2. Izjema iz člena 15(4) Uredbe (ES) št. 1224/2009 se ne uporablja za kapitane plovil, ki izvajajo ciljni ribolov sardona ali sardele, in sicer ne glede na dolžino plovil.

2a. Z odstopanjem od člena 15(2) Uredbe (ES) št. 1224/2009 poveljniki vseh plovil Unije s skupno dolžino 12 metrov ali več pošljejo informacije iz člena 14 te uredbe pred začetkom iztovarjanja. [Sprememba 78]

Člen 13

Določena pristanišča

Prag, ki se uporablja za živo težo vrst zadevnega staleža, za katerega velja večletni načrt, nad katero mora ribiško plovilo svoj ulov iztovoriti v določenem pristanišču ali kraju blizu obale, kot določa člen 43 Uredbe (ES) št. 1224/2009, je:

(a) 2 000 kg sardona;

(b) 2 000 kg sardele.

Torek, 13. november 2018

POGLAVJE VI

PREGLED

Člen 14

Ocena večletnega načrta

~~Pet let~~ **Tri leta** po datumu začetku veljavnosti te uredbe in nato vsakih pet let Komisija zagotovi oceno učinka večletnega načrta na staleže, za katere se uporablja ta uredba, in ribištvo, ki izkorišča te staleže. Komisija rezultate te ocene predloži Evropskemu parlamentu in Svetu **in po potrebi poda predlog za spremembo te uredbe. [Sprememba 80]**

POGLAVJE VII

POSTOPKOVNE DOLOČBE

Člen 15

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov ~~je se podeli Komisiji~~ **preneseno na Komisijo** pod pogoji iz ~~tega člena 18 Uredbe (EU) št. 1380/2013. [Sprememba 81]~~
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 6 in 7 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe]. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece prek koncem vsakega obdobja.
3. Pooblastilo iz členov 6 in 7 lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekliče. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členoma 6 in 7, začne veljati samo, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta v dveh mesecih od uradnega obvestila o tem aktu ali če pred iztekom navedenega roka oba obvestita Komisijo, da delegiranemu aktu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 15a

Podpora iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR)

1. **Ukrepi za začasno prenehanje, sprejeti za uresničitev ciljev večletnega načrta, štejejo za začasno prenehanje ribolovnih dejavnosti za namene točk (a) in (d) člena 33(1) Uredbe (EU) št. 508/2014.**

Torek, 13. november 2018

2. Z odstopanjem od člena 33(2) Uredbe (EU) št. 508/2014 lahko do 31. decembra 2020 za ribiška plovila, ki so predmet prostorske in časovne zapore, določene v tej uredbi, podpora na podlagi te uredbe traja največ devet mesecev.
3. Za zagotovitev izvajanja odstavka 2 tega člena, je z odstopanjem od člena 25(3) Uredbe (EU) št. 508/2014 mogoče povečati skupni finančni prispevek iz ESPR nad zgornjo mejo 15 %, določeno v navedenem členu.
4. Pri izvajanju ukrepov iz člena 30 Uredbe (EU) št. 508/2014 imajo prednost ribiči, ki jih zadeva izvajanje ukrepov iz tega večletnega načrta.
5. Do 31. decembra 2020 in z odstopanjem od roka iz člena 34(4) Uredbe (EU) št. 508/2014 so lahko plovila, ki so prenehala z vsemi ribolovnimi dejavnostmi kot posledica ukrepov za zmanjšanje ribolovnega napora iz te uredbe, upravičena do podpore za trajno prenehanje iz člena 34 Uredbe (EU) št. 508/2014. [Sprememba 82]

POGLAVJE VIII KONČNE DOLOČBE

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

Torek, 13. november 2018

PRILOGA I

~~Ciljna ribolovna umrljivost~~ **Ciljne referenčne točke**
(iz ~~člena členov 4 in 5~~) [Sprememba 86]

Stalež	~~Razpon ciljne ribolovne umrljivosti, ki je skladen z doseganjem največjega trajnostnega donosa (F_{MSY})~~ Ciljne referenčne točke za male pelagične vrste	
	Stolpec A	Stolpec B
sardon	~~0,23–0,30~~ SSB_{pa}	~~0,30–0,36~~ SSB_{lim}
sardela	~~0,065–0,08~~	~~0,08–0,11~~ SSB_{lim}

[Sprememba 87]

Torek, 13. november 2018

PRILOGA II

Referenčne točke ohranjanja

(iz člena 5)

Stalež	Najnižja referenčna točka za biomaso držitvenega staleža (v tonah) ($MSY\ B_{trigger}$)	Mejna referenčna točka za biomaso (v tonah) (B_{lim})
	Stolpec A	Stolpec B
sardon	139 000	69 500
sardela	180 000	36 000

[Sprememba 84]

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0450

Pravila o državni pomoči: nove vrste državne pomoči *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2015/1588 z dne 13. julija 2015 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za določene vrste horizontalne državne pomoči (COM(2018)0398 – C8-0316/2018 – 2018/0222(NLE))

(Posvetovanje)

(2020/C 363/31)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2018)0398),
 - ob upoštevanju člena 109 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0316/2018),
 - ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A8-0315/2018),
1. odobri predlog Komisije;
 2. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.
-

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0452

Krepitev vloge organov, pristojnih za konkurenco, in zagotavljanje pravilnega delovanja notranjega trga *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje izvajali pravila konkurence in zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga (COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/32)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0142),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 103 in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0119/2017),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 20. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0057/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. se seznanja z izjavo Komisije, priloženo tej resoluciji;
 3. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2017)0063

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje uveljavljali pravila konkurence, in o zagotavljanju pravilnega delovanja notranjega trga

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2019/1.)

Sreda, 14. november 2018

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

Izjava Komisije

Komisija je seznanjena z besedilom člena 11 o začasnih ukrepih, o katerem sta se dogovorila Evropski parlament in Svet.

Začasni ukrepi so lahko ključno orodje za organe, pristojne za konkurenco, da zagotovijo, da konkurenca med potekom preiskave ni ovirana.

Da bi se organi, pristojni za konkurenco, lahko učinkoviteje soočali z razvojem dogodkov na hitro razvijajočih se trgih, se Komisija zavezuje, da bo v dveh letih od datuma prenosa te direktive opravila analizo, ali obstajajo sredstva za poenostavitev odobritev začasnih ukrepov v okviru Evropske mreže za konkurenco. Rezultati analize bodo predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu.

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0453

Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (prenovitev) (COM(2016)0590 – C8-0379/2016 – 2016/0288(COD))

(Redni zakonodajni postopek – prenovitev)

(2020/C 363/33)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0590),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0379/2016),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
- ob upoštevanju obrazloženega mnenja švedskega parlamenta v okviru Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerem izjavlja, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. januarja 2017 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 8. februarja 2017 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 28. novembra 2001 o bolj sistematičnem ponovnem sprejemu pravnih aktov ⁽³⁾,
- ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve z dne 17. oktobra 2016, naslovljenega na Odbor za industrijo, raziskave in energetiko v skladu s členom 104(3) Poslovnika,
- ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 29. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 104 in 59 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odbora za kulturo in izobraževanje in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0318/2017),

⁽¹⁾ UL C 125, 21.4.2017, str. 65.

⁽²⁾ UL C 207, 30.6.2017, str. 87.

⁽³⁾ UL C 77, 28.3.2002, str. 1.

Sreda, 14. november 2018

- A. ker po mnenju posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije predlog Komisije ne vsebuje bistvenih sprememb, razen tistih, ki so v njem opredeljene kot take, in ker je ta predlog, kar zadeva kodifikacijo nespremenjenih določb prejšnjih obstoječih besedil skupaj z njihovimi spremembami, zgolj kodifikacija obstoječih besedil brez vsebinskih sprememb;
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju in kakor je bilo prilagojeno v skladu s predlogi posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če nadomesti, bistveno spremeni ali namerava bistveno spremeniti svoj predlog;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0288

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. novembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (prenovitev)

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2018/1972.)

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0454

Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (COM(2016)0591 – C8-0382/2016 – 2016/0286(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/34)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0591),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0382/2016),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
 - ob upoštevanju Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
 - ob upoštevanju obrazloženega mnenja francoskega senata, predloženega v okviru Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerem izjavlja, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 25. januarja 2017 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 29. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odbora za kulturo in izobraževanje in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0305/2017),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 125, 21.4.2017, str. 65.

Sreda, 14. november 2018

P8_TC1-COD(2016)0286

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Agencije za podporo BEREC-u (Urad BEREC), spremembi Uredbe (EU) 2015/2120 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1211/2009

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1971.)

Sreda, 14. november 2018

P8_TA(2018)0455

Standardi emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 14. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila (COM(2018)0284 – C8-0197/2018 – 2018/0143(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/35)

Sprememba 2**Predlog uredbe****Uvodna izjava 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) *Uvedba brezemisijских težkih vozil bi morala prispevati k reševanju večjih težav z mobilnostjo v mestih. Bistveno je, da proizvajalci spodbujajo uvedbo teh vozil, da bi zmanjšali emisije CO₂ iz cestnega prometa, pa tudi da bi učinkovito zmanjšali količino onesnaževal zraka in previsoke stopnje hrupa v mestih in mestnih območjih.*

Sprememba 3**Predlog uredbe****Uvodna izjava 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2) Po uvedbi strategije za mobilnost z nizkimi emisijami je Komisija maja ⁽¹⁹⁾ oziroma novembra 2017 ⁽²⁰⁾ sprejela dva svežnja o mobilnosti. Ta dva svežnja določata pozitivno agendo za izvajanje strategije za mobilnost z nizkimi emisijami ter zagotovitev nemotenega prehoda na **čisto**, konkurenčno in povezano mobilnost za vse.

⁽¹⁹⁾ Evropa v gibanju: Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse, COM(2017)0283.

⁽²⁰⁾ Uresničevanje nizkoemisijске mobilnosti Evropska unija, ki varuje planet, opolnomoča svoje potrošnike ter ščiti svojo industrijo in delavce, COM(2017)0675.

- (2) Po uvedbi strategije za mobilnost z nizkimi emisijami je Komisija maja ⁽¹⁹⁾ oziroma novembra 2017 ⁽²⁰⁾ sprejela dva svežnja o mobilnosti. Ta dva svežnja določata pozitivno agendo za izvajanje strategije za mobilnost z nizkimi emisijami ter zagotovitev nemotenega prehoda na **brezemisijско**, konkurenčno in povezano mobilnost za vse.

⁽¹⁹⁾ Evropa v gibanju: Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse, COM(2017)0283.

⁽²⁰⁾ Uresničevanje nizkoemisijске mobilnosti Evropska unija, ki varuje planet, opolnomoča svoje potrošnike ter ščiti svojo industrijo in delavce, COM(2017)0675.

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtnim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A8-0354/2018).

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 4

Predlog uredbe

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) Ta uredba je del tretjega svežnja „Evropa v gibanju“, ki zagotavlja izvajanje nove strategije za industrijsko politiko iz septembra 2017 ⁽²¹⁾, njen namen pa je končati postopek, ki bo Evropi omogočil, da v celoti izkoristi ugodnosti posodobitve in razogljčenja mobilnosti. Cilj tega svežnja so varnejša in dostopnejša evropska mobilnost, konkurenčnejša evropska industrija, varnejša delovna mesta v Evropi ter **čistejši sistem mobilnosti in boljša prilagojenost nujnosti obravnavanja podnebnih sprememb. V ta namen bo potrebna popolna zavezanost Unije, držav članic in zainteresiranih strani tudi pri okrepitvi prizadevanj za zmanjšanje emisij CO₂ in onesnaževanja zraka.**

⁽²¹⁾ Vlaganje v pametno, inovativno in trajnostno industrijo Prenovljena strategija EU za industrijsko politiko, COM(2017)0479.

Sprememba

- (3) Ta uredba je del tretjega svežnja „Evropa v gibanju“, ki zagotavlja izvajanje nove strategije za industrijsko politiko iz septembra 2017 ⁽²¹⁾, njen namen pa je končati postopek, ki bo Evropi omogočil, da v celoti izkoristi ugodnosti posodobitve in razogljčenja mobilnosti. Cilj tega svežnja so varnejša in dostopnejša evropska mobilnost, konkurenčnejša evropska industrija, varnejša delovna mesta v Evropi ter **zanesljiva usmeritev sektorja k cilju nič emisij do sredine stoletja in njegova popolna uskladitev s Pariškim sporazumom. Da bi se vzpostavilo dobro ravnoesje med krepitvijo prizadevanj za zmanjšanje emisij CO₂ in onesnaževanja zraka ter spodbujanjem inovacij v avtomobilski industriji Unije in izboljšanjem konkurenčnosti Unije, je potrebna popolna zavezanost Unije, držav članic in deležnikov.**

⁽²¹⁾ Vlaganje v pametno, inovativno in trajnostno industrijo Prenovljena strategija EU za industrijsko politiko, COM(2017)0479.

Sprememba 5

Predlog uredbe

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) Ta uredba skupaj s **standardi glede emisij CO₂ za osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila** ⁽²²⁾ določa jasno pot do zmanjšanja emisij CO₂ v sektorju cestnega prometa in prispeva k doseganju zavezujočega **cilju** vsaj 40-odstotnega domačega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030 glede na ravni iz leta 1990, **kot ga je podprl Evropski svet v svojih sklepih z zasedanja 23. in 24. oktobra 2014 in ki ga je Svet za okolje na zasedanju 6. marca 2015 odobril kot načrtovani, nacionalno določeni prispevek Unije na podlagi Pariškega sporazuma.**

⁽²²⁾ Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi standardov emisijskih vrednosti za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila kot del celostnega pristopa Unije za zmanjšanje emisij CO₂ iz lahkih vozil ter spremembi Uredbe (ES) št. 715/2007 (UL L, ..., str.).

Sprememba

- (4) Ta uredba skupaj z **Uredbo (EU) .../... ⁽²²⁾ Evropskega parlamenta in Sveta** določa jasno pot do zmanjšanja emisij CO₂ v sektorju cestnega prometa in prispeva k doseganju zavezujočega **cilja** vsaj 55-odstotnega domačega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030 glede na ravni iz leta 1990, **kar je v skladu s Pariškim sporazumom.**

⁽²²⁾ Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi standardov emisijskih vrednosti za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila kot del celostnega pristopa Unije za zmanjšanje emisij CO₂ iz lahkih vozil ter spremembi Uredbe (ES) št. 715/2007 (UL L, ..., str.).

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) *Zato bi bilo treba za leto 2025 in za leto 2030 določiti cilje zmanjšanja emisij CO₂ za celotni vozni park novih težkih vozil Unije, ob upoštevanju časa obnove voznega parka in potrebe po tem, da sektor cestnega prometa prispeva k uresničevanju podnebnih in energetskih ciljev Unije do leta 2030 in pozneje. Ta postopni pristop je za industrijo tudi nedvoumno in dovolj zgodnje opozorilo, naj ne odlašaja z uvajanjem energetsko učinkovitih tehnologij ter brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil na trg.*

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5) Evropski svet je v sklepih iz oktobra 2014 podprl zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 30 % do leta 2030 glede na ravni iz leta 2005 v sektorjih, ki niso del sistema Evropske unije za trgovanje z emisijami. **Velik del emisij v teh sektorjih nastane** v cestnem prometu, njegove emisije pa ostajajo precej nad ravnmi iz leta 1990. Če se bodo emisije v cestnem prometu še naprej povečevale, bodo izničile učinek zmanjšanja emisij, ki je bilo doseženo v drugih sektorjih v boju proti podnebnim spremembam.
- (5) Evropski svet je v sklepih iz oktobra 2014 podprl zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 30 % do leta 2030 glede na ravni iz leta 2005 v sektorjih, ki niso del sistema Evropske unije za trgovanje z emisijami. **Leta 2016 je 25 % emisij toplogrednih plinov v Uniji nastalo** v cestnem prometu, njegove emisije pa **so se povečale že tretje leto zapored in** ostajajo precej nad ravnmi iz leta 1990. Če se bodo emisije v cestnem prometu še naprej povečevale, bodo izničile učinek zmanjšanja emisij, ki je bilo doseženo v drugih sektorjih v boju proti podnebnim spremembam.

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) *Glede na pričakovano povečanje emisij iz težkih vozil za približno 9 % in dejstvo, da še ni zahtev za zmanjšanje emisij CO₂ iz teh vozil, so za to kategorijo vozil potrebni izrecni ukrepi.*

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 9**Predlog uredbe****Uvodna izjava 9***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (9) Da bi v celoti izkoristili potencial energijske učinkovitosti in zagotovili, da sektor cestnega prometa kot celota prispeva k dogovorjenemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, je primerno, da se že obstoječi standardi glede emisij CO₂ za nove osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila dopolnijo z določitvijo standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila. Ti standardi bodo gonilo za inovacije v tehnologijah za učinkovito porabo goriva in bodo prispevali **h krepitvi** vodilnega tehnološkega položaja proizvajalcev in dobaviteljev **v Uniji**.

Sprememba

- (9) Da bi v celoti izkoristili potencial energijske učinkovitosti in zagotovili, da sektor cestnega prometa kot celota prispeva k dogovorjenemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, je primerno, da se že obstoječi standardi glede emisij CO₂ za nove osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila dopolnijo z določitvijo standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila. Ti standardi bodo gonilo za inovacije v tehnologijah za učinkovito porabo goriva in bodo prispevali **k okrepitvi** vodilnega tehnološkega položaja proizvajalcev in dobaviteljev **ter k zagotovitvi delovnih mest za visoko usposobljeno delovno silo**.

Sprememba 10**Predlog uredbe****Uvodna izjava 10***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (10) Ob upoštevanju, da so podnebne spremembe čezmejna težava, in glede na potrebo po zaščiti dobro delujočega enotnega trga za storitve cestnega prometa in za težka vozila, je primerno, da se določijo standardi glede emisij CO₂ za težka vozila na ravni Unije. Navedene standarde bi bilo treba oblikovati tako, da ne bodo posegali v konkurenčno pravo.

Sprememba

- (10) Ob upoštevanju, da so podnebne spremembe čezmejna težava, in glede na potrebo po zaščiti dobro delujočega enotnega trga za storitve cestnega prometa in za težka vozila **ter za preprečitev drobljenja trga** je primerno, da se določijo standardi glede emisij CO₂ za težka vozila na ravni Unije. Navedene standarde bi bilo treba oblikovati tako, da ne bodo posegali v konkurenčno pravo.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 12

Predlog uredbe

Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12a) Družbeno sprejemljiv in pravičen prehod na brez-emisijsko mobilnost do sredine stoletja zahteva spremembe celotne avtomobilske vrednostne verige, pri čemer se upoštevajo državljani in regije v vseh državah članicah, ki bi utegnili biti prizadeti. Pomembno je upoštevati socialne učinke prehoda in proaktivno obravnavati posledice za delovna mesta. Zato je bistvenega pomena, da sedanje ukrepe spremljajo tudi ciljno usmerjeni programi na ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni za preusposabljanje, dodatno izobraževanje in prerazporejanje delavcev, pa tudi pobude za izobraževanje in iskanje zaposlitve v prizadetih skupnostih in regijah, ki se izvajajo v tesnem dialogu s socialnimi partnerji in pristojnimi organi.

Sprememba 13

Predlog uredbe

Uvodna izjava 12 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12b) Treba je hitro vzpostaviti infrastrukture za polnjenje in dovod goriva, da se vzpostavi ozračje zaupanja za uporabnike brezemisijskih vozil in vozil z nizkimi emisijami, potrebna pa je tudi učinkovita interakcija različnih instrumentov pomoči na ravni Unije in držav članic za mobilizacijo večjih javnih in zasebnih naložb.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12c) *V strategiji za nizkoemisijsko mobilnost je bil poudarjen pomen zagotavljanja, da električna energija za električna vozila prihaja iz trajnostnih virov, in potreba, da se čim prej na ravni Unije začne izvajati dolgoročna pobuda za baterije naslednje generacije. Da se zagotovi doseganje teh ciljev, bodo potrebna večja finančna sredstva za tehnološke raziskave za proizvodnjo, upravljanje in odstranjevanje baterij za električne motorje, da bodo vedno bolj okoljsko trajnostne.*

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12d) *Večina prevoznikov tovora v Uniji so mala in srednja podjetja z omejenim dostopom do financiranja. Zato morajo biti prihodnje rešitve stroškovno učinkovite in uravnotežene. Bistvena sta trdna struktura spodbud, da se podpre uvajanje vozil z učinkovitejšo porabo goriva, in zagotavljanje mehanizmov financiranja Unije.*

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Z vidika inovacij **in** zaradi upoštevanja izvajanja novih tehnologij, ki izboljšujejo učinkovitost porabe goriva pri težkih vozilih, se bosta simulacijsko orodje VECTO in Uredba (EU) 2017/2400 nenehno in pravočasno posodabljala.

Sprememba

- (13) Z vidika inovacij **ter** zaradi upoštevanja izvajanja novih tehnologij, ki izboljšujejo učinkovitost porabe goriva pri težkih vozilih, **in razvoja dejanske reprezentativnosti vrednosti emisij CO₂, določenih z Uredbo (EU) 2017/2400**, se bosta simulacijsko orodje VECTO in Uredba (EU) 2017/2400 nenehno in pravočasno posodabljala. **Glede na vpliv, ki bi ga te nove tehnologije lahko imele na potencial za zmanjšanje emisij CO₂ v prometnem sektorju, bi bilo treba pri pregledu leta 2022 v celoti upoštevati simulacijsko orodje VECTO.**

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Podatki o emisijah CO₂, določeni v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400, se morajo spremljati na podlagi Uredbe (EU) .../2018 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾. Navedeni podatki bi morali tvoriti podlago za določanje ciljev zmanjševanja, ki naj bi jih dosegle štiri skupine težkih vozil, ki imajo največje emisije v Uniji, pa tudi za določanje povprečnih specifičnih emisij proizvajalca v danem koledarskem letu.

Sprememba

- (14) Podatki o emisijah CO₂, določeni v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400, se morajo spremljati na podlagi Uredbe (EU) **2018/956** ⁽²⁵⁾ Evropskega parlamenta in Sveta. Navedeni podatki bi morali tvoriti podlago za določanje ciljev zmanjševanja, ki naj bi jih dosegle štiri skupine težkih vozil, ki imajo največje emisije v Uniji, pa tudi za določanje povprečnih specifičnih emisij proizvajalca v danem koledarskem letu.

(Sprememba velja za celotno besedilo; če bo sprejeta, bodo potrebne ustrezne prilagoditve v celotnem besedilu.)

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) .../2018 Evropskega parlamenta in Sveta o spremljanju emisij CO₂ in porabe goriva pri novih težkih vozilih ter o poročanju o njih, UL L ... , ... , ...

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) **2018/956** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremljanju emisij CO₂ in porabe goriva pri novih težkih vozilih ter o poročanju o njih (UL L 173, 9.7.2018, str. 1).

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Cilj zmanjšanja bi bilo treba določiti za leto 2025 kot relativno zmanjšanje na podlagi povprečnih emisij CO₂ iz teh težkih vozil v letu 2019, kar bi odražalo uvedbo stroškovno učinkovitih tehnologij, ki so že na voljo za konvencionalna vozila. Cilj **2030 bi se moral upoštevati kot zaželeni, končni cilj pa bi se moral določiti** na podlagi pregleda, ki bi bil izveden leta 2022, **saj** obstaja več negotovosti glede prevzemanja bolj izpopolnjenih tehnologij, ki še niso na voljo.

Sprememba

- (15) Cilj zmanjšanja bi bilo treba določiti za leto 2025 kot relativno zmanjšanje na podlagi povprečnih emisij CO₂ iz teh težkih vozil v letu 2019, kar bi odražalo uvedbo stroškovno učinkovitih tehnologij, ki so že na voljo za konvencionalna vozila. Cilj **zmanjšanja bi bilo treba določiti tudi za leto 2030, in sicer** na podlagi pregleda, ki bi bil izveden leta 2022 **in ne bi smel zmanjšati ambicioznosti te uredbe, pri čemer bi bilo treba upoštevati, da** obstaja več negotovosti glede prevzemanja bolj izpopolnjenih tehnologij, ki še niso na voljo.

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) *Za težka vozila je kot alternativa dizelskemu gorivu na voljo utekočinjeni zemeljski plin (UZP). Uvedba sedanjih in prihodnjih bolj inovativnih tehnologij, ki temeljijo na UZP, bo prispevala h kratko- in srednjeročnemu doseganju ciljev glede emisij CO₂, saj uporaba tehnologij UZP vodi k nižjim emisijam CO₂ v primerjavi z dizelskimi vozili. Potencial vozil na UZP za zmanjšanje emisij CO₂ se že v celoti kaže v orodju VECTO. Poleg tega sedanje tehnologije UZP zagotavljajo nizko raven emisij onesnaževal zraka, kot so NO_x in delci. Vzpostavljena je tudi zadostna minimalna infrastruktura za oskrbo z gorivom in se še dodatno zagotavlja v sklopu nacionalnih okvirov politike v zvezi z infrastrukturo za alternativna goriva.*

Sprememba

- (16) **V skladu s cilji te uredbe bi morala biti v sklopu nacionalnih okvirov politike v zvezi z infrastrukturo za alternativna goriva dodatno zagotovljena tudi učinkovita, tehnološko nevtralna in zadostna minimalna infrastruktura za oskrbo z gorivom ter polnjenje.**

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17a) *Za delovna vozila in vozila kategorij M2 in M3 bi morala Komisija čim prej določiti tehnična merila za opredelitev delovnega namena vozila ali za opredelitev pojma avtobus, ki se uporablja v tej uredbi.*

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17b) *Treba bi bilo pripraviti mehanizem za potrditev osnovne vrednosti za leto 2019, da bi zagotovili natančnost in učinkovitost te uredbe.*

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (20a) *Da bi zagotovili prožnost v spodbujevalnem mehanizmu za razvoj brezemisijjskih težkih vozil, bi morali s tem povezani proizvajalci imeti možnost povezovanja na odprti, pregledni in nediskriminatorni osnovi. Sporazum o združevanju bi moral trajati največ pet let, vendar bi morala obstajati možnost obnovitve. Komisija bi morala imeti pooblastila za določitev natančnih pravil in pogojev za združevanje povezanih proizvajalcev na odprti, pregledni in nediskriminatorni osnovi v skladu s konkurenčnim pravom Unije.*

Sreda, 14. novembra 2018

Sprememba 23

Predlog uredbe

Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (21) ***V nasprotju z avtomobili in kombiniranimi vozili na trgu še niso na voljo brezemisijška in nizkoemisijška teška vozila razen avtobusov. Zato bi bilo treba uvesti namenski mehanizem v obliki olajšav, ki bi olajšal nemoten prehod na brezemisijško mobilnost. To bo zagotovilo*** spodbude za razvoj in uvedbo brezemisijških in nizkoemisijških težkih vozil na trg Unije, ki bi ***dopolnjevala*** instrumente na strani povpraševanja, kot je direktiva o čistih vozilih 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾.

⁽²⁶⁾ Direktiva 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni prevoz, kot je bila spremenjena z Direktivo .../.../EU [COM(2017)0653] (UL L 120, 15.5.2009, str. 5).

Sprememba

- (21) ***Da bi zagotovili*** nemoten prehod na brezemisijško mobilnost ***ter*** spodbude za razvoj in uvedbo brezemisijških in nizkoemisijških težkih vozil na trg Unije, ki bi ***dopolnjevale*** instrumente na strani povpraševanja, kot je direktiva o čistih vozilih 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾, ***bi bilo treba za leti 2025 in 2030 določiti referenčno vrednost za delež brezemisijških in nizkoemisijških težkih vozil v voznem parku proizvajalca.***

⁽²⁶⁾ Direktiva 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni prevoz, kot je bila spremenjena z Direktivo .../.../EU [COM(2017)0653] (UL L 120, 15.5.2009, str. 5).

Sprememba 24

Predlog uredbe

Uvodna izjava 21 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (21a) ***Minimalni delež brezemisijških in nizkoemisijških vozil bi moral biti določen tako, da bi ponudnikom in proizvajalcem polnilne infrastrukture zagotavljal varnost naložb ter tako spodbudil hitro uvajanje brezemisijških in nizkoemisijških vozil na trgu Unije, hkrati pa proizvajalcem pustil nekaj svobode pri odločanju o časovnih okvirih naložb. Uvesti bi bilo treba mehanizem za spodbujanje proizvajalcev, da brezemisijška in nizkoemisijška vozila dajo na trg Unije, kakor hitro je mogoče.***

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (22) **Zato bi se za izračun povprečnih specifičnih emisij proizvajalca morala vsa brezemisijška in nizkoemisijška vozila večkrat upoštevati. Raven spodbud bi se morala spreminjati glede na dejanske emisije CO₂ iz vozila. Da bi se izognili oslabitvi okoljskih ciljev, bi bilo treba določiti zgornjo mejo za prihranke.**

Sprememba

- (22) **Za namene izračuna specifičnega cilja emisij CO₂ za posameznega proizvajalca je treba upoštevati njegovo uspešnost glede na referenčne vrednosti za brezemisijška in nizkoemisijška vozila za leti 2025 in 2030. Da bi spodbudili razvoj in uporabo takšnih vozil ter se izognili oslabitvi okoljskih ciljev in učinkovitosti konvencionalnih motorjev z notranjim zgorevanjem, bi morali za spremembe določiti zgornjo mejo.**

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (24) Pri načrtovanju mehanizma spodbud za uvedbo brezemisijških težkih vozil bi bilo treba vključiti tudi manjše tovornjake in **avtobuse**, ki niso **zajeti** v cilje glede emisij CO₂ v tej uredbi. Tudi ta vozila pomembno prispevajo k reševanju težav z onesnaževanjem zraka v mestih. **Treba pa je opozoriti, da so brezemisijški avtobusi že na trgu in se spodbujajo z ukrepi na strani povpraševanja, na primer z javnimi naročili. Da bi zagotovili dobro uravnoteženost spodbud med različnimi tipi vozil, bi bilo treba določiti zgornjo mejo tudi za prihranke, ki so rezultat brezemisijških manjših tovornjakov in avtobusov.**

Sprememba

- (24) Pri načrtovanju mehanizma spodbud za uvedbo brezemisijških težkih vozil bi bilo treba vključiti tudi manjše tovornjake in **druge kategorije težkih vozil**, ki **še niso zajete** v cilje glede emisij CO₂ v tej uredbi. Tudi ta vozila pomembno prispevajo k reševanju težav z onesnaževanjem zraka v mestih.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 28
Predlog uredbe
Uvodna izjava 29

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (29) Komisija bi morala naložiti finančno kazen v obliki premije za presežne emisije, kadar se ob upoštevanju emisijskih olajšav in dolgov ugotovi, da ima proizvajalec presežne emisije. Da bi proizvajalcem zagotovili zadostno spodbudo za sprejetje ukrepov za zmanjšanje specifičnih emisij CO₂ iz težkih vozil, **bi morala** premija **presegati** povprečne mejne stroške tehnologij, ki so potrebni za doseganje ciljev. **Premija** bi se **morala** šteti za prihodek v splošnem proračunu Unije. Metodologija za zbiranje premij bi morala biti določena z izvedbenim aktom ob upoštevanju metodologije, sprejete na podlagi Uredbe (ES) št. 443/2009.

Sprememba

- (29) Komisija bi morala naložiti finančno kazen v obliki premije za presežne emisije, kadar se ob upoštevanju emisijskih olajšav in dolgov ugotovi, da ima proizvajalec presežne emisije. Da bi proizvajalcem zagotovili zadostno spodbudo za sprejetje ukrepov za zmanjšanje specifičnih emisij CO₂ iz težkih vozil, **je pomembno, da** premija **vedno presega** povprečne mejne stroške tehnologij, ki so potrebni za doseganje ciljev. **Zneski premije za presežne emisije** bi se **morali** šteti za prihodek v splošnem proračunu Unije. **Ti zneski bi se morali uporabiti v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji in pristojnimi organi za podporo pravičnemu prehodu avtomobilskega sektorja k brezemisijski mobilnosti in inovativnim rešitvam, ki spodbujajo hitro uvedbo brez-emisijskih ali nizkoemisijskih težkih vozil.** Metodologija za zbiranje premij bi morala biti določena z izvedbenim aktom ob upoštevanju metodologije, sprejete na podlagi Uredbe (ES) št. 443/2009 ^(1a) **Evropskega parlamenta in Sveta.**

^(1a) Uredba (ES) št. 443/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o določitvi standardov emisijskih vrednosti za nove osebne avtomobile kot del celostnega pristopa Skupnosti za zmanjšanje emisij CO₂ iz lahkih tovornih vozil (UL L 140, 5.6.2009, str. 1).

Sprememba 29
Predlog uredbe
Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (30) Potreben je trden mehanizem za doseganje skladnosti, da se zagotovi doseganje ciljev iz te uredbe. Obveznosti, naložene proizvajalcem, da predložijo natančne podatke na podlagi Uredbe (EU) .../2018 **[spremljanje in poročanje o težkih vozilih]**, in upravne kazni, ki se lahko naložijo v primeru neskladnosti s to obveznostjo, prispevajo k zagotavljanju zanesljivosti podatkov, ki se uporabljajo za zagotavljanje skladnosti s cilji iz te uredbe.

Sprememba

- (30) Potreben je trden mehanizem za doseganje skladnosti, da se zagotovi doseganje ciljev iz te uredbe. Obveznosti, naložene proizvajalcem, da predložijo natančne podatke na podlagi Uredbe (EU) št. 2018/956, in upravne kazni, ki se lahko naložijo v primeru neskladnosti s to obveznostjo, prispevajo k zagotavljanju zanesljivosti podatkov, ki se uporabljajo za zagotavljanje skladnosti s cilji iz te uredbe. **V interesu potrošnikov in javnosti je, da vedo, kateri proizvajalci spoštujejo nove standarde za emisije in kateri ne.**

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 31

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (31) Za zmanjšanje emisij CO₂ na podlagi te uredbe je bistveno, da so emisije CO₂ iz težkih vozil v uporabi skladne z vrednostmi, ki so določene na podlagi Uredbe (ES) št. 595/2009 in njenih izvedbenih ukrepov. Zato bi moralo biti mogoče, da Komisija pri izračunu povprečnih specifičnih emisij proizvajalca upošteva vsako sistemsko neskladnost, ki jo ugotovijo homologacijski organi v zvezi z emisijami CO₂ iz težkih vozil v uporabi.

Sprememba

- (31) Za zmanjšanje emisij CO₂ na podlagi te uredbe je bistveno, da so emisije CO₂ iz težkih vozil v uporabi **in na cesti** skladne z vrednostmi, ki so določene na podlagi Uredbe (ES) št. 595/2009 in njenih izvedbenih ukrepov. Zato bi moralo biti mogoče, da Komisija pri izračunu povprečnih specifičnih emisij proizvajalca upošteva vsako sistemsko neskladnost, ki jo ugotovijo homologacijski organi v zvezi z emisijami CO₂ iz težkih vozil v uporabi **in na cesti**. **Uvesti bi bilo treba tudi neodvisno preskušanje vozil v uporabi in na cesti, ki bi ga izvajala tretja stran.**

Sprememba 31
Predlog uredbe
Uvodna izjava 33

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (33) Učinkovitost ciljev iz te uredbe pri zmanjševanju emisij CO₂ je močno odvisna od reprezentativnosti metodologije, ki se uporablja za določanje emisij CO₂. V skladu z mnenjem mehanizma za znanstveno svetovanje (SAM)⁽²⁷⁾ glede lahkih vozil je primerno, da se tudi v primeru težkih vozil vzpostavi mehanizem za oceno dejanske reprezentativnosti vrednosti emisij CO₂ in porabe energije, ki so določene v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400. Komisija bi morala imeti pooblastila za zagotovitev, da so taki podatki na voljo javnosti, ter po potrebi razviti postopke za opredelitev in zbiranje podatkov, potrebnih za tako ocenjevanje.

⁽²⁷⁾ Skupina znanstvenih svetovalcev na visoki ravni, znanstveno mnenje 1/2016 Closing the gap between light-duty vehicle real-world CO₂ emissions and laboratory testing (Zmanjševanje vrzeli med dejanskimi emisijami CO₂ iz lahkih vozil, ki nastajajo med vožnjo, in emisijami iz laboratorijskega preskušanja).

Sprememba

- (33) Učinkovitost ciljev iz te uredbe pri zmanjševanju emisij CO₂ je močno odvisna od reprezentativnosti metodologije, ki se uporablja za določanje emisij CO₂. V skladu z mnenjem mehanizma za znanstveno svetovanje (SAM)⁽²⁷⁾ glede lahkih vozil je primerno, da se tudi v primeru težkih vozil vzpostavi mehanizem za oceno dejanske reprezentativnosti vrednosti emisij CO₂ in porabe energije, ki so določene v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400. Komisija bi morala imeti pooblastila za zagotovitev, da so taki podatki na voljo javnosti, ter po potrebi razviti postopke za opredelitev in zbiranje podatkov, potrebnih za tako ocenjevanje. **Če se ugotovi bistvena razlika med vrednostmi emisij, ki nastajajo med vožnjo, in vrednostmi, določenimi v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400, bi morala biti Komisija pooblaščen, da ustrezno prilagodi povprečne specifične emisije CO₂ proizvajalca in po potrebi referenčne referenčne emisije CO₂ za leto 2019, ki se uporabljajo za potrebe izpolnjevanja zahtev te uredbe.**

⁽²⁷⁾ Skupina znanstvenih svetovalcev na visoki ravni, znanstveno mnenje 1/2016 Closing the gap between light-duty vehicle real-world CO₂ emissions and laboratory testing (Zmanjševanje vrzeli med dejanskimi emisijami CO₂ iz lahkih vozil, ki nastajajo med vožnjo, in emisijami iz laboratorijskega preskušanja).

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 32
Predlog uredbe
Uvodna izjava 34 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (34a) *V svojem poročilu za leto 2020 bi morala Komisija tudi preučiti možnost razvoja metodologije za oceno emisij CO₂ težkih vozil. Na podlagi te ocene bi morala Komisija po potrebi predlagati vzpostavitev obveznosti poročanja za proizvajalce in določiti potrebna pravila in postopke tega poročanja.*

Sprememba 33
Predlog uredbe
Uvodna izjava 36

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (36) ***Izvedbena*** pooblastila ***v zvezi s členi 8(3), 9(3), 11(3) in 12(2)*** bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁸⁾ .

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (36) *Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za določanje načinov zbiranja premij za presežne emisije, sprejemanje podrobnih pravil o postopku za poročanje o odstopanjih pri emisijah CO₂ iz težkih vozil, ki so v uporabi, objavljanje podatkov, sprejemanje podrobnih pravil o postopkih za sporočanje podatkov iz naprav za merjenje porabe goriva ter določitev metodologije za opredelitev enega ali več reprezentativnih vozil podskupine vozil. Navedena izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁸⁾.*

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 34
Predlog uredbe
Uvodna izjava 37

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (37) Zaradi sprememb **ali** dopolnitev nebitvenih elementov določb te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte **zaradi prilagoditev** referenčnih emisij CO₂ **na podlagi člena 12(2) in sprememb** prilog I in II glede nekaterih tehničnih parametrov, vključno s ponderji profilov namembnosti, koristnih tovorov in letnih kilometrin ter faktorji prilagoditve koristnega tovora. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov, in da navedena posvetovanja izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016⁽²⁹⁾. Da bi zlasti zagotovili enakovredno sodelovanje pri pripravi delegiranih aktov, **bi morala** Evropski parlament in Svet vse dokumente **prejeti** sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično **udeleževati** sestankov strokovnih skupin Komisije, **na katerih se obravnava priprava** delegiranih aktov.

⁽²⁹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Sprememba

- (37) Zaradi sprememb **in** dopolnitev nebitvenih elementov določb te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte **v zvezi z določitvijo tehničnih meril za opredelitev delovnega namena vozila in za opredelitev mestnih avtobusov, določitvijo podrobnih pravil in pogojev za združevanje proizvajalcev, vzpostavitev letnega testiranja reprezentativnih vzorcev sestavnih delov, enot in sistemov, prilagoditvijo** referenčnih emisij CO₂, **uvodbo preskusa za preverjanje skladnosti pri uporabi v cestnem prometu ter v zvezi s spremembo** prilog I in II glede nekaterih tehničnih parametrov, vključno s ponderji profilov namembnosti, koristnih tovorov in letnih kilometrin ter faktorji prilagoditve koristnega tovora. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov, in da navedena posvetovanja izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016⁽²⁹⁾. Da bi zlasti zagotovili enakovredno sodelovanje pri pripravi delegiranih aktov, Evropski parlament in Svet **prejmeta** vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično **lahko udeležujejo** sestankov strokovnih skupin Komisije, **ki zadevajo pripravo** delegiranih aktov.

⁽²⁹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Sprememba 35
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta uredba z namenom prispevanja k uresničevanju cilja Unije, da v sektorjih, zajetih v členu 2 Uredbe (EU) 2018/... **[uredba o porazdelitvi prizadevanj]** zmanjša svoje emisije toplogrednih plinov v letu 2030 za 30 % pod ravnmi iz leta 2005 in doseže cilje iz Pariškega sporazuma, ter zagotavljanja ustreznega delovanja notranjega trga določa **standarde** emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila, pri čemer se specifične emisije CO₂ iz voznega parka novih težkih vozil Unije zmanjšajo v primerjavi z referenčnimi emisijami CO₂:

Sprememba

Ta uredba z namenom prispevanja k uresničevanju cilja Unije, da v sektorjih, zajetih v členu 2 Uredbe (EU) 2018/**842** zmanjša svoje emisije toplogrednih plinov v letu 2030 za 30 % pod ravnmi iz leta 2005 in doseže cilje iz Pariškega sporazuma, ter zagotavljanja ustreznega delovanja notranjega trga določa **zahteve glede** emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila, pri čemer se specifične emisije CO₂ iz voznega parka novih težkih vozil Unije zmanjšajo v primerjavi z referenčnimi emisijami CO₂:

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 36**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*(a) od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2029 za **15** %;*Sprememba*(a) od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2029 za **20** %;**Sprememba 37****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*(b) od 1. januarja 2030 dalje za najmanj **30** % glede na pregled na podlagi člena 13.*Sprememba*(b) od 1. januarja 2030 dalje za najmanj **35** % glede na pregled na podlagi člena 13.**Sprememba 38****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 2 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Da bi zagotovili nemoten prehod na brezemisijско mobilnost ter spodbude za razvoj in zagon trga Unije in infrastrukture za brezemisijška in nizkoemisijška težka vozila, ta uredba za leti 2025 in 2030 določa referenčno vrednost za delež brezemisijških in nizkoemisijških težkih vozil v celotnem voznem parku proizvajalca, v skladu s členom 5.

Specifične emisije CO₂ so prilagojene na podlagi uspešnosti glede na referenčno vrednost v skladu s točko 4 Priloge I.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 40

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta uredba se uporablja za nova vozila kategorij N2 in N3, ki izpolnjujejo naslednje značilnosti:

Sprememba

Ta uredba se uporablja kot prvi korak za nova vozila kategorij N2 in N3, ki izpolnjujejo naslednje značilnosti:

Sprememba 41

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za namene člena 5 in točke 2.3 Priloge I se uporablja tudi za vozila **kategorij M2 in M3 ter za vozila** kategorije N, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 510/2011 in ne izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d).

Sprememba

Za namene člena **1(2a), člena** 5 in točke 4 Priloge I se uporablja tudi za vozila kategorije N, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 510/2011 **Evropskega parlamenta in Sveta** ^(1a) in ne izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d). **Uporablja se tudi za namene člena 1(2b) za vozila kategorij M2 in M3, ki izpolnjujejo tehnična merila iz odstavka 2a tega člena.**

^(1a) Uredba (EU) št. 510/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2011 o določitvi standardov emisijskih vrednosti za nova lahka gospodarska vozila kot del celostnega pristopa Unije za zmanjšanje emisij CO₂ iz lahkih tovornih vozil (UL L 145, 31.5.2011, str. 1).

Sprememba 42

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Komisija najpozneje 1. julija 2019 sprejme delegirane akte v skladu s členom 15 za dopolnitev te uredbe v zvezi z določitvijo tehničnih meril za opredelitev delovnega namena vozila in za opredelitev mestnih avtobusov, zajetih v tej uredbi.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 43

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (h) „delovno vozilo“ pomeni težko vozilo, ki ni namenjeno za dostavo blaga in za katero so emisije CO₂ in poraba goriva v skladu z Uredbo (ES) št. 595/2009 in njenimi izvedbenimi ukrepi določeni samo za profile namembnosti, ki niso opredeljeni v točki 2.1 Priloge I k tej uredbi;

Sprememba

- (h) „delovno vozilo“ pomeni težko vozilo, ki ni namenjeno za dostavo blaga, **katerega delovni namen je opredeljen na podlagi tehničnih meril, določenih v skladu s členom 2(2a)** in za katero so emisije CO₂ in poraba goriva v skladu z Uredbo (ES) št. 595/2009 in njenimi izvedbenimi ukrepi določeni samo za profile namembnosti, ki niso opredeljeni v točki 2.1 Priloge I k tej uredbi;

Sprememba 44

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka k

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (k) „nizkoemisijsko težko vozilo“ pomeni težko vozilo, ki ni brezemisijsko težko vozilo, s specifičnimi emisijami CO₂ **manj kot 350 g CO₂/km**, kot je določeno na podlagi točke 2.1 Priloge I;

Sprememba

- (k) „nizkoemisijsko težko vozilo“ pomeni težko vozilo, ki ni brezemisijsko težko vozilo, s specifičnimi emisijami CO₂, kot je določeno na podlagi točke 2.1 **Priloge I, ki so za 50 % nižje od referenčne vrednosti emisij CO₂ za vsako podskupino, kot je določeno v točki 3 Priloge I;**

Sprememba 46

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) **brezemisijskega in nizkoemisijskega faktorja, določenega v skladu s členom 5.**

Sprememba

črtano

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 47

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija od leta 2020 dalje in v vsakem nadaljnjem koledarskem letu z izvajanjem aktov iz člena 10(1) za vsakega proizvajalca določi brezemisijski in nizkoemisijski faktor iz člena 4(b) za predhodno koledarsko leto.

Sprememba

Od 1. januarja 2025 se specifični delež brezemisijskih in nizkoemisijskih težkih vozil v voznem parku proizvajalca v koledarskem letu primerja z naslednjimi referenčnimi vrednostmi:

od leta 2025 naprej: vsaj 5 %;

od leta 2030 naprej: 20 % glede na pregled na podlagi člena 13.

Sprememba 48

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pri brezemisijem in nizkoemisijem faktorju se upoštevajo število in emisije CO₂ iz brezemisijskih in nizkoemisijskih težkih vozil v voznem parku proizvajalca v posameznem koledarskem letu, vključno z brezemisijskimi vozili kategorij iz drugega pododstavka člena 2(1) ter brezemisijskimi in nizkoemisijskimi delovnimi vozili.

Sprememba

črtano

Sprememba 49

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Brezemisijski in nizkoemisijski faktor se izračunata v skladu s točko 2.3 Priloge I.

Sprememba

črtano

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 50

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za namen odstavka 1 se **brezemisijska in nizkoemisijska težka vozila upoštevajo, kot sledi:**

- (a) **brezemisijsko težko vozilo se upošteva kot 2 vozili;**
- (b) **nizkoemisijsko težko vozilo se upošteva kot do 2 vozili v skladu s funkcijo njegovih specifičnih emisij CO₂ in mejne vrednosti emisij 350 g CO₂/km.**

Sprememba

Za namen **doseganja ciljev** iz odstavka 1 se **ta uredba uporablja tudi za vozila kategorije N, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 510/2011 in ne izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d) člena 2(1) te uredbe.**

Sprememba 51

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. **Brezemisijski in nizkoemisijski faktor zmanjšata povprečne specifične emisije proizvajalca za največ 3 %. Prispevek brezemisijskih težkih vozil kategorij iz drugega pododstavka člena 2(1) k navedenemu faktorju zmanjša povprečne specifične emisije proizvajalca za največ 1,5 %.**

Sprememba

črtano

Sprememba 52

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Krivulja zmanjševanja emisij CO₂ iz odstavka 1(a) se za vsakega proizvajalca določi v skladu s točko 5.1 Priloge I na podlagi krivulje linearnega zmanjševanja od referenčnih emisij CO₂ iz drugega pododstavka člena 1 do cilja za leto 2025 iz točke (a) navedenega člena ter od cilja za leto 2025 do cilja za leto 2030 iz točke (b) navedenega člena.

Sprememba

2. Krivulja zmanjševanja emisij CO₂ iz **točke (a)** odstavka 1 se za vsakega proizvajalca določi v skladu s točko 5.1 Priloge I na podlagi krivulje linearnega zmanjševanja od referenčnih emisij CO₂ iz drugega pododstavka člena 1(1) do cilja za leto 2025 iz točke (a) navedenega člena ter od cilja za leto 2025 do cilja za leto 2030 iz točke (b) navedenega člena.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 53

Predlog uredbe

Člen 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 7a

Združevanje

1. Povezani proizvajalci se lahko združijo, da bi izpolnjevali svoje obveznosti iz člena 5.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 15 za dopolnitev te uredbe, da se določijo podrobna pravila in pogoji, ki povezanim proizvajalcem omogočajo združevanje na odprti, pregledni in nediskriminatorni osnovi.

Spremembi 74 in 75

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Kadar se ugotovi, da ima proizvajalec v danem koledarskem letu od leta 2025 dalje presežne emisije na podlagi odstavka 2, Komisija naloži premijo za presežne emisije, izračunano po naslednji formuli:

(premija za presežne emisije) = (presežne emisije x 6 800 EUR/g CO₂/tkm).

1. Kadar se ugotovi, da ima proizvajalec v danem koledarskem letu od leta 2025 dalje presežne emisije na podlagi odstavka 2, Komisija **proizvajalcu ali vodji združenja, kakor je ustrezno**, naloži premijo za presežne emisije, izračunano po naslednji formuli:

v obdobju 2025–2029:

(premija za presežne emisije) = (presežne emisije x 5 000 EUR/g CO₂/tkm).

od leta 2030 naprej:

(premija za presežne emisije) = (presežne emisije x 6 800 EUR/g CO₂/tkm).

Komisija zagotovi, da višina premije za presežne emisije vedno presega povprečne mejne stroške tehnologije, potrebne za doseganje ciljev iz člena 1(1).

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 55**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

4. Zneski premije za presežne emisije se štejejo za prihodek v splošnem proračunu Unije.

Sprememba

4. Zneski premije za presežne emisije se štejejo za prihodek v splošnem proračunu Unije. **Ti zneski se uporabijo za dopolnitev ukrepov Unije in nacionalnih ukrepov, v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji in pristojnimi organi, za spodbujanje razvoja veščin ter prerazporeditve delavcev v avtomobilskem sektorju v vseh prizadetih državah članicah, zlasti v regijah in skupnostih, ki so najbolj prizadete zaradi prehoda, da bi prispevali k pravičnemu prehodu na brez-emisijsko in nizkoemisijsko mobilnost.**

Sprememba 56**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Komisija navedena odstopanja upošteva pri izračunu povprečnih specifičnih emisij proizvajalca.

Sprememba

2. Komisija navedena odstopanja upošteva pri izračunu povprečnih specifičnih emisij proizvajalca **in po potrebi prilagodi referenčne vrednosti emisij CO₂ iz leta 2019, izračunane v skladu s točko 3 Priloge I.**

Sprememba 57**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3a. Da bi zagotovili točnost podatkov, ki jih proizvajalci sporočijo v skladu z Uredbo (EU) 2018/956 in Uredbo (EU) 2017/2400, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 15 za dopolnitev te uredbe, da z letom 2019 vzpostavi sistem letnega testiranja reprezentativnih vzorcev sestavnih delov, samostojnih tehničnih enot in sistemov iz člena 12(1) Uredbe (EU) št. 2017/2400, ki se pridobijo od vsakega proizvajalca, in sicer za vozila, ki spadajo na področje uporabe te uredbe. Rezultati teh testov se primerjajo s podatki, ki jih v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400 sporočijo proizvajalci, in, kadar se ugotovijo sistematične nepravilnosti, se njihove povprečne specifične emisije, izračunane v skladu s točko 2.7 Priloge I, in po potrebi letne referenčne vrednosti emisij CO₂ za leto 2019, izračunane v skladu s točko 3 Priloge I, prilagodijo.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 58

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) od leta 2020 dalje **brezemisijski** in **nizkoemisijski faktor** iz člena 5;

Sprememba

(b) od leta 2020 dalje **za vsakega proizvajalca njegov specifični delež brezemisijskih in nizkoemisijskih težkih vozil v predhodnem koledarskem letu** iz člena 5(1);

Sprememba 59

Predlog uredbe

Člen 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 11

Sprememba

Člen 11

Dejanske vrednosti emisij CO₂ in porabe energije, ki nastajajo med vožnjo

Dejanske vrednosti emisij CO₂ in porabe energije, ki nastajajo med vožnjo

1. Komisija spremlja in oceni dejansko reprezentativnost vrednosti emisij CO₂ in porabe goriva, določenih v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400. **Zagotovi, da je javnost obveščena o tem, kako se reprezentativnost sčasoma razvija.**

1. Komisija spremlja in oceni dejansko reprezentativnost vrednosti emisij CO₂ in porabe goriva, določenih v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400.

2. V ta namen Komisija zagotovi, da so pri proizvajalcu ali nacionalnih organih, kakor je ustrezno, na voljo zanesljivi **neosebni** podatki o dejanskih vrednostih emisij CO₂ in porabe energije, ki nastajajo med vožnjo, pri težkih vozilih.

2. V ta namen Komisija zagotovi, da so pri proizvajalcu ali nacionalnih organih, kakor je ustrezno, **ter tretjim stranem za namene neodvisnega testiranja**, na voljo zanesljivi podatki o dejanskih vrednostih emisij CO₂ in porabe energije, ki nastajajo med vožnjo, pri težkih vozilih, **na podlagi podatkov iz standardiziranih naprav za merjenje porabe goriva.**

Sreda, 14. november 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Komisija najpozneje 31. decembra 2019 sprejme delegirane akte v skladu s členom 15 za dopolnitev te uredbe, s katerimi uvede preskus za preverjanje skladnosti pri uporabi v cestnem prometu, ki bo zagotavljal, da emisije CO₂ in poraba goriva težkih vozil med vožnjo ne presegajo podatkov o spremljanju, sporočenih v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400 in Uredbo (EU) 2018/956, za več kot 10 %. Komisija morebitna odstopanja, ki presegajo ta prag, upošteva pri izračunu povprečnih specifičnih emisij CO₂ proizvajalca in po potrebi prilagodi referenčne emisije CO₂ iz leta 2019.

2b. Komisija zagotovi, da je javnost obveščena o tem, kako se dejanska reprezentativnost iz odstavka 1 sčasoma razvija.

3. Komisija **lahko** z izvedbenimi akti sprejme **ukrepe** iz odstavkov 1 in 2 tega člena. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 14(2).

3. Komisija z izvedbenimi akti sprejme **podrobna pravila o postopkih za sporočanje podatkov iz naprav za merjenje porabe goriva** iz odstavkov 1 in 2 tega člena. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 14(2).

Sprememba 60

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Zaradi zagotovitve, da se pri tehničnih parametrih, ki se uporabljajo za izračun povprečnih specifičnih emisij proizvajalca na podlagi člena 4 in za izračun ciljev specifičnih emisij na podlagi člena 6, upoštevata tehnični napredek in razvoj logistike tovornega prometa, **je Komisija** pooblaščen, da v skladu s členom 15 sprejme delegirane akte za spremembo naslednjih določb iz prilog I in II:

Sprememba

1. Zaradi zagotovitve, da se pri tehničnih parametrih, ki se uporabljajo za izračun povprečnih specifičnih emisij proizvajalca na podlagi člena 4 in za izračun ciljev specifičnih emisij na podlagi člena 6, upoštevata tehnični napredek in razvoj logistike tovornega prometa, **Komisija stalno in pravočasno posodablja simulacijsko orodje VECTO in je** pooblaščen, da v skladu s členom 15 sprejme delegirane akte za spremembo naslednjih določb iz prilog I in II:

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 61

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija do 31. decembra 2022 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o učinkovitosti te uredbe, cilju zmanjšanja CO₂, ki se za leto 2030 **določi na podlagi člena 1**, ter o določitvi ciljev zmanjšanja CO₂ za druge tipe težkih vozil, vključno s priklopniki. Navedeno poročilo vključuje tudi oceno učinkovitosti načinov, ki obravnavajo zlasti **brezemisijska in nizkoemisijska vozila**, predvsem **avtobuse**, ob upoštevanju ciljev iz Direktive 2009/33/ES⁽³⁰⁾, sistem olajšav za CO₂ ter ustreznost podaljšanja uporabe navedenih načinov v letu 2030 in zatem, po potrebi **pa** se poročilu priloži predlog za spremembo te uredbe.

⁽³⁰⁾ Direktiva o čistih vozilih 2009/33/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo .../.../EU.

Sprememba

Komisija do 31. decembra 2022 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o učinkovitosti te uredbe, cilju zmanjšanja CO₂, **za leto 2030 na podlagi člena 1**, ki **naj se po potrebi prilagodi, referenčni vrednosti za delež brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil za leto 2030 v skladu s členom 5, ki naj se po potrebi prilagodi**, ter o določitvi ciljev zmanjšanja CO₂ za druge tipe težkih vozil, vključno s priklopniki **in delovnimi vozili, kot so smetarski tovornjaki**. Navedeno poročilo vključuje tudi oceno učinkovitosti načinov, ki obravnavajo zlasti **uvvedbo brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil**, predvsem **avtobusov**, ob upoštevanju ciljev iz Direktive 2009/33/ES⁽³⁰⁾, sistem olajšav za CO₂ ter ustreznost podaljšanja uporabe navedenih načinov v letu 2030 in zatem, **vzpostavitev potrebne infrastrukture za polnjenje in dovod goriva, možnost uvedbe standardov CO₂ za motorje, zlasti za delovna vozila, različne kombinacije vozil z nestandardnimi merami, ki se uporabljajo v nacionalnem prometu, kot so modularni koncepti, dejansko reprezentativnost vrednosti emisij CO₂ in porabe energije, določeno v skladu z Uredbo (EU) 2017/2400 ter oceno posodobitve simulacijskega orodja VECTO**. Po potrebi se poročilu priloži predlog za spremembo te uredbe.

⁽³⁰⁾ Direktiva o čistih vozilih 2009/33/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo .../.../EU.

Sprememba 76

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija najpozneje do 31. decembra 2020 zasnuje metodologijo, s katero se pri izračunu povprečnih emisij voznega parka, kjer se za pogon uporablja stisnjeni ali utekočinjeni zemeljski plin, zajame učinek plinastih goriv za prevoz, ki so napredna ali pridobljena iz obnovljivih virov in so skladna z merili trajnosti iz druge direktive o spodbujanju rabe energije iz obnovljivih virov. Metodologiji po potrebi priloži predlog za spremembo te uredbe.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 73

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija nadalje preuči možnost razvoja metodologije za oceno emisij CO₂ v celotnem življenjskem ciklu vseh težkih vozil, ki se dajo na trg Unije. Na podlagi svoje ocene po potrebi predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu zakonodajni predlog, v katerem določi obveznosti proizvajalcev glede poročanja o emisijah v življenjskem ciklu ter vsa potrebna pravila in postopke za to poročanje.

Sprememba 62

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Komisiji pomaga odbor **xxx**, ustanovljen z **Uredbo** (EU) .../2018 [upravljanje]. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

1. Komisiji pomaga odbor **za podnebne spremembe**, ustanovljen s **členom 26 Uredbe** (EU) št. 525/2013 ^(1a) **Evropskega parlamenta in Sveta**. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

^(1a) **Uredba** (EU) št. 525/2013 **Evropskega parlamenta in Sveta** z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije ter o razveljavitvi Sklepa št. 280/2004/ES (UL L 165, 18.6.2013, str. 13).

Sprememba 63

Predlog uredbe

Člen 15 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 10 (2) in 12(1) se na Komisijo prenese za nedoločen čas od [dneva začetka veljavnosti te uredbe].

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov **2 (2a), 7a, 9(3a), 10(2), 11(2a)** in 12(1) se na Komisijo prenese za nedoločen čas od [dneva začetka veljavnosti te uredbe].

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 64**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Prenos pooblastila iz členov 10(2) in 12(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

Sprememba

3. Prenos pooblastila iz členov **2(2a), 7a, 9(3a), 10(2), 11(2a)** in 12(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

Sprememba 65**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s **členom** 10(2) **in členom** 12(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o navedenem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Sprememba

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s **členi** **2(2a), 7a, 9(3a), 10(2), 11(2a) in** 12(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o navedenem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 66**Predlog uredbe****Člen 16 – odstavek 1**

Uredba (ES) št. 595/2009

Člen 5 – odstavek 4 – točka 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(„1) postopek za preverjanje na podlagi primernih in reprezentativnih vzorcev, ali so vozila, ki so bila registrirana in so se začela uporabljati, usklajena z vrednostmi emisij CO₂ in porabe goriva, določenimi na podlagi te uredbe in njenih izvedbenih ukrepov.“.

Sprememba

(„1) postopek za preverjanje na podlagi primernih in reprezentativnih vzorcev, ali so vozila, ki so bila registrirana in so se začela uporabljati, usklajena z vrednostmi emisij CO₂ in porabe goriva, določenimi na podlagi te uredbe in njenih izvedbenih ukrepov. **Ta postopek v skladu s členom 13(10) Uredbe (EU) 2018/858^(1a) Evropskega parlamenta in Sveta izvedejo tudi akreditirane in neodvisne tretje strani.**“

^(1a) Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).

Sprememba 77**Predlog uredbe****Člen 16 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba***Člen 16a****Sprememba Direktive Sveta 96/53/ES**

V Prilogi I k Direktivi 96/53/ES^(1a) se za točko 2.2.4.2 vstavita naslednji točki:

„2.2.5 Največja dovoljena teža kombinacij vozil na alternativna goriva, kot je določena v točki (b) člena 5(2) Uredbe (EU) .../... [predlog uredbe COM(2018)0284] se poveča za dodatno težo, potrebno za tehnologijo alternativnih goriv, a največ do 1 tone.

Sreda, 14. november 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2.2.6 Največja dovoljena teža kombinacij brezemisijских vozil se poveča za dodatno težo, potrebno za brezemisijске tehnologije, kar je odvisno od brezemisijского razpona vozila, a največ do 2 toni. Komisija najpozneje do 1. julija 2019 sprejme formulo za izračun potrebne teže.“

^(1a) Direktiva Sveta 96/53/ES z dne 25. julija 1996 o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (UL L 235, 17.9.1996, str. 59).

Sprememba 67

Predlog uredbe

Priloga I – točka 2 – točka 2.3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2.3. Izračun brezemisijского in nizkoemisijского faktorja iz člena 5

črtano

Za vsakega proizvajalca in koledarsko leto se brezemisijский in nizkoemisijский faktor iz člena 5 izračuna po naslednji formuli:

$$ZLEV = V / (V_{conv} + V_{zlev}) \text{ z najmanj } 0,97$$

Kje:

število novih težkih vozil proizvajalca razen vseh delovnih vozil v skladu s členom 4(a).

število novih težkih vozil proizvajalca, razen vseh delovnih vozil v skladu s členom 4(a) ter brezemisijских in nizkoemisijских težkih vozil;

vsota V_{in} in V_{out} ,

pri čemer je/so:

nič

je vsota vseh novih brezemisijских in nizkoemisijских težkih vozil z značilnostmi iz člena 2(1)(a) do (d);

nič

specifične emisije CO_2 v g/km iz brezemisijских in nizkoemisijских težkih vozil v, določene v skladu s točko 2.1;

skupno število brezemisijских težkih vozil kategorij iz drugega pododstavka člena 2(1), pomnoženo z 2 in z največ 1,5 % V_{conv} .

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 68**Predlog uredbe****Priloga I – točka 2 – točka 2.7 – formula***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

$$\text{CO}_2 = \text{ZLEV} \times \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times \text{avgCO}_{2\text{sg}}$$

pri čemer je/so:

 $\sum_{\text{sg}}$ je vsota vseh podskupin;**ZLEV kot je določen v točki 2.3;** share_{sg} kot je določen v točki 2.4; MPW_{sg} kot je določen v točki 2.6; $\text{avg CO}_{2\text{sg}}$ kot je določen v točki 2.2;*Sprememba*

$$\text{CO}_2 = \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times \text{avgCO}_{2\text{sg}}$$

pri čemer je/so:

 $\sum_{\text{sg}}$ je vsota vseh podskupin; share_{sg} kot je določen v točki 2.4; MPW_{sg} kot je določen v točki 2.6; $\text{avg CO}_{2\text{sg}}$ kot je določen v točki 2.2;**Sprememba 69****Predlog uredbe****Priloga I – točka 4 – odstavek 1 – formula – vrstica 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

$$T = \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times (1 - \text{rf}) \times \text{rCO}_{2\text{sg}}$$

Sprememba

$$T = \text{ZLEV\_benchmark\_factor} * \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times (1 - \text{rf}) \times \text{rCO}_{2\text{sg}}$$

Sprememba 70**Predlog uredbe****Priloga I – točka 4 – odstavek 1 – formula – vrstica 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*rf je cilj zmanjšanja emisij CO₂ (v %), kot je določen v **členu 1** (a) in (b) za specifično koledarsko leto;*Sprememba*rf je cilj zmanjšanja emisij CO₂ (v %), kot je določen v **točkah** (a) in (b) **prvega pododstavka člena 1** za specifično koledarsko leto;

Sreda, 14. november 2018

Sprememba 71

Predlog uredbe

Priloga I – točka 4 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Za obdobje od leta 2025 do leta 2029 je $ZLEV\_benchmark\_factor$, $(1 + y - x)$, če pa je seštevek večji od 1,03 ali manjši od 0,97, se $ZLEV\_benchmark\_factor$ določi na 1,03 ali 0,97, odvisno od primera,

pri čemer je/so:

x 5 %;

y delež brezemisij in nizkoemisij vozil v proizvodnem voznom parku novoregistriranih težkih vozil, izračunan kot skupno število brezemisij vozil kategorije N, ki ne sodijo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 510/2011 in ne izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d) člena 2(1), in skupno število nizkoemisij in brezemisij vozil, ki izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d) člena 2(1), pri čemer se v skladu s spodnjo formulo vsak izmed njih šteje za $ZLEV\_specific$, deljeno s skupnim številom vozil, registriranih v zadevnem koledarskem letu;

$ZLEV\_specific = 1 - (CO_{2v} / (0,5 * rCO_{2sg})),$ pri čemer je/so:

CO_{2v} specifične emisije CO_2 v g/km iz brezemisij in nizkoemisij težkih vozil v, določenih v skladu s točko 2.1;

rCO_{2sg} , kot je določen v Oddelku 3.

Sprememba 72

Predlog uredbe

Priloga I – točka 4 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Za leto 2030 je $ZLEV\_benchmark\_factor$ $(1 + y - x)$, če pa je seštevek večji od 1,05, se $ZLEV\_benchmark\_factor$ določi na 1,05;

Sreda, 14. november 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

če je seštevek večji od 1,0 ali manjši od 0,98, se $ZLEV\_benchmark\_factor$ določi na 1,0;

če pa je seštevek manjši od 0,95, se $ZLEV\_benchmark\_factor$ določi na 0,95.

Pri čemer je/so:

x 20 % glede na pregled na podlagi člena 13;

y delež brezemisijjskih in nizkoemisijjskih vozil v proizvodjalčevem voznem parku novoregistriranih težkih vozil, izračunan kot skupno število brezemisijjskih vozil kategorije N, ki ne sodijo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 510/2011 in ne izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d) člena 2(1), in skupno število nizkoemisijjskih in brezemisijjskih vozil, ki izpolnjujejo značilnosti iz točk (a) do (d) člena 2(1), pri čemer se v skladu s spodnjo formulo vsak izmed njih šteje za $ZLEV\_specific$, deljeno s skupnim številom vozil, registriranih v zadevnem koledarskem letu;

$ZLEV\_specific = 1 - (CO_{2v} / (0,5 * rCO_{2sg})),$ pri čemer je/so:

CO_{2v} specifične emisije CO_2 v g/km iz brezemisijjskih in nizkoemisijjskih težkih vozil v, določenih v skladu s točko 2.1;

rCO_{2sg} , kot je določen v Oddelku 3.

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0462

Pravice in obveznosti potnikov v železniškem prometu *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (prenovitev) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

(Redni zakonodajni postopek – prenovitev)

(2020/C 363/36)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0548),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 91(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog (C8-0324/2017),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 18. januarja 2018 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 28. novembra 2001 o bolj sistematičnem ponovnem sprejemu pravnih aktov ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve z dne 24. julija 2017, naslovljenega na Odbor za promet in turizem v skladu s členom 104(3) Poslovnika,
 - ob upoštevanju členov 104 in 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem ter mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0340/2018),
- A. ker po mnenju posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije predlog ne predvideva bistvenih sprememb, razen tistih, ki so v njem opredeljene kot take, in ker je ta predlog, kar zadeva kodifikacijo nespremenjenih določb prejšnjih obstoječih besedil skupaj z njihovimi spremembami, zgolj kodifikacija obstoječih besedil brez vsebinskih sprememb;
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju in kakor je bilo prilagojeno v skladu s predlogi posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 197, 8.6.2018, str. 66.

⁽²⁾ UL C 77, 28.3.2002, str. 1.

Četrtek, 15. november 2018

P8_TC1-COD(2017)0237

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potrebni je več sprememb Uredbe (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ , **da se ob ustreznem upoštevanju zlasti členov 11, 12 in 14 Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotovi boljša zaščita za potnike in spodbudi povečanje deleža potovanja po železnici. Glede na te spremembe in** zaradi jasnosti bi **zato** bilo treba ~~navedeno~~ Uredbo (ES) št. 1371/2007 prenoviti. [Sprememba 1]
- (2) V okviru skupne prometne politike je pomembno zagotoviti uporabniške pravice potnikov v železniškem prometu ter izboljšati kakovost in učinkovitost storitev železniškega prevoza potnikov, kar lahko pripomore k povečanju deleža železniškega prevoza v primerjavi z drugimi načini prevoza.
- (3) Kljub znatnemu napredku na področju zaščite potrošnikov v Uniji so še vedno potrebne nadaljnje izboljšave za zaščito pravic potnikov v železniškem prometu, **zlasti v zvezi z nadomestili v primeru zamude, odpovedi ali materialne škode.** [Sprememba 2]
- (4) Potnik v železniškem prometu je šibkejša stran prevozne pogodbe, zato bi bilo treba njegove pravice v tem pogledu zaščititi.
- (5) S priznavanjem enakih pravic potnikom, ki potujejo v mednarodnem in notranjem železniškem prometu, bi se ~~moralo~~ **moralo** povišati raven varstva potrošnikov v Uniji ter zagotoviti enaki konkurenčni pogoji za prevoznike v železniškem prometu in enotna raven pravic za potnike **pravic potnikov v Uniji, zlasti kar zadeva njihov dostop do informacij in nadomestilo v primeru zamude ali odpovedi. Potniki bi morali prejeti čim bolj točne informacije o svojih pravicah.** [Sprememba 3]
- (5a) **Ta uredba ne bi smela posegati v pristojnost držav članic ali pristojnih organov, da določijo socialne tarife za storitve, ki se urejajo v skladu z obveznostmi javnih storitev, in za komercialne storitve.** [Sprememba 4]

⁽¹⁾ UL C 197, 8.6.2018, str. 66.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 315, 3.12.2007, str. 14).

Četrtek, 15. november 2018

- (6) Mestne, ~~primestne in regionalne~~ storitve železniškega prevoza potnikov se po svoji naravi razlikujejo od storitev na dolgih relacijah. Države članice bi ~~zato morale~~ **zato** imeti možnost, da mestne, ~~primestne in regionalne~~ storitve železniškega prevoza potnikov, ki niso čezmejne storitve znotraj Unije, izvzamejo iz nekaterih določb o pravicah potnikov. [Sprememba 136]
- (7) Cilj te uredbe je izboljšati storitve železniškega prevoza potnikov v Uniji. Zato bi morale države članice imeti možnost, da začasno odobrijo odstopanja za storitve v regijah, pri katerih se znaten del storitve izvaja izven Unije, če je na delu takšnih storitev, ki se zagotavlja na ozemlju teh držav članic, v skladu z njihovim nacionalnim pravom zagotovljena zadovoljiva raven pravic potnikov.
- (8) ~~Vendar se ta odstopanja ne bi smela uporabljati za določbe te uredbe, ki olajšujejo uporabo prevoznih storitev v železniškem prometu invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo. Poleg tega se odstopanja ne bi smela uporabljati v zvezi s pravicami oseb, ki želijo kupiti vozovnico za potovanje z vlakom, da to storijo brez nepotrebnih težav, določbami o odgovornosti prevoznikov v železniškem prometu glede potnikov in njihove prtljage, zahtevo, da je prevoznik v železniškem prometu ustrezno zavarovan, ter zahtevo, da prevozniki v železniškem prometu sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev osebne varnosti potnikov na železniških postajah in vlakih ter za obvladovanje tveganja.~~ [Sprememba 6]
- (9) Med pravice uporabnikov prevoznih storitev v železniškem prometu sodi prejemanje informacij v zvezi s ~~prevozno storitvijo~~ **temi storitvami in povezanimi zadevami** pred in med potovanjem. Če je le mogoče, bi morali **ter po njem**. Prevozniki v železniškem prometu in prodajalci vozovnic **bi morali** te informacije kar se da hitro zagotoviti vnaprej **ali vsaj na začetku potovanja**. Te informacije bi bilo treba zagotoviti v obliki, dostopni invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo, **in bi morale biti javno dostopne**. **Prevozniki v železniškem prometu bi morali te informacije zagotoviti prodajalcem vozovnic in drugim prevoznikom v železniškem prometu, ki prodajajo njihovo storitev.** [Sprememba 7]
- (9a) **Dostop do vseh operativnih podatkov in tarif v realnem času brez diskriminacije in pod sprejemljivimi pogoji povečuje dostopnost potovanja po železnici za nove stranke ter jim zagotavlja večjo izbiro med možnostmi potovanja in tarifami. Da bi prevozniki v železniškem prometu spodbujali potovanje po železnici, bi morali prodajalcem vozovnic zagotavljati operativne podatke in podatke o tarifah. Prizadevati bi si bilo treba za to, da se potnikom omogoči rezervacija enotnih vozovnic in optimalnih enkratnih železniških potovanj.** [Sprememba 8]
- (9b) **Spodbujanje večmodalnega prevoza potnikov bi omogočilo doseganje podnebnih ciljev. Zato bi morali prevozniki v železniškem prometu objaviti tudi povezave z drugimi načini prevoza, da bodo potniki seznanjeni z njimi pred rezervacijo potovanja.** [Sprememba 9]
- (9c) **Dobro razvit večmodalni prevoz potnikov bo prispeval k doseganju podnebnih ciljev. Zato bi morali prevozniki v železniškem prometu opozoriti tudi na povezave z drugimi načini prevoza, da bodo potniki seznanjeni z njimi pred rezervacijo potovanja.** [Sprememba 10]
- (10) Podrobnejše zahteve glede zagotavljanja potovalnih informacij so določene v tehničnih specifikacijah za interoperabilnost (TSI) iz Uredbe Komisije (EU) št. 454/2011 ⁽¹⁾.
- (11) Krepitev pravic potnikov v železniškem prometu bi morala temeljiti na obstoječem mednarodnem pravu iz Dodatka A – Enotna pravila za pogodbo o mednarodnem železniškem prevozu potnikov in prtljage (CIV) h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) z dne 9. maja 1980, kakor je spremenjena s Protokolom o spremembi Konvencije o mednarodnem železniškem prometu z dne 3. junija 1999 (Protokol iz leta 1999). Vendar je zaželeno področje uporabe te uredbe razširiti in zaščititi ne le potnike v mednarodnem železniškem prometu, temveč tudi potnike v notranjem železniškem prometu. Unija je h konvenciji COTIF pristopila 23. februarja 2013.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 454/2011 z dne 5. maja 2011 o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom „telematske aplikacije za potniški promet“ vseevropskega železniškega sistema (UL L 123, 12.5.2011, str. 11).

Četrtek, 15. november 2018

- (12) V okviru prodaje vozovnic za prevoz potnikov bi morale države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva ali prebivališča, ne glede na to, ali je zadevni potnik trajno ali začasno prisoten v drugi državi članici. Navedeni ukrepi bi se morali nanašati na vse prikritke oblike diskriminacije, ki bi z uporabo meril, kot so prebivališče, fizična ali digitalna lokacija, lahko imele enak učinek. Glede na razvoj spletnih platform za prodajo potniških vozovnic bi morale države članice posebno pozornost posvetiti temu, da do diskriminacije ne prihaja med dostopanjem do spletnih vmesnikov ali nakupom vozovnic. Kljub temu ureditve prevoza, ki vključujejo socialne tarife, ne bi smele biti ~~samodejno~~ izključene, pod pogojem, da so ~~sorazmerne in~~ neodvisne od državljanstva oseb, ki jih zadevajo. **[Sprememba 11]**
- (13) Vse večja priljubljenost kolesarjenja v Uniji vpliva tudi širše na sektorja mobilnosti in turizma. S povečanjem deleža uporabe železnic in kolesarjenja v strukturi načinov prevoza se zmanjšuje vpliv prometa na okolje. Zato bi morali prevozniki v železniškem prometu kar najbolj olajšati združevanje potovanj s kolesom in vlakom, zlasti ~~tako, da potnikom dovolijo, da kolesa vzamejo s seboj na vlak~~ **bi morali dati na voljo zadostno število stojal za sestavljena kolesa v temu namenjenih prostorih na vseh vrstah potniških vlakov, vključno z visokohitrostnimi vlaki, vlaki na dolgih relacijah ter čezmejnimi in lokalnimi vlaki. Potniki bi morali biti obveščeni o prostoru, ki je na voljo za kolesa. Te zahteve bi morale veljati za vse prevoznike v železniškem prometu od ... [dve leti po datumu začetka veljavnosti te uredbe]. [Sprememba 12]**
- (14) Prevozniki v železniškem prometu bi morali olajšati prehod potnikov v železniškem prometu od enega operaterja k drugemu s pomočjo izdaje enotnih vozovnic, ~~če je to mogoče~~. **[Sprememba 13]**
- (15) Z vidika Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov ter z namenom, da se invalidnim osebam in osebam z zmanjšano mobilnostjo zagotovijo možnosti potovanja po železnici, primerljive z možnostmi drugih državljanov, bi bilo treba določiti pravila o nediskriminaciji in pomoči med potovanjem. Invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo, naj bo vzrok zanjo invalidnost, starost ali kateri koli drugi dejavnik, imajo, tako kot vsi drugi državljani, pravico do prostega gibanja in nediskriminacije. Med drugim bi bilo treba posvetiti posebno pozornost zagotavljanju **dostopnih** informacij invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo v zvezi z dostopnostjo do prevoznih storitev v železniškem prometu, pogoji dostopa do tirnih vozil in njihovo opremo. Da bi bili potniki z omejeno možnostjo zaznavanja kar najbolj obveščeni o zamudah, bi bilo treba uporabljati **ustrezne in razumljive** optične in akustične sisteme. ~~Invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo bi morale imeti možnost kupiti vozovnico na vlaku brez dodatnih stroškov. Osebe bi morale biti ustrezno usposobljene, da se odzove na potrebe invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo, zlasti, ko jim nudijo pomoč. Za zagotovitev enakih pogojev potovanja bi morala biti takim osebam na postajah in brezplačno na vlaku voljo pomoč na voljo vedno, kadar obratujejo vlaki, ter ne samo ob določenih urah~~ **pri vstopu na vlak in izstopu z njega. [Sprememba 14]**
- (15a) **Če na postaji ni dostopnih zmogljivosti za prodajo vozovnic, morajo invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo imeti možnost, da vozovnico kupijo na vlaku. [Sprememba 15]**
- (16) Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj bi morali upoštevati potrebe invalidnih oseb ali oseb z omejeno mobilnostjo, ~~skladno s v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1300/2014 (TSI za osebe z omejeno mobilnostjo) ⁽¹⁾ in Direktivo XXX, ki dopolnjuje TSI~~. Poleg tega bi morali biti v skladu s pravili Unije o javnih naročilih, zlasti z Direktivo 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, vse zgradbe in tirna vozila dostopni s postopnim odpravljanjem fizičnih in funkcionalnih ovir pri nabavi novega materiala ali pri izvajanju gradbenih ali večjih obnovitvenih del. **[Sprememba 16]**

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1300/2014 z dne 18. novembra 2014 o tehničnih specifikacijah za interoperabilnost v zvezi z dostopnostjo železniškega sistema Unije za invalide in funkcionalno ovirane osebe (UL L 356, 12.12.2014, str. 110).

⁽²⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

Četrtek, 15. november 2018

- (17) Zaželeno je, da bi ta uredba uvedla sistem nadomestil za potnike v primeru zamude, povezane z odgovornostjo prevoznikov v železniškem prometu, na isti podlagi kot mednarodni sistem, ki ga zagotavlja COTIF, zlasti z Enotnimi pravili CIV, ki se nanašajo na pravice potnikov. **Kupnina za vozovnico bi morala biti v celoti vračljiva.** V primeru zamude pri storitvi prevoza potnikov bi morali prevozniki v železniškem prometu potnikom zagotoviti nadomestilo ~~kot odstotni delež~~ **do 100 % cene vozovnice.** [Sprememba 17]
- (18) Prevozniki v železniškem prometu bi obvezno morali biti zavarovani ali bi morali skleniti enakovreden dogovor o odgovornosti do potnikov v železniškem prometu v primeru nesreč. Kadar država članica določi najvišji znesek odškodnine za primer smrti ali telesne poškodbe potnika, bi morala biti ta odškodnina najmanj enaka znesku, določenemu v enotnih pravilih CIV. **Države članice bi morale imeti možnost, da kadar koli povečajo znesek odškodnine za primer smrti ali telesne poškodbe potnikov.** [Sprememba 18]
- (19) Krepitev pravic do nadomestila in pomoči v primeru zamud, zamujenih povezav ali odpovedi prevozne storitve v prometu naj bi spodbudila delovanje trga storitev železniškega potniškega prometa v korist potnikov.
- (20) V primeru zamud bi potniki morali imeti možnost za nadaljevanje ali preusmeritev potovanja pod primerljivimi pogoji prevoza. V takem primeru bi bilo treba **zlasti** upoštevati potrebe invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo **po ustreznih informacijah.** [Sprememba 19]
- (20a) **Razlaga potovanja ali kombiniranega potovanja bi morala vključevati vse okoliščine z realističnimi ali veljavnimi minimalnimi časi povezav, če se prvotno rezervirajo, ob upoštevanju vseh pomembnih dejavnikov, kot so velikost in lokacija posameznih postaj ali zadevnih platform.** [Sprememba 137]
- (21) ~~Vendar pa prevozniku v železniškem prometu ne bi smelo biti treba plačati nadomestila, če lahko dokaže, da je do zamude prišlo zaradi izrednih vremenskih razmer ali večjih naravnih nesreč, ki so ogrozile varno izvajanje storitve. Vsak tak dogodek bi moral imeti značilnosti izredne naravne nesreče in ne vremenskih dogodkov, ki se lahko pričakujejo v zadevnem letnem času, kot so na primer jesenske nevihte ali redne poplave v mestih, ki jih povzroči plimovanje ali taljenje snega. Prevozniki v železniškem prometu bi morali dokazati, da zamude niso mogli niti predvideti niti preprečiti, čeprav so za to sprejeli vse razumne ukrepe.~~ [Sprememba 20]
- (22) Upravitelji postaj bi morali v sodelovanju z upravljavci infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu pripraviti **in objaviti** načrte ravnanja v nepredvidljivih razmerah, da bi kar najbolj zmanjšali učinke večjih prekinitev storitev ter običalim potnikom zagotovili ustrezne informacije in oskrbo. [Sprememba 21]
- (23) Ta uredba ne bi smela omejevati pravic prevoznikov v železniškem prometu, **prodajalcev vozovnic ali upravljavcev železniških postaj ali infrastrukture,** da **po potrebi** zahtevajo nadomestilo od katere koli osebe, vključno s tretjimi osebami, **za izpolnitev obveznosti do potnikov** v skladu ~~z veljavno nacionalno zakonodajo~~ **s to uredbo.** [Sprememba 22]
- (24) Kadar država članica prevozniku v železniškem prometu odobri neizvajanje določb te uredbe, bi morala spodbujati prevoznike v železniškem prometu, v posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo potnike, da uvedejo nadomestila in pomoč v primeru večjih prekinitev storitev železniškega prevoza potnikov.
- (25) Zaželeno je tudi, da se žrtve nesreč in vzdrževane družinske člane razbremenijo kratkotrajnih finančnih skrbi neposredno po nesreči.
- (26) V interesu potnikov v železniškem prometu je, da se v dogovoru z javnimi organi sprejmejo ustrezni ukrepi za zagotovitev osebne varnosti potnikov na postajah in vlakih.

Četrtek, 15. november 2018

- (27) Potniki v železniškem prometu bi morali imeti možnost, da pritožbo v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz te uredbe, predložijo kateremu koli zadevnemu prevozniku v železniškem prometu, **prodajalcu vozovnic, upravljavcu železniške postaje ali upravljavcu infrastrukture**, in pravico do odgovora v razumnem roku. [Sprememba 23]
- (28) Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj bi morali določiti, objaviti, upravljati in spremljati standarde kakovosti za storitve železniškega prevoza potnikov, **vkjučno s storitvami za invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo**. [Sprememba 24]
- (29) Za ohranitev visoke ravni varstva potrošnikov v železniškem prometu bi se moralo od držav članic zahtevati, da določijo nacionalne izvršilne organe, ki bodo podrobno spremljali in izvrševali to uredbo na nacionalni ravni. Ti organi bi morali imeti možnost, da sprejmejo različne izvršilne ukrepe **in potnikom zagotovijo možnost zavezujočega alternativnega reševanja sporov v skladu z Direktivo 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta** ⁽¹⁾. Potniki bi morali imeti možnost, da se tem organom pritožijo glede morebitnih kršitev te uredbe **in po dogovoru uporabljajo spletno reševanje sporov, vzpostavljeno v skladu z Uredbo (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta** ⁽²⁾. **Poleg tega bi bilo treba določiti, da lahko pritožbe vložijo organizacije, ki zastopajo skupine potnikov.** Ti organi bi morali med seboj sodelovati, da zagotovijo ustrezno obravnavo ~~takšnih~~ **teh** pritožb, **ta uredba pa bi morala še vedno biti navedena v prilogi k Uredbi (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta** ⁽³⁾. **Nacionalni izvršilni organi vsako leto na svojem spletišču objavijo poročila s statističnimi podatki, v katerih navedejo število in vrsto prejetih pritožb ter izid sprejetih izvršilnih ukrepov. Poleg tega bi bilo ta poročila treba objaviti na spletnem mestu Agencije Evropske unije za železnice.** [Sprememba 25]
- (30) Obdelava osebnih podatkov bi se morala izvajati v skladu s predpisi Unije o varstvu osebnih podatkov, zlasti z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.
- (31) Države članice bi morale določiti kazni za kršitve te uredbe in zagotoviti izvajanje teh kazni. Kazni, med katerimi bi lahko bilo tudi plačilo nadomestila zadevni osebi, bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne **ter med drugim vključevati najnižjo denarno kazen ali delež letnega prometa zadevnega podjetja ali organizacije, odvisno od tega, kateri znesek je višji**. [Sprememba 26]
- (32) Ker ciljev te uredbe, namreč razvoja železnic Unije in uvedbe pravic potnikov, ni mogoče v ustrezni meri doseči na ravni držav članic in jih je lažje dosegati na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena, ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseg te ciljev.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (UL L 165, 18.6.2013, str. 63).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (UL L 165, 18.6.2013, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 345, 27.12.2017, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

Četrtek, 15. november 2018

- (33) Da se zagotovi visoka raven zaščite potnikov, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov za spreminjanje Prilog I, II in III v zvezi z Enotnimi pravili CIV, za določanje minimalne ravni informacij, ki jih morajo zagotoviti prevozniki v železniškem prometu in prodajalci vozovnic, in minimalnih standardih kakovosti storitev ter za prilagajanje zneskov, navedenih v tej uredbi, glede na inflacijo. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁽¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente istočasno kot strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (33a) ***Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z oblikovanjem standardiziranega formularja Unije za pritožbe, s katerim lahko potniki zahtevajo nadomestilo v skladu s to uredbo. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta***⁽²⁾. [Sprememba 27]
- (34) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela iz Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti iz členov 21, 26, 38 in 47, ki določajo prepoved vsakršne diskriminacije, vključenost invalidov, visoko raven varstva potrošnikov ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča. Sodišča držav članic morajo to uredbo uporabljati ob upoštevanju teh pravic in načel –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I
Splošne določbe

Člen 1
Predmet urejanja **in cilji** [Sprememba 28]

Ta uredba določa pravila za železniški prevoz **za določitev učinkovite zaščite potnikov in spodbujanje potovanja po železnici** v zvezi z: [Sprememba 29]

- (a) nediskriminacijo med potniki v zvezi s pogoji prevoza **in izdajanja vozovnic**; [Sprememba 30]
- (b) odgovornostjo prevoznikov v železniškem prometu in njihovimi obveznostmi v zvezi z zavarovanjem potnikov in njihove prtljage;
- (c) pravicami potnikov v primeru nesreče s smrtnim izidom ali osebno poškodbo oziroma izgubo ali poškodbo prtljage, ki se zgodi pri uporabi storitev železniškega prevoza;
- (d) pravicami potnikov **in nadomestilom potnikom** v primeru ~~odpovedi~~ **motenj, kot sta odpoved ali zamuda**; [Sprememba 31]
- (e) minimalnimi, **točnimi in pravočasnimi** informacijami, ki jih je treba **v dostopni obliki** zagotoviti potnikom, **vključno s sklenitvijo prevoznih pogodb in izdajanjem vozovnic**; [Sprememba 32]

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Četrtek, 15. november 2018

- (f) nediskriminacijo in obvezno pomočjo, **ki jo** invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo **zagotovi usposobljeno osebje**; [Sprememba 33]
- (g) določanjem in spremljanjem standardov kakovosti za prevozne storitve v prometu in obvladovanjem tveganj v zvezi z osebno varnostjo potnikov;
- (h) ~~reševanjem~~ **ustreznimi postopki za vlaganje in reševanje** pritožb; [Sprememba 34]
- (i) splošnimi predpisi o izvrševanju.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja po vsej Uniji za potovanja in storitve železniškega prevoza v notranjem in mednarodnem prometu, ki jih zagotavlja en ali več prevoznikov v železniškem prometu z licenco v skladu z Direktivo 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.
2. Države članice lahko ob upoštevanju odstavka 4 iz uporabe te uredbe izvzamejo naslednje storitve:
 - (a) mestne, ~~primestne in regionalne~~ storitve železniškega prevoza potnikov, kot so navedene v Direktivi 2012/34/EU, razen čezmejnih storitev v Uniji; [Sprememba 138]
 - (b) storitve mednarodnega potniškega prometa, od katerih se znaten del, ki vključuje vsaj en v voznem redu predviden postajni postanek, izvaja izven Skupnosti, ~~pod pogojem, da so pravice potnikov ustrezno zagotovljene v skladu z zadevno nacionalno zakonodajo na ozemlju države članice, ki odobri odstopanje.~~ [Sprememba 36]
- (ba) notranje storitve železniškega prevoza potnikov, za katere so države članice takšno oprostitev odobrile na podlagi Uredbe (ES) št. 1371/2007 za največ 12 mesecev po ... [datum začetka veljavnosti te uredbe].** [Sprememba 37]
3. Države članice obvestijo Komisijo o odstopanjih, odobrenih na podlagi točk (a), ~~in~~ (b) **in (ba)** odstavka 2, ~~ter o ustreznosti njihovih nacionalnih zakonov na njihovem ozemlju za namene točke (b) odstavka 2.~~ [Sprememba 38]
4. Členi 5, ~~106~~, 11, 12 in 25-17 ter poglavje V se uporabljajo za vse storitve železniškega prevoza potnikov iz odstavka 1, vključno s storitvami, ki so izvzete v skladu s ~~točkama~~ **točko** (a) ~~in (b)~~ odstavka 2. [Sprememba 39]

4a. Ta uredba se ne uporablja za storitve izključno zgodovinskega pomena. [Sprememba 40]

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi:

- (1) „prevoznik v železniškem prometu“ pomeni prevoznika v železniškem prometu, kakor je opredeljen v členu 3(1) Direktive 2012/34/EU;
- (1a) „prevoznik“ pomeni pogodbenega prevoznika v železniškem prometu, s katerim je potnik sklenil prevozno pogodbo, ali niz zaporednih prevoznikov v železniškem prometu, ki jih lahko zavezuje ta pogodba;** [Sprememba 41]

⁽¹⁾ Direktiva 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja (UL L 343, 14.12.2012, str. 32).

Četrtek, 15. november 2018

- (1b) „**nadomestni prevoznik**“ pomeni prevoznika v železniškem prometu, ki ni sklenil prevozne pogodbe s potnikom, vendar mu je pogodbeni prevoznik v železniškem prometu v celoti ali deloma poveril izvedbo prevoza po železnici; [Sprememba 42]
- (2) „upravljavec infrastrukture“ pomeni upravljavca infrastrukture, kakor je opredeljen v členu 3 Direktive 2012/34/EU;
- (3) „upravljavec postaje“ pomeni organizacijski subjekt v državi članici, na katerega je bila prenesena odgovornost za upravljanje železniške postaje in ki je lahko upravljavec infrastrukture;
- (4) „organizator potovanja“ pomeni organizatorja ~~ali posrednika~~, pri katerem ne gre za prevoznika v železniškem prometu v smislu **točke (8)** člena 3(8) in (9) Direktive (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾; [Sprememba 43]
- (5) „prodajalec vozovnic“ pomeni vsakega posrednika prevoznih storitev v železniškem prometu, ki sklepa pogodbe o prevozu in prodaja vozovnice, **ločene vozovnice ali enotne vozovnice** v svojem imenu ali v imenu ~~prevoznika enega ali več prevoznikov~~ v železniškem prometu; [Sprememba 44]
- (5a) „**distributer**“ pomeni ~~posrednika prevoznih storitev v železniškem prometu, ki prodaja vozovnice v imenu prevoznika v železniškem prometu in za katerega ne velja nobena obveznost iz pogodbe, sklenjene med potnikom in prevoznikom v železniškem prometu;~~ [Sprememba 45]
- (6) „pogodba o prevozu“ pomeni pogodbo o prevozu, za katerega se zahteva plačilo, ali brezplačnem prevozu med prevoznikom v železniškem prometu ~~ali prodajalcem vozovnic~~ in potnikom o zagotovitvi ene ali več prevoznih storitev; [Sprememba 46]
- (6a) „**vozovnica**“ pomeni veljavno dokazilo, ki potniku daje pravico do prevoza v železniškem prometu, ne glede na to, ali je vozovnica izdana v papirni obliki, v obliki e-vozovnice, pametne kartice ali potovalne kartice; [Sprememba 47]
- (6b) „**kombiniran prevoz**“ pomeni vozovnico ali vozovnice, ki predstavljajo več kot eno pogodbo o prevozu za zaporedne storitve železniškega prevoza ~~enega ali več prevoznikov v železniškem prometu;~~ [Sprememba 48]
- (7) „rezervacija“ pomeni dovoljenje, pisno ali elektronsko, ki daje prevoznemu subjektu pravico do prevoza na podlagi predhodno potrjenih dogovorov o prevozu za določeno osebo;
- (8) „enotna vozovnica“ pomeni vozovnico ali **ločene** vozovnice, ki predstavljajo eno ~~pogodbo~~ **ali več pogodb** o prevozu za zaporedne storitve železniškega prevoza enega ali več prevoznikov v železniškem prometu **za celotno potovanje, kupljene pri istem prodajalcu vozovnic, organizatorju potovanja ali prevozniku v železniškem prometu;** [Sprememba 49]
- (9) „storitev“ pomeni storitev železniškega prevoza potnikov, ki deluje med železniškimi postajami ali postajališči po voznem redu;
- (10) „potovanje“ pomeni prevoz potnika med postajo odhoda in postajo prihoda ~~na podlagi ene pogodbe o prevozu;~~ [Sprememba 50]
- (11) „storitev železniškega prevoza potnikov v notranjem prometu“ pomeni storitev železniškega prevoza potnikov, pri kateri ni prečkanja meje države članice;
- (12) „storitev mednarodnega potniškega prometa“ pomeni storitev mednarodnega potniškega prometa, kot je opredeljena v členu 3(5) Direktive 2012/34/EU;

(¹) Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL L 326, 11.12.2015, str. 1).

Četrtek, 15. november 2018

- (13) „zamuda“ pomeni časovno razliko med časom prihoda potnika, načrtovanega v skladu z objavljenim voznim redom, in časom njegovega dejanskega ali pričakovanega prihoda na končno namembno postajo;
- (13a) „**prihod**“ pomeni **trenutek, ko se vrata vlaka odprejo na namembnem peronu in se dovoli izstop**; [Sprememba 51]
- (14) „večkratna vozovnica“ ali „sezonska vozovnica“ pomeni vozovnico za neomejeno število voženj, ki omogoča veljavnemu imetniku potovanje z vlakom na določeni progi ali omrežju v določenem obdobju;
- (15) „zamujena povezava“ pomeni okoliščino, ko potnik **na potovanju ali kombiniranem potovanju, ne glede na to, ali poteka na podlagi ene pogodbe ali ne**, zamudi eno ali več storitev ~~na potovanju~~, do katere pride zaradi zamude ali odpovedi ene ali več prejšnjih storitev; [Sprememba 139]
- (16) „invalidna oseba“ in „oseba z omejeno mobilnostjo“ pomenita katero koli osebo s trajnimi ali začasnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da ne morejo tako kot drugi potniki polno in učinkovito uporabljati storitev prevoza, ali osebe, ki so pri uporabi prevoza funkcionalno ovirane ~~zaradi svoje starosti~~; [Sprememba 53]
- (17) „splošni pogoji prevoza“ pomeni pogoje prevoznika v železniškem prometu v obliki splošnih pogojev ali tarif, ki pravno veljajo v vsaki državi članici in ki so postali s sklenitvijo pogodbe o prevozu njen sestavni del;
- (18) „vozilo“ pomeni motorno vozilo ali priklopnik, ki se prevaža na tirnem vozilu v času, ko se prevažajo potniki;
- (19) „Enotna pravila CIV“ pomeni Enotna pravila za pogodbo o mednarodnem železniškem prevozu potnikov in prtljage (CIV), kot so določena v Dodatku A h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF).

Poglavje II

Pogodba o prevozu, informacije in vozovnice

Člen 4

Pogodba o prevozu

Ob upoštevanju določb tega poglavja je sklepanje in izvajanje pogodbe o prevozu ter zagotavljanje informacij in vozovnic urejeno z določbami iz II. dela in III. dela iz Priloge I.

Člen 5

Nediskriminatorni pogoji pogodbe o prevozu

Brez poseganja v socialne tarife bi morali prevozniki v železniškem prometu, **organizatorji potovanj** ali prodajalci vozovnic splošni javnosti **prodajati vozovnice in enotne vozovnice in sprejemati rezervacije od potnikov v skladu s členom 10 te uredbe ter** ponujati pogodbene pogoje **glede prevoza in prodaje vozovnic ter** tarife, ki ne povzročajo neposredne ali posredne diskriminacije na podlagi državljanstva ali prebivališča ~~končne stranke~~ **končnega potnika** ali na podlagi sedeža prevoznika v železniškem prometu, **organizatorja potovanj** ali prodajalca vozovnic v Uniji **ali na podlagi tega, kako so potniki kupili vozovnico**. [Sprememba 55]

Četrtek, 15. november 2018

Člen 6

Kolesa

Potniki imajo pravico na vlak prinesiti kolesa, ~~po potrebi proti razumnemu plačilu. Svoja kolesa morajo ves čas potovanja imeti pod nadzorom in zagotoviti, da ne povzročijo nevšečnosti ali škode drugim potnikom, na opremi za mobilnost, prtljagi ali pri opravljanju železniških storitev. Prevoz koles se lahko zavrne ali omeji zaradi varnostnih ali operativnih razlogov pod pogojem, da, vključno s hitrimi vlaki, vlaki za dolge razdalje ter čezmejnimi in lokalnimi vlaki, prinesiti kolesa. Vsi novi ali prenovljeni potniški vlaki morajo imeti najpozneje do ... [dve leti po datumu začetka veljavnosti te uredbe] dobro označen namenski prostor za prevoz sestavljenih koles, kjer je prostora za najmanj osem koles.~~ Prevozniki v železniškem prometu, prodajalci vozovnic, organizatorji potovanja in, kadar je to ustrezno, upravljavci postaj, potnike **najpozneje pri nakupu vozovnic** obvestijo o pogojih za ~~takšno zavrnitev ali omejitev~~ **prevoz koles na vseh vlakih** v skladu z Uredbo (EU) št. 454/2011. [Sprememba 56]

Člen 7

Izključitev odstopanja od obveznosti in omejevalnih določb

1. Obveznosti do potnikov v skladu s to uredbo ni mogoče omejevati ali od njih odstopati, še zlasti ne z omejevalnimi klavzulami ali klavzulami o odstopanju od teh obveznosti v pogodbi o prevozu. **Pogodbeni pogoji, katerih neposreden ali posreden namen je odpoved ali odstopanje od pravic, ki izhajajo iz te uredbe, ali omejitev teh pravic, niso zavezujoči za potnika.** [Sprememba 57]
2. Prevozniki v železniškem prometu, **organizatorji potovanj ali prodajalci vozovnic** lahko potnikom ponudijo pogodbene pogoje, ki so zanje ugodnejši od pogojev, določenih v tej uredbi. [Sprememba 58]

Člen 8

Obveznost zagotavljanja informacij o ukinitvi prevoznih storitev v prometu

Prevozniki v železniškem prometu ali, po potrebi, pristojni organi, odgovorni za pogodbe o opravljanju železniških storitev po javnem naročilu, **objavijo** sklepe o ~~stalni ali začasni~~ ukinitvi **ali bistvenem zmanjšanju** prevoznih storitev v prometu **pravočasno** pred njihovo uveljavitvijo, ~~stalno ali začasno objavijo~~ na primeren način **in brez odlašanja**, in sicer tudi v obliki, dostopni ~~invalidnim osebam~~ **invalidom**, v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive XXX⁽¹⁾ **in Uredbe (EU) št. 1300/2014, obenem pa zagotovijo smiselno in ustrezno posvetovanje o teh predlogih pred začetkom njihovega izvajanja.** [Sprememba 59]

Člen 9

Potovalne informacije

1. Na zahtevo potnika prevozniki v železniškem prometu, **organizatorji potovanj** in prodajalci vozovnic, ki **v svojem imenu ali** v imenu enega ali več prevoznikov v železniškem prometu ponujajo pogodbe o prevozu, zagotovijo vsaj informacije, določene v delu I Priloge II v zvezi s potovanji, za katera zadevni prevoznik v železniškem prometu ponuja ~~pogodbe~~ **pogodbe** o prevozu. Te informacije, če so na razpolago, zagotovijo prodajalci vozovnic, ki pogodbe o prevozu nudijo v svojem imenu, in organizatorji potovanj. **Za zagotovitev skladnosti s to uredbo prevozniki v železniškem prometu zagotovijo te informacije prodajalcem vozovnic in drugim prevoznikom v železniškem prometu, ki prodajajo njihovo storitev.** [Sprememba 60]

⁽¹⁾ Direktiva XXX o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev (Evropski akt o dostopnosti) (UL L X, X.X.XXXX, str. X).

Četrtek, 15. november 2018

2. Prevozniki v železniškem prometu in, če ~~je to mogoče~~ **potrebno**, prodajalci vozovnic med potovanjem, in sicer tudi na povezovalnih postajah, zagotovijo potnikom vsaj informacije, določene v delu II Priloge II. **Za zagotovitev skladnosti s to uredbo prevozniki v železniškem prometu zagotovijo te informacije prodajalcem vozovnic in drugim prevoznikom v železniškem prometu, ki prodajajo njihovo storitev.** [Sprememba 61]

3. **Prevozniki v železniškem prometu, organizatorji potovanj in prodajalci vozovnic potnikom zagotovijo** informacije iz odstavkov 1 in 2 ~~se zagotovijo v najprimernejši obliki in sicer tudi z uporabo prek preprosto dostopnih, splošno uporabljenih~~ najsodobnejših komunikacijskih tehnologij, **ki v zvezi z odstavkom 2 delujejo v realnem času, ter po možnosti v pisni obliki, da bi potnikom zagotovili vse zahtevane informacije iz Priloge II k tej uredbi.** Predvsem je treba zagotoviti, da so te informacije dostopne invalidnim osebam v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive XXX in, Uredbe (EU) št. 454/2011 ~~in Uredbe (EU) št. 1300/2014.~~ **Razpoložljivost oblik, dostopnih osebam z omejeno mobilnostjo, je jasno objavljena.** [Sprememba 62]

4. **Prevozniki v železniškem prometu**, upravljavci postaj in upravljavci infrastrukture dajo ~~realnečasne~~ podatke o vlakih, in sicer tudi o vlakih, ki jih upravljajo drugi prevozniki v železniškem prometu, ~~nediskriminatorno javno~~ na voljo ~~prevoznikom v železniškem prometu in prodajalcem vozovnic~~ **realnem času, da bi odpravili diskriminacijo med potniki.** [Sprememba 63]

4a. Prevozniki v železniškem prometu v sodelovanju z upravljavci postaj in upravljavci infrastrukture v časovnih razporedih navedejo informacije o dostopnih železniških povezavah in postajah. [Sprememba 64]

Člen 10

Razpoložljivost vozovnic, enotnih vozovnic in rezervacij

1. Prevozniki v železniškem prometu in prodajalci vozovnic ponujajo vozovnice ~~in, če so na voljo~~, enotne vozovnice in rezervacije. ~~Po najboljših močeh si prizadevajo ponuditi enotne vozovnice, in sicer tudi za vsa čezmejna potovanja in ali potovanja, ki vključujejo~~ **nočni vlak in** več kot enega prevoznika v železniškem prometu.

2. Brez poseganja v odstavka 3 in 4 prevozniki v železniškem prometu in prodajalci vozovnic izdajajo vozovnice potnikom na vsaj enega od naslednjih načinov:

(a) prek prodajnih mest ali avtomatov za vozovnice;

(b) prek telefona, interneta ali druge široko dostopne informacijske tehnologije;

(c) na vlakih.

Države članice Pristojni organi iz Uredbe (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ lahko od prevoznikov v železniškem prometu zahtevajo, da izdajajo vozovnice v okviru pogodb za opravljanje storitev po javnem naročilu na več kot en način. [Sprememba 66]

3. Prevozniki v železniškem prometu nudijo možnost pridobitve vozovnic za zadevno prevozno storitev na vlaku, razen če se ta omeji ali ne dopusti iz **utemeljenih** varnostnih razlogov, razlogov, ki izhajajo iz politike boja proti goljufijam, zaradi obvezne rezervacije ali iz tehtnih komercialnih razlogov, **vključno z omejeno razpoložljivostjo prostora ali sedežev.** [Sprememba 67]

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L 315, 3.12.2007, str. 1).

Četrtek, 15. november 2018

4. Če na postaji odhoda ni prodajnega mesta ali avtomata za vozovnice, morajo biti potniki na postaji obveščeni:
 - (a) o možnosti, da vozovnico kupijo prek telefona ali interneta ali na vlaku, ter o postopku takšnega nakupa;
 - (b) o najbližji železniški postaji ali kraju, kjer so na voljo prodajna mesta in/ali avtomati za vozovnice.
5. Če na postaji ni prodajnega mesta ali dostopnega avtomata za vozovnice, ~~lahko invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo ali ni na voljo nobene druge možnosti za predhodni nakup vozovnice, lahko potniki~~ vozovnice brez dodatnih stroškov kupijo na vlaku. [Sprememba 68]
6. Če so potniku izdane ločene vozovnice za **eno potovanje ali kombinirano** potovanje, ki sestoji iz več zaporednih storitev železniškega prevoza enega ali več prevoznikov v železniškem prometu, ima enako pravico do informacij, pomoči, oskrbe in nadomestil, kot bi jo imel, če bi mu bila izdana enotna vozovnica, ta pravica pa velja za celotno potovanje **ali kombinirano potovanje** od odhoda do končne postaje, ~~razen če je bil izrecno in v pisni obliki obveščen o nasprotnem~~. Takšne informacije zlasti navajajo, da potnik v primeru, da zamudi povezavo, ni upravičen do pomoči ali nadomestila, ki bi temeljila na celotni dolžini potovanja. Dokazno breme, da so bile te informacije zagotovljene, nosi prevoznik v železniškem prometu, njegov zastopnik, organizator potovanja ali prodajalec vozovnic. [Sprememba 140]

Člen 10a

Zagotavljanje informacij o potovanju prek vmesnikov za aplikacijsko programiranje

1. Prevozniki v železniškem prometu zagotovijo nediskriminatoren dostop do vseh informacij o potovanju, tudi operativnih informacij v realnem času o voznih redih in tarifah, kot je določeno v členu 9, in sicer prek vmesnikov za aplikacijsko programiranje (API).
2. Prevozniki v železniškem prometu zagotovijo organizatorjem potovanj, prodajalcem vozovnic in drugim prevoznikom v železniškem prometu, ki ponujajo njihove storitve, nediskriminatoren dostop do sistemov rezervacij prek vmesnikov aplikacijskih programov, da lahko sklepajo pogodbe o prevozu in izdajajo vozovnice, enotne vozovnice in sprejemajo rezervacije, tako da bodo zagotovili najboljšo in stroškovno najučinkovitejšo pot, vključno s čezmejnimi potmi.
3. Prevozniki v železniškem prometu zagotovijo, da so tehnične specifikacije vmesnikov za aplikacijsko programiranje dobro znane ter prosto in brezplačno dostopne. Vmesniki za aplikacijsko programiranje uporabljajo odprte standarde, splošno uporabljene protokole in strojno berljive oblike, da se omogoči medobratovalnost med sistemi.
4. Prevozniki v železniškem prometu zagotovijo, da so spremembe tehničnih specifikacij za njihove vmesnike za aplikacijsko programiranje dane na voljo organizatorjem potovanj in prodajalcem vozovnic čim prej in najpozneje tri mesece pred uvedbo spremembe, razen v izrednih razmerah. Izredne razmere se dokumentirajo in dokumentacija se da na voljo pristojnim organom na njihovo zahtevo.
5. Prevozniki v železniškem prometu morajo zagotoviti, da je dostop do vmesnikov za aplikacijsko programiranje zagotovljen na nediskriminatoren način na enaki ravni razpoložljivosti in uspešnosti, vključno s podporo, dostopom do vse dokumentacije, standardov, protokolov in formatov. Organizatorji potovanj in prodajalci vozovnic ne smejo biti v slabšem položaju v primerjavi s prevoznikom v železniškem prometu.
6. Vmesniki za aplikacijsko programiranje se določijo v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1926 ⁽¹⁾. [Sprememba 70]

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1926 z dne 31. maja 2017 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opravljanjem storitev zagotavljanja večmodalnih potovalnih informacij po vsej EU (UL L 272, 21.10.2017, str. 1).

Četrtek, 15. november 2018

POGLAVJE III

ODGOVORNOST PREVOZNIKOV V ŽELEZNIŠKEM PROMETU ZA POTNIKE IN NJIHOVO PRTLJAGO

Člen 11

Odgovornost glede potnikov in prtljage

Ob upoštevanju določb tega poglavja in brez poseganja v veljavne nacionalne določbe, ki potnikom podeljujejo dodatno nadomestilo za škodo, odgovornost prevoznikov v železniškem prometu glede potnikov in njihove prtljage urejajo poglavja I, III in IV IV. dela, VI. del in VII. del iz Priloge I.

Člen 12

Zavarovanje in kritje odgovornosti za primer smrti ali telesne poškodbe potnika

Prevoznik v železniškem prometu se ustrezno zavaruje v skladu s členom 22 Direktive 2012/34/EU in na podlagi ocene svojih tveganj ali sklene enakovreden dogovor o kritju svojih odgovornosti po tej uredbi.

Člen 13

Predplačilo

1. V primeru smrti ali poškodbe potnika prevoznik v železniškem prometu iz člena 26(5) Priloge I nemudoma, najpozneje pa v petnajstih dneh po ugotovitvi identitete fizične osebe, ki je upravičena do nadomestila, izplača predplačilo v višini, ustrezni trenutnim ekonomskim potrebam ter sorazmerno z utrpljeno škodo.
2. Brez poseganja v odstavek 1 predplačilo ni nižje od 21 000 EUR na osebo v primeru smrti.
3. Predplačilo ne pomeni priznavanja odgovornosti in se lahko izravna pri pozneje izplačanih zneskih na podlagi te uredbe, vendar ni vračljivo – razen v primerih, ko je bila škoda povzročena zaradi malomarnosti ali po krivdi potnika ali ko oseba, ki je prejela predplačilo, ni bila oseba, upravičena do nadomestila.

Člen 14

Izpodbijanje odgovornosti

Četudi prevoznik v železniškem prometu izpodbija svojo odgovornost za telesne poškodbe potniku, ki ga prevaža, stori vse razumno, da pomaga potniku, ki zahteva nadomestilo za škodo od tretjih oseb.

POGLAVJE IV

ZAMUDE, ZAMUJENE POVEZAVE IN ODPOVEDI

Člen 15

Odgovornost glede zamud, zamujenih povezav in odpovedi

Ob upoštevanju določb tega poglavja odgovornost prevoznikov v železniškem prometu glede zamud, zamujenih povezav in odpovedi ureja Poglavje II IV. dela iz Priloge I.

Člen 16

Povračilo in preusmeritev

1. Če se pri odhodu ali v primeru zamujene povezave med potovanjem ~~z enotno vozovnico z razlogom~~ pričakuje, da bo zamuda pri prihodu na namembno postajo po pogodbi o prevozu daljša od 60 minut **ali da bo vlak odpovedan**, imajo potniki takoj na voljo izbiro med eno od naslednjih možnosti: **[Spememba 71]**

Četrtek, 15. november 2018

- (a) povračilom cene celotne vozovnice pod pogoji, po katerih je bila plačana, za del ali dele poti, ki niso bili opravljeni, in za del ali za dele poti, ki so bili že opravljeni, če potovanje glede na potnikov prvotni potovalni načrt ne služi več svojemu namenu, in ob prvi priložnosti, kadar je primerno, tudi povratno prevozno storitvijo do prvega izhodišča. Izplačilo povračila se izvede pod istimi pogoji kot izplačilo nadomestila iz člena 17;
- (b) nadaljevanjem ali spremembo potovanja pod primerljivimi pogoji prevoza **in brez dodatnih stroškov** do namembne postaje, in sicer ob prvi priložnosti, **tudi v primeru zamujene povezave zaradi zamude ali odpovedi predhodnega dela prevoza potnika. V takem primeru se potniku omogoči potovanje z naslednjim vlakom, ki pelje do namembne postaje, tudi če nima posebne rezervacije ali če naslednji vlak upravlja drug prevoznik v železniškem prometu; [Sprememba 72]**
- (c) nadaljevanjem ali spremembo potovanja pod primerljivimi pogoji prevoza do namembne postaje, in sicer s poznejšim datumom po izbiri potnika, **vendar najpozneje v enem mesecu po ponovni vzpostavitvi storitve. [Sprememba 73]**

2. Za namene točke (b) odstavka 1 lahko primerljivo preusmeritev izvede katero koli prevozno podjetje v železniškem prometu, ta storitev pa lahko vključuje uporabo prevoza višjega razreda v drugih načinih **kopenskega** prevoza, ne da bi potniku pri tem nastali dodatni stroški. Prevozniki v železniškem prometu si razumno prizadevajo, da bi se izognili dodatnim povezavam. Skupni čas potovanja pri uporabi drugega načina prevoza za del potovanja, ki ni bil opravljen po načrtu, pa mora biti primerljiv s časom potovanja, kot je bil prvotno načrtovan v skladu z voznim redom. Potniki se ne prerazporedijo v vozila nižjega razreda, razen če si ta vozila edino sredstvo, ki je na voljo za preusmeritev. **[Sprememba 74]**

3. Ponudniki storitev preusmeritvenega prevoza ~~so posebej pozorni, da se invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo pri storitvi nadomestnega prevoza zagotovi primerljiva~~ **zagotovijo primerljivo** raven ~~pomoči in~~ dostopnosti. **Ta storitev nadomestnega prevoza je lahko skupna vsem potnikom, lahko pa se prevoznik odloči, da bo nekaterim invalidnim osebam oziroma osebam z omejeno mobilnostjo zagotovil individualen prevoz, prilagojen njihovim posebnim potrebam. [Sprememba 75]**

Člen 17

Nadomestilo cene vozovnice

1. ~~Ne da bi izgubil~~ **Čeprav obdrži** pravico do prevoza, lahko potnik v primeru zamude od prevoznika v železniškem prometu zahteva nadomestilo za zamudo med krajem odhoda in krajem prihoda, navedenima ~~v pogodbi~~ **na vozovnici ali vozovnicah, ki predstavljajo eno ali več pogodb** o prevozu, v zvezi s katero strošek nakupa ~~vozovnice~~ ni bil povrnjen v skladu z določbami člena 16. Najmanjša nadomestila za zamude so:

- (a) ~~2550~~ % cene vozovnice v primeru zamude od 60 do ~~11990~~ minut;
- (b) ~~5075~~ % cene vozovnice v primeru zamude **od 91 do** 120 minut ~~ali več;~~

(ba) 100 % cene vozovnice v primeru zamude 121 minut ali več. [Sprememba 76]

2. Odstavek 1 se uporablja tudi za potnike, ki imajo večkratno vozovnico ali sezonsko vozovnico za železniški prevoz. Če je pri njih v času veljavnosti večkratne ali sezonske vozovnice **ali kartice ugodnosti** prišlo do več zamud in odpovedi, lahko zahtevajo primerno nadomestilo v skladu z ureditvijo glede nadomestil prevoznikov v železniškem prometu. Ta ureditev navede merila za določanje zamud in za izračun nadomestila. Če se med obdobjem veljavnosti večkratne vozovnice ali sezonske vozovnice zamude, krajše od 60 minut, zgodijo večkrat, se zamude seštevajo in se potnikom zagotovi nadomestilo v skladu z ureditvijo glede nadomestil prevoznikov v železniškem prometu, **določeno v točkah (a), (b) in (ba) odstavka 1. [Sprememba 77]**

Četrtek, 15. november 2018

3. Nadomestilo za **odpoved ali** zamudo je izračunano v razmerju s polno ceno, ki jo je potnik dejansko plačal za **odpovedano storitev ali** storitev z zamudo. Če pogodba o prevozu velja za povratno potovanje, se nadomestilo za **odpoved ali** zamudo na poti tja ali nazaj izračuna na podlagi polovične cene vozovnice. Na enak način se cena za **odpovedano prevozno storitev ali** prevozno storitev z zamudo v okviru katere koli druge pogodbe o prevozu, ki omogoča potovanje z več zaporednimi etapami, izračuna v razmerju do polne cene. **[Sprememba 78]**
4. Pri izračunu zamude se ne upošteva zamuda, za katero lahko prevoznik v železniškem prometu dokaže, da je do nje prišlo izven ozemelj Unije.
5. Nadomestilo cene vozovnice se izplača v enem mesecu od predložitve zahtevka za nadomestilo. Nadomestilo se lahko izplača v obliki bonov in/ali drugih storitev, če so pogoji prilagodljivi (zlasti glede trajanja veljavnosti in namembnega kraja). Nadomestilo se na zahtevo potnika izplača v gotovini.
6. Nadomestilo cene vozovnice se ne zniža za stroške finančnih transakcij, kot so pristojbine, telefonski stroški ali poštnina. Prevozniki v železniškem prometu lahko določijo najnižji znesek, pod katerim se nadomestilo ne izplača. Ta najnižji znesek ne presega 45 EUR na vozovnico. **[Sprememba 79]**
7. Potniki niso upravičeni do nadomestila, če so o zamudi obveščeni pred nakupom vozovnice ali če pri prihodu z namenom nadaljevanja potovanja z uporabo druge storitve ali preusmeritve potovanja zamuda ostaja pod 60 minutami.
- ~~8. Prevozniku v železniškem prometu ni treba plačati nadomestila, če lahko dokaže, da je do zamude prišlo zaradi izrednih vremenskih razmer ali večjih naravnih nesreč, ki so ogrozile varno izvajanje storitve in jih ni bilo mogoče predvideti ali preprečiti kljub temu, da so bili sprejeti vsi razumni ukrepi. **[Sprememba 81]**~~

Člen 18

Pomoč

1. Prevoznik v železniškem prometu ali prodajalec vozovnic ali upravljavec postaje v primeru zamude pri prihodu ali odhodu **v skladu s členom 9** obvesti potnike o stanju in o predvidenem času odhoda in prihoda takoj, ko so te informacije na voljo. **[Sprememba 83]**
2. V primeru vsake zamude iz odstavka 1, ki je daljša od 60 minut, se potnikom brezplačno ponudi:
- (a) obrok in osvežilna pijača, primerno glede na čakalno dobo, če sta na voljo na vlaku ali na postaji ali ju je možno razumno nabaviti ob upoštevanju meril, kot so razdalja od dobavitelja, čas za dostavo in stroški;
 - (b) hotel ali druga vrsta namestitve in prevoz od železniške postaje do mesta namestitve, kadar je potrebna ena ali več nočitev ali kadar je potrebna dodatna nočitev, kjer in kadar je to fizično mogoče, **pri čemer se upošteva posebne zahteve za dostop invalidnih oseb ali oseb z omejeno mobilnostjo ter potrebe certificiranih živali vodnic;** **[Sprememba 84]**
 - (c) če vlak obtiči na progi, prevoz od vlaka do železniške postaje, nadomestnega izhodišča ali namembne postaje pri zadevni prevozni storitvi, kjer in kadar je to fizično mogoče.
3. Če železniške prevozne storitve ni več mogoče nadaljevati, prevozniki v železniškem prometu za potnike čim prej organizirajo nadomestni prevoz.

Četrtek, 15. november 2018

4. Prevoznik v železniškem prometu ~~na zahtevo potnika potrdi~~ **potnikom, ki jih to zadeva, ponudi potrditev** na njihovi vozovnici ali kako drugače, da je pri železniški prevozni storitvi prišlo do zamude, da je bila zaradi nje zamujena povezava, ali da je bila storitev odpovedana. **Ta potrditev se uporablja v zvezi z določbami iz člena 17, če potnik z večkratno ali sezonsko vozovnico dokaže, da je potoval na zadevnem vlaku.** [Sprememba 85]

5. Prevoznik v železniškem prometu, ki opravlja storitev, pri uporabi odstavkov 1, 2, 3 in 4 posveti posebno pozornost potrebam invalidnih oseb ~~in oseb z omejeno mobilnostjo in morebitnim spremljevalcem~~, **morebitnih spremljevalcev in certificiranih živali vodnic.** [Sprememba 86]

6. Poleg obveznosti za prevoznike v železniškem prometu, ki izhajajo iz člena 13a(3) Direktive 2012/34/EU, ~~upravljavec železniške postaje, ki jo na letni ravni v povprečju uporabi vsaj 10 000 potnikov na dan, zagotovi, da se dejavnosti postaje, prevoznikov države članice, prevozniki v železniškem prometu in upravljavca infrastrukture usklajujejo z ustreznim načrtom ravnanja v nepredvidljivih razmerah, da se pripravijo na možnost večjih prekinitev storitev ali velikih zamud, zaradi katerih bi večje število potnikov obtičalo na postaji. Z načrtom se obtičalim potnikom zagotovi, da bodo prejeli ustrezno pomoč in informacije, in sicer tudi v dostopni obliki v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive XXX. Načrt in vse njegove spremembe upravljavec postaje na zahtevo da na voljo nacionalnemu izvršilnemu organu ali kateremu koli drugemu organu, ki ga določi država članica. Upravljalci železniških postaj, ki jo na letni ravni v povprečju uporabi manj kot 10 000 potnikov na dan, si v takšnih situacijah po svojih najboljših močeh prizadevajo usmerjati uporabnike postaj ter obtičalim potnikom pomagati in jih obveščati, upravljavci železniških postaj in upravljavci infrastrukture s sodelovanjem zagotovijo, da načrti ukrepov iz člena 13a(3) Direktive 2012/34/EU vključujejo zahteve glede dostopnosti do sistemov za hitro opozarjanje in informacijskih sistemov. [Sprememba 87]~~

Člen 19

Pravica do povrnitve stroškov

Kadar prevoznik v železniškem prometu plača nadomestilo ali izpolni druge obveznosti v skladu s to uredbo, se nobena določba te uredbe ali nacionalnega prava ne sme razlagati kot omejevalna za njegovo pravico, da zahteva nadomestilo za stroške od katere koli osebe, vključno s tretjimi osebami, v skladu z veljavno zakonodajo. Zlasti ta uredba na noben način ne omejuje pravice prevoznika v železniškem prometu, da zahteva nadomestilo od tretje osebe, s katero je v stiku in ki je prispevala k dogodku, ki je bil povod za nadomestilo ali izpolnitev drugih zahtev. Nobena določba te uredbe ali nacionalnega prava se ne sme razlagati kot omejevalna za pravice tretje osebe, ki ni potnik, s katero ima prevoznik v železniškem prometu pogodbo, da od prevoznika v železniškem prometu zahteva povračilo ali nadomestilo v skladu z zadevnimi veljavnimi zakoni. [Sprememba 88]

POGLAVJE V

INVALIDNE OSEBE IN OSEBE Z OMEJENO MOBILNOSTJO

Člen 20

Pravica do prevoza

1. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj, z aktivno udeležbo organizacij, ki zastopajo invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo, uvedejo ali imajo v veljavi nediskriminatorne določbe o dostopu za prevoz invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo vključno z njihovimi osebnimi pomočniki. Pravila potniku dovoljujejo, da ga ~~spremlja pes vodnik~~ v skladu z zadevnimi nacionalnimi predpisi **brezplačno spremlja certificirana žival vodnica ali spremljevalec, kadar samostojna mobilnost ni mogoča, ter zagotavljajo, da se železniški prevoz invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo opravi takoj, kadarkoli je to mogoče.** [Sprememba 89]

2. Za rezervacije in vozovnice se invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo ne zaračunavajo dodatni stroški. Prevoznik v železniškem prometu, prodajalec vozovnic ali organizator potovanja ne sme zavrniti rezervacije ali izdaje vozovnice invalidni osebi in osebi z omejeno mobilnostjo oziroma ne zahteva, naj tako osebo spremlja druga oseba, razen če je to nujno potrebno, da se upoštevajo predpisi o dostopu iz odstavka 1.

Četrtek, 15. november 2018

Člen 20a

Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj v skladu s TSI za osebe z omejeno mobilnostjo zagotovijo, da so postaje, ploščadi, vozna sredstva in drugi prostori dostopni invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo. [Sprememba 90]

Člen 21

Informacije za invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo

1. Upravljavec postaje, prevoznik v železniškem prometu, prodajalec vozovnic ali organizator potovanja invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo v skladu s predpisi o dostopu iz člena 20(1) na zahtevo zagotovi informacije, in sicer tudi v dostopni obliki v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Uredbe (EU) št. 454/2011 in Direktive XXX in **Uredbe (EU) št. 1300/2014**, o dostopnosti postaje in pripadajočih objektov ter železniških storitev, o pogojih dostopa do tirnih vozil in o njihovi opremlitvi. [Sprememba 91]

2. Če prevoznik v železniškem prometu, prodajalec vozovnic ali organizator potovanja uveljavlja odstopanje iz člena 20(2), invalidno osebo ali osebo z omejeno mobilnostjo na njeno zahtevo pisno seznani s svojimi razlogi za takšno ukrepanje v petih delovnih dneh po tem, ko ji je odrekel rezervacijo ali vozovnico ali za to osebo zahteval spremstvo. Prevoznik v železniškem prometu, prodajalec vozovnic ali organizator potovanja ~~si po najboljših močeh prizadeva~~ zadevni osebi ~~predlagati~~ **predlaga** možnost nadomestnega prevoza ob upoštevanju njenih potreb za dostop. [Sprememba 92]

Člen 22

Pomoč na železniških postajah

1. Ob odhodu, prestopanju ali prihodu invalidne osebe ali osebe z omejeno mobilnostjo na železniško postajo z osebjem, upravljavec postaje in/ali prevoznik v železniškem prometu zagotovi brezplačno pomoč, tako da ta oseba lahko vstopi v odhajajoči vlak ali izstopi iz prispelega vlaka za vožnjo, za katero je kupila vozovnico, brez poseganja v predpise o dostopu iz člena 20(1). **Rezervacija pomoči je vedno brezplačna, ne glede na uporabljeni komunikacijski kanal. [Sprememba 93]**

2. Če ni **spremljevalnega osebja na vlaku ali** osebja na postaji, si prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj po najboljših močeh prizadevajo, da invalidnim osebam ali osebam z omejeno mobilnostjo omogočijo potovanje z vlakom **v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive XXX [Evropski akt o dostopnosti] in Uredbe (EU) št. 454/2011. [Sprememba 94]**

3. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj zagotovijo, da so na postajah brez osebja lahko razpoložljive informacije, in sicer tudi v dostopni obliki v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive XXX in **Uredbe (EU) št. 1300/2014**, objavljene v skladu s predpisi o dostopu iz člena 20(1) glede najbližjih postaj z osebjem in neposredno dostopni pomoči za invalidne osebe ~~ali in~~ osebe z omejeno mobilnostjo. [Sprememba 95]

4. ~~Pomoč na postajah je na razpolago v vsakem trenutku izvajanja železniških storitev. [Sprememba 96]~~

Četrtek, 15. november 2018

Člen 23

Pomoč na vlaku

1. Prevoznik v železniškem prometu brez poseganja v predpise za dostop iz člena 20(1) zagotovi invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo brezplačno pomoč na vlaku ter pri vstopu na vlak in izstopu z njega.
2. Če ni spremljevalnega osebja na vlaku, si prevozniki v železniškem prometu ~~po najboljših močeh prizadevajo, da~~ invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo **kljub temu** omogočijo potovanje z vlakom. **[Sprememba 97]**
3. ~~Za namene tega člena pomoč na vlaku vsebuje vse razumne napore, da se ponudi pomoč~~ Invalidni osebi ali osebi z omejeno mobilnostjo **se mora zagotoviti pomoč**, da bi ~~ta~~ na vlaku lahko imela dostop do enakih storitev kot drugi potniki, če zanjo zaradi stopnje invalidnosti ali omejitve mobilnosti samostojen in varen dostop do teh storitev sicer ne bi bil mogoč. **[Sprememba 98]**
4. ~~Pomoč na vlakih je na razpolago v vsakem trenutku izvajanja železniških storitev.~~ **[Sprememba 99]**

Člen 24

Pogoji, pod katerimi se nudi pomoč

Prevozniki v železniškem prometu, upravljavci postaj, prodajalci vozovnic in organizatorji potovanj sodelujejo, da bi zagotovili **brezplačno** pomoč invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo v skladu s členoma 20 in 21 ter naslednjimi točkami: **[Sprememba 100]**

- (a) pomoč **na postajah** se nudi **v času izvajanja železniških storitev** pod pogojem, da so bili prevoznik v železniškem prometu, upravljavec postaje, prodajalec vozovnic ali organizator potovanja, pri katerem je bila kupljena vozovnica, vsaj 4812 ur prej obveščeni o tem, da je tovrstna pomoč potrebna. **Na postajah, kjer dnevni promet presega 10 000 potnikov na dan, predhodno obvestilo ni potrebno, vendar mora biti oseba, ki potrebuje pomoč, na postaji vsaj 30 minut pred odhodom vlaka. Na postajah, kjer dnevni promet obsega med 2 000 in 10 000 potnikov na dan, se zadnji rok za to obvestilo skrajša na največ tri ure.** Kjer vozovnica ali sezonska vozovnica dovoljuje več potovanj, zadostuje eno obvestilo, in sicer pod pogojem, da se zagotovijo ustrezne informacije o času naslednjih potovanj. Takšna obvestila se posredujejo drugim prevoznikom v železniškem prometu in upravljavcem postaj, ki so vključeni pri potovanju zadevne osebe; **[Sprememba 101]**
- (b) prevozniki v železniškem prometu, upravljavci postaj, prodajalci vozovnic in organizatorji potovanj storijo vse potrebno za prejetje obvestil;
- (c) če predhodnega obvestila v skladu s točko (a) ni, si prevoznik v železniškem prometu in upravljavec postaje po najboljših močeh prizadevata nuditi pomoč, tako da bi invalidna oseba ali oseba z omejeno mobilnostjo lahko potovala;
- (d) brez poseganja v pristojnosti drugih subjektov glede območij izven prostorov železniške postaje upravljavec postaje ali katera koli druga pooblaščen oseba določi točke znotraj in zunaj železniške postaje, kjer lahko invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo oznanijo svoj prihod na železniško postajo in po potrebi zahtevajo pomoč;
- (e) pomoč se nudi pod pogojem, da se invalidna oseba in oseba z omejeno mobilnostjo zglašijo na določenem mestu ob uri, ki jo določi prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec postaje, ki tako pomoč nudi. Določeni čas ne sme biti več kot 60 minut pred objavljenim časom odhoda ali pred časom, ko so vsi potniki naprošeni, naj se prijavijo. ~~Če ura, do katere se mora invalidna oseba ali oseba z omejeno mobilnostjo zglašiti, ni določena, se mora oseba zglašiti na določenem mestu najmanj 30 minut pred objavljenim časom odhoda ali pred časom, ko so vsi potniki naprošeni, naj se prijavijo.~~ **[Sprememba 102]**

Četrtek, 15. november 2018

Člen 25

Nadomestilo za opremo za gibanje, drugo posebno opremo in pripomočke

1. Če prevozniki v železniškem prometu ali upravljavci postaj povzročijo izgubo ali poškodbo na invalidskem vozičku, drugi opremi za gibanje ali pripomočkih in ~~psih vodnikih certificiranih živalih vodnicah~~, ki jih uporabljajo invalidne osebe ali osebe z omejeno mobilnostjo, so odgovorni za takšno izgubo ali škodo in so jo dolžni **čim prej** nadomestiti. **[Sprememba 103]**
2. Nadomestilo iz odstavka 1 **se izplača pravočasno in** ustreza **celotnim** stroškom nadomestitve, **ki temeljijo na dejanski vrednosti**, ali **celotnim stroškom** popravila ~~izgubljenega ali poškodovanega~~ **invalidskega vozička**, opreme ali pripomočkov **ali izgube ali poškodbe certificirane živali vodnice**. **Z nadomestilom se v primeru popravila krijejo tudi stroški začasne nadomestitve, kadar te stroške nosi potnik.** **[Sprememba 104]**
3. Kadar je to potrebno, si prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj po najboljših močeh prizadevajo zagotoviti začasno nadomestno posebno opremo ali pripomočke, ki imajo, če je mogoče, enakovredne tehnične lastnosti in funkcije, kot jih je imela izgubljena ali poškodovana oprema ali pripomoček. Invalidne osebe ali osebe z omejeno mobilnostjo smejo začasno nadomestno opremo ali pripomoček obdržati, dokler jim ni izplačano nadomestilo iz odstavkov 1 in 2.

Člen 26

Usposabljanje osebja

Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj;

- (a) zagotovijo, da ~~vsi zaposleni~~ **vse osebje**, ki ~~nudijo~~ **nudi** neposredno pomoč invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo, vključno s tistimi, ki jih zaposluje kateri koli drug izvajalec, ~~znajo opraviti usposabljanje v zvezi z invalidnostjo, da zna~~ izpolniti potrebe invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo, vključno z osebami z motnjami v duševnem ali intelektualnem razvoju; **[Sprememba 105]**
- (b) zagotovijo usposabljanje za ozaveščanje celotnega postajnega osebja, ki dela neposredno s potniki, o potrebah invalidnih oseb;
- (c) zagotovijo, da ~~vsi novi zaposleni~~ **se vse novo osebje, ki ima neposredno opraviti s potniki**, ob zaposlitvi prejmejo usposabljanje **uvede v vprašanja, povezana z invalidnostjo potnikov in železniškim podjetjem, ter** da se osebje redno udeležuje osvežitvenih tečajev **v zvezi z invalidnostjo zaposleni, ki nudijo neposredno pomoč potnikom z omejeno mobilnostjo, za to ustrezno usposobijo in se redno udeležujejo osvežitvenih tečajev;** **[Sprememba 106]**
- (d) ~~na zahtevo lahko~~ **lahko** odobrijo prošnjo za udeležbo na usposabljanjih invalidnim zaposlenim, ~~invalidnim potnikom ter potnikom ter pretehtajo udeležbo invalidnih potnikov in potnikov~~ z omejeno mobilnostjo in/ali organizacijam **organizacij**, ki jih zastopajo, **na usposabljanjih.** **[Sprememba 107]**

POGLAVJE VI

KAKOVOST, PRITOŽBE IN VARNOST PREVOZNE STORITVE

Člen 27

Osebna varnost potnikov

Prevozniki v železniškem prometu, upravljavci infrastrukture in upravljavci postaj v dogovoru z javnimi organi sprejmejo ustrezne ukrepe na področjih, za katere so odgovorni, in jih prilagodijo stopnji varnosti, ki jo določijo javni organi, da bi zagotovili osebno varnost potnikov na železniških postajah in vlakih ter da bi obvladali tveganja. Sodelujejo in izmenjujejo informacije o najboljših praksah pri preprečevanju ravnanja, ki lahko poslabša raven varnosti.

Četrtek, 15. november 2018

Člen 28

Pritožbe

1. Vsak prevoznik v železniškem prometu, prodajalec vozovnic in upravljavec postaje, ~~ki jo na letni ravni v povprečju uporabi vsaj 10 000 potnikov na dan,~~ vzpostavi mehanizem reševanja pritožb glede pravic in obveznosti iz te uredbe, ki spadajo v njegovo področje odgovornosti. Potnike obširno seznani s svojimi kontaktnimi podatki in delovnimi jeziki. **Potniki morajo imeti možnost vložiti pritožbo v uradnem jeziku ali uradnih jezikih države članice, v kateri imajo sedež ustreznega prevoznika v železniškem prometu, prodajalca vozovnic in upravljavca postaje, v vsakem primeru pa v angleščini. [Sprememba 108]**

2. Potniki lahko pritožbo predložijo kateremu koli zadevnemu prevozniku v železniškem prometu, prodajalcu vozovnic ali upravljavcu ~~infrastrukture~~ **postaje**. Pritožbe morajo biti vložene v šestih mesecih od incidenta, ki je predmet pritožbe. Naslovnik pritožbe v enem mesecu od prejema pritožbe bodisi poda obrazložen odgovor bodisi – v upravičenih primerih – obvesti potnika, ~~do katerega datuma~~ **da bo odgovor prejel** znotraj obdobja, krajšega od treh mesecev od datuma prejema pritožbe, lahko pričakuje odgovor. Prevozniki v železniškem prometu, prodajalci vozovnic, upravljavci postaj in upravljavci ~~infrastrukture~~ podatke o incidentu, ki so potrebni za preučitev pritožbe, hranijo dve leti ter jih na zahtevo dajo na voljo ~~nacionalnim izvršnim organom~~. **[Sprememba 109]**

3. Podrobnosti o postopku reševanja pritožb so **preprosto na voljo potnikom ter** dostopne invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo. **Ta informacija je na zahtevo na voljo v uradnem jeziku ali uradnih jezikih države članice, v kateri ima sedež prevoznik v železniškem prometu. [Sprememba 110]**

4. Prevoznik v železniškem prometu v letnem poročilu iz člena 29 navede število in vrsto prejetih pritožb, obravnavanih pritožb, odzivni čas in morebitne ukrepe za izboljšanje stanja.

4a. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi standardni pritožbeni obrazec Unije, ki ga lahko potniki uporabijo za odškodninski zahtevek v skladu s to uredbo. Ti izvedbeni akti se sprejemajo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 37a(2). [Sprememba 111]

Člen 29

Standardi kakovosti storitev

1. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj določijo standarde kakovosti za prevozne storitve in izvajajo sistem vodenja kakovosti, da bi zagotovili kakovost storitev. Standardi kakovosti storitve morajo zajemati vsaj področja, naštet v Prilogi III.

2. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj spremljajo svojo učinkovitost na podlagi standardov kakovosti storitev. Prevozniki v železniškem prometu vsako leto poleg letnega poročila objavijo poročilo o doseženi kakovosti storitev. Prevozniki v železniškem prometu poročila o doseženi kakovosti storitev objavijo na svojem spletišču. Poleg tega se ta poročila objavijo na spletišču Agencije Evropske unije za železnice.

2a. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj aktivno sodelujejo z organizacijami, ki zastopajo invalidne osebe, da se izboljša kakovost dostopnosti prevoznih storitev. [Sprememba 112]

Četrtek, 15. november 2018

POGLAVJE VII OBVEŠČANJE IN IZVRŠEVANJE

Člen 30

Obveščanje potnikov o njihovih pravicah

1. Prevozniki v železniškem prometu, upravljavci postaj, prodajalci vozovnic in organizatorji potovanj ob prodaji kart za potovanja z vlakom obvestijo potnike o njihovih pravicah in obveznostih na podlagi te uredbe. Da ugodijo tej zahtevi po informacijah, lahko uporabijo povzetek določb te uredbe, ki ga pripravi Komisija v vseh uradnih jezikih Unije in jim ga da na voljo. Poleg tega na vozovnici izdajo tudi ~~obvestilo~~ **informacije** v papirni ali elektronski obliki ali na kakršen koli drug način, in sicer tudi v obliki, dostopni invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo v skladu z zahtevami iz ~~Direktive XXX. Na obvestilu je navedeno~~ **Uredbe (EU) št. 1300/2014, ki določa**, kje je mogoče pridobiti takšne informacije v primeru odpovedi, zamujene povezave ali velike zamude. **[Sprememba 113]**

2. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci postaj ustrezno, in sicer tudi v dostopni obliki v skladu z zahtevami ~~Direktive XXX iz~~ **Uredbe (EU) št. 1300/2014**, obvestijo potnike na postaji ~~in~~ vlaku **in svojem spletnem mestu** o njihovih pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz te uredbe, in o kontaktnem naslovu organa, ki so ga določile države članice v skladu s členom 31. **[Sprememba 114]**

Člen 31

Določitev nacionalnih izvršilnih organov

Vsaka država članica določi organ ali organe, odgovorne za izvajanje te uredbe. Vsak organ sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev spoštovanja pravic potnikov.

Vsak organ je glede svoje organizacije, odločitev o financiranju, pravne strukture in sprejemanja odločitev neodvisen od upravljavca infrastrukture, organa za zaračunavanje uporabnine, organa za dodeljevanje in prevoznika v železniškem prometu.

Države članice obvestijo Komisijo o organu ali organih, določenih v skladu s tem členom, in o njihovih odgovornostih **ter te informacije objavijo na primernem mestu na svojem spletnem mestu**. **[Sprememba 115]**

Člen 32

Naloge izvrševanja

1. Nacionalni izvršilni organi pozorno spremljajo skladnost s to uredbo in sprejmejo ukrepe, potrebne za uveljavitev pravic potnikov. Prevozniki v železniškem prometu, upravljavci postaj in upravljavci infrastrukture **brez odlašanja in v vsakem primeru v roku enega meseca** v ta namen navedenim organom na zahtevo predložijo zadevne dokumente in informacije. Navedeni organi pri opravljanju svojih nalog upoštevajo informacije, ki jim jih je predložil organ za reševanje pritožb, določen v skladu s členom 33, če je to drug organ. ~~Lahko se tudi odločijo za izvršilne ukrepe na podlagi posamezne pritožbe, ki jim jo je predložil tak organ.~~ **Države članice zagotovijo nacionalnim izvršilnim organom in organom za reševanje pritožb dovolj pooblastil in sredstev za primerno in učinkovito izvrševanje posameznih pritožb potnikov na podlagi te uredbe.** **[Sprememba 116]**

Četrtek, 15. november 2018

2. Nacionalni izvršilni organi za vsako leto najpozneje do konca aprila naslednjega koledarskega leta objavijo **na svojih spletnih mestih objavijo poročila, v katerih navedejo** statistične podatke o svoji dejavnosti, številu in vrsti prejetih pritožb ter izid sprejetih izvršilnih ukrepov in sicer tudi o naloženih kaznih **uporabljene sankcije. Za posamezno leto to opravijo najpozneje do prvega dne aprila naslednje leto. Poleg tega se ta poročila objavijo na spletnem mestu Agencije Evropske unije za železnice. [Sprememba 117]**

3. Prevozniki v železniškem prometu sporočijo svoje kontaktne podatke nacionalnim izvršilnim organom v državah članicah, v katerih opravljajo svoje dejavnosti.

3a. Nacionalni izvršilni organi v sodelovanju z organizacijami, ki zastopajo invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo, redno preverjajo storitve pomoči, zagotovljene v skladu s to uredbo, ter rezultate objavijo v dostopni in običajno uporabljeni obliki. [Sprememba 118]

Člen 33

Reševanje pritožb s strani nacionalnih izvršilnih organov

1. Brez poseganja v pravice potrošnikov do uporabe alternativnih pravnih sredstev, ki izhajajo iz Direktive 2013/11/EU, se lahko potnik, potem ko se je neuspešno pritožil prevozniku v železniškem prometu, ~~prodajalcu vozovnic~~, upravljavcu postaje ali upravljavcu infrastrukture, v skladu s členom 28 pritoži izvršilnemu organu. Izvršilni organ pritožnike obvesti o njihovi pravici do pritožbe organom za alternativno reševanje sporov, če želijo uveljavljati individualna pravna sredstva. **Države članice zagotovijo, da se izvršilni organi in organi, ki obravnavajo pritožbe, priznajo za potrebe sheme alternativnih pravnih sredstev v skladu z Direktivo 2013/11/EU, in da morajo v primeru, ko želijo potniki uporabiti alternativna pravna sredstva, prevoznik v železniškem prometu, prodajalec vozovnic, upravljavec postaje ali upravljavec infrastrukture sodelovati v postopku, katerega rezultat je zanje obvezujoč in izvršljiv. [Sprememba 119]**

2. Vsak potnik se lahko glede domnevne kršitve te uredbe pritoži nacionalnemu izvršilnemu organu ali kateremu koli drugemu organu, ki ga je v ta namen določila država članica. **Pritožbe lahko vložijo tudi organizacije, ki zastopajo skupine potnikov. [Sprememba 120]**

3. Navedeni organ potrdi prejem pritožbe v dveh tednih po njenem prejemu. Postopek reševanja pritožbe traja največ tri mesece. V zapletenih primerih lahko navedeni organ po svoji presoji to obdobje podaljša na šest mesecev. V takem primeru potnika **ali organizacijo, ki zastopa potnike**, obvesti o razlogih za podaljšanje in o času, ki bo predvidoma potreben za zaključek postopka. To obdobje lahko traja več kot šest mesecev samo v primerih, ki vključujejo sodne postopke. Če je navedeni organ tudi organ za alternativno reševanje sporov v smislu Direktive 2013/11/EU, se prednostno upoštevajo roki, določeni v navedeni direktivi, **spletno reševanje sporov v skladu z Uredbo (EU) št. 524/2013 pa je lahko na voljo v dogovoru z vsemi udeleženi stranmi. [Sprememba 121]**

Postopek reševanja pritožbe je dostopen invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo.

4. Pritožbe potnikov o incidentih, ki vključujejo prevoznika v železniškem prometu, obravnava nacionalni izvršilni organ države članice, ki je navedenemu prevozniku podelila licenco.

5. Če se pritožba navezuje na morebitne kršitve upravljavcev postaj ali infrastrukture, je za njeno reševanje pristojen nacionalni izvršilni organ države članice, na ozemlju katere je prišlo do incidenta.

6. V okviru sodelovanja v skladu s členom 34 lahko nacionalni izvršilni organi odstopajo od odstavka 4 ali 5, kadar je to iz upravičenih razlogov, zlasti zaradi jezika ali prebivališča, v interesu potnika.

Četrtek, 15. november 2018

Člen 33a

Neodvisni upravni organi

Države članice vzpostavijo dobro opremljene neodvisne upravne organe, ki bodo lahko in cenovno dostopni potnikom pri uveljavljanju pravic v primeru sporov s prevozniki v železniškem prometu ter prodajalci vozovnic. [Sprememba 122]

Člen 34

Izmenjava informacij in čezmejno sodelovanje med nacionalnimi izvršilnimi organi

1. Če sta v skladu s členoma 31 in 33 določena različna organa, se vzpostavijo mehanizmi za poročanje, da se zagotovi izmenjava informacij med njima v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, kar nacionalnemu izvršilnemu organu pomaga pri opravljanju nadzora in izvrševanja ter organu za reševanje pritožb iz člena 33 omogoči, da zbere vse potrebne podatke za preučitev posameznih pritožb.
2. Nacionalni izvršilni organi zaradi usklajevanja izmenjujejo informacije o svojem delu in načelih sprejemanja odločitev ter praksah. Pri teh nalogah jih podpira Komisija.
3. Nacionalni izvršilni organi ravnaajo v skladu s postopkom iz Priloge IV.

POGLAVJE VIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 35

Kazni

1. Države članice predpišejo kazni, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za njihovo izvajanje. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne **ter med drugim vključevati najnižjo denarno kazen ali delež letnega prometa zadevnega podjetja ali organizacije, odvisno od tega, kateri znesek je višji**. Države članice seznaniijo Komisijo s temi določbami in jo nemudoma obvestijo o kakršnih koli poznejših spremembah, ki vplivajo nanje. [Sprememba 123]
2. V okviru sodelovanja iz člena 34 nacionalni izvršilni organ, pristojen za naloge iz člena 33(4) ali (5), na zahtevo nacionalnega izvršilnega organa, ki rešuje pritožbo, izvede preiskavo kršitve te uredbe, ki jo je ugotovil navedeni organ, in po potrebi naloži kazni.

Člen 36

Prenos pooblastil

Komisija je pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 37, s katerimi se:

- (i) prilagodijo finančni zneski iz člena 13 glede na inflacijo;
- (ii) spremenijo priloge I, II in III zaradi upoštevanja sprememb Enotnih pravil CIV in tehnološkega napredka na tem področju.

Četrtek, 15. november 2018

Člen 37

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 36 se na Komisijo prenese za obdobje petih let od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podalšanju najpozneje tri mesece pred koncem posameznega obdobja.
3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliče prenos pooblastila iz člena 36. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v njem. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 36, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se ta rok lahko podaljša za dva meseca.

Člen 37a

Postopek v odboru

1. **Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.**
2. **Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011. [Sprememba 124]**

Člen 38

Poročilo

Komisija poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju in o doseženih rezultatih iz te uredbe do ... [pet let po datumu sprejetja te uredbe].

Poročilo bo temeljilo na informacijah, ki se zagotovijo na podlagi te uredbe. Poročilu se po potrebi priložijo ustrezni predlogi.

Člen 39

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1371/2007 se razveljavi.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge V.

Četrtek, 15. november 2018

Člen 40

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

Četrtek, 15. november 2018

PRILOGE

PRILOGA I

Izvleček iz Enotnih pravil za pogodbo o mednarodnem železniškem prevozu potnikov in prtljage (CIV)

Dodatek A

H Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena s Protokolom o spremembah Konvencije o mednarodnem železniškem prometu z dne 3. junija 1999

II. DEL

SKLENITEV IN VSEBINA POGODBE O PREVOZU

6. člen

Prevozna pogodba

1. S prevozno pogodbo se prevoznik zaveže, da bo potnike in po potrebi tudi prtljago in vozila prepeljal do namembne postaje, kjer bo izročil prtljago in vozila.
2. Prevozna pogodba mora biti potrjena z eno ali več vozovnicami, ki se izdajo potniku. Ne glede na 9. člen pa to, da je potnik nima, da je nepravilno izdana ali da jo je izgubil, ne vpliva niti na obstoj niti na veljavnost pogodbe, za katero ostanejo veljavna ta enotna pravila.
3. Dokler se ne dokaže nasprotno, se vozovnica uporablja kot dokazilo o sklenitvi in vsebini prevozne pogodbe.

7. člen

Vozovnica

1. Splošni prevozni pogoji določajo obliko, vsebino vozovnic, jezik in pisavo, ki ju je treba uporabiti pri tiskanju in izpolnjevanju vozovnic.
2. Na vozovnico je treba vnesti vsaj:
 - (a) ime prevoznika ali prevoznikov;
 - (b) izjavo, da tudi pri drugačnem dogovoru prevoz urejajo ta enotna pravila; v ta namen se lahko uporabi kratica CIV;
 - (c) kakršno koli drugo izjavo, potrebno kot dokazilo o sklenitvi in vsebini prevozne pogodbe, ki omogoča potniku uveljavljati pravice iz te pogodbe.
3. Ob prevzemu vozovnice se mora potnik prepričati, ali je bila izdana v skladu z njegovimi navodili.
4. Vozovnica je prenosljiva, če se ne glasi na določeno ime in se potovanje še ni začelo.
5. Vozovnica se lahko izda tudi v obliki elektronskega podatkovnega zapisa, ki ga je mogoče spremeniti v obliko čitljivega zapisa. Postopki, ki se uporabljajo za zapisovanje in obdelavo podatkov, morajo biti funkcionalno enakovredni, zlasti glede dokazne vrednosti vozovnice.

8. člen

Plačilo in vračilo prevoznine

1. Če se potnik in prevoznik ne dogovorita drugače, se prevoznina plača vnaprej.
2. Splošni prevozni pogoji določajo, pod katerimi pogoji se prevoznina vrne.

Četrtek, 15. november 2018

9. člen

Pravica do prevoza. Izključitev iz prevoza

1. Vse od začetka potovanja mora imeti potnik pri sebi veljavno vozovnico, ki jo mora ob kontroli vozovnic tudi pokazati. Splošni prevozniki lahko določajo:

- (a) da mora potnik, ki ne pokaže veljavne vozovnice, poleg prevoznine plačati še dodatek;
- (b) da je mogoče od potnika, ki odkloni takojšnje plačilo prevoznine ali dodatka, zahtevati, da prekine potovanje;
- (c) ali in pod katerimi pogoji se potniku vrne plačani dodatek.

2. Splošni prevozniki lahko določajo, da je mogoče potnike, ki:

- (a) ogrožajo varnost in red med vožnjo oziroma ogrožajo varnost drugih potnikov;
- (b) na nedopusten način nadlegujejo druge potnike;

pred začetkom potovanja ali med samim potovanjem izključiti iz potovanja in da take osebe niso upravičene do vračila prevoznine in prevoznine za prtljago.

10. člen

Upoštevanje predpisov upravnih organov

Potnik mora upoštevati carinske predpise in druge predpise upravnih organov.

11. člen

Odpoved in zamujanje vlaka. Zamujena zveza

Če je bil vlak odpovedan ali če mu ni uspelo ujeti zveze za nadaljevanje potovanja, mora prevoznik to vpisati na vozovnico.

III. DEL

PREVOZ ROČNE PRTLJAGE, ŽIVALI, PRTLJAGE IN VOZIL

I. poglavje

Skupne določbe

12. člen

Dovoljeni predmeti in živali

1. V skladu s splošnimi prevoznimi pogoji lahko potnik vzame s seboj na potovanje ročno prtljago in žive živali. Poleg tega lahko potnik vzame s seboj tudi nerodne kose prtljage v skladu s posebnimi določbami splošnih prevoznih pogojev. Predmetov in živali, ki bi lahko motili ali vznemirjali druge potnike ali povzročili škodo, potnik ne sme vzeti s seboj.

2. Potnik lahko predmete in živali v skladu s splošnimi prevoznimi pogoji odda kot prtljago.

3. Prevoznik lahko dovoli prevoz vozil skupaj s potniki v skladu s posebnimi določbami splošnih prevoznih pogojev.

4. Prevoz nevarnega blaga kot ročne prtljage in prtljage ter v vozilih, ki se v skladu s tem delom prevažajo po železnici, ali na njih, je dovoljen samo v skladu s Pravilnikom o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID).

Četrtek, 15. november 2018

13. člen

Preverjanje

1. Če prevoznik utemeljeno domneva, da se prevozni pogoji ne upoštevajo, ima pravico pregledati, ali predmeti (ročna prtljaga, prtljaga, vozila in nanje naložen tovor) in živali, ki se prevažajo, izpolnjujejo prevozne pogoje, razen če tega preverjanja ne prepovedujejo zakoni in predpisi države, v kateri naj bi bilo opravljeno. Potnika je treba povabiti, naj bo navzoč pri preverjanju. Če potnika pri tem preverjanju ni ali ni mogoče stopiti v stik z njim, mora prevoznik poskrbeti, da sta navzoči dve neodvisni priči.

2. Če se ugotovi, da prevozni pogoji niso bili upoštevani, lahko prevoznik zahteva od potnika, da plača stroške preverjanja.

14. člen

Upoštevanje predpisov upravnih organov

Potnik mora upoštevati carinske predpise in predpise drugih upravnih organov, če s seboj prevažata predmete (ročna prtljaga, prtljaga, vozila skupaj s tovorom) ali živali. Potnik mora biti navzoč pri pregledu teh predmetov, razen če zakonodaja in predpisi posamezne države ne določajo drugače.

II. poglavje

Ročna prtljaga in živali

15. člen

Nadzor ročne prtljage in živali

Potnik mora sam nadzorovati ročno prtljago in živali, ki jih ima s seboj.

III. poglavje

Prtljaga

16. člen

Oddaja prtljage

1. Pogodbene obveznosti v zvezi s prevozom prtljage je treba potrditi s prtljažnico, ki jo je treba izročiti potniku.

2. Če prtljažnice ni, je nepravilno izdana ali jo je potnik izgubil, ne glede na 22. člen to ne vpliva niti na obstoj niti veljavnost dogovorov o prevozu prtljage, za katere še vedno veljajo ta enotna pravila.

3. Dokler se ne dokaže nasprotno, se prtljažnica uporablja kot dokazilo o oddaji prtljage in pogojih njenega prevoza.

4. Dokler se ne dokaže nasprotno, se predpostavlja, da je bila prtljaga, ko jo je prevoznik prevzel, po zunanjem videzu v dobrem stanju in da sta število in masa kosov prtljage ustrezala podatkom na prtljažnici.

17. člen

Prtljažnica

1. Splošni prevozni pogoji določajo obliko in vsebino prtljažnice ter tudi jezik in pisavo, ki ju je treba uporabiti pri njenem tiskanju in izpolnjevanju. Pri tem smiselno velja peti odstavek 7. člena.

Četrtek, 15. november 2018

2. Na prtljažnici je treba navesti vsaj:
 - (a) ime prevoznika ali prevoznikov;
 - (b) izjavo, da tudi pri drugačnem dogovoru prevoz urejajo ta enotna pravila; v ta namen se lahko uporabi kratica CIV;
 - (c) kakršno koli drugo izjavo, ki se lahko uporablja kot dokazilo pogodbenih obveznosti pri prevozu prtljage in potniku omogoča uveljavljati pravice iz prevozne pogodbe.
3. Ob prevzemu prtljažnice se mora potnik prepričati, da je bila izdana v skladu z njegovimi navodili.

18. člen

Odprava in prevoz

1. Če splošni prevozni pogoji določajo izjemo, se prtljaga odpravi samo ob predložitvi vozovnice, veljavne vsaj do namembne postaje. Sicer se prtljaga odpravi v skladu s predpisi, veljavnimi v kraju oddaje prtljage.
2. Če splošni prevozni pogoji dopuščajo, da se lahko prtljaga, namenjena prevozu, sprejme brez predložitve vozovnice, veljajo za prtljago določila teh enotnih pravil o pravicah in obveznostih potnikov smiselno tudi za pošiljatelja prtljage.
3. Prevoznik lahko prevaža prtljago z drugim vlakom, drugim prevoznim sredstvom ali po drugi prevozni poti, kot jo uporablja potnik.

19. člen

Plačilo prevoznine

Če se potnik in prevoznik ne dogovorita drugače, se prevoznina za prtljago plača pri oddaji.

20. člen

Označevanje prtljage

Potnik mora na vsak kos prtljage na vidno mesto čitljivo in dovolj trajno napisati:

- (a) svoje ime in naslov;
- (b) namembni kraj.

21. člen

Pravica do razpolaganja s prtljago

1. Če okoliščine dopuščajo in to ne nasprotuje carinskim predpisom ali drugim predpisom upravnih organov, lahko potnik zahteva, da se mu ročna prtljaga vrne na kraju oddaje prtljage v zameno za vrnitev prtljažnice, in če tako zahtevajo splošni prevozni pogoji, tudi ob predložitvi vozovnice.
2. Splošni prevozni pogoji lahko vsebujejo tudi druge določbe o pravici do razpolaganja s prtljago, še posebej spremembo namembnega kraja in s tem povezanih stroškov, ki jih krije potnik.

22. člen

Izročitev

1. Prtljaga se izroči v zameno za vrnjeno prtljažnico in plačilo morebitnih stroškov, povezanih s pošiljko.

Četrtek, 15. november 2018

Prevoznik ima pravico, ne pa tudi dolžnost, da preveri, ali je imetnik prtljažnice upravičen do prejema prtljage.

2. Enakovredno izročitvi prtljage imetniku prtljažnice je, če se v skladu s predpisi, veljavnimi v namembnem kraju:

(a) preda prtljaga carinski ali davčni upravi v njenih skladiščnih ali delovnih prostorih, če ti prostori niso pod nadzorom prevoznika;

(b) predajo žive živali kaki tretji osebi v varstvo.

3. Imetnik prtljažnice lahko v namembnem kraju zahteva izročitev prtljage, ko potečeta dogovorjeni čas in čas, ki je morda potreben za izvedbo nalog carine ali drugih upravnih organov.

4. Če se prtljažnica ne vrne, mora prevoznik izročiti prtljago samo osebi, ki dokaže, da je upravičena do nje; če je predložen dokaz nezadosten, lahko prevoznik zahteva plačilo ustreznega jamstva.

5. Prtljaga se izroči v namembnem kraju, v katerega je bila poslana.

6. Imetnik prtljažnice, ki mu prtljaga ni bila izročena, lahko zahteva, da se na prtljažnico vpišeta datum in ura, ko je zahteval izročitev prtljage v skladu s tretjim odstavkom.

7. Oseba, ki je upravičena do prtljage, lahko zavrne prevzem prtljage, če prevoznik ne izpolni zahteve, naj v njeni prisotnosti pregleda prtljago, da bi ugotovil škodo, ki jo poskuša oseba, upravičena do prtljage, dokazati.

8. Izročitev prtljage sicer poteka v skladu s predpisi, ki veljajo v namembnem kraju.

IV. poglavje

Vozila

23. člen

Prevozni pogoji

Posebne določbe o prevozu vozil, vsebovane v splošnih prevoznih pogojih, določajo zlasti pogoje za sprejem za prevoz, odpravo, nakladanje in prevoz, razkladanje in izročitev ter obveznosti potnika.

24. člen

Prevoznica

1. Pogodbene obveznosti pri prevozu vozil morajo biti potrjene s prevoznico, ki se izroči potniku. Ta prevoznica je lahko sestavni del potnikove vozovnice.

2. Posebne določbe o prevozu vozil, vsebovane v splošnih prevoznih pogojih, določajo obliko in vsebino prevoznice ter tudi jezik in pisavo, ki naj se uporabljata pri tiskanju in izpolnjevanju. Pri tem smiselno velja peti odstavek 7. člena.

3. V prevoznico je treba vnesti vsaj:

(a) ime prevoznika ali prevoznikov;

Četrtek, 15. november 2018

- (b) izjavo, da tudi pri drugačnem dogovoru prevoz urejajo ta enotna pravila; v ta namen se lahko uporabi kratica CIV;
 - (c) kakršno koli drugo izjavo, potrebno kot dokazilo pogodbenih obveznosti pri prevozu vozil, ki omogoča potniku uveljavljati pravice iz prevozne pogodbe.
4. Ob prevzemu prevoznice se mora potnik prepričati, da je bila izdana v skladu z njegovimi navodili.

25. člen

Druge veljavne določbe

Ob upoštevanju določb tega poglavja za vozila veljajo določbe III. poglavja o prevozu prtljage.

IV. DEL

ODGOVORNOST PREVOZNIKA

I. poglavje

Odgovornost za smrt ali poškodbo potnikov

26. člen

Podlaga za odgovornost

1. Prevoznik je odgovoren za škodo, nastalo zaradi smrti, telesne poškodbe ali druge telesne ali duševne okvare zdravja potnika, ki jo je povzročila nesreča v železniškem prometu med potnikovim zadrževanjem v železniških vagonih ali pri vstopanju vanje ali izstopanju iz njih, ne glede na to, katera železniška infrastruktura se pri tem uporablja.
2. Prevoznik je te odgovornosti oproščen:
- (a) če so nesrečo povzročile okoliščine, ki niso povezane z železniškim prometom, in se jim prevoznik kljub varnostnim ukrepom, ki jih zahtevajo posebne okoliščine tega primera, ni mogel izogniti, njihovih posledic pa ne preprečiti;
 - (b) če je za nesrečo kriv potnik sam;
 - (c) če se je nesreča zgodila zaradi ravnanja tretje osebe, ki se mu prevoznik kljub okoliščinam, ustreznim varnostnim ukrepom ni mogel izogniti, njegovih posledic pa ni mogel preprečiti; kot tretjo osebo ne štejemo kakega drugega podjetja, ki uporablja isto železniško infrastrukturo; ta določba ne vpliva na pravico do povrnitve stroškov.
3. Če se je nesreča zgodila zaradi ravnanja tretje osebe, prevoznik pa v skladu s točko (c) drugega odstavka kljub temu ni popolnoma oproščen svoje odgovornosti, je polno odgovoren v okviru omejitev, določenih s temi enotnimi pravili, kar pa ne vpliva na njegovo pravico do povrnitve stroškov v odnosu do tretje osebe.
4. Ta enotna pravila ne vplivajo na morebitno odgovornost prevoznika v primerih, ki niso predvideni v prvem odstavku.
5. Če prevoz, ki ga ureja ena sama prevozna pogodba, drug za drugim opravlja več prevoznikov, je pri smrti ali poškodbi potnikov odgovoren tisti prevoznik, ki ga prevozna pogodba določa za izvedbo tiste prevozne storitve, pri kateri se je zgodila nesreča. Če te prevozne storitve ni opravljal sam prevoznik, ampak drug nadomestni prevoznik, sta oba solidarno odgovorna v skladu s temi enotnimi pravili.

Četrtek, 15. november 2018

27. člen

Odškodnina pri smrti

1. Pri smrti potnika odškodnina vključuje:

- (a) vse nujne stroške, ki nastanejo zaradi smrti, še posebej stroške prevoza posmrtnih ostankov in stroške pogreba;
- (b) če smrt ne nastopi takoj, tudi odškodnino, določeno v 28. členu.

2. Če so zaradi smrti potnika osebe, ki jih je po zakonu imel dolžnost vzdrževati ali pa bi jih v prihodnosti moral začeti vzdrževati, izgubile skrbnika, je treba tudi za to izgubo plačati odškodnino. Pravico do odškodnine za osebe, ki jih je potnik vzdrževal, ne da bi bila to njegova zakonska dolžnost, določa notranja zakonodaja.

28. člen

Odškodnina pri telesni poškodbi

Pri telesni poškodbi ali drugi telesni ali duševni okvari zdravja potnika odškodnina vključuje:

- (a) vse nujne stroške, še posebej stroške zdravljenja in nege ter prevoza;
- (b) nadomestilo za popolno ali delno nesposobnost za delo ali zaradi povečanja potreb.

29. člen

Odškodnina za drugo osebno škodo

Ali in v kolikšnem obsegu mora prevoznik plačati odškodnino tudi za tisto osebno škodo, ki ni navedena v 27. in 28. členu, določa notranja zakonodaja.

30. člen

Oblika in znesek odškodnine pri smrti ali poškodbi

1. Odškodnina iz drugega odstavka 27. člena in iz točke (b) 28. člena se dodeli v enkratnem znesku. Če notranja zakonodaja dopušča dodelitev rente, se odškodnina plačuje kot renta, če to zahteva poškodovani potnik ali upravičenci iz drugega odstavka 27. člena.

2. Višina odškodnine, ki se dodeli po prvem odstavku, se določa v skladu z notranjo zakonodajo. Pri izvajanju teh enotnih pravil za vsakega potnika velja zgornja meja, ki znaša 175 000 obračunskih enot kot enkratni znesek ali temu znesku ustrezna letna renta, če notranja zakonodaja določa zgornjo mejo, ki je nižja od te.

31. člen

Drugi načini prevoza

1. Ob upoštevanju drugega odstavka se določbe o odgovornosti prevoznika pri smrti in poškodbi potnikov ne nanašajo na škodo, ki nastane med prevozom, ki v skladu s prevozno pogodbo ne poteka po železnici.

2. Toda če se železniški vagoni prevažajo na trajektu, je treba določbe o odgovornosti pri smrti in poškodbi potnikov uporabljati za škodo, omenjeno v prvem odstavku 26. člena in prvem odstavku 33. člena, ki jo ima potnik pri nesreči v železniškem prometu med svojim zadrževanjem v teh vagonih, vstopanjem vanje ali izstopanjem iz njih.

3. Kadar se zaradi izjemnih okoliščin železniški promet začasno prekine in se potniki prevažajo z drugim prevoznim sredstvom, je prevoznik odgovoren v skladu s temi enotnimi pravili.

Četrtek, 15. november 2018

II. poglavje

Odgovornost pri kršenju voznega reda

32. člen

Odgovornost pri odpovedi, zamudi vlakov in zamujenih zvezah

1. Prevoznik je potniku odgovoren za škodo, ki nastane, če zaradi odpovedi vlaka, njegove zamude ali zamujene zveze ne more nadaljevati vožnje istega dne oziroma zaradi nastalih okoliščin nadaljevanja vožnje istega dne od njega ni mogoče pričakovati. Odškodnina pokriva razumno visoke stroške, ki jih ima potnik s prenočitvijo in obvestitvijo oseb, ki ga čakajo.
2. Prevoznik je oproščen te odgovornosti, kadar je mogoče odpoved, zamudo vlaka ali zamujeno zvezo pripisati enemu od teh razlogov:
 - (a) okoliščinam, ki niso povezane z železniškim prometom in se jim prevoznik kljub ustreznim varnostnim ukrepom ni mogel izogniti, njihovih posledic pa ne preprečiti;
 - (b) krivdi potnika; ali
 - (c) ravnanju tretje osebe, ki se mu prevoznik kljub ustreznim varnostnim ukrepom ni mogel izogniti in posledic katerega ni mogel preprečiti; pri tem drugega podjetja, ki uporablja isto železniško infrastrukturo, ne štejejo za tretjo osebo; ta določba ne vpliva na pravico do povrnitve stroškov.
3. Notranje pravo določa, ali in v kateri višini mora prevoznik plačati odškodnino za tiste vrste škode, ki niso določene v prvem odstavku. Ta določba ne vpliva na veljavnost 44. člena.

III. poglavje

Odgovornost za ročno prtljago, živali, prtljago in vozila

1. ODDELEK

Ročna prtljaga in živali

33. člen

Odgovornost

1. Pri smrti ali poškodbi potnika je prevoznik odgovoren tudi za škodo, ki je posledica popolne ali delne izgube ali poškodovanja predmetov, ki jih potnik nosi na sebi ali kot ročno prtljago s seboj; to velja tudi za živali, ki jih ima potnik s seboj. Pri tem smiselno velja 26. člen.
2. Sicer pa je za škodo, nastalo zaradi popolne ali delne izgube ali poškodovanja predmetov, ročne prtljage ali živali, katerih nadzor je v skladu s 15. členom naloga samega potnika, prevoznik odgovoren samo, če ta škoda nastane po prevoznikovi krivdi. V tem primeru ne veljajo drugi členi IV. dela, razen 51. člena, in VI. dela.

34. člen

Omejitev odškodnine pri izgubi ali poškodovanju predmetov

Če je prevoznik odgovoren po prvem odstavku 33. člena, mora plačati odškodnino v znesku največ 1 400 obračunskih enot za vsakega potnika.

Četrtek, 15. november 2018

35. člen

Izključitev odgovornosti

Prevoznik ni odgovoren za škodo, ki nastane zato, ker potnik ne izpolnjuje svojih obveznosti v skladu s carinskimi predpisi ali predpisi drugih upravnih organov.

2. ODDELEK

Prtljaga

36. člen

Podlaga za odgovornost

1. Prevoznik je odgovoren za škodo, ki nastane zaradi popolne ali delne izgube ali poškodovanja prtljage od trenutka, ko jo prevoznik prevzame, in do trenutka, ko jo izroči, kot tudi zaradi prepozne izročitve.
2. Prevoznik je te odgovornosti oproščen, če je izguba, poškodba ali zamuda pri izročitvi nastala po krivdi potnika ali potnikovem naročilu, za katero pa prevoznik ni kriv, ali zaradi posebnih pomanjkljivosti same prtljage ali zaradi okoliščin, ki se jim prevoznik ni mogel izogniti, njihovih posledic pa ne preprečiti.
3. Prevoznik je te odgovornosti oproščen, če je izguba ali poškodba nastala zaradi posebnih tveganj, povezanih z enim ali več naštetih dejstev:
 - (a) odsotnost ali neustreznost embalaže;
 - (b) posebne lastnosti prtljage;
 - (c) kot prtljaga so bili oddani predmeti, ki se ne smejo prevažati.

37. člen

Dokazno breme

1. Prevoznik je tisti, ki mora dokazati, da je izguba, poškodba ali prepozna izročitev posledica enega od dejstev, navedenih v drugem odstavku 36. člena.
2. Če prevoznik ugotovi, da bi lahko glede na konkretne okoliščine izguba ali poškodba nastala zaradi posebnih tveganj iz tretjega odstavka 36. člena, se domneva, da je škoda nastala prav zaradi njih. Upravičenec pa ima pravico dokazati, da škoda ni v celoti ali delno nastala zaradi enega od teh tveganj.

38. člen

Zaporedni prevozniki

Če prevoz, ki ga ureja ena sama pogodba, opravlja več zaporednih prevoznikov, potem vsak od teh prevoznikov s tem, da prevzame prtljago s prtljažnico ali vozilo s prevoznico, glede prevoza prtljage ali vozil postane pogodbeni stranka prevozne pogodbe v skladu z določili prtljažnice ali prevoznice in prevzame obveznosti, ki iz tega izhajajo. V tem primeru je vsak prevoznik odgovoren za izvedbo prevoza na celotni poti do izročitve.

39. člen

Nadomestni prevoznik

1. Če prevoznik v celoti ali delno zaupa izvedbo prevoza nadomestnemu prevozniku, ne glede na to, ali ima na podlagi prevozne pogodbe do tega pravico ali ne, ostane prevoznik kljub temu odgovoren za celoten prevoz.

Četrtek, 15. november 2018

2. Vse določbe teh enotnih pravil, ki urejajo odgovornost prevoznika, veljajo tudi za odgovornost nadomestnega prevoznika za prevoz, ki ga ta opravi. 48. in 52. člen se uporabljata, če je vložena tožba proti uslužbencem in drugim osebam, katerih storitve uporablja nadomestni prevoznik za opravljanje prevoza.
3. Kateri koli poseben dogovor, s katerim prevoznik prevzema obveznosti, ki mu jih ne nalagajo ta enotna pravila, ali se odpove pravicam, ki jih ima po njih, se nanaša na nadomestnega prevoznika samo, če na to izrecno pristane v pisni obliki. Ne glede na to, ali nadomestni prevoznik tako strinjanje izrazi ali ne, za prevoznika še naprej veljajo iz takega posebnega dogovora izhajajoče obveznosti ali odpovedi pravicam.
4. Če sta prevoznik in njegov nadomestni prevoznik odgovorna in v obsegu, v katerem sta odgovorna, sta odgovorna solidarno.
5. Skupen znesek odškodnine, ki jo morajo plačati prevoznik, nadomestni prevoznik in njuni uslužbenci ter druge osebe, katerih storitve uporablja za opravljanje prevoza, ne presega najvišjih dopustnih zneskov, določenih v teh enotnih pravilih.
6. Ta člen ne vpliva na pravice do povrnitve stroškov med prevoznikom in nadomestnim prevoznikom.

40. člen

Domneva o izgubi

1. Upravičenec lahko sklepa, da je določen kos prtljage izgubljen, ne da bi mu bilo treba to še dodatno dokazovati, če mu ni bil izročen ali dan na razpolago v 14 dneh po tem, ko je bila zahtevana njegova izročitev v skladu s tretjim odstavkom 22. člena.
2. Če se kos prtljage, ki je že veljal za izgubljenega, najde v enem letu po vložitvi zahteve za izročitev, mora prevoznik o tem obvestiti upravičenca, če pozna njegov naslov ali ga lahko ugotovi.
3. V 30 dneh po prejemu obvestila, omenjenega v drugem odstavku, lahko upravičenec zahteva, da mu izročijo ta kos prtljage. V tem primeru mora sam plačati stroške prevoza zanj od kraja oddaje do kraja izročitve in vrniti odškodnino, ki jo je prejel, morda z odbitkom zneska stroškov, vsebovanega v odškodnini. Vseeno pa obdrži pravico do odškodnine za zamudo pri izročitvi prtljage, ki jo določa 43. člen.
4. Če najdenega kosa prtljage potnik ne zahteva v roku, določenem v tretjem odstavku, ali če se najde več kot eno leto po vložitvi zahteve po njegovi izročitvi, prevoznik z njim razpolaga v skladu z zakoni in predpisi, ki veljajo v kraju, v katerem je ta kos prtljage.

41. člen

Odškodnina pri izgubi prtljage

1. Pri popolni ali delni izgubi prtljage je dolžnost prevoznika plačati samo te zneske:
 - (a) če je višina škode ugotovljena, plača odškodnino v tej višini, ki pa ne sme presegati 80 obračunskih enot za vsak manjkajoči kilogram bruto mase ali 1 200 obračunskih enot za vsak kos prtljage;
 - (b) če višina škode ni ugotovljena, plača povprečno odškodnino 20 obračunskih enot za vsak manjkajoči kilogram bruto mase ali 300 obračunskih enot za vsak kos prtljage.

Vrsta odškodnine (glede na maso ali število kosov prtljage) je določena v splošnih prevoznih pogojih.

2. Poleg tega mora prevoznik vrniti prevoznino za prtljago in druge zneske, plačane v zvezi s prevozom izgubljenega kosa prtljage, in tudi že plačane carine in trošarine.

Četrtek, 15. november 2018

42. člen

Odškodnina pri poškodbi prtljage

1. Če se prtljaga poškoduje, prevoznik plača samo odškodnino, ki ustreza zmanjšanju vrednosti prtljage.
2. Odškodnina ne presega:
 - (a) zneska, ki bi ga bilo treba plačati pri popolni izgubi, če je bila zaradi poškodbe vsa prtljaga razvrednotena;
 - (b) zneska, ki bi ga bilo treba plačati pri popolni izgubi razvrednotenega dela prtljage, če je bil zaradi poškodbe samo del prtljage razvrednoten.

43. člen

Odškodnina zaradi zamude pri izročitvi

1. Zaradi zamude pri izročitvi prtljage mora prevoznik, potem ko je bila vložena zahteva za izročitev, za vsako začetno obdobje 24 ur, vendar pa največ za 14 dni, plačati:
 - (a) če upravičenec dokaže, da je kot posledica nastala škoda, lahko tudi poškodba, plača odškodnino, enakovredno znesku nastale škode, vendar največ 0,80 obračunske enote za vsak kilogram bruto mase prtljage ali 14 obračunskih enot za vsak kos z zamudo izročene prtljage;
 - (b) če upravičenec ne dokaže, da je kot posledica nastala škoda, plača povprečno odškodnino 0,14 obračunske enote za vsak kilogram bruto mase ali 2,80 obračunske enote za vsak kos z zamudo izročene prtljage.

Načini nadomestila za kilogram ali kos prtljage se določijo s splošnimi prevoznimi pogoji.

2. Pri popolni izgubi prtljage ni treba poleg odškodnine, določene v 41. členu, plačati še odškodnine iz prvega odstavka.
3. Pri delni izgubi prtljage se odškodnina, določena v prvem odstavku, plača za tisti del prtljage, ki ni izgubljen.
4. Pri poškodbi prtljage, ki ni posledica zamude pri izročitvi, se odškodnina, določena v prvem odstavku, če je to smiselno, plača poleg odškodnine, določene v 42. členu.
5. V nobenem primeru pa ne sme vsota odškodnine iz prvega odstavka in odškodnine iz 41. in 42. člena presegati odškodnine, ki bi jo bilo treba plačati pri popolni izgubi prtljage.

3. ODDELEK

Vozila

44. člen

Odškodnina za zamudo

1. Če pri nakladanju vozila nastane zamuda zaradi okoliščin, za katere je odgovoren prevoznik, ali če nastane zamuda pri izročitvi vozila, mora prevoznik, če upravičenec dokaže, da je zaradi tega nastala škoda, plačati odškodnino, katere višina ne presega prevoznine.
2. Če pri nakladanju nastane zamuda zaradi okoliščin, za katere je odgovoren prevoznik, in zato upravičenec odstopi od prevozne pogodbe, se mu vrne prevoznina. Poleg tega lahko upravičenec, če dokaže, da je kot posledica zamude nastala škoda, zahteva odškodnino, ki ne presega prevoznine.

Četrtek, 15. november 2018

45. člen

Odškodnina za izgubo

Pri popolni ali delni izgubi vozila se odškodnina, ki jo je treba plačati upravičencu za dokazano škodo, določi na podlagi trenutne vrednosti vozila. Ne sme presegati 8 000 obračunskih enot. Naložen ali nenaložen priklopnik se šteje kot ločeno vozilo.

46. člen

Odgovornost za druge predmete

1. Pri predmetih, ki so spravljani v samem vozilu ali avtomobilski kovček (npr. prtljažniki ali prtljažniki za smuči), je prevoznik odgovoren samo za škodo, za katero je dejansko kriv. Skupna odškodnina ne sme presegati 1 400 obračunskih enot.
2. Za predmete, nameščene na zunanji strani vozila, tudi v kovčkih iz prvega odstavka, je prevoznik odgovoren samo, če se dokaže, da je škoda nastala zaradi prevoznikovega dejanja ali opustitve, storjene z namenom povzročitve take škode, ali pa iz malomarnosti in z zavedanjem, da bo taka škoda verjetno nastala.

47. člen

Druge veljavne določbe

Ob upoštevanju določb tega oddelka veljajo za vozila določbe 2. oddelka odgovornosti za prtljago.

IV. poglavje

Skupne določbe

48. člen

Izguba pravice do omejitve odgovornosti

Omejitve odgovornosti, določene v teh enotnih pravilih, in določbe notranje zakonodaje, ki omejujejo odškodnino na določeni znesek, se ne uporabljajo, če se dokaže, da je škoda posledica prevoznikovega dejanja ali opustitve, storjene z namenom povzročitve take škode ali pa iz malomarnosti in z zavedanjem, da bo taka škoda verjetno nastala.

49. člen

Preračunavanje in obresti

1. Če je treba pri izračunavanju odškodnine preračunati zneske, izražene v tuji valuti, se preračunajo po tečaju, ki velja na dan in v kraju plačila odškodnine.
2. Upravičenec lahko na podlagi dolžne odškodnine zahteva 5-odstotne letne obresti, ki začnejo teči na dan vložitve zahtevka iz 55. člena, če pa zahtevka ni bil vložen, na dan, ko se začne sodni postopek.
3. Za odškodnine iz 27. in 28. člena pa začnejo obresti teči šele na dan, ko se pojavijo okoliščine, odločilne za določitev višine odškodnine, če je ta dan po dnevu vložitve pritožbe ali tožbe.

Četrtek, 15. november 2018

4. Za prtljago je mogoče zahtevati plačilo obresti samo, če odškodnina presega 16 obračunskih enot za prtljažnico.
5. Če upravičenec za prtljago v za to določenem primernem roku prevozniku ne pošlje dokaznih dokumentov, potrebnih za dokončno obravnavo zahtevka, obresti ne tečejo od poteka tega roka do dejanske predložitve dokaznih dokumentov.

50. člen

Odgovornost pri jedrskih nesrečah

Prevoznik je oproščen odgovornosti, ki jo ima po enotnih pravilih, če je škodo povzročila jedrska nesreča in če je zanj po zakonih in predpisih države o odgovornosti na področju jedrske energije za to škodo odgovoren upravljavec jedrske naprave ali njemu enakovredna oseba.

51. člen

Osebe, za katere je odgovoren prevoznik

Prevoznik je odgovoren za svoje uslužbence in druge osebe, katerih storitve uporablja pri izvedbi prevoza, kadar uslužbenci in druge osebe delujejo v okviru svojih nalog. Upravljavci železniške infrastrukture, po kateri se odvija prevoz, se štejejo za osebe, katerih storitve prevoznik uporablja za opravljanje prevoza.

52. člen

Druge tožbe

1. V vseh primerih, za katere veljajo ta enotna pravila, se lahko vsaka odškodninska tožba, ne glede na to, na kateri pravni podlagi temelji, vloži proti prevozniku samo v skladu s pogoji in omejitvami teh enotnih pravil.
2. To velja tudi za tožbe proti uslužbencem in drugim osebam, za katere je prevoznik odgovoren na podlagi 51. člena.

V. DEL

ODGOVORNOST POTNIKA

53. člen

Posebna načela za odgovornost

Potnik je odgovoren prevozniku za vsako škodo,

(a) ki nastane zato, ker ni izpolnil svojih obveznosti iz:

1. 10., 14. in 20. člena;
2. posebnih določb o prevozu vozil, vsebovanih v splošnih prevoznih pogojih, ali
3. Pravilnika o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID) ali

(b) ki jo povzročijo predmeti ali živali, ki jih ima s seboj; razen če ne dokaže, da je škoda nastala zaradi okoliščin, ki se jim kljub skrbnosti, ki se zahteva od vestnega potnika, ni mogel izogniti, njihovih posledic pa ne preprečiti. Ta določba ne spreminja odgovornosti prevoznika, kot jih določata 26. člen in prvi odstavek 33. člena.

Četrtek, 15. november 2018

VI. DEL UVELJAVLJANJE PRAVIC

54. člen

Ugotavljanje delne izgube ali poškodbe

1. Če prevoznik odkrije delno izgubo ali poškodbo predmeta (prtljage, vozila), za katerega prevoz je odgovoren, ali domneva, da je prišlo do take delne izgube ali poškodbe, ali če upravičenec trdi, da je do nje prišlo, mora prevoznik takoj, in če je mogoče, v navzočnosti upravičenca sestaviti zapisnik o dejanskem stanju, v katerem za vsako vrsto škode navede stanje predmeta, in če je mogoče, obseg in vzrok škode in čas njenega nastanka.
2. Izvod tega zapisnika o dejanskem stanju je treba brezplačno izročiti upravičencu.
3. Če upravičenec ne prizna ugotovitev iz zapisnika o dejanskem stanju, lahko zahteva, da stanje prtljage ali vozila in vzrok za škodo ter njen znesek določi izvedenec, ki ga imenujeta pogodbeni stranki prevozne pogodbe ali sodišče. Ta postopek se izvede po zakonih in predpisih države, v kateri to določanje poteka.

55. člen

Zahtevki

1. Zahtevke v zvezi z odgovornostjo prevoznika pri smrti ali poškodbi potnikov je treba v pisni obliki poslati prevozniku, proti kateremu je mogoče uveljavljati zahtevke na sodišču. Pri prevozu, ki ga obravnava ena sama pogodba in ga zaporedno opravi več prevoznikov, se lahko zahtevki naslovijo na prvega ali zadnjega prevoznika in tudi na prevoznika, ki ima v državi potnikovega stalnega ali običajnega prebivališča svoj sedež podjetja ali podružnico ali zastopstvo, ki je sklenilo prevozno pogodbo.
2. Drugi zahtevki iz prevozne pogodbe se pošljejo v pisni obliki prevozniku iz drugega in tretjega odstavka 56. člena.
3. Dokazne dokumente, ki jih želi upravičenec priložiti k zahtevku, je treba priložiti kot izvirnik ali kopijo, ki mora biti, če prevoznik tako zahteva, ustrezno overjena. Pri obravnavi zahtevka lahko prevoznik zahteva predložitev vozovnice, prtljažnice ali prevoznice.

56. člen

Prevozniki, proti katerim je mogoče sodno uveljavljati zahtevke

1. Odškodninski zahtevki na podlagi odgovornosti prevoznika pri smrti in poškodbi potnikov se lahko uveljavljajo samo proti prevozniku, ki je odgovoren po petem odstavku 26. člena.
2. Ob upoštevanju četrtega odstavka se lahko drugi zahtevki potnikov na podlagi prevozne pogodbe uveljavljajo samo proti prvemu, zadnjemu ali tistemu prevozniku, ki je opravljal tisti del prevoza, med katerim se je pojavilo dejstvo, s katerim se utemeljuje zahtevke.
3. Če je pri prevozu, ki ga zaporedno opravlja več prevoznikov, prevoznik, katerega dolžnost je tovor izročiti, z lastnim privoljenjem vpisan v prtljažnico ali prevoznico, se lahko zahtevki iz drugega odstavka proti njemu sodno uveljavljajo tudi, če ni prejel prtljage ali ni prevzel vozila.
4. Zahtevki za vračilo zneskov, ki so bili vplačani na podlagi prevozne pogodbe, se lahko sodno uveljavljajo proti prevozniku, ki je plačilo prejel, ali proti prevozniku, v imenu katerega je bilo plačilo prejeto.
5. Z vložitvijo nasprotnega zahtevka ali ugovora se lahko zahtevki uveljavljajo tudi proti prevozniku, ki ni naveden med prevozniki v drugem in četrtem odstavku, če sodni zahtevke temelji na isti prevozni pogodbi.

Četrtek, 15. november 2018

6. Kadar se ta enotna pravila nanašajo na nadomestnega prevoznika, se lahko zahtevki sodno uveljavljajo tudi proti njemu.

7. Če lahko tožnik izbira med več prevozniki, izgubi to pravico do izbire takrat, ko vloži tožbo proti enemu od teh prevoznikov; to velja tudi, če lahko tožnik izbira med enim ali več prevozniki in nadomestnim prevoznikom.

58. člen

Prenehanje pravice do zahtevka pri smrti ali poškodbi

1. Vse pravice upravičenca na podlagi odgovornosti prevoznika pri smrti ali poškodbi potnikov potečejo, če upravičenec enega od prevoznikov, pri katerem je mogoče vložiti zahtevek v skladu s prvim odstavkom 55. člena, ne obvesti o potnikovi nesreči v 12 mesecih po datumu, ko je za škodo izvedel. Če upravičenec prevoznika o nesreči obvesti ustno, mu mora o tem izdati potrdilo.

2. Ta pravica pa ne preneha, če:

- (a) upravičenec v roku, določenem v prvem odstavku, vloži zahtevek pri enem od prevoznikov, določenem v prvem odstavku 55. člena;
- (b) prevoznik, ki je odgovoren za to, v roku, določenem v prvem odstavku, izve za nesrečo potnika na drug način;
- (c) obvestilo o nesreči zaradi okoliščin, za katere upravičenec ni odgovoren, ni bilo poslano ali je bilo poslano z zamudo;
- (d) upravičenec dokaže, da je do nesreče prišlo po krivdi prevoznika.

59. člen

Prenehanje pravice do zahtevka pri prevozu prtljage

1. Ko upravičenec prevzame prtljago, prenehajo vse pravice do zahtevka proti prevozniku iz prevozne pogodbe pri delni izgubi, poškodovanju prtljage ali zamudi pri izročitvi.

2. Ta pravica ne preneha:

- (a) pri delni izgubi ali poškodbi, če:
 - 1. je bila ta izguba ali poškodba v skladu s 54. členom ugotovljena, preden je upravičenec prevzel prtljago;
 - 2. izključno po krivdi prevoznika ni bilo opravljeno ugotavljanje, ki bi moralo biti opravljeno v skladu s 54. členom;
- (b) pri navzven neopazni škodi, ki jo upravičenec ugotovi šele po tem, ko prevzame prtljago, če:
 - 1. zahteva ugotavljanje iz 54. člena takoj, ko odkrije škodo, vendar najpozneje v treh dneh po prevzemu prtljage, in
 - 2. poleg tega dokaže, da je škoda nastala v času med dnevom, ko je prtljago prevzel prevoznik, in trenutkom izročitve;
- (c) pri zamudi pri izročitvi, če upravičenec v 21 dneh uveljavlja svoje pravice proti enemu od prevoznikov, navedenih v tretjem odstavku 56. člena;
- (d) če upravičenec dokaže, da je škoda nastala po krivdi prevoznika.

Četrtek, 15. november 2018

60. člen

Zastaranje

1. Pravica do zahtevka do odškodnine na podlagi odgovornosti prevoznika pri smrti ali poškodbi potnikov zastara:
 - (a) če jo uveljavlja potnik, v treh letih po dnevu nesreče;
 - (b) če jo uveljavljajo drugi upravičenci, v treh letih po dnevu potnikove smrti, vendar najpozneje v petih letih po dnevu nesreče.
 2. Drugi zahtevki na podlagi prevozne pogodbe zastarajo v enem letu. Zahtevki na podlagi škode, ki je nastala zaradi dejanja ali opustitve, storjene bodisi z namenom tako škodo povzročiti ali pa iz malomarnosti in z zavedanjem, da bo taka škoda verjetno nastala, zastarajo v dveh letih.
 3. Zastaralni rok za zahtevke iz drugega odstavka začne teči:
 - (a) za odškodnino zaradi popolne izgube: štirinajsti dan po poteku roka, določenega v tretjem odstavku 22. člena;
 - (b) za odškodnino zaradi delne izgube, poškodovanja ali zamude pri izročitvi, od dneva izročitve;
 - (c) v vseh drugih primerih, povezanih s prevozom potnikov: od dneva, ko poteče veljavnost vozovnice.
- Dan, na katerega začne teči zastaralni rok, v nobenem primeru ni vključen v rok.
4. [...]
 5. [...]
 6. Za zadržanje in prekinitev zastaralnega roka sicer velja notranja zakonodaja.

VII. DEL

MEDSEBOJNI ODNOSI PREVOZNIKOV

61. člen

Razdelitev prevoznine

1. Vsak prevoznik, ki je dobil plačano ali bi moral zahtevati plačilo prevoznine, mora prevoznikom, ki sodelujejo pri prevozu, plačati delež prevoznine, ki jim pripada. Načine plačila določijo prevozniki z medsebojnimi sporazumi.
2. Tretji odstavek 6. člena, tretji odstavek 16. člena in 25. člen veljajo tudi za odnose med zaporednimi prevozniki.

62. člen

Pravica do povrnitve stroškov

1. Če je prevoznik po teh enotnih pravilih plačal odškodnino, mu pripada pravica do povrnitve stroškov do prevoznikov, ki so sodelovali pri prevozu, po teh določbah:
 - (a) prevoznik, ki je povzročil škodo, je zanjo odgovoren sam;
 - (b) če je škodo povzročilo več prevoznikov, je vsak odgovoren za škodo, ki jo je povzročil; če taka razmejitev odgovornosti ni mogoča, se plačilo odškodnine razdeli med prevoznike v skladu s točko (c);
 - (c) če ni mogoče dokazati, kdo od prevoznikov je povzročil škodo, se plačilo odškodnine porazdeli med vse prevoznike, razen med tiste, ki dokažejo, da niso povzročili škode; razdeli se v razmerju deležev prevoznine, ki pripadajo posameznim prevoznikom.

Četrtek, 15. november 2018

2. Če je eden od teh prevoznikov plačilno nesposoben, se delež, ki bi ga moral plačati, pa ga ni, razdeli med vse druge prevoznike, ki so sodelovali pri prevozu, in sicer v razmerju deležev prevoznine, ki jim pripadajo.

63. člen

Postopek za povrnitev stroškov

1. Prevoznik, proti kateremu se v skladu z 62. členom uveljavlja pravica do povrnitve stroškov, ne more spodbijati zakonitosti plačila odškodnine, ki jo je plačal prevoznik, ki uveljavlja pravico za povrnitev stroškov, če je sodišče odškodnino določilo po tem, ko je prevoznik na podlagi pravilno vročenega obvestila o sodnem postopku dobil priložnost, da sodeluje v tem sodnem postopku. Sodišče, na katerem poteka glavna obravnava, določi roke za obveščanje o sodnem postopku in pristop k njemu.

2. Prevoznik, ki uveljavlja pravico do povrnitve stroškov, mora proti vsem prevoznikom, s katerimi se ni mogel sporazumeti, vložiti tožbo v istem postopku; v nasprotnem primeru preneha njegova pravica do povrnitve stroškov do tistih prevoznikov, ki jih ne toži.

3. Sodišče mora z eno samo sodbo odločiti o vseh zahtevkih za povrnitev stroškov, s katerimi se ukvarja.

4. Prevoznik, ki hoče uveljavljati svojo pravico do povrnitve stroškov na sodišču, lahko to stori na pristojnem sodišču države, v kateri ima eden od prevoznikov, ki so sodelovali pri prevozu, sedež podjetja, podružnico ali zastopstvo, ki je sklenilo prevozno pogodbo.

5. Če tožeči prevoznik vloži tožbo proti več prevoznikom, lahko izbira med sodišči, pristojnimi po četrtem odstavku.

6. Postopki za povrnitev stroškov se ne smejo vključevati v sodni postopek za uveljavljanje odškodnine, ki ga je sprožila stranka, upravičena do nje na podlagi prevozne pogodbe.

64. člen

Sporazumi o povrnitvi stroškov

Prevozniki imajo pravico med seboj sklepati sporazume, ki odstopajo od 61. in 62. člena.

Četrtek, 15. november 2018

PRILOGA II

MINIMALNE INFORMACIJE, KI JIH ZAGOTAVLJAJO PREVOZNIKI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU IN PRODAJALCI VOZOVNIC

Del I: Informacije pred začetkom potovanja

- Splošni pogoji, ki veljajo za pogodbo
- Vozni redi in pogoji najhitrejšega potovanja
- Vozni redi in pogoji potovanja po ~~najugodnejših~~ **vseh razpoložljivih cenah, vključno z najugodnejšimi. [Sprememba 125]**
- Dostopnost, pogoji dostopa in razpoložljivost pripomočkov na vlaku za invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo v dostopni obliki v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive XXX
- ~~Pogoji za dostop~~ **Možnosti dostopa** s kolesom [Sprememba 126]
- Razpoložljivost sedežev ~~v kadilskih in za vse veljavne voznine v nekadilskih (in po potrebi kadilskih oddelkih), v prvem in drugem razredu ter v ležalnih in spalnih vagonih~~ [Sprememba 127]
- ~~Vse dejavnosti, ki lahko privedejo do prekinitve ali zamud prevoznih storitev~~ **Prekinitve in zamude (načrtovane in v realnem času) [Sprememba 128]**
- Razpoložljivost storitev na vlaku, **vključno z brezžičnim omrežjem in stranišči** [Sprememba 129]
- Postopki za vračilo izgubljene prtljage
- Postopki za vlaganje pritožb

Del II: Informacije med potovanjem

- Storitve na vlaku, **vključno z brezžičnim omrežjem** [Sprememba 130]
 - Naslednja postaja
 - **Prekinitve in zamude (načrtovane in v realnem času)** [Sprememba 131]
 - Glavne povezovalne storitve
 - Vprašanja glede varnosti in zaščite
-

Četrtek, 15. november 2018

PRILOGA III

MINIMALNI STANDARDI KAKOVOSTI STORITEV

I. Zahteve za prevoznike v železniškem prometu

Prevozniki v železniškem prometu vsako leto do 30. junija objavijo poročilo o doseženi kakovosti storitev za preteklo poslovno leto na svojem spletišču ter ga pošljejo nacionalnemu izvršilnemu organu in Agenciji Evropske unije za železnice za objavo na njenem spletišču. Prevoznik na svojem spletišču objavi poročilo v uradnem(-ih) nacionalnem(-ih) jeziku(-ih) in po možnosti tudi v drugih jezikih Unije, vključno s povzetkom v angleščini.

Poročila o doseženi kakovosti storitev vključujejo vsaj informacije o naslednjem:

(1) Točnost storitev in splošna načela o tem, kako prevozniki v železniškem prometu pristopajo k prekinitvam storitev

(a) zamude:

- (i) povprečna skupna zamuda pri opravljanju storitve kot odstotni delež na kategorijo storitev (mednarodne storitve, storitve na dolgih relacijah v notranjem prometu, regionalne in mestne/primestne storitve);
- (ii) odstotni delež storitev z zamudo ob odhodu;
- (iii) odstotni delež storitev z zamudo ob prihodu,
 - odstotni delež storitev z zamudo, krajšo od 60 minut,
 - odstotni delež storitev z zamudo od ~~60~~91 do 119120 minut, [Sprememba 132]
 - odstotni delež storitev z zamudo 120 minut ali več;

(b) odpovedi storitev:

odpovedane storitve kot odstotni delež na kategorijo storitev (mednarodne storitve, storitve na dolgih relacijah v notranjem prometu, regionalne in mestne/primestne storitve);

(c) uporaba Uredbe v zvezi z zamudami in odpovedmi storitev:

- (i) število potnikov, ki jim je bila zagotovljena oskrba ali pomoč;
- (ii) stroški zagotavljanja takšne oskrbe in pomoči;
- (iii) število potnikov, ki jim je bilo odobreno nadomestilo;
- (iv) stroški odobrenih nadomestil.

(2) Raziskava o zadovoljstvu strank

Vključiti je treba vsaj naslednje kategorije:

- (i) točnost vlakov;
- (ii) informacije za potnike v primeru zamude;
- (iii) točnost in razpoložljivost informacij o vlakih;
- (iv) kakovost vzdrževanja/stanje vlakov;
- (v) raven varnosti na vlakih;
- (vi) čistost notranjosti vlaka;

Četrtek, 15. november 2018

(vii) zagotavljanje koristnih informacij med potovanjem, **tudi o brezžičnem omrežju in drugih storitvah na vlaku;**
[Sprememba 133]

(viii) razpoložljivost kakovostnih stranišč na vsakem vlaku;

(ix) visoka raven čistosti in vzdrževanja postaj;

(x) dostopnost vlakov in opreme na vlaku, vključno z dostopnimi stranišči;

(xi) število primerov in kakovost dejansko zagotovljene pomoči invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo na vlakih v skladu s členom 24, ne glede na to, ali je bila prošnja za pomoč vložena vnaprej.

(3) Reševanje pritožb

(i) število pritožb in njihov izid;

(ii) kategorije pritožb;

(iii) število obravnavanih pritožb;

(iv) povprečni čas za odgovor;

(v) možnosti in sprejeti ukrepi za izboljšave.

(4) Pomoč, zagotovljena invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo

število primerov nudenja pomoči na kategorijo storitev (mednarodne, na dolgih relacijah v notranjem prometu, regionalne in mestne/primestne).

(5) Prekinitve

obstoj in kratek opis načrtov ravnanja v nepredvidljivih razmerah in načrtov kriznega upravljanja.

II. Zahteve za upravljavce postaj in infrastrukture

Poročila o doseženi kakovosti storitev vključujejo vsaj informacije o naslednjem:

(1) Informacije in vozovnice

(i) postopek za obravnavo prošenj za informacije na postaji;

(ii) postopek in sredstva za zagotavljanje informacij o voznem redu vlakov, cenah in peronih; kakovost informacij;

(iii) prikaz informacij o pravicah in obveznostih v skladu z Uredbo ter kontaktnih podatkov nacionalnih izvršilnih organov;

(iv) mesta za nakup vozovnic;

(v) razpoložljivost osebja za zagotavljanje informacij in prodajo vozovnic na postaji;

(vi) zagotavljanje informacij invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo.

(2) Splošna načela pristopanja k prekinitvam storitev

(i) število potnikov, ki jim je bila zagotovljena oskrba ali pomoč;

(ii) stroški zagotavljanja takšne oskrbe in pomoči.

(3) Opis ukrepov, ki se izvajajo za zagotavljanje čistosti objektov na postaji (stranišč itd.)

(i) pogostost čiščenja;

(ii) razpoložljivost stranišč.

Četrtek, 15. november 2018

(4) Raziskava o zadovoljstvu strank

Vključiti je treba vsaj naslednje kategorije:

- (i) informacije za potnike v primeru zamude;
 - (ii) natančnost, razpoložljivost in dostopnost informacij o prihodih/odhodih vlakov in peronih;
 - (iii) raven varnosti na postaji;
 - (iv) čas, potreben za odgovor na prošnje za informacije na postajah;
 - (v) razpoložljivost in dostopnost stranišč ustrezne kakovosti na postaji;
 - (vi) čistost in vzdrževanost postaj;
 - (vii) dostopnost postaje in objektov na postaji, **vključno z dostopom brez stopnic, s tekočimi stopnicami, dvigali in klančinami za prtljago; [Sprememba 134]**
 - (viii) število primerov in kakovost pomoči invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo na postaji.
-

Četrtek, 15. november 2018

PRILOGA IV

POSTOPEK REŠEVANJA PRITOŽB S STRANI NACIONALNIH IZVRŠILNIH ORGANOV

V zapletenih primerih, na primer takih, ki obsegajo več zahtevkov ali prevoznikov, čezmejna potovanja ali nesreče na ozemlju države članice, ki ni država, ki je prevozniku izdala licenco, zlasti če ni jasno, kateri nacionalni izvršilni organ je pristojen, ali kjer bi to olajšalo ali pospešilo reševanje pritožbe, nacionalni izvršilni organi v medsebojnem sodelovanju določijo „vodilni“ organ, ki opravlja vlogo enotne kontaktne točke za potnike. Vsi zadevni nacionalni izvršilni organi medsebojno sodelujejo, da bi olajšali reševanje pritožbe (vključno z izmenjavo informacij, pomočjo pri prevajanju dokumentov in posredovanjem informacij o okoliščinah incidentov). Potniki so obveščeni o tem, kateri organ je „vodilni“.

Poleg tega nacionalni izvršilni organi vedno in v vsakem primeru zagotovijo skladnost z Uredbo 2017/2394/EU. [Sprememba 135]

Četrtek, 15. november 2018

PRILOGA V

Korelacijska tabela

Uredba (ES) št. 1371/2007	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 1(a)	Člen 1(a)
Člen 1(b)	Člen 1(b)
—	Člen 1(c)
Člen 1(c)	Člen 1(d)
—	Člen 1(e)
Člen 1(d)	Člen 1(f)
Člen 1(e)	Člen 1(g)
—	Člen 1(h)
Člen 1(f)	Člen 1(i)
Člen 2	Člen 2
Člen 2(1)	Člen 2(1)
Člen 2(2)	—
Člen 2(3)	—
Člen 2(4)	—
Člen 2(5)	—
Člen 2(6)	—
Člen 2(7)	—
—	Člen 2(2)
—	Člen 2(3)
Člen 3	Člen 3
Člen 3(1)	Člen 3(1)
Člen 3(2) in (3)	—
Člen 3(4)	Člen 3(2)
Člen 3(5)	Člen 3(3)
Člen 3(6)	Člen 3(4)
Člen 3(7)	Člen 3(5)
Člen 3(8)	Člen 3(6)
Člen 3(9)	Člen 3(7)
Člen 3(10)	Člen 3(8)
—	Člen 3(9)
—	Člen 3(10)

Četrtek, 15. november 2018

Uredba (ES) št. 1371/2007	Ta uredba
Člen 3(11)	Člen 3(11)
—	Člen 3(12)
Člen 3(12)	Člen 3(13)
Člen 3(13)	Člen 3(14)
Člen 3(14)	—
Člen 3(15)	Člen 3(16)
Člen 3(16)	Člen 3(17)
Člen 3(17)	Člen 3(18)
—	Člen 3(19)
Člen 4	Člen 4
—	Člen 5
Člen 5	Člen 6
Člen 6	Člen 7
Člen 7	Člen 8
Člen 8	Člen 9
—	Člen 9(4)
Člen 9	Člen 10
Člen 9(3)	—
—	Člen 10(5) in (6)
Člen 10	—
Člen 11	Člen 11
Člen 12	Člen 12
Člen 12(2)	—
Člen 13	Člen 13
Člen 14	Člen 14
Člen 15	Člen 15
Člen 16	Člen 16
—	Člen 16(2) in (3)
Člen 17	Člen 17
—	Člen 17(8)
Člen 18	Člen 18
—	Člen 18(6)
—	Člen 19

Četrtek, 15. november 2018

Uredba (ES) št. 1371/2007	Ta uredba
Člen 19	Člen 20
Člen 20	Člen 21
Člen 21(1)	—
Člen 21(2)	Člen 22(2) in člen 23(2)
Člen 22	Člen 22
Člen 22(2)	—
—	Člen 22(4)
Člen 23	Člen 23
—	Člen 23(4)
Člen 24	Člen 24
Člen 25	Člen 25(1), (2) in (3)
—	Člen 26
Člen 26	Člen 27
Člen 27	Člen 28
—	Člen 28(3)
Člen 27(3)	Člen 28(4)
Člen 28	Člen 29
Člen 29	Člen 30
Člen 30	Člen 31
—	Člena 32 in 33
Člen 31	Člen 34
—	Člen 34(1) in (3)
Člen 32	Člen 35
Člen 33	—
Člen 34	Člen 36
Člen 35	—
—	Člen 37
Člen 36	Člen 38
—	Člen 39
Člen 37	Člen 40
Priloga I	Priloga I
Priloga II	Priloga II

Četrtek, 15. november 2018

Uredba (ES) št. 1371/2007	Ta uredba
Priloga III	Priloga III
—	Priloge IV do V

Četrtek, 15. november 2018

P8_TA(2018)0463

Obstojna organska onesnaževala *I****Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 15. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o obstojnih organskih onesnaževalih (prenovitve) (COM(2018)0144 – C8-0124/2018 – 2018/0070(COD))** ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek – prenovitev)

(2020/C 363/37)

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 5***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (5) Pri izvajanju določb Konvencije na ravni Unije je treba zagotoviti koordinacijo in usklajenost z določbami **Rotterdamske** konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini, ki jo je Unija potrdila 19. decembra 2002 ⁽¹⁷⁾, in Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, ki jo je Unija potrdila 1. februarja 1993 ⁽¹⁸⁾. To koordinacijo in usklajenost bi bilo treba ohraniti tudi pri sodelovanju v zvezi z izvajanjem in nadaljnjim razvojem strateškega pristopa k mednarodnemu ravnanju s kemikalijami (SAICM), ki je bil sprejet 6. februarja 2006 v Dubaju na prvi mednarodni konferenci o ravnanju s kemikalijami v okviru Združenih narodov.

⁽¹⁷⁾ UL L 63, 6.3.2003, str. 29.

⁽¹⁸⁾ UL L 39, 16.2.1993, str. 3.

Sprememba

- (5) Pri izvajanju določb Konvencije na ravni Unije je treba zagotoviti koordinacijo in usklajenost z določbami **Rotterdamske** konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za nekatere nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini, ki jo je Unija potrdila 19. decembra 2002 ⁽¹⁷⁾, Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, ki jo je Unija potrdila 1. februarja 1993 ⁽¹⁸⁾ **in Konvencije Minamata o živem srebru, ki jo je Unija potrdila 11. maja 2017** ^(18a). To koordinacijo in usklajenost bi bilo treba ohraniti tudi pri sodelovanju v zvezi z izvajanjem in nadaljnjim razvojem strateškega pristopa k mednarodnemu ravnanju s kemikalijami (SAICM), ki je bil sprejet 6. februarja 2006 v Dubaju na prvi mednarodni konferenci o ravnanju s kemikalijami v okviru Združenih narodov.

⁽¹⁷⁾ UL L 63, 6.3.2003, str. 29.

⁽¹⁸⁾ UL L 39, 16.2.1993, str. 3.

^(18a) **UL L 142, 2.6.2017, str. 4.**

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtnim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A8-0336/2018).

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 2
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Stare ali malomarno upravljane zaloge obstojnih organskih onesnaževal lahko resno ogrozijo okolje in zdravje ljudi, na primer s kontaminacijo tal in podzemne vode. Zato je primerno za upravljanje takšnih zalog določiti pravila, ki so strožja od tistih iz Konvencije. Zaloge prepovedanih snovi je treba obravnavati kot odpadke, medtem ko je treba zaloge snovi, katerih proizvodnja ali uporaba sta še vedno dovoljeni, priglasiti organom in jih primerno nadzorovati. Zlasti je treba z obstoječimi zalogami, ki so sestavljene iz prepovedanih obstojnih organskih onesnaževal ali jih vsebujejo, čim prej začeti ravnati kot z odpadki.

Sprememba

- (10) Stare ali malomarno upravljane zaloge obstojnih organskih onesnaževal lahko resno ogrozijo okolje in zdravje ljudi, na primer s kontaminacijo tal in podzemne vode. Zato je primerno za upravljanje takšnih zalog določiti pravila, ki so strožja od tistih iz Konvencije. Zaloge prepovedanih snovi je treba obravnavati kot odpadke, medtem ko je treba zaloge snovi, katerih proizvodnja ali uporaba sta še vedno dovoljeni, priglasiti organom in jih primerno nadzorovati. Zlasti je treba z obstoječimi zalogami, ki so sestavljene iz prepovedanih obstojnih organskih onesnaževal ali jih vsebujejo, čim prej začeti ravnati kot z odpadki. ***Če bodo v prihodnosti prepovedane še druge snovi, bo treba tudi njihove zaloge nemudoma uničiti in se ne bi smele delati nove. Zaradi posebnih težav nekaterih držav članic bi jim bilo treba nuditi primerno finančno in tehnično pomoč z obstoječimi finančnimi instrumenti Unije.***

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) V skladu s Protokolom in Konvencijo je treba izpuste obstojnih organskih onesnaževal, ki so nenamerni stranski proizvodi industrijskih postopkov, čim prej identificirati in zmanjšati s končnim ciljem odprave, kadar je to izvedljivo. Pripraviti in izvajati je treba ustrezne nacionalne načrte, ki zajemajo vse vire in ukrepe, vključno s tistimi iz veljavne zakonodaje Unije, da bi nepretrgoma in stroškovno učinkovito zmanjševali takšne izpuste. Zato je treba pripraviti ustrezne instrumente v okviru Konvencije.

Sprememba

- (11) V skladu s Protokolom in Konvencijo je treba izpuste obstojnih organskih onesnaževal, ki so nenamerni stranski proizvodi industrijskih postopkov, čim prej identificirati in zmanjšati s končnim ciljem odprave, kadar je to izvedljivo. Pripraviti in izvajati je treba ustrezne nacionalne načrte, ki zajemajo vse vire in ukrepe, vključno s tistimi iz veljavne zakonodaje Unije, da bi ***čim prej*** nepretrgoma in stroškovno učinkovito zmanjševali takšne izpuste. Zato je treba pripraviti ustrezne instrumente v okviru Konvencije.

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Obstaja potreba po zagotovitvi učinkovitega usklajevanja in upravljanja tehničnih in upravnih vidikov te uredbe na ravni Unije. Evropska agencija za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: Agencija), ki je bila ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1907/2006, ima sposobnosti in izkušnje pri izvajanju zakonodaje Unije o kemikalijah ter mednarodnih sporazumov o kemikalijah. Države članice in Agencija bi zato morale opravljati naloge, ki zadevajo upravne, tehnične in znanstvene vidike izvajanja te uredbe ter izmenjavo informacij. Naloge Agencije **bi morale vključevati** pripravo in pregled tehničnih dokumentacij, vključno s posvetovanji z zainteresiranimi stranmi, ter pripravo mnenj, na podlagi katerih bo Komisija **lahko sprejela odločitev** o sprejetju predlogov za vključitev snovi na seznam obstojnih organskih onesnaževal v Konvenciji ali Protokolu. Poleg tega bi morale Komisija, države članice in Agencija sodelovati z namenom učinkovitega izvajanja mednarodnih obveznosti, ki jih ima Unija na podlagi Konvencije.

Sprememba

- (15) Obstaja potreba po zagotovitvi učinkovitega usklajevanja in upravljanja tehničnih in upravnih vidikov te uredbe na ravni Unije. Evropska agencija za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: Agencija), ki je bila ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1907/2006, ima sposobnosti in izkušnje pri izvajanju zakonodaje Unije o kemikalijah ter mednarodnih sporazumov o kemikalijah. Države članice in Agencija bi zato morale opravljati naloge, ki zadevajo upravne, tehnične in znanstvene vidike izvajanja te uredbe ter izmenjavo informacij. Naloge Agencije **morajo zajemati** pripravo in pregled tehničnih dokumentacij, vključno s posvetovanji z zainteresiranimi stranmi, ter pripravo mnenj, na podlagi katerih bo Komisija **odločila** o sprejetju predlogov za vključitev snovi na seznam obstojnih organskih onesnaževal v Konvenciji ali Protokolu. Poleg tega bi morale Komisija, države članice in Agencija sodelovati z namenom učinkovitega izvajanja mednarodnih obveznosti, ki jih ima Unija na podlagi Konvencije.

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) Konvencija določa, da vsaka pogodbenica pripravi načrt izpolnjevanja svojih obveznosti po Konvenciji in si ustrezno prizadeva za njegovo uresničevanje. Pri pripravi, izvajanju in posodabljanju svojih izvedbenih načrtov bi morale države članice zagotoviti udeležbo javnosti. Ker si v zvezi s tem Unija in države članice delijo pristojnost, je treba izvedbene načrte pripraviti na nacionalni ravni in na ravni Unije. Spodbujati je treba izmenjavo informacij med Komisijo, Agencijo in organi držav članic.

Sprememba

- (16) Konvencija določa, da vsaka pogodbenica pripravi načrt izpolnjevanja svojih obveznosti po Konvenciji in si ustrezno prizadeva za njegovo uresničevanje **ter ga čim prej, najpozneje pa do ... [dve leti po začetku veljavnosti te uredbe] pošlje konferenci pogodbenic**. Pri pripravi, izvajanju in posodabljanju svojih izvedbenih načrtov bi morale države članice zagotoviti udeležbo javnosti. Ker si v zvezi s tem Unija in države članice delijo pristojnost, je treba izvedbene načrte pripraviti na nacionalni ravni in na ravni Unije. Spodbujati je treba izmenjavo informacij med Komisijo, Agencijo in organi držav članic.

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) Proizvodnja in uporaba snovi, navedenih v delu A Priloge I ali v delu A Priloge II k tej uredbi, bi morala biti dovoljena samo, če so **te snovi** intermediati v zaprtem in krajevno omejenem sistemu ter če je v zadevni prilogi izrecno navedena opomba, ki to dovoljuje, in proizvajalec zadevni državi članici potrdi, da se snov proizvaja in uporablja samo pod strogo nadzorovanimi pogoji.

Sprememba

- (17) Proizvodnja in uporaba snovi, navedenih v delu A Priloge I ali v delu A Priloge II k tej uredbi, bi morala biti dovoljena samo, če so **ti** intermediati v zaprtem in krajevno omejenem sistemu ter če je v zadevni prilogi izrecno navedena opomba, ki to dovoljuje, in proizvajalec zadevni državi članici potrdi, da se snov proizvaja in uporablja samo pod strogo nadzorovanimi pogoji, **namreč da ne povzroča večjih tveganj za okolje ali zdravje ljudi in da ni tehnično izvedljivih alternativnih možnosti.**

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (18) V skladu s Konvencijo in Protokolom je treba informacije o obstojnih organskih onesnaževalih zagotoviti drugim pogodbenicam teh sporazumov. Spodbujati je tudi treba tudi izmenjavo informacij s tretjimi državami, ki niso pogodbenice teh sporazumov.

Sprememba

- (18) V skladu s Konvencijo in Protokolom je treba informacije o obstojnih organskih onesnaževalih zagotoviti drugim pogodbenicam teh sporazumov. Spodbujati je tudi treba tudi izmenjavo informacij s tretjimi državami, ki niso pogodbenice teh sporazumov. **Konvencija tudi določa, da si mora vsaka pogodbenica prizadevati, da bi razvila ustrezno strategijo za opredelitev območij, ki so onesnažena z obstojnimi organskimi onesnaževali, pa tudi po sedmem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 morajo Unija in države članice okrepiti prizadevanja za sanacijo onesnaženih območij.**

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (19) Ozaveščenost javnosti glede nevarnosti, ki jih obstojna organska onesnaževala predstavljajo za zdravje sedanjih in prihodnjih generacij kakor tudi za okolje, zlasti v državah v razvoju, je pogosto pomanjkljiva, zato je potrebno obsežno informiranje, ki bi povečalo stopnjo previdnosti ter javno razumevanje razlogov za omejitve in prepovedi. V skladu s Konvencijo je treba, kadar je to primerno, spodbujati in krepi programe ozaveščanja javnosti glede **navedenih** snovi, zlasti **tiste**, namenjene najbolj ranljivim skupinam, kakor tudi usposabljanje delavcev, znanstvenikov, vzgojiteljev ter tehničnega in vodstvenega osebja.

Sprememba

- (19) Ozaveščenost javnosti glede nevarnosti, ki jih obstojna organska onesnaževala predstavljajo za zdravje sedanjih in prihodnjih generacij kakor tudi za okolje, zlasti v državah v razvoju, je pogosto pomanjkljiva, zato je potrebno obsežno informiranje, ki bi povečalo stopnjo previdnosti ter javno razumevanje razlogov za omejitve in prepovedi. V skladu s Konvencijo je treba, kadar je to primerno, spodbujati in krepi programe ozaveščanja javnosti glede **teh** snovi, **njihovih učinkov na zdravje in okolje ter nadomestil**, zlasti **programe**, namenjene najbolj ranljivim skupinam, kakor tudi usposabljanje delavcev, znanstvenikov, vzgojiteljev ter tehničnega in vodstvenega osebja. **Unija bi morala omogočiti dostop do informacij in udeležbo javnosti, tako da izvaja Konvencijo Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah („Aarhuška konvencija“), ki jo je Unija potrdila 17. februarja 2005 ^(1a).**

(^{1a}) UL L 124, 17.5.2005, str. 1.

Sprememba 9
Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – točka j

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (j) „intermediat v zaprtem in krajevno omejenem sistemu“ pomeni snov, ki se **proizvaja za kemično predelavo in porablja ali uporablja v kemični predelavi, kjer se pretvori v eno ali več drugih snovi in kjer se proizvodnja intermediata in njegova pretvorba v eno ali več drugih snovi zgodi na istem mestu v strogo nadzorovanih pogojih ter v okolju, ki je v celotnem življenjskem ciklu snovi strogo zaprto s tehničnimi sredstvi.**

Sprememba

- (j) „intermediat v zaprtem in krajevno omejenem sistemu“ pomeni snov, ki se **proizvede in porabi ali uporabi pri kemijskem procesu za pretvorbo v drugo snov (sintezo), pri čemer se intermediat proizvede in s sintezo pretvori v eno ali več drugih snovi na istem mestu, tudi če ga upravlja ena ali več pravnih oseb**, v strogo nadzorovanih pogojih ter v okolju, **tako da je v vsem življenjskem ciklu snovi strogo zaprt s tehničnimi sredstvi.**

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 10

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 3 – pododstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) proizvajalec dokaže, da se bo v postopku izdelave snov pretvorila v eno ali več drugih snovi, ki ne kažejo lastnosti obstojnega organskega onesnaževala;

Sprememba

- (b) proizvajalec dokaže, da se bo v postopku izdelave snov pretvorila v eno ali več drugih snovi, ki ne kažejo lastnosti obstojnega organskega onesnaževala **in za katere se ne pričakuje, da jim bodo ljudje ali okolje med proizvodnjo in uporabo izpostavljeni v večjih količinah, kar se izkaže z oceno zaprtega sistema v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 ^(1a) Evropskega parlamenta in Sveta, ter da ni nobene tehnično izvedljive alternativne možnosti za uporabo snovi iz dela A Priloge I ali dela A Priloge II k tej uredbi;**

- ^(1a) Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

Sprememba 11

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Imetnik ravna z zalogo na varen, učinkovit in okolju prijazen način.

Sprememba

Imetnik ravna z zalogo na varen, učinkovit in okolju prijazen način **ter v skladu z mejnimi vrednostmi in zahtevami iz Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a) ter Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ^(1b), kjer je ustrezno.**

- ^(1a) Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L 197, 24.7.2012, str. 1),

- ^(1b) Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 12**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3a. Podatki iz tega člena se izrazijo s šiframi iz Uredbe (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a).

^(1a) Uredba (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2002 o statistiki odpadkov (UL L 332, 9.12.2002, str. 1).

Sprememba 13**Predlog uredbe****Člen 6 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3. Države članice pri obravnavi predlogov za gradnjo novih zmogljivosti ali za pomembne spremembe obstoječih zmogljivosti, pri katerih se uporabljajo postopki, med katerimi se izpuščajo snovi s seznama v Prilogi III, brez poseganja v Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾ dajo prednost obravnavi drugih možnih postopkov, tehnik ali praks, ki imajo podobno uporabnost, s katerimi pa se prepreči nastanek in izpust snovi s seznama v Prilogi III.

⁽³⁰⁾ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

3. Države članice pri obravnavi predlogov za gradnjo novih zmogljivosti ali za pomembne spremembe obstoječih zmogljivosti, pri katerih se uporabljajo postopki, med katerimi se izpuščajo snovi s seznama v Prilogi III, brez poseganja v Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾ dajo prednost obravnavi drugih možnih postopkov, tehnik ali praks ^(29a), ki imajo podobno uporabnost, s katerimi pa se prepreči nastanek in izpust snovi s seznama v Prilogi III.

⁽³⁰⁾ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

^(29a) **Stockholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih (2008). Smernice o najboljših razpoložljivih tehnikah in časna navodila za najboljše okoljske prakse v skladu s členom 5 in Prilogo C k Stockholmski konvenciji o obstojnih organskih onesnaževalih. Ženeva, sekretariat za Stockholmsko konvencijo o obstojnih organskih onesnaževalih. <http://www.pops.int/Implementation/BATandBEP/BATBEPGuidelinesArticle5/tabid/187/Default.aspx>**

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 14
Predlog uredbe
Člen 7 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Komisija lahko, če je to primerno in ob upoštevanju tehničnega razvoja in **zadevnih** mednarodnih smernic ter sklepov in **katere koli odobritve** s strani države članice ali pristojnega organa, ki ga **je imenovala** ta država, v skladu z odstavkom 4 in Prilogo V z **izvedbenim aktom** sprejme **dodatne ukrepe v zvezi z izvajanjem tega člena. Komisija zlasti lahko opredeli informacije**, ki jih morajo države članice predložiti v skladu z odstavkom 4(b)(iii). **O teh ukrepih se odloča** v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 20(2).

Sprememba

6. Komisija lahko, če je to primerno in ob upoštevanju tehničnega razvoja in **ustreznih** mednarodnih smernic ter sklepov in **odobritev** s strani države članice ali pristojnega organa, ki ga **imenuje** ta država, v skladu z odstavkom 4 in Prilogo V sprejme **izvedbene akte, s katerimi določi obliko informacij**, ki jih morajo države članice predložiti v skladu z odstavkom 4(b)(iii). **Izvedbeni akti se sprejmejo** v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 20(2).

Sprememba 15
Predlog uredbe
Člen 8 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) Komisiji na zahtevo zagotavlja tehnično in znanstveno podporo ter prispevke v zvezi s snovmi, ki morda izpolnjujejo merila za vključitev v seznime v Konvenciji ali Protokolu;

Sprememba

(c) Komisiji na zahtevo zagotavlja **trdno** tehnično in znanstveno podporo ter prispevke v zvezi s snovmi, ki morda izpolnjujejo merila za vključitev v seznime v Konvenciji ali Protokolu, **tudi o preprečevanju proizvodnje in uporabe novih obstojnih organskih snovi ter o oceni pesticidov ali industrijskih kemikalij, ki se trenutno uporabljajo**;

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 16

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) zbira, evidentira, obdeluje ter Komisiji in pristojnim organom držav članic daje na voljo vse informacije, ki jih je prejela ali so ji bile dane na voljo v skladu s členom 4(2) in (3), členom 7(4)(b)(iii), členom 9(2) ter členom 13(1). Agencija nezaupne informacije objavi na svojem spletišču in omogoča lažjo izmenjavo teh informacij z **zadevnimi** informacijskimi platformami, kot so tiste iz člena 13(2);

Sprememba

(f) zbira, evidentira, obdeluje ter Komisiji in pristojnim organom držav članic daje na voljo vse informacije, ki jih je prejela ali so ji bile dane na voljo v skladu s členom 4(2) in (3), **členom 5**, členom 7(4)(b)(iii), členom 9(2) ter členom 13(1). Agencija nezaupne informacije objavi na svojem spletišču in omogoča lažjo izmenjavo teh informacij z **ustreznimi** informacijskimi platformami, kot so tiste iz člena 13(2);

Sprememba 17

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Agencija začne zagotavljati pomoč ter tehnične in znanstvene napotke iz točke (a) člena 8(1) od ... [eno leto po datumu začetka veljavnosti te uredbe].

Sprememba 18

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Komisija pripravi izmenjavo informacij z državami članicami o ukrepih na nacionalni ravni, s katerimi se opredelijo in ocenijo območja, onesnažena z živim srebrom in živosrebovimi spojinami, ter obravnavajo večja tveganja tega onesnaženja za zdravje ljudi in okolje.

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 19
Predlog uredbe
Člen 11 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Brez poseganja v Direktivo 2003/4/ES ⁽³²⁾ Evropskega parlamenta in Sveta se informacije **iz odstavkov 1 in 2** ne obravnavajo kot zaupne. Komisija, Agencija in države članice, ki izmenjujejo informacije s tretjimi državami, vse zaupne informacije varujejo v skladu z zakonodajo Unije.

⁽³²⁾ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

Sprememba

3. Brez poseganja v Direktivo 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³²⁾ se informacije **o zdravju in varnosti ljudi in okolja** ne obravnavajo kot zaupne. Komisija, Agencija in države članice, ki izmenjujejo **druge** informacije s tretjimi državami, vse zaupne informacije varujejo v skladu z zakonodajo Unije.

⁽³²⁾ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

Sprememba 20
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Unija ves čas spremljanja izvajanja omogoči dostop do informacij in udeležbo javnosti.

Sprememba 21
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, **ki podrobneje opredelijo minimalne informacije**, ki jih je treba zagotoviti v skladu z odstavkom 1, vključno z opredelitvijo kazalnikov, kart in poročil držav članic iz odstavka 1(f). **Ti** izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 20(2).

Sprememba

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, **s katerimi določi obliko informacij**, ki jih je treba zagotoviti v skladu z odstavkom 1, vključno z opredelitvijo kazalnikov, kart in poročil držav članic iz **točke (f)** odstavka 1. Izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 20(2).

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 22
Predlog uredbe
Člen 18 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 4(3), 7(5) in 15 se na Komisijo prenese za **nedoločen čas od [...]**.

Sprememba

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 4(3), 7(5) in 15 se prenese na Komisijo za **obdobje petih let od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe]. Komisija najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja pripravi poročilo o prenosu pooblastila. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.**

Sprememba 23
Predlog uredbe
Člen 20 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Komisiji **pri vseh zadevah v okviru te uredbe pomaga odbor, ustanovljen s členom 133 Uredbe (ES) št. 1907/2006.**

Sprememba

1. Komisiji **pomagata:**

(a) **odbor, ustanovljen v skladu s členom 133 Uredbe (ES) št. 1907/2006, pri izvajanju zadev iz člena 13(5), razen če se sklicuje na izvedbene akte, ki določajo obliko informacij iz točke (a) člena 13(1) o izvajanju člena 7, in iz točke (b) člena 13(1), če se sklicuje na informacije, prejete v skladu s členom 5(2) in točko (b) (iii) člena 7(4), in**

(b) **odbor, ustanovljen v skladu s členom 39 Direktive 2008/98/ES ^(1a) Evropskega parlamenta in Sveta pri izvajanju zadev iz člena 7(6) in 13(5), če se sklicuje na izvedbene akte, ki določajo obliko informacij iz točke (a) člena 13(1) o izvajanju člena 7, in iz točke (b) člena 13(1), če se sklicuje na informacije, prejete v skladu s členom 5(2) in točko (b)(iii) člena 7(4).**

^(1a) Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3);

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 24

Predlog uredbe

Priloga I – del A – razpredelnica – vrstica 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

poliklorirani bifenili (PCB)	1336-36-3 in druge	215-648-1 in druge	Brez poseganja v Direktivo 96/59/ES se dovoli uporaba izdelkov, ki so že v uporabi ob začetku veljavnosti te uredbe.
			Države članice identificirajo in iz uporabe odstranijo opremo (npr. transformatorje, kondenzatorje ali druge posode, ki vsebujejo zaloge tekočine), ki vsebuje več kot 0,005 % PCB-jev, s prostornino, večjo od 0,05 dm ³ , takoj ko je to mogoče, najpozneje pa do 31. decembra 2025.

Sprememba

poliklorirani bifenili (PCB)	1336-36-3 in druge	215-648-1 in druge	Brez poseganja v Direktivo 96/59/ES se dovoli uporaba izdelkov, ki so že v uporabi ob začetku veljavnosti te uredbe. Države članice si prizadevajo identificirati in iz uporabe odstraniti opremo (npr. transformatorje, kondenzatorje ali druge posode, ki vsebujejo zaloge tekočine), ki vsebuje več kot 0,005 % PCB-jev, s prostornino, večjo od 0,05 dm ³ , takoj ko je to mogoče, najpozneje pa do 31. decembra 2025.

Sprememba 25

Predlog uredbe

Priloga I – del A – vrstica 24 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Snov	Št. CAS	Št. ES	Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija
Bis(pentabromofenil)eter (dekabromodifenil eter) decaBDE)	1163-19-5	214-604-9	1. Za namene tega vnosa se točka (b) člena 4(1) uporablja za koncentracije dekabromodifenil etra, enake ali nižje od 10 mg/kg (0,001 masnega %), kadar se pojavlja v snoveh, zmesih, izdelkih ali kot sestavina ognjeodpornih delov izdelkov.

Četrtek, 15. november 2018

Snov	Št. CAS	Št. ES	Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija
			2. <i>Proizvodnja, dajanje v promet in uporaba dekabromodifenil etra se z odstopanjem dovoli:</i> (a) <i>do 2. marca 2027 v proizvodnji zrakoplovov, za katera je bila vloga za homologacijo vložena pred datumom začetka veljavnosti te uredbe in je bila prejeta pred decembrom 2022;</i> (b) <i>v proizvodnji nadomestnih delov za:</i> (i) <i>zrakoplove, za katera je bila vloga za homologacijo vložena pred datumom začetka veljavnosti te uredbe in je bila prejeta pred decembrom 2022 ter ki so se začela proizvajati pred 2. marcem 2027, odstopanje velja do izteka tehnične življenjske dobe teh zrakoplovov;</i> (ii) <i>motorna vozila, ki sodijo v področje uporabe Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a) in so bila proizvedena pred ... [datum začetka veljavnosti te uredbe], odstopanje velja bodisi do leta 2036 bodisi do izteka tehnične življenjske dobe teh vozil, kar je prej.</i> 3. <i>Posebna odstopanja za nadomestne dele, ki se uporabljajo v motornih vozilih iz odstavka 2(b)(ii), veljajo tudi za proizvodnjo in uporabo komercialnega dekabromodifenil etra iz ene ali več naslednjih kategorij:</i> (i) <i>pogonski sistem in oprema pod pokrovom motorja, kot so ozemljitveni kabli, povezovalni kabli akumulatorja, cevi premične klimatske naprave, pogonski sklopi, puše izpušnega kolektorja, izolacija pod pokrovom motorja, kabli in jermenje pod pokrovom motorja (vezje motorja itd.), senzorji hitrosti, cevi, ventilatorski moduli in senzorji detonacije;</i> (ii) <i>oprema sistema za dovajanje goriva, kot so cevi za gorivo, rezervoarji za gorivo in rezervoarji za gorivo pod podvozjem;</i>

Četrtek, 15. november 2018

Snov	Št. CAS	Št. ES	Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija
			(iii) pirotehnične naprave in oprema, na katero te naprave vplivajo, kot so kabli za sprožitev zračne blazine, sedežne prevleke/material prevlek (samo, če je relevantno za zračne blazine) in (sprednje in stranske) zračne blazine; (iv) vzmetenje in notranja oprema, na primer sestavni deli notranjih prevlek, akustični materiali in varnostni pasovi; (v) ojačana plastika (merilne plošče in notranja plastična obloga); (vi) pod pokrovom motorja ali pod nadzorno ploščo (priključni sklopi/bloki varovalk, žice za tok višje jakosti in kabelske obloge (žice za svečke)); (vii) električna in elektronska oprema (ohišje akumulatorja ali baterijskih plošč, električni konektorji za krmiljenje motorja, sestavni deli radijskih diskov, satelitski navigacijski sistemi, sistemi za satelitsko določanje položaja in računalniški sistemi); (viii) tkanine, na primer na prtljažni polici, tekstilnih prevlekah, stropu, sedežih, vzglavnikih, senčnikih, oblogah, talnih oblogah in predpražnikih. 3. Dovolj se proizvodnja dekabromodifenil etra ter njegova uporaba v proizvodnji naslednjih izdelkov in pri njihovem dajanju v promet: (a) izdelki, dani v promet pred ... [datum začetka veljavnosti te uredbe]; (b) zrakoplovi, proizvedeni v skladu s pododstavkom 2(a); (c) nadomestni deli za zrakoplove, proizvedeni v skladu s točko (b) odstavka 2;

Četrtek, 15. november 2018

Snov	Št. CAS	Št. ES	Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija
			(d) električna in elektronska oprema s področja uporabe Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ^(1b). 4. Za namene tega vnosa „zrakoplov“ pomeni: (a) civilni zrakoplov, proizveden v skladu s certifikatom tipa, izdanim v skladu z Uredbo (EU) št. 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1c), ali odobritvijo projekta, izdano v skladu z nacionalnimi predpisi države pogodbenice Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), ali za katerega je država pogodbenica ICAO izdala spričevalo o plovnosti v skladu s Prilogo 8 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu; (b) vojaški zrakoplov. ^(1a) Direktiva 2007/46/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Okvirna direktiva) (UL L 263, 9.10.2007, str. 1). ^(1b) Direktiva 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (UL L 174, 1.7.2011, str. 88). ^(1c) Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 (UL L 212, 22.8.2018, str. 1).

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba 26
Predlog uredbe
Priloga I – del A – vrstica 24 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

<i>Snov</i>	<i>Št. CAS</i>	<i>Št. ES</i>	<i>Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija</i>
Klorirani alkani C10–C13 (klorirani parafini s kratkimi verigami – SCCP)	85535-84-8	287-476-5	1. Z odstopanjem se dovoli proizvodnja, dajanje v promet in uporaba snovi ali pripravkov, ki vsebujejo SCCP v koncentracijah, nižjih od 1 mas. %, ali izdelkov, ki vsebujejo SCCP v koncentracijah, nižjih od 0,15 mas. %. 2. Uporaba se dovoli v zvezi s: (a) transportnimi trakovi v rudarski industriji in tesnilnimi sredstvi pri jezovih, ki vsebujejo SCCP in so bili v uporabi že pred 4. decembrom 2015 ali na ta datum, in (b) izdelki, ki vsebujejo SCCP, a niso navedeni v točki (a) in ki so bili v uporabi že pred 10. julijem 2012 ali na ta datum. 3. Za izdelke iz odstavka 2 se uporabljata tretji in četrti pododstavek člena 4(2).

Sprememba 27
Predlog uredbe
Priloga I – del B

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

<i>Snov</i>	<i>Št. CAS</i>	<i>Št. ES</i>	<i>Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija</i>
4	4	4	4
4			4

Četrtek, 15. november 2018

<i>Snov</i>	<i>Št. CAS</i>	<i>Št. ES</i>	<i>Posebna izjema za uporabo snovi kot intermediata ali druga specifikacija</i>
5 Klorirani alkani C10–C13 (klorirani parafini s kratkimi verigami – SCCP)	5 85535-84-8	5 287-476-5	5 1. Z odstopanjem se dovoli proizvodnja, dajanje v promet in uporaba snovi ali zmesi, ki vsebujejo SCCP v koncentracijah, nižjih od 1 mas. %, ali izdelkov, ki vsebujejo SCCP v koncentracijah, nižjih od 0,15 mas. %. 2. Uporaba se dovoli v zvezi s: (a) transportnimi trakovi v rudarski industriji in tesnilnimi sredstvi pri jezovih, ki vsebujejo SCCP in so bili v uporabi že pred 4. decembrom 2015 ali na ta datum, in (b) izdelki, ki vsebujejo SCCP, a niso navedeni v točki (a) in ki so bili v uporabi že pred 10. julijem 2012 ali na ta datum. 3. Za izdelke iz odstavka 2 se uporabljata tretji in četrti pododstavek člena 4(2).

Sprememba

črtano

Sprememba 28**Predlog uredbe****Priloga III***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

SEZNAM SNOVI, ZA KATERE VELJAJO DOLOČBE O ZMANJŠANJU IZPUSTOV

Snov (št. CAS)

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini in dibenzofurani (PCDD/PCDF)

Heksaklorobenzen (HCB) (št. CAS: 118-74-1)

Poliklorirani bifenili (PCB)

Policiklični aromatski ogljikovodiki (PAO) ⁽³⁷⁾

Pentaklorobenzen (št. CAS 608-93-5)

Sprememba

SEZNAM SNOVI, ZA KATERE VELJAJO DOLOČBE O ZMANJŠANJU IZPUSTOV

Snov (št. CAS)

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini in dibenzofurani (PCDD/PCDF)

Heksaklorobenzen (HCB) (št. CAS: 118-74-1)

Poliklorirani bifenili (PCB)

Policiklični aromatski ogljikovodiki (PAO) ⁽³⁷⁾

Pentaklorobenzen (št. CAS 608-93-5)

Četrtek, 15. november 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Poliklorirani naftaleni ^(37a)**Heksaklorobutadien (št. CAS 87-68-3)**

⁽³⁷⁾ Za namen popisov emisij se uporabljajo naslednji štirje sestavljeni indikatorji: benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten in indeno(1,2,3-cd)piren.

⁽³⁷⁾ Za namen popisov emisij se uporabljajo naslednji štirje sestavljeni indikatorji: benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten in indeno(1,2,3-cd)piren.

^(37a) **Poliklorirani naftaleni so kemijske spojine, ki temeljijo na sistemu naftalenskih obročev, kjer se eden ali več vodikovih atomov nadomesti z atomi klora.**

Sprememba 37**Predlog uredbe****Priloga IV – vrstice 5 do 8**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Snov	Št. CAS	Št. ES	Mejna koncentracija iz člena 7(4)(a)
...			
Tetrabromodifenil eter $C_{12}H_6Br_4O$	40088-47-9 in druge	254-787-2 in druge	Vsota koncentracij tetrabromodifenil etra, pentabromodifenil etra, heksabromodifenil etra in heptabromodifenil etra: 1 000 mg/kg
Pentabromodifenil eter $C_{12}H_5Br_5O$	32534-81-9 in druge	251-084-2 in druge	
Heksabromodifenil eter $C_{12}H_4Br_6O$	36483-60-0 in druge 253-058-6 in druge		
Heptabromodifenil eter $C_{12}H_3Br_7O$	68928-80-3 in druge	273-031-2 in druge	
...			

Četrtek, 15. november 2018

Sprememba

Snov	Št. CAS	Št. ES	Mejna koncentracija iz člena 7(4)(a)
...			
Tetrabromodifenil eter $C_{12}H_6Br_4O$	40088-47-9 in druge	254-787-2 in druge	Vsota koncentracij tetrabromodifenil etra, pentabromodifenil etra, heksabromodifenil etra, heptabromodifenil etra in dekabromodifenil etra: 500 mg/kg
Pentabromodifenil eter $C_{12}H_5Br_5O$	32534-81-9 in druge	251-084-2 in druge	
Heksabromodifenil eter $C_{12}H_4Br_6O$	36483-60-0 in druge	253-058-6 in druge	
Heptabromodifenil eter $C_{12}H_3Br_7O$	68928-80-3 in druge	273-031-2 in druge	
Dekabromodifenil eter $C_{12}Br_{10}O$	1163-19-5 in druge	214-604-9 in druge	
...			

Sprememba 29

Predlog uredbe

Priloga IV – razpredelnica 1 – stolpec „Mejna koncentracijska vrednost iz člena 7(4)(a)“ – vrstica „Poliklorirani“ – opomba 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

⁷ Mejna vrednost se izračuna kot PCDD in PCDF glede na faktorje ekvivalence toksičnosti (TEF):

PCDD	TEF
PCDF	TEF
PCDD	TEF
2,3,7,8-TeCDD	1
1,2,3,7,8-PeCDD	1
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1

Četrtek, 15. november 2018

1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01
OCDD	0,0003
2,3,7,8-TeCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
OCDF	0,0003

Sprememba

⁷. Mejna vrednost se izračuna kot PCDD in PCDF glede na faktorje ekvivalence toksičnosti (TEF):

PCDD	TEF
2,3,7,8-TeCDD	1
1,2,3,7,8-PeCDD	1
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01
OCDD	0,0003

Četrtek, 15. november 2018

PCDF	TEF
2,3,7,8-TeCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
PCDD	TEF
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
OCDF	0,0003

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0466

Uporaba stopnje Euro 5 pri homologaciji dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 168/2013 v zvezi z uporabo standarda Euro 5 pri homologaciji dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov (COM(2018)0137 – C8-0120/2018 – 2018/0065(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/38)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0137),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0120/2018),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 11. julija 2018 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 14. novembra 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0346/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2018)0065

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 29. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 168/2013 glede uporabe stopnje Euro 5 pri homologaciji dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2019/129.)

⁽¹⁾ UL C 367, 10.10.2018, str. 32.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0467

Trgovina z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo okrutno ravnanje ali kaznovanje *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trgovini z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje (kodificirano besedilo) (COM(2018)0316 – C8-0210/2018 – 2018/0160(COD))

(Redni zakonodajni postopek – kodifikacija)

(2020/C 363/39)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0316),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 207(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0210/2018),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 20. decembra 1994 o pospešenem načinu dela za uradno kodifikacijo zakonodajnih besedil ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju členov 103 in 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve (A8-0387/2018),
- A. ker je po mnenju posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije zadevni predlog le kodifikacija obstoječih besedil brez vsebinskih sprememb;
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2018)0160

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 29. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o trgovini z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo kruto, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje (kodificirano besedilo)

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2019/125.)

⁽¹⁾ UL C 102, 4.4.1996, str. 2.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0468

Sklad za azil, migracije in vključevanje: ponovni prevzem obveznosti za preostale zneske *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 29. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta glede ponovnega prevzema obveznosti za preostale zneske prevzetih obveznosti za podporo izvajanju sklepov Sveta (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601 ali dodelitve teh zneskov za druge ukrepe v okviru nacionalnih programov (COM(2018)0719 – C8-0448/2018 – 2018/0371(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/40)

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (1) Namen te uredbe je omogočiti ponovni prevzem obveznosti za preostale zneske prevzetih obveznosti za podporo izvajanju sklepov Sveta (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601, ki so na voljo v skladu z Uredbo (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, ali dodelitev teh zneskov za druge ukrepe v okviru nacionalnih programov v skladu s prednostnimi nalogami Unije in potrebami držav članic na **področju** migracij in azila.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje, o spremembi Odločbe Sveta 2008/381/ES in razveljavitvi odločb št. 573/2007/ES in št. 575/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2007/435/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 168).

Sprememba

- (1) Namen te uredbe je omogočiti ponovni prevzem obveznosti za preostale zneske prevzetih obveznosti za podporo izvajanju sklepov Sveta (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601, ki so na voljo v skladu z Uredbo (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, ali dodelitev teh zneskov za druge ukrepe v okviru nacionalnih programov v skladu s prednostnimi nalogami Unije in potrebami držav članic na **določenih področjih** migracij in azila. **Njen namen je tudi zagotoviti, da sta ta ponovni prevzem obveznosti ali dodelitev pregledna.**

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje, o spremembi Odločbe Sveta 2008/381/ES in razveljavitvi odločb št. 573/2007/ES in št. 575/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2007/435/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 168).

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtnim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A8-0370/2018).

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) Države članice bi morale imeti možnost zgoraj navedene zneske uporabiti za nadaljnje izvajanje premestitev, in sicer tako, da se za te zneske v nacionalnih programih ponovno prevzamejo obveznosti za isti ukrep. **Poleg tega** bi bilo treba omogočiti, da se ob ustrezni utemeljitvi v spremembi nacionalnih programov držav članic, **ta sredstva uporabijo tudi za obravnavanje drugih izzivov** na področju migracij in azila v skladu z uredbo o Skladu za azil, migracije in vključevanje. Potrebe držav članic na teh področjih so še vedno znatne. Ponovni prevzem obveznosti za zgoraj navedene zneske za isti ukrep ali njihova prerazporeditev **k drugim ukrepom** v okviru nacionalnega programa bi morala biti mogoča samo enkrat in z odobritvijo Komisije.

Sprememba

- (4) Države članice bi morale imeti možnost zgoraj navedene zneske uporabiti za nadaljnje izvajanje premestitev, in sicer tako, da se za te zneske v nacionalnih programih ponovno prevzamejo obveznosti za isti ukrep. **Vsaj 20 % teh zneskov bi morale države članice uporabiti za ponovni prevzem obveznosti za ukrepe v nacionalnih programih, premestitev prosilcev za mednarodno zaščito ali upravičencev do mednarodne zaščite ali preselitev in druge ad hoc humanitarne sprejeme. Za preostale zneske** bi bilo treba omogočiti, da se ob ustrezni utemeljitvi v spremembi nacionalnih programov držav članic **financirajo posebni ukrepi iz poglavij II in III** na področju migracij in azila v skladu z uredbo o Skladu za azil, migracije in vključevanje, **zlasti razvoj vidikov skupnega evropskega azilnega sistema, predvsem združitev družine ali podpiranje zakonitih migracij v države članice in spodbujanje učinkovitega vključevanja državljanov tretjih držav.** Potrebe držav članic na teh področjih so še vedno znatne. Ponovni prevzem obveznosti za zgoraj navedene zneske za isti ukrep ali njihova prerazporeditev **na druge ukrepe** v okviru nacionalnega programa bi morala biti mogoča samo enkrat in z odobritvijo Komisije. **Države članice bi morale zagotoviti, da se pri dodeljevanju sredstev v celoti spoštujejo načela iz finančne uredbe, predvsem učinkovitost in preglednost.**

Sprememba 3

Predlog uredbe

Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Ciljno skupino, ki je upravičena do premestitve, bi bilo treba razširiti, da se državam članicam omogoči večja prožnost pri izvajanju premestitev.

Sprememba

- (5) Ciljno skupino, ki je upravičena do premestitve, **in države, iz katerih se osebe premeščajo,** bi bilo treba razširiti, da se državam članicam omogoči večja prožnost pri izvajanju premestitev. **Pri premestitvi bi morali imeti prednost mladoletniki brez spremstva, drugi ranljivi prosilci in družinski člani upravičencev do mednarodne zaščite.**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 4**Predlog uredbe****Uvodna izjava 7***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (7) Države članice bi morale imeti tudi dovolj časa, da zneske, za katere so bile obveznosti ponovno prevzete za isti ukrep ali ki so bili prerazporejeni k drugim ukrepom, porabijo pred njihovo sprostitvijo. Kadar take ponovne prevzeme obveznosti ali prerazporeditve zneskov v okviru nacionalnega programa odobri Komisija, bi se moralo zato šteti, da so bile za zadevne zneske obveznosti prevzete v letu spremembe nacionalnega programa, s katero je bil odobren zadevni ponovni prevzem obveznosti ali prerazporeditev.

Sprememba

- (7) Države članice bi morale imeti tudi dovolj časa, da zneske, za katere so bile obveznosti ponovno prevzete za isti ukrep ali ki so bili prerazporejeni k drugim **posebnim** ukrepom, porabijo pred njihovo sprostitvijo. Kadar take ponovne prevzeme obveznosti ali prerazporeditve zneskov v okviru nacionalnega programa odobri Komisija, bi se moralo zato šteti, da so bile za zadevne zneske obveznosti prevzete v letu spremembe nacionalnega programa, s katero je bil odobren zadevni ponovni prevzem obveznosti ali prerazporeditev.

Sprememba 5**Predlog uredbe****Uvodna izjava 7 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (7a) **Komisija bi morala Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto poročati o uporabi sredstev za premestitev prosilcev za mednarodno zaščito in upravičencev do mednarodne zaščite, zlasti o prerazporeditvi na druge ukrepe v okviru nacionalnega programa in ponovnem prevzemu obveznosti.**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 6

Predlog uredbe

Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12a) Če Uredba (EU) št. 516/2014 ne bo spremenjena še pred koncem leta 2018, države članice ustreznih finančnih sredstev ne bodo mogle več uporabljati v okviru nacionalnih programov, ki jih podpira Sklad za azil, migracije in vključevanje. Zaradi nujnosti spremembe Uredbe (EU) št. 516/2014 bi morala veljati izjema za rok osmih tednov iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, priloženega k Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

Sprememba 7

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka - 1 (novo)

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – naslov

Veljavno besedilo

Sprememba

- (-1) naslov se nadomesti z naslednjim:

Sredstva za premestitev upravičencev do mednarodne zaščite

„Sredstva za premestitev **prosilcev za mednarodno zaščito ali** upravičencev do mednarodne zaščite“

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 8

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(1) V odstavku 1 se besedilo „upravičenca do mednarodne zaščite“ nadomesti z besedilom „prosilca za mednarodno zaščito ali upravičenca do mednarodne zaščite“;

Sprememba

črtano

Sprememba 9

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 a (novo)

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 1

Veljavno besedilo

1. Zaradi upoštevanja načela solidarnosti in pravične delitve odgovornosti ter ob upoštevanju razvoja politike Unije v izvedbenem obdobju sklada države članice poleg dodeljenih sredstev, izračunanih v skladu s točko (a) člena 15(1), prejmejo dodaten znesek iz točke (b) člena 15(2) v obliki pavšalnega zneska v višini **6 000** EUR za vsakega upravičenca do mednarodne zaščite, premeščenega iz druge države članice.

Sprememba

(1a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Zaradi upoštevanja načela solidarnosti in pravične delitve odgovornosti ter ob upoštevanju razvoja politike Unije v izvedbenem obdobju sklada države članice poleg dodeljenih sredstev, izračunanih v skladu s točko (a) člena 15(1), prejmejo dodaten znesek iz točke (b) člena 15(2) v obliki pavšalnega zneska v višini **10 000** EUR za vsakega **prosilca za mednarodno zaščito in** upravičenca do mednarodne zaščite, premeščenega iz druge države članice.“;

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 10

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Dodatni zneski iz odstavka 1 tega člena se državam članicam prvič dodelijo s posameznimi sklepi o financiranju, s katerimi se odobri njihov nacionalni program v skladu s postopkom iz člena 14 Uredbe (EU) št. 514/2014, nato pa s sklepom o financiranju, ki se priloži sklepu o odobritvi njihovega nacionalnega programa. Ob ustrezni utemeljitvi v spremembi zadevnega nacionalnega programa je za navedene zneske možen ponovni prevzem obveznosti za isti ukrep v okviru nacionalnega programa ali njihova prerazporeditev **k drugim ukrepom** v okviru nacionalnega programa. Ponovni prevzem obveznosti za določen znesek ali njegova prerazporeditev se lahko opravi samo enkrat. Komisija ponovni prevzem obveznosti ali prerazporeditev odobri s spremembo nacionalnega programa.

Sprememba

3. Dodatni zneski iz odstavka 1 tega člena se državam članicam prvič dodelijo s posameznimi sklepi o financiranju, s katerimi se odobri njihov nacionalni program v skladu s postopkom iz člena 14 Uredbe (EU) št. 514/2014, nato pa s sklepom o financiranju, ki se priloži sklepu o odobritvi njihovega nacionalnega programa. Ob ustrezni utemeljitvi v spremembi zadevnega nacionalnega programa je za navedene zneske možen ponovni prevzem obveznosti za isti ukrep v okviru nacionalnega programa ali njihova prerazporeditev **na druge posebne ukrepe iz poglavja II in poglavja III te uredbe** v okviru nacionalnega programa. Ponovni prevzem obveznosti za določen znesek ali njegova prerazporeditev se lahko opravi samo enkrat. Komisija ponovni prevzem obveznosti ali prerazporeditev odobri s spremembo nacionalnega programa. **Finančna sredstva se pregledno in učinkovito dodelijo v skladu s cilji nacionalnega programa.**

V zvezi z zneski, ki izhajajo iz začasnih ukrepov, vzpostavljenih s sklepoma (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601, se za vsaj 20 % zneskov, za katere se ponovno prevzamejo obveznosti, obveznosti ponovno prevzamejo za ukrepe v nacionalnih programih za premestitev prosilcev za mednarodno zaščito ali upravičencev do mednarodne zaščite ali preselitev in druge ad hoc humanitarne sprejeme.

Sprememba 11

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 3a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3a. Za namene člena 50(1) Uredbe (EU) št. 514/2014 se v primerih, ko se za zneske, ki izhajajo iz začasnih ukrepov, določenih v sklepih (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601, ponovno prevzamejo obveznosti za isti ukrep v okviru nacionalnega programa ali se zneski prerazporedijo **k drugim ukrepom** v okviru nacionalnega programa v skladu z odstavkom 3, šteje, da so bile za zadevne zneske obveznosti prevzete v letu spremembe nacionalnega programa, s katero se odobri zadevni ponovni prevzem obveznosti ali zadevna prerazporeditev.

Sprememba

3a. Za namene člena 50(1) Uredbe (EU) št. 514/2014 se v primerih, ko se za zneske, ki izhajajo iz začasnih ukrepov, določenih v sklepih (EU) 2015/1523 in (EU) 2015/1601, ponovno prevzamejo obveznosti za isti ukrep v okviru nacionalnega programa ali se zneski prerazporedijo **na druge posebne ukrepe** v okviru nacionalnega programa v skladu z odstavkom 3, šteje, da so bile za zadevne zneske obveznosti prevzete v letu spremembe nacionalnega programa, s katero se odobri zadevni ponovni prevzem obveznosti ali zadevna prerazporeditev.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 12**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 3 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3c. Komisija letno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi tega člena, zlasti o prerazporeditvi na druge ukrepe v okviru nacionalnih programov in ponovno prevzetih obveznosti.

Sprememba 13**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(4) v odstavku 4 se besedilo „upravičencev do mednarodne zaščite“ nadomesti z besedilom „prosilcev za mednarodno zaščito ali upravičencev do mednarodne zaščite“.

črtano

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 14

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 4 a (novo)

Uredba (EU) št. 516/2014

Člen 18 – odstavek 4

Veljavno besedilo

4. Da bi učinkovito sledili cilju solidarnosti in delitve odgovornosti med državami članicami iz člena 80 PDEU, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 26 te uredbe, s katerimi v okviru razpoložljivih sredstev prilagodi pavšalni znesek iz odstavka 1 tega člena, pri čemer zlasti upošteva trenutno stopnjo inflacije, zadevni razvoj dogodkov na področju premeščanja upravičencev do mednarodne zaščite iz ene države članice v drugo ter dejavnike, na podlagi katerih se da najbolje izkoristiti uporabo finančne spodbude iz pavšalnih zneskov.

Sprememba

(4a) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

4. Da bi učinkovito sledili cilju solidarnosti in delitve odgovornosti med državami članicami iz člena 80 PDEU, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 26 te uredbe, s katerimi v okviru razpoložljivih sredstev prilagodi pavšalni znesek iz odstavka 1 tega člena, pri čemer zlasti upošteva trenutno stopnjo inflacije, zadevni razvoj dogodkov na področju premeščanja **prosilcev za mednarodno zaščito in** upravičencev do mednarodne zaščite iz ene države članice v drugo, **preselitev in drugih ad hoc humanitarnih sprejemov** ter dejavnike, na podlagi katerih se da najbolje izkoristiti uporabo finančne spodbude iz pavšalnih zneskov.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0469

Pristop Samoe k začasnemu Sporazumu o partnerstvu med EU in pacifiškimi državami ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o osnutku sklepa Sveta o pristopu Samoe k začasnemu Sporazumu o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))

(Odobritev)

(2020/C 363/41)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (12281/2018),
 - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 207 in točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0434/2018),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. oktobra 2016 o prihodnosti odnosov AKP-EU po letu 2020 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2011 o začasnem sporazumu o partnerstvu med ES in pacifiškimi državami ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisanega v Cotonouju 23. junija 2000 (sporazum iz Cotonouja) ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za mednarodno trgovino in mnenja Odbora za razvoj (A8-0376/2018),
1. odobri pristop Samoe k sporazumu;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Samoe.

⁽¹⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 2.

⁽²⁾ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 19.

⁽³⁾ UL L 317, 15.12.2000, str. 3.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0470

Imenovanje predsednika nadzornega odbora Evropske centralne banke

Sklep Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu za imenovanje predsednika nadzornega odbora Evropske centralne banke (N8-0120/2018 – C8-0466/2018 – 2018/0905(NLE))

(Odobritev)

(2020/C 363/42)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Evropske centralne banke z dne 7. novembra 2018 za imenovanje predsednika nadzornega odbora Evropske centralne banke (C8-0466/2018),
- ob upoštevanju člena 26(3) Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko o praktičnih podrobnostih uresničevanja demokratične odgovornosti in nadzora nad opravljanjem nalog, prenesenih na Evropsko centralno banko v okviru enotnega mehanizma nadzora ⁽²⁾,
- ob upoštevanju člena 122a Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A8-0380/2018),
- A. ker člen 26(3) Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 določa, da Evropska centralna banka Parlamentu predloži predlog za imenovanje predsednika svojega nadzornega sveta in da se predsednik izbere na podlagi odprtega izbirnega postopka izmed uglednih in izkušenih posameznikov s področja bančnih in finančnih zadev, ki niso člani sveta ECB;
- B. ker člen 26(2) Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 določa, da se pri imenovanju članov nadzornega sveta v skladu s to uredbo spoštujejo načela izkušenosti, usposobljenosti in uravnotežene zastopanosti spolov;
- C. ker je Evropska centralna banka v pismu z dne 7. novembra 2018 Parlamentu predložila predlog o imenovanju Andree Enrie na mesto predsednika nadzornega sveta;
- D. ker je Odbor Parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve nato ocenil kandidatova priporočila, zlasti glede na zahteve iz člena 26(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1024/2013; ker je odbor med izvajanjem ocene od predlaganega kandidata prejel življenjepis;
- E. ker je imel predlagani kandidat 20. novembra 2018 predstavitev v odboru, ki jo je začel z uvodnim nagovorom, nato pa je odgovarjal na vprašanja članov odbora;
- 1. odobri predlog Evropske centralne banke o imenovanju Andree Enrie na mesto predsednika nadzornega odbora Evropske centralne banke;
- 2. naroči svojemu predsedniku, naj ta sklep posreduje Evropski centralni banki, Svetu in vladam držav članic.

⁽¹⁾ UL L 287, 29.10.2013, str. 63.

⁽²⁾ UL L 320, 30.11.2013, str. 1.

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0471

Uporaba sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji: vloga EGF/2018/003 EL/Attica publishing

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (vloga Grčije – EGF/2018/003 EL/Attica publishing) (COM(2018)0667 – C8-0430/2018 – 2018/2240(BUD))

(2020/C 363/43)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0667 – C8-0430/2018),
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006 ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o ESPG),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020, zlasti člena 12 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: Medinstitucionalni sporazum z dne 2. decembra 2013), zlasti točke 13,
 - ob upoštevanju postopka tristranskih pogovorov iz točke 13 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za regionalni razvoj,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A8-0377/2018),
- A. ker je Unija vzpostavila zakonodajne in proračunske instrumente za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih ali svetovne finančne in gospodarske krize, ter za pomoč pri njihovi ponovni vključitvi na trg dela;
- B. ker bi morala biti finančna pomoč Unije presežnim delavcem dinamična in na voljo čim hitreje in na najučinkovitejši način;
- C. ker je Grčija vložila vlogo EGF/2018/003 EL/Attica publishing za finančni prispevek iz ESPG po odpustitvi 550 presežnih delavcev v gospodarskem sektorju, razvrščenem v oddelek 58 NACE Revizija 2 (Založništvo), v grški regiji na ravni NUTS 2 Atika (EL30);
- D. ker je vloga utemeljena na merilih za pomoč iz člena 4(1)(b) uredbe o ESPG, ki zahteva, da je najmanj 500 delavcev postalo presežnih v referenčnem obdobju devetih mesecev v podjetjih, ki delujejo v isti gospodarski panogi na ravni oddelka NACE Revizija 2 in se nahajajo v eni regiji ali dveh sosednjih regijah ali v več kot dveh sosednjih regijah na ravni NUTS 2, če je prizadetih več kot 500 delavcev v dveh regijah skupaj v državi članici;

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 855.

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

⁽³⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

Četrtek, 29. november 2018

1. se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(1)(b) Uredbe o ESPG izpolnjeni in da je Grčija na podlagi te uredbe upravičena do finančnega prispevka v znesku 2 308 500 EUR, kar je 60 % skupnih stroškov v znesku 3 847 500 EUR;
2. ugotavlja, da so grški organi vlogo predložili 22. maja 2018, Komisija pa je na osnovi dodatnih informacij, ki jih je posredovala Grčija, oceno te vloge dokončala 4. oktobra 2018 in jo še istega dne posredovala Parlamentu, kar pomeni, da je upoštevala rok 12 tednov;
3. je seznanjen s trditvami Grčije, da so odpuščanja presežnih delavcev povezana s svetovno finančno in gospodarsko krizo, zlasti z njenimi učinki na grško gospodarstvo, ki vključujejo zmanjšanje realnega BDP na prebivalca, čedalje večjo brezposelnost, vedno nižje plače in manjše dohodke gospodinjstev, v povezavi s hitrim digitalnim razvojem, ki skupaj z manjšimi odhodki za oglaševanje pomembnih oglaševalcev spreminja založniški sektor; ugotavlja, da se sektor sooča z zmanjšanjem prihodkov iz oglaševanja in prodaje;
4. želi spomniti, da bodo odpuščanja, do katerih je prišlo v treh podjetjih, ki delujejo v grškem sektorju založništva, po pričakovanjih močno škodila lokalnemu gospodarstvu, njihov učinek pa je povezan s težavami pri pre zaposlovanju zaradi pomanjkanja delovnih mest, odsotnosti poklicnega usposabljanja, ki bi ustrezalo preverjenim potrebam na trgu dela, in velikega števila iskalcev zaposlitve;
5. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da brezposelnost in dolgoročna brezposelnost v Atiki prispevata velik delež k brezposelnosti v Grčiji, kjer je ta še vedno visoka;
6. želi spomniti, da je to druga vloga Grčije za finančni prispevek iz ESPG zaradi odpuščanja v sektorju založništva v Atiki, saj je bila leta 2014 vložena vloga EGF/2014/018, ki je bila rešena pozitivno ⁽¹⁾;
7. ugotavlja, da se vloga nanaša na 550 delavcev, ki so postali presežni, od tega je veliko žensk (41,82 %); ugotavlja tudi, da je 14,73 % presežnih delavcev starejših od 55 let, 1,6 % pa je mlajših od 30 let; glede na navedeno priznava pomen aktivnih ukrepov na trgu dela, ki se sofinancirajo iz ESPG, za izboljšanje možnosti ponovnega vključevanja teh ranljivih skupin na trgu dela;
8. pozdravlja, da se pri načrtovani ponudbi usposabljanja upoštevajo izkušnje, pridobljene v sklopu vloge EGF-2014-018 GR/Attica, ki je po podatkih iz ocenjevanja, ki poteka, dosegla dobre rezultate na področju vključevanja;
9. ugotavlja, da ni načrtovanih ukrepov za mlade, ki se ne izobražujejo, niso zaposleni in se ne usposabljajo, čeprav je njihov delež v Grčiji še vedno visok;
10. poudarja, da so finančna nadomestila pogojena z dejavnim sodelovanjem ciljnih upravičencev in lahko v posebnem ekonomskem kontekstu Grčije služijo kot dejanska spodbuda;
11. ugotavlja, da so se finančna nadomestila in spodbude, tj. spodbude za zaposlovanje ter nadomestila za iskanje zaposlitve in usposabljanje, približale največjemu deležu 35 %, ki je določen v uredbi o ESPG;
12. je seznanjen, da Grčija načrtuje pet vrst ukrepov za odpuščene delavce, na katere se nanaša ta vloga, in sicer: (i) poklicno usmerjanje in pomoč pri iskanju zaposlitve; (ii) usposabljanje, prekvalifikacija in poklicno usposabljanje v skladu s potrebami trga dela; (iii) prispevek za ustanovitev podjetja; (iv) nadomestilo za iskanje zaposlitve in usposabljanje; (v) spodbude za zaposlovanje;
13. priznava, da je bil usklajeni sveženj prilagojenih storitev pripravljen ob posvetovanju s predstavniki združenja novinarjev atenskega dnevnega časopisa (ΕΣΗΕΑ), sindikata zaposlenih v atenskem dnevnem časopisu (ΕΠΙΘΕΑ) in ministrstva za delo;
14. poudarja, da grški organi potrjujejo, da se za upravičene ukrepe ne črpa pomoč iz drugih skladov ali finančnih instrumentov Unije in da se bo preprečilo vsakršno dvojno financiranje;

⁽¹⁾ Sklep (EU) 2015/644 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. aprila 2015 o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (vloga EGF/2014/018 GR/Attica broadcasting iz Grčije) (UL L 106, 24.4.2015, str. 29).

Četrtek, 29. november 2018

15. opozarja, da bi bilo treba v skladu s členom 7 uredbe o ESPG pri zasnovi usklajenega svežnja prilagojenih storitev predvideti prihodnje obete na trgu dela in potrebne veščine ter da bi moral biti sveženj združljiv s prehodom na trajnostno gospodarstvo, ki bo učinkovito izkoriščalo vire;
 16. ponovno poudarja, da pomoč iz ESPG ne sme nadomestiti ukrepov, za katere so odgovorna podjetja na podlagi nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb, niti ukrepov za prestrukturiranje podjetij ali sektorjev, in pozdravlja zagotovilo Grčije v zvezi s tem;
 17. poziva Komisijo, naj nacionalnim organom naroči, naj v prihodnjih predlogih posredujejo več podrobnosti o sektorjih, ki imajo možnosti za rast in v katerih je torej verjetno, da se bodo ustvarila delovna mesta, ter naj zberejo utemeljene podatke o vplivu financiranja iz ESPG, tudi o kakovosti delovnih mest in stopnji ponovne vključitve na trg dela, dosežene s pomočjo iz ESPG;
 18. želi spomniti na svoj poziv Komisiji, naj javnosti omogoči dostop do vseh dokumentov, povezanih z vlogami za sredstva ESPG;
 19. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
 20. naroči svojemu predsedniku, naj podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 21. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Četrtek, 29. november 2018

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji na podlagi vloge Grčije – EGF/2018/003
EL/Attica publishing**

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2019/275.)

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0472

Začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 29. novembra 2018, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 glede pravil, ki se uporabljajo za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah (COM(2017)0571 – C8-0326/2017 – 2017/0245(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/44)

Sprememba 1

Predlog uredbe**Uvodna izjava - 1 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (-1) **Oblikovanje območja, na katerem je zagotovljeno prosto gibanje oseb prek notranjih meja, je eden največjih dosežkov Unije. Normalno delovanje in krepitev tega območja, ki temelji na zaupanju in solidarnosti, bi morala biti skupna cilja Unije in držav članic, ki so soglašale, da bodo pri njem sodelovale. Istočasno je potreben skupen odziv na razmere, ki resno vplivajo na javni red ali notranjo varnost tega območja ali njegovih delov, in sicer tako, da se v izrednih razmerah in kot skrajni ukrep dovoli začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah, hkrati pa se okrepi sodelovanje med zadevnimi državami članicami.**

Sprememba 2**Predlog uredbe****Uvodna izjava 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1) Ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah bi se morala na območju, kjer se osebe lahko prosto gibljejo, še naprej uporabljati le izjemoma. **Sprejeti** bi se morala le kot skrajni ukrep, za določeno časovno obdobje in pod pogojem, da je nadzor nujen in sorazmeren glede na ugotovljeno resno grožnjo za javni red ali notranjo varnost.
- (1) Ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah bi se morala na območju, kjer se osebe lahko prosto gibljejo, še naprej uporabljati le izjemoma. **Ker začasna ponovna uvedba nadzora vpliva na prosto gibanje oseb**, bi se morala **uvesti** le kot skrajni ukrep, za določeno časovno obdobje in pod pogojem, da je nadzor nujen in sorazmeren glede na ugotovljeno resno grožnjo za javni red ali notranjo varnost. **Tovrstni ukrep je treba umakniti takoj, ko prenehajo obstajati razlogi zanj.**

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtnim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A8-0356/2018).

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) ***Migracij in primerov, ko zunanje meje prečka veliko število državljanov tretjih držav, samih po sebi ne bi smeli obravnavati kot grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti.***

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2) Ugotovljene resne grožnje je glede na njihovo naravo in obseg mogoče obravnavati z različnimi ukrepi. **Države članice** imajo na voljo tudi policijska pooblastila, kakor je določeno v členu 23 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) ⁽⁸⁾, ki se ob upoštevanju nekaterih pogojev lahko uporabljajo na mejnih območjih. Priporočilo Komisije o sorazmernih policijskih kontrolah in policijskem sodelovanju na schengenskem območju ⁽⁹⁾ državam članicam daje smernice v zvezi s tem.

⁽⁸⁾ UL L 77, 23.3.2016, str. 1.

⁽⁹⁾ C(2017)3349 z dne 12. maja 2017.

- (2) Ugotovljene resne grožnje je glede na njihovo naravo in obseg mogoče obravnavati z različnimi ukrepi. **Jasno je, da se policijska pooblastila razlikujejo od nadzora na mejah, vendar** imajo **države članice** na voljo tudi policijska pooblastila, kakor je določeno v členu 23 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) ⁽⁸⁾, ki se ob upoštevanju nekaterih pogojev lahko uporabljajo na mejnih območjih. Priporočilo Komisije o sorazmernih policijskih kontrolah in policijskem sodelovanju na schengenskem območju ⁽⁹⁾ državam članicam daje smernice v zvezi s tem.

⁽⁸⁾ UL L 77, 23.3.2016, str. 1.

⁽⁹⁾ C(2017)3349 z dne 12. maja 2017.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2a) *Pred poseganjem po ukrepu ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah bi morale države članice dati prednost drugim ukrepom. Zadevne države članice bi morale zlasti preučiti možnost, da bi, kadar je to potrebno in utemeljeno ter na podlagi ocene tveganja, na svojem ozemlju, tudi na obmejnih območjih in glavnih prometnih poteh, bolj učinkovito izvajale policijske kontrole in jih okrepile, pri čemer bi morale poskrbeti, da cilj teh policijskih kontrol ne bo mejni nadzor. Pri obravnavi groženj za javni red ali notranjo varnost so zelo pomembne sodobne tehnologije. Države članice bi morale oceniti, ali bi se lahko z razmerami ustrezno spopadle s pomočjo povečanega čezmejnega sodelovanja, tako z operativnega vidika kot tudi z vidika izmenjave informacij med policijo in obveščevalnimi službami.*

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4) Vendar so izkušnje pokazale, da **nekater**e resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti, kot so čezmejne teroristične grožnje ali specifični primeri sekundarnega gibanja migrantov brez urejenega statusa v Uniji, ki so upravičevale ponovno uvedbo nadzora mej, lahko trajajo tudi dlje od navedenih obdobj. Zato je potrebno in upravičeno, da se obdobja, ki se uporabljajo za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, **prilago**dijo trenutnim potrebam, ob tem pa **se zagotovi**, da se ta ukrep ne zlorablja ter se uporabi izjemoma in le kot skrajni ukrep. **V ta namen bi moralo biti obdobje, ki se uporablja na podlagi člena 25 Zakonika o schengenskih mejah, podaljšano na eno leto.**
- (4) Vendar so izkušnje pokazale, da **je redko treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah za več kot dva meseca. Le v izjemnih okoliščinah bi lahko nekater**e resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti trajale dlje od najdaljšega obdobja šestih mesecev, ki je trenutno dovoljen za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. Zato je treba obdobja, ki se uporabljajo za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, **prilagoditi**, ob tem pa **zagotoviti**, da se ta ukrep ne zlorablja ter se uporabi izjemoma in le kot skrajni ukrep.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) *Odstopanje od temeljnega načela prostega gibanja oseb bi bilo treba razlagati ozko, pojem javnega reda pa predvideva obstoj resnične, sedanje in dovolj resne grožnje, ki vpliva na enega od temeljnih interesov družbe.*

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5) Da bi se zagotovilo, da se navedeni nadzor na notranjih mejah še naprej uporablja izjemoma, bi morale države članice predložiti oceno tveganja o **načrtovani ponovni uvedbi nadzora mej ali podaljšanju takega nadzora**. Ocena tveganja bi morala zlasti opredeliti, koliko časa naj bi trajala ugotovljena grožnja in kateri deli notranje meje so ogroženi, dokazati, da je podaljšanje nadzora na notranjih mejah skrajni ukrep, in pojasniti, kako bi nadzor mej pripomogel k odpravi ugotovljene grožnje. **V primeru nadzora na notranjih mejah, ki presega šest mesecev**, bi morala **ocena tveganja** tudi naknadno dokazati učinkovitost ponovne uvedbe nadzora mej pri obravnavanju ugotovljene grožnje in podrobno pojasniti, kako je bila vsaka od sosednjih držav članic, na katere vpliva takšno podaljšanje, vključena v posvetovanje in kako je sodelovala pri določanju najmanj obremenjujoče operativne ureditve.

- (5) Da bi se zagotovilo, da se navedeni nadzor na notranjih mejah še naprej uporablja **kot skrajni ukrep in** izjemoma, bi morale države članice predložiti oceno tveganja o **načrtovanem podaljšanju nadzora za dlje kot dva meseca**. Ocena tveganja bi morala zlasti opredeliti, koliko časa naj bi trajala ugotovljena grožnja in kateri deli notranje meje so ogroženi, dokazati, da je podaljšanje nadzora na notranjih mejah skrajni ukrep, **zlasti tako, da pokaže, da so se drugi ukrepi izkazali za nezadostne ali se ocenjuje, da so nezadostni**, in pojasniti, kako bi nadzor mej pripomogel k odpravi ugotovljene grožnje. **Ocena tveganja** bi morala tudi naknadno dokazati učinkovitost **in uspešnost** ponovne uvedbe nadzora mej pri obravnavanju ugotovljene grožnje in podrobno pojasniti, kako je bila vsaka od sosednjih držav članic, na katere vpliva takšno podaljšanje, vključena v posvetovanje in kako je sodelovala pri določanju najmanj obremenjujoče operativne ureditve. **Države članice bi morale imeti možnost, da po potrebi razvrstijo vse posredovane informacije ali njihove dele.**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5a) Če je ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah povezana s posebnimi predvidenimi dogodki izredne narave in trajanja (na primer športni dogodki), bi morale biti njegovo trajanje zelo natančno opredeljeno, omejeno in povezano z dejanskim trajanjem dogodka.

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (6) Kakovost ocene tveganja, ki jo predloži država članica, bo zelo pomembna za oceno nujnosti in sorazmernosti načrtovane ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ali njegovega podaljšanja. V **navedeno** oceno bi **morala** biti **vkjučena** Evropska agencija za mejno in obalno stražo in **Europol**.

- (6) Kakovost ocene tveganja, ki jo predloži država članica, bo zelo pomembna za oceno nujnosti in sorazmernosti načrtovane ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ali njegovega podaljšanja. V **to** oceno bi **morali** biti **vključeni** Evropska agencija za mejno in obalno stražo, **Europol**, **Evropski azilni podporni urad**, **Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacij-skih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice** ter **Agencija Evropske unije za temeljne pravice**.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 11

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) **Pristojnost Komisije, da poda mnenje na podlagi člena 27(4) Zakonika o schengenskih mejah, bi bilo treba spremeniti, da bo odražala nove obveznosti držav članic v zvezi z oceno tveganja, vključno z obveznostjo sodelovanja z zadevnimi državami članicami. Kadar se nadzor na notranjih mejah izvaja več kot šest mesecev, bi Komisija takšno mnenje morala podati. Tudi postopek posvetovanja, kakor je določen v členu 27(5) Zakonika o schengenskih mejah, bi bilo treba spremeniti, da bi odražal vlogo agencij (Evropske agencije za mejno in obalno stražo ter Europol) in se osredotočil na praktično izvajanje različnih vidikov sodelovanja med državami članicami, po potrebi vključno z usklajevanjem različnih ukrepov na obeh straneh meje.**

Sprememba

- (7) Postopek posvetovanja, kakor je določen v členu 27(5) Zakonika o schengenskih mejah, bi bilo treba spremeniti, da bi odražal vlogo agencij **Unije** in se osredotočil na praktično izvajanje različnih vidikov sodelovanja med državami članicami.

Sprememba 12

Predlog uredbe

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Da bi bila spremenjena pravila bolje prilagojena izzivom, ki jih prinašajo trajne resne grožnje za javni red ali notranjo varnost, bi morala biti zagotovljena možnost podaljšati nadzor na notranjih mejah za dlje kot **eno leto**. Tako podaljšanje bi morali spremljati sorazmerni izredni nacionalni ukrepi, kot je npr. izredno stanje, ki so za odpravo grožnje sprejeti na ozemlju držav članic. V vsakem primeru ta možnost ne bi smela privedi do nadaljnjega podaljšanja začasnega nadzora na notranjih mejah, ki bi presegalo **dve leti**.

Sprememba

- (8) Da bi bila spremenjena pravila bolje prilagojena izzivom, ki jih prinašajo trajne resne grožnje za javni red ali notranjo varnost, bi morala biti zagotovljena možnost **izjemoma** podaljšati nadzor na notranjih mejah za dlje kot **šest mesecev**. Tako podaljšanje bi morali spremljati sorazmerni izredni nacionalni ukrepi, kot je npr. izredno stanje, ki so za odpravo grožnje sprejeti na ozemlju držav članic. V vsakem primeru ta možnost ne bi smela privedi do nadaljnjega podaljšanja začasnega nadzora na notranjih mejah, ki bi presegalo **eno leto**.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) *Nujnost in sorazmernost ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah bi bilo treba pretehtati glede na grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, zaradi katere je nastala potreba za takšno ponovno uvedbo nadzora, pretehtati pa bi bilo treba tudi alternativne ukrepe, ki bi se lahko sprejeli na nacionalni ravni, na ravni Unije ali na obeh ravneh, ter učinek takšnega nadzora na prosto gibanje oseb na območju brez nadzora na notranjih mejah.*

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9) *Sklicevanje na člen 29 v členu 25(4) bi bilo treba spremeniti, da bi se pojasnila povezava med obdobji, ki se uporabljajo v okviru člena 29, in obdobji, ki se uporabljajo v okviru člena 25 Zakonika o schengenskih mejah.*

črtano

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10) Za možnost izvajanja začasnega nadzora na notranjih mejah kot odziv na posebno grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, ki traja dlje kot **eno leto**, bi se moral uporabljati poseben postopek.

- (10) Za možnost izvajanja začasnega nadzora na notranjih mejah kot odziv na posebno grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, ki traja dlje kot **šest mesecev**, bi se moral uporabljati poseben postopek, **pri katerem bi bilo potrebno priporočilo Sveta.**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) V ta namen bi morala Komisija podati mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega podaljšanja **in, kadar je to primerno, o sodelovanju s sosednjimi državami članicami.**

Sprememba

- (11) V ta namen bi morala Komisija podati mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega podaljšanja. **Evropski parlament bi moral biti o predlaganem podaljšanju takoj obveščen. Prizadete države članice bi morale imeti možnost, da Komisiji predložijo pripombe, preden ta izda mnenje.**

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Ob upoštevanju mnenja Komisije lahko Svet priporoči takšno izredno nadaljnje podaljšanje in po potrebi določi pogoje za sodelovanje med zadevnimi državami članicami, s čimer zagotovi, da gre za izjemen ukrep, ki se izvaja le tako dolgo, kot je potrebno in utemeljeno, in je usklajen z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni na ozemlju držav članic za obravnavanje iste posebne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti. Priporočilo Sveta bi moralo biti pogoj za nadaljnje podaljšanje po izteku **enega leta, zato bi moralo biti iste vrste kot podaljšanje iz člena 29.**

Sprememba

- (13) Ob upoštevanju mnenja Komisije lahko Svet priporoči takšno izredno nadaljnje podaljšanje in po potrebi določi pogoje za sodelovanje med zadevnimi državami članicami, s čimer zagotovi, da gre za izjemen ukrep, ki se izvaja le tako dolgo, kot je potrebno in utemeljeno, in je usklajen z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni na ozemlju držav članic za obravnavanje iste posebne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti. Priporočilo Sveta bi moralo biti pogoj za nadaljnje podaljšanje po izteku **šestih mesecev. Priporočilo Sveta bi bilo treba takoj poslati Evropskemu parlamentu.**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13a) ***Ukrepi, sprejeti v skladu s posebnim postopkom, kadar izredne okoliščine ogrozijo splošno delovanje območja brez notranjih meja, se ne bi smeli podaljšati ali združiti z ukrepi, sprejetimi v skladu z drugim postopkom za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah ali njeno podaljšanje iz Uredbe (EU) 2016/399.***

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13b) ***Kadar Komisija meni, da država članica ni izpolnila svojih obveznosti iz Pogodb, bi morala kot varuhinja Pogodb, ki nadzoruje uporabo prava Unije, sprejeti ustrezne ukrepe v skladu s členom 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije, tudi tako, da zadevo predloži Sodišču Evropske unije.***

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 20**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 25 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Kadar se na območju brez nadzora na notranjih mejah pojavi resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v državi članici, lahko ta država članica izjemoma ponovno uvede nadzor meje na vseh ali določenih delih svoje notranje meje za določeno obdobje **do največ 30 dni, ali za čas predvidenega trajanja resne grožnje, če ta traja več kot 30 dni, vendar ne za več kot šest mesecev**. Obseg in trajanje začasne ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ne presegata tega, kar je nujno potrebno glede na resnost grožnje.

Sprememba

1. Kadar se na območju brez nadzora na notranjih mejah pojavi resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v državi članici, lahko ta država članica izjemoma ponovno uvede nadzor meje na vseh ali določenih delih svoje notranje meje za določeno obdobje kot **skrajni ukrep**. Obseg in trajanje začasne ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ne presegata tega, kar je nujno potrebno glede na resnost grožnje.

Sprememba 21**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 25 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Nadzor na notranjih mejah se ponovno uvede le v skrajnem primeru ter v skladu s členi 27, 27a, 28 in 29. V vsakem primeru, ko se odloča o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 27, 27a, 28 oziroma 29, se upoštevajo merila iz člena 26 oziroma 30.

*Sprememba***črtano**

Četrtek, 29. november 2018

Spremembi 22 in 52**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 25 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Če resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v zadevni državi članici traja dlje kot obdobje iz odstavka 1 tega člena, lahko ta država članica večkrat za obdobje predvidenega trajanja resne grožnje, ki ne presega šest mesecev, podaljša nadzor na svojih notranjih mejah, ob upoštevanju meril iz člena 26 in v skladu s postopkom iz člena 27, in sicer iz istih razlogov, kot so navedeni v odstavku 1 tega člena, in ob upoštevanju morebitnih novih elementov.

Sprememba

črtano

Sprememba 23**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 25 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Celotno trajanje ponovno uvedenega nadzora na notranjih mejah, vključno s podaljšanji iz odstavka 3 tega člena, ni daljše od enega leta.

Sprememba

črtano

V primeru izrednih okoliščin iz člena 27a se lahko to celotno obdobje podaljša za največ dve leti v skladu z navedenim členom.

V primeru izrednih okoliščin iz člena 29 se lahko to celotno obdobje podaljša za največ dve leti v skladu z odstavkom 1 navedenega člena.“;

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 24

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 a (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 26

Veljavno besedilo

Sprememba

(1a) člen 26 se nadomesti z naslednjim:

Člen 26

„Člen 26

Merila za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah

Merila za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah

Kadar se država članica **v skladu s členom 25 ali členom 28(1)** odloči, da **v skrajnem primeru** začasno ponovno uvede nadzor na eni ali več notranjih mejah ali na njihovih delih, ali da podaljša **tako** ponovno uvedbo, oceni, **v kolikšni meri se lahko s takšnim ukrepom ustrezno odpravi grožnja javnemu redu ali notranji varnosti, ter oceni sorazmernost ukrepa glede na zadevno grožnjo. Pri pripravi take ocene država članica upošteva zlasti naslednje:**

Preden se država članica odloči, da **kot skrajni ukrep** začasno ponovno uvede nadzor na eni ali več notranjih mejah ali na njihovih delih ali da podaljša **to začasno** ponovno uvedbo, oceni:

- (a) **ali se lahko šteje, da se z začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah v zadostni meri odpravi grožnja javnemu redu ali notranji varnosti;**
- (b) **ali je verjetno, da se lahko z drugimi ukrepi, ki niso začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah, kot sta povečano čezmejno policijsko sodelovanje ali okrepljena policijska kontrola, v zadostni meri odpravi grožnja javnemu redu ali notranji varnosti;**
- (c) **sorazmernost začasne ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah glede na grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, pri čemer zlasti upošteva:**
 - (a) verjetni učinek groženj na njen javni red ali notranjo varnost, tudi po terorističnih napadih ali grožnjah, vključno s tistimi, ki jih predstavlja organiziran kriminal;
 - (b) verjetni učinek **takšnega ukrepa** na prosto gibanje oseb v območju brez nadzora na notranjih mejah.
- (i) verjetni učinek groženj na njen javni red ali notranjo varnost, tudi po terorističnih napadih ali grožnjah, vključno s tistimi, ki jih predstavlja organiziran kriminal; **in**
- (ii) verjetni učinek **začasne ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah** na prosto gibanje oseb v območju brez nadzora na notranjih mejah.

Četrtek, 29. november 2018

Veljavno besedilo

Sprememba

Če država članica v skladu s točko (a) prvega pododstavka oceni, da se z začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah grožnja javnemu redu ali notranji varnosti verjetno ne bo odpravila v zadostni meri, nadzora na notranjih mejah ne uvede.

Če država članica v skladu s točko (b) prvega pododstavka oceni, da se bo z ukrepi, ki niso začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah, grožnja javnemu redu ali notranji varnosti verjetno odpravila v zadostni meri, nadzora na notranjih mejah ne uvede ali podaljša, sprejme pa te ukrepe.

Če država članica v skladu s točko (c) prvega pododstavka oceni, da predlagana začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah ni sorazmerna grožnji, nadzora na notranjih mejah ne uvede ali podaljša.“

Sprememba 25**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka -i (novo)**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – naslov

Veljavno besedilo

Sprememba

(-i) naslov se nadomesti z naslednjim:

Postopek za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah **na podlagi člena 25**

„Postopek za začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah **v primeru predvidljive resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti“;**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 26

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka -i a (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek - 1 (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-ia) v členu 27 se pred odstavkom 1 vstavi naslednji odstavek:

„1. Kadar sta v državi članici na območju brez nadzora na notranjih mejah javni red ali notranja varnost resno ogrožena, lahko ta država članica kot skrajni ukrep v skladu z merili iz člena 26 ponovno uvede nadzor na vseh ali določenih delih notranje meje za določeno obdobje največ 30 dni ali, če resna grožnja traja več kot 30 dni, za obdobje predvidenega trajanja resne grožnje, vendar v vsakem primeru za največ dva meseca.“

Sprememba 27

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka -i b (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 – uvodni del

Veljavno besedilo

Sprememba

(-ib) v odstavku 1 se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

1. Kadar država članica načrtuje ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 25, o tem najpozneje v štirih tednih pred načrtovano ponovno uvedbo ali v krajšem obdobju, kadar so okoliščine, zaradi katerih je treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, znane manj kot štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo, uradno obvesti ostale države članice in Komisijo. V ta namen jim država članica zagotovi naslednje informacije:

„1. Zadevna država članica za namene odstavka - 1 najpozneje v štirih tednih pred načrtovano ponovno uvedbo ali v krajšem obdobju, kadar so okoliščine, zaradi katerih je treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, znane manj kot štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo, o tem uradno obvesti ostale države članice in Komisijo. V ta namen jim država članica zagotovi naslednje informacije:“

Četrtek, 29. november 2018

Spremembi 28 in 57**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka i**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 – točka a a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(i) v odstavku 1 se doda nova točka (aa):

črtano

(aa) „oceno tveganja, ki opredeljuje, koliko časa naj bi trajala ugotovljena grožnja in kateri deli notranje meje so ogroženi, dokazuje, da je podaljšanje nadzora na notranjih mejah skrajni ukrep, in pojasnjuje, kako bi nadzor mej pripomogel k odpravi ugotovljene grožnje. Če je bil nadzor mej že ponovno uveden za obdobje, ki presega šest mesecev, ocena tveganja pojasni tudi, kako je predhodna ponovna uvedba nadzora mej prispevala k odpravi ugotovljene grožnje.

Ocena tveganja vsebuje tudi podrobno poročilo o usklajevanju, ki je potekalo med zadevno državo članico in državami članicami, s katerimi ima skupne notranje meje, na katerih se izvaja nadzor.

Komisija oceno tveganja posreduje Evropski agenciji za mejno in obalno stražo oziroma Europolu, kakor je ustrezno.“;

Sprememba 29**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka i a (novo)**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 – točka a b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ia) v odstavku 1 se doda naslednja točka (ab):

„(ab) vse druge ukrepe, razen predlagane ponovne uvedbe, sprejete ali predvidene v državi članici, s pomočjo katerih bi obravnavali grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, ter na dokazih temelječe razloge, zakaj se alternativni ukrepi, kot so okrepljeno čezmejno policijsko sodelovanje in policijske kontrole, niso šteli za zadostne;“

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 30**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka ii**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) kadar je ustrezno, ukrepe, ki naj bi jih sprejele ostale države članice, kot je bilo dogovorjeno pred zadevno začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah.

Sprememba

(e) kadar je ustrezno, ukrepe, ki naj bi jih sprejele ostale države članice, kot je bilo dogovorjeno pred zadevno začasno ponovno uvedbo nadzora na **ustreznih** notranjih mejah.

Sprememba 31**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iii**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 – zadnji stavek

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če je potrebno, lahko Komisija od zadevne države članice oziroma zadevnih držav članic zahteva dodatne informacije, tudi glede sodelovanja z državami članicami, ki jih zadeva **načrtovano** podaljšanje nadzora na notranjih mejah, ter **dodatne** informacije, potrebne za oceno, ali gre za skrajni ukrep.“;

Sprememba

Če je potrebno, lahko Komisija od zadevne države članice oziroma zadevnih držav članic zahteva dodatne informacije, tudi glede sodelovanja z državami članicami, ki jih zadeva **načrtovana ponovna uvedba ali** podaljšanje nadzora na notranjih mejah, ter **nadaljnje** informacije, potrebne za oceno, ali gre za skrajni ukrep.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 32**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iii a (novo)**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**(iiia) vstavi se naslednji odstavek 1a:**

„1a. Če resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v zadevni državi članici traja več kot dva meseca, lahko ta država članica ob upoštevanju meril iz člena 26 iz istih razlogov, kot so navedeni v odstavku - 1 tega člena, in ob upoštevanju morebitnih novih elementov podaljša nadzor na svojih notranjih mejah za obdobje predvidenega trajanja resne grožnje, v vsakem primeru pa za največ štiri mesece. Zadevna država članica o tem v roku iz odstavka 1 uradno obvesti Komisijo in druge države članice.“

Sprememba 33**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iii b (novo)**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**(iiib) vstavi se odstavek 1b:**

„1b. Zadevna država članica za namene odstavka 1a poleg informacij iz odstavka 1 zagotovi oceno tveganja, v kateri:

- (i) oceni, kako dolgo naj bi grožnja predvidoma trajala in kateri del notranje meje je ogrožen;

Četrtek, 29. november 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (ii) opiše alternativne ukrepe ali ukrepe, ki jih je predhodno uvedla proti ugotovljeni grožnji;
- (iii) pojasni, zakaj alternativni ukrepi iz točke (ii) niso zadostno odpravili ugotovljene grožnje;
- (iv) dokaže, da je podaljšanje nadzora na mejah skrajni ukrep; in
- (v) pojasni, kako bo nadzor na mejah bolje pripomogel k odpravi ugotovljene grožnje.

Ocena tveganja iz prvega pododstavka vsebuje tudi podrobno poročilo o sodelovanju, ki je potekalo med zadevno državo članico in državami članicami, na katere je ponovna uvedba mejnega nadzora neposredno vplivala, vključno z državami članicami, s katerimi ima zadevna država članica skupne notranje meje, na katerih se izvaja nadzor.

Komisija oceno tveganja posreduje agenciji in Europolu ter lahko po potrebi zaprosi za njuno mnenje.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 37 za dopolnitev te uredbe s sprejetjem metodologije za oceno tveganja.“;

Sprememba 34

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iii c (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(iii c) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

2. Informacije iz **odstavka 1** se posredujejo Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, kot se o njih uradno obvesti ostale države članice in Komisijo v skladu z **navedenim odstavkom**.

2. Informacije iz **odstavkov 1 in 1b** se posredujejo Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, kot se o njih uradno obvesti ostale države članice in Komisijo v skladu z **navedenima odstavkoma**.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 35

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka iii d (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 3

Veljavno besedilo

Sprememba

(iii d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

3. Država članica, ki **poda** uradno obvestilo **na podlagi odstavka 1**, lahko, kadar je potrebno in v skladu z nacionalnim pravom, **sklene, da** dele informacij označi kot tajne. Takšna označba ni razlog, da Komisija informacij ne bi mogla dati na razpolago Evropskemu parlamentu. Pošiljanje in ravnanje z informacijami in dokumenti, ki se Evropskemu parlamentu pošljejo na podlagi tega člena, je skladno s pravili o pošiljanju tajnih podatkov in ravnanju z njimi, ki se uporabljajo za izmenjavo podatkov med Evropskim parlamentom in Komisijo.

„3. Država članica, ki **predloži** uradno obvestilo, lahko, kadar je potrebno in v skladu z nacionalnim pravom, **vse informacije ali** dele informacij **iz odstavkov 1 in 1b** označi kot tajne. Takšna označba **ne izključuje dostopa drugih držav članic, na katere vpliva začasna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah, do informacij prek ustreznih in varnih kanalov za policijsko sodelovanje in** ni razlog, da Komisija informacij ne bi mogla dati na razpolago Evropskemu parlamentu. Pošiljanje in ravnanje z informacijami in dokumenti, ki se Evropskemu parlamentu pošljejo na podlagi tega člena, je skladno s pravili o pošiljanju tajnih podatkov in ravnanju z njimi, ki se uporabljajo za izmenjavo podatkov med Evropskim parlamentom in Komisijo.“;

Sprememba 36

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iv

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 4 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Po prejemu uradnega obvestila države članice na podlagi **odstavka 1** in za namen posvetovanja iz odstavka 5 lahko Komisija ali katera koli druga država članica brez poseganja v člen 72 PDEU poda mnenje.

Po prejemu uradnega obvestila države članice na podlagi **odstavkov 1 ter 1a** in za namen posvetovanja iz odstavka 5 lahko Komisija ali katera koli druga država članica brez poseganja v člen 72 PDEU poda mnenje.

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 37

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iv

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 4 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če ima Komisija pomisleke glede nujnosti ali sorazmernosti načrtovane ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ali če meni, da bi bilo primerno opraviti posvetovanje o **nekaterih vidikih** uradnega obvestila, o tem poda mnenje.

Sprememba

Če ima Komisija **na podlagi informacij iz uradnega obvestila ali dodatnih prejetih informacij** pomisleke glede nujnosti ali sorazmernosti načrtovane ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ali če meni, da bi bilo primerno opraviti posvetovanje o **nekem vidiku** uradnega obvestila, o tem **nemudoma** poda mnenje.

Sprememba 38

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka iv

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 4 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če je bil nadzor na notranjih mejah že ponovno uveden za šest mesecev, Komisija mora podati mnenje.“;

Sprememba

črtano

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 39

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka v

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

O informacijah iz odstavka 1 in katerem koli mnenju Komisije ali države članice iz odstavka 4 se opravi posvetovanje, **ki ga vodi Komisija. Po potrebi** posvetovanje vključuje **skupna srečanja med državo članico, ki načrtuje ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, ostalimi državami članicami, zlasti tistimi, ki jih taki ukrepi neposredno zadevajo, in ustreznimi agencijami. Preučijo se sorazmernost načrtovanih ukrepov, ugotovljena grožnja za javni red ali notranjo varnost, ter načini, kako zagotoviti medsebojno sodelovanje med državami članicami. Država članica, ki načrtuje uvedbo ali podaljšanje nadzora na notranjih mejah pri njegovem izvajanju v največji možni meri upošteva rezultate takšnega posvetovanja.**

Sprememba

O informacijah iz odstavka 1 in **1b** ter katerem koli mnenju Komisije ali države članice iz odstavka 4 se opravi posvetovanje. Posvetovanje vključuje:

- (i) **skupna srečanja med državo članico, ki načrtuje ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, ostalimi državami članicami, zlasti tistimi, ki jih taki ukrepi neposredno zadevajo, in Komisijo, da se po potrebi organizira vzajemno sodelovanje med državami članicami in preuči sorazmernost ukrepov, vključno z morebitnimi alternativnimi ukrepi, glede na dogodke, zaradi katerih je treba ponovno uvesti mejni nadzor, in glede na grožnjo javnemu redu in notranji varnosti;**
- (ii) **po potrebi nenapovedane terenske obiske Komisije na zadevnih notranjih mejah, po potrebi ob podpori strokovnjakov iz držav članic ter agencije, Europol ali ustreznih drugih organov, uradov ali agencij Unije, da se oceni učinkovitost nadzora na teh notranjih mejah in skladnost s to uredbo; poročila teh nenapovedanih terenskih obiskov se posredujejo Evropskemu parlamentu.**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 40**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27 a – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Poseben postopek v primeru resne grožnje za javni red ali notranjo varnost, ki traja dlje kot **eno leto**

Sprememba

Poseben postopek v primeru resne grožnje za javni red ali notranjo varnost, ki traja dlje kot **šest mesecev**

Sprememba 41**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27a – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. V izjemnih **primerih**, kadar se države članice soočajo z isto resno grožnjo za javni red ali notranjo varnost tudi po izteku obdobja iz **prvega stavka** člena 25(4) in so za odpravo te grožnje na njenem ozemlju sprejeti tudi sorazmerni izredni nacionalni ukrepi, se nadzor mej, ki je bil začasno ponovno uveden za odziv na to grožnjo, lahko nadalje podaljša v skladu s tem členom.

Sprememba

1. V izjemnih **okolščinah**, kadar se države članice soočajo z isto resno grožnjo za javni red ali notranjo varnost tudi po izteku obdobja iz člena 27(1a) in so za odpravo te grožnje na njenem ozemlju sprejeti tudi sorazmerni izredni nacionalni ukrepi, se nadzor mej, ki je bil začasno ponovno uveden za odziv na to grožnjo, lahko nadalje podaljša v skladu s tem členom.

Sprememba 42**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27a – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Najkasneje **šest tednov** pred iztekom obdobja iz **prvega stavka** člena 25(4), država članica uradno obvesti ostale države članice in Komisijo, da si prizadeva za nadaljnje podaljšanje v skladu s posebnim postopkom, določenim v tem členu. Uradno obvestilo vsebuje informacije, zahtevane s členom 27(1) **(a) do (e)**. **Uporablja se odstavka 2 in 3 člena 27.**

Sprememba

2. Najkasneje **tri tedne** pred iztekom obdobja iz člena 27(1a) država članica uradno obvesti ostale države članice in Komisijo, da si prizadeva za nadaljnje podaljšanje v skladu s posebnim postopkom, določenim v tem členu. **To** uradno obvestilo vsebuje **vse** informacije, zahtevane s členom 27(1) **in (1b)**. **Uporablja se člen 27(2) in (3).**

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 43**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27a – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija poda mnenje.

Sprememba

3. Komisija **izda** mnenje **o tem, ali predlagano podaljšanje izpolnjuje zahteve iz odstavkov 1 in 2 ter ali je potrebno in sorazmerno. Prizadete države članice lahko Komisiji predložijo pripombe, preden ta izda mnenje.**

Sprememba 44**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 27a – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Svet lahko **ob ustreznem upoštevanju mnenja** Komisije priporoči, da **naj se** država članica **odloči za nadaljnje podaljšanje nadzora** na notranjih mejah **za obdobje do šestih mesecev. To obdobje se lahko podaljša največ trikrat** za nadaljnje obdobje do šestih mesecev. Svet v svojem priporočilu navede **vsaj** informacije iz člena 27(1)(a) **do (e). Če je primerno,** določi pogoje za sodelovanje med zadevnimi državami članicami.“

Sprememba

4. Svet lahko **po tem, ko je upošteval mnenje** Komisije, priporoči, da država članica **kot skrajni ukrep nadzor** na notranjih mejah podaljša za nadaljnje obdobje do šestih mesecev. Svet v svojem priporočilu navede informacije iz člena 27(1) **in (1b) ter** določi pogoje za sodelovanje med zadevnimi državami članicami.

Spremembi 45 in 66**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 a (novo)**

Uredba (EU) 2016/399

Člen 28 – odstavek 4

Veljavno besedilo

4. **Brez poseganja v člen 25(4)** celotno trajanje ponovno uvedenega nadzora na notranjih mejah, ki vključuje začetno obdobje iz odstavka 1 tega člena in vsa podaljšanja iz odstavka 3 tega člena, ni daljše od dveh mesecev.

Sprememba

(3a) v členu 28 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Celotno trajanje ponovno uvedenega nadzora na notranjih mejah, ki vključuje začetno obdobje iz odstavka 1 tega člena in vsa podaljšanja iz odstavka 3 tega člena, ni daljše od dveh mesecev.“;

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 46

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 b (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 28a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3b) vstavi se novi člen 28a:

„Člen 28a

Izračun trajanja ponovno uvedenega ali podaljšanega nadzora zaradi predvidene grožnje javnemu redu ali notranji varnosti, kadar ta grožnja traja več kot šest mesecev in v primerih, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje

V izračun obdobj iz členov 27, 27a in 28 se vključi vsaka ponovna uvedba ali podaljšanje nadzora na notranjih mejah pred ... [datum začetka veljavnosti te uredbe].“

Sprememba 67

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 c (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 29 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3c) v členu 29(1) se doda naslednji pododstavek:

„V vsakem primeru, ko se odloča o začasni ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah na podlagi tega člena, se upoštevajo merila iz člena 30.“

Četrtek, 29. november 2018

Sprememba 47

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 d (novo)

Uredba (EU) 2016/399

Člen 29 – odstavek 5

Veljavno besedilo

5. Ta člen ne posega v ukrepe, ki jih države članice lahko sprejmejo v primeru resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti na podlagi členov 25, 27 in 28.

Sprememba

(3d) v členu 29 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Ta člen ne posega v ukrepe, ki jih države članice lahko sprejmejo v primeru resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti na podlagi členov 27, 27a in 28. **Skupno obdobje uvedenega ali podaljšanega nadzora na notranjih mejah iz tega člena pa se zaradi ukrepov, sprejetih v skladu s členom 27, 27a ali 28, ne podaljša ali se z njimi združi.**“

Sprememba 69

Predlog uredbe

Člen 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 1a

Ta uredba se uporablja za uradna obvestila držav članic v skladu s členom 27 Zakonika o schengenskih mejah od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe].

Vsako obdobje od uradnega obvestila o ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah, ki preteče do ... [datum začetka veljavnosti te uredbe], se upošteva za izračun obdobja iz člena 28(4).

Četrtek, 29. november 2018

P8_TA(2018)0473

Skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (COM(2016)0818 – C8-0531/2016 – 2016/0411(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 363/45)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0818),
 - ob upoštevanju členov 294(2) in 100(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0531/2016),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 5. julija 2017 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 23. oktobra 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem (A8-0150/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0411

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 29. novembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1008/2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2019/2.)

⁽¹⁾ UL C 345, 13.10.2017, str. 126.

